DOC 54 **3131/001**

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

4 juni 2018

WETSONTWERP

houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

4 juin 2018

PROJET DE LOI

portant modification et insertion de dispositions en matière de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique

INHOUD

	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	6
Voorontwerp	69
Impactanalyse	114
Advies van de Raad van State	130
Wetsontwerp	140
Concordantietabel richtlijn - Wetboek van economisch recht	194
Concordantietabel Wetboek van economisch recht - richtlijn	207
Coördinatie van de artikelen	233

SOMMAIRE

	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs	6
Avant-projet	69
Analyse d'impact	122
Avis du Conseil d'État	130
Projet de loi	140
Tableau de correspondance directive - Code de droit économique	214
Tableau de correspondance Code de droit économique - directive	226
Coordination des articles	299

De regering heeft dit wetsontwerp op 4 juni 2018 ingediend.	*Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 4 juin 2018.*
De "goedkeuring tot drukken" werd op 7 juni 2018 door de Kamer ontvangen.	*Le "bon à tirer" a été reçu à la Chambre le 7 juin 2018.*

N-VA	:	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
PS	:	*Parti Socialiste*
MR	:	*Mouvement Réformateur*
CD&V	:	*Christen-Democratisch en Vlaams*
Open Vld	:	*Open Vlaamse liberalen en democraten*
sp.a	:	*socialistische partij anders*
Ecolo-Groen	:	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
cdH	:	*centre démocrate Humaniste*
VB	:	*Vlaams Belang*
PTB-GO!	:	*Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture*
DéFI	:	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
PP	:	*Parti Populaire*
Vuye&Wouters	:	*Vuye&Wouters*

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:		*Abréviations dans la numérotation des publications:*	
DOC 54 0000/000:	*Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*	*DOC 54 0000/000:*	*Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif*
QRVA:	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*	*QRVA:*	*Questions et Réponses écrites*
CRIV:	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*	*CRIV:*	*Version Provisoire du Compte Rendu intégral*
CRABV:	*Beknopt Verslag*	*CRABV:*	*Compte Rendu Analytique*
CRIV:	*Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*	*CRIV:*	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*
PLEN:	*Plenum*	*PLEN:*	*Séance plénière*
COM:	*Commissievergadering*	*COM:*	*Réunion de commission*
MOT:	*Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*	*MOT:*	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp beoogt een gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG, hierna de "Richtlijn" genoemd. In het vakjargon wordt deze richtlijn ook wel de "PSD II" genoemd.

Deze richtlijn vervangt richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van richtlijn 97/5/EG (hierna "PSD I" genoemd).

De PSD I werd omgezet in nationaal recht in twee afzonderlijke wetten. Enerzijds was er de wet van 10 december 2009 betreffende de betalingsdiensten (hierna "wet betalingsdiensten"), die de gedragsregels tussen de betalingsdienstaanbieder en -gebruiker regelde. Deze wet werd opgenomen in het huidige Boek VII van het Wetboek van economisch recht (hierna het WER) door de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII "Betalings- en kredietdiensten" in het WER, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het WER en houdende diverse andere bepalingen. Anderzijds was er de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen (hierna "wet betalingsinstellingen" genoemd). Laatstgenoemde wet regelde het prudentiële luik, het toezicht van de nieuwe categorie betalingsinstellingen en hun toegang tot de betalingssystemen.

De Richtlijn is op dezelfde wijze opgebouwd als de PSD I, en omvat eveneens twee luiken. Onderhavig wetsontwerp zet volgende delen om: titel I, inclusief bijlage I, zijnde het toepassingsgebied en de relevante

RÉSUMÉ

Le présent projet vise la transposition partielle de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE, ci-après la "Directive". Dans le jargon du métier, cette directive est dénommée "la PSD II".

Cette directive remplace la directive 2007/64/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 novembre 2007 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE ainsi que 2006/48/CE et abrogeant la directive 97/5/CE (ci-après "la PSD I").

La PSD I a été transposée en droit belge par deux lois séparées. D'une part, par la loi du 10 décembre 2009 relative aux services de paiement (ci-après la "loi services de paiement") qui a fixé les règles de conduite entre les prestataires de services de paiement et les utilisateurs de ces services de paiement. La loi services de paiement a quant à elle été intégrée dans le livre VII du Code de droit économique (ci-après le CDE) par la loi du 19 avril 2014 portant insertion du livre VII "Services de paiement et de crédit" dans le CDE, portant insertion des définitions propres au livre VII et des peines relatives aux infractions au livre VII, dans les livres I et XV du CDE, et portant diverses autres dispositions. Et d'autre part, par la loi du 21 décembre 2009 relative au statut des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l'accès à l'activité de prestataire de services de paiement, à l'activité d'émission de monnaie électronique et à l'accès aux systèmes de paiement (ci-après la "loi établissements de paiement"). Cette loi "établissements de paiement" a réglé le volet prudentiel, la surveillance des nouvelles catégories d'institutions de paiement ainsi que leur accès au système de paiement.

La Directive, ayant la même structure que la PSD I, comprend également deux volets. Le présent projet de loi transpose le titre I, en ce compris l'annexe I, relatif au champ d'application et aux définitions;

definities; titel III, zijnde de transparantie- en informatievereisten met betrekking tot de betalingsdiensten; grotendeels titel IV, zijnde de rechten en plichten van de betalingsdienstaanbieder en betalingsdienstgebruiker ten aanzien van elkaar met betrekking tot het aanbieden en gebruik van betalingsdiensten; en ten slotte de relevante bepalingen van titel VI van de richtlijn. Het prudentieel toezicht bedoeld in titel II , en een aantal bepalingen van titel IV (artikelen 65 tot 67 en 95 tot 98) die betrekking hebben op het toezichtstatuut en een adequaat risicobeheer (zoals regels inzake "sterke cliëntauthenticatie", de "rapportering van incidenten", enz.) worden in een afzonderlijk wetsontwerp gegoten die de wet betalingsinstellingen vervangt en opheft. Daar waar het nodig wordt geacht in het kader van de aansprakelijkheidsregels van de betalingsdienstaanbieder ten aanzien van de betalingsdienstgebruiker en de controle door de bevoegde overheidsinstantie in uitvoering van boek XV van het WER, zullen specifieke aspecten inzake "rapportering van incidenten" opgenomen worden in het WER.

De Richtlijn herneemt voor een groot deel bestaande regels van de richtlijn PSD I. Het uitgangspunt van dit wetsontwerp is dan ook om in de mate van het mogelijke deze bepalingen zoals vervat in titel 3 van boek VII van het WER te behouden. Voor deze bepalingen kan dan ook in eerste instantie verwezen worden naar de memorie van toelichting bij het wetsontwerp betreffende de betalingsdiensten (Parl. St. Doc 52-2179/001), en desgevallende de voornoemde wet van 19 april 2014 (Parl. St. Doc 53-3429/001 en 3430/001, 'pp. 10 tot 23) . Daar waar er nieuwe bepalingen of wijzigingen zijn in de Richtlijn, zullen deze indien nodig verder toegelicht worden in de artikelsgewijze bespreking.

De Richtlijn beoogt een modern en samenhangend juridisch kader voor de betalingsdiensten te creëren op Europees niveau. Sinds de PSD I hebben zich in de markt van de retailbetalingen significante technische innovaties voorgedaan, met een snelle toename van het aantal elektronische en mobiele betalingen en de opkomst van nieuwe soorten betalingsdiensten op de markt. De Richtlijn heeft dan ook de bedoeling het wetgevend kader aan te passen, rekening houdende met deze nieuwe soorten betalingsdiensten, zoals "betalingsinitiatiediensten" en "rekeninginformatiediensten". De afgelopen jaren zijn de veiligheidsrisico's verbonden aan elektronische betalingen toegenomen als gevolg van de groeiende technische complexiteit van elektronische betalingen, de wereldwijd steeds grotere volumes aan elektronische betalingen en de nieuwe soorten betalingsdiensten. De regels inzake veiligheid in relatie tot de risico's werden dan ook veel meer omkaderd. Dit alles moet leiden tot grotere efficientie van het betalingssysteem in zijn geheel, tot een

le titre III relatif aux exigences de transparence et d'informations en ce qui concerne les services de paiement; la majeure partie du titre IV relatif aux droits et obligations des prestataires de services de paiement et des utilisateurs de ces services, les uns par rapport aux autres, pour ce qui concerne l'offre et l'utilisation des services de paiement; et les dispositions pertinentes du titre VI de la directive. Le contrôle prudentiel visé au titre II et dans un certain nombre de dispositions du titre IV (articles 65 à 67 et 95 à 98) qui se rapportent au statut du contrôle et à la gestion adéquate des risques (comme les règles relatives à "l'authentification forte" ainsi qu'à "la notification des incidents", etc …) sont quant à eux transposés dans un autre projet de loi qui remplace et abroge la loi "établissements de paiement". Lorsqu'il est jugé nécessaire pour les règles relatives à la responsabilité du prestataire de services de paiement et du contrôle exercé par l'autorité compétente en exécution du livre XV du CDE, les aspects spécifiques de la "notification des incidents" sont alors repris dans le CDE.

La Directive reprend pour une grande partie les dispositions et règles de la directive PSD I. Le point de départ du présent projet est donc de conserver dans la mesure du possible ces dispositions telles qu'elles ont été transposées dans le titre 3, livre VII du CDE. Pour ces dispositions, il sera renvoyé en premier lieu vers l'exposé des motifs du projet de loi relatif aux services de paiement (Doc. parl. Doc 52-2179/001) et le cas échéant, vers ceux de la loi du 19 avril 2014 précitée (Doc. parl. Doc 53-3429/001 et 3430/001, pages 10 à 23). Là où les dispositions sont nouvelles ou modifiées dans la Directive, elles sont, si cela est nécessaire, explicitées dans le commentaire de l'article modifié.

La Directive vise à créer un cadre juridique moderne et unifié pour les services de paiement au niveau européen. Depuis la PSD I, le marché des paiements de détail a connu des innovations techniques significatives avec une augmentation rapide du nombre des paiements électroniques et mobiles ainsi que la venue de nouveaux services de paiement sur le marché. La Directive a donc pour objectif d'adapter le cadre législatif, en tenant compte de ces nouveaux types de services de paiement comme "le service d'initiation de paiement" et "le service d'information sur les comptes". Ces dernières années ont également vu apparaître des risques accrus de sécurité associés aux paiements électroniques et ce, en raison de la complexité technique croissante de ces paiements électroniques, des volumes croissants à l'échelle mondiale de ces paiements électroniques et des nouveaux services de paiement. Les règles en matière de sécurité en relation avec ces risques ont donc été mieux encadrées. Tout cela doit conduire à un système des paiements plus

ruimere keuze en meer transparantie op het gebied van betalingsdiensten. Tegelijk dient dit het vertrouwen van consumenten in een geharmoniseerde betaalmarkt te versterken. Efficiënte en beter beveiligde betalingsdiensten zijn immers essentieel voor het functioneren van vitale economische en sociale activiteiten.

efficient dans sa globalité, à un choix plus étendu et à une plus grande transparence en matière de services de paiement. En même temps, cela renforce la confiance du consommateur dans un marché des paiements harmonisé. Des services de paiement efficaces et mieux sécurisés sont en effet essentiels au fonctionnement des activités économiques et sociales vitales.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

Dit wetsontwerp beoogt de omzetting van de Richtlijn.

Hoofdstuk 1 omvat enkel een artikel dat verwijst naar het relevante artikel van de Grondwet. Hoofdstuk 2 wijzigt artikel I.9 van het WER en vult het aan met bijkomende definities eigen aan boek VII en die uit de Richtlijn voortvloeien.

Hoofdstuk 3 bevat enerzijds het bijwerken van de toepasselijke Europese wetgeving en anderzijds een wijziging van de artikelen VII.2 en VII.3 van het WER ingevolge de wijziging van het toepassingsgebied van de Richtlijn ten opzichte van de richtlijn PSD I voor de betalingsdiensten.

Hoofdstuk 4 wijzigt hoofdstuk 1/1 van titel 3 teneinde de verwijzingen naar de huidige artikelen van het WER aan te passen aan de artikelen van de nieuwe structuur van hoofdstuk 2 tot 7.

De huidige structuur van de hoofdstukken 2 tot 7 van titel 3 van het WER wordt volledig herzien in hoofdstuk 5, zodat het meer aanleunt bij de structuur van de Richtlijn. Het werd nuttig geacht om titel 3 van het WER opnieuw in te delen voor een betere leesbaarheid en meer coherentie, zoals hierna aangegeven:

— een hoofdstuk betreffende het luik “informatie” ten laste van de betalingsdienstaanbieders (titel III van de Richtlijn);

— een hoofdstuk betreffende het luik “rechten en plichten met betrekking tot het aanbieden en het gebruik van betalingsdiensten” (grotendeels titel IV van de Richtlijn);

— een hoofdstuk betreffende de melding van incidenten tussen de Nationale Bank van België en de FOD Economie;

— een hoofdstuk betreffende de authenticatie (artikel 97 van de Richtlijn dat in eerste instantie wordt omgezet in het wetsontwerp dat de bevoegdheden van de Nationale Bank van België regelt);

— een hoofdstuk betreffende de toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling;

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Le présent projet de loi vise à transposer la Directive.

Le chapitre 1er comprend uniquement un article qui désigne l’article pertinent de la Constitution. Le chapitre 2 modifie et complète l’article I.9 du CDE avec des définitions supplémentaires propres au livre VII et qui découlent de la Directive.

Le chapitre 3 procède, d’une part, à la mise à jour de la législation européenne pertinente et, d’autre part, modifie les articles VII.2 et VII.3 du CDE consécutivement à la modification du champ d’application de la Directive par rapport à la directive PSD I pour les services de paiement.

Le chapitre 4 modifie le chapitre 1er/1 du titre 3 en vue d’adapter les renvois vers les articles actuels du CDE aux articles de la nouvelle structure des chapitres 2 à 7.

La structure actuelle des chapitres 2 à 7 du titre 3 du CDE est totalement revue dans le chapitre 5 en vue de coller davantage à la structure de la Directive. Il a été jugé opportun de réorganiser le titre 3 du CDE en vue d’assurer une meilleure lisibilité et une plus grande cohérence avec:

— un chapitre relatif au volet “informations” à charge des prestataires de services de paiement (titre III de la Directive);

— un chapitre relatif au volet “droits et obligations liés à la prestation et à l’utilisation des services de paiement” (une bonne partie du titre IV de la Directive);

— un chapitre relatif à la procédure de notification des incidents entre la Banque Nationale de Belgique et le SPF Economie;

— un chapitre relatif à l’authentification (article 97 de la Directive qui en premier lieu a été transposé dans le projet de loi qui règle les compétences de la Banque Nationale de Belgique);

— un chapitre relatif à l’accès aux comptes auprès d’un établissement de crédit;

— een hoofdstuk betreffende de geschillenregeling (artikel 101 en 102 van titel IV van de Richtlijn).

Deze nieuwe schikking van titel 3 met zijn hoofdstukken 2 tot 7 heeft nochtans geen volledige wijziging van de wetgeving tot gevolg, vermits de bestaande bepalingen van het WER waar nodig werden overgenomen en aangepast. Er werden ook nieuwe bepalingen ingelast ter omzetting van de Richtlijn.

Hoofdstuk 6 wijzigt artikel VII.63 van boek VII van het WER om het af te stemmen op de vereisten van de richtlijn inzake bescherming van persoonsgegevens.

Hoofdstuk 7 wijzigt boek XV van het WER inzake sancties van toepassing op de overtredingen van boek VII.

Hoofdstuk 8 bevat overgangsbepalingen.

Hoofdstuk 9 legt de regels vast voor de coördinatie van wetgeving en reglementering.

Hoofdstuk 10 bepaalt de inwerkingtreding van dit ontwerp.

In het algemeen is het nuttig om er op te wijzen dat het advies van de Raad van State nr. 63.007/1 van 30 maart 2018 globaal werd gevolgd en dat de betrokken bepalingen werden aangepast aan de bemerkingen en commentaar in dit advies. Er werd aldus de voorkeur aan gegeven om enkel naar dit advies te verwijzen wanneer het niet werd opgevolgd. Het is immers noodzakelijk dat wordt verduidelijkt waarom werd beslist om voor die enkele bepalingen het advies niet te volgen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen aan boek I van het Wetboek van economisch recht

Art. 2

Dit artikel wijzigt artikel I.9. van het WER dat de definities regelt eigen aan boek VII en vult het aan met een reeks nieuwe definities die voortvloeien uit artikel 4 van de Richtlijn.

De definities die relevant zijn voor dit wetsontwerp werden grotendeels overgenomen, en werden hier en daar aangepast aan de terminologie van de Belgische

— un chapitre relatif au règlement des litiges (articles 101 et 102 du titre IV de la Directive).

Cette réorganisation du titre 3 en ses chapitres 2 à 7 n'a cependant pas pour effet d'emporter une modification complète de la législation puisque les dispositions existantes du CDE ont été reprises et modifiées si nécessaire. De nouvelles dispositions ont également été intégrées en vue d'assurer la transposition de la Directive.

Le chapitre 6 modifie l'article VII.63 du livre VII du CDE en vue de l'adapter aux exigences de la directive en matière de protection des données à caractère personnel.

Le chapitre 7 modifie le livre XV du CDE en matière de sanctions applicables aux infractions du livre VII.

Le chapitre 8 fixe les dispositions transitoires.

Le chapitre 9 fixe les règles de coordination de la législation et réglementation.

Le chapitre 10 détermine l'entrée en vigueur du présent projet.

De manière générale, il est utile de préciser que l'avis du Conseil d'État n° 63.007/1 du 30 mars 2018 a été globalement suivi et les dispositions concernées ont été adaptées conformément aux remarques et observations de cet avis. Il a donc été préféré de se référer à cet avis du Conseil d'État que lorsqu'il n'a pas été suivi. En effet, il est nécessaire de préciser les raisons qui ont motivées la décision ne pas suivre l'avis pour les quelques dispositions concernées.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE 2

Modifications au livre Ier du Code de droit économique

Art. 2

Cet article modifie et complète l'article I.9. du CDE, qui fixe les définitions propres au livre VII, par une série de nouvelles définitions qui découlent de l'article 4 de la Directive.

Les définitions reprennent pour la plupart les définitions pertinentes pour ce projet de loi et, le cas échéant, elles sont adaptées à la terminologie de la législation

geldende wetgeving. Verscheidene definities van de Richtlijn moeten niet meer worden omgezet, omdat ze al in de Belgische wetgeving werden ingevoegd toen de richtlijn over de betalingsdiensten werd omgezet.

De definitie van betalingsdienst, beoogd in artikel 2, 1°, van dit ontwerp, is gebaseerd op de opsomming van de betalingsdiensten in de bijlage van de Richtlijn. Deze definitie werd dus aangevuld met de nieuwe betalingsdiensten, namelijk de betalingsinitiatiediensten en de rekeninginformatiediensten.

De verwijzing naar de wet betalingsinstellingen is gewijzigd in functie van de nieuwe wet van 22 december 2017 op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen houdende omzetting van de Richtlijn voor wat betreft al haar definities waar er in dit ontwerp naar verwezen wordt.

De definitie van de betalingstransactie beoogd in artikel 2, 4°, van dit ontwerp is gewijzigd om er de nieuwe betalingsdiensten zoals de betalingsinitiatiedienst in op te nemen. De betalingstransactie kan nu immers worden geïnitieerd door een betalingsinitiatiedienstaanbieder “voor rekening van de betaler” tijdens een online-aankoop bijvoorbeeld.

Daarnaast kan, zoals onder de PSD I, op basis van de initiëring volgend onderscheid worden gemaakt:

— een transactie rechtstreeks geïnitieerd “door de betaler”, zoals bijvoorbeeld een overschrijving waarbij hij zonder tussenkomst van een betalingsinitiatiedienstaanbieder de betaling initieert via zijn online bankplatvorm, een doorlopende opdracht, een geldafhaling onder meer via ATM;

— een transactie geïnitieerd “door de begunstigde”, bijvoorbeeld een domiciliëring waarbij de schuldeiser (begunstigde) het initiatief neemt om een betalingsopdracht over te maken aan de betalingsdienstaanbieder;

— een transactie geïnitieerd door de betaler, “via de begunstigde”, bijvoorbeeld de betaling van een aangekochte dienst of goed in een winkel (POS – “point of sale”) via zijn debetkaart of kredietkaart.

De definitie van authenticatie beoogd in artikel 2, 6°, van dit ontwerp is vervangen om te beantwoorden aan de definitie van artikel 4, 29°, van de Richtlijn, en is gebaseerd op de nieuwe veiligheidsvoorschriften wat

belge applicable. Diverses définitions de la Directive ne doivent plus être transposées, puisqu’elles ont déjà été insérées dans la législation belge à l’époque de la transposition de la directive sur les services de paiement.

La définition de service de paiement, visée à l’article 2, 1°, du présent projet, se base sur l’énumération des services de paiement en annexe de la Directive. Cette définition a donc été complétée en conséquence par les nouveaux services de paiement que sont les services d’initiation de paiement sur les comptes et les services d’information sur les comptes.

La référence vers la loi établissements de paiement est modifiée consécutivement à la nouvelle loi du 22 décembre 2017 relative au statut et au contrôle des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l’accès à l’activité de prestataire de services de paiement, à l’activité d’émission de monnaie électronique et à l’accès aux systèmes de paiement transposant la Directive dans toutes les définitions où il y est fait référence dans le présent projet.

La définition de l’opération de paiement visée à l’article 2, 4°, du présent projet, est modifiée en vue d’inclure les nouveaux services de paiement tel le service d’initiation de paiement. En effet, l’opération de paiement peut maintenant être initiée par un prestataire d’initiation de paiement “pour le compte du payeur” lors d’un achat en ligne par exemple.

En outre, comme dans le cadre de la PSD I, la distinction suivante peut être faite sur base de l’initiation:

— une opération initiée directement “par le payeur”, comme par exemple un virement par lequel il initie le paiement via sa plate-forme en ligne sans l’intervention d’un prestataire d’initiation de paiement, un ordre permanent, un retrait d’argent notamment par le biais d’un distributeur automatique;

— une opération initiée “par le bénéficiaire”, par exemple une domiciliation où le créancier (bénéficiaire) prend l’initiative de transmettre un ordre de paiement au prestataire de services de paiement;

— une opération initiée par le payeur, “via le bénéficiaire”, par exemple le paiement d’un service ou d’un bien acheté dans un magasin (POS – “point of sale”) par une carte de débit ou de crédit.

La définition de l’authentification visée à l’article 2, 6°, du présent projet, est remplacée en vue de répondre à la définition de l’article 4, 29°, de la Directive, et elle se base sur de nouvelles exigences de sécurité quant

de authenticatie van een welbepaald betaalinstrument betreft.

De nieuwe definities 33/10° tot 33/25° in artikel 2, 10°, van dit ontwerp worden ingevoerd ingevolge de nieuwe definities van de Richtlijn.

De definitie van "betalingstransactie op afstand" wordt in dit wetsontwerp ingevoegd onder 33/10° en behoeft geen verdere commentaar. De techniek voor communicatie op afstand werd al gedefinieerd in I.9.21° van het WER.

De definitie van "betalingsinitiatiedienst" is in dit ontwerp ingevoegd onder 33/11°. De Richtlijn heeft aldus een nieuwe betalingsdienst ingevoerd, die er voor de betalingsinitiatiedienstaanbieder in bestaat een betalingsopdracht te initiëren op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, met betrekking tot een betaalrekening die bij een andere betalingsdienstaanbieder, zijnde de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder, wordt aangehouden.

Er zijn nieuwe soorten betalingsdiensten ontstaan, vooral op het gebied van internetbetalingen, en worden aangeboden op de website van de handelaar-begunstigde. De betalingsinitiatiediensten spelen een toenemende rol in het kader van elektronische handel. Om een internetbetaling te initiëren op basis van een overschrijving, op verzoek van de betaler, die dan de betalingsinitiatiedienstgebruiker is, brengt deze betalingsdienstaanbieder een verbinding tot stand tussen de website van de handelaar waarop de betaler een aankoop wil doen en het platform voor internetbankieren van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder.

Er bestaan reeds een aantal verschillende businessmodellen. Zo kan de betaler bijvoorbeeld direct doorgeschakeld worden naar het platform van zijn bank waarbij hij zijn persoonlijke beveiligingsgegevens voor authenticatie rechtstreeks ingeeft op de "customer interface" van de bank, of de betaler kan worden doorgeschakeld naar een tussenliggend platform bij de betalingsinstelling die betalingsinitiatiediensten aanbiedt, alwaar de betaler zijn persoonlijke beveiligingsgegevens ingeeft. In alle gevallen dient de betalingsinitiatiedienstaanbieder, conform de wet van 11 maart 2018, te waarborgen dat de betaler een uitdrukkelijke instemming geeft op basis van de nodige informatie betreffende de initiatiedienst.

Dankzij deze betalingsinitiatiedienst kan de begunstigde handelaar van de betaling er zeker van zijn dat de betaling wel degelijk werd geïnitieerd vanop de rekening

à l'authentification d'un instrument de paiement bien déterminé.

Les nouvelles définitions 33/10° à 33/25° de l'article 2, 10°, du présent projet sont insérées consécutivement aux nouvelles définitions de la Directive.

La définition de "l'opération de paiement à distance" est insérée dans le présent projet de loi sous le 33/10° et ne nécessite pas de commentaire particulier. Le moyen de communication à distance étant défini au I.9.21° du CDE.

La définition du "service d'initiation de paiement" est insérée dans le présent projet sous le 33/11°. La Directive a ainsi introduit un nouveau service de paiement qui consiste pour le prestataire de services de paiement d'initiation à initier un ordre de paiement à la demande de l'utilisateur de services de paiement concernant un compte de paiement détenu auprès d'un autre prestataire de services de paiement, étant le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte.

De nouveaux types de services de paiement ont fait leur apparition, notamment dans le domaine des paiements par Internet, qui sont offerts sur le site internet du commerçant-bénéficiaire. Les services d'initiation de paiement jouent un rôle croissant dans le cadre du commerce électronique. En vue d'initier un paiement en ligne sur la base d'un virement, à la demande du payeur qui est alors l'utilisateur du service d'initiation de paiement ainsi proposé, le prestataire de ce service de paiement établit une passerelle entre le site internet du commerçant, sur lequel le payeur veut acheter, et la plate-forme de banque en ligne de la banque du prestataire de services de paiement qui gère le compte de ce payeur.

Il existe déjà un certain nombre de business modèles différents. Ainsi, le payeur peut par exemple, être redirigé directement vers la plate-forme de sa banque, où il entre directement ses données de sécurité personnalisées pour l'authentification sur son "interface consommateur" de la banque ou le payeur peut être redirigé vers une plateforme intermédiaire de l'établissement de paiement offrant des services d'initiation de paiement, sur laquelle le payeur donne ses données de sécurité personnalisées. Dans tous les cas, le prestataire de services d'initiation de paiement doit garantir, conformément à la loi du 11 mars 2018, que le payeur donne son consentement exprès sur la base des informations nécessaires concernant le service d'initiation.

Ce service d'initiation de paiement permet au commerçant-bénéficiaire du paiement d'être assuré que le paiement est bien initié du compte de la banque

bij de bank op basis van de beschikbare geldmiddelen. Deze diensten zijn een goedkope oplossing voor zowel handelaren als consumenten en bieden consumenten een mogelijkheid om ook zonder kredietkaart online te winkelen.

De betalingsinitiatiedienst is een dienst die door de handelaar op zijn website wordt aangeboden naast andere betalingswijzen, zoals de klassieke kredietkaartbetaling. Voor die dienst kan de betaler persoonlijke beveiligingsgegevens die hem door zijn rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder werden verstrekt doorgeven via een betalingsinitiatiedienstaanbieder met het oog op een veilige authenticatie door zijn rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder. Op basis van die persoonlijke beveiligingsgegevens kan de betalingsinitiatiedienstaanbieder op verzoek van de betalingsdienstgebruiker de betaling initiëren bij de betrokken rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder.

De betalingsinitiatiedienstaanbieder treedt niet noodzakelijk in een contractuele relatie met de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder, maar moet wel direct of indirect toegang hebben tot de rekening van de betaler.

De definitie van de “rekeninginformatiedienst” is ingevoegd onder 33/12° van dit ontwerp. Het betreft een onlinedienst voor het verstrekken van geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen die de betalingsdienstgebruiker bij een andere betalingsdienstaanbieder of bij meer dan één betalingsdienstaanbieder aanhoudt.

Deze dienst biedt de betalingsdienstgebruiker een online overzicht van de gegevens betreffende één of meerdere betaalrekeningen die hij bij een of meer betalingsdienstaanbieders aanhoudt, en waartoe hij via een online-interface van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder toegang heeft. Zodoende kan de betalingsdienstgebruiker onmiddellijk op een bepaald ogenblik een overzicht van zijn financiële situatie krijgen. De betalingsdienstgebruiker krijgt dus via éénzelfde interface een overzicht van al zijn betaalrekeningen en van alle daarop verrichte betaaltransacties.

Conform de wet van 11 maart 2018 geeft de gebruiker van die dienst zijn uitdrukkelijke instemming aan de aanbieder en deelt hem de persoonlijke beveiligingsgegevens mee aan de hand waarvan de gebruiker kan worden geïdentificeerd bij de aanbieders die de rekening(en) van de gebruiker beheren. Die aanbieder

sur base des moyens de paiement disponibles. Ces services constituent une solution à faible coût pour les commerçants comme pour les consommateurs et permettent aux consommateurs de faire des achats en ligne même s’ils ne possèdent pas de carte de crédit.

Le service d’initiation de paiement est offert par le commerçant sur son site internet à côté des autres modes de paiement comme les cartes de paiement classiques. Pour ce service le payeur peut transmette des données de sécurité personnalisées qui lui sont fournies par le prestataire de services gestionnaire du compte via un prestataire de services d’initiation de paiement afin de garantir son authentification par son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte. Sur base de ces données de sécurité personnalisées, le prestataire de services d’initiation de paiement peut, à la demande de l’utilisateur de services de paiement, initier le paiement auprès du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte concerné.

Le prestataire de services d’initiation de paiement n’établit pas nécessairement de relation contractuelle avec le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte mais il doit avoir un accès direct ou indirect au compte du payeur.

La définition du service “d’information sur les comptes” est insérée sous le 33/12° dans le présent projet. Il s’agit d’un service en ligne consistant à fournir des informations consolidées concernant un ou plusieurs comptes de paiement détenus par l’utilisateur de services de paiement soit auprès d’un autre prestataire de services de paiement, soit auprès de plus d’un prestataire de services de paiement.

Ce service fournit à l’utilisateur de services de paiement un aperçu en ligne des informations concernant un ou plusieurs comptes de paiement qu’il détient auprès d’un ou de plusieurs autres prestataires de services de paiement et qui sont accessibles via des interfaces en ligne du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte. L’utilisateur de services de paiement est donc en mesure d’avoir immédiatement une vue d’ensemble de sa situation financière à un moment donné. L’utilisateur peut donc avoir une vue d’ensemble de tous ses comptes de paiement et de toutes les opérations de paiement liés aux comptes et ce sur une seule et même interface.

Conformément à la loi du 11 mars 2018, l’utilisateur de ce service donne son consentement exprès au prestataire et lui communique l’ensemble des données de sécurité personnalisées qui vont permettre à l’utilisateur de s’identifier auprès des prestataires qui gèrent le ou les comptes de l’utilisateur. Ce prestataire peut ainsi

krijgt aldus toegang tot de informatie over de saldo's van de verschillende betaalrekeningen van de gebruiker.

De definitie van "rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder" is ingevoegd onder 33/13° van dit ontwerp. Het betreft de betalingsdienstaanbieder die ten behoeve van een betaler een betaalrekening aanbiedt en beheert, die desgevallend in relatie staat met de betalingsinitiatie- of de rekeninginformatiedienstaanbieders, en die hen toegang verzekert tot de betaalrekening(en) van de betaler.

De definities onder 33/14° en 33/15° behoeven geen bijzondere commentaar.

De definitie van "sterke cliëntauthenticatie" is ingevoegd onder 33/16° van dit ontwerp. De sterke cliëntauthenticatie is een identificatieproces waarbij de identiteit van de gebruiker van een betalingsdienst of van de instemming met een betalingstransactie officieel wordt bevestigd. Bij deze sterke authenticatie wordt gebruik gemaakt van twee of meer factoren die worden aangemerkt als "kennis" (iets wat alleen de gebruiker weet, zoals een wachtwoord of een Pincode), "bezit" (iets wat alleen de gebruiker heeft, zoals een kaart of een middel waarmee een authenticatiecode wordt gegenereerd, bv. een bankkaartlezer) en "inherente eigenschap" (iets wat eigen aan de gebruiker is, zoals zijn vingerafdruk of stem) om de gebruiker of de transactie te valideren. Deze elementen zijn onderling onafhankelijk (compromittering van één element doet geen afbreuk aan de betrouwbaarheid van de andere elementen) en zijn zodanig opgezet dat de vertrouwelijkheid van de authenticatiegegevens wordt beschermd.

De voorschriften voor de sterke cliëntauthenticatie worden uiteengezet in de technische reguleringsnormen opgesteld door de Europese Commissie bij toepassing van artikel 98 van de Richtlijn.

De definitie van "persoonlijke beveiligingsgegevens" is in dit ontwerp ingevoegd onder 33/17°.

De definitie in het Frans werd gewijzigd voor een betere overeenstemming met de Nederlandse en Engelse definities. In de Franse versie worden de persoonlijke beveiligingsgegevens inderdaad gedefinieerd als persoonlijke gegevens. In de Engelse versie wordt echter de term "features" gebruikt en in de Nederlandse versie de term "kenmerken", daarom werd besloten de Franse term te wijzigen om hem in overeenstemming te brengen met de Nederlandse en de Engelse termen. Daartoe werd in de definitie van données de sécurité personnalisées de term "données" vervangen door de term "caractéristiques".

avoir accès aux informations sur les soldes des différents comptes de paiement de l'utilisateur.

La définition de "prestataire de services de paiement gestionnaire du compte" est insérée sous le 33/13° du présent projet. Il s'agit du prestataire qui fournit et gère un compte de paiement pour le payeur et qui sera, le cas échéant, en relation avec les prestataires d'initiation de paiement ou d'information sur les comptes et leur garantira l'accès au(x) compte(s) de paiement du payeur.

Les définitions sous 33/14° et 33/15° ne nécessitent pas de commentaire particulier.

La définition de "l'authentification forte du client" est insérée au 33/16° du présent projet. L'authentification forte du client est un processus d'identification qui atteste de l'identité de l'utilisateur d'un service de paiement ou de l'autorisation d'une transaction de paiement. Cette authentification forte repose sur l'utilisation de deux ou plus d'éléments appartenant à la catégorie "connaissance" (soit quelque chose que l'utilisateur sait comme un mot de passe ou un code PIN), à la catégorie "possession" (quelque chose que l'utilisateur possède comme une carte ou un dispositif générant un code d'authentification comme par exemple un lecteur de carte bancaire) et à la catégorie "inhérence" (soit quelque chose dont seul l'utilisateur est en possession comme par exemple, son empreinte digitale ou la reconnaissance vocale) pour valider l'utilisateur ou la transaction. Ces éléments sont indépendants (la compromission d'un élément ne compromet pas la fiabilité des autres) et sont conçus de manière à protéger la confidentialité des données d'authentification.

Les exigences relatives à l'authentification forte du client seront précisées dans les normes techniques de réglementation adoptées par la Commission européenne en application de l'article 98 de la Directive.

La définition des "données de sécurité personnalisées" est insérée au 33/17° du présent projet.

La définition en français a été modifiée en vue de mieux correspondre aux définitions néerlandaise et anglaise. En effet, dans la version française, les données de sécurité personnalisées sont définies comme des données personnalisées. Or la version anglaise utilise le terme "features" et la version néerlandaise utilise le terme "kenmerken", il a donc été décidé de modifier le terme français "données" pour qu'il corresponde aux termes néerlandais et anglais. A cet effet, le terme "données" a été remplacé par le terme "caractéristiques" pour définir les données de sécurité personnalisées.

Het veilig gebruik van persoonlijke beveiligingsgegevens is nodig om de risico's van phishing en andere frauduleuze activiteiten te beperken. In dit verband moet de gebruiker de zekerheid hebben dat maatregelen worden vastgesteld ter bescherming van de vertrouwelijkheid en integriteit van persoonlijke beveiligingsgegevens. Onder die maatregelen vallen in het bijzonder encryptiesystemen die zijn gebaseerd op persoonlijke apparaten van de betaler, zoals kaartlezers of mobiele telefoons, of die door de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder langs een ander kanaal, zoals bijvoorbeeld sms of e-mail, aan de betaler worden verstrekt. De maatregelen, waartoe met name encryptiesystemen behoren, die authenticatiecodes kunnen voortbrengen zoals eenmalige paswoorden, kunnen de veiligheid van betalingstransacties versterken. Het betreft de gegevens aan de hand waarvan de betalingsdienstgebruiker kan worden geauthentiseerd. Dat kan dus een unieke identificatiecode zijn die wordt verstrekt door de betalingsdienstaanbieder die de rekening beheert van de gebruiker, via een kaartlezer of een token. Elke betalingsdienstaanbieder heeft zijn eigen identificatieprocedures en dus kunnen de gegevens variëren naargelang de aanbieder die de rekeningen beheert. Een kaartnummer en vervaldatum die zichtbaar staan gedrukt op een betaalkaart vallen duidelijk niet onder deze definitie.

De definitie van "gevoelige betalingsgegevens" is in dit ontwerp ingevoegd onder 33/18°. Hieronder vallen de persoonlijke beveiligingsgegevens. Een voorbeeld hiervan is het gebruik van het nummer van de betaalkaart met een uniek identificatienummer verstrekt door de rekeninghoudende aanbieder van de gebruiker via een kaartlezer of het nummer van een kredietkaart met de CVC-code. Het kan hoe dan ook niet gaan om de naam van de rekeninghouder en zijn rekeningnummer wanneer die gegevens worden gebruikt door betalingsinitiatiedienstaanbieders of aanbieders van rekeninginformatiediensten. Het feit dat naam en rekeningnummer uitdrukkelijk worden uitgesloten in geval van betalingsinitiatiediensten, betekent niet *a contrario* dat dit in alle andere gevallen in relatie met betalingsdiensten automatisch wel als gevoelige informatie worden beschouwd. Zo dient bijvoorbeeld de handelaar die wenst betaald te worden via een overschrijving, zijn naam en rekeningnummer mede te delen. Handelaars die bijvoorbeeld betalingen zouden aanvaarden op basis van het louter mededelen van kaartnummer en vervaldatum, dienen dan weer de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen met betrekking tot het verwerken en desgevallend bewaren van deze gegevens, gezien deze zouden kunnen worden misbruikt.

La sécurité de l'utilisation des données de sécurité personnalisées doit être assurée afin de limiter les risques d'hameçonnage (*phishing*) et autres activités frauduleuses. À cet égard, l'utilisateur doit pouvoir se fonder sur l'adoption de mesures qui protègent la confidentialité et l'intégrité des données de sécurité personnalisées. Ces mesures comportent généralement des systèmes de cryptage incorporés aux dispositifs personnels du payeur, y compris les lecteurs de carte ou téléphones mobiles, ou fournis au payeur par son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte par un autre moyen, tel que par SMS ou courrier électronique. Les mesures qui comportent généralement des systèmes de cryptage et qui peuvent se traduire par des codes d'authentification tels que des mots de passe à usage unique sont de nature à renforcer la sécurité des opérations de paiement. Il s'agit des données qui permettent l'authentification de l'utilisateur de services de paiement. Il peut donc s'agir d'un code d'identification à usage unique fourni par le prestataire gestionnaire du compte de l'utilisateur via un lecteur de carte ou un token. Chaque prestataire qui gère un compte de paiement a ses propres procédures d'identification et donc les données peuvent varier en fonction des prestataires gestionnaires des comptes. Un numéro de carte et la date d'échéance qui sont imprimés de manière visible sur la carte de paiement ne sont clairement pas couverts par la définition.

La définition des "données de paiement sensibles" est insérée au 33/18° du présent projet. Ces données incluent les données de sécurité personnalisées. A titre d'exemple, on peut citer l'utilisation du numéro de la carte de paiement avec un numéro d'identification unique fourni par le prestataire gestionnaire du compte de l'utilisateur via un lecteur de carte ou le numéro d'une carte de crédit avec son code CVC. Quoi qu'il en soit, il ne peut pas s'agir du nom du titulaire du compte et de son numéro de compte lorsque ces données sont utilisées par des prestataires de services d'initiation de paiement ou d'information sur les comptes. Le fait que le nom et le numéro de compte soient expressément exclus en cas de services d'initiation de paiement ne signifie pas à contrario que, dans tous les autres cas en relation avec les services de paiement, ils sont automatiquement considérés comme des informations sensibles. Ainsi, par exemple, le commerçant qui souhaite être payé via un virement doit communiquer son nom et son numéro de compte. Les commerçants qui accepteraient, par exemple, des paiements sur la base de la simple communication du numéro de carte et de la date d'échéance doivent de nouveau prendre les mesures de sécurité nécessaires concernant le traitement et, le cas échéant, la conservation de ces données, puisqu'elles peuvent être utilisées de manière abusive.

De definitie van “elektronisch communicatienetwerk” is ingevoegd onder 33/19°. Aangezien de definitie werd gehaald uit de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van deze wet: *Parl. St.* Kamer, Doc 51-1425/001 – Doc 51-1426/001, pp. 10 en 11.

De definitie van “elektronische communicatiedienst” is ingevoegd onder 33/20°. Aangezien de definitie werd gehaald uit de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van deze wet: *Parl. St.* Kamer, Doc 51-1425/001 – Doc 51-1426/001, pp. 10 en 11.

De definitie van “digitale inhoud” is ingevoegd onder 33/21°. Ze beoogt de multimedia-diensten, zoals logo’s, ringtonen, spelletjes of wedstrijden, … die via Premium SMS-diensten worden aangeboden.

Er dient te worden opgemerkt dat de Nederlandse versie van de definitie van “digitale inhoud” lichtjes werd aangepast in het wetsontwerp om ze te laten overeenstemmen met de Franse en Engelse versies. Het betreft immers goederen en diensten die geproduceerd en aangeboden worden en niet geproduceerd of aangeboden zoals vermeld in de Nederlandse versie van de Richtlijn.

De definitie van “acceptatie van betalingstransacties” is ingevoegd onder 33/22°. In het vakjargon wordt dit “acquiring” genoemd. De acceptatie van betalingstransacties, die reeds in de PSD I werd behandeld, wordt voortaan gedefinieerd in de Richtlijn. Diensten die bestaan in de acceptatie van betalingstransacties zijn diensten die worden verstrekt door een betalingsdienstaanbieder (“de accepteerder”), die via een overeenkomst met een begunstigde (bijvoorbeeld een handelaar) is overeengekomen om betalingstransacties te accepteren en te verwerken, zodat de geldmiddelen van de betaler aan deze begunstigde worden overgemaakt. Tussen de acceptatie van de eerste betalingsdienstaanbieder die een contract heeft met de begunstigde en het verkrijgen van de fondsen op de rekening van de begunstigde, kunnen verschillende actoren tussenkomen, zijnde al dan niet betalingsdienstaanbieders afhankelijk van hun activiteiten.

Zoals wordt aangegeven in overweging 10 van de Richtlijn, is de gehanteerde definitie voldoende neutraal om zowel de traditionele, op kaartbetalingen gebaseerde acceptatiemodellen als andere commerciële modellen te dekken, zoals de modellen waarbij de betaling niet via kaart gebeurt of waarbij verschillende accepteerders betrokken zijn.

La définition de “réseau de communications électroniques” est insérée au 33/19°. Etant donné que la définition est tirée de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de cette loi: *Doc. Parl*. Chambre, Doc 51-1425/001 – Doc 51-1426/001, pages 10 et 11.

La définition de “service de communications électroniques” est insérée au 33/20°. Etant donné que la définition est tirée de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de cette loi: *Doc. Parl*. Chambre, Doc 51-1425/001 – Doc 51-1426/001, pages 10 et 11.

La définition de “contenu numérique” est insérée au 33/21°. Elle vise les services multimédias comme par exemple les logos, sonneries, jeux ou encore des concours, … qui sont fournis via les services Premium SMS.

Il est à noter que la version néerlandaise de la définition de “contenu numérique” a été très légèrement adaptée dans le projet de loi en vue de la faire correspondre avec les versions française et anglaise. En effet, il s’agit de biens et de services qui sont produits et fournis et non produits ou fournis comme cela est indiqué dans la version néerlandaise de la Directive.

La définition “d’acquisition d’opérations de paiement” est insérée au 33/22°. Dans le jargon spécialisé, on appelle cela “acquiring”. L’acceptation de transactions de paiement, déjà visée par la PSD I est désormais définie par la Directive. Les services qui consistent en l’acceptation de transactions de paiement sont des services qui sont fournis par un prestataire de services de paiement (“l’acquéreur”) qui, via un contrat avec un bénéficiaire (par exemple un commerçant), a convenu d’accepter et de traiter des transactions de paiement, de sorte que les fonds du payeur soient transférés au bénéficiaire. Entre l’acceptation du premier prestataire de services de paiement qui a un contrat avec le bénéficiaire et l’obtention des fonds sur le compte du bénéficiaire, différents acteurs peuvent intervenir, qu’ils soient ou non des prestataires de services de paiement selon leurs activités.

Comme indiqué au considérant 10 de la Directive, la définition utilisée est suffisamment neutre pour couvrir les modèles traditionnels d’acquisition basés sur un paiement par cartes, mais aussi d’autres modèles commerciaux, tels que ceux dans lesquels le paiement ne se fait pas par carte ou dans lesquels interviennent plusieurs acquéreurs.

In de praktijk is de inhoud van de acceptatiedienst dus sterk afhankelijk van het acceptatiemodel. Ook tussen de verschillende lidstaten zijn er grote verschillen in organisatie.

In het geval van een vierpartijenbetaalkaartschema bijvoorbeeld ("four party card scheme" in het Engels), waarbij de vier partijen de betaler, de handelaar, de betalingsdienstaanbieder die de betaalkaart uitgeeft (de "kaartuitgever") en de accepteerder zijn, houdt de betaler een betaalrekening aan bij een betaalkaartuitgever (wat niet altijd het geval is) en kunnen er met de kaart goederen en diensten worden aangekocht bij handelaars die de betaalkaart als betaalmiddel accepteren. Als de betaler de betaling uitvoert (door bijvoorbeeld zijn kaart in te brengen in de betaalterminal van de handelaar), worden een aantal gegevens verzonden naar de accepteerder, die deze controleert en een betalingsaanvraag doorgeeft aan de uitgever van de kaart. Deze laatste voert vervolgens de nodige controles uit (geldigheid van de kaart, beschikbaarheid van geldmiddelen op de aan de kaart gekoppelde betaalrekening, ...) en geeft in voorkomend geval zijn toestemming door aan de accepteerder. Zodra de accepteerder deze toestemming ontvangt, bevestigt hij aan de handelaar dat de transactie geaccepteerd is en mag de handelaar het gekochte goed of de gekochte dienst leveren aan de betaler. Op dat moment heeft de handelaar in principe een vordering op de accepteerder ten belope van het door de betaler verschuldigde bedrag, en heeft de accepteerder een gelijkwaardige vordering op de uitgever van de kaart. Het aan de accepteerder verschuldigde bedrag wordt afgeschreven van de betaalrekening van de betaler en bijgeschreven op de betaalrekening van de accepteerder of op die van een andere entiteit (zoals een funds collector) die in voorkomend geval optreedt voor rekening van de accepteerder. Vervolgens wordt dit bedrag overgemaakt op de betaalrekening van de handelaar, in voorkomend geval verminderd met de kosten van de accepteerder.

De definitie van "uitgifte van betaalinstrumenten" is ingevoegd onder 33/23°. In het vakjargon wordt dit "issuing" genoemd. De uitgifte van betaalinstrumenten, die reeds in de PSD I werd behandeld, wordt voortaan gedefinieerd in de Richtlijn. Ter herinnering, een betaalinstrument is een gepersonaliseerd instrument en/of geheel van procedures, overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder, waarvan gebruik wordt gemaakt voor het initiëren van een betalingsopdracht. Deze definitie doelt meer bepaald op de technische instrumenten (kaarten of mobiele telefoons) en/of alle verificatieprocedures (Pincodes of "Persoonlijke Identificatie Nummer", TAN-code of "Transactie Autorisatie Nummer", digipass, login/password, enz.) die een betalingsdienstgebruiker

En pratique, le contenu du service d'acquisition offert dépend grandement du modèle d'acquisition envisagé. Entre les différents États membres, il y a également de grandes différences dans l'organisation.

Prenons l'exemple d'un schéma de carte à quatre parties (en anglais "four party card scheme") dans lequel les quatre parties seraient le payeur, le commerçant, le prestataire de services de paiement émetteur de la carte de paiement (l'"émetteur de cartes") et l'acquéreur. Dans cet exemple, le payeur détiendrait un compte de paiement auprès d'un émetteur de cartes de paiement (ce qui n'est pas toujours le cas), cette carte permettant l'achat de biens et de services auprès de commerçants qui acceptent la carte de paiement comme moyen de paiement. Lorsque le payeur procède au paiement (en introduisant par exemple sa carte dans le terminal du commerçant), certaines données sont envoyées à l'acquéreur qui les vérifie et transmet une demande de paiement à l'émetteur de la carte. Ce dernier procède alors aux vérifications nécessaires (validité de la carte, disponibilité des fonds sur le compte de paiement lié à la carte, …) et transmet, le cas échéant, son autorisation à l'acquéreur. Dès réception de cette autorisation, il confirme au commerçant que la transaction est acceptée et le commerçant peut délivrer au payeur le bien ou le service acheté. À cet instant, le commerçant détient en principe une créance à l'égard de l'acquéreur pour le montant dû par le payeur et l'acquéreur détient une créance équivalente à l'égard de l'émetteur de la carte. Le montant dû à l'acquéreur est alors débité du compte de paiement du payeur et crédité sur le compte de paiement de l'acquéreur ou sur celui d'une autre entité (un funds collector par exemple) agissant, le cas échéant, pour le compte de l'acquéreur. Ce montant est ensuite transféré, diminué le cas échéant des frais de l'acquéreur, sur le compte de paiement du commerçant.

La définition "d'émission d'instruments de paiement" est insérée au 33/23°. Dans le jargon spécialisé, cela est appelé "issuing". L'émission d'instruments de paiement qui était déjà traitée dans la PSD I est désormais définie dans la Directive. Pour rappel un instrument de paiement est tout dispositif personnalisé et/ou ensemble de procédures convenu entre l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement et utilisé pour initier un ordre de paiement. Cette définition vise notamment les instruments techniques (cartes ou téléphones portables) et/ou un ensemble de procédures de vérification (codes PIN ou "numéro d'identification Personnel", codes TAN ou "numéro d'autorisation de l'opération", digipass, login/mot de passe, etc.) dont un utilisateur de services de paiement peut se servir pour

kan aanwenden om zijn betalingsdienstaanbieder instructies te geven om een betalingstransactie uit te voeren.

De definities van “betalingsmerk” en “co-badging” worden respectievelijk ingevoegd in 33/24° en 33/25°. Deze definities werden overgenomen uit de Verordening (EU) 2015/751 van 29 april 2015 betreffende afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties. De enige plaats waar in de Richtlijn bovenvermelde terminologie wordt gebruikt, is artikel 52.2, g), dat de informatie regelt die in het kader van het sluiten van het raamcontract dient te worden verstrekt. In deze context dient de in artikel 8 van de Verordening opgenomen keuzemogelijkheid voor de betaler inzake betalingsmerk en betaalapplicatie voor op kaarten gebaseerde betaaltransacties te worden medegedeeld.

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen aan boek VII, titels 1 en 2, van het Wetboek van economisch recht

Art. 3

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Art. 4

Artikel 4 neemt de algemene regels over in verband met het toepassingsgebied, beoogd in artikel 2 van de Richtlijn.

Zoals ook het geval was onder de wet betalingsdiensten, worden voor de toepassing van deze wet gelijkgesteld met de lidstaten van de Europese Unie, de staten die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte.

In vergelijking met de PSD I is het toepassingsgebied van de Richtlijn verruimd.

In § 1er, eerste lid, worden de voorwaarden gedefinieerd van het algemene toepassingsgebied van dit wetsontwerp. Dit wetsontwerp is van toepassing op alle betalingstransacties in de valuta van een lidstaat verricht tussen twee betalingsdienstaanbieders die zich in de Europese Unie of, ruimer, in de Europese Economische Ruimte (hierna EER) bevinden Het betreft de zogenaamde “*both legs in*” – transacties.

donner des instructions à son prestataire de services de paiement afin d’exécuter une opération de paiement.

Les définitions de “marque de paiement” et “cobadgeage” sont insérées respectivement au 33/24° et 33/25°. Ces définitions sont reprises du Règlement (UE) 2015/751 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2015 relatif aux commissions d’interchange pour les opérations de paiement liées à une carte. Le seul endroit où la Directive utilise la terminologie susmentionnée est à l’article 52.2, g), qui règle les informations qui doivent être fournies dans le cadre du contrat-cadre. Dans ce contexte, la possibilité de choix prévue à l’article 8 du Règlement pour le payeur quant à la marque de paiement ou à l’application de paiement pour les transactions de paiement basées sur des cartes doit être communiquée.

CHAPITRE 3

Modifications au livre VII, titres 1er et 2, du Code de droit économique

Art. 3

Cet article ne nécessite pas de commentaire particulier.

Art. 4

L’article 4 reprend les règles générales relatives au champ d’application, visé à l’article 2 de la Directive.

Comme c’était le cas sous la loi services de paiement, sont assimilés aux États membres de l’Union européenne, pour l’application de la présente loi, les États parties à l’accord sur l’Espace économique européen.

En comparaison avec la PSD I, le champ d’application de la Directive a été élargi.

Le § 1er, alinéa 1er, définit les conditions du champ d’application général de ce projet de loi. Le présent projet de loi s’applique à toutes opérations de paiement effectuées dans la devise d’un État membre entre deux prestataires de services de paiement situés dans l’Union européenne ou plus largement dans l’Espace Economique Européen (EEE). Il s’agit des transactions dites “*both legs in*”.

In de volgende twee leden wordt in een uitbreiding voorzien voor sommige artikels van de Richtlijn.

§ 1er, tweede lid breidt het toepassingsgebied van hoofdstuk 2 en 3, titel 3, van dit wetsontwerp, met uitzondering van een aantal artikelen, uit tot de betalingstransacties die worden verricht in de valuta van een niet-lidstaat (bijvoorbeeld de dollar) tussen twee betalingsdienstaanbieders die zich in EER bevinden, met betrekking tot de delen van de transactie die binnen de EER worden uitgevoerd.

§ 1er, derde lid, breidt het toepassingsgebied van hoofdstuk 2 en 3, titel 3, van dit ontwerp, met uitzondering van een aantal artikelen, uit tot de betalingstransacties verricht in elke valuta (zijnde valuta van een lidstaat of andere valuta), van zodra één enkele betalingsdienstaanbieder zich in de EER bevindt, met betrekking tot de delen van de transactie die binnen de EER worden verricht. Het betreft de zogenaamde “one-leg”-betalingstransacties. Dat geldt dus voor alle betalingen, ongeacht de valuta waarin ze worden verricht. Zo dient bijvoorbeeld in geval van onrechtmatig gebruik ervan in de Verenigde Staten, een betaalkaart van een Belgische kaarthouder te worden geblokkeerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen, en geldt het aansprakelijkheidsregime voor de niet-toegestane betalingen.

§ 1er, lid 4, zet het artikel 33.2 van de Richtlijn om, dat het toepassingsgebied van de Richtlijn bepaalt voor de rekeningsinformatiedienstaanbieders. Daartoe wordt deze aanbieder uitgesloten van hoofdstuk 2 tot 7 van het WER, met uitzondering van een aantal artikels.

De cumulatieve voorwaarden van het algemene toepassingsgebied van dit ontwerp zijn allemaal identiek aan die van de wet “betalingsdiensten”, hernomen onder titel 3 van het WER. Hiertoe verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden (*Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, pp. 21 tot 26 en houdende commentaar bij artikel 3 van voormelde wet).

De volgende leden van § 1er behoeven geen bijzondere commentaar, aangezien het om al bestaande leden gaat die betrekking hebben op de hoofdstukken houdende omzetting van de richtlijn 2014/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties.

In de huidige tekst werd reeds rekening gehouden met de wijzigingen in het toepassingsgebied, zoals

Dans les deux alinéas suivants, une extension pour certains articles de la Directive est prévue.

Le § 1er, alinéa 2, étend le champ d’application des chapitres 2 et 3, titre 3, du présent projet, à l’exception d’un certain nombre d’articles, aux opérations de paiement qui ne sont pas effectuées dans la devise d’un État membre (par exemple le dollar) entre deux prestataires de services de paiement situés dans l’EEE en ce qui concerne les parties de l’opération effectuées dans l’EEE.

Le § 1er, alinéa 3, étend le champ d’application des chapitres 2 et 3, titre 3, du présent projet, à l’exception d’un certain nombre d’articles, aux opérations de paiement qui sont effectuées dans toutes les devises (c’est-à-dire les devises d’un État membre ou d’autres devises) dès qu’un seul prestataire de services de paiement est situé dans l’EEE en ce qui concerne les parties de l’opération effectuées dans l’EEE. Il s’agit d’opérations de paiement dites “one-leg”. Cela vaut donc pour tous les paiements indépendamment de la devise dans laquelle ils sont effectués. Ainsi, par exemple en cas d’utilisation abusive aux États-Unis d’une carte de paiement détenu par un titulaire de carte belge, elle doit être bloquée conformément aux dispositions légales et le régime de responsabilité des paiements non autorisés est également d’application.

Le § 1er, alinéa 4, transpose l’article 33.2 de la Directive qui délimite le champ d’application de la Directive au prestataire de services d’information sur les comptes. A cet effet, ce prestataire n’est pas soumis aux chapitres 2 à 7 du titre 3 du CDE à l’exception d’un certain nombre d’articles.

L’ensemble des conditions cumulatives du champ d’application général du présent projet est identique à celui qui prévalait pour la loi “services de paiement” reprise dans le titre 3 du CDE. A cet effet, nous renvoyons vers les travaux parlementaires (*Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, pages 21 à 26 et portant commentaires de l’article 3 de la loi précitée).

Les alinéas suivants du § 1er ne nécessitent pas de commentaires particuliers, étant donné qu’il s’agit d’alinéas déjà existants qui concernent les chapitres portant transposition de la directive 2014/92/UE du Parlement européen et du Conseil du 23 juillet 2014 sur la comparabilité des frais liés aux comptes de paiement, le changement de compte de paiement et l’accès à un compte de paiement assorti de prestations de base.

Dans le texte actuel, il a déjà été tenu compte des modifications dans le champ d’application, telles que

opgenomen in de wet van 22 december 2017 houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betaalrekeningen en betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht.

Art. 5

Artikel 5 neemt de uitsluitingsgronden over in verband met het toepassingsgebied, beoogd in artikel 3 van de Richtlijn.

Deze uitsluitingsregels zijn voor een deel identiek aan PSD I, zoals omgezet in de wet "betalingsdiensten" en opgenomen in artikel VII.3, titel 3 van het WER. Hiertoe verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden (*Parl.St.* Kamer, Doc 52-2179/001, pp. 26 tot 30) en houdende commentaar bij artikel 4 van voormelde wet.

De wijzigingen die worden aangebracht in artikel VII.3 van het WER worden wel toegelicht indien nodig.

De punten 1°, 2° en 3°, behoeven geen bijzondere commentaar.

Punt 4° wijzigt de verwijzing naar de wet "betalingsinstellingen".

Punt 5° behoeft geen bijzondere commentaar.

Punt 6° betreft de uitsluiting van het toepassingsgebied van de betaalinstrumenten met beperkte gebruiksmodaliteiten. Deze uitzondering bestond al in PSD I. De Richtlijn heeft de uitsluitingsvoorwaarden van deze betaalinstrumenten duidelijker omkaderd. Zodra deze betaalinstrumenten aan één van de drie gestelde en niet-cumulatieve voorwaarden beantwoorden, worden ze vrijgesteld van het toepassingsgebied van dit wetsontwerp.

— Ten eerste betreft het een betaalinstrument dat door de houder ervan uitsluitend kan worden gebruikt om in de door de uitgever gebruikte bedrijfsgebouwen of, in het kader van een handelsovereenkomst met de uitgever, binnen een beperkt netwerk van dienstaanbieders goederen of diensten aan te schaffen. Bijvoorbeeld restauranttickets in de vorm van oplaadbare kaarten die de werkgever geeft om maaltijden in de kantine of in het restaurant mee te betalen, of winkelkaarten die enkel kunnen gebruikt worden binnen één shopping center of bij een gelimiteerd aantal detailhandelaars. Echter, indien deze kaarten speciaal ontworpen zijn voor een netwerk dienstverstrekkers dat voortdurend kan groeien ("open loop" in tegenstelling tot een "closed loop"), en

reprises dans la loi de 22 décembre 2017 portant modification et insertion de dispositions en matière de comptes de paiement et de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique.

Art. 5

L'article 5 reprend les motifs d'exclusion au champ d'application, visés à l'article 3 de la Directive.

Ces règles d'exclusion sont pour partie identiques à la directive PSD I telles que transposées dans la loi "services de paiement" reprise dans l'article VII.3, titre 3 du CDE. A cet effet, nous renvoyons vers les travaux parlementaires (*Doc.parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, pages 26 à 30) et portant commentaires de l'article 4 de la loi précitée.

Les modifications apportées à l'article VII.3 du CDE sont cependant expliquées si nécessaire.

Les 1°, 2° et 3°, ne nécessitent pas de commentaire particulier.

Le 4° modifie la référence à la loi "établissements de paiement".

Le 5° ne nécessite pas de commentaire particulier.

Le 6° concerne l'exclusion du champ d'application des instruments de paiement qui sont utilisés de manière limitée. Cette exception existait déjà dans la PSD I. La Directive a encadré plus clairement les conditions d'exclusion de ces instruments de paiement. A partir du moment où ces instruments de paiement répondent à une des trois conditions fixées et non cumulatives, ils sont alors exemptés du champ d'application du présent projet de loi.

— Premièrement, cela concerne un instrument de paiement qui peut uniquement être utilisé par son titulaire afin d'acquérir des biens ou des services dans les locaux de l'émetteur ou au sein d'un réseau limité de prestataires de services directement liés par un accord commercial à un émetteur professionnel. Par exemple, les tickets restaurant sous la forme de cartes rechargeables données par l'employeur pour payer la nourriture à la cantine ou au restaurant ou de cartes de magasin qui peuvent uniquement être utilisées dans un shopping center ou auprès d'un nombre limité de détaillants. Cependant, si ces cartes sont spécialement conçues pour un réseau de prestataires de services qui peut croître constamment ("open loop" contrairement à

waardoor het niet meer zou kunnen worden beschouwd als “beperkt”, vallen niet onder de uitzondering.

In het Frans werd de term “accord” commercial behouden ter vervanging van de term “contrat” commercial zoals die opduikt in de Franse vertaling van de Richtlijn aangezien deze term al gebruikt wordt in het WER van bij de omzetting van de PSD I waar de term “accord” gebruikt werd. Deze term “accord” stemt trouwens volledig overeen met de termen “overeenkomst” en “agreement” in de Nederlandse en Engelse versies van de Richtlijn.

— Ten tweede zijn er de betaalinstrumenten waarmee uitsluitend goederen of diensten uit een zeer beperkt gamma kunnen worden aangeschaft; dat is bijvoorbeeld het geval wanneer het gebruik van het instrument daadwerkelijk tot een limitatief aantal functioneel verbonden goederen of diensten beperkt is, ongeacht de geografische locatie van het verkooppunt. Bijvoorbeeld tankkaarten geldig in een bepaalde keten van tankstations. Deze kaarten zijn vrijgesteld op voorwaarde dat ze alleen worden gebruikt om benzine te tanken, zelfs al kunnen ze overal in de Europese Unie worden gebruikt.

— Ten derde betreft het een betaalinstrument dat door een nationale of regionale overheidsinstantie voor specifieke sociale of fiscale doeleinden is gereguleerd teneinde bepaalde goederen of diensten aan te schaffen. Dit betreft bijvoorbeeld de diensten-, maaltijd-, en ecocheques, in zoverre inderdaad wordt gewaarborgd dat zij enkel gelden (dus gebruikt worden) in België en voor de wettelijk vastgelegde welbepaalde diensten of goederen kunnen worden gebruikt. Deze uitzondering wordt hier nu verder omkaderd, maar was impliciet in PSD I reeds omvat onder de vorige uitzondering.

Zoals aangegeven in overweging 13 van de Richtlijn, kan het betaalinstrument dus niet worden gebruikt voor betalingstransacties met het oog op de aankoop van goederen en diensten binnen meer dan één beperkt netwerk, noch voor de aankoop van een onbeperkte reeks goederen en diensten.

Punt 7° betreft de zogenaamde “Telco”-uitzondering. Deze uitzondering bestond ook in de PSD I en de toepassingsvoorwaarden zijn nog versterkt in de Richtlijn. Het moet gaan om een betalingstransactie met een welbepaald doel (elektronische tickets, liefdadigheidswerken die recht geven op de fiscale aftrekbaarheid van giften, digitale inhoud en spraakgestuurde diensten) die toegerekend wordt op de factuur van de klant (“operator billing” of “phone-bill purchase”), een beperkte waarde

un “closed loop”), et qu’il ne peut donc plus être considéré comme “limité”, cela ne relève pas de l’exception.

En français, le terme “accord” commercial a été conservé en lieu et place du terme “contrat” commercial tel qu’il apparaît dans la traduction française de la Directive puisque ce terme est déjà utilisé dans le CDE depuis la transposition de la PSD I où le terme “accord” était employé. Ce terme “accord” correspond par ailleurs tout à fait aux termes “overeenkomst” et “agreement” des versions néerlandaise et anglaise de la Directive.

— Deuxièmement, cela concerne l’instrument qui doit servir pour l’achat d’un éventail très limité de biens ou de services, par exemple lorsque les possibilités d’utilisation de l’instrument sont effectivement limitées à un nombre limité de biens ou de services fonctionnellement liés, indépendamment de la localisation géographique du point de vente. Par exemple les cartes d’essence auprès d’une chaîne de stations-services déterminée. Ces cartes d’essence sont exemptées, à condition qu’elles servent uniquement à prendre de l’essence, même si elles peuvent être utilisées dans toute l’Union européenne.

— Troisièmement, cela concerne l’instrument de paiement qui fait l’objet, de la part d’une autorité publique nationale ou régionale, d’une réglementation à des fins sociales ou fiscales spécifiques dans le cadre de l’acquisition de biens ou de services spécifiques. Cela concerne par exemple les titres-services, titres-repas et éco-chèques, dans la mesure où l’on garantit effectivement qu’ils sont uniquement valables (donc utilisables) en Belgique et qu’ils peuvent être uniquement utilisés pour des services ou des biens légalement bien déterminés. Cette exception est maintenant davantage encadrée mais était implicitement déjà comprise dans la PSD I sous l’exception précédente.

Comme indiqué dans le considérant 13 de la Directive, l’instrument de paiement ne pourrait donc pas être utilisé pour effectuer des opérations de paiement en vue d’acquérir des biens et des services au sein de plus d’un réseau limité ou d’acquérir un éventail illimité de biens ou de services.

Le 7° concerne l’exception dite “Telco”. Cette exception existait elle aussi sous la directive PSD I et ses conditions d’application sont renforcées dans la Directive. Il faut que ce soit une opération de paiement dont l’objet est bien précisé (billets électroniques, œuvres caritatives qui donnent droit à une déductibilité fiscale des dons, contenu numérique et services vocaux), imputée sur la facture du client (“operator billing” ou “phone-bill purchase”), dont la valeur est limitée (micro-paiements)

vertegenwoordigt (microbetalingen) en de uitvoering ervan moet een dienst zijn die uitsluitend wordt aangeboden aan de abonnees van de elektronische communicatienetwerken of -diensten, met name de Telco-leveranciers. Dit zijn cumulatieve voorwaarden.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat de financiering of aankoop in het kader van een liefdadigheidsactiviteit of elektronisch ticket met of via een elektronisch apparaat dient te gebeuren, om onder de uitzondering te vallen.

Onder deze uitsluiting valt met name het systeem waarbij gefactureerd wordt via de exploitant of aankopen rechtstreeks via de telefoonrekening worden afgerekend, hetgeen – zoals reeds het geval is met beltonen en Premium SMS-diensten – bijdraagt aan de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsmodellen op basis van de verkoop voor kleine bedragen van digitale inhoud en spraakgestuurde diensten. Tot deze diensten behoren entertainment zoals chatten, downloads zoals video, muziek en spelletjes, informatie zoals over het weer, het nieuws, sportverslaggeving, beurskoersen en telefooninlichtingen, deelname aan TV- en radioprogramma's zoals stemmen, wedstrijddeelname en rechtstreekse feedback. Zie ook overweging 15 van de Richtlijn.

Er dient te worden opgemerkt dat artikel 3, l) van de Richtlijn volledig werd omgezet in dit artikel van het ontwerp, maar dan met een verschillende structuur en presentatie voor een betere leesbaarheid en een beter begrip ervan.

Punt 8° behoeft geen bijzondere commentaar.

Punt 9° vult het artikel VII.3, 15°, aan. Voor de commentaar betreffende punt 15° verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden (*Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, pp. 30). Punt 9° voegt een informatieplicht in over de kosten van geldafhaling voor de "onafhankelijke ATM-aanbieders" in de mate dat zij geen betalingsdienstaanbieder zijn onder de Richtlijn. Deze informatie dient te worden verstrekt zowel vóór de geldopname als tijdens de geldopname en aan het einde van de transactie. Punt 15° wordt in de Nederlandse tekst volledig vervangen zodat de aangebrachte wijzigingen begrijpelijk en leesbaar worden.

et l'exécution doit être un service offert uniquement aux abonnés du fournisseur de réseaux ou de services de communications électroniques soit les fournisseurs Telco. Il s'agit ici de conditions cumulatives.

Pour être exhaustif, il convient de faire remarquer que le financement où l'achat dans le cadre d'une action de bienfaisance ou d'un ticket électronique doit se faire avec ou via un appareil électronique, pour relever de l'exception.

Cette exclusion couvre en particulier le système de facturation par l'opérateur ou l'imputation directe d'achats sur la facture de téléphone, ce qui contribue – comme c'est déjà le cas avec les sonneries et SMS Premium – au développement de nouveaux modèles commerciaux fondés sur la vente de contenus numériques de faible valeur et de services vocaux, à commencer par les sonneries et les services "Premium SMS". Ces services ont trait aux loisirs tels que les conversations en ligne, les téléchargements – vidéos, musique et jeux –, à l'information telle que la météo, les actualités, les résultats sportifs et les cours de bourse, aux renseignements téléphoniques, à la participation à des émissions de radio ou de télévision, telle que les votes, les inscriptions à des concours, et aux réactions en direct. Voir également le considérant 15 de la Directive.

Il est à noter que l'article 3, l), de la Directive a été complétement transposé dans cet article du projet mais selon une structure et une présentation différentes afin d'améliorer sa lisibilité et sa compréhension.

Le 8° ne nécessite pas de commentaire particulier.

Le 9° complète l'article VII.3, 15°. Pour les commentaires sur ce 15°, nous renvoyons aux travaux parlementaires (*Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, page 30). Le 9° ajoute une obligation d'information sur les frais de retrait d'argent pour les "prestataires ATM indépendants" dans la mesure où ils ne sont pas des prestataires de services de paiements sous la Directive. Ces informations doivent être fournies, aussi bien préalablement au retrait d'argent, que pendant le retrait et en fin d'opération. Le 15° a été entièrement remplacé dans le texte néerlandais afin de rendre lisible et compréhensible les modifications qui y sont apportées.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstuk 1/1, van het Wetboek van economisch recht

Art. 6 tot 9

Deze artikelen behoeven geen bijzondere commentaar.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstukken 2 tot 7, van het Wetboek van economisch recht

Art. 10

De huidige structuur van hoofdstuk 2 tot 7 van titel 3 van het WER wordt in hoofdstuk 4 volledig herzien en meer afgestemd op de structuur van de Richtlijn. Het werd opportuun geacht om titel 3 opnieuw onder te verdelen voor een betere leesbaarheid en meer samenhang. De wet "betalingsdiensten" was overigens vrij gelijkaardig gestructureerd als de PSD I, met enerzijds een titel betreffende de transparantie en de informatieplicht, en anderzijds een titel betreffende de rechten en verplichtingen verbonden aan de verlening en het gebruik van betalingsdiensten. Tijdens de codificatie en de integratie van de wet in het WER werd deze structuur niet overgenomen.

Daar waar nodig geacht, worden de Nederlandstalige en Franstalige terminologie in overeenstemming gebracht met elkaar, overeenkomstig de betekenis van de gebruikte termen in de Engelse basistekst van de Richtlijn.

"HOOFDSTUK 2

Informatie en voorwaarden die de betalingstransacties en raamcontracten beheersen

Hoofdstuk 2 van titel III van boek VII van he WER beoogt de omzetting van titel III van de Richtlijn en legt specifieke verplichtingen op aan de betalingsdienstaanbieders aangaande de mededeling van informatie aan de betalingsdienstgebruikers. Deze dienen dezelfde, kwalitatief hoogwaardige en duidelijke informatie over betalingsdiensten te ontvangen om met kennis van zaken te kunnen kiezen en vergelijken binnen de EER.

CHAPITRE 4

Modifications au livre VII, titre 3, chapitre 1er/1, du Code de droit économique

Art. 6 à 9

Ces articles ne nécessitent pas de commentaire particulier.

CHAPITRE 5

Modifications au livre VII, titre 3, chapitres 2 à 7, du Code de droit économique

Art. 10

La structure actuelle des chapitres 2 à 7 du titre 3 du CDE est totalement revue dans le chapitre 4 en vue de coller davantage à la structure de la Directive. Il a été jugé opportun de réorganiser le titre 3 en vue d'assurer une meilleure lisibilité et une plus grande cohérence. La loi "services de paiement" était par ailleurs structurée de manière semblable à la directive PSD I avec d'une part un titre relatif à la transparence et aux obligations d'information, et d'autre part un titre relatif aux droits et obligations liés à la prestation et à l'utilisation de services de paiement. Lors de la codification et de la reprise de la loi dans le CDE, cette structure n'a pas été reprise.

Lorsque cela est jugé nécessaire, les terminologies néerlandaise et française sont alignées les unes avec les autres, conformément au sens des termes utilisés dans le texte de base anglais de la Directive.

"CHAPITRE 2

Informations et conditions régissant les opérations de paiement et les contrats-cadre

Le chapitre 2 du titre III du livre VII du CDE vise la transposition du titre III de la Directive et impose des exigences spécifiques aux prestataires de services de paiement en matière de communication d'informations aux utilisateurs de services de paiement. Ceux-ci doivent recevoir les mêmes informations claires, et d'un niveau qualitatif élevé sur les services de paiement afin de d'opérer un choix éclairé et comparatif au sein de l'EEE.

De Richtlijn, en derhalve ook dit wetsontwerp, omvat een uitgebreid gamma van informatievereisten. De benodigde informatie dient in verhouding te staan tot de gebruikersbehoeften en dient op uniforme wijze te worden meegedeeld. De inhoud en wijze van communicatie verschillen echter naargelang het type van transactie. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de informatievereisten voor een eenmalige betalingstransactie en die voor een raamcontract dat op een reeks betalingstransacties betrekking heeft. Binnen deze laatste categorie is er nog een afwijkend regime voor bepaalde betaalinstrumenten bestemd voor transacties van kleine bedragen en elektronisch geld. Dit alles wordt bij de betrokken artikelen verder uiteengezet.

We verwijzen naar de algemene commentaar bij titel II in de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", waarvan de regels nu worden overgenomen in hoofdstuk 2 (*Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, pp. 30 tot 32 en volgende).

Belangrijk is om aan te halen dat, net zoals in de PSD I, in de Richtlijn en ook in dit wetsontwerp twee manieren worden onderscheiden waarop de betalingsdienstaanbieder informatie dient te communiceren:

— ofwel moet de informatie worden "verstrekt" ("*to provide*" in de Engelse tekst van de Richtlijn), d.w.z. actief worden meegedeeld,

— ofwel moet de informatie passief "beschikbaar worden gesteld" ("*to make available*" in de Engelse tekst van de Richtlijn) aan de betalingsdienstgebruiker. Voor een uitgebreide toelichting kan verwezen worden naar *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, pp. 31 tot 32.

De belangrijkste wijzigingen in het kader van het hoofdstuk informatieverplichtingen ten opzichte van de PSD I, betreft de nieuwe specifieke verplichtingen ten aanzien van de nieuwe categorieën dienstaanbieders in de Richtlijn. Indien de Richtlijn, en dus ook het wetsontwerp spreekt van "betalingsdienstaanbieders", zijn deze in beginsel van toepassing op alle soorten aanbieders (met inbegrip van bijvoorbeeld instellingen die betalingsinitiatiediensten aanbieden), tenzij uitdrukkelijk anders bepaald.

Afdeling 1

Algemene regels

Er werd besloten om het hoofdstuk in te leiden met alle regels die zowel van toepassing zijn op de eenmalige

La Directive et, par conséquent, le présent projet de loi contiennent une large gamme d'exigences en matière d'information. Les informations nécessaires doivent être adaptées aux besoins des utilisateurs et doivent être communiquées de manière uniforme. Le contenu et la manière de communiquer diffèrent toutefois selon le type d'opération. Une distinction est faite entre les exigences en matière d'information pour une opération de paiement isolée et celles pour un contrat-cadre portant sur plusieurs transactions de paiement. Au sein de cette dernière catégorie, un régime dérogatoire est encore d'application pour certains instruments de paiement destinés à des opérations de petits montants et de monnaie électronique. Tout cela sera détaillé au regard des articles concernés.

Nous renvoyons vers les commentaires généraux du titre II dans les travaux parlementaires de la loi "services de paiement" dont les règles sont aujourd'hui reprises au chapitre 2 (*Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, pages 30 à 32 et suivantes).

Il importe de dire que, tout comme dans la PSD I, dans la Directive et également dans le présent projet de loi, on distingue deux manières dont le prestataire de services de paiement doit communiquer les informations:

— soit l'information doit être "fournie" ("*to provide*" dans le texte anglais de la directive), c'est-à-dire communiquée de manière active,

— soit l'information doit être "mise de manière passive à la disposition" ("*to make available*" dans le texte anglais de la Directive) de l'utilisateur de services de paiement. Pour des explications détaillées, nous pouvons renvoyer au *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, pp. 31 à 32.

Les principales modifications dans le cadre du chapitre relatif aux obligations d'information par rapport à la PSD I concernent les nouvelles obligations spécifiques vis-à-vis de nouvelles catégories de prestataires de services dans la Directive. Si la Directive et donc également le projet de loi parle de "prestataires de services de paiement", ceux-ci s'appliquent en principe à toutes les sortes de prestataires (y compris par exemple les institutions qui proposent des services d'initiation de paiement), sauf disposition expresse contraire.

Section 1re

Règles générales

Il a été décidé de regrouper en tête de chapitre, toutes les règles qui s'appliquent aussi bien aux opérations de

betalingstransacties als op de raamcontracten en de daaronder vallende individuele betalingstransacties.

Artikel VII.5 herneemt het huidige artikel VII.26 van het WER en zet het artikel 38.1, van de Richtlijn om. In de relatie met niet-consumenten (de zogenaamde B2B) is het dus mogelijk om contractueel af te wijken van de wettelijke informatieverplichtingen.

De optie voorzien in artikel 38.2 van de Richtlijn, ook reeds vervat in PSD I, waarbij aan de lidstaten de mogelijkheid wordt gelaten om een micro-onderneming gelijk te stellen aan een consument werd niet weerhouden. Dit teneinde een soepeler regime ten aanzien van niet-consumenten en met name tussen handelaars, onverlet te laten.

De bepalingen van hoofdstuk 2 zijn van toepassing, onverminderd gemeenschapswetgeving waarbij nog andere vereisten inzake voorafgaande informatie worden opgelegd. Deze bepaling van artikel 39, lid 1, van de Richtlijn werd niet opgenomen in boek VII, gezien sowieso aanvullende informatievereisten uit andere wetgeving van toepassing zijn. Echter, de verhouding tussen de vereisten in deze Richtlijn en deze van Richtlijn 2002/65/EG dienden beter op elkaar te worden afgestemd te worden Deze bepaling van artikel 39, lid 2, van de Richtlijn is identiek aan de bepaling van PSD I. Artikel VII.6 herneemt dan ook het huidige artikel VII.23 van het WER en zet het artikel 39, lid 2, van de Richtlijn om.

Bijgevolg bevat artikel 39, lid 2, van de Richtlijn verschillende bepalingen die de overhand zullen hebben op sommige bepalingen vervat in richtlijn 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad

Artikel VII.7 herneemt het huidige artikel VII.24 van het WER en zet artikel 40 van de Richtlijn om. Wetende dat het een recht is van de betalingsdienstgebruiker om de wettelijk verplichte basisinformatie te ontvangen, via het overeengekomen communicatiemiddel, zowel voor het sluiten van de eenmalige betalingstransactie of van het raamcontract als tijdens de verdere looptijd van dit laatste, spreekt het voor zich dat dit kosteloos dient te gebeuren, zoals bepaald in § 1er van dit artikel.

Deze kosteloosheid is absoluut en zal in principe ook gelden voor andere informatie dan deze voorzien in hoofdstuk 2. Hiervoor kan verwezen worden naar overweging 59 van de Richtlijn.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder meer informatie vraagt of een mededeling met andere communicatiemiddelen dan hetgeen in een raamcontract is bepaald,

paiement isolées qu'aux contrats-cadres et aux opérations de paiement individuelles couvertes par ceux-ci.

L'article VII.5 reprend l'actuel article VII.26 du CDE et transpose l'article 38.1, de la Directive. Il ne nécessite pas de commentaire particulier. Dans la relation avec un non-consommateur (soit la relation B2B), il est possible de s'écarter contractuellement des informations légalement obligatoires.

L'option prévue à l'article 38.2 de la Directive, déjà contenue dans la PSD I, laissant la possibilité aux États membres d'assimiler la micro-entreprise à un consommateur n'a pas été retenue. Et ce afin de laisser un régime plus souple à l'égard des non-consommateurs notamment entre commerçants.

Les dispositions du chapitre 2 s'appliquent sans préjudice des dispositions communautaires prévoyant des exigences supplémentaires en matière d'information préalable. Cette disposition de l'article 39, alinéa 1er, de la Directive n'a pas été reprise dans le livre VII, puisque des exigences d'information supplémentaires d'autres législations sont applicables. Cependant, le lien entre les exigences de la présente Directive et celles de la Directive 2002/65/CE doit être mieux harmonisé. Cette disposition de l'article 39, alinéa 2, de la Directive est identique à la disposition de la PSD I. L'article VII.6 reprend dès lors l'actuel article VII.23 du CDE et transpose l'article 39, alinéa 2, de la Directive.

Par conséquent, l'article 39, alinéa 2, de la Directive prévoit plusieurs dispositions qui primeront sur certaines autres énoncées dans la directive 2002/65/CE du Parlement européen et du Conseil.

L'article VII.7 reprend l'actuel article VII.24 du CDE et transpose l'article 40 de la Directive. Sachant que l'utilisateur de services de paiement a le droit de recevoir les informations de base obligatoires prévues par la loi via le moyen de communication convenu, tant avant la conclusion de l'opération de paiement isolée ou du contrat-cadre que pendant la durée de ce dernier, il va de soi que ces renseignements doivent être fournis gratuitement, comme stipulé au § 1er du présent article.

Cette gratuité est absolue et vaudra en principe également pour d'autres informations que celles prévues au chapitre 2. À cet égard, nous pouvons faire référence au considérant 59 de la Directive.

Si l'utilisateur de services de paiement sollicite davantage d'informations ou une communication transmise par d'autres moyens que ceux prévus par un

dan voorziet § 2 in een – beperkend te interpreteren – uitzondering om aanvullende kosten te vragen.

Deze kosten dienen overeenkomstig § 2, lid 2, in overeenstemming te zijn met de werkelijke kosten van deze administratieve dienstverlening. Kosten die hiermee niet in overeenstemming zijn, en die het informatieverzoek van de gebruiker ontmoedigen, voor onrechtmatige inkomsten zorgen of nog als schadevergoeding of boete kunnen worden beschouwd, zijn onrechtmatig.

Zo kunnen er geen aanvullende kosten worden aangerekend aan de betalingsdienstgebruiker voor het uitoefenen van zijn rechten bedoeld in artikel VII.23.

Artikel VII.8 herneemt het huidige artikel VII.25 van het WER en zet artikel 41 van de Richtlijn om. We verwijzen naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 26, p. 55.

Artikel VII.9 herneemt het huidige artikel VII.20 van het WER en zet artikel 42 van de Richtlijn om. Ook de optie voor de lidstaten voorzien in artikel 42.2, van de Richtlijn wordt, op dezelfde wijze gelicht als onder PSD I, door de mogelijkheid voor de Koning te voorzien de bedragen aan te passen. We verwijzen naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 21, pp. 51 tot 53.

Artikel VII.10 herneemt het huidige artikel VII.21 van het WER en zet artikel 59 van de Richtlijn om.

Overeenkomstig § 1er is het aan de partijen om overeen te komen in welke valuta de betalingstransactie dient te gebeuren. De betaler kan bijvoorbeeld aan de "*Money remitter*" geld overhandigen in elke munteenheid die deze laatste wil aanvaarden.

§ 2 voorziet in de nodige transparantie ten aanzien van de valutawissel aangeboden door iemand anders dan de betalingsdienstaanbieder, bv. de handelaar in de winkel of het verkooppunt (POS – "*point of sale*") of het restaurant. Het betreft hier de zogenaamde "dynamische wissel van de valuta" ("DCC – *dynamic currency conversion*"). Hierbij wordt gepoogd te waarborgen dat de kaarthouders de keuze hebben om al dan niet een valutawissel op het punt van verkoop goed te keuren, op grond van relevante informatie die aan de kaarthouder door de handelaar voorafgaand aan de betalingstransactie wordt verstrekt. Dit betreft eigenlijk een toepassing van het algemene principe van prijsaanduiding zoals vervat in de artikels VI.3 tot VI.7 van het WER.

contrat-cadre, le § 2 prévoit alors une exception, à interpréter de manière restrictive, permettant de demander des frais supplémentaires.

Conformément au § 2, alinéa 2, ces frais doivent être conformes aux frais réels de ce service administratif. Les frais non conformes, décourageant la demande d'informations de l'utilisateur, engendrant des recettes illégitimes ou encore pouvant être considérés comme un dédommagement ou une amende sont abusifs.

Ainsi, aucun frais supplémentaire ne peut être facturé à l'utilisateur de services de paiement pour l'exercice des droits visés à l'article VII.23.

L'article VII.8 reprend l'actuel article VII.25 du CDE et transpose l'article 41 de la Directive. Nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 26, page 55.

L'article VII.9 reprend l'actuel article VII.20 du CDE et transpose l'article 42 de la Directive. L'option laissée aux États membres prévue à l'article 42.2 de la Directive est également précisée de la même manière que sous la PSD I, en prévoyant la possibilité pour le Roi d'adapter les montants. Nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl,* Chambre, Doc 52-2179/001, article 21, pages 51 à 53.

L'article VII.10 reprend l'actuel article VII.21 du CDE et transpose l'article 59 de la Directive.

Conformément au § 1er, il appartient aux parties de convenir dans quelle devise l'opération de paiement doit être effectuée. Le payeur peut par exemple remettre de l'argent au "*Money remitter"* dans toute unité monétaire que ce dernier veut bien accepter.

Le § 2 prévoit la transparence nécessaire à la conversion monétaire proposée par une autre personne que le prestataire de services de paiement, par exemple, le commerçant dans le magasin, le point de vente (POS – "*point of sale"*) ou le restaurant. Il s'agit ici de "conversion dynamique de la devise" ("DCC – *dynamic currency conversion"*). On essaie ainsi de garantir aux titulaires de cartes le choix d'accepter ou non une conversion monétaire dans un point de vente, suite à des informations pertinentes fournies par le commerçant au titulaire de la carte préalablement à l'opération de paiement. Il s'agit en réalité d'une application du principe général de l'indication du prix énoncé aux articles VI.3 à VI.7 du CDE.

De PSD I regelde enkel uitdrukkelijk het geval waarbij deze dienst wordt aangeboden aan een “verkooppunt” of door de “begunstigde” (handelaar), terwijl de Richtlijn deze verplichting uitbreidt tot een informatieverplichting van elke derde die dergelijke dienst aanbiedt via een geldautomaat. Dit kan een onafhankelijke ATM-provider zijn of een andere betalingsdienstaanbieder die geen raamcontract heeft met de betaler.

Sowieso dient de betalingsdienstaanbieder die binnen het kader van zijn raamcontract gesloten met de betaler, deze dienst aanbiedt, ook dergelijke informatie te geven in uitvoering van de informatieverplichtingen in het kader van de afzonderlijke betalingstransacties vallende onder een raamcontract. (zie art. VII.20 WER en volgende).

Deze wissel dient inderdaad niet verward te worden met de hoger vermelde voorwaarden betreffende wisselkoersen die tussen de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder in het kader van artikel VII.22, 3°, c), werden goedgekeurd.

Artikel VII.11 herneemt het huidige artikel VII.22 van het WER en zet artikel 60 van de Richtlijn om. Dit artikel dient echter samen gelezen te worden met de bepalingen die het recht om een toeslag al dan niet te vragen verder omkaderen zoals bedoeld in artikel 62 van de Richtlijn (zie verder).

Dit artikel betreft informatie over extra kosten of kortingen en geeft toepassing aan het algemene principe van prijsaanduiding en -informatie vervat in boek VI van het WER. Deze voorafgaande informatie dient duidelijk en ondubbelzinnig te gebeuren zodanig dat de gebruiker van de betalingsdienst geen twijfel heeft omtrent de bijkomende kost of korting voorafgaand aan het initiëren van de betalingstransactie. Dit principe, naargelang toepasselijk op begunstigde, betalingsaanbieder of derde, doet geen afbreuk aan de algemene bepalingen inzake voorafgaande informatie in hoofde van de betalingsdienstaanbieder.

Nieuw is de toevoeging van het gevolg of sanctie indien deze regel niet wordt nageleefd, met name indien voor de initiëring niet de gepaste informatie werd gegeven, dan is de kost niet verschuldigd.

La PSD I réglait uniquement expressément le cas dans lequel ce service est proposé à un “point de vente” ou par le “bénéficiaire” (commerçant), alors que la Directive étend cette obligation à une obligation d’information de chaque tiers proposant un tel service, via un distributeur automatique de billets. Il peut s’agir d’un fournisseur ATM indépendant ou d’un autre prestataire de services de paiement qui n’a pas de contrat-cadre avec le payeur.

En tout cas, le prestataire de services de paiement qui, dans le cadre de son contrat-cadre conclu avec le payeur, propose ce service doit également donner de telles informations en exécution des obligations d’information dans le cadre des opérations de paiement relevant d’un contrat-cadre (voir art. VII.20 CDE et suivants).

En effet, cette conversion ne doit pas être confondue avec les conditions précitées relatives aux taux de change qui ont été acceptées par l’utilisateur du service de paiement et son prestataire de services de paiement dans le cadre de l’article VII.22, 3°, c).

L’article VII.11 reprend l’actuel article VII.22 du CDE et transpose l’article 60 de la Directive. Cet article doit cependant être lu en même temps que les dispositions qui encadrent davantage le droit de demander ou non un supplément telles que visées à l’article 62 de la Directive (voir ci-après).

Cet article vise les informations relatives aux frais supplémentaires ou aux réductions et applique le principe général de l’indication et de l’information du prix énoncé au livre VI du CDE. Ces informations préalables doivent être claires et non équivoques de manière à ne laisser aucun doute à l’utilisateur du service de paiement quant aux frais supplémentaires ou réduction avant l’initiation de l’opération de paiement. Ce principe, selon qu’il s’applique au bénéficiaire, au prestataire de services de paiement ou au tiers, ne porte pas préjudice aux dispositions générales relatives aux obligations d’information préalable à remplir par le prestataire de services de paiement.

L’ajout de la conséquence ou de la sanction si cette règle n’est pas respectée est nouveau, à savoir que le coût n’est pas dû si les informations nécessaires n’ont pas été données avant l’initiation.

Afdeling 2

Eenmalige betalingstransacties

Onderafdeling 1

Toepassingsgebied

Artikel VII.12 herneemt het huidige artikel VII.5 van het WER en zet artikel 43.1 van de Richtlijn om.

Deze afdeling is van toepassing op éénmalige betalingstransacties zonder dat latere verrichtingen van dezelfde aard tussen dezelfde contracterende partijen werden overeengekomen. Van zodra dit wél het geval is, wordt een raamcontract verondersteld. Bij eenmalige betalingstransacties worden onder meer een bepaalde soort van Angelsaksische betalingspraktijken bedoeld, zoals geldtransfers ("*Money remittance"*), bepaalde modellen van factuurbetalingen ("*bill payment services*"), enz. Rekening houdende met de kleinere impact en economisch belang van een eenmalige transactie, gelden andere informatievereisten – zowel wat de inhoud als de wijze van communicatie betreft – aangepast aan de informatiebehoefte van de gebruikers. Deze vereisten worden hierna uiteengezet.

Artikel VII.13 herneemt het huidige artikel VII.6 van het WER en zet artikel 43.2 van de Richtlijn om. Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

Artikel VII.14 herneemt het huidige artikel VII.7 van het WER en zet artikel 44 van de Richtlijn om. We verwijzen naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 8, pp. 35 en 36.

In § 1er, eerste lid wordt in de Richtlijn, en dus ook in het wetsontwerp, toegevoegd "met betrekking tot zijn eigen diensten". Dit is ingegeven door de nieuw gereglementeerde betalingsinitiatiedienstaanbieders die desgevallend tussenkomen.

In § 1er, tweede lid werd beslist om de termen van artikel 44.1 van de richtlijn "op papieren drager" niet te hernemen. Een duurzame drager impliceert namelijk eveneens een papieren drager in de zin van artikel I.9, 22°, WER dat duurzame drager definieert als ieder hulpmiddel dat een persoon in staat stelt om persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie gemakkelijk toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die is afgestemd op het doel waarvoor de informatie kan dienen, en die een ongewijzigde reproductie van de opgeslagen informatie mogelijk maakt. Dit begrip van de termen "duurzame drager" is hetzelfde voor alle bepalingen van

Section 2

Opérations de paiement isolées

Sous-section 1re

Champ d'application

L'article VII.12 reprend l'actuel article VII.5 du CDE et transpose l'article 43.1 de la Directive.

La présente section s'applique aux opérations de paiement isolées sans que des opérations de même nature entre les mêmes parties contractantes ne soient convenues ultérieurement. Dans ce cas, un contrat-cadre est supposé. Les opérations de paiement isolées visent notamment un type particulier de pratiques commerciales anglo-saxonnes, comme les transmissions de fonds ("*Money remittance"*), et certains modèles de services de paiement de factures ("*bill payment services"*), etc. Compte tenu de l'impact et de l'intérêt économique plus faibles d'une opération isolée, d'autres exigences en matière d'information sont prévues – tant au niveau du contenu que de la forme de communication – et sont adaptées aux besoins en information des utilisateurs. Ces exigences sont expliquées ci-après.

L'article VII.13 reprend l'actuel article VII.6 du CDE et transpose l'article 43.2 de la Directive. Cet article ne nécessité pas de commentaire particulier.

L'article VII.14 reprend l'actuel article VII.7 du CDE et transpose l'article 44 de la Directive. Nous renvoyons vers les travaux préparatoires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 8, pages 35 et 36.

Au § 1er, alinéa 1er, il est ajouté dans la Directive et donc également dans le projet de loi "en ce qui concerne ses propres services". Cet ajout est dicté par les prestataires de services de paiement nouvellement réglementés qui interviennent le cas échéant.

Au § 1er, alinéa 2, il a été décidé de ne pas reprendre les termes "sur support papier" de l'article 44.1 de la Directive. En effet, un support durable implique également un support papier au sens de l'article I.9, 22°, du CDE qui définit le support durable comme tout instrument permettant à une personne de stocker des informations qui lui sont adressées personnellement d'une manière lui permettant de s'y reporter aisément à l'avenir pendant un laps de temps adapté aux fins auxquelles les informations sont destinées et qui permet la reproduction à l'identique des informations stockées. Cette compréhension des termes "support durable" est la même pour toutes les dispositions du livre VII du CDE

boek VII van het WER, sinds de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII "Betalings- en kredietdiensten" in het Wetboek van economisch recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht en houdende diverse andere bepalingen. Tijdens het codificatieproces werd beslist om een definitie van duurzame drager voor te stellen eigen aan boek VII in artikel I.9, 22°, en om aldus de begrippen "papieren of andere duurzame drager" niet langer te gebruiken, zoals in de wetten van 12 juni 1991 betreffende het consumentenkrediet en van 10 december 2009 betreffende de betalingsdiensten, die bij die gelegenheid in het WER werden geïntegreerd. Voor het overige werd dit begrip van de termen "duurzame drager" herhaald tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 22 april 2016 houdende wijziging en invoeging van bepalingen inzake consumentenkrediet en hypothecair krediet in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht (*Parl. St.* Kamer, Doc 54-1685/001 p. 21) en van de wet van 22 december 2017 houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betaalrekeningen en betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht (DOC 54 2772/001, p.14).

Het dient echter wel duidelijk te zijn dat de betalingsdienstgebruiker, in overeenstemming met de Richtlijn, het recht heeft om te verzoeken de informatie op papier te verkrijgen, als hij dit verkiest boven een andere duurzame drager.

Artikel VII.15, § 1er, herneemt het huidige artikel VII.8 van het WER en zet artikel 45, § 1er, van de Richtlijn om. Aangezien deze gegevens ook deel uitmaken van de informatieverplichtingen bedoeld in artikel VII.22 betreffende de voorafgaande informatie voor het sluiten van een raamcontract, wordt voor de inhoudelijke bespreking ervan verwezen naar de commentaar bij het desbetreffende artikel.

De informatie bedoeld in dit artikel kan op passieve wijze ter beschikking worden gesteld in de mate dat ze vrij toegankelijk is. De informatie bedoeld in § 1er moet op een actieve wijze verstrekt worden op een duurzame drager indien de betaler hierom verzoekt.

De informatie die de betalingsdienstaanbieder actief of passief dient te verlenen overeenkomstig dit artikel, dient op grond van artikel VII.7 kosteloos ter beschikking worden gesteld.

Het betreft een verplichting ten laste van de betalingsdienstaanbieder, die al naargelang de aard van de betalingstransactie, de betalingsinitiatiedienstaanbieder

depuis la loi du 19 avril 2014 portant insertion du livre VII "Services de paiement et de crédit" dans le Code de droit économique, portant insertion des définitions propres au livre VII et des peines relatives aux infractions au livre VII, dans les livres I et XV du Code de droit économique, et portant diverses autres dispositions. Lors de la codification, il a été décidé de proposer une définition de support durable propre au livre VII à l'article I.9,22°, et ainsi de ne plus reprendre les notions de "support papier ou autre support durable" que l'on pouvait retrouver dans les lois du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation et du 10 décembre 2009 relative aux services de paiement qui ont été intégrées dans le CDE à cette occasion. Pour le surplus, cette compréhension des termes de "support durable" a été répétée lors des travaux préparatoires de la loi du 22 avril 2016 portant modification et insertion de dispositions en matière de crédit à la consommation et de crédit hypothécaire dans plusieurs livres du Code de droit économique (*Doc. parl.* Chambre, Doc 54-1685/001 page 21) et de la loi du 22 décembre 2017 portant modification et insertion de dispositions en matière de comptes de paiement et de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique (DOC 54 2772/001, page14)..

Cependant, il doit être très clair que l'utilisateur du service de paiement, conformément à la Directive, est en droit de demander à recevoir l'information en version papier s'il préfère ce support à tout autre support durable.

L'article VII.15, § 1er, reprend l'actuel article VII.8 du CDE et transpose l'article 45, § 1er, de la Directive. Comme ces données font également partie des obligations d'information visées à l'article VII.22 concernant l'information préalable avant la conclusion d'un contrat-cadre, il est fait référence au commentaire de l'article concerné.

Les informations visées à cet article peuvent être mises à disposition de manière passive dans la mesure où elles sont librement accessibles. Les informations visées au § 1er doivent être fournies de manière active sur un support durable si le payeur le demande.

Les informations que le prestataire de services de paiement doit communiquer activement ou passivement conformément à cet article doivent être mises à disposition gratuitement, sur la base de l'article VII.7.

Il s'agit d'une obligation à charge du prestataire de services de paiement qui peut être en fonction de la nature de l'opération de paiement, le prestataire de

of de rekeninginformatiedienstaanbieder kan zijn. § 1er heeft immers een algemene draagwijdte.

Er worden een paar nieuwe verplichtingen ingevoegd in § 2, overeenkomstig artikel 45.2 van de Richtlijn. Bovenop § 1er moet de betalingsinitiatiedienstaanbieder de identiteit, het adres, het ondernemingsnummer, de identiteit én het adres van eventuele tussenpersonen en vertegenwoordigers meedelen. Met adres wordt zowel het geografisch adres als het e-mailadres bedoeld, op basis waarvan de gebruiker de aanbieder kan contacteren alvorens de betalingsopdracht te initiëren. Onder contactgegevens wordt bedoeld alle middelen die voor de communicatie met de aanbieder relevant zijn, bijvoorbeeld een vast telefoonnummer, een gsm-nummer, enz.

Daarnaast dienen ook een aantal gegevens betreffende de relevante toezichthoudende overheden van de betalingsinitiatiedienstaanbieder te worden medegedeeld, inclusief de erkenningsregisters en desgevallend het erkenningsnummer of, bij ontstentenis hiervan, een ander identificatienummer zoals bv. het ondernemingsnummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen. Deze toezichthoudende overheid zal in principe de Nationale Bank van België zijn.

Onderafdeling 2

Informatie na initiëring of ontvangst van een betalingsopdracht en na uitvoering van de transactie

Artikel VII.16 zet artikel 46 van de Richtlijn om.

Deze betalingsdiensten spelen een rol in betalingen inzake elektronische handel door een softwareverbinding tot stand te brengen tussen de website van de handelaar en het platform voor internetbankieren van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler teneinde internetbetalingen te initiëren op basis van een overmaking.

Dankzij deze betalingsinitiatiediensten kan de betalingsinitiatiedienstaanbieder de begunstigde de zekerheid bieden dat de betaling is geïnitieerd om de begunstigde ertoe aan te zetten het goed onverwijld vrij te geven of de dienst onverwijld te verlenen.

Het is dan ook normaal dat de betalingsinitiatiedienstaanbieder, zodra de betaling geïnitieerd is, aan de betaler en eventueel ook aan de begunstigde van de betaling een heleboel informatie moet verstrekken over de geïnitieerde betaling.

services d'initiation de paiement ou le prestataire de services d'informations sur les comptes. Le § 1er a en effet une portée générale.

Une série de nouvelles dispositions sont insérées au § 2, conformément à l'article 45.2 de la Directive. En plus du § 1er, il est prévu à charge du prestataire de services d'initiation de paiement l'obligation de communiquer l'identité, l'adresse, le numéro d'entreprise, l'identité et l'adresse des intermédiaires et représentants éventuels. On entend par adresse tant l'adresse géographique que l'adresse de courrier électronique à laquelle l'utilisateur peut contacter le prestataire avant toute initiation de l'ordre de paiement. On entend par coordonnées tout moyen utile pour communiquer avec le prestataire comme par exemple, un numéro de téléphone fixe, un numéro de GSM, etc.

Ensuite, est également communiquée une série de données relatives aux autorités de contrôle compétentes du prestataire de services d'initiation de paiement, y compris les registres d'agrément et le cas échéant le numéro d'agrément ou, à défaut, un autre numéro d'identification comme par exemple le numéro d'entreprise auprès de la Banque-Carrefour des Entreprises. L'autorité de contrôle sera, en principe, la Banque Nationale de Belgique.

Sous-section 2

Informations après l'initiation ou la réception d'un ordre de paiement et après l'exécution de la transaction

L'article VII.16 transpose l'article 46 de la Directive.

Ces services de paiement interviennent dans les paiements dans le cadre du commerce électronique en établissant une passerelle logicielle entre le site internet du commerçant et la plate-forme de banque en ligne du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur en vue d'initier des paiements par l'internet sur la base d'un virement.

Ces services d'initiation de paiement permettent au prestataire de services d'initiation de paiement d'assurer au bénéficiaire que le paiement a été initié, dans le but d'inciter le bénéficiaire à livrer les biens ou fournir les services sans retard injustifié.

Il est donc normal que le prestataire de service d'initiation de paiement doive transmettre, dès que le paiement est initié, au payeur et le cas échéant au bénéficiaire du paiement, toute une série d'informations relatives au paiement initié.

Om de betaling te initiëren moet de betalingsinitiatiedienstaanbieder zich bij de rekeninghoudende aanbieder aanmelden om toegang te krijgen tot de pc-bankingdienst van deze laatste.

Zodra de rekeninghoudende aanbieder van de betaler opdracht heeft gekregen om de betaling te initiëren, verstrekt hij de betalingsinitiatiedienstaanbieder alle informatie over de initiëring van de betalingstransactie en alle gegevens waartoe hij zelf toegang heeft met betrekking tot de uitvoering van de betalingstransactie, of stelt deze informatie ter beschikking.

Die informatie wordt dan weer door de betalingsinitiatiedienstaanbieder aan de betaler en de begunstigde verstrekt of ter beschikking gesteld.

De betalingsopdracht die werd geïnitieerd door de betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt uitgevoerd door de rekeninghoudende aanbieder van de betaler.

Onder meer volgende informatie moet door de betaler worden verstrekt of ter beschikking gesteld: de bevestiging dat de betalingsopdracht met succes bij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler is geïnitieerd, een referentie aan de hand waarvan hij kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie (zoals de ontvangstbevestiging van de betalingsopdracht, de uitvoeringstermijn, …), het bedrag van de betalingstransactie, de eventueel aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder verschuldigde kosten.

Diezelfde informatie kan aan de begunstigde handelaar worden verstrekt of ter beschikking gesteld.

Artikel VII.17 zet artikel 47 van de Richtlijn om en bevat een informatieveplichting van de betalingsinitiatiedienstaanbieder aan de betalingsdienstaanbieder bij wie de betaler zijn rekening aanhoudt.

Artikel VII.18 herneemt het huidige artikel VII.9 van het WER en zet artikel 48 van de Richtlijn om.

In dit artikel wordt nauwkeurig bepaald welke informatie betreffende zijn eigen diensten de betalingsdienstaanbieder aan de betaler onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht dient mee te delen, op een passieve of op een actieve wijze als de betaler daarom verzoekt, overeenkomstig artikel VII.14.

Artikel VII.19 herneemt het huidige artikel VII.10 van het WER en zet artikel 49 van de Richtlijn om.

Pour initier le paiement, le prestataire de service d'initiation de paiement doit s'identifier auprès du prestataire gestionnaire du compte du payeur pour accéder à l'environnement pc banking de ce dernier.

Dès que le prestataire gestionnaire du compte de paiement du payeur a reçu l'ordre d'initier le paiement, il fournit au prestataire de services d'initiation de paiement, ou met à sa disposition, toutes les informations sur l'initiation de l'opération de paiement et toutes les informations auxquelles il a lui-même accès concernant l'exécution de l'opération de paiement.

Ces informations seront à leur tour fournies, ou mises à la disposition, par le prestataire de service d'initiation de paiement au payeur et au bénéficiaire.

L'ordre de paiement qui est initié par le prestataire de services d'initiation de paiement est exécuté par le prestataire gestionnaire du compte du payeur.

Parmi les informations qui doivent être fournies ou mises à disposition du payeur, on retrouve la confirmation que l'ordre de paiement a bien été initié auprès du gestionnaire de son compte de paiement, une référence qui lui permette d'identifier l'opération, toutes informations communiquées lors du paiement (comme par exemple la confirmation de la réception de l'ordre de paiement, le délai d'exécution, …), le montant de cette opération de paiement, les frais dus au prestataire de services d'initiation de paiement s'il y en a.

Ces mêmes informations peuvent être fournies ou mises à disposition du commerçant bénéficiaire.

L'article VII.17 transpose l'article 47 de la Directive et contient une obligation d'information du prestataire de services d'initiation de paiement au prestataire de service de paiement auprès duquel le payeur détient son compte.

L'article VII.18 reprend l'actuel article VII.9 du CDE et transpose l'article 48 de la Directive.

Cet article stipule précisément les informations relatives à ses propres services que le prestataire de services de paiement doit communiquer au payeur immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement, conformément à l'article VII.14 de manière passive ou active si le payeur le demande.

L'article VII.19 reprend l'actuel article VII.10 du CDE et transpose l'article 49 de la Directive.

Dit artikel bepaalt nauwkeurig welke informatie de betalingsdienstaanbieder betreffende zijn eigen diensten dient mee te delen aan de begunstigde onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie overeenkomstig artikel VII.14, zijnde op een passieve of op een actieve wijze indien dit laatste wordt verzocht door de begunstigde.

Cet article stipule précisément les informations relatives à ses propres services que le prestataire de services de paiement doit communiquer au bénéficiaire immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement, conformément à l'article VII.14 d'une manière passive ou active si le bénéficiaire le demande.

Afdeling 3

Raamcontracten en de daaronder vallende afzonderlijke betalingstransacties

Onderafdeling 1

Toepassingsgebied

Artikel VII.20 herneemt het huidige artikel VII.11 van het WER en zet artikel 50 van de Richtlijn om.

In tegenstelling tot de afdeling éénmalige betalingstransacties is deze afdeling van toepassing op overeenkomsten of raamcontracten die bestaan uit opeenvolgende of een reeks van afzonderlijke betalingstransacties van dezelfde aard en, desgevallend, andere betalingsdiensten zoals opgenomen in de exhaustieve lijst van artikel I.9, 1°, van het WER, waaronder het beheer van de rekening waarvan de betalingstransacties worden uitgevoerd, enz.

Het betreft bijvoorbeeld een overeenkomst tot beheer van een betaalrekening of tot terbeschikkingstelling en gebruik van een betaalinstrument. Dergelijke overeenkomsten omvatten verschillende verrichtingen, zoals het deponeren of opnemen van geld op de rekening, het verrichten van transacties met het instrument, enz.

In de praktijk zijn raamcontracten en de daaronder vallende betalingstransacties veel gebruikelijker en van groter economisch belang dan eenmalige betalingstransacties. Bovendien is in geval van een betaalrekening of een specifiek betaalinstrument een raamcontract vereist. De informatieverplichtingen zijn dan ook veel omvattender en in bepaalde gevallen strenger, zoals hierna zal blijken.

Section 3

Contrats-cadre et opérations de paiement individuelles couvertes par ceux-ci

Sous-section 1re

Champ d'application

L'article VII.20 reprend l'actuel article VII.11 du CDE et transpose l'article 50 de la Directive.

Contrairement à la section sur les opérations de paiement isolées, cette section s'applique aux contrats ou contrats-cadre composés d'opérations de paiement successives ou d'une série d'opérations de paiement particulières de même nature et, le cas échéant, d'autres services de paiement repris dans la liste exhaustive des services de paiement de l'article I.9, 1°, du CDE, telles que la gestion du compte où les opérations de paiements sont exécutées, etc.

Il s'agit par exemple d'un contrat de gestion d'un compte de paiement ou de mise à disposition et d'utilisation d'un instrument de paiement. De tels contrats comportent différentes opérations, comme le dépôt ou le retrait d'argent sur le compte, l'exécution d'opération avec l'instrument, etc.

En pratique, les contrats-cadre et les opérations de paiement y relatives sont beaucoup plus fréquents et d'une importance économique plus grande que les opérations de paiement isolées. En outre, en cas de compte de paiement ou d'instrument de paiement spécifique, un contrat-cadre est exigé. Les obligations d'information sont dès lors beaucoup plus globales et dans certains cas beaucoup plus sévères, comme il apparaîtra ci-après.

Onderafdeling 2

Voorafgaande informatie en voorwaarden

Artikel VII.21 herneemt het huidige artikel VII.12 van het WER en zet artikel 51 van de Richtlijn om. Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet

Sous-section 2

Informations préalables et conditions

L'article VII.21 reprend l'actuel article VII.12 du CDE et transpose l'article 51 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement",

"betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 13, pp. 38 en 39.

Gezien de Engelse tekst van artikel 51.1 van de Richtlijn stelt dat de informatie "in good time before" dient te worden verstrekt, worden overeenkomstig de Franstalige en Nederlandstalige versie van de richtlijn, de termen "bien avant" en "ruim voordat" gehanteerd. Dit stemt meer overeen met de tekst en doelstelling van de Richtlijn. Diezelfde bewoordingen worden trouwens ook gehanteerd in het wetsontwerp tot omzetting van de richtlijn 2014/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende de vergelijkbaarheid van de in verband met betaalrekeningen aangerekende vergoedingen, het overstappen naar een andere betaalrekening en de toegang tot betaalrekeningen met basisfuncties.

§ 3, laatste lid is een herneming van het bestaande artikel VII.12, § 3, laatste lid, en komt niet uit de Richtlijn, maar heeft betrekking op het consumentenkrediet.

Artikel VII.22 herneemt het huidige artikel VII.13 van het WER en zet artikel 52 van de Richtlijn om. Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 14, pp. 39 tot 44.

Aangezien dit artikel werd aangevuld met nieuwe bepalingen ingevolge de Richtlijn, voegen wij volgende commentaar toe aan de commentaar van de hierboven vermelde parlementaire werkzaamheden.

De informatie voorzien in 2°, c), betreffende de vorm waarin en de procedure volgens dewelke de instemming met het uitvoeren van een betalingstransactie en de intrekking ervan, werd uitgebreid tot de instemming gegeven met het initiëren van een betalingsopdracht.

Nieuw is ook de verplichting om de informatie voorzien in 2°, g), mede te delen, met name indien het betaalinstrument voorziet in co-badging van verschillende betaalmerken of betalingsapplicaties, dan dient de betaler duidelijk te worden geïnformeerd over de keuzemogelijkheden hieraan verbonden.

De informatie voorzien in 4°, a), betreffende de communicatiemiddelen overeengekomen tussen de partijen bij het raamcontract wordt uitgebreid tot de software die bovenop de apparatuur ter beschikking gesteld wordt van de betalingsdienstgebruiker.

5°, a), herneemt de bestaande bepaling.

Doc. parl. Chambre, Doc 52-2179/001, article 13, pages 38 et 39.

Comme le texte anglais de la Directive de l'article 51.1 prévoit que les informations doivent être fournies "in good time before", les termes "bien avant" et "ruim voordat" sont utilisés conformément aux versions française et néerlandaise de la Directive. Cela correspond davantage au texte et à l'objectif de la Directive. Ces mêmes termes sont d'ailleurs également utilisés dans le projet de loi portant transposition de la directive 2014/92/UE du Parlement européen et du Conseil du 23 juillet 2014 sur la comparabilité des frais liés aux comptes de paiement, le changement de compte de paiement et l'accès à un compte de paiement assorti de prestations de base.

Le § 3, dernier alinéa, est une reprise de l'article VII.12, § 3, dernier alinéa, existant et ne vient pas de la Directive mais concerne le crédit à la consommation.

L'article VII.22 reprend l'actuel article VII.13 du CDE et transpose l'article 52 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 14, pages 39 à 44.

Etant donné toutefois que de nouvelles dispositions sont ajoutées dans cet article par la Directive, nous rajoutons aux commentaires des travaux parlementaires précités, les commentaires suivants.

L'information prévue au 2°, c), relative à la forme et à la procédure pour donner son consentement à l'exécution d'une opération de paiement ainsi que son retrait a été étendue au consentement donné lors de l'initiation d'un ordre de paiement.

L'obligation de communiquer les informations prévues au 2°, g), est également nouvelle, c'est-à-dire si l'instrument de paiement prévoit le "cobadgeage" de différentes marques de paiement ou applications de paiement, le payeur doit être clairement informé à ce sujet sur les possibilités de choix qui y sont liées.

L'information prévue au 4°, a), relative aux moyens de communication convenus entre les parties au contrat-cadre est étendue aux logiciels en plus des équipements mis à la disposition de l'utilisateur de services de paiement.

Le 5°, a), reprend la disposition existante.

Aangezien de veiligheid van een betaalinstrument een essentieel onderdeel vormt van het contract inzake uitgifte en gebruik van dat instrument, werd in 5°, b), uitdrukkelijk bepaald dat de betalingsdienstaanbieder een duidelijke beschrijving moet geven van de beveiligde procedure die gebruikt wordt door de betalingsaanbieder om de gebruiker in kennis te stellen van vermoede of daadwerkelijke fraude en van beveiligingsdreigingen.

In 5°, e), worden de wijze waarop en de termijn waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder in kennis stelt van een niet-toegestane of foutief uitgevoerde betalingstransactie uitgebreid tot de onjuist geïnitieerde transacties.

Artikel VII.23 herneemt het huidige artikel VII.14 van het WER en zet artikel 53 van de Richtlijn om. Voor een gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 15, pp. 44 en 45.

De Raad van State geeft aan dat het artikel 53 van de Richtlijn bepaalt dat de gebruikers het recht op toegang hebben tot de informatie en tot de voorwaarden van de raamovereenkomst op papier of op een andere duurzame drager. Om de rechtszekerheid en de duidelijkheid van het wetsontwerp te verzekeren, is het aanbevolen om de termen "op papieren drager" toe te voegen, om de coherentie met de termen van de Richtlijn te behouden, te meer daar de definitie van "duurzame drager" in de Richtlijn overeenstemt met die van artikel I.9, 22°, van het WER.

Toch werd beslist om de aanbeveling van de Raad van State niet te volgen en dus om de termen "papieren drager" niet over te nemen. Een duurzame drager impliceert immers ook een papieren drager in de zin van artikel I.9, 22°, van het WER, waar de duurzame drager wordt gedefinieerd als "*ieder hulpmiddel dat een persoon in staat stelt om persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie gemakkelijk toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die is afgestemd op het doel waarvoor de informatie kan dienen, en die een ongewijzigde reproductie van de opgeslagen informatie mogelijk maakt"*. De betekenis van het begrip "duurzame drager" geldt ook voor alle bepalingen van boek VII van het WER, sinds de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII "Betalings- en kredietdiensten" in het Wetboek van economisch recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht en houdende diverse andere bepalingen. Tijdens het codificatieproces werd beslist om een definitie voor te stellen van "duurzame

Comme la sécurité d'un instrument de paiement constitue une partie essentielle du contrat d'émission et d'utilisation de cet instrument, le 5°, b), a prévu expressément que le prestataire de services de paiement doit décrire clairement la procédure sécurisée utilisée par le prestataire pour notifier à l'utilisateur tout soupçon de fraude, de fraude avérée ou de menaces pour la sécurité.

Au 5°, e), les délais et modalités de notification prévus au prestataire en cas d'opérations non autorisées ou mal exécutées sont étendus aux opérations incorrectement initiées.

L'article VII.23 reprend l'actuel article VII.14 du CDE et transpose l'article 53 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 15, pages 44 et 45.

Le Conseil d'État indique que l'article 53 de la Directive prévoit que les utilisateurs ont le droit d'avoir accès aux informations et aux conditions associées au contrat-cadre sur support papier ou sur un autre support durable. En vue d'assurer la sécurité juridique et la clarté du projet de loi, le Conseil d'État recommande d'ajouter les termes "sur support papier" afin de conserver la cohérence avec les termes de la Directive d'autant plus que la définition de "support durable" dans la Directive correspond à celle de l'article I.9, 22°, du CDE.

Cependant, il a été décidé de ne pas suivre la recommandation du Conseil d'État et donc de ne pas reprendre les termes "support papier". En effet, un support durable implique également un support papier au sens de l'article I.9, 22°, du CDE qui définit le support durable comme *"tout instrument permettant à une personne de stocker des informations qui lui sont adressées personnellement d'une manière lui permettant de s'y reporter aisément à l'avenir pendant un laps de temps adapté aux fins auxquelles les informations sont destinées et qui permet la reproduction à l'identique des informations stockées*". Cette compréhension des termes "support durable" est la même pour toutes les dispositions du livre VII du CDE depuis la loi du 19 avril 2014 portant insertion du livre VII "Services de paiement et de crédit" dans le Code de droit économique, portant insertion des définitions propres au livre VII et des peines relatives aux infractions au livre VII, dans les livres I et XV du Code de droit économique, et portant diverses autres dispositions. Lors de la codification, il a été décidé de proposer une définition de support durable propre au livre VII à l'article I.9, 22°, et ainsi de

drager" eigen aan boek VII in artikel I.9, 22°, en aldus niet langer de begrippen "papieren drager of andere duurzame drager" over te nemen, die nog te vinden zijn in de wetten van 12 juni 1991 betreffende het consumentenkrediet en van 10 december 2009 betreffende de betalingsdiensten, die op hetzelfde moment in het WER werden geïntegreerd. Voor het overige werd de betekenis van het begrip "duurzame drager" herhaald tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de wet van 22 april 2016 houdende wijziging en invoeging van bepalingen inzake consumentenkrediet en hypothecair krediet in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht (Doc 54 1685/001, p.21); van de wet van 22 december 2017 houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betaalrekeningen en betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht (Doc 54 2772/001, p.14).

Onderafdeling 3

Wijziging van de voorwaarden en opzegging van het raamcontract

Artikel VII.24 herneemt het huidige artikel VII.15 van het WER en zet artikel 54 van de Richtlijn om. Voor een gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 16, pp. 45 en 46.

De Richtlijn voert uitdrukkelijk de mogelijkheid in voor de betalingsdienstgebruiker om de voorgestelde wijziging van het raamcontract vóór de beoogde datum van inwerkingtreding te aanvaarden of te verwerpen.

Artikel VII.25 herneemt het huidige artikel VII.16 van het WER en zet artikel 55 van de Richtlijn om. Het artikel herneemt ook de uitvoering van de lidstaatoptie in artikel 55.6 van de Richtlijn, die reeds onder PSD I bestond. Voor een gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 17, pp. 46 tot 49.

Onderafdeling 4

Afzonderlijke betalingstransacties

Artikel VII.26 herneemt het huidige artikel VII.17 van het WER en zet artikel 56 van de Richtlijn om.

Voorafgaand aan de uitvoering van een specifieke betalingstransactie en, desgevallend, voor het debiteren van de betaalrekening, dient de betalingsaanbieder

ne plus reprendre les notions de "support papier ou autre support durable" que l'on pouvait retrouver dans les lois du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation et du 10 décembre 2009 relative aux services de paiement qui ont été intégrées dans le CDE à cette occasion. Pour le surplus, cette compréhension des termes de "support durable" a été répétée lors des travaux préparatoires de la loi du 22 avril 2016 portant modification et insertion de dispositions en matière de crédit à la consommation et de crédit hypothécaire dans plusieurs livres du Code de droit économique (Doc 54 1685/001, p.21); de la loi du 22 décembre 2017 portant modification et insertion de dispositions en matière de comptes de paiement et de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique (Doc 54 2772/001, p.14).

Sous-section 3

Modifications des conditions et résiliation du contrat-cadre

L'article VII.24 reprend l'actuel article VII.15 du CDE et transpose l'article 54 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 16, pages 45 et 46.

La Directive ajoute explicitement la possibilité pour l'utilisateur des services de paiement d'accepter ou de rejeter la modification proposée aux conditions du contrat-cadre avant la date proposée pour son entrée en vigueur.

L'article VII.25 reprend l'actuel article VII.16 du CDE et transpose l'article 55 de la Directive. L'article reprend également l'exécution de l'option laissée aux États membres à l'article 55.6 la Directive, qui existait déjà sous la PSD I. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 17, pages 46 à 49.

Sous-section 4

Opérations de paiement individuelles

L'article VII.26 reprend l'actuel article VII.17 du CDE et transpose l'article 56 de la Directive.

Préalablement à l'exécution d'une opération de paiement spécifique et, le cas échéant, avant de débiter le compte de paiement, le prestataire de service de

uitdrukkelijk informatie te verstrekken betreffende de maximale uitvoeringstermijn en de verschuldigde kosten, wanneer hij daar om wordt verzocht door de betaler die een betaling initieert.

Een globaal cijfer met betrekking tot alle kosten is onvoldoende wanneer het raamcontract voorziet in een uitsplitsing van de kostenelementen.

De betalingsdienstgebruiker moet op het eerste zicht de rechtsgeldigheid van alle gevraagde kosten kunnen nagaan.

Artikel VII.27 herneemt het huidige artikel VII.18 van het WER en zet artikel 57 van de Richtlijn om. Voor een gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 19, pp. 49 tot 51.

Er moet enkel worden gepreciseerd dat in § 2 de Richtlijn nu bepaalt dat het raamcontract de voorwaarde moet omvatten dat de betaler kan vragen dat de in § 1er bedoelde informatie kosteloos wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld.

In § 3 wordt de mogelijkheid voorzien om te garanderen dat ook de "zwakke" gebruiker, die niet steeds mobiel is of niet de technische knowhow of middelen heeft om via meer geavanceerde kanalen kennis te nemen, de nodige informatie en overzicht van zijn transacties verkrijgt op de klassieke duurzame drager, zijnde papier, of op elke andere duurzame drager, zonder dat hij daar kosten moet voor betalen. De Koning kan daar de modaliteiten van bepalen.

HOOFDSTUK 3

Rechten en plichten met betrekking tot het aanbieden en het gebruik van betalingsdiensten

Dit hoofdstuk zet grotendeels de bepalingen van titel IV van de Richtlijn om. Het betreft uitvoeringsregels die in acht moeten worden genomen door de betrokken actoren bij een betalingstransactie. Deze regels zijn vooral gericht aan de betalingsdienstaanbieders, maar bevatten ook enkele verplichtingen ten aanzien van betalingsdienstgebruikers.

De Richtlijn voert nieuwe regels in voor de nieuwe betalingsdienstaanbieders, die voortaan een omkadering krijgen.

paiement doit fournir expressément des informations sur le délai d'exécution maximal et sur les frais devant être payés, lorsque le payeur qui initie un paiement le demande.

Un chiffre global relatif à tous les frais est insuffisant lorsque le contrat-cadre prévoit une ventilation des éléments de frais.

L'utilisateur de services de paiement doit pouvoir vérifier à première vue la validité de tous les frais demandés.

L'article VII.27 reprend l'actuel article VII.18 du CDE et transpose l'article 57 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 19, pages 49 à 51.

Il faut juste préciser qu'au § 2, la Directive prévoit maintenant que le contrat-cadre doit prévoir une condition qui permette au payeur de demander que les informations visées au § 1er soient fournies ou mises à disposition gratuitement.

Au § 3, il est prévu en vue de garantir que l'utilisateur "faible", qui n'est pas toujours mobile ou ne dispose pas du savoir-faire ou des moyens techniques pour prendre connaissance via des canaux plus avancés, obtienne également les informations et le relevé nécessaires sur ses opérations sur le support durable classique, c'est-à-dire le papier, ou sur tout autre support durable sans qu'il ne doive payer de frais à cet effet. Le Roi peut en déterminer les modalités.

CHAPITRE 3

Droits et obligations liés à la prestation et à l'utilisation des services de paiements

Ce chapitre transpose en grande partie les dispositions du titre IV de la Directive. Il s'agit de règles d'exécution devant être prises en considération par les acteurs concernés lors d'une opération de paiement. Ces règles s'adressent surtout aux prestataires de services de paiement, mais elles contiennent également quelques obligations dans le chef des utilisateurs de services de paiement.

De nouvelles règles sont introduites par la Directive pour les nouveaux prestataires de services de paiement dorénavant encadrés.

Die regels hebben met name betrekking op de bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen, de toegang tot de betaalrekening en tot de informatie over deze betaalrekeningen door verschillende aanbieders die bij de betalingstransactie betrokken zijn, de persoonlijke beveiligingsgegevens, en de verantwoordelijkheden die rusten op de dienstaanbieders wat betreft het uitvoeren van betalingstransacties.

Afdeling 1

Algemene regels

Er werd besloten om het hoofdstuk in te leiden met alle regels die zowel van toepassing zijn op de eenmalige betalingstransacties als op de raamcontracten en de daaronder vallende individuele betalingstransacties.

Artikel VII.29 herneemt het huidige artikel 54 van het WER en zet artikel 61, (1), van de Richtlijn om.

De bepalingen van hoofdstuk 3 zijn in principe van toepassing op betalingsdiensten aangeboden aan elke betalingsdienstgebruiker.

Wanneer een gebruiker geen consument is, kunnen de partijen het ermee eens zijn dat bepaalde – in artikel VII.29 limitatief opgesomde – artikelen niet van toepassing zullen zijn.

De optie voorzien in artikel 61, (3), van de Richtlijn waarbij aan de lidstaten de mogelijkheid wordt gelaten om voor dit hoofdstuk een micro-onderneming gelijk te stellen aan een consument, werd niet weerhouden. Deze optie werd ook niet weerhouden ten tijde van de PSD I. Op dat vlak blijft het bestaande regime van titel 3 van boek VII onveranderd.

Artikel VII.30 herneemt deels het huidige artikel VII.55 van het WER en zet artikel 62 van de Richtlijn om.

Overeenkomstig § 1er mag de betalingsdienstaanbieder de kosten van zijn informatieverplichtingen, corrigerende of preventieve maatregelen uit hoofde van hoofdstukken 3 en 7 niet doorrekenen aan de betalingsdienstgebruiker.

De uitzonderingen die hierop worden gemaakt, zijn limitatief opgesomd. Indien men kosten mag aanrekenen, wordt dit bovendien uitdrukkelijk vermeld in de opgesomde artikels.

Deze uitzonderingen gelden echter alleen voor zover ze in het raamcontract uitdrukkelijk zijn overeengekomen

Ces règles concernent notamment la confirmation de la disponibilité des fonds, l'accès au compte de paiement et aux données de ces comptes de paiement par différents prestataires intervenant dans l'opération de paiement, les données de sécurité personnalisées, et les nouvelles responsabilités qui s'appliquent entre prestataires quant à l'exécution des opérations de paiement.

Section 1re

Règles générales

Il a été décidé de regrouper en tête de chapitre, toutes les règles qui s'appliquent aussi bien aux opérations de paiement isolées qu'aux contrats-cadres et aux opérations de paiement individuelles couvertes par ceux-ci.

L'article VII.29 reprend l'actuel article 54 du CE et transpose l'article 61, (1), de la Directive.

Les dispositions du chapitre 3 s'appliquent en principe aux services de paiement proposés à tout utilisateur de services de paiement.

Lorsqu'un utilisateur n'est pas un consommateur, les parties peuvent décider que certains articles, énumérés de manière limitative à l'article VII.29, ne s'appliqueront pas.

La possibilité prévue à l'article 61, (3), de la Directive permettant aux États membres d'assimiler pour ce chapitre une micro entreprise à un consommateur n'a pas été retenue. Cette possibilité n'a pas non plus été retenue à l'époque de la PSD I. Le régime existant du titre 3 du livre VII reste sur ce plan inchangé.

L'article VII.30 reprend en partie l'actuel article VII.55 du CDE et transpose l'article 62 de la Directive.

Conformément au § 1er, le prestataire de services de paiement ne peut imputer de frais à l'utilisateur de services de paiement pour l'accomplissement de ses obligations d'information, ou pour l'exécution de mesures correctives et préventives des chapitres 3 et 7.

Les exceptions à ce principe sont énumérées de manière limitative. Si l'on peut facturer des frais, cela est en outre expressément indiqué dans les articles énumérés.

Ces exceptions ne s'appliquent toutefois que pour autant que les frais soient convenus expressément entre

tussen de partijen, ze passend zijn en overeenstemmen met de werkelijk gemaakte kosten.

In § 2 is voorzien dat betaler en begunstigde elk hun aandeel van de kosten zullen betalen van de betalingstransactie, wat in het bankjargon overeenstemt met het "SHARE"-principe. Dit is de enig mogelijke wijze van kostenverdeling waarvan niet kan afgeweken worden voor betalingstransacties in om het even welke munteenheid, tussen betalingsdienstaanbieders die zich in de Europese Unie bevinden, tenzij wanneer de betalingstransactie gepaard gaat met een valutawissel. Dit is in overeenstemming met het toepassingsgebied zoals uiteengezet in artikel 2 (2) en (3) van de Richtlijn.

In het geval dat de betaling niet aan de voorwaarden voldoet, bijvoorbeeld een internationale betaling, kunnen partijen overeenkomen dat hetzij de betaler ("OUR"-principe) hetzij de begunstigde ("BEN"-principe) alle kosten op zich neemt.

Het bedrag van de in rekening gebrachte kosten kan ook nihil zijn, aangezien de Richtlijn geen afbreuk doet aan de praktijk waarbij de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekent voor de debitering of de creditering van zijn betaalrekening.

De bepalingen in de Richtlijn inzake het overgemaakte bedrag of in rekening gebrachte kosten zijn niet rechtstreeks van invloed op de tussen de betalingsdienstaanbieders of eventuele tussenpersonen gehanteerde tarieven. Het betreft enkel de relatie met de eindgebruiker.

§ 3 heeft betrekking op de problematiek van de toeslag (ook "*surcharge*" genoemd in het vakjargon), zijnde de meerkost die een handelaar aanrekent aan de betaler indien deze zijn aankoop van goederen of diensten betaalt met een bepaald betaalinstrument.

Ten eerste werd er beslist om, in uitvoering van de optie in artikel 62.5 van de Richtlijn, te kiezen voor een algemeen verbod voor de begunstigde (handelaar) om aan de betaler kosten aan te rekenen voor het gebruik van eender welk betaalinstrument. Dit verbod geldt dus niet alleen voor de betaalinstrumenten waarvan de afwikkelingsvergoeding geplafonneerd is onder hoofdstuk 2 van Verordening 2015/751 (zie artikel 62.4 van de Richtlijn), maar betreft ook de transacties met commerciële kaarten (als bedoeld in artikel 2, 6°, van de betrokken verordening) of de transacties met betaalkaarten die door een driepartijenbetaalkaartschema zijn uitgegeven (als bedoeld in artikel 2, 18°, van de betrokken verordening).

les parties dans le contrat-cadre, qu'ils soient appropriés et correspondent aux coûts réels supportés.

Le § 2 prévoit que le payeur et le bénéficiaire paient leur part respective des frais de l'opération de paiement, ce qui dans le jargon bancaire correspond au principe de "SHARE". Il ne peut être dérogé à cette répartition des frais, qui est la seule possible pour les transactions de paiement dans n'importe quelle unité monétaire entre prestataires de services de paiement qui se trouvent dans l'Union européenne sauf lorsque l'opération de paiement s'accompagne d'une conversion monétaire. Cela est conforme au champ d'application tel qu'il est expliqué dans l'article 2 (2) et (3) de la Directive.

Dans le cas où le paiement ne répond pas aux conditions, par exemple un paiement international, les parties peuvent convenir que la prise en charge de la totalité des frais incombe soit au payeur (principe "OUR") soit au bénéficiaire (principe "BEN").

Le montant des frais portés en compte peut également être nul, puisque la Directive ne porte pas préjudice à la pratique du prestataire de services de paiement de ne facturer aucun frais à l'utilisateur de services de paiement pour débiter ou créditer son compte de paiement.

Les dispositions dans la Directive relatives au montant transféré ou aux frais portés en compte n'ont pas une influence directe sur les tarifs appliqués entre les prestataires de services de paiement ou intermédiaires éventuels. Il s'agit uniquement de la relation avec l'utilisateur final.

Le § 3 concerne la problématique du supplément (également appelé "*surcharge"* dans le jargon spécialisé), soit le surcoût qu'un commerçant facture au payeur si celui-ci paie son achat de biens et services avec un instrument de paiement déterminé.

Il a été décidé d'opter, en application de l'option de l'article 62.5 de la Directive, pour un régime d'interdiction générale pour le bénéficiaire (commerçant) de demander des frais au payeur pour l'utilisation de tout instrument de paiement. Cette interdiction ne couvre donc pas les seuls instruments de paiement dont la commission d'interchange est plafonnée au chapitre 2 du Règlement 2015/751 (voir article 64.4 de la Directive), car elle concerne également les transactions avec des cartes commerciales (telles que visées à l'article 2, 6°, du Règlement concerné) ou les transactions avec des cartes de paiement émises par un schéma de cartes de paiement tripartite (telles que visées dans l'article 2, 18°, du Règlement concerné).

Voor alle debetkaartransacties en kredietkaarttransacties zullen dan ook geen kosten meer mogen worden doorgerekend aan de consument. Voorbeelden zijn debetkaarttransacties via Bancontact, Maestro, V-pay, of kredietkaarttransacties via Mastercard, Visa, American express, Diners Club, …. Dit verbod geldt voor zowel de aankopen in de winkel (Point Of Sale) als op afstand (bijvoorbeeld online).

Deze keuze om het verbod op het toepassen van kosten uit te breiden, is gewettigd omdat het de bedoeling is om de betaalkaarten gelijk te stellen en er een eerlijke mededinging tussen te garanderen. Bijkomend biedt het voor handelaar en consument duidelijkheid dat voor alle kaarten de directe kosten niet langer doorgerekend kunnen worden.

Ten tweede wordt het vragen van een toeslag door de handelaar voor de betaling met een SEPA-overschrijving of een SEPA-domiciliëring verboden. Dit zijn de betalingsdiensten die geregeld worden in de Verordening 260/2012 (zie artikel 62.4 van de Richtlijn).

Daarnaast werd in § 4, de bestaande bevoegdheid van de Koning in artikel VII. 55, § 3, *in fine*, overgenomen. Deze maatregel wordt niet uitdrukkelijk in de Richtlijn geregeld en behoort tot de niet-geharmoniseerde materie. Ze houdt in dat er maxima kunnen worden opgelegd voor de vergoedingen, of bepaalde elementen van de handelarenvergoeding (de zogenaamde Merchant Service Charge), die worden aangerekend door de betalingsdienstaanbieder (bijvoorbeeld de acquirer) aan de begunstigde (bijvoorbeeld handelaar).

Tenslotte, ter herinnering, in artikel VII.11 wordt bepaald dat de begunstigde handelaar de gebruiker van betaalinstrumenten voorafgaand aan de initiëring van de betaling informatie verstrekt over deze toeslag verbonden aan de aangeboden betalingsdienst.

In beginsel is de handelaar vrij om de betaalwijze en de betaalinstrumenten die hij al dan niet aanvaardt overeen te komen met de klant. Ook dit dient voorafgaand aan de betaling transparant te zijn voor de klant.

Artikel VII.31 herneemt het huidige artikel VII.56 van het WER en zet artikel 63 van de Richtlijn om. Het betreft de mogelijkheid om contractueel af te wijken voor een aantal verplichtingen wanneer het zogenaamde “low value payments” betreft.

Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden

Pour toutes les transactions par carte de débit et des transactions par carte de crédit, on ne pourra dès lors plus facturer de frais au consommateur. Des exemples sont les transactions par carte de débit via Bancontact, Maestro, V-pay, ou les transactions par carte de crédit via Mastercard, Visa, American express, Diners Club, … Cette interdiction vaut non seulement pour les achats dans le magasin (Point Of Sale) mais également pour les achats à distance (par exemple en ligne).

Ce choix d’élargir l’interdiction d’appliquer des frais est justifié par la volonté de mettre les cartes de paiement sur un pied d’égalité et d’assurer une juste concurrence entre elles. De plus, cela permet aux commerçants et aux consommateurs de savoir clairement que les coûts directs ne peuvent plus être répercutés pour toutes les cartes.

Ensuite, il est interdit de demander un supplément par le commerçant pour le paiement avec un virement SEPA ou une domiciliation SEPA. Ce sont les services de paiement qui sont réglés dans le Règlement 260/2012 (voir article 62.4 de la Directive).

Ensuite, au § 4, la compétence existante du Roi à l’article VII. 55, § 3, *in fine*, est reprise. Cette mesure n’est pas réglée expressément dans la Directive et relève de la matière non harmonisée. Elle implique que des maxima peuvent être imposés pour les frais, ou certains éléments de la commission de service acquittée par le commerçant (ladite Merchant Service Charge), qui sont facturés par le prestataire de services de paiement (par exemple l’acquirer) au bénéficiaire (par exemple le commerçant).

Enfin, pour rappel, l’article VII.11 stipule que le commerçant bénéficiaire doit fournir à l’utilisateur d’instruments de paiement, préalablement à l’initialisation du paiement, des informations sur ce supplément lié au service de paiement proposé.

En principe, le commerçant est libre de convenir avec le client de la méthode de paiement et des types d’ instruments de paiement qu’il n’accepte pas. Cela doit également être transparent pour le client avant le paiement.

L’article VII.31 reprend l’actuel article VII.56 du CDE et transpose l’article 63 de la Directive. Il s’agit de la possibilité de déroger à certaines obligations lorsqu’il s’agit desdits “low value payments”.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi

van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 57, pp. 92 tot 95.

In § 2 wordt de lidstaatoptie om de bedragen van deze "*low value payments"* te verlagen of te verhogen voor nationale betalingstransacties niet omgezet in de wet. Er wordt voor gekozen om deze mogelijkheid te geven aan de Koning, rekening houdende met de toekomstige economische evolutie alsook met de evolutie van efficiënte en veilige betalingsinstrumenten. Deze optie, die bestond onder PSD I, werd op dezelfde manier omgezet in het huidige boek VII.

§ 3 is een omzetting van de eerste zin van artikel 63. 3 van de Richtlijn die bepaalt dat de aansprakelijkheidsverdeling tussen betalingsdienstaanbieder en gebruiker voor niet toegestane betalingen ook geldt voor elektronisch geld, tenzij het een betaalrekening of betaalinstrument betreft dat technisch gezien niet kan worden geblokkeerd. De optie in artikel 63.3 van de Richtlijn om deze uitzondering te beperken, wordt niet omgezet in de wet. Ook hier wordt geopteerd om de economische evolutie af te wachten en de mogelijkheid te geven aan de Koning om in te grijpen binnen de perken van de Richtlijn indien nodig geacht, rekening houdende met onder meer de noodzaak van efficiënte en veilige betaalmiddelen. Het is in de eerste plaats aan de betalingsdienstaanbieder om veilige betaalinstrumenten uit te geven, en indien het risico groot is omdat men er bijvoorbeeld grotere betalingen mee kan doen, de nodige maatregelen te voorzien dat dergelijk betaalinstrument of betaalrekening wel kan geblokkeerd worden. En indien dit technisch niet mogelijk is, de waarde van de betalingstransacties bijvoorbeeld te beperken.

Afdeling 2

Toestaan van betalingstransacties

Onderafdeling 1

Instemming met de uitvoering van betalingsopdrachten en bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen

Artikel VII.32 herneemt het huidige artikel VII.27 van het WER en zet artikel 64 van de Richtlijn om.

Dit artikel handelt over de instemming en de intrekking van de instemming t.a.v. de uitvoering van een betalingsopdracht.

In § 1er wordt het principe bevestigd dat een transactie maar kan worden beschouwd als toegestaan indien de

"services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 57, pages 92 à 95.

Au § 2, la possibilité laissée aux États membres de diminuer ou d'augmenter les montants de ces "*low value payments"* pour les transactions de paiement nationales n'est pas transposée dans la loi. On a choisi de confier cette possibilité au Roi, compte tenu de l'évolution économique future ainsi que de l'évolution d'instruments de paiement efficaces et sûrs. Cette option, qui existait sous la PSD I, a été transposée de la même manière dans le livre VII actuel.

Le § 3, est une transposition de la première phrase de l'article 63.3 de la Directive qui stipule que le partage des responsabilités entre le prestataire de services de paiement et l'utilisateur pour des paiements non autorisés s'applique également à la monnaie électronique, sauf s'il s'agit d'un compte de paiement ou d'un instrument de paiement qui ne peut pas être bloqué d'un point de vue technique. L'option prévue à l'article 63.3 de la Directive de limiter cette exception n'est pas transposée dans la loi. Ici aussi, on a choisi d'attendre l'évolution économique et de donner la possibilité au Roi d'intervenir dans les limites de la Directive s'il le juge nécessaire, compte tenu notamment de la nécessité de moyens de paiement efficaces et sûrs. Il appartient en premier lieu au prestataire de services de paiement d'émettre des instruments de paiement sûrs et, si le risque est important parce que l'on peut faire par exemple des paiements plus importants avec cet instrument, de prévoir les mesures nécessaires permettant de bloquer un tel instrument de paiement ou compte de paiement. Et si cela n'est pas possible d'un point de vue technique, de limiter par exemple la valeur des transactions de paiement.

Section 2

Autorisation des opérations de paiement

Sous-section 1re

Consentement à l'exécution des opérations de paiement et confirmation de la disponibilité des fonds

L'article VII.32 reprend l'actuel article VII.27 du CDE et transpose l'article 64 de la Directive.

Cet article traite du consentement et du retrait du consentement lié à l'exécution d'une opération de paiement.

Le § 1er consacre le principe selon lequel une opération de paiement n'est réputée autorisée que si le

betaler tegenover zijn betalingsdienstaanbieder heeft ingestemd met de uitvoering. De vorm en procedure van de instemming kan vrij overeengekomen worden tussen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder(s) op grond van de §§ 2 en 4. Er dient in deze context ook verwezen te worden naar de andere artikels waarbij er specifiek wordt opgelegd dat een "uitdrukkelijke" instemming nodig is.

De instemming met de uitvoering van de betalingstransactie kan niet alleen rechtsreeks aan de betalingsdienstaanbieder worden gegeven door de betaler, maar kan ook worden gegeven hetzij via de begunstigde, hetzij via de betalingsinitiatiedienstaanbieder, in functie van de aard van de betalingstransactie.

§ 3 behandelt het recht om de instemming in te trekken en bijgevolg de betalingsopdracht te annuleren, tot op het moment van de onherroepbaarheid. De Richtlijn bepaalt niets over de vorm of procedure van dergelijke intrekking. Wel spreekt het voor zich dat ook dit dient te worden overeengekomen en meegedeeld.

Artikel VII.33 herneemt het huidige artikel VII.28 van het WER. Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 29, pp. 56 tot 60. Zie ook de wijzigingen, zoals opgenomen in het wetsontwerp houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betaalrekeningen en betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht (*Parl. St.* Kamer, Doc 54- 2772/001).

Artikel VII.34 zet gedeeltelijk artikel 65 van de Richtlijn om. Artikel 65.1 tot 65.4 van de Richtlijn valt onder de bevoegdheid van de Nationale Bank van België.

Het artikel verplicht de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de beschikbaarheid van geldmiddelen op de rekening van de betaler ten aanzien van de uitgever van op kaarten gebaseerde betaalinstrumenten te bevestigen, wanneer de betaler dergelijk betaalinstrument gebruikt voor de aankoop van goederen en diensten in de winkel of via internet, voor zover de betaalrekening van de betaler online toegankelijk is op het moment van het verzoek (zie ook overweging 68 van de Richtlijn).

De medewerking van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder is vereist, wanneer de betalingsdienstaanbieder die een op een kaart gebaseerd betaalinstrument uitgeeft en de betalingsdienstaanbieder die de rekening beheert waaraan die kaart is gekoppeld, verschillende entiteiten zijn. Anders kan de betaler

payeur a donné son consentement à son exécution au prestataire de services de paiement. La forme et la procédure du consentement peuvent être convenues librement entre le payeur et son ou ses prestataire(s) de services de paiement, sur base des §§ 2 et 4. Dans ce contexte, il convient également de renvoyer aux autres articles qui exigent spécifiquement un consentement "exprès".

Le consentement à l'exécution de l'opération de paiement peut être donné non seulement directement au prestataire de services de paiement mais peut également être donné soit via le bénéficiaire soit via le prestataire d'initiation de paiement en fonction de la nature de l'opération de paiement qui se réalise.

Le § 3 traite du droit de retirer le consentement et dès lors d'annuler l'ordre de paiement, jusqu'au moment où celui-ci devient irrévocable. La Directive est muette quant à la forme ou à la procédure d'un tel retrait. Il va cependant de soi que ces éléments doivent également être convenus et communiqués.

L'article VII.33 reprend l'actuel article VII.28 du CDE. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 29, pages 56 à 60. Voir également les modifications telles que reprises dans le projet de loi portant modification et insertion de dispositions en matière de comptes de paiement et de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique (*Doc. Parl.* Chambre, Doc 54 2772/001).

L'article VII.34 transpose partiellement l'article 65 de la Directive. L'article 65.1 à 65.4 de la Directive relève de la compétence de la Banque Nationale de Belgique.

Cet article oblige le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte à confirmer la disponibilité des fonds sur le compte du payeur vis-à-vis de l'émetteur des instruments de paiement liés à une carte, lorsque le payeur utilise un tel instrument de paiement pour l'achat de biens et de services en magasin ou via internet dans la mesure où le compte de paiement du payeur est accessible en ligne au moment de la demande (voir également le considérant 68 de la Directive).

La collaboration du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte est nécessaire, lorsque le prestataire de services de paiement qui émet un instrument de paiement lié à une carte et le prestataire de services de paiement qui gère le compte auquel cette carte est liée sont des entités différentes. Autrement,

geen betaling doen met zijn betaalinstrument en kan de uitgever zijn commerciële activiteit niet uitoefenen.

De voorwaarden die nageleefd moeten worden om een bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen te verkrijgen, zijn in artikel 58, § 1er, van de wet van 11 maart 2018 voorzien.

Artikel 65.5 van de Richtlijn dat is omgezet in § 1er, bepaalt dat de betaler aan zijn rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder bepaalde informatie kan vragen over het verzoek van die betalingsdienstaanbieder om bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen, zoals bijvoorbeeld het antwoord dat hem vertrekt werd.

Artikel 65.6 wordt omgezet in § 2. Dit artikel geldt niet voor voorafbetaalde betaalinstrumenten gezien hun specifieke aard.

Onderafdeling 2

Regels voor de toegang tot betaalrekeningen en voor de toegang tot en het gebruik van informatie over betaalrekeningen

Artikel VII.35 regelt de wijze waarop betalingsinitiatiedienstaanbieders toegang kunnen verkrijgen tot de betaalrekening bij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler, en zet gedeeltelijk artikel 66 van de Richtlijn om.

Deze nieuwe spelers zijn de laatste jaren op de markt gekomen, en het is opportuun om ook de wijze waarop zij interageren met de betaler en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder te omkaderen. Dit teneinde transparante en veilige dienstverlening te waarborgen.

De bedrijfsuitvoeringsregels die de betalingsinitiatiedienstaanbieder dient in acht te nemen, vervat in artikel 66.3 van de Richtlijn, en de veiligheidsvereisten die de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder dient in acht te nemen, wanneer hij gegevens mededeelt aan deze inititatieaanbieder, vervat in artikel 66.4.a), worden in de eerste plaats geregeld in de wet van 11 maart 2018. Immers, zij zien er in de eerste plaats op toe als prudentiële toezichthouder dat deze aanbieders zich op afdoende wijze organiseren en de veiligheidsregels naleven, die een invloed kunnen hebben op het goed functioneren van de betalingssystemen.

le payeur ne peut pas effectuer de paiement avec son instrument de paiement et l'émetteur ne peut pas exercer son activité commerciale.

Les conditions qui doivent être respectées pour obtenir la confirmation de la disponibilité des fonds sont prévues à l'article 58, § 1er, de la loi du 11 mars 2018.

L'article 65.5 de la Directive qui est transposé au § 1er, stipule que le payeur peut demander à son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte certaines informations concernant la demande de confirmation de la disponibilité des fonds qui a été faite par le prestataire de services de paiement, comme par exemple, la réponse qui lui a été fournie.

L'article 65.6 est transposé au § 2. Cette obligation ne s'applique pas aux instruments de paiement prépayés vu leur nature spécifique.

Sous-section 2

Règles relatives à l'accès au compte de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données

L'article VII.35 règle la manière dont les prestataires de services d'initiation de paiement peuvent avoir accès au compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur et transpose partiellement l'article 66 de la Directive.

Ces nouveaux acteurs sont venus sur le marché ces dernières années et il est opportun d'encadrer également la manière dont ils interagissent avec le payeur et le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte afin de garantir un service transparent et sûr.

Les règles de fonctionnement que le prestataire de services d'initiation de paiement doit prendre en considération, énoncées à l'article 66.3 de la Directive, et les exigences en matière de sécurité que le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte doit prendre en considération lorsqu'il communique des données à ce prestataire de services d'initiation, énoncées à l'article 66.4.a) de la Directive, sont en premier lieu réglées dans la loi du 11 mars 2018. En effet, en tant que contrôleur prudentiel, ils veillent en premier lieu à ce que ces prestataires s'organisent de manière efficace et respectent les règles de sécurité, qui peuvent avoir une influence sur le bon fonctionnement des systèmes de paiement.

Indien echter de betalingsinitiatiedienstaanbieder zijn diensten aanbiedt zonder de nodige toestemming van de gebruiker te hebben, dienen deze diensten te worden beschouwd als niet toegestaan door de gebruiker.

De laatste paragraaf zet artikel 65.5 van de Richtlijn om, en behoeft geen bijzondere commentaar.

Artikel VII.36 zet gedeeltelijk het artikel 67 van de Richtlijn om, dat het gebruik van betaalinformatiediensten regelt.

De §§ 1er en 2 zetten respectievelijk artikel 67.3.b) en 67.4 van de Richtlijn om, en behoeven geen bijzondere commentaar.

Onderafdeling 3

Restricties op het gebruik van het betaalinstrument en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders

Artikel VII.37 zet gedeeltelijk artikel 68 van de Richtlijn om dat enerzijds de limieten van het gebruik van een betaalinstrument regelt, en anderzijds de toegang tot betaalrekeningen regelt.

De §§ 1er en 2 hernemen het huidige artikel VII.29 WER, en zetten artikel 68.1 tot en met artikel 68.4 van de Richtlijn om. Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, p.60.

§ 3 zet deels artikel 68.5 om.

Onderafdeling 4

Plichten met betrekking tot betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens

Artikel VII.38 herneemt het huidige artikel VII.30 van het WER en zet artikel 69 van de Richtlijn om. Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer,

Doc 52-2179/001, artikel 31, pp. 61 tot 62.

In § 1er, 1°, wordt, overeenkomstig de Richtlijn wel verduidelijkt dat de gebruiksvoorwaarden die de betalingsdienstaanbieder aan de houder van het betaalinstrument oplegt in het contract objectief, niet-discriminerend en evenredig moeten zijn. Dit geldt in het bijzonder voor

Cependant, si le prestataire de services d'initiation de paiements sur les comptes propose ses services sans avoir le consentement nécessaire de l'utilisateur, ces services doivent alors être considérés comme n'étant pas autorisés par l'utilisateur.

Le dernier paragraphe transpose l'article 65.5 de la Directive et ne demande pas de commentaire particulier.

L'article VII.36 transpose partiellement l'article 67 de la Directive qui règle l'utilisation de services d'information de paiement.

Les §§ 1er et 2 transposent respectivement l'article 67.3.b) et 67.4 de la Directive et ne demandent pas de commentaire particulier.

Sous-section 3

Limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement

L'article VII.37 transpose partiellement l'article 68 de la Directive qui règle d'une part, l'utilisation d'un instrument de paiement et d'autre part, l'accès aux comptes de paiement.

Les §§ 1er et 2 reprennent l'actuel article VII.29 CDE et transposent l'article 68.1 à 68.4 de la Directive. Pour des commentaires plus détaillés concernant cet article, nous renvoyons aux travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, page 60.

Le § 3 transpose partiellement l'article 68.5.

Sous-section 4

Obligations liées aux instruments de paiement et aux données de sécurité personnalisées

L'article VII.38 reprend l'actuel article VII.30 du CDE et transpose l'article 69 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 31, pages 61 et 62.

Au § 1er, 1°, conformément à la Directive, il est cependant précisé que les conditions d'utilisation que le prestataire de services de paiement impose au titulaire de l'instrument de paiement dans le contrat doivent être objectives, non discriminatoires et proportionnées. Cela vaut en particulier pour les dispositions visant à

de bepalingen tot het veilig bewaren van de betaalinstrumenten en de persoonlijke beveiligingsgegevens. Gezien de betaler immers alle aansprakelijkheid zal dragen als hij met grove nalatigheid nalaat om één of meer van deze contractuele verplichtingen inzake veiligheidsmaatregelen na te leven (zie artikel 74.1, voorlaatste lid van de Richtlijn), is het van belang dat deze contractuele voorwaarden redelijke en proportionele maatregelen betreffen die de gemiddelde consument dient te nemen om de veiligheid te waarborgen van het betaalinstrument en de gepersonaliseerde veiligheidsgegevens. Bovendien mogen dergelijke contractsvoorwaarden het niet bemoeilijken dat de betaler beroep doet op bijvoorbeeld een toegelaten betalingsinitiatiedienstaanbieder of rekeninginformatiedienstaanbieder. In deze context kan ook verwezen worden naar overweging 69 van de Richtlijn.

Artikel VII.39 herneemt grotendeels het huidige artikel VII.31 van het WER en zet artikel 70 van de Richtlijn om. Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 32, pp. 62 tot 64.

Ook al was dit reeds impliciet vervat in PSD I, verduidelijkt de Richtlijn uitdrukkelijk in artikel 70.1, d), dat het notificatiesysteem dat de dienstaanbieder – rechtstreeks of via een aangeduide entiteit – te allen tijde (24/24u) dient ter beschikking te stellen om de gebruiker in de mogelijkheid te stellen, onverwijld kennis te geven wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal of het onrechtmatig gebruik van het betaalinstrument, gratis dient te zijn. Dit houdt bijvoorbeeld in dat het telefoonnummer waarnaar de kaarthouder kan bellen om zijn kaart te laten blokkeren geen betaalnummer mag zijn dat extra kosten met zich meebrengt bovenop hetgeen een consument zou betalen voor een gewoon telefoongesprek aan zijn telefoonprovider. De enige kosten die hij eventueel mag aanrekenen zijn de rechtstreeks aan dat instrument gerelateerde vervangingskosten.

Artikel VII.40 herneemt het huidige artikel VII.32 van het WER. Om elke verwarring betreffende de wettelijk vastgelegde termijn voor de bewaring van de documenten te vermijden, werd de termijn van 5 jaar naar 10 jaar gebracht teneinde deze termijn te laten overeenstemmen met de termijn die voorzien is in artikel 60, lid 2°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten.

Dit artikel behoeft geen bijzondere commentaar.

conserver en sécurité les instruments de paiement et les données de sécurité personnalisées. En effet, comme le payeur supportera l'entière responsabilité s'il commet une faute lourde en ne respectant pas une ou plusieurs de ces obligations contractuelles concernant les mesures de sécurité (voir article 74.1, avant-dernier alinéa de la Directive), il est important que ces conditions contractuelles concernent des mesures raisonnables et proportionnelles que doit prendre le consommateur moyen afin de garantir la sécurité de l'instrument de paiement et les données personnalisées de sécurité. En outre, de telles conditions contractuelles ne peuvent pas empêcher que le payeur fasse appel par exemple à un prestataire de services d'initiation ou un prestataire de services d'informations sur les comptes autorisé. Dans ce contexte, nous pouvons également renvoyer au considérant 69 de la Directive.

L'article VII.39 reprend en grande partie l'actuel article VII.31 du CDE et transpose l'article 70 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 32, pages 62 à 64.

Même si cela était déjà contenu de manière implicite dans la PSD I, la Directive précise expressément à l'article 70.1, d), que le système de notification, que le prestataire de services doit à tout moment (24/24h) mettre à disposition directement ou via une entité désignée afin de fournir à l'utilisateur la possibilité de lui notifier sans délai, lorsque ce dernier a connaissance de la perte, du vol ou du détournement de l'instrument de paiement, doit être gratuit. Cela implique par exemple que le numéro de téléphone que le titulaire de la carte peut appeler afin de faire bloquer sa carte ne peut pas être un numéro payant qui entraîne des coûts supplémentaires en plus de ce qu'un consommateur devrait payer pour une conversation téléphonique ordinaire à son fournisseur téléphonique. Les seuls frais qu'il peut éventuellement imputer à l'utilisateur sont ceux qui sont directement liés au remplacement de cet instrument.

L'article VII.40 reprend l'actuel article VII.32 du CDE. En vue d'éviter toute confusion quant au délai légalement fixé pour la conservation des documents, le délai de 5 ans a été porté à 10 ans en vue de le faire correspondre avec celui prévu à l'article 60, alinéa 1er, 2°, de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces.

Cet article ne demande pas de commentaire particulier.

Onderafdeling 5

Kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties

Artikel VII.41 herneemt grotendeels het huidige artikel VII.33 van het WER en zet artikel 71 van de Richtlijn om. Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 34, pp. 64 tot 66.

Onverminderd de mogelijke aansprakelijkheid van de verschillende dienstaanbieders zijn de in § 1er bepaalde en in de voormelde parlementaire werkzaamheden besproken voorwaarden om rechtzetting te verkrijgen van een niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransactie eveneens van toepassing in het kader van een betalingstransactie die via een betalingsinitiatiedienstaanbieder gebeurt.

Teneinde de consumentenbescherming te waarborgen is het echter belangrijk dat het aanspreekpunt voor de gebruiker zijn rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder is, en hij in de eerste plaats de rechtzetting dient te doen. De wetgever heeft willen vermijden dat de zwakke partij hier een speelbal zou worden van de verschillende professionele aanbieders en tussenpersonen die de verantwoordelijkheid of mogelijke aansprakelijkheid op elkaar afschuiven.

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat artikel 71.2 van de Richtlijn verkeerdelijk verwijst naar artikel 89.1. Hoewel de gebruiker rechtzetting dient te verkrijgen van zijn rekeningdienstaanbieder, doet dit geen afbreuk aan de mogelijke aansprakelijkheidsverdeling tussen de betalingsinitatiedienstaanbieder en de rekeningdienstaanbieder, zoals geregeld in artikel 73.2, tweede lid en artikel 90.2 van de Richtlijn. Er dient m.a.w. te worden verwezen naar artikel 90.2 en niet artikel 89.1 van de Richtlijn.

Artikel VII.42 herneemt grotendeels het huidige artikel VII.34 van het WER en zet artikel 72 van de Richtlijn om. Voor meer gedetailleerde commentaar bij dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 35, pp. 66 tot 67.

De bepalingen van dit artikel worden algemeen uitgebreid tot de betalingsinitiatiedienstaanbieder.

Sous-section 5

Notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées

L'article VII.41 reprend en grande partie l'actuel article VII.33 du CDE et transpose l'article 71 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 34, pages 64 à 66.

Sans préjudice des responsabilités des différents prestataires qui peuvent s'appliquer, les conditions fixées au § 1er et détaillées dans les travaux parlementaires précités pour obtenir la correction d'une opération de paiement non autorisée ou mal exécutée s'appliquent également dans le cadre d'une opération de paiement effectuée via un prestataire de services d'initiation de paiement.

Afin de garantir la protection du consommateur, il est cependant important que le point de contact pour le consommateur soit son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte et qu'il doive faire en premier lieu la rectification. Le législateur a voulu éviter que la partie faible soit à la merci des caprices des différents prestataires professionnels et intermédiaires qui se rejettent entre eux la responsabilité.

Pour être complet, il convient de faire remarquer que l'article 71.2 de la Directive renvoie erronément à l'article 89.1. Bien que l'utilisateur doive obtenir la correction du prestataire de services de paiement, cela est sans préjudice de la répartition éventuelle de responsabilité entre le prestataire de services d'initiation de paiement et le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, comme prévu à l'article 73.2, alinéa 2 et à l'article 90.2 de la Directive. En d'autres termes, il convient de renvoyer à l'article 90.2 et pas à l'article 89.1 de la Directive.

L'article VII.42 reprend en grande partie l'actuel article VII.34 du CDE et transpose l'article 72 de la Directive. Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 35, pages 66 et 67.

De manière générale, les dispositions du présent article sont étendues au prestataire de services d'initiation de paiement.

In § 1er werd toegevoegd dat indien een via een betalingsinitiatiedienstaanbieder geïnitieerde betalingstransactie wordt betwist, de betalingsinitiatiedienstaanbieder het bewijs moet leveren dat de betalingstransactie is geauthentiseerd, juist is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

In § 2 werd een bepaling ingevoegd die de betalingsdienstaanbieders verplicht om fraude of grove nalatigheid van de betaler te bewijzen. De grove nalatigheid of de fraude wordt niet automatisch vermoed door het gebruik van het betaalinstrument. Het is logisch dat niet de betalingsdienstgebruiker een negatief element moet bewijzen, met name dat hij niet schuldig is aan grove nalatigheid, maar dat de bewijslast van de grove nalatigheid op de betalingsdienstaanbieder rust (zie ook de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, pp. 60 en 61).

§ 3 herneemt de bestaande regeling van het huidige artikel VII.34, § 3.

Onderafdeling 6

Aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties

Artikel VII.43 herneemt gedeeltelijk het huidige artikel VII.35 van het WER en zet artikel 73 van de Richtlijn om.

Dit artikel regelt de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties. Het eerste lid legt de verplichting op tot "onmiddellijke" terugbetaling. De Richtlijn verduidelijkt vanaf welk moment die onmiddellijke terugbetaling moet worden verricht. Het betreft het moment waarop de dienstaanbieder zich rekenschap heeft gegeven van de transactie of daarvan in kennis is gesteld, bijvoorbeeld wanneer wordt betwist dat de betaler de betalingstransactie heeft toegestaan. Bovendien wordt een uiterste termijn vastgesteld, gezien die terugbetaling uiterlijk dient te gebeuren aan het einde van de eerstvolgende werkdag na die kennisgeving.

Indien er echter een sterk vermoeden bestaat dat een niet-toegestane transactie het resultaat is van frauduleus gedrag van de betalingsdienstgebruiker en indien dat vermoeden gebaseerd is op aan de betrokken nationale autoriteit gemelde objectieve gronden, dan dient de betalingsdienstaanbieder de mogelijkheid te hebben binnen een redelijke termijn een onderzoek in te stellen alvorens de betaler terug te betalen.

Au § 1er, il a été ajouté qu'en cas de contestation d'une opération de paiement initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, il lui incombe de prouver que l'opération a été dûment authentifiée et enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il assure.

Au § 2, a été insérée une disposition prévoyant l'obligation pour les prestataires de services de paiement d'apporter la preuve qu'il y a eu fraude ou négligence grave de l'utilisateur. La négligence grave ou la fraude n'étant pas présumée par l'utilisation de l'instrument de paiement. Il est logique que ce ne soit pas l'utilisateur de services de paiement qui doive prouver un élément négatif, à savoir qu'il n'a pas commis une négligence grave, mais que la charge de la preuve incombe au prestataire de services de paiement (voir également les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, pages 60 et 61).

Le § 3 reprend le régime existant de l'actuel article VII.34, § 3.

Sous-section 6

Responsabilité du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées

L'article VII.43 reprend en partie l'actuel article VII.35 du Cde et transpose l'article 73 de la Directive.

Cet article fixe la responsabilité du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées. L'alinéa 1er impose l'obligation de remboursement "immédiat". La Directive a précisé le moment à partir duquel ce remboursement immédiat doit être effectué. Il s'agit soit du moment où le prestataire a connaissance de cette opération soit le moment où il en est informé comme par exemple suite à la contestation de l'autorisation donnée par le payeur à l'opération de paiement. Un délai maximal est par ailleurs fixé puisque ce remboursement doit intervenir au plus tard à la fin du premier jour ouvrable qui suit ce moment de prise de connaissance ou d'information.

Toutefois, s'il existe une forte présomption qu'une opération non autorisée résulte d'un comportement frauduleux de l'utilisateur de services de paiement et lorsque cette présomption repose sur des raisons objectives qui sont communiquées à l'autorité nationale concernée, le prestataire de services de paiement devrait être en mesure de mener une enquête dans un délai raisonnable avant de rembourser le payeur.

Eens de verplichting tot terugbetaling duidelijk vaststaat, dient de gedebiteerde betaalrekening in zijn oorspronkelijke toestand hersteld te worden alsof er geen onterechte betalingstransactie heeft plaatsgevonden. Teneinde de betaler te beschermen tegen enig nadeel mag de valutadatum van de creditering niet later zijn dan de datum waarop het bedrag werd gedebiteerd.

De Richtlijn heeft gelijkwaardige regels voorzien voor de onmiddellijke terugbetaling door de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler, wanneer de transactie geïnitieerd werd via een betalingsinitiatiedienstaanbieder. Om een hoog niveau van consumentenbescherming te garanderen, moeten betalers altijd het recht hebben hun terugbetalingsverzoek aan hun rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder te richten, ook indien een betalingsinitiatiedienstaanbieder bij de betalingstransactie betrokken is. Dit laat de aansprakelijkheidsverdeling tussen de betalingsdienstaanbieders onverlet.

In het geval van betalingsinitiatiediensten moeten de rechten en plichten van de betalingsdienstgebruikers en van de betrokken betalingsdienstaanbieders in verhouding staan tot de aangeboden dienst. Met name de aansprakelijkheidsverdeling tussen de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder en de betalingsinitiatiedienstaanbieder die bij de transactie betrokken is, moet beiden verplichten de verantwoordelijkheid te nemen voor het respectieve deel van de transactie waarover zij controle hebben. Daarom moet de betalingsinitiatiedienstaanbieder dus, als hij aansprakelijk is voor de niet-toegestane transactie, de rekeninghoudende aanbieder onmiddellijk vergoeden als deze daarom verzoekt.

Overeenkomstig artikel VII.42, § 1er, is het de betalingsinitiatiedienstaanbieder die moet bewijzen dat de transactie geauthentiseerd en juist geregistreerd is en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, beïnvloed is.

§ 3 handelt over de eventuele aanvullende schadevergoedingen en verduidelijkt de te nemen herstellende maatregelen.

Artikel VII.44 herneemt grotendeels het artikel VII.36 van het WER en zet artikel 74 van de Richtlijn om.

Dit artikel regelt de mogelijke aansprakelijkheid van de betaler ingevolge niet-toegestane betalingstransacties. Dit artikel vormt, in navolging van de bepalingen van de Richtlijn, geen echte tegenhanger van artikel VII.43, maar een uitzondering die in geval van twijfel in het

Une fois que l'obligation de rembourser est clairement établie, le compte de paiement doit être rétabli dans sa situation initiale, comme si aucune opération de paiement non autorisée n'avait eu lieu. Afin de protéger le payeur contre tout préjudice, la date de valeur du remboursement ne devrait pas être postérieure à la date à laquelle le montant a été débité.

La Directive a fixé des règles équivalentes de remboursement immédiat à charge du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur lorsque l'opération est initiée via un prestataire de services d'initiation de paiement. Afin de garantir un niveau élevé de protection des consommateurs, le payeur devrait toujours être en droit d'adresser sa demande de remboursement à son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, même lorsqu'un prestataire de services d'initiation de paiement intervient dans l'opération de paiement. Cette disposition est sans préjudice de la répartition des responsabilités entre les prestataires de services de paiement.

Dans le cas de services d'initiation de paiement, les droits et obligations des utilisateurs de services de paiement et des prestataires de services de paiement qui interviennent devraient être adaptés au service fourni. En particulier, la répartition des responsabilités entre le prestataire de services de paiement qui gère le compte et le prestataire de services d'initiation de paiement intervenant dans l'opération devrait contraindre ceux-ci à assumer la responsabilité des parties de l'opération qui sont sous leur contrôle respectif. C'est donc pour cette raison, que si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de l'opération non autorisée, il doit alors indemniser immédiatement le prestataire gestionnaire du compte à sa demande.

Conformément à l'article VII.42, § 1er, c'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'il incombe de prouver que l'opération a été dûment authentifiée et enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il assure.

Le § 3 traite des indemnisations complémentaires éventuelles et précise les mesures correctrices complémentaires.

L'article VII.44 reprend en grande partie l'article VII.36 du CDE et transpose l'article 74 de la Directive.

Cet article fixe les règles en matière de responsabilité éventuelle du payeur en cas d'opérations de paiement non autorisées. Cet article, à l'instar des dispositions de la Directive, ne constitue pas véritablement le pendant de l'article VII.43, mais bien une exception devant être

voordeel van de betaler moet geïnterpreteerd worden. Het is aan de betalingsdienstaanbieder om structuren op te zetten of te organiseren binnen zijn onderneming waardoor betalingstransacties op een veilige manier kunnen plaatsvinden en waarvan de betaler gebruik maakt op basis van de informatie die hij van zijn betalingsdienstaanbieder heeft ontvangen.

Het is derhalve de betalingsdienstaanbieder die in de eerste plaats ter verantwoording moet worden geroepen voor het goed functioneren van het betalingsverkeer. Er kan van de "gemiddelde" betaler niet verwacht worden dat hij van dit technische proces een volledige kennis of overzicht heeft.

Met betrekking tot dit risico stelt overweging 71 van de Richtlijn: "*Om de betalingsdienstgebruiker ertoe aan te sporen zijn aanbieder onverwijld van een eventuele diefstal of een eventueel verlies van een betaalinstrument in kennis te stellen en aldus het risico van niet-toegestane betalingstransacties te verminderen, mag de gebruiker slechts voor een beperkt bedrag aansprakelijk zijn, tenzij de betalingsdienstgebruiker frauduleus of ernstig nalatig heeft gehandeld. In dit verband lijkt een bedrag van 50 EUR passend om een geharmoniseerd en hoog niveau van gebruikersbescherming binnen de Unie te waarborgen. Indien de betaler zich niet van het verlies, de diefstal of het onrechtmatig gebruik van het betaalinstrument bewust kon zijn, dan mag hij niet aansprakelijk gesteld worden. Zodra gebruikers een betalingsdienstaanbieder ervan in kennis hebben gesteld dat hun betaalinstrument gecompromitteerd kan zijn, dan mag van de betalingsdienstgebruikers bovendien niet worden verlangd dat zij verdere verliezen dekken die uit een niet-toegestaan gebruik van dat instrument voortvloeien."*

Het eerste lid van § 1er regelt, tot op het tijdstip van de kennisgeving, de aansprakelijkheid met betrekking tot de problemen die te wijten zijn aan het in omloop zijnde betaalinstrument. Dit tijdstip is het scharniermoment om de risicoverdeling van het risico te bepalen. De betrokken partijen hebben er alle belang bij dat de kennisgeving zo snel en efficiënt mogelijk gebeurt. Is er geen onverwijlde kennisgeving nadat de betaler zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal, of het onrechtmatig gebruik, dan moet dat bepaalde gevolgen inhouden voor de betaler die gebruik maakt van het betaalinstrument en aan wie de kennisgeving toekomt, voor zover hij niet bedrieglijk heeft gehandeld.

Te noteren valt dat voortaan de aansprakelijkheid van de betaler beperkt is tot een maximumbedrag van 50 euro, in vergelijking met 150 euro onder PSD I.

interprétée, en cas de doute, à l'avantage du payeur. Il appartient au prestataire de services de paiement de mettre au point ou d'organiser, au sein de son entreprise, les structures sécurisant les opérations de paiement et utilisées par le payeur sur la base d'informations reçues de son prestataire de services de paiement.

Par conséquent, ce sera au prestataire de services de paiement de se justifier en premier lieu du bon fonctionnement des opérations de paiement. On ne peut pas attendre du payeur "moyen" qu'il ait une connaissance ou un aperçu complet de ce processus technique.

Concernant ce risque, le considérant 71 de la Directive stipule qu'"*afin d'inciter l'utilisateur de services de paiement à signaler sans retard injustifié au prestataire de services de paiement le vol ou la perte d'un instrument de paiement et de limiter ainsi le risque d'opérations de paiement non autorisées, la responsabilité de l'utilisateur ne devrait être engagée, sauf agissement frauduleux ou négligence grave de sa part, qu'à concurrence d'un montant très limité. Dans ce contexte, un montant de 50 EUR semble adéquat pour garantir un niveau élevé et harmonisé de protection des utilisateurs dans l'Union. La responsabilité du payeur ne devrait pas être engagée lorsque celui-ci n'est pas en mesure de prendre conscience de la perte, du vol ou du détournement de l'instrument de paiement. En outre, une fois qu'il a informé le prestataire de services de paiement du risque d'utilisation frauduleuse de son instrument de paiement, l'utilisateur de services de paiement ne devrait pas être tenu de couvrir toute autre perte pouvant résulter de cette utilisation frauduleuse*".

L'alinéa 1er du § 1er règle, jusqu'au moment de la notification, la responsabilité relative aux problèmes dus à l'instrument de paiement en circulation. Il s'agit du moment clé pour déterminer la répartition du risque. Les parties concernées ont tout intérêt à ce que la notification se fasse le plus rapidement et le plus efficacement possible. L'absence de notification immédiate après que le payeur a pris connaissance de la perte, du vol ou du détournement doit avoir certaines conséquences pour le payeur utilisant l'instrument de paiement, à qui la notification appartient, dans la mesure où il n'a pas agi de manière trompeuse.

Il est à noter que dorénavant, la responsabilité du payeur est limitée à un plafond de 50 euros, en comparaison avec 150 euros sous la PSD I.

Naargelang van de verschillende gedragingen van de betaler kunnen drie gevallen vóór de kennisgeving van een niet-toegestane transactie worden onderscheiden:

1° verlies, diefstal of onrechtmatig gebruik van het betaalinstrument is niet te wijten aan de betaler. In dit geval wordt zijn aansprakelijkheid beperkt tot een maximumbedrag van 50 euro;

2° de betaler heeft een grove nalatigheid begaan bij het naleven van zijn verplichtingen;

3° de betaler handelde met bedrieglijk opzet.

Voor het tweede en derde geval wordt geen enkel maximumbedrag vastgelegd: de betaler draagt zelf de risico's die verbonden zijn aan de betalingstransacties die met zijn betaalinstrument werden verricht.

Het eerste lid van § 1er is evenwel niet van toepassing indien, enerzijds, de betaler het verlies, de diefstal of het onrechtmatig gebruik van het betaalinstrument niet kon vaststellen, bijvoorbeeld tijdens een hacking, phishing van de persoonlijke beveiligingsgegevens of een skimming van zulke kaarten, tenzij de betaler zelf frauduleus heeft gehandeld. Het "Onrechtmatig gebruik" dekt ook bijvoorbeeld de gevallen waarbij de persoonlijke beveiligingsgegevens ontvreemd zijn, terwijl de betaler nog in het bezit is van het betaalinstrument (bvb. in geval van phishing of cloning van het betaalinstrument). Dit dekt ook het bestaand geval onder artikel VII. 36, § 1er, laatste lid, 2°.

Anderzijds, wanneer het verlies van het instrument te wijten is aan een derde die rechtstreeks afhangt van de betalingsdienstaanbieder als werknemer, agent of bijkantoor, of aan een derde die niet rechtstreeks afhangt van de dienstaanbieder, maar waaraan hij zijn activiteiten heeft uitbesteed, draagt de betaler geen enkel verlies.

Van de lidstaatoptie voorzien in artikel 74.1, laatste lid, van de Richtlijn, wordt geen gebruik gemaakt in de wet, gezien de bestaande gevallen die uitdrukkelijk worden geregeld in het huidige artikel VII.36, § 1er, laatste lid, 1° en 2°, worden geacht vervat te zijn in het artikel VII.44, § 1er, tweede lid.

Wel wordt aan de Koning de mogelijkheid gegeven om meer consumentenbeschermende maatregelen te treffen, in functie van de technologische evolutie en rekening houdend met fraudegevoeligheid en veiligheidskenmerken van de op de markt zijnde betaalinstrumenten.

En fonction des différents comportements du payeur, trois cas, préalables à la notification d'une transaction non autorisée, peuvent être distingués:

1° la perte, le vol ou le détournement de l'instrument n'est pas imputable au payeur. Dans ce cas, sa responsabilité est limitée à un plafond de 50 euros;

2° le payeur a commis une négligence grave concernant le respect de ses obligations;

3° le payeur a agi frauduleusement.

Pour les deuxième et troisième cas, aucun plafond n'est applicable, le payeur supporte seul les risques liés aux opérations de paiement effectuées à l'aide de son instrument de paiement.

L'alinéa 1er du § 1er ne s'appliquera cependant pas d'une part, lorsque le payeur ne pouvait pas détecter le vol, la perte ou le détournement de l'instrument, comme par exemple lors d'un hacking, phishing des données de sécurité personnalisées ou d'un skimming de ces mêmes cartes sauf fraude de sa part. Le "détournement" vise donc aussi les cas où les données personnelles de sécurité ont été volées alors que le payeur est toujours en possession de l'instrument de paiement (par exemple, dans le cas de "phishing" ou le cas où l'instrument de paiement est cloné). Cela couvre également le cas existant sous l'article VII.36, § 1er, dernier alinéa, 2°.

D'autre part, lorsque la perte de l'instrument incombe soit à un tiers qui relève directement du prestataire de services de paiement comme un salarié, un agent ou une succursale soit d'un tiers qui ne relève pas directement du prestataire mais vers lequel il a externalisé ses activités, le payeur ne supporte aucune perte.

La possibilité laissée aux États membres à l'article 74.1, dernier alinéa, de la Directive n'est pas utilisée dans la loi, puisque les cas existants qui sont expressément réglés dans l'article l'actuel VII.36, § 1er, dernier alinéa, 1° et 2°, sont présumés être contenus dans l'article VII. 44, § 1er, alinéa 2.

La possibilité est cependant laissée au Roi de prendre des mesures qui protègent davantage le consommateur, en fonction de l'évolution technologique et compte tenu de la sensibilité à la fraude et des caractéristiques de sécurité des instruments de paiements mis sur le marché.

Voor een gedetailleerde bespreking van lid 4 van § 1er verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 37, pp. 70 *in fine* tot 72.

De beveiliging van elektronische betalingen is immers van essentieel belang om de bescherming van gebruikers en de ontwikkeling van een gezonde omgeving voor elektronische handel te garanderen. Alle elektronische betalingsdiensten moeten op een beveiligde wijze worden uitgevoerd, met gebruik van technologieën die een veilige authenticatie van de gebruiker kunnen garanderen en het risico op fraude zoveel mogelijk beperken.

De veiligheidsmaatregelen moeten in verhouding staan tot het risiconiveau dat aan de betalingsdienst verbonden is. Het veilig gebruik van persoonlijke beveiligingsgegevens is nodig om de risico's van phishing en andere frauduleuze activiteiten te beperken. In dit verband moet de gebruiker de zekerheid hebben dat maatregelen worden vastgesteld ter bescherming van de vertrouwelijkheid en integriteit van persoonlijke beveiligingsgegevens. Onder die maatregelen vallen in het bijzonder encryptiesystemen die zijn gebaseerd op persoonlijke apparaten van de betaler, zoals kaartlezers of mobiele telefoons, of die door de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder langs een ander kanaal, zoals sms of e-mail, aan de betaler worden verstrekt. De maatregelen, waartoe met name encryptiesystemen behoren, die authenticatiecodes kunnen voortbrengen zoals eenmalige paswoorden, kunnen de veiligheid van betalingstransacties versterken. Het gebruik van die authenticatiecodes door betalingsdienstgebruikers moet als verenigbaar met hun verplichtingen inzake betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens worden aangemerkt, ook wanneer betalingsinitiatiedienstaanbieders of rekeninginformatiedienstaanbieders erbij betrokken zijn.

§ 2 bepaalt dan ook dat wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler geen sterke cliëntauthenticatie verlangt, de betaler geen financiële verliezen draagt tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld. Het is duidelijk dat de betaler niet aansprakelijk is, als van hem door de betalingsdienstaanbieder of begunstigde enkel gevraagd wordt om bijvoorbeeld zijn kaartnummer en vervaldatum van de kaart op te geven om een betalingstransactie te autoriseren, maar deze gegevens worden misbruikt. Dit geldt onverminderd de bepalingen omtrent de mogelijke aansprakelijkheidsverdeling tussen de betalingsdienstaanbieders en de begunstigde.

Pour un commentaire détaillé de l'alinéa 4 du § 1er, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 37, pages 70 *in fine* à 72.

La sécurité des paiements électroniques est fondamentale pour garantir la protection des utilisateurs et le développement d'un environnement sain pour le commerce électronique. Tous les services de paiement proposés par voie électronique devraient être sécurisés, grâce à des technologies permettant de garantir une authentification sûre de l'utilisateur et de réduire, dans toute la mesure du possible, les risques de fraude.

Les mesures de sécurité devraient être compatibles avec le niveau de risque associé au service de paiement. La sécurité de l'utilisation des données de sécurité personnalisées doit être assurée afin de limiter les risques d'hameçonnage (*phishing*) et autres activités frauduleuses. À cet égard, l'utilisateur devrait pouvoir se fonder sur l'adoption de mesures qui protègent la confidentialité et l'intégrité des données de sécurité personnalisées. Ces mesures comportent généralement des systèmes de cryptage incorporés aux dispositifs personnels du payeur, y compris les lecteurs de carte ou téléphones mobiles, ou fournis au payeur par son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte par un autre moyen, tel que par SMS ou courrier électronique. Les mesures qui comportent généralement des systèmes de cryptage et qui peuvent se traduire par des codes d'authentification tels que des mots de passe à usage unique sont de nature à renforcer la sécurité des opérations de paiement. L'utilisation de tels codes d'authentification par les utilisateurs de services de paiement devrait être considérée comme compatible avec les obligations relatives aux instruments de paiement et aux données de sécurité personnalisées également en cas d'intervention de prestataires de services d'initiation de paiement ou de prestataires de services d'information sur les comptes.

Le § 2 prévoit par conséquent que lorsque le prestataire de services de paiement du payeur n'exige pas une telle authentification forte du client, le payeur ne supporte aucune perte financière sauf cas de fraude. Il est clair que le payeur n'est pas responsable, si le prestataire de services de paiement ou le bénéficiaire lui demande uniquement de donner par exemple son numéro de carte et la date d'échéance de la carte pour autoriser une transaction bancaire, mais que ces données sont détournées. Cela s'applique sans préjudice des dispositions sur la répartition éventuelle de responsabilité entre les prestataires de services de paiement et le bénéficiaire.

Een ander voorbeeld waarbij er geen aansprakelijkheid is, zijn de “contactloze betalingen” via “Near Field Communication” indien er geen “sterke cliëntenauthentificatie” wordt gevraagd. De toekomstige regels in uitvoering van artikel 98 van de Richtlijn zullen bepaalde uitzondingen voorzien waarbij het voor de betalingsdienstaanbieder niet vereist is om “sterke cliëntenauthentificatie” te vragen, bijvoorbeeld voor kleine bedragen onder bepaalde voorwaarden. Het feit dat er een vrijstelling is doet echter geen afbreuk aan deze bepaling die inhoudt dat de betaler niet aansprakelijk zal zijn indien er geen “sterke cliëntenauthentificatie” wordt gevraagd.

Vanaf de inwerkingtreding van de uitvoeringsmaatregelen in hoofde van artikel 97 en 98 van de Richtlijn (zie artikel 115.4 van de Richtlijn) zal de betalingsdienstaanbieder van de betaler, behoudens de wettelijke uitzonderingen, verplicht zijn om de “sterke cliëntenauthentificatie” toe te passen. Ook de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde (handelaar) is verplicht om dit toe te passen. Uit de ratio van artikel 97 kan worden afgeleid dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, met het oog op de naleving van zijn eigen verplichting om de sterke cliëntenauthentificatie toe te passen, zal weigeren om de betalingen te verwerken waarbij geen sterke cliëntenauthentificatie wordt verzekerd door de begunstigde.

Ingeval sterke cliëntauthenticatie door de begunstigde of de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet wordt aanvaard, dan wordt de geleden financiële schade door hen vergoed. Ook in dat geval is het duidelijk dat de betaler geen financieel verlies draagt. Zijn aanspreekpunt in geval van onrechtmatig gebruik, is zijn eigen betalingsdienstaanbieder. Deze laatste kan zich echter verhalen op de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde of desgevallend op de begunstigde.

In deze paragraaf worden dus de gevolgen bepaald voor de betalingsdienstaanbieders die weigeren dit systeem van sterke cliëntauthenticatie toe te passen en zodoende de nodige veiligheid van de aangeboden betalingsdienst te verzekeren. Dit dekt ook het bestaand geval onder het huidige artikel VII. 36, § 1er, laatste lid, 1°. Beveiligen ze het betaalsysteem niet voldoende, dan dragen ze daarvan de financiële gevolgen in geval van niet-toegestane betalingstransacties. De enige uitzondering op deze verplichting blijft het frauduleuze optreden van de betaler.

Voor een gedetailleerde bespreking van de §§ 3 en 4 verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet “betalingsdiensten”, *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 37, §§ 2 en 3, pp. 72 en 73.

Un autre exemple où il n’y a pas de responsabilité est celui des paiements sans contact via “Near Field Communication” si aucune authentification forte du client n’est demandée. Les règles futures en exécution de l’article 98 de la Directive prévoiront certaines exceptions où le prestataire de services de paiement n’est pas obligé de demander “une authentification forte du client”, par exemple pour de petits montants sous certaines conditions. Le fait qu’il y ait une exemption ne déroge pas à cette disposition qui dispose que le payeur ne sera pas responsable si une “authentification forte du client” n’est pas demandée.

Dès l’entrée en vigueur des règles d’exécution en vertu de l’article 97 et 98 de la Directive (voir article 115.4 de la Directive), le prestataire de services de paiement du payeur est obligé d’appliquer “l’authentification forte du client”, sauf exceptions légales. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire (commerçant) est également obligé d’appliquer l’authentification forte du client. Il résulte de l’esprit de l’article 97 que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire, afin de se conformer à ses propres obligations d’utilisation de l’authentification forte du client, refusera de traiter les paiements lorsque l’authentification forte du consommateur n’est pas assurée par le bénéficiaire.

Lorsque c’est le bénéficiaire ou son prestataire de services qui n’accepte pas cette authentification forte du client, ils doivent alors rembourser le préjudice subi. Dans ce cas également, il est clair que le payeur ne supporte pas de perte financière. Son point de contact en cas d’utilisation abusive est son propre prestataire de services de paiement. Ce dernier peut cependant se retourner contre le prestataire de services de paiement du bénéficiaire ou le cas échéant sur le bénéficiaire.

Ce § 2 fixe donc les conséquences pour les prestataires de services de paiement du refus de recourir à ce système d’authentification forte du client et donc d’assurer la sécurité nécessaire du service de paiement proposé. Cela couvre également le cas existant sous l’actuel article VII.36, § 1er, dernier alinéa, 1°. A défaut de sécuriser suffisamment le système de paiement, ils en supportent les conséquences financières en cas d’opérations de paiement non autorisées. La seule exception à cette obligation reste l’agissement frauduleux du payeur.

Pour un commentaire détaillé des §§ 3 et 4, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi “services de paiement”, *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 37, §§ 2 et 3, pages 72 et 73.

Deze paragrafen werden immers letterlijk hernomen uit de wet betalingsdiensten. Ook de Richtlijn brengt op dit punt ook geen wijzigingen aan ten aanzien van de PSD I.

De Raad van State geeft aan dat de kennisgevingsverplichting in hoofde van de betaler in meer absolute bewoordingen omschreven is dan het geval is in het artikel VII.38, § 1er, 2°. Er wordt dan ook verwezen naar dat artikel. De vraag die zich daarnaast stelt is of bijvoorbeeld ook of de betaler zich op overmacht zal kunnen beroepen om alsnog een eventuele grove nalatigheid in zijnen hoofde te weerleggen temeer daar, luidens overweging 72 van de preambule bij PSD II, om te kunnen beoordelen of er bij de betalingsdienstgebruiker sprake is van nalatigheid of grove nalatigheid, alle omstandigheden in aanmerking moeten worden genomen.

In het ontwerp worden inderdaad twee voorbeelden hernomen van grove nalatigheid in § 4, tweede lid. Het eerste voorbeeld staat ook vermeld in de preambule 72 als voorbeeld van grove nalatigheid. Het tweede voorbeeld is een voorbeeld dat zijn oorsprong vindt in de wet van 17 juli 2002. Zoals reeds aangehaald in de Parl. St. Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 37, §§ 2 en 3, pp. 72 en 73: "er dient ook te worden benadrukt dat de Richtlijn en het wetsontwerp bepalen dat de betaler pas onbeperkt aansprakelijk is voor de kennisgeving als hij met grove nalatigheid heeft gehandeld bij de niet-naleving van zijn opgelegde verplichtingen. Dit betekent dat een miskenning door de betaler/gebruiker van de door de wet opgelegde zorgplichten op het niveau van de aansprakelijkheidsverdeling slechts gesanctioneerd kan worden indien de rechter beslist dat het niet-naleven van de in de wet geformuleerde regels als een grove nalatigheid beschouwd moet worden (Zie ook R. STEENNOT, *o.c.*, Bank Fin., 2002/V)." In die zin kan ook overmacht worden ingeroepen als de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Om deze reden wordt dan ook uitdrukkelijk toegevoegd dat lid 3 van toepassing blijft in de gevallen opgesomd in lid 2.

De Raad van State stelt zich vragen bij de samenhang van artikel VII.44, § 4, en artikel VII.42, § 2, eerste lid. Ook hier kan in de eerste plaats gesteld worden dat dit werd overgenomen uit de wet betalingsdiensten en aldus verwezen worden naar Parl. St. Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 35, § 2, pp. 66 en 67: "In § 2 wordt gesteld dat geen vermoeden mag gehanteerd worden, in toepassing waarvan de betaler aan zijn verplichtingen zou hebben verzaakt, of een grove nalatigheid zou hebben begaan, of bedrieglijk zou hebben gehandeld. Een dergelijk vermoeden zou immers in belangrijke mate afbreuk doen aan de bescherming die door het wetsontwerp wordt geboden. Het gebruik van bijvoorbeeld het betaalinstrument en de geheime code *op zich volstaat*

Ces paragraphes ont en effet été repris littéralement de la loi sur les services de paiement. La Directive ne contient aucune modification sur ce point au regard de la PSD I.

Le Conseil d'État indique que l'obligation de notification dans le chef du payeur est décrite en des termes plus absolus que ce n'est le cas dans l'article VII.38, § 1er, 2°. Il est donc fait référence à cet article. En outre, la question qui se pose également est de savoir si, par exemple, le payeur pourra invoquer la force majeure pour réfuter une négligence grave dans son chef, d'autant plus qu'au considérant 72 du préambule de la PSD II, il est indiqué qu'afin d'évaluer l'éventualité d'une négligence ou d'une négligence grave de la part de l'utilisateur de services de paiement, il convient de tenir compte de toutes les circonstances.

Le projet reprend en effet deux exemples de négligence grave au § 4, alinéa 2. Le premier exemple est mentionné également au préambule 72 comme exemple de négligence grave. Le deuxième exemple trouve son origine dans la loi du 17 juillet 2002. Comme cela a déjà été indiqué dans les documents parlementaires, Doc 52-2179/001, article 37, §§ 2 et 3, pages 72 et 73: "Il convient également d'insister sur le fait que la Directive et le projet de loi stipulent que la responsabilité du payeur n'est entièrement engagée avant la notification que s'il a agi avec négligence grave lors du non-respect de ses obligations. Cela signifie que le payeur/utilisateur ne peut être sanctionné pour avoir ignoré les obligations de précaution imposées par la loi au niveau de la répartition de responsabilité que si le juge décide que le non-respect des règles formulées dans la loi peut être considéré comme une négligence grave (Voir aussi R. STEENNOT, *o.c.*, Revue bancaire et financière, 2002/V)." En ce sens, un cas de force majeure peut également être invoqué si les circonstances le justifient. Pour cette raison, il est explicitement ajouté que l'alinéa 3 reste applicable dans les cas énumérés à l'alinéa 2.

Le Conseil d'État pose des questions sur la cohérence de l'article VII.44, § 4, et de l'article VII.42, § 2, alinéa 1er. Ici encore, on peut dire que cela a été repris de la loi sur les services de paiement et ainsi renvoyer vers les travaux parlementaires, Doc 52-2179/001, article 35, § 2, pages 66 et 67: "Le § 2 prévoit que le non-respect des obligations du payeur, la négligence grave ou une action frauduleuse de celui-ci ne peuvent être présumés. Une telle présomption porterait en effet fortement préjudice à la protection offerte par ce projet de loi. L'utilisation, par exemple, de l'instrument de paiement et du code secret *ne permet pas automatiquement de conclure* à une négligence grave dans le chef du payeur, titulaire légitime de l'instrument de

niet automatisch om te besluiten tot de aanwezigheid van een grove nalatigheid in hoofde van de betaler, rechtmatige houder van het betaalinstrument. In die zin kunnen we ook verwijzen naar de huidige toepassing van artikel 8, § 2, van de wet van 17 juli 2002." M.a.w. ook hier dient men rekening te houden met het geheel van omstandigheden.

Artikel VII.45 zet artikel 75 van de Richtlijn om.

Deze bepaling is nieuw en voert een wettelijke omkadering voor de praktijk van "pre-autorisatie", die gebruikelijk is in bepaalde sectoren. Het betreft een blokkering van fondsen, waardoor deze tijdelijk niet meer beschikbaar zijn voor het uitvoeren van andere betalingstransacties. Dit geblokkeerde bedrag is een soort zekerheid tot betaling voor de handelaar. Een aantal sectoren waarbij het precieze bedrag van de transactie niet gekend is, zijn bijvoorbeeld bij automatische tankstations, in autoverhuurcontracten of bij het maken van hotelreserveringen.

Het spreekt voor zich dat een handelaar die wil gebruik maken van "pre-autorisatie" bij de verkoop van goederen of diensten, daarvan de betaler duidelijk en voorafgaand aan de koop dient te informeren, opdat de betaler hiervoor zijn geïnformeerde toestemming kan geven. Dit wordt toegevoegd in § 1er, tweede lid. De Richtlijn regelt in dit kader enkel de verhouding met de betalingsdienstaanbieders. De informatieverplichting van de handelaar valt aldus buiten de harmonisatie van de Richtlijn. Ook al kan men op basis van de horizontale regels vervat in boek VI stellen dat een dergelijke informatieplicht is vereist, is het wenselijk om dit specifiek te voorzien in dit kader.

Het blokkeren van geldmiddelen, door de betalingsdienstaanbieder van de betaler op diens rekening, mag alleen worden toegestaan indien de betaler toestemming heeft gegeven voor het exacte bedrag dat mag worden geblokkeerd; de geldmiddelen moeten onverwijld na de ontvangst van de informatie over het exacte bedrag van de betalingstransactie en ten laatste onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht worden vrijgegeven.

Het is dus niet meer mogelijk om geldmiddelen te blokkeren als het exacte bedrag daarvan niet door de betaler gekend en geaccepteerd is. Geldmiddelen als garantie voor een hotelreservering, voor het huren van een auto of bij automatische tankstations, kunnen slechts geblokkeerd worden voor zover ze door de betaler gekend zijn wanneer hij zijn toestemming geeft.

Het is inderdaad van belang dat de betaler weet heeft van het bedrag dat geblokkeerd wordt. Men dient er van

paiement. En ce sens, nous pouvons également faire référence à l'application actuelle de l'article 8, § 2, de la loi du 17 juillet 2002". En d'autres termes, il faut ici aussi prendre en compte l'ensemble des circonstances.

L'article VII.45 transpose l'article 75 de la Directive.

Cette disposition est nouvelle et introduit un encadrement légal pour la pratique de "pré-autorisation", qui est habituelle dans certains secteurs. Il s'agit d'un blocage de fonds, ceux-ci n'étant temporairement plus disponibles pour exécuter d'autres opérations de paiement. Ce montant bloqué est une sorte de sûreté de paiement pour le commerçant. Certains secteurs dont le montant précis de la transaction n'est pas connu sont par exemple les stations-service, les contrats de location de voitures ou les réservations d'hôtel.

Il va de soi qu'un commerçant qui veut utiliser la "pré-autorisation" lors de la vente de biens ou de services doit en informer le payeur clairement et préalablement à l'achat, afin que le payeur puisse donner son consentement informé. Cela est ajouté au § 1er, alinéa 2. La Directive règle dans ce cadre uniquement le rapport avec les prestataires de services de paiements. L'obligation d'information du commerçant ne relève donc pas de l'harmonisation de la Directive. Même si, sur la base des règles horizontales énoncées au livre VI, l'on peut dire qu'une telle obligation d'information est exigée, il est souhaitable de le prévoir de manière spécifique dans ce cadre.

Le prestataire de services de paiement du payeur devrait pouvoir bloquer des fonds sur le compte de paiement du payeur uniquement si celui-ci a donné son consentement quant au montant exact des fonds à bloquer et ces fonds devraient être débloqués sans retard injustifié après réception des informations sur le montant exact de l'opération de paiement et au plus tard immédiatement après réception de l'ordre de paiement.

Il n'est donc plus possible de bloquer des fonds lorsque le montant exact de ces fonds n'est pas connu et accepté par le payeur. Les fonds qui peuvent être bloqués à titre de garantie de réservation d'un hôtel, de location d'une voiture ou lors d'un passage en station-service ne le seront que pour autant qu'ils soient connus du payeur au moment où il donne son consentement.

Il est en effet important que le payeur sache que le montant est bloqué. On doit partir du principe que ce

uit te gaan dat dit bedrag in redelijke verhouding staat tot het vermoedelijke bedrag van de aankoop. In die zin kan het nuttig zijn om een "partiële autorisatie" te gebruiken. Waar men bijvoorbeeld een pre-autorisatie zou toepassen van 200 euro voor een tankbeurt, kan de consument die minder op zijn rekening heeft, alsnog tanken, op voorwaarde dat de pre-autorisatie wordt aangepast aan het beschikbare bedrag, en hij bijvoorbeeld kan tanken voor de resterende 20 euro op zijn rekening. Indien dergelijk systeem niet wordt toegepast kan een consument die geen 200 euro op zijn rekening heeft, of dit bedrag wel heeft maar waarbij er door andere sectoren nog een blokkering actief is op zijn rekening, totaal niet tanken aan een onbemand tankstation.

Overeenkomstig § 2 moeten die geblokkeerde geldmiddelen onmiddellijk worden vrijgemaakt zodra het exacte bedrag van de betalingstransactie gekend is en ten laatste onmiddellijk na de betalingsopdracht.

Onderafdeling 7

Terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransacties

Artikel VII.46 herneemt grotendeels het huidige artikel VII.37 van het WER en zet artikel 76 van de Richtlijn om met betrekking tot de terugbetaling van een door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie. Dit artikel is een aanvulling op het principe van onherroepbaarheid bedoeld in artikel VII.42. Het biedt de mogelijkheid om zelfs na de onherroepbaarheid, en nadat de betaling werd uitgevoerd, toch nog een betaling recht te zetten door terugbetaling te vragen indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan.

Het uitgangsprincipe in § 1er, blijft hetzelfde en voorziet in een "voorwaardelijk" recht op terugbetaling voor de betalingstransacties die werden geïnitieerd door de begunstigde (bv. domiciliëring) of via de begunstigde (bijvoorbeeld betaling met kaart in de "Point of Sale").

Nieuw onder deze Richtlijn is het laatste lid van deze paragraaf. Onder PSD I werd bepaald dat er tussen de betalingsdienstaanbieder en de betaler een gunstiger regime kon worden overeengekomen, en het recht op terugbetaling kon worden uitgeoefend zonder te voldoen aan de twee voorwaarden. Onder de Richtlijn wordt nu een wettelijk recht voorzien tot "onvoorwaardelijke" terugbetaling aan de betaler binnen de acht weken in geval van SEPA-domiciliëring (in EU-terminologie "automatische afschrijving"). Dit is in overeenstemming met wat de Belgische banken nu reeds toepassen in de praktijk.

montant est raisonnable et proportionné au montant présumé de l'achat. En ce sens, il peut être utile d'utiliser une "autorisation partielle". Si l'on appliquait par exemple une pré-autorisation de 200 euros pour un plein d'essence, le consommateur qui a moins sur son compte pourrait encore faire le plein, à condition que la pré-autorisation soit adaptée au montant disponible et puisse par exemple prendre de l'essence pour les 20 euros restant sur son compte. Si un tel système n'est pas appliqué, un consommateur qui n'a pas 200 euros sur son compte, ou qui a ce montant mais qui fait l'objet d'un blocage actif par d'autres secteurs ne peut absolument pas faire le plein dans une station automatique.

Conformément au § 2, ces fonds bloqués doivent immédiatement être débloqués dès que le montant exact de l'opération de paiement est connu et au plus tard immédiatement après l'ordre de paiement.

Sous-section 7

Remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire

L'article VII.46 reprend en grande partie l'actuel article VII.37 du CDE et transpose l'article 76 de la Directive relatif au remboursement d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire. Cet article est un complément au principe d'irrévocabilité visé à l'article VII.42. Il offre la possibilité, même après l'irrévocabilité et après l'exécution du paiement, d'encore rectifier un paiement en demandant le remboursement si certaines conditions sont remplies.

Le principe de départ au § 1er, reste le même et prévoit un droit "conditionnel" au remboursement pour les transactions de paiement initiées par le bénéficiaire (par exemple, domiciliation) ou via le bénéficiaire (par exemple le paiement avec carte au "Point of Sale").

Le dernier alinéa de ce paragraphe est nouveau dans cette Directive. Sous la PSD I, il était stipulé qu'un régime plus favorable pouvait être convenu entre le prestataire de services de paiement et le payeur et que le droit au remboursement pouvait être exercé sans répondre aux deux conditions. La Directive prévoit maintenant un droit légal de remboursement "inconditionnel" au payeur dans les huit semaines en cas de domiciliation SEPA ("prélèvement" dans la terminologie de l'UE). C'est conforme à ce que les banques belges appliquent déjà maintenant en pratique.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel, en in het bijzonder § 1er, eerste lid, en de §§ 3 en 4 verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 38, pp. 73 en 75.

Artikel VII.47 herneemt het huidige artikel VII.38 van het WER en zet artikel 77 van de Richtlijn om met betrekking tot de door de betaler te volgen procedure bij het uitoefenen van zijn recht op terugbetaling geregeld in het vorige artikel.

De termijn van 8 weken bedoeld in § 1er heeft betrekking op kalenderdagen. De bevoegde instanties bedoeld in § 2 zullen de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie zijn en de bevoegde ombudsdiensten die door de sector worden ingesteld. Daarnaast blijven in ieder geval de gewone hoven en rechtbanken bevoegd overeenkomstig de regels van het Gerechtelijk Wetboek. Het tweede lid van § 2 impliceert dat de contractuele verplichting tot teruggave niet eenzijdig kan worden ingetrokken door de betalingsdienstaanbieder.

Afdeling 3

Uitvoeren van betalingstransacties

Onderafdeling 1

Betalingsopdrachten en overgemaakte bedragen

Artikel VII.48 herneemt het huidige artikel VII.39 van het WER en zet artikel 78 van de Richtlijn om met betrekking tot het tijdstip van ontvangst van de betalingsopdrachten. Dit tijdstip is cruciaal voor de toepassing van de uitvoeringstermijnen bedoeld in artikel VII.52.

Overeenkomstig de verduidelijkingen in overweging 77 gaat de uitvoering van de betalingsopdracht in op het tijdstip waarop de betalingsdienstaanbieder de betalingsopdracht "ontvangt". "*Dit geldt ook wanneer de betalingsdienstaanbieder de gelegenheid heeft gehad de opdracht te ontvangen via het in de betalingsdienstovereenkomst overeengekomen communicatiemiddel, en niettegenstaande eerdere betrokkenheid bij het proces dat leidt tot het ontstaan en de toezending van de betalingsopdracht, bijvoorbeeld veiligheidscontroles en controles van de beschikbaarheid van de middelen, informatie over het gebruik van het persoonlijk identificatienummer (PIN), of afgifte van een belofte tot betaling. Bovendien zou het tijdstip van ontvangst van een betalingsopdracht het tijdstip moeten zijn waarop de betalingsdienstaanbieder van de betaler de opdracht tot debitering van de rekening van de betaler ontvangt."*

Pour un commentaire détaillé de cet article, et en particulier du § 1er, alinéa 1er, et §§ 3 et 4, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 38, pages 73 et 75.

L'article VII.47 reprend l'actuel article VII.38 du CDE et transpose l'article 77 de la Directive relatif à la procédure à suivre pour l'exercice de son droit au remboursement réglé dans l'article précédent.

Le délai de 8 semaines, visé au § 1er, concerne des jours calendrier. Les instances compétentes visées au § 2 seront le SPF Économie, PME, Classes moyennes et Énergie et les services de médiation compétents mis en place par le secteur. En outre, les cours et tribunaux ordinaires restent en tout état de cause compétents, conformément aux règles du Code judiciaire. Le deuxième alinéa du § 2 implique que l'obligation contractuelle de restitution ne peut être retirée unilatéralement par le prestataire de services de paiement.

Section 3

Exécution des opérations de paiement

Sous-section 1re

Ordres de paiement et montants transférés

L'article VII.48 reprend l'actuel article VII.39 du CDE et transpose l'article 78 de la Directive relatif au moment de la réception des ordres de paiement. Ce moment est crucial pour l'application des délais d'exécution visés à l'article VII.52.

Conformément aux explications du considérant 77, l'exécution de l'ordre de paiement débute au moment où le prestataire de services de paiement "reçoit" l'ordre de paiement "*y compris lorsqu'il a eu la possibilité de le recevoir par le biais des moyens de communication convenus dans le contrat de services de paiement, nonobstant toute participation antérieure au processus ayant conduit à la formulation et à la transmission de l'ordre de paiement, notamment la sécurité, l'existence d'une vérification des fonds, des informations sur l'utilisation du numéro d'identification personnel (PIN) ou la délivrance d'une promesse de paiement. En outre, la réception d'un ordre de paiement devrait intervenir lorsque le prestataire de services de paiement du payeur reçoit l'ordre de paiement à débiter du compte du payeur.*"

Op grond van het samenlezen van de bepalingen van de Richtlijn met overweging 77 dient deze regel te worden geïnterpreteerd als het tijdstip waarop de betalingsopdracht louter wordt ontvangen, of geacht wordt te zijn ontvangen. Een voorbeeld van een tijdstip van ontvangst bij een manueel geïnitieerde betalingsopdracht is de fysische afgifte van een overschrijvingsformulier aan het loket van de bankinstelling. Het tijdstip van ontvangst kan gepaard gaan met automatische controles in geval van elektronisch geïnitieerde betalingsopdrachten.

De Richtlijn heeft de regel toegevoegd dat de rekening van de betaler niet mag worden gedebiteerd zolang de betalingsopdracht niet ontvangen is.

Twee belangrijke nuanceringen hierbij zijn:

1) indien de opdracht niet op een werkdag wordt ontvangen, wordt de datum van ontvangst verschoven naar de eerst daaropvolgende "werkdag" en,

2) de betalingsdienstaanbieder heeft de mogelijkheid om een "uiterste tijdstip" van ontvangst vast te stellen dat aanleunt tegen het einde van de werkdag.

De "werkdag" wordt gedefinieerd in de Richtlijn, zijnde het tijdstip waarop de betaaldienstverlener "open" is om de voor een betalingstransactie vereiste werkzaamheden te verrichten.

Voorgaande kan niet als een vrijgeleide beschouwd worden: de aanbieder zal de nodige behoedzaamheid en voorzichtigheid aan de dag dienen te leggen bij het hanteren van deze begrippen én zal zijn klanten afdoende dienen te informeren in overeenstemming met de in dit ontwerp opgenomen regels.

Artikel VII.49 herneemt het huidige artikel VII.40 van het WER en zet artikel 79 van de Richtlijn om met betrekking tot de weigering van betalingsopdrachten door de betalingsdienstaanbieder.

De betalingsdienstgebruiker moet ervan kunnen uitgaan dat een volledige en geldige betalingsopdracht goed wordt uitgevoerd of dat een betalingstransactie correct werd geïnitieerd, indien de betalingsdienstaanbieder geen contractuele of wettelijke weigeringsgrond kan aanvoeren. Indien de betalingsdienstaanbieder een betalingsopdracht weigert te initiëren, dienen de weigering en de weigeringsgrond zo spoedig mogelijk aan de betalingsdienstgebruiker te worden meegedeeld. Het gaat volgens de tekst wel degelijk om een betalingsdienstgebruiker, wat inhoudt dat het zowel een betaler als een begunstigde kan betreffen, bijvoorbeeld

En lisant simultanément les dispositions de la Directive et le considérant 77, cette règle doit être interprétée comme le moment où l'ordre de paiement est simplement reçu ou est supposé être reçu. La remise physique d'un formulaire de virement au guichet de l'institution bancaire est un exemple d'un moment de réception lors d'un ordre de paiement initié manuellement. Le moment de réception peut aller de pair avec les contrôles automatiques en cas d'ordres de paiement initiés de manière électronique.

La Directive a ajouté la règle selon laquelle le compte du payeur ne peut être débité avant que l'ordre de paiement ne soit reçu.

Apportons deux nuances importantes:

1) si l'ordre n'est pas reçu un jour ouvrable, la date de réception est reportée au premier "jour ouvrable" suivant et,

2) le prestataire de services de paiement a la possibilité d'établir une "heure limite" de réception, proche de la fin d'un jour ouvrable.

Le "jour ouvrable" est défini dans la Directive, c'est-à-dire le jour où le prestataire de services de paiement est "ouvert" pour exercer les activités permettant d'exécuter des opérations de paiement.

Ce qui précède ne peut pas être considéré comme un blanc-seing: le prestataire devra user de la circonspection et prudence nécessaire lors de l'application de ces notions et devra informer dûment ses clients, conformément aux règles reprises dans ce projet.

L'article VII.49 reprend l'actuel article VII.40 du CDE et transpose l'article 79 de la Directive relatif au refus d'un ordre de paiement par le prestataire de services de paiement.

Les utilisateurs de services de paiement devraient pouvoir être assurés de la bonne exécution d'un ordre de paiement dûment complété et valide ou qu'une opération de paiement a correctement été initiée, si le prestataire de services de paiement ne peut faire état d'un motif de refus contractuel ou réglementaire. Si le prestataire de services de paiement refuse d'initier un ordre de paiement, il devrait en informer le plus rapidement possible l'utilisateur de services de paiement en lui précisant les raisons de ce refus. Selon le texte, il s'agit bien d'un utilisateur de services de paiement, ce qui implique qu'il peut s'agir tant d'un payeur que

de begunstigde-schuldeiser die in het raam van een domiciliëring een betalingsopdracht initieert.

Artikel VII.50 herneemt het huidige artikel VII.41 van het WER en zet artikel 80 van de Richtlijn om.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 42, pp. 77 en 78.

Er valt te noteren dat dit principe van onherroepbaarheid wordt uitgebreid wanneer de betalingsopdracht wordt geïnitieerd door een betalingsinitiatiedienstaanbieder. In dit geval, kan de betaler zijn betalingsopdracht immers niet meer herroepen zodra hij aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder zijn toestemming heeft gegeven volgens de overeengekomen vorm en procedure.

Artikel VII.51 herneemt het huidige artikel VII.42 van het WER en zet artikel 81 van de Richtlijn om.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 43, pp. 78 en 79.

Onderafdeling 2

Uitvoeringstermijn en valutadatum

Artikel VII.52 herneemt het huidige artikel VII.43 van het WER en zet artikel 82 van de Richtlijn om.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 44, pp. 80 en 81.

Artikel VII.53 herneemt het huidige artikel VII.44 van het WER en zet artikel 83 van de Richtlijn om.

In het tweede lid van § 1er wordt de optie gelicht vervat in artikel 86 van de Richtlijn. Deze bevat de mogelijkheid om in een kortere uitvoeringstermijn te voorzien dan de daaropvolgende werkdag ("D + 1"). De bepaling van het bestaande artikel VII.44. § 1er, tweede lid, wordt hier hernomen. Meer bepaald is de uitvoeringstermijn voor betalingen binnen eenzelfde betalingsdienstaanbieder de dag zelf ("D").

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden

d'un bénéficiaire, par exemple le bénéficiaire créancier qui initie un ordre de paiement dans le cadre d'une domiciliation.

L'article VII.50 reprend l'actuel article VII.41 du CDE et transpose l'article 80 de la Directive.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 42, pages 77 et 78.

Il faut préciser que ce principe d'irrévocabilité du paiement reçu par le prestataire est étendu lorsque l'ordre de paiement est initié par un prestataire de services d'initiation de paiement. Dans ce cas en effet, le payeur ne peut plus révoquer son ordre de paiement une fois qu'il a donné son consentement au prestataire de services d'initiation de paiement selon la forme et la procédure convenues.

L'article VII.51 reprend l'actuel article VII.42 du CDE et transpose l'article 81 de la Directive.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 43, pages 78 et 79.

Sous-section 2

Délai d'exécution et date valeur

L'article VII.52 reprend l'actuel article VII.43 du CDE et transpose l'article 82 de la Directive.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 44, pages 80 et 81.

L'article VII.53 reprend l'actuel article VII.44 du CDE et transpose l'article 83 de la Directive.

Au deuxième alinéa du § 1er, la possibilité contenue à l'article 86 de la Directive est supprimée. Il s'agit de la possibilité de prévoir des délais d'exécution plus courts que le jour ouvrable suivant ("J + 1"). La disposition de l'article VII.44. § 1er, alinéa 2, est reprise ici. En particulier, le délai d'exécution pour les paiements au sein d'un même prestataire de services de paiement est le jour même ("J").

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi

van de wet “betalingsdiensten”, *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 45, pp. 81 en 83.

In het derde lid wordt de mogelijkheid aan de Koning gegeven om in een kortere uitvoeringstermijn te voorzien voor de nationale elektronische betalingstransacties tussen twee verschillende betalingsdienstaanbieders. Dit is mogelijk overeenkomstig de optie van artikel 86 van de Richtlijn.

Artikel VII.54 herneemt het huidige artikel VII.45 van het WER en zet artikel 84 van de Richtlijn om.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet “betalingsdiensten”, *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 46, p. 83.

Artikel VII.55 herneemt het huidige artikel VII.46 van het WER en zet artikel 85 van de Richtlijn om.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet “betalingsdiensten”, *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 47, pp. 83 en 84.

Artikel VII.55/1 herneemt grotendeels het huidige artikel VII.47 van het WER en zet artikel 87 van de Richtlijn om betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen.

Zoals uiteengezet in overweging 84 van de Richtlijn mag het gebruik van valutering niet worden toegestaan in het nadeel van de gebruiker. De valutadatum mag respectievelijk niet vroeger of later zijn dan het tijdstip van debitering of creditering van de rekening van de gebruiker, tenzij dit zou geschieden in het voordeel van de consument. Op deze manier wordt een algemeen beginsel van het valuteren op dezelfde dag als de verrichting ingevoerd.

Bovendien wordt in § 1er bepaald dat de valutadatum van de creditering van de rekening van de begunstigde moet overeenstemmen met de werkdag waarop de rekening van de aanbieder van de begunstigde zelf werd gecrediteerd. De belangrijkste criteria voor het bepalen van de valutadatum van creditering zijn dus of de betalingstransactie op een werkdag werd ontvangen en het tijdstip waarop het geld werd gecrediteerd op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde. In geval van een niet-werkdag zal de valutadatum voor de begunstigde de eerstvolgende werkdag zijn.

De valutadatum van creditering kan vroeger zijn dan het effectieve moment van creditering van de rekening

“services de paiement”, *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 45, pages 81 à 83.

Au troisième alinéa, la possibilité est donnée au Roi de prévoir des délais d’exécution plus courts pour les transactions électroniques nationales entre deux prestataires de services de paiement différents. Cela est possible conformément à l’option de l’article 86 de la Directive.

L’article VII.54 reprend l’actuel article VII.45 du CDE et transpose l’article 84 de la Directive.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi “services de paiement”, *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 46, page 83.

L’article VII.55 reprend l’actuel article VII.46 du CDE et transpose l’article 85 de la Directive.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi “services de paiement”, *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 47, pages 83 et 84.

L’article VII.55/1 reprend en grande partie l’actuel article VII.47 du CDE et transpose l’article 87 de la Directive relatif à la date de valeur et à la disponibilité des fonds.

Comme expliqué au considérant 84 de la Directive, les dates de valeur défavorables à l’utilisateur ne devraient pas être autorisées. La date de valeur ne peut pas être respectivement antérieure ou postérieure au moment du débit ou du crédit du compte de l’utilisateur, à moins que cela ne soit au bénéfice de ce dernier. Cela introduit un principe général de l’application de la date de valeur le même jour que l’opération.

En outre, le § 1er stipule que la date de valeur du crédit du compte du bénéficiaire doit correspondre au jour ouvrable au cours duquel le compte du prestataire du bénéficiaire a été crédité. Pour déterminer la date de valeur du crédit, il y a lieu de connaître le moment de la réception de l’opération de paiement (jour ouvrable ou pas) et le moment où l’argent a été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire. En cas de jour non-ouvrable, la date de valeur pour le bénéficiaire sera le jour ouvrable suivant.

La date de valeur du crédit peut être antérieure au moment effectif du crédit du compte du bénéficiaire.

van de begunstigde. Gunstigere regels ten voordele van de gebruiker zijn immers steeds toegestaan (zie artikel 107 (3) van de Richtlijn). Maar op grond van artikel § 1er, kan de valutadatum van de creditering nooit later zijn dan de werkdag waarop de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde wordt gecrediteerd, ongeacht of deze laatste effectief het bedrag heeft doorgestort of gecrediteerd op de rekening van de begunstigde.

Het tijdstip van effectieve beschikbaarheid van het geld in hoofde van de begunstigde wordt bepaald in § 2. Deze § 2 is enerzijds van toepassing op de betalingstransacties die geen valutawissel vereisen en anderzijds op de transacties die een valutawissel vereisen tussen de euro en de valuta van een andere lidstaat, of tussen twee valuta van lidstaten die niet aan de Eurozone deelnemen. Dit geldt m.a.w. niet indien er een valutawissel is met een munteenheid van een derde land, bijvoorbeeld de dollar.

Afdeling 4

Aansprakelijkheid in geval van niet-uitvoering, onjuiste uitvoering of laattijdige uitvoering van betalingstransacties

Artikel VII.55/2 herneemt grotendeels het huidige artikel VII.48 van het WER en zet artikel 88 van de Richtlijn om met betrekking tot de aansprakelijkheid in geval van onjuiste unieke identificatoren.

De unieke identificator wordt contractueel overeengekomen tussen de gebruiker en de aanbieder. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat het rekeningnummer alleen – met uitsluiting van de naam en het adres – voldoende is, of dat IBAN + BIC vereist zijn, of een e-mailadres, enz. Indien de gebruiker een onjuiste identificator verschaft, is de betalingsdienstaanbieder niet aansprakelijk voor de niet-correcte uitvoering.

Wel wordt in het laatste lid van paragraaf 1 uitdrukkelijk de verplichting opgelegd aan de betalingsdienstaanbieder om een zekere controle in te bouwen om de coherentie van de unieke identificator na te gaan. Dit staat niet expliciet in de Richtlijn, maar is in overeenstemming met overweging 88 van de Richtlijn die bepaalt dat "*de lidstaten mogen echter wel verlangen dat de betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgvuldig handelt en nagaat, voor zover zulks technisch en zonder manuele interventie mogelijk is, of de unieke identificator coherent is, en dat hij, indien de unieke identificator niet coherent blijkt te zijn, de betalingsopdracht weigert*

D'une part, des règles plus favorables à l'utilisateur sont toujours autorisées (voir article 107 (3) de la Directive). D'autre part, conformément au § 1er, la date de valeur du crédit ne peut jamais être postérieure au jour ouvrable au cours duquel le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire a été crédité. Peu importe que ce dernier ait effectivement versé ou crédité le montant sur le compte du bénéficiaire.

Le moment de la disponibilité effective du montant pour le bénéficiaire est déterminé au § 2. Ce § 2 s'applique d'une part, aux opérations de paiement qui ne nécessitent pas de conversion monétaire donc celles effectuées en euros et d'autre part, à celles qui nécessitent une conversion monétaire entre l'euro et une devise d'un autre État membre, ou entre deux devises d'États membres ne participant pas à la zone euro. En d'autres termes, cela ne s'applique pas s'il y a une conversion monétaire avec une unité monétaire d'un pays tiers, par exemple le dollar.

Section 4

Responsabilité cas de non-exécution, de mauvaise exécution ou d'exécution tardive d'opérations de paiement

L'article VII.55/2 reprend en grande partie l'actuel article VII.48 du CDE et transpose l'article 88 de la Directive relatif à la responsabilité en cas d'identifiants uniques inexacts.

L'identifiant unique est convenu par contrat entre l'utilisateur et le prestataire. Ainsi, il peut, par exemple, être prévu que le seul numéro de compte, à l'exclusion du nom et de l'adresse, soit suffisant, ou que l'IBAN + BIC, une adresse e-mail, etc., soient exigés. Si l'utilisateur fournit un identifiant erroné, le prestataire de services de paiement n'est pas responsable de l'exécution incorrecte.

Au dernier alinéa du paragraphe 1er, l'obligation est cependant imposée expressément au prestataire de services de paiement d'effectuer un certain contrôle afin de vérifier la cohérence de l'identifiant unique. Cela ne figure pas explicitement dans la Directive mais est conforme au considérant 88 de la Directive qui stipule que "*Cependant, cela ne devrait pas empêcher les États membres de demander au prestataire de services de paiement du payeur d'agir avec toute la diligence requise et, lorsque cela est techniquement possible et ne nécessite pas d'intervention manuelle, de vérifier la cohérence de l'identifiant unique, et, s'il apparaît que*

en de betaler daaromtrent inlicht.". Deze bepaling was reeds vervat in het huidige artikel VII.48 WER.

Ook dient opgemerkt te worden dat de bepalingen van dit artikel geen afbreuk doen aan de "controle" op grond van de – aanvullende – algemene zorgvuldigheidsplicht van de professionele betalingsdienstaanbieder overeenkomstig het gemeen recht en andere wetgeving zoals de wetgeving ter voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme of andere toepasselijke wetgeving.

Overeenkomstig §§ 3 en 4 wordt ook van de betalingsdienstaanbieder verlangd dat hij overeenkomstig het principe van de goede huisvader "redelijke inspanningen" doet om de geldmiddelen terug te vorderen. Daarvoor mogen kosten worden aangerekend in zoverre dit contractueel werd overeengekomen. De Richtlijn voert de verplichting in, voor de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, om mee te werken aan deze inspanningen om de geldmiddelen terug te vorderen. Daartoe moet hij de betalingsdienstaanbieder van de betaler alle relevante informatie meedelen waarover hij beschikt.

Als het ondanks al die inspanningen onmogelijk is om die geldmiddelen terug te vorderen, dan moet de betalingsdienstaanbieder van de betaler deze op diens verzoek alle informatie ter beschikking stellen die hij bezit en die de betaler kan helpen om via gerechtelijke weg de geldmiddelen terug te krijgen.

Zoals in § 5 wordt bepaald, dient de betalingsdienstaanbieder geen rekening te houden met eventuele bijkomende informatie, zoals de naam van de begunstigde, ingeval er werd overeengekomen dat de unieke identificator enkel bestaat uit een rekeningnummer. Maar indien echter de betalingsdienstgebruiker niet afdoende werd geïnformeerd over de te gebruiken unieke identificator, kan de betalingsdienstaanbieder zich niet beroepen op bijvoorbeeld het rekeningnummer alleen voor de correcte uitvoering van een betalingstransactie, maar dient hij bijgevolg wel rekening te houden met bijkomende informatie.

Artikel VII.55/3 herneemt het huidige artikel VII.49 van het WER en zet artikel 89.1 van de Richtlijn om en regelt het geval waarbij de betalingsopdracht door de betaler wordt geïnitieerd, bijvoorbeeld bij een overschrijving of een geldafhaling.

Overeenkomstig overweging 85 van de Richtlijn moet "*de gebruiker, voor een vlotte en efficiënte werking van het betalingssysteem, erop kunnen vertrouwen dat de*

cet identifiant unique n'est pas cohérent, de refuser l'ordre de paiement et d'en informer le payeur.". Cette disposition était déjà contenue dans l'actuel article VII.48 CDE.

Il convient également de faire remarquer que les dispositions de cet article sont sans préjudice du "contrôle" sur la base du devoir complémentaire général de diligence du prestataire de services de paiement professionnel, conformément au droit commun et à d'autres législations comme la législation relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme ou à d'autres législations applicables.

Conformément aux §§ 3 en 4, on attend également du prestataire de services de paiement, selon le principe du bon père de famille, qu'il fasse des "efforts raisonnables" pour récupérer les fonds. Pour ce faire, des frais peuvent être facturés, dans la mesure où ils sont prévus contractuellement. La Directive a introduit l'obligation à charge du prestataire de services de paiement du bénéficiaire de coopérer à ces efforts visant à récupérer les fonds. A cette fin, il doit communiquer toutes les informations utiles dont il dispose au prestataire de services de paiement du payeur.

Si malgré tout, il est impossible de récupérer les fonds, le prestataire de services de paiement du payeur doit alors fournir au payeur à sa demande, toutes les informations qu'il a en sa possession et qui vont permettre au payeur de s'en servir pour introduire un recours en justice en vue de récupérer les fonds.

Dans le cas où il a été convenu que le seul numéro de compte constitue l'identifiant unique, le § 5 stipule que le prestataire de services de paiement ne doit pas tenir compte d'éventuelles informations complémentaires, comme le nom du bénéficiaire. Cependant, si l'utilisateur de services de paiement n'a pas été suffisamment informé sur l'identifiant unique à utiliser, le prestataire de services de paiement ne peut, par exemple, se référer au seul numéro de compte pour l'exécution correcte d'une opération de paiement, mais doit dès lors tenir compte d'informations complémentaires.

L'article VII.55/3 reprend l'actuel article VII.49 du CDE et transpose l'article 89.1 de la Directive et règle le cas de l'ordre de paiement initié par le payeur, par exemple un virement ou un retrait d'argent.

Selon le considérant 85 de la Directive *"le fonctionnement harmonieux et efficient du système de paiement dépend de la confiance que peut avoir l'utilisateur*

betalingsdienstaanbieder de betalingstransactie correct en binnen de overeengekomen termijn uitvoert. De aanbieder is doorgaans in een goede positie om de risico's te beoordelen die verbonden zijn aan de betalingstransactie. De aanbieder die het betalingssysteem beschikbaar stelt, treft de regelingen om op de verkeerde plaats terechtgekomen of verkeerd toegewezen geldmiddelen terug te roepen, en beslist in de meeste gevallen welke tussenpersonen bij de uitvoering van een transactie worden betrokken.".

In het licht van bovenstaande overwegingen is het zonder meer aangewezen dat de betalingsdienstaanbieder van de betaler een aansprakelijkheid wordt opgelegd met betrekking tot de uitvoering van een betalingstransactie die hij van de betalingsdienstgebruiker heeft aanvaard. Deze regel geldt niet in geval van abnormale en onvoorziene omstandigheden zoals bedoeld in artikel VII.55/8 of in geval van handelingen en nalatigheden van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, waarvan de keuze louter van de begunstigde afhangt.

Teneinde evenwel de betaler niet onbeschermd achter te laten in geval van onzekerheid met betrekking tot de ontvangst van het bedrag van de betaling door de betalingsdienstaanbieder van de gebruiker ("*non liquet*"), dient de bewijslast dienaangaande bij de betalingsdienstaanbieder van de betaler te worden gelegd. In de regel kan worden verwacht dat de tussenpersoon (doorgaans een "neutrale" instelling zoals een centrale bank of een vereffeningsinstelling) die het bedrag van de betaling van de verzendende naar de ontvangende betalingsdienstaanbieder doorstuurt, de rekeninggegevens opslaat en in voorkomend geval kan verstrekken. Zodra het bedrag van de betaling op de rekening van de ontvangende betalingsdienstaanbieder is gecrediteerd, heeft de begunstigde een vordering op zijn betalingsdienstaanbieder tot creditering van zijn rekening.

Overeenkomstig overweging 86 van de Richtlijn "*dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk te zijn voor de correcte uitvoering van de betaling, hetgeen het overmaken inhoudt van het volledige bedrag van de betalingstransactie binnen de gestelde uitvoeringstermijn, alsmede de volledige verantwoordelijkheid en ook kan aangesproken worden voor enigerlei nalatigheid van andere partijen in de betalingsketen*" tot en met de rekening van de begunstigde. Deze tussenpersonen zijn bv. technische dienstaanbieders of tussenkomende instellingen voor de betalingsaanbieders. Hoewel niet uitdrukkelijk vermeld in de overweging, dient hier verder genuanceerd te worden: de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder van de betaler houdt op te bestaan wanneer hij

dans le fait que le prestataire de services de paiement va exécuter l'opération de paiement correctement et dans le délai convenu. En général, le prestataire de services de paiement est en mesure d'apprécier les risques associés à l'opération de paiement. C'est lui qui fournit le système de paiement, qui prend les dispositions nécessaires pour rappeler des fonds erronément alloués et qui choisit, dans la plupart des cas, les intermédiaires intervenant dans l'exécution d'une opération de paiement.".

Tenant compte de ces considérations, il est entièrement justifié que le prestataire de services de paiement du payeur soit tenu responsable de l'exécution de toute opération de paiement qu'il a acceptée. Cette règle ne s'applique pas en cas de situations anormales et imprévisibles, visées à l'article VII.55/8 ou en cas d'actes et d'omissions du prestataire de services de paiement du bénéficiaire, dont le choix dépend du seul bénéficiaire.

Toutefois, afin de ne pas laisser le payeur sans protection en cas d'incertitude quant à la réception du montant du paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire ("*non liquet*"), la charge de la preuve devrait incomber au prestataire de services de paiement du payeur. Il est supposé que l'établissement intermédiaire, habituellement un organisme "neutre" comme une banque centrale ou un organisme de compensation, chargé du transfert du montant du paiement entre les prestataires de services de paiement expéditeur et destinataire, conservera les données relatives au compte et sera en mesure de les fournir si cela se révèle nécessaire. Si le montant du paiement est crédité sur le compte du prestataire de services de paiement destinataire, le bénéficiaire devrait pouvoir immédiatement se retourner contre son prestataire de services de paiement afin que la somme soit créditée sur son compte.

Conformément au considérant 86 de la Directive, "*le prestataire de services de paiement du payeur devrait être tenu responsable de l'exécution correcte du paiement, ce qui implique le transfert du montant intégral de l'opération de paiement dans le délai d'exécution fixé, et sa pleine responsabilité devrait être engagée pour toute défaillance d'une autre partie intervenant dans la chaîne de paiement*" jusqu'au compte du bénéficiaire inclus. Ces intermédiaires sont par exemple les prestataires de services techniques ou les institutions intervenant pour les prestataires de services de paiement. Bien que cela ne soit pas expressément mentionné dans le considérant, une nuance doit être faite. La responsabilité du prestataire de services de paiement du payeur n'est plus engagée lorsqu'il peut prouver que l'intégralité

kan bewijzen dat het volledige bedrag binnen de juiste termijn op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde staat. In dat geval is immers deze laatste aansprakelijk.

In het geval van niet-uitvoering, onjuiste uitvoering of laattijdige uitvoering van betalingstransacties is de valutadatum van de door de betalingsdienstaanbieder verrichte correctiebetaling altijd dezelfde als de valutadatum bij correcte uitvoering.

Gelet op de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder mogen noch aan de betaler noch aan de begunstigde kosten in verband met de onjuiste betaling worden opgelegd.

Artikel VII.55/4 herneemt het huidige artikel VII.49 van het WER en zet artikel 89.2 van de Richtlijn om dat het geval regelt waarbij de betalingsopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, bijvoorbeeld bij een domiciliëring of een kaarttransactie, geïnitieerd in een verkooppunt (POS).

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet "betalingsdiensten", *Parl. St.* Kamer, Doc 52-2179/001, artikel 51, pp. 87 en 88.

In het geval van niet-uitvoering, onjuiste uitvoering of laattijdige uitvoering van betalingstransacties dient de valutadatum van de door de betalingsdienstaanbieder verrichte correctiebetaling altijd dezelfde te zijn als de valutadatum bij correcte uitvoering.

Artikel VII.55/5 herneemt het huidige artikel VII.51, lid 1 van het WER en zet artikel 89.3 van de Richtlijn om dat de financiële vergoeding regelt.

Dit artikel betreft de financiële vergoeding van gederfde of aangerekende interesten en kosten verbonden aan een niet correct of laattijdig uitgevoerde betalingstransactie, die de betalingsdienstgebruiker worden aangerekend.

Artikel VII.55/6 zet artikel 90 van de Richtlijn om.

Dit artikel regelt de niet-uitvoering of de onjuiste uitvoering van een betalingsopdracht die geïnitieerd is via een betalingsinitiatiedienstaanbieder. In dat geval is het de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder die de betaler moet terugbetalen. Om een hoog niveau van consumentenbescherming te garanderen, moeten betalers altijd het recht hebben hun terugbetalingsverzoek aan hun rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder te richten, ook indien een betalingsinitiatiedienstaanbieder bij de betalingstransactie betrokken is. Dit laat

du montant a été versée sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire, dans le délai prévu. Dans ce cas, ce dernier est en effet responsable.

En cas de non-exécution, de mauvaise exécution ou d'exécution tardive d'opérations de paiement, la date de valeur des paiements correctifs effectués par les prestataires de services de paiement correspond toujours à la date de valeur en cas d'exécution correcte.

Du fait de la responsabilité du prestataire de services de paiement, le payeur ou le bénéficiaire ne devraient supporter aucun coût lié à l'exécution incorrecte du paiement.

L'article VII.55/4 reprend l'actuel article VII.49 du CDE et transpose l'article 89.2 de la Directive qui vise l'ordre de paiement initié par ou via le bénéficiaire, par exemple la domiciliation ou la transaction par carte, initiée dans un point de vente (POS).

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi "services de paiement", *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 51, pages 87 et 88.

En cas de non-exécution, de mauvaise exécution ou d'exécution tardive d'opérations de paiement, la date de valeur des paiements correctifs effectués par les prestataires de services de paiement correspond toujours à la date de valeur en cas d'exécution correcte.

L'article VII.55/5 reprend l'actuel article VII.51, alinéa 1er du CDE et transpose l'article 89.3 de la Directive réglant l'indemnisation financière.

Cet article est relatif à l'indemnisation financière de l'utilisateur de tous les intérêts et frais, perdus ou appliqués, liés à une opération de paiement exécutée de manière incorrecte ou exécutée tardivement à charge des prestataires de services de paiement.

L'article VII.55/6 transpose l'article 90 de la Directive.

Cet article fixe les règles en matière de mauvaise exécution ou de non-exécution d'un ordre de paiement lorsque ce dernier est initié via un prestataire de services d'initiation de paiement. Dans ce cas, c'est au prestataire de services de paiement gestionnaire du compte de rembourser le payeur. Afin de garantir un niveau élevé de protection des consommateurs, le payeur devrait toujours être en droit d'adresser sa demande de remboursement à son prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, même lorsqu'un

de aansprakelijkheidsverdeling tussen de betalingsdienstaanbieders onverlet.

De betalingsdienstaanbieder van de betaler, namelijk de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder of, in voorkomend geval, de betalingsinitiatiedienstaanbieder, dient aansprakelijk te zijn voor de correcte uitvoering van de betaling, onder meer en met name wat betreft het volledige bedrag van de betalingstransactie en de uitvoeringstermijn, en dient volledig verantwoordelijk te zijn voor enigerlei nalatigheid van andere partijen in de betalingsketen tot en met de rekening van de begunstigde. Uit hoofde van deze aansprakelijkheid dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler, wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet of laattijdig voor het volledige bedrag wordt gecrediteerd, de betalingstransactie te corrigeren of de betaler onverwijld het toepasselijke bedrag van de transactie terug te betalen.

In het geval van betalingsinitiatiediensten moet de aansprakelijkheidsverdeling tussen de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder en de betalingsinitiatiedienstaanbieder die bij de transactie betrokken is, beiden verplichten de verantwoordelijkheid te nemen voor het respectieve deel van de transactie waarover zij controle hebben. In dat verband dient de betalingsinitiatiedienstaanbieder te bewijzen dat hij de betalingsopdracht correct heeft geïnitieerd en dat de opdracht effectief werd ontvangen door de rekeninghoudende aanbieder. Hij moet dus aantonen dat het deel van de transactie waarover hij controle heeft correct werd uitgevoerd en dat hij dus niet verantwoordelijk is voor de niet-uitvoering, de laattijdige uitvoering of de slechte uitvoering ervan.

Blijkt echter dat hij wel verantwoordelijk is, dan moet hij de rekeninghoudende betalingsaanbieder volledig en onmiddellijk vergoeden.

Artikel VII.55/7 herneemt het huidige artikel VII.51, lid 2, van het WER en zet artikel 91 van de Richtlijn om.

Dit artikel regelt de aanvullende financiële vergoeding die “kan worden vastgesteld overeenkomstig het recht dat van toepassing is op de tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder gesloten overeenkomst”.

Artikel VII.55/8 herneemt het huidige artikel VII.52 van het WER en zet artikel 92 van de Richtlijn om dat betrekking heeft op het regresrecht.

prestataire de services d’initiation de paiement intervient dans l’opération de paiement. Cette disposition est sans préjudice de la répartition des responsabilités entre les prestataires de services de paiement.

Le prestataire de services de paiement du payeur, à savoir le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte ou, le cas échéant, le prestataire de services d’initiation de paiement, devrait être tenu responsable de l’exécution correcte de l’opération de paiement, notamment de son exécution pour le montant intégral et du respect du délai d’exécution, et sa pleine responsabilité devrait être engagée pour toute défaillance d’une autre partie intervenant dans la chaîne de paiement jusqu’au compte du bénéficiaire inclus. Il résulte de cette responsabilité que, lorsque le montant intégral n’est pas porté au crédit du prestataire de services de paiement du bénéficiaire ou l’est avec retard, le prestataire de services de paiement du payeur devrait corriger l’opération de paiement ou rembourser au payeur sans retard injustifié le montant correspondant de l’opération.

Dans le cas de services d’initiation de paiement, la répartition des responsabilités entre le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte et le prestataire de services d’initiation de paiement intervenant dans l’opération devrait contraindre ceux-ci à assumer la responsabilité des parties de l’opération qui sont sous leur contrôle respectif. De ce fait, c’est au prestataire de services d’initiation de paiement qu’incombe la charge de prouver que l’ordre de paiement a été correctement initié par ses soins et qu’il a été effectivement reçu par le prestataire gestionnaire du compte. Il doit donc prouver que la partie de l’opération qui est sous son contrôle a été correctement exécutée et qu’il n’est donc pas responsable de sa non-exécution, de son exécution tardive ou de sa mauvaise exécution.

Toutefois, s’il s’avère qu’il est responsable alors il doit procéder à l’indemnisation complète et immédiate du prestataire gestionnaire du compte.

L’article VII.55/7 reprend l’actuel article VII.51, alinéa 2, du CDE et transpose l’article 91 de la Directive.

Cet article règle l’indemnisation financière complémentaire pouvant “être fixée conformément à la loi applicable au contrat conclu entre l’utilisateur de services de paiement et son prestataire de services de paiement”.

L’article VII.55/8 reprend l’actuel article VII.52 du CDE et transpose l’article 92 de la Directive relatif au droit de recours.

Voor het goed functioneren van overschrijvingen en andere betalingsdiensten moeten er tussen de betalingsdienstaanbieders en de tussenpersonen waar zij beroep op doen, zoals zij die verantwoordelijk zijn voor de technische verwerking van gegevens, contracten worden gesloten waarin hun wederzijdse rechten en verplichtingen zijn geregeld. De aansprakelijkheden vormen een essentieel onderdeel van dit soort typecontracten.

Om te verzekeren dat de bij een betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieders en tussenpersonen te hun verantwoordelijkheden opnemen, waarborgt dit artikel een betalingsdienstaanbieder die niet aansprakelijk blijkt te zijn, een vergoeding voor alle verliezen die zijn opgelopen en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van de bepalingen betreffende de aansprakelijkheid van dit wetsontwerp. Verdere verhaalrechten alsmede de wijze van behandeling van vorderingen tegen de betalingsdienstaanbieder of de tussenpersoon op grond van een gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie, dienen via contractuele bepalingen te worden geregeld.

De beveiliging van elektronische betalingen is van essentieel belang om de bescherming van gebruikers en de ontwikkeling van een gezonde omgeving voor elektronische handel te garanderen. Alle elektronische betalingsdiensten moeten op een beveiligde wijze worden uitgevoerd, met gebruik van technologieën die een veilige authenticatie van de gebruiker kunnen garanderen en het risico op fraude zoveel mogelijk kunnen beperken.

Artikel VII.55/9 herneemt het huidige artikel VII.53 van het WER en zet artikel 93 van de Richtlijn om.

Voor een gedetailleerde bespreking van dit artikel verwijzen we naar de parlementaire werkzaamheden van de wet “betalingsdiensten”, *Parl. St.* Kamer,Doc 52-2179/001, artikel 54, p. 89.

HOOFDSTUK 4

Melding van incidenten

Artikel VII.55/10 bepaalt dat de Nationale Bank van België de FOD Economie in kennis moet stellen van alle meldingen van operationele incidenten of veiligheidsincidenten waarvan ze zelf op de hoogte werd gebracht krachtens de artikelen 53 en 57 van de wet van 11 maart 2018 die betrekking hebben op de bevoegdheden van de FOD.

Pour le bon fonctionnement des virements et des autres services de paiement, les prestataires de services de paiement et les intermédiaires auxquels ils ont recours, comme les responsables du traitement technique des données, doivent être liés par des contrats fixant leurs droits et obligations réciproques. Les responsabilités constituent une partie essentielle de ces contrats types.

Afin de s’assurer que les prestataires de services de paiement et les intermédiaires participant à une opération de paiement assument leurs responsabilités, cet article garantit au prestataire de services de paiement non responsable l’obtention d’une indemnisation pour les pertes subies ou les sommes payées sur base des dispositions relatives à la responsabilité du présent projet de loi. Les autres droits de recours ainsi que les modalités de traitement des recours à l’égard du prestataire des services de paiement ou de l’intermédiaire concernant une opération de paiement défectueuse devraient être définis dans les conditions contractuelles.

La sécurité des paiements électroniques est fondamentale pour garantir la protection des utilisateurs et le développement d’un environnement sain pour le commerce électronique. Tous les services de paiement proposés par voie électronique devraient être sécurisés, grâce à des technologies permettant de garantir une authentification sûre de l’utilisateur et de réduire, dans toute la mesure du possible, les risques de fraude.

L’article VII.55/9 reprend l’actuel article VII.53 du CDE et transpose l’article 93 de la Directive.

Pour un commentaire détaillé de cet article, nous renvoyons vers les travaux parlementaires de la loi “services de paiement”, *Doc. parl.* Chambre, Doc 52-2179/001, article 54, page 89.

CHAPITRE 4

Notification des incidents

L’article VII.55/10 prévoit l’information par la Banque Nationale de Belgique au SPF Economie de toutes les notifications d’incidents opérationnels ou de sécurité dont elle a elle-même été informée conformément aux articles 53 et 57 de la loi du 11 mars 2018 et qui ont trait aux compétences du SPF.

Zodra de Bank in kennis is gebracht van een operationeel of een veiligheidsincident dat een impact heeft op de artikelen die onder de bevoegdheid van de FOD Economie vallen, overlegt ze met de FOD om indien noodzakelijk maatregelen te nemen om de rechten van de betalingsdienstgebruikers vrijwaren.

De Nationale Bank van België en de FOD Economie kunnen in onderling overleg deze meldings- en overlegprocedure afspreken voor de domeinen die zij bepalen en die onder hun respectieve bevoegdheid vallen.

HOOFDSTUK 5

Geschillenbeslechting en procedures betreffende buitengerechtelijke regeling in het kader van de wet van 11 maart 2018

Dit artikel VII.55/11 bepaalt dat de gebruiker van betalingsdiensten geniet van de bepalingen inzake geschillenbeslechting en buitengerechtelijke regeling als voorzien in het WER, voor alle gevallen waarin geschillen ontstaan omtrent het al dan niet naleven van de rechten waarover hij beschikt ingevolge de omzetting van sommige artikelen van titel IV van de Richtlijn in de wet van 11 maart 2018.

De artikelen van de wet van 11 maart 2018 die in VII.55/11 worden vermeld zijn een gedeeltelijke omzetting van de bepalingen van titel IV van de Richtlijn, want ze vallen onder het prudentiële luik en dus onder de bevoegdheid van de Bank. Toch worden sommige rechten van de gebruiker van de betalingsdiensten, zoals bijvoorbeeld zijn uitdrukkelijke toestemming, in diezelfde artikelen opgenomen. De Economische Inspectie van de FOD Economie kan niet bevoegd zijn om te controleren of deze plichten worden nageleefd door de aanbieders, aangezien dergelijke controle onder het prudentiële aspect valt, en de Bank niet bevoegd is om naleving van de rechten van de gebruikers van betalingsdiensten te verzekeren, en hun klachten of eisen te ontvangen. Het is dus noodzakelijk om hun bescherming te verzekeren.

Deze verplichting is overigens opgenomen in de artikelen 101 en 102 van de Richtlijn, waarin bepaald wordt dat adequate procedures moeten worden ingesteld voor de beslechting van geschillen tussen betalingsdienstgebruikers met betrekking tot de uit titel III en titel IV van die Richtlijn voortvloeiende rechten en plichten.

Daartoe wordt bijgevolg bepaald dat de rechten van de betalingsdienstgebruikers die onder de bepalingen van titel IV vallen die worden omgezet in de artikelen van de wet van 11 maart 2018, onderworpen zijn aan deze

Lorsque la Banque est informée d'un incident opérationnel ou de sécurité qui a un impact sur les articles qui relèvent de la compétence du SPF Economie, elle se concerte avec le SPF pour prendre si nécessaire toutes les mesures nécessaires afin de garantir les droits des utilisateurs des services de paiement.

La Banque nationale de Belgique et le SPF Economie peuvent convenir, de commun accord, les modalités pratiques de cette procédure de notification et de concertation dans les domaines qu'elles déterminent et qui relèvent de leurs compétences respectives.

CHAPITRE 5

Règlement des litiges et de procédures de règlement extrajudiciaires dans le cadre de la loi du 11 mars 2018

Cet article VII.55/11 prévoit que l'utilisateur de services de paiement bénéficie des dispositions en matière de règlement des litiges et de règlement extrajudiciaire prévus au CDE, pour tous les cas où des litiges surviennent quant au non-respect des droits dont il bénéficie suite à la transposition de certains articles du titre IV de la Directive dans la loi du 11 mars 2018.

Les articles de la loi du 11 mars 2018 cités au VII.55/11 transposent pour partie des dispositions du titre IV de la Directive car ils relèvent du volet prudentiel et donc de la compétence de la Banque. Cependant, certains droits de l'utilisateur de services de paiement, comme par exemple, son consentement explicite, sont repris dans ces mêmes articles. L'Inspection économique du SPF Economie ne peut pas être compétente pour contrôler le respect de ces obligations par les prestataires puisque cela ressort de l'aspect prudentiel et la Banque n'est pas compétente pour assurer le respect des droits des utilisateurs de services de paiement et recevoir leurs plaintes ou réclamations. Il est donc nécessaire de leur assurer une protection.

Cette obligation est par ailleurs prévue aux articles 101 et 102 de la Directive, qui obligent la mise en place de procédures appropriées pour le règlement extrajudiciaire et le règlement des plaintes des utilisateurs de services de paiement concernant leurs droits et obligations qui découlent de ses titres III et IV.

A cet effet, il est donc prévu que les droits des utilisateurs de services de paiement relevant des dispositions du titre IV qui sont transposées dans les articles de la loi du 11 mars 2018 soient soumis à ces deux procédures

twee procedures van geschillenbeslechting, zoals in de Richtlijn bepaald wordt. Op die manier kan de gebruiker van betalingsdiensten zijn rechten doen gelden, die in die artikelen van de wet van 11 maart 2018 zijn opgenomen, en genieten van de procedures bepaald in de artikelen VII.55/13 tot VII.56 en VII.213.

HOOFDSTUK 6

Toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling

Art.VII.55/12 zet artikel 36 van de Richtlijn om. Om het voor betalingsdienstaanbieders mogelijk te maken betalingsdiensten aan te bieden is het onontbeerlijk dat zij de mogelijkheid hebben rekeningen bij kredietinstellingen te openen en aan te houden met het oog op het kunnen uitoefenen van hun commerciële activiteit. Zie ook overweging 39 van de Richtlijn.

Hoewel het bepaalde bij artikel 36 van de Richtlijn niet direct betrekking heeft op het prudentieel toezicht, of de gedragsregels in de relatie aanbieder en gebruiker van betalingsdiensten, wordt ervoor gekozen om de omzetting van dit artikel bij dit artikel te regelen.

Het betreft een materie die in direct verband staat met het bedrijf van betalingsdiensten. Het artikel heeft tot doel de mededinging te garanderen van de verschillende spelers inzake betalingsdiensten, zowel de klassieke spelers als de nieuwe spelers. Betalingsdienstaanbieders die een of meer onder deze Richtlijn vallende betalingsdiensten aanbieden, moeten altijd betaalrekeningen aanhouden die uitsluitend voor betalingstransacties worden gebruikt. Dus een toegang tot rekeningen is essentieel. Het artikel legt een aantal criteria op om de toegang te waarborgen, alsmede een meldingsplicht vanwege de banken indien zij toegang weigeren.

Hoewel de FOD Economie wordt aangeduid als bevoegde autoriteit, geldt dit onverminderd de algemene bevoegdheid van de Belgische mededingingsautoriteit. Deze autoriteit blijft in eerste instantie de controleautoriteit voor de toepassing van de mededingingsregels.

HOOFDSTUK 7

Geschillenbeslechting

Teneinde een efficiënte en doeltreffende procedure voor geschillenbeslechting in te voeren dienen de betalingsdienstaanbieders een doeltreffende klachtenprocedure in te stellen die hun betalingsdienstgebruikers

de règlement des litiges comme le prévoit la Directive. De cette manière, l'utilisateur de services de paiement peut faire valoir ses droits repris dans ces articles de la loi du 11 mars 2018 en bénéficiant des procédures des articles 55/13 à VII.56 et VII.213.

CHAPITRE 6

Accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit

L'art.VII55/12 transpose l'article 36 de la Directive. Afin de permettre aux prestataires de services de paiement de proposer des services de paiement, il est indispensable qu'ils aient la possibilité d'ouvrir et de détenir des comptes auprès d'institutions de crédits en vue de pouvoir exercer leur activité commerciale. Voir également considérant 39 de la Directive.

Bien que le prescrit de l'article 36 de la Directive ne concerne pas directement le contrôle prudentiel ou les règles de conduite dans la relation prestataire et utilisateur de services de paiement, on a choisi de régler la transposition de cet article par cet article.

Il s'agit d'une matière liée directement à l'activité de services de paiement. L'article a pour but de garantir la concurrence des différents acteurs en matière de services de paiement, tant les acteurs classiques que les nouveaux acteurs. Les prestataires de services de paiement qui proposent un ou plusieurs services de paiement qui relèvent de cette Directive doivent toujours détenir des comptes de paiement qui sont utilisés exclusivement pour des transactions de paiement. Donc, un accès aux comptes est essentiel. L'article impose une série de critères afin de garantir l'accès, ainsi qu'une obligation de notification de la part des banques si elles refusent l'accès.

Bien que le SPF Economie soit désigné comme autorité compétente, cela s'applique sans préjudice de la compétence générale de l'autorité belge de la concurrence. Cette autorité reste en premier lieu l'autorité de contrôle pour l'application des règles de concurrence.

CHAPITRE 7

Règlement des litiges

En vue d'instaurer une procédure efficiente et efficace de résolution des litiges, les prestataires de services de paiement doivent mettre en place une procédure efficace de réclamation que les utilisateurs

kunnen volgen voordat het geschil in een buitengerechtelijke procedure wordt behandeld of aan de rechter wordt voorgelegd. De klachtenprocedure dient te voorzien in korte en duidelijk bepaalde termijnen waarbinnen de betalingsdienstaanbieder op een klacht moet reageren.

Artikel VII.55/13 zet artikel 101.1 van de Richtlijn om en legt de betalingsdienstaanbieder de verplichting op om een klachtenprocedure op te zetten voor de gebruiker. Dankzij die klachtenprocedure moet de gebruiker op efficiënte wijze klacht kunnen indienen of zijn vordering doen gelden.

Artikel VII.55/14 zet artikel 101.2 van de Richtlijn om en bepaalt binnen welke termijnen moet worden gereageerd op de klacht of het bezwaar van de gebruiker.

Het artikel legt de uiterste termijn vast waarbinnen moet worden gereageerd, namelijk uiterlijk binnen 15 werkdagen na ontvangst van de klacht of het bezwaar. Het betreft dus de normale termijn die algemeen geldt voor de verzoeken van de gebruiker.

Als het niet mogelijk is om binnen deze maximumtermijn van 15 werkdagen antwoord te geven, moet de betalingsdienstaanbieder de gebruiker een bericht sturen waarin hij laat weten dat hij om uitzonderlijke redenen die termijn niet kan respecteren en dat hij een verlenging van de antwoordtermijn nodig heeft om een definitieve reactie te geven. Hij moet de reden opgeven van de verlenging omdat zij slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk is, bijvoorbeeld het feit dat voor de transactie meerdere aanbieders in het spel zijn en het dus de nodige tijd vergt om alle gegevens bij deze verschillende aanbieders in te winnen, of nog, dat er een veiligheidsincident of een operationeel incident is geweest waarvoor verder grondig onderzoek vereist is.

De termijn voor het ontvangen van de definitieve reactie mag in geen geval meer dan 35 werkdagen bedragen.

Artikel VII.56 zet artikel 101.3 en 101.4 van de Richtlijn om en behoeft geen bijzondere commentaar."

de services de paiement peuvent suivre avant que le litige ne fasse l'objet d'une procédure de règlement extrajudiciaire ou ne soit porté devant une juridiction. La procédure de réclamation prévoit des délais courts et clairement établis dans lesquels le prestataire de services de paiement serait tenu de répondre à une réclamation.

L'article VII.55/13 transpose l'article 101.1 de la Directive et impose au prestataire de services de paiement l'obligation de mettre en place un service de plainte et de réclamation pour l'utilisateur. Les procédures mises en place par le prestataire doivent permettre à l'utilisateur de porter plainte ou de faire valoir sa réclamation efficacement.

L'article VII.55/14 transpose l'article 101.2 de la Directive et fixe les délais dans lesquels une réponse doit être apportée à la plainte ou réclamation de l'utilisateur.

L'article fixe le délai maximal dans lequel la réponse doit être apportée soit dans les 15 jours de travail de la réception de la réclamation ou plainte. Il s'agit donc du délai ordinaire qui s'applique en général aux demandes de l'utilisateur.

Si une réponse ne peut être donnée dans ce délai maximal de 15 jours de travail, le prestataire doit informer l'utilisateur qu'exceptionnellement le délai ne peut être respecté et qu'un délai complémentaire d'attente est nécessaire pour lui donner une réponse définitive. Il doit motiver ce délai supplémentaire étant donné que ce dernier ne peut intervenir que dans des situations exceptionnelles qui peuvent être par exemple le fait que l'opération fait intervenir plusieurs prestataires et qu'il faut le temps nécessaire à la récolte des informations auprès de ces divers prestataires ou encore qu'il y a eu un incident de sécurité ou opérationnel qui nécessite des investigations plus poussées.

Quoiqu'il en soit, la réponse définitive doit parvenir à l'utilisateur dans un délai maximal supplémentaire de 35 jours ouvrables.

L'article VII.56 transpose l'article 101.3 et 101.4 de la Directive et ne nécessite pas de commentaire particulier."

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstuk 10 van het Wetboek van economisch recht

Art. 11

Dit artikel 11 wijzigt artikel VII.63 van het WER. Het eerste lid herneemt het artikel VII.63 dat bepaalt dat de verwerking, de toegang en de verstrekking van informatie over de verwerking persoonsgegevens en de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de verstrekking van betalingsdiensten enkel mag gebeuren overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de verordening (UE) 2016/679 van het Europees parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). Het nieuwe tweede lid van artikel VII.63 bepaalt dat betalingsdienstaanbieders alleen met de uitdrukkelijke toestemming van de betalingsdienstgebruiker toegang krijgen tot persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van hun betalingsdiensten, deze verwerken en bewaren.

Betalingsdiensten worden aangeboden in het kader van een contractuele relatie tussen een betalingsdienstaanbieder en een betalingsdienstgebruiker (zie overweging 87 van de Richtlijn).

Artikel 94, paragraaf 2 van de Richtlijn lijkt de uitdrukkelijke toestemming van de betalingsdienstgebruiker te vereisen wanneer een dergelijke toestemming niet noodzakelijk vereist wordt door Richtlijn 95/46/CE. Zoals artikel 7 b) van de Richtlijn 95/46/CE echter voorziet, kunnen gegevens verwerkt worden op basis van verschillende toelaatbaarheidsgronden, en niet enkel op basis van toestemming, bijvoorbeeld legitiem belang, of wanneer de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokken persoon partij is, kunnen gegevens verwerkt worden omdat zulks noodzakelijk is voor de uitvoering van een contract waarbij de betrokken persoon partij is.

Rekening houdend met het voorgaande moet artikel 94, paragraaf 2 van de Richtlijn uitgelegd worden, enerzijds, in overeenstemming met het juridisch kader dat van toepassing is inzake bescherming van persoonsgegevens en, anderzijds, zodat dat het nuttig gevolg kan hebben. Dat betekent dat artikel 94, paragraaf 2 aldus moet worden uitgelegd dat consumenten, wanneer ze betalingsdiensten aanvragen en hieromtrent

CHAPITRE 6

Modifications au livre VII, titre 3, chapitre 10 du Code de droit économique

Art. 11

Cet article 11 modifie l'article VII.63 du CDE. Le premier alinéa reprend l'article VII.63 et prévoit que le traitement, l'accès et la communication d'informations sur le traitement des données à caractère personnel et le traitement des données à caractère personnel dans le cadre de la fourniture de services de paiement ne peuvent être fait que conformément à la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel et au règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la Directive 95/46/CE (règlement général protection des données). Le nouvel alinéa 2 de l'article VII.63 dispose que les prestataires de services de paiement n'ont accès qu'aux données à caractère personnel nécessaires à la fourniture de leurs services de paiement, les traitent et les stockent avec le consentement explicite de l'utilisateur du service de paiement.

Les services de paiement sont offerts dans le cadre d'une relation contractuelle entre un prestataire de services de paiement et un utilisateur de services de paiement (voir le considérant 87 de la Directive).

L'article 94, paragraphe 2, de la Directive semble exiger le consentement explicite de l'utilisateur des services de paiement lorsqu'un tel consentement ne serait pas exigé par la Directive 95/46/CE. Toutefois, conformément à l'article 7 b) de la Directive 95/46/CE, les données peuvent être traitées sur la base de différents motifs de recevabilité, et non sur la seule base du consentement, par exemple l'intérêt légitime, ou lorsque le traitement est nécessaire à l'exécution d'un contrat auquel la personne intéressée est partie, les données peuvent être traitées parce qu'un tel traitement est nécessaire à l'exécution du contrat dans lequel l'intéressé est partie.

Compte tenu de ce qui précède, l'article 94, paragraphe 2, de la Directive devrait être interprété, d'une part, en cohérence avec le cadre juridique applicable en matière de protection des données et, d'autre part, de manière à conserver son effet utile. Cela signifie que l'article 94, paragraphe 2, devrait être interprété comme exigeant que les consommateurs, lorsqu'ils sollicitent et contractent des services de paiement, soient

een overeenkomst sluiten, bijzonder geïnformeerd moeten worden over en uitdrukkelijk akkoord moeten zijn met de toegang, verwerking en bewaring van hun persoonsgegevens en voorafgaandelijk aan de uitvoering van de betalingstransacties hun uitdrukkelijke toestemming hiermee zullen moeten verlenen. Aldus kunnen partijen bij een raamovereenkomst overeenkomen dat de uitdrukkelijke toestemming van de betalingsdienstgebruiker met de toegang, verwerking en bewaring van de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de betalingsdiensten die onder het toepassingsgebied van de betrokken raamovereenkomst vallen, wordt gegeven via de instemming met de uitvoering van de betalingstransacties.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan de geldigheid van verwerkingen die voor de inwerkingtreding van deze wet hebben plaatsgevonden in overeenstemming met de wet de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

HOOFDSTUK 7

Wijzigingen aan boek XV

Art. 12

Gezien een aantal bevoegdheden inzake betalingsdiensten verdeeld zijn tussen twee toezichthoudende overheden, kunnen de Federale Overheidsdienst Economie en de Nationale Bank van België in onderling overleg de samenwerkingsmodaliteiten vastleggen op de gebieden die zij bepalen en die ressorteren onder hun respectieve bevoegdheden.

Art. 13

De strafsancties van niveau 5 als bepaald in artikel XV.89 worden uitgebreid tot diverse overtredingen op de nieuwe artikelen en artikelen die ter zake werden ingevoegd.

HOOFDSTUK 8

Overgangsbepalingen

Art. 14

Deze bepaling is gelijklopend met de bepaling van de wet betalingsdiensten.

spécifiquement informés et explicitement d'accord avec l'accès, le traitement et la conservation de leurs données personnelles, et ils devront donner leur consentement explicite avant l'exécution des opérations de paiement. Ainsi, les parties à un contrat-cadre peuvent convenir que le consentement explicite de l'utilisateur du service de paiement quant à l'accès, au traitement et à la conservation des données personnelles nécessaires pour les services de paiement qui tombent dans le champ d'application de l'accord-cadre en question, est donné par le consentement à l'exécution des opérations de paiement.

Cette disposition ne porte pas préjudice à la validité des traitements qui ont eu lieu avant l'entrée en vigueur de la présente loi conformément à la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

CHAPITRE 7

Modifications au livre XV

Art. 12

Comme certaines compétences en matière de services de paiement sont réparties entre deux autorités de surveillance: le Service Public Fédéral Economie et la Banque Nationale de Belgique peuvent fixer de commun accord les modalités de coopération dans les domaines qu'ils déterminent et qui relèvent de leurs compétences respectives.

Art. 13

Les sanctions pénales de niveau 5 prévues à l'article XV.89 sont étendues à diverses infractions aux nouveaux articles et articles modifiés insérés en la matière.

CHAPITRE 8

Dispositions transitoires

Art. 14

Cette disposition est similaire à la disposition de la loi relative aux services de paiement.

Deze wet is Ook van toepassing op alle lopende overeenkomsten en verrichtingen die geregeld worden door deze wet, behalve een aantal uitzonderingen. Zo spreekt het voor zich dat de bepalingen inzake precontractuele informatie niet relevant zijn, maar de wijziging in aansprakelijkheidsregels in geval van verlies of misbruik van een betaalkaart wel degelijk van toepassing zijn op alle overeenkomsten.

In de mate dat de bepalingen in deze wet tot gevolg hebben dat de contractuele verplichtingen van de lopende overeenkomsten worden gewijzigd, dienen deze laatsten te worden aangepast overeenkomstig de procedure bepaald in de wet.

Lid 2 voorziet dan in een overgangsregeling voor de lopende raamcontracten waarvan de contractuele verplichtingen gewijzigd worden ten gevolge van de nieuwe wet, teneinde de termijnen vastgesteld in artikel VII.24 WER na te kunnen leven.

Lid 3 voorziet ook een bijkomende periode voor bepalingen in de nieuwe contracten. Het is opportuun om de wettelijke verplichtingen en consumentenbeschermende maatregelen zo vlug mogelijk in werking te laten treden, dit voor zowel de nieuwe als de bestaande klanten, bijvoorbeeld de nieuwe regeling inzake aansprakelijkheid in geval van verlies en diefstal van kaart die beperkt wordt tot 50€ voor de kaarthouder. Echter heeft de sector een redelijke termijn nodig na de inwerkingtreding om zich te organiseren om alle contracten aan te passen aan de nieuwe wettelijke bepalingen.

HOOFDSTUK 9

Coördinatie van wetgeving en reglementering

Art. 15

Dit artikel herneemt de bepalingen opgenomen in de artikelen 55 tot 57 van de wet van 19 april 2014 houdende invoeging van boek VII “Betalings- en kredietdiensten” in het Wetboek van economisch recht, houdende invoeging van de definities eigen aan boek VII en van de straffen voor de inbreuken op boek VII, in de boeken I en XV van het Wetboek van economisch recht en houdende diverse andere bepalingen en behoeft geen verdere commentaar.

Cette loi s’applique également à tous les contrats et opérations en cours qui sont réglés par cette loi, sauf une série d’exceptions. Ainsi, il va de soi que les dispositions relatives à l’information précontractuelle ne sont pas pertinentes, mais les règles modifiées régissant la responsabilité en cas de perte ou d’abus d’une carte de paiement s’appliquent bien à tous les contrats.

Dans la mesure où les dispositions contenues dans la présente loi ont pour conséquence que les obligations contractuelles des contrats en cours sont modifiées, ces derniers doivent être adaptés conformément à la procédure prévue dans cette loi.

L’alinéa 2 prévoit donc un régime transitoire pour les contrats-cadre en cours dont les obligations contractuelles sont modifiées suite à la nouvelle loi afin de pouvoir respecter les délais prévus à l’article VII.24 CDE.

L’alinéa 3 prévoit également une période supplémentaire pour les dispositions des nouveaux contrats. Il est opportun que les obligations légales et les mesures de protection des consommateurs entrent en vigueur le plus rapidement possible, tant pour les nouveaux clients que pour les clients existants, par exemple la nouvelle règlementation en matière de responsabilité en cas de perte et de vol de carte limitée à 50 euros pour le titulaire de la carte. Cependant, le secteur a besoin d’un délai raisonnable après l’entrée en vigueur pour s’organiser afin d’adapter tous les contrats aux nouvelles dispositions légales.

CHAPITRE 9

Coordination de la législation et réglementation

Art. 15

Cet article reprend les dispositions reprises aux articles 55 à 57 de la loi du 19 avril 2014 portant insertion du livre VII “Services de paiement et de crédit” dans le Code de droit économique, portant insertion des définitions propres au livre VII et des peines relatives aux infractions au livre VII, dans les livres I et XV du Code de droit économique, et portant diverses autres dispositions et ne demande pas d’autres commentaires.

HOOFDSTUK 10

Inwerkingtreding

Art. 16

Dit artikel voorziet in een uitzondering die inhoudt dat de beveiligingsmaatregelen bedoeld in het artikel 259 van de wet van 11 maart 2018 pas achttien maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 98 van de Richtlijn bedoelde technische reguleringsnormen van toepassing zullen zijn. Na afloop van deze termijn van achttien maanden zullen de betrokken betalingsdienstaanbieders aan hun respectieve toezichthouders moeten kunnen aantonen dat zij voldoen aan de betrokken technische reguleringsnormen.

De minister van Economie en Consumenten,

Kris PEETERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

De minister van Justitie,

Koen GEENS

De minister van Middenstand,

Denis DUCARME

CHAPITRE 10

Entrée en vigueur

Art. 16

Cet article prévoit l'exception selon laquelle les mesures de sécurité visées à l'article 259 de la loi du 11 mars 2018 ne seront d'application que dix-huit mois après l'entrée en vigueur des normes techniques de réglementation visées à l'article 98 de la Directive. À l'expiration de ces dix-huit mois, les prestataires de services de paiement concernés devront être dans la capacité de démontrer à leurs autorités de contrôle respectives, le respect des normes techniques de réglementation concernées.

Le ministre de l'Économie et des Consommateurs,

Kris PEETERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

Le ministre des Classes Moyennes,

Denis DUCARME

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Deze wet voorziet in de omzetting van de Richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen aan boek I van het Wetboek van economisch recht

Art. 2

In artikel I.9 van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 1°, g), wordt vervangen als volgt:

“g) betalingsinitiatiediensten;”

2° de bepaling onder 1° wordt aangevuld met een bepaling onder h) luidende:

“h) rekeninginformatiediensten;”;

3° in de bepaling onder 2° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder b) worden de woorden “in artikel 4, 31°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 73°, van de wet van NBB wet”;

b) in de bepaling onder d) worden de woorden “de wet van 21 december 2009” vervangen door de worden “de wet BNB

4° in de bepaling onder 6° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l’avis du Conseil d’État

Avant-projet de loi portant modification et insertion de dispositions en matière de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l’article 74 de la Constitution.

La présente loi transpose la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE.

CHAPITRE 2

Modifications au livre Ier du Code de droit économique

Art. 2

A l’article I.9 du Code de droit économique, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié en dernier lieu par la loi du 22 décembre 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° le 1°, g), est remplacé par ce qui suit:

“g) les services d’initiation de paiement;”

2° le 1° est complété par un h) rédigé comme suit:

“h) les services d’information sur les comptes;”;

3° au 2°, les modifications suivantes sont apportées

a) au b), les mots “à l’article 4, 31°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 73°, de la loi BNB”;

b) au d) les mots “à la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à la loi BNB”;

4° au 6°, les modifications suivantes sont apportées:

a) in de Franse tekst, worden de woorden “pour son compte ou par” tussen de woorden “par le payeur ou” en de woorden “le bénéficiaire” ingevoegd;

b) in Nederlandse tekst worden de woorden “een door de betaler of de begunstigde geïnitieerde handeling” vervangen door de woorden “een door of voor rekening van de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling”;

5° in de bepaling onder 9° worden de woorden “in artikel 4, 11°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 25°, van de de wet BNB

6° de bepaling onder 11° wordt vervangen als volgt:

“11° authenticatie: een procedure waarmee een betalingsdienstaanbieder de identiteit van een betalingsdienstgebruiker dan wel de validiteit van het gebruik van een specifiek betaalinstrument kan verifiëren, het gebruik van de persoonlijke beveiligingsgegevens van de betalingsdienstgebruiker inbegrepen;”;

7° in de bepaling onder 27° worden de woorden “in artikel 4, 32°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 76°, van de wet BNB”

8° in de bepaling onder 28° worden de woorden “in artikel 4, 31°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2,73°, van de wet BNB”;

9° de bepaling onder 30° wordt vervangen als volgt:

“30° wet BNB”: wet van … op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen”;

10° de bepalingen onder 33/10° tot 33/25° worden ingevoegd, luidende:

“33/10° betalingstransactie op afstand: betalingstransactie die via internet of met een voor communicatie op afstand bruikbaar apparaat wordt geïnitieerd;

33/11° betalingsinitiatiedienst: een dienst voor het initiëren van een betalingsopdracht, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, met betrekking tot een betaalrekening die bij een andere betalingsdienstaanbieder wordt aangehouden;

33/12° rekeninginformatiedienst: een onlinedienst voor het verstrekken van geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen die de betalingsdienstgebruiker bij een andere betalingsdienstaanbieder of bij meer dan één betalingsdienstaanbieder aanhoudt;

33/13° rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die ten behoeve van een betaler een betaalrekening aanbiedt en beheert;

a) dans le texte français, les mots “pour son compte ou par” sont insérés entre les mots “par le payeur ou” et les mots “le bénéficiaire”;

b) dans le texte néerlandais, les mots “een door de betaler of de begunstigde geïnitieerde handeling” sont remplacés par les mots “een door of voor rekening van de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling”;

5° au 9°, les mots “de l’article 4, 11°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 25°, de la loi BNB”;

6° le 11° est remplacé par ce qui suit:

“11° authentification: une procédure permettant au prestataire de services de paiement de vérifier l’identité d’un utilisateur de services de paiement ou la validité de l’utilisation d’un instrument de paiement spécifique, y compris l’utilisation des données de sécurité personnalisées de l’utilisateur;”;

7° au 27°, les mots “à l’article 4, 32°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 76°, de la loi BNB”;

8° au 28°, les mots “à l’article 4, 31°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 73°, de la loi BNB”;

9° le 30° est remplacé par ce qui suit:

“30° loi BNB”: loi du … relative au statut et au contrôle des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l’accès à l’activité de prestataire de services de paiement, à l’activité d’émission de monnaie électronique et à l’accès aux systèmes de paiement”;

10° les 33/10° à 33/25° sont insérés, rédigés comme suit:

“33/10° opération de paiement à distance: une opération de paiement initiée par l’’intermédiaire de l’internet ou au moyen d’un dispositif pouvant être utilisé pour la communication à distance;

33/11° service d’initiation de paiement: un service consistant à initier un ordre de paiement à la demande de l’utilisateur de services de paiement concernant un compte de paiement détenu auprès d’un autre prestataire de services de paiement;

33/12° service d’information sur les comptes: un service en ligne consistant à fournir des informations consolidées concernant un ou plusieurs comptes de paiement détenus par l’utilisateur de services de paiement soit auprès d’un autre prestataire de services de paiement, soit auprès de plus d’un prestataire de services de paiement;

33/13° prestataire de services de paiement gestionnaire du compte: un prestataire de services de paiement qui fournit et gère un compte de paiement pour un payeur;

33/14° betalingsinitiatiedienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die activiteit van betalingsinitiatiediensten uitoefent;

33/15° rekeninginformatiedienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die activiteiten van rekeninginformatie uitoefent;

33/16° sterke cliëntauthenticatie: authenticatie met gebruikmaking van twee of meer factoren die worden aangemerkt als kennis (iets wat alleen de gebruiker weet), bezit (iets wat alleen de gebruiker heeft) en inherente eigenschap (iets wat de gebruiker is) en die onderling onafhankelijk zijn, in die zin dat compromittering van één ervan geen afbreuk doet aan de betrouwbaarheid van de andere en die zodanig is opgezet dat de vertrouwelijkheid van de authenticatiegegevens wordt beschermd;

33/17° persoonlijke beveiligingsgegevens: voor doeleinden van authenticatie door de betalingsdienstaanbieder aan een betalingsdienstgebruiker verstrekte gepersonaliseerde kenmerken;

33/18° gevoelige betalingsgegevens: gegevens waaronder persoonlijke beveiligingsgegevens, waarmee fraude kan worden gepleegd. Voor de activiteiten van betalingsinitiatiedienstaanbieders en rekeninginformatiedienstaanbieders vormen de naam van de rekeninghouder en het rekeningnummer geen gevoelige betalingsgegevens;

33/19° elektronischecommunicatienetwerk: een netwerk als gedefinieerd in artikel 2,3°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

33/20° elektronischecommunicatiedienst: een dienst als gedefinieerd in artikel 2, 5°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

33/21° digitale inhoud: in digitale vorm geproduceerde en geleverde goederen of diensten die uitsluitend binnen een technisch apparaat kunnen worden gebruikt of verbruikt, en waarbij op geen enkele wijze fysieke goederen of diensten worden gebruikt of verbruikt;

33/22° acceptatie van betalingstransacties": een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden betalingsdienst waarbij met een begunstigde een overeenkomst wordt gesloten voor de acceptatie en de verwerking van betalingstransacties, waardoor een geldovermaking naar de begunstigde ontstaat;

33/23° uitgifte van betaalinstrumenten: een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden betalingsdienst waarbij een overeenkomst wordt gesloten om aan een betaler een betaalinstrument voor het initiëren en het verwerken van de betalingstransacties van de betaler te verstrekken;

33/24° betalingsmerk: elk(e) materie(ë)l(e) of digita(a)l(e) naam, term, teken, symbool of een combinatie daarvan,

33/14° prestataire de services d'initiation de paiement: un prestataire de services de paiement exerçant l'activité de services d'initiation de paiement;

33/15° prestataire de services d'information sur les comptes: un prestataire de services de paiement exerçant des activités de services d'information sur les comptes;

33/16° authentification forte du client: une authentification reposant sur l'utilisation de deux éléments ou plus appartenant aux catégories "connaissance" (quelque chose que seul l'utilisateur connaît), "possession" (quelque chose que seul l'utilisateur possède) et "inhérence" (quelque chose que l'utilisateur est) et indépendants en ce sens que la compromission de l'un ne remet pas en question la fiabilité des autres, et qui est conçue de manière à protéger la confidentialité des données d'authentification;

33/17° données de sécurité personnalisées: des caractéristiques personnalisées fournies à un utilisateur de services de paiement par le prestataire de services de paiement à des fins d'authentification;

33/ 18° données de paiement sensibles: des données, y compris les données de sécurité personnalisées, qui sont susceptibles d'être utilisées pour commettre une fraude. En ce qui concerne les activités des prestataires de services d'initiation de paiement et des prestataires de services d'information sur les comptes, le nom du titulaire du compte et le numéro de compte ne constituent pas des données de paiement sensibles;

33/19° réseau de communications électroniques: un réseau au sens de l'article 2, 3°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques;

33/20° service de communications électroniques: un service au sens de l'article 2, 5°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques;

33/21° contenu numérique: des biens ou des services produits et fournis sous forme numérique, dont l'utilisation ou la consommation est limitée à un dispositif technique et ne prévoyant en aucune façon l'utilisation ou la consommation de biens et de services physiques;

33/22° acquisition d'opérations de paiement: un service de paiement fourni par un prestataire de services de paiement convenant par contrat avec un bénéficiaire d'accepter et de traiter des opérations de paiement, de telle sorte que les fonds soient transférés au bénéficiaire;

33/23° émission d'instruments de paiement: un service de paiement fourni par un prestataire de services de paiement convenant par contrat de fournir au payeur un instrument de paiement en vue d'initier et de traiter les opérations de paiement du payeur;

33/24° marque de paiement: tout nom, terme, signe, symbole matériel ou numérique, ou la combinaison de ces

waaruit blijkt via welk betaalkaartschema op kaarten gebaseerde betalingstransacties worden verricht;

33/25° co-badging: het incorporeren van twee of meer betalingsmerken of betalingsapplicaties van hetzelfde betalingsmerk op hetzelfde betaalinstrument.”..

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen aan boek VII, titels 1 en 2, van het Wetboek van economisch recht

Art. 3

In artikel VII.1, 1°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wetten van 22 april 2016, 29 juni 2016 en 22 december 2017, wordt de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG.”

Art. 4

In artikel VII.2, van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wetten van 22 april 2016, 29 juni 2016 en 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen als volgt:

“§ 1. De hoofdstukken 2 tot 6 van titel 3 en titels 5 tot 7 van dit boek zijn van toepassing op betalingstransacties in de valuta van een lidstaat waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich in een lidstaat bevindt.

Hoofdstuk 2 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.15, § 1, 2°, VII.22, 2°, e), en VII.26, 1°, en de hoofdstukken 3 tot 6 van titel 3 van dit boek , met uitzondering van de artikelen VII.51 tot VII.55, zijn, met betrekking tot de delen van de betalingstransactie die binnen een lidstaat worden uitgevoerd, tevens van toepassing op betalingstransacties in valuta’s van niet-lidstaten waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich in een lidstaat bevindt.

Hoofdstuk 2 van titel 3 van dit boek , met uitzondering van de artikelen VII.15, § 1, 2°), VII.22, 2°, e), VII.22, 5°, g), en VII.26, 1°, en de hoofdstuk 3 van titel 3 van dit boek, met

éléments, susceptible de désigner le schéma de cartes de paiement dans lequel des opérations de paiement liées à une carte sont effectuées;

33/25° cobadgeage: l’inclusion de deux ou de plusieurs marques de paiement ou applications de paiement de la même marque de paiement sur le même instrument de paiement.”.

CHAPITRE 3

Modifications au livre VII, titres 1er et 2, du Code de droit économique

Art. 3

L’article VII.1,1°, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par les lois du 22 avril 2016, du 29 juin 2016 et du 22 décembre 2017, est remplacé par un 1° rédigé comme suit:

“1° de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE.”

Art. 4

Dans l’article VII.2, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par les lois du 22 avril 2016, du 29 juin 2016 et du 22 décembre 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er est remplacé par ce qui suit:

“§ 1er . Les chapitres 2 à 6 du titre 3 et les titres 5 à 7 du présent livre s’appliquent aux opérations de paiement dans la devise d’un État membre lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un État membre ou lorsque l’unique prestataire de services de paiement intervenant dans l’opération de paiement est situé dans un État membre.

Le chapitre 2, du titre 3 du présent livre, à l’exception des articles VII.15, § 1er, 2°, VII.22, 2°, e), et VII.26, 1°, et les chapitres 3 à 6, du titre 3 à l’exception des articles VII.51 à VII.55, s’appliquent aux opérations de paiement dans une devise qui n’est pas la devise d’un État membre lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un État membre ou lorsque l’unique prestataire de services de paiement intervenant dans l’opération de paiement est situé dans un État membre, pour ce qui concerne les parties de l’opération de paiement qui sont effectuées dans un État membre.

Le chapitre 2, du titre 3 du présent livre, à l’exception des articles VII.15, § 1er, 2°), VII.22, 2°, e), VII.22, 5°, g), et VII.26, 1°, et le chapitre 3, du titre 3 du présent livre, à l’exception

uitzondering van de artikelen VII.30, §§ 2 et 4, VII.46, VII.47, VII.51, VII.53, § 1, VII.55/2, VII.55/3 en VII.55/8, zijn tevens van toepassing op betalingstransacties in alle valuta waarbij slechts een van de betalingsdienstaanbieders zich in een lidstaat bevindt, met betrekking tot de delen van de betalingstransactie die binnen een lidstaat worden uitgevoerd.

De hoofdstukken 2 tot 6 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.15, VII.18, VII.22, VII36, VII.38 en VII.55/10, zijn niet van toepassing op de aanbieders van rekeninginformatiediensten.

Hoofdstuk 9/1 van titel 3 van dit boek, is, met uitzondering van artikel VII.62/3, van toepassing indien de overdragende en de ontvangende betalingsdienstaanbieder in België gevestigd zijn. Het artikel VII.62/3 is van toepassing wanneer enkel de overdragende betalingsdienstaanbieder in België is gevestigd.

Behoudens andersluidende bepalingen is dit boek van toepassing op de betalingsdiensten uitgevoerd in euro of in de valuta van een lidstaat buiten de eurozone. De artikelen VII.4/1 tot VII.4/4, VII.43, VII.44, en VII.62/1 tot VII.62/7 van dit boek zijn evenwel van toepassing op de betalingsdiensten ongeacht de gehanteerde valuta.

De hoofdstukken 1/1 en 9/1 van titel 3 van dit boek zijn van toepassing op:

1° betaalrekeningen waarmee consumenten ten minste geldmiddelen op een betaalrekening kunnen plaatsen, contanten van een betaalrekening kunnen opnemen, en betalingstransacties, met inbegrip van overschrijvingen van en naar derden, kunnen ontvangen, respectievelijk uitvoeren;

2° vooraf betaalde kaarten.

De Koning kan, rekening houdende met de aard en beschikbaarheid van de aangeboden betalingsdiensten, vooraf betaalde betaalinstrumenten uitsluiten van alle of sommige bepalingen van de hoofdstukken 1/1 en 9/1 van titel 3.

Dit boek is ook van toepassing op de uitgifte en terugbetaalbaarheid van elektronisch geld door uitgevers van elektronisch geld.

De bepalingen van boek VII, titel 3, hoofdstuk 11, regelen een aangelegenheid als bedoeld in artikel 1 van verordening (EU) nr. 2015/751.";

2° in paragraaf 4 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid, worden de woorden "de artikelen VII. 26, VII. 54" vervangen door de woorden "de artikelen VII.5, VII.29";

b) in het tweede lid, worden de woorden "van artikel VII. 54" vervangen door de woorden "van artikel VII.29".

des articles VII.30, §§ 2 et 4, VII.46, VII.47, VII.51, VII.53, § 1er, VII.55/2, VII.55/3 et VII.55/8, s'appliquent aux opérations de paiement dans toutes les devises lorsqu'un seul des prestataires de services de paiement est situé dans un État membre, pour ce qui concerne les parties de l'opération de paiement qui sont effectuées dans un État membre.

Les chapitres 2 à 6, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.8, VII.15, VII.18, VII.22, VII.36, VII.38 et VII.55/10, ne s'appliquent pas aux prestataires de services d'information sur les comptes.

Le chapitre 9/1, du titre 3 du présent livre, à l'exception de l'article VII.62/3, s'applique si le prestataire de services de paiement transmetteur et le prestataire de services de paiement destinataire sont établis en Belgique. L'article VII.62/3 est d'application seulement quand le prestataire de services de paiement transmetteur est établi en Belgique.

Sauf dispositions contraires, le présent livre s'applique aux services de paiement tels que visés au § 1er, fournis en euros ou dans la devise d'un État membre en dehors de la zone euro. Les articles VII.4/1 à VII.4/4, VII.43, VII.44 et VII.62/1 à VII.62/7 du présent livre sont toutefois applicables aux services de paiement quelles que soient les devises utilisées.

Les chapitres 1er/1et 9/1 du titre 3 du présent livre sont applicables aux:

1° comptes de paiement permettant aux consommateurs d'effectuer au moins des versements des fonds sur un compte de paiement; de retirer des espèces d'un compte de paiement, et d'exécuter des opérations de paiement, y compris des virements, en faveur d'un tiers et être les bénéficiaires de telles opérations effectuées par un tiers;

2° cartes prépayées.

Le Roi peut, en tenant compte de la nature et de la disponibilité des services de paiement offert, exclure les instruments prépayés en partie ou totalement des dispositions des chapitres 1er/1 et 9/1 du titre 3.

Le présent livre est également applicable à l'émission et au remboursement de la monnaie électronique par des émetteurs de monnaie électronique.

Les dispositions du livre VII, titre 3, chapitre 11, règlent une matière visée à l'article 1er du règlement UE n° 2015/751.";

2° au paragraphe 4, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l'alinéa 1er les mots "des articles VII.26, VII.54" sont remplacés par les mots "des articles VII.5, VII.29";

b) à l'alinéa 2, les mots "de l'article VII.54" sont remplacés par les mots "de l'article VII.29".

Art. 5

In artikel VII.3, § 1, van hetzelfde wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 2° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst worden tussen de woorden “agent commercial habilité” en de woorden “à négocier” de woorden “par contrat” ingevoegd;

b) in de Franse tekst wordt tussen de woorden “du payeur” en de woorden “ou du bénéficiaire” de woord “uniquement” ingevoegd;

c) in de Franse tekst wordt na de woorden “ou du bénéficiaire” de woord “uniquement” ingevoegd;

d) in de Nederlandse tekst worden tussen de woorden “een handelsagent” en de woorden “gemachtigd is” de woorden “middels een overeenkomst” ingevoegd;

e) in de Nederlandse tekst worden tussen de woorden “voor rekening van” en de woorden “de betaler” wordt het woord “alleen” ingevoegd;

f) in de Nederlandse tekst wordt tussen de woorden “de betaler of” en de woorden “de begunstigde” het woord “alleen” ingevoegd;

2° in de Nederlandse tekst van de bepaling onder 5° worden de woorden “als onderdeel van” vervangen door de woorden “in het kader van”;

3° in de bepaling onder 6° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst worden de woorden “activités de change, c’est-à-dire aux opérations “espèces contre espèces” dans” vervangen door de woorden “aux opérations de change espèces contre espèces pour”;

b) in de Nederlandse tekst, worden de woorden “geldwisseltransacties, dat wil zeggen uitwisseling van contanten vervangen door de woorden “contante valutawisseltransacties”;

4° in de bepaling onder 8° worden de woorden “bij artikel 49 van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “bij artikel 154 van de wet BNB”

5° de bepaling onder 10° wordt aangevuld met de woorden “met uitzondering van betalingsinitiatiediensten en rekeninginformatiediensten”;

6° de bepaling onder 11° wordt vervangen als volgt:

“11° op specifieke betaalinstrumenten gebaseerde diensten met beperkte gebruiksmogelijkheden, die aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

Art. 5

Dans l’article VII.3, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° au 2°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots “par contrat” sont insérés entre les mots “agent commercial habilité” et les mots “à négocier”;

b) dans le texte français, le mot “uniquement” est inséré entre les mots “du payeur” et les mots “ou du bénéficiaire”;

c) dans le texte français, le mot “uniquement” est inséré après les mots “ou du bénéficiaire”;

d) dans le texte néerlandais, les mots “middels een overeenkomst” sont insérés entre les mots “een handelsagent” et les mots “gemachtigd is”;

e) dans le texte néerlandais, le mot “alleen” est inséré entre les mots “voor rekening van” et les mots “de betaler”;

g) dans le texte néerlandais, le mot “alleen” est inséré entre les mots “de betaler of” et les mots “de begunstigde”.

2° au 5° dans le texte néerlandais, les mots “als onderdeel” sont remplacés par les mots “in het kader van”;

3° au 6°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots “activités de change, c’est-à-dire aux opérations “espèces contre espèces” dans” sont remplacés par les mots “aux opérations de change espèces contre espèces pour”;

b) dans le texte néerlandais, les mots “geldwisseltransacties, dat wil zeggen uitwisseling van contanten” sont remplacés par les mots “contante valutawisseltransacties”;

4° au 8°, les mots “de l’article 49 de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “de l’article 154 de la loi BNB”;

5° le 10° est complété par les mots “à l’exception des services d’initiation de paiement et des services d’information sur les comptes”;

6° le 11° est remplacé par ce qui suit:

“11° aux services reposant sur des instruments de paiement spécifiques qui ne peuvent être utilisés que de manière limitée et qui satisfont à l’une des conditions suivantes:

a) instrumenten waarmee de houder uitsluitend in de bedrijfsgebouwen van de uitgever ervan of binnen een beperkt netwerk van dienstaanbieders die een directe handelsovereenkomst met een professionele uitgever hebben, goederen of diensten kan aanschaffen;

b) instrumenten waarmee uitsluitend goederen of diensten uit een zeer beperkt gamma kunnen worden aangeschaft;

c) uitsluitend in België geldende instrumenten aangeboden op verzoek van een onderneming of een publiekrechtelijke entiteit, waarvoor een nationale of regionale overheidsinstantie in België specifieke regels met sociale of fiscale doeleinden heeft vastgesteld, en waarmee specifieke goederen of diensten kunnen worden aangeschaft bij leveranciers die een handelsovereenkomst met de uitgever hebben;";

7° de bepaling onder 12° wordt vervangen als volgt:

"12° betalingstransacties door een aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten die voor een abonnee van dat netwerk of die dienst ter aanvulling op elektronische communicatiediensten worden verricht en op voorwaarde dat:

1° de waarde van de afzonderlijke betalingstransacties bedraagt niet meer dan 50 EUR en de totale waarde van de betalingstransacties voor één enkele abonnee bedraagt niet meer dan 300 EUR per maand, ongeacht of de abonnee zijn rekening bij de aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten heeft voorgefinancierd of niet; en

2° het bedrag van de betalingstransacties wordt in rekening gebracht via de factuur voor elektronische communicatiediensten en de betalingstransacties worden verricht:

a) voor de aankoop van digitale inhoud en spraakgestuurde diensten, ongeacht het voor de aankoop of consumptie van de digitale inhoud gebruikte apparaat;

b) voor de financiering van liefdadigheidsactiviteiten die door de Staat zijn erkend als recht gevend op aftrekbaarheid van de giften, en dit via een elektronisch apparaat. De Koning kan bij koninklijk besluit de lijst vaststellen van de in dit punt bedoelde liefdadigheidsactiviteiten; of nog

c) voor de aankoop van elektronische tickets, en dit via een elektronisch apparaat.

8° in de bepaling onder 14° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst worden tussen de woorden "opérations de paiement" en de woorden "entre une entreprise mère" de woorden "et services connexes" ingevoegd;

b) in de Franse tekst worden de woorden "sans qu'aucun autre" vervangen door de woorden "sans qu'un";

c) in de Franse tekst worden de woorden "d'une entreprise du même" vervangen door de woorden "autre qu'une entreprise du même";

a) instruments ne permettant à leur détenteur d'acquérir des biens ou des services que dans les locaux de l'émetteur ou au sein d'un réseau limité de prestataires de services directement liés par un accord commercial à un émetteur professionnel;

b) instruments ne pouvant être utilisés que pour acquérir un éventail très limité de biens ou de services;

c) instruments valables seulement en Belgique fournis à la demande d'une entreprise ou d'un organisme public et réglementés par une autorité publique nationale ou régionale en Belgique, à des fins sociales ou fiscales spécifiques, et permettant d'acquérir des biens ou des services spécifiques auprès de fournisseurs ayant conclu un accord commercial avec l'émetteur;";

7° le 12° est remplacé par ce qui suit:

"12° aux opérations de paiement proposées par un fournisseur de réseaux ou de services de communications électroniques en plus des services de communications électroniques pour un abonné au réseau ou au service, et moyennant le respect des conditions suivantes:

1° la valeur de chaque opération de paiement isolée ne dépasse pas 50 EUR et la valeur cumulée des opérations de paiement pour un même abonné ne dépasse pas 300 EUR par mois, que l'abonné ait ou non préfinancé son compte auprès du fournisseur de réseaux ou de services de communication électronique; et

2° le montant des opérations de paiements est imputé sur la facture relative aux services de communication électronique et les opérations de paiement sont effectuées:

a) pour l'achat de contenu numérique et de services vocaux et ce, quel que soit le dispositif utilisé, pour l'achat ou la consommation du contenu numérique;

b) pour le financement d'activités caritatives reconnues par l'État comme donnant droit à une déductibilité des dons effectués et ce, au moyen d'un dispositif électronique. Le Roi peut préciser par arrêté royal la liste des activités caritatives visées au présent point; ou encore

c) pour l'achat de tickets électroniques et ce, au moyen d'un dispositif électronique.

8° au 14° les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots "et services connexes" sont insérés entre les mots "opérations de paiement" et les mots "entre une entreprise mère";

b) dans le texte français, les mots "sans qu'aucun autre" sont remplacés par les mots "sans qu'un";

c) dans le texte français, les mots "d'une entreprise du même" sont remplacés par les mots "autre qu'une entreprise du même";

d) in de Nederlandse tekst worden tussen de woorden “betalingstransacties” en de woorden “tussen een moederonderneming” de woorden “en aanverwante diensten” ingevoegd;

e) in de Nederlandse tekst worden de woorden “waarbij geen” vervangen door de woorden “zonder tussenkomst van een”;

f) in de Nederlandse tekst wordt de woord “tussenkomst” opgeheven;

9° in de bepaling onder 15° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de Franse tekst van de bepaling onder 15° wordt aangevuld met de woorden “Toutefois, l’utilisateur est informé de tous frais visés aux articles VII.10, VII.15, VII.18 et VII.19 avant de procéder au retrait, ainsi que lors de la réception des espèces à la fin de l’opération après le retrait;”;

b) in de Nederlandse tekst wordt de bepaling onder 15° wordt vervangen als volgt:

“15° geldopnamediensten die via geldautomaten worden aangeboden door namens een of meer kaartuitgevers handelende dienstaanbieders die geen partij zijn bij de raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die dienstaanbieders geen andere betalingsdiensten als bedoeld in bijlage I verrichten. Niettemin wordt aan de cliënt de in de artikelen VII.10, VII.15, VII.18 en VII.19 bedoelde informatie over eventuele kosten voor geldopname verstrekt, zowel vóór de geldopname als na ontvangst van de contanten aan het einde van de transactie na de geldopname.”.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstuk 1/1, van het Wetboek van economisch recht

Art. 6

In art. VII.4/1, § 1, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van (wet PAD), worden de woorden “van de artikelen VII.13, 3°” vervangen door de woorden “van de artikelen VII.22, 3°”.

Art. 7

In artikel VII.4/2, § 1, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van (wet PAD), worden de woorden “van de artikelen VII.18, VII.19 °,” vervangen door de woorden “van de artikelen VII.27, VII.28”.

Art. 8

In artikel VII.62/2, § 6, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van (wet PAD), worden de woorden “artikel VII.29, § 2” vervangen door de woorden “artikel VII.37, § 2”.

d) dans le texte néerlandais, les mots “en aanverwante diensten” sont insérés entre les mots “betalingstransacties” et les mots “tussen een moederonderneming”;

e) dans le texte néerlandais, les mots “waarbij geen” sont remplacés par les mots “zonder tussenkomst van een”;

f) dans le texte néerlandais, le mot “tussenkomst” est abrogé;

9° au 15° les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, le 15° est complété par les mots “Toutefois, l’utilisateur est informé de tous frais visés aux articles VII.10, VII.15, VII.18 et VII.19 avant de procéder au retrait, ainsi que lors de la réception des espèces à la fin de l’opération après le retrait;”;

b) dans le texte néerlandais, le 15° est remplacé par ce qui suit:

“15° geldopnamediensten die via geldautomaten worden aangeboden door namens een of meer kaartuitgevers handelende dienstaanbieders die geen partij zijn bij de raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die dienstaanbieders geen andere betalingsdiensten als bedoeld in bijlage I verrichten. Niettemin wordt aan de cliënt de in de artikelen VII.10, VII.15, VII.18 en VII.19 bedoelde informatie over eventuele kosten voor geldopname verstrekt, zowel vóór de geldopname als na ontvangst van de contanten aan het einde van de transactie na de geldopname.”.

CHAPITRE 4

Modifications au livre VII, titre 3, Chapitre 1er/1, du Code de droit économique

Art. 6

Dans l’article VII.4/1, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du (loi PAD), les mots “des articles VII.13, 3°,” sont remplacés par les mots “des articles VII.22, 3°”.

Art. 7

Dans l’article VII.4/2, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du (loi PAD), les mots “des articles VII.18, VII.19 °,” sont remplacés par les mots “des articles VII.27, VII.28”.

Art. 8

Dans l’article VII.62/2, § 6, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du (loi PAD), les mots “l’article VII.29, § 2,” sont remplacés par les mots “l’article VII.37, § 2”.

Art. 9

In artikel VII.62/6, § 1, 8°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van (wet PAD), worden de woorden “van de artikelen VII.37 en VII.38” vervangen door de woorden “van de artikelen VII.46 en VII.47”.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstukken 2 tot 7, van het Wetboek van economisch recht

Art. 10

De hoofdstukken 2 tot 7, titel 3, van boek VII van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 22 december 2017 worden vervangen door de volgende bepalingen:

“HOOFDSTUK 2. Informatie en voorwaarden die de betalingstransacties en raamcontracten beheersen

Afdeling 1. Algemene regels

Art. VII.5. Behoudens wanneer de betalingsdienstgebruiker een consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de bepalingen van dit hoofdstuk geheel of ten dele niet van toepassing zijn.

Art. VII.6. Indien een contract betreffende betalingsdiensten op afstand wordt gesloten, vervangt de informatie bedoeld in de artikelen VII.14, VII.15, VII.21 en VII.22 de informatie bedoeld in artikel VI. 55, § 1, van het Wetboek van economisch recht met uitzondering van 2°, c) tot g), 3°, a), d) en e), en 4°, b).

Art. VII.7. § 1. De betalingsdienstaanbieder rekent de betalingsdienstgebruiker geen kosten aan voor krachtens dit hoofdstuk verstrekte informatie.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker kunnen overeenkomen dat kosten worden aangerekend voor bijkomende, veelvuldiger of met andere communicatiemiddelen verstrekte informatie dan in het raamcontract is bepaald, en verstrekt op verzoek van de betalingsdienstgebruiker.

Kosten die de betalingsdienstaanbieder krachtens het vorige lid mag aanrekenen zijn redelijk en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder daadwerkelijk heeft gedragen.

Art. VII.8. De bewijslast inzake het naleven van de informatieverplichtingen bedoeld in dit hoofdstuk komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.

Art. VII.9. § 1. In geval van betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract ofwel uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop

Art. 9

Dans l’article VII.62/6, § 1er, 8°, du même Code, inséré par la loi du (loi PAD), les mots “des articles VII.37 et VII.38” sont remplacés par les mots “des articles VII.46 et VII.47”.

CHAPITRE 5

Modifications au livre VII, titre 3, Chapitres 2 à 7, du Code de droit économique

Art. 10

Les chapitres 2 à 7, titre 3, du livre VII, du même Code, insérés par la loi du 19 avril 2014 et modifiés par la loi du 22 décembre 2017, sont remplacés par les dispositions suivantes:

“CHAPITRE 2. Informations et conditions régissant les opérations de paiement et les contrats-cadre

Section 1re. Règles générales

Art.VII.5. Les parties peuvent convenir de ne pas appliquer, en tout ou en partie, les dispositions du présent chapitre, sauf si l’utilisateur des services de paiement est un consommateur.

Art.VII.6. Lorsqu’un contrat relatif aux services de paiement est conclu à distance, les informations visées aux articles VII.14, VII.15, VII.21 et VII.22 remplacent les informations visées à l’article VI.55, § 1er, du Code de droit économique, à l’exception du 2°, c) à g), 3°, a), d) et e), et 4°, b).

Art.VII.7. § 1er. Le prestataire de services de paiement n’impute pas de frais à l’utilisateur de services de paiement pour lui fournir des informations en vertu du présent chapitre.

§ 2. Le prestataire de services de paiement et l’utilisateur de services de paiement peuvent convenir d’imputer des frais pour des informations supplémentaires, ou communiquées de manière plus fréquente ou transmises par d’autres moyens de communication que ceux prévus par le contrat-cadre et qui sont fournies à la demande de l’utilisateur de services de paiement.

Lorsque le prestataire de services de paiement peut, conformément à l’alinéa précédent, imputer des frais, ceux-ci doivent être raisonnables et conformes aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.

Art. VII.8. La charge de la preuve de l’accomplissement des obligations d’information visées au présent chapitre incombe au prestataire de services de paiement.

Art. VII.9. § 1er. Dans le cas d’instruments de paiements qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement dont le montant unitaire n’excède pas 30 euros ou, soit ont une limite de dépenses de

maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen is dit hoofdstuk van toepassing in de mate hierna bepaald:

1° in afwijking van de artikelen VII.21, VII.22 en VII.26, verstrekt de betalingsdienstaanbieder de betaler uitsluitend informatie over de voornaamste kenmerken van de betalingsdienst, met inbegrip van de wijze waarop van het betaalinstrument gebruik kan worden gemaakt, de aansprakelijkheid, alle in rekening gebrachte kosten en andere concrete informatie die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen, en geeft hij tevens aan waar andere in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar zijn gesteld;

2° er kan overeengekomen worden dat, in afwijking van artikel VII.24 de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract voor te stellen op de wijze als bepaald in artikel VII.21, § 1;

3° er kan overeengekomen worden dat in afwijking van de artikelen VII.27 en VII.28, na uitvoering van een betalingstransactie:

a) de betalingsdienstaanbieder uitsluitend een referentie verstrekt of beschikbaar stelt waarmee de gebruiker van de betalingsdienst de betalingstransactie, het daarmee gemoeide bedrag en de kosten ervan kan identificeren, en/of in het geval van verschillende gelijkaardige betalingstransacties aan dezelfde begunstigde, uitsluitend informatie over het totale bedrag en de kosten van die betalingstransacties;

b) de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de onder a) bedoelde informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of als de verstrekking hiervan voor de betalingsdienstaanbieder uit technisch oogpunt onmogelijk is.

De betalingsdienstaanbieder biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren.

§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in § 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.

Art. VII.10. § 1. De betalingen vinden plaats in de valuta die tussen de partijen zijn overeengekomen.

§ 2. Wanneer vóór het initiëren van de betalingstransactie een valutawisseldienst wordt aangeboden door een derde ten aanzien van het raamcontract en wanneer die valutawisseldienst bij een geldautomaat, op het verkooppunt of door de begunstigde wordt aangeboden, stelt de partij die de valutawisseldienst aan de betaler aanbiedt, de betaler in kennis van alle aan te rekenen kosten, alsook van de wisselkoers die bij de omrekening van de betalingstransactie zal worden gehanteerd.

De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst.

150 euros, soit stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, le présent chapitre s'appliquera dans la mesure décrite ci-dessous:

1° par dérogation aux articles VII.21, VII.22 et VII.26, le prestataire de services de paiement fournit au payeur uniquement des informations sur les principales caractéristiques du service de paiement, y compris la manière dont l'instrument de paiement peut être utilisé, la responsabilité, les frais perçus et d'autres informations concrètes nécessaires pour prendre une décision en connaissance de cause ainsi qu'une indication de l'endroit où les autres informations et conditions définies à l'article VII.22 sont disponibles de manière aisée;

2° il peut être convenu que, par dérogation à l'article VII.24, le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de proposer une modification des clauses du contrat-cadre de la manière prévue à l'article VII.21, § 1er;

3° il peut être convenu que, par dérogation aux articles VII.27 et VII.28, après exécution d'une opération de paiement:

a) le prestataire de services de paiement fournit ou met à disposition uniquement une référence permettant à l'utilisateur de services de paiement d'identifier l'opération de paiement, son montant et les frais et/ou, en cas de multiples opérations de paiement de même type au profit du même bénéficiaire, uniquement des informations concernant le montant total et les frais de ces opérations de paiement;

b) le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de fournir ou de mettre à disposition les informations visées au point a) si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est par ailleurs techniquement pas en mesure de les fournir.

Toutefois, le prestataire de services de paiement fournit au payeur la possibilité de vérifier le montant des fonds stockés.

§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au § 1er, alinéa 1er et pour les instruments de paiement prépayés augmenter jusqu'à 500 euros.

Art. VII.10. § 1er. Les paiements sont effectués dans la devise convenue par les parties.

§ 2. Lorsqu'un service de conversion monétaire est proposé avant l'initiation de l'opération de paiement par un tiers au contrat-cadre et lorsque ce service de conversion monétaire est proposé au distributeur automatique de billets, au point de vente ou par le bénéficiaire, la partie qui le propose au payeur est tenue d'informer celui-ci de tous les frais appliqués, ainsi que du taux de change qui sera utilisé aux fins de la conversion de l'opération de paiement.

Le payeur accepte le service de conversion monétaire offert sur cette base.

Art. VII.11. Wanneer de begunstigde een vergoeding verlangt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, wordt de betaler daarover door de begunstigde ingelicht voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder of een derde die bij de transactie is betrokken, een vergoeding verlangt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, licht hij de betalingsdienstgebruiker daarover in voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.

De betaler is alleen verplicht de in het eerste en tweede lid bedoelde vergoedingen te betalen, indien het volledige bedrag ervan bekend is gemaakt voordat de betalingstransactie is geïnitieerd.

Afdeling 2. Eenmalige betalingstransacties

Onderafdeling 1. Toepassingsgebied

Art. VII.12. Deze afdeling is van toepassing op eenmalige betalingstransacties die niet onder een raamcontract vallen.

Onderafdeling 2. Voorafgaande informatie en voorwaarden

Art. VII.13. Wanneer een betalingsopdracht voor een eenmalige betalingstransactie wordt doorgegeven via een onder een raamcontract vallend betaalinstrument, is de betalings-dienstaanbieder niet verplicht informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen die reeds uit hoofde van een raamcontract met een andere betalingsdienstaanbieder aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt of volgens het raamcontract aan hem zal worden verstrekt.

Art. VII.14. § 1. Voordat de betalingsdienstgebruiker gebonden is door een contract of een aanbod betreffende een eenmalige betalingstransactie dient de betalingsdienstaanbieder hem op een gemakkelijk toegankelijke wijze de in artikel VII.15 bedoelde informatie en voorwaarden met betrekking tot zijn eigen diensten ter beschikking te stellen.

Deze informatie en voorwaarden worden door de betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, verstrekt op een duurzame drager. De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm meegedeeld in de taal of de talen van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.

§ 2. Indien het contract betreffende een eenmalige betalingstransactie op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.

Art. VII.11. Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, le bénéficiaire demande des frais ou offre une réduction, il en informe le payeur avant l'initiation de l'opération de paiement.

Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, un prestataire de services de paiement ou une autre partie intervenant dans l'opération demande des frais, il en informe l'utilisateur de services de paiement avant l'initiation de l'opération de paiement.

Le payeur n'est tenu d'acquitter les frais visés aux alinéas 1er et 2 que s'il a eu connaissance de leur montant total avant l'initiation de l'opération de paiement.

Section 2. Opérations de paiement isolées

Sous-section 1re – Champ d'application

Art. VII.12. La présente section s'applique aux opérations de paiement isolées qui ne sont pas couvertes par un contrat-cadre.

Sous-section 2. Informations préalables et conditions

Art. VII.13. Lorsqu'un ordre de paiement relatif à une opération de paiement isolée est transmis par l'intermédiaire d'un instrument de paiement relevant d'un contrat-cadre, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de fournir ou de mettre à disposition des informations qui ont déjà été données à l'utilisateur de services de paiement sur la base d'un contrat-cadre avec un autre prestataire de services de paiement ou qui lui seront données conformément au dit contrat-cadre.

Art. VII.14. § 1er. Avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat ou une offre de service de paiement isolé, le prestataire de services de paiement met à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible, les informations et les conditions énoncées à l'article VII.15 en ce qui concerne ses propres services.

Sur demande de l'utilisateur de services de paiement, le prestataire de services de paiement fournit ces informations et conditions sur un support durable. Ces informations et conditions sont communiquées dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible dans la langue ou les langues de la région linguistique où le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.

§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat de service de paiement isolé est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement.

§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit paragraaf 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpcontract betreffende een eenmalige betalingstransactie of de ontwerpbetalingsopdracht waarin de in artikel VII.15 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.

Art. VII.15. § 1. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken of ter beschikking te stellen informatie en voorwaarden door de betalingsdienstaanbieder bevatten minstens:

1° gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betalingsopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd;

2° de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdienst;

3° alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, desgevallend, de uitsplitsing van die kosten;

4° desgevallend, de bij de betalingstransactie toe te passen werkelijke wisselkoers of referentiewisselkoers.

§ 2. Voorafgaand aan de initiëring verstrekt of stelt de betalingsinitiatiedienstaanbieder de volgende duidelijke en volledige informatie ter beschikking aan de betaler:

1° de identiteit van de betalingsdienstinitiatieaanbieder, desgevallend met inbegrip van zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig ander adres, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstinitiatieaanbieder, en

2° de gegevens betreffende de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden.

§ 3. Voor zover van toepassing worden de overige in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk en toegankelijke wijze ter beschikking van de betalingsdienstgebruiker gesteld.

Onderafdeling 3. Informatie na initiëring of ontvangst van een betalingsopdracht en na uitvoering van de transactie

Art. VII.16. Wanneer een betalingsopdracht via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, worden door de betalingsinitiatiedienstaanbieder, naast de in artikel VII.15 vermelde informatie en voorwaarden, onmiddellijk na

§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du paragraphe 1er en fournissant une copie du projet de contrat de service de paiement isolé ou du projet d'ordre de paiement comportant les informations et conditions définies à l'article VII.15.

Art. VII.15. § 1er. Les informations et conditions à fournir ou à mettre à la disposition de l'utilisateur de services de paiement par le prestataire de services de paiement comprennent au moins:

1° des informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir aux fins de l'initiation ou de l'exécution correcte de son ordre de paiement;

2° le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni;

3° tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement et, le cas échéant, la ventilation de ces frais;

4° le cas échéant, le taux de change réel ou de référence qui doit être appliqué à l'opération de paiement.

§ 2. Le prestataire de services d'initiation de paiement, avant d'initier un paiement, fournissent au payeur, ou mettent à sa disposition, sous une forme claire et compréhensible, les informations suivantes:

1° l'identité du prestataire de services d'initiation de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres adresses, y compris l'adresse du courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services d'initiation de paiement; et

2° les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services d'initiation de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre.

§ 3. Le cas échéant, les autres informations et conditions utiles visées à l'article VII.22 sont mises à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible.

Sous-section 3. Informations après l'initiation ou la réception d'un ordre de paiement et après l'exécution de la transaction

Art. VII.16. Outre les informations et conditions prévues à l'article VII.15, lorsqu'un ordre de paiement est initié par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services d'initiation de paiement

de initiëring ten behoeve van de betaler en, indien van toepassing, de begunstigde, alle volgende gegevens verstrekt of ter beschikking gesteld:

1° de bevestiging dat de betalingsopdracht met succes bij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler is geïnitieerd;

2° een referentie aan de hand waarvan de betaler en de begunstigde kunnen uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, in voorkomend geval, de begunstigde kan uitmaken om welke betaler het gaat, alsmede alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;

3° het bedrag van de betalingstransactie;

4° in voorkomend geval het bedrag van de voor de transactie aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten.

Art. VII.17. Wanneer een betalingsopdracht via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, stelt hij de referentie van de betalingstransactie ter beschikking van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler.

Art. VII.18. Onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht worden door de betalingsdienstaanbieder van de betaler alle hierna genoemde gegevens met betrekking tot zijn eigen diensten, op dezelfde wijze als in artikel VII.14, § 1, aan de betaler verstrekt of ter beschikking gesteld:

1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;

2° het bedrag van de betalingstransactie in de betalingsopdracht gebruikte valuta;

3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten;

4° desgevallend, de wisselkoers gehanteerd door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie, of een desbetreffende referentie, indien deze verschilt van de overeenkomstig artikel VII.15, § 1, 4°, aangeboden wisselkoers en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;

5° de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.

Art. VII.19. Onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie worden door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde alle navolgende gegevens met betrekking tot zijn eigen diensten, op dezelfde wijze als in artikel VII.14, § 1, is bepaald, aan de begunstigde verstrekt of ter beschikking gesteld:

fournit au payeur et, le cas échéant, au bénéficiaire, ou met à leur disposition, immédiatement après avoir initié l'ordre de paiement:

1° une confirmation de la réussite de l'initiation de l'ordre de paiement auprès du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur;

2° une référence permettant au payeur et au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, permettant au bénéficiaire d'identifier le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;

3° le montant de l'opération de paiement;

4° s'il y a lieu, le montant des frais payables au prestataire de services d'initiation de paiement pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.

Art. VII.17. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, celui-ci met à la disposition du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur la référence de l'opération de paiement.

Art. VII.18. Immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article VII.14, § 1er, l'ensemble des données suivantes en ce qui concerne ses propres services:

1° une référence permettant au payeur d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire;

2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement;

3° le montant des frais imputables au payeur pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur ou une référence à ce taux, lorsqu'il est différent du taux de change fourni conformément à l'article VII.15, § 1er, 4°, et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire;

5° la date de réception de l'ordre de paiement.

VII.19. Immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article VII.14, § 1er, l'ensemble des données suivantes en ce qui concerne ses propres services:

1° een referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie overgedragen informatie;

2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de geldmiddelen ter beschikking van de begunstigde worden gesteld;

3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de begunstigde verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, een uitsplitsing van de bedragen van die kosten;

4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalings-transactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;

5° de valutadatum van de creditering.

Afdeling 3. Raamcontract en de daaronder vallende afzonderlijke betalingstransacties

Onderafdeling 1. Toepassingsgebied

Art. VII.20. Deze afdeling is van toepassing op betalingstransacties die onder een raamcontract vallen.

Onderafdeling 2. Voorafgaande informatie en voorwaarden

Art. VII.21. Ruim voordat de betalingsdienstgebruiker door een raamcontract of aanbod gebonden is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder hem op een duurzame drager de in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden.

De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in de taal van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.

§ 2. Wanneer het raamcontract op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalings-dienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na het sluiten van het raamcontract aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.

§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit paragraaf 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpraamcontract waarin de in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.

Wanneer het raamcontract betrekking heeft op de opening van een betaalrekening en de mogelijkheid bestaat dat de consument een overschrijding wordt toegestaan, dan vermeldt het raamcontract de informatie omtrent de debetrentevoet bedoeld in artikel VII. 71, § 2, tweede lid, 5°. De betalingsdienstaanbieder verstrekt in elk geval, op een duurzame drager,

1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, le payeur, ainsi que toute information transmise lors de l'opération de paiement;

2° le montant de l'opération de paiement dans la devise dans laquelle les fonds sont à la disposition du bénéficiaire;

3° le montant des frais imputables au bénéficiaire pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire, et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;

5° la date valeur du crédit.

Section 3. Contrat-cadre et opérations de paiement individuelles couvertes par ceux-ci

Sous-section 1re. Champ d'application

Art. VII.20. La présente section s'applique aux opérations de paiement couvertes par un contrat-cadre.

Sous-section 2. Informations préalables et conditions

Art.VII.21. § 1er. Bien avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat-cadre ou une offre, le prestataire de services de paiement lui fournit, sur un support durable, les informations et les conditions visées à l'article VII.22.

Ces informations et conditions sont fournies dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible, dans la langue de la région linguistique dans lequel le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.

§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat-cadre est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après la conclusion du contrat-cadre.

§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du paragraphe 1er en fournissant une copie du projet de contrat-cadre comportant les informations et les conditions définies à l'article VII.22.

Lorsque le contrat-cadre concerne l'ouverture d'un compte de paiement et qu'il est possible qu'un dépassement soit autorisé au consommateur, le contrat-cadre mentionne alors les informations relatives au taux débiteur visées à l'article VII. 71, § 2, alinéa 2, 5°. Le prestataire de services de paiement fournit dans tous les cas, sur un support durable, ces

die informatie regelmatig, ongeacht of er een daadwerkelijke overschrijding plaatsvindt of niet.

Art. VII.22. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken informatie en voorwaarden bevat minstens de volgende elementen betreffende:

1° de betalingsdienstaanbieder:

a) de identiteit van de betalingsdienstaanbieder, desgevallend zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig ander adres, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstaanbieder, en

b) de gegevens betreffende de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden

2° het gebruik van een betalingsdienst:

a) een beschrijving van de voornaamste kenmerken van de aan te bieden betalingsdienst, en, desgevallend, een beschrijving van de gebruiksmogelijkheden van het betaalinstrument en in het bijzonder het feit of de mogelijkheid bestaat uitgavenlimieten voor het gebruik van het betaalinstrument overeenkomstig artikel VII.37, § 1, overeen te komen,

b) de gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betalingsopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd,

c) de vorm waarin en de procedure volgens welke de instemming met het initiëren van een betalingsopdracht of het uitvoeren van een betalingstransactie wordt gegeven, respectievelijk wordt ingetrokken, overeenkomstig de artikelen VII.32 en VII.50,

d) een referentie aan het in artikel VII.48 omschreven tijdstip van ontvangst van een betalingsopdracht en aan het eventueel door de betalingsdienstaanbieder bepaalde uiterste tijdstip,

e) de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdiensten,

f) bij betaalinstrumenten op basis van een kaart met co-badging, de rechten van de betalingsdienstgebruiker uit hoofde van artikel 8 van Verordening (EU) 2015/751;

3° de kosten, rentevoeten en wisselkoersen:

a) alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn, waaronder

informations à intervalles réguliers, qu'un dépassement effectif se produise ou non.

VII.22. Les informations et conditions à fournir à l'utilisateur de services de paiement comprennent au moins les éléments suivants concernant:

1° le prestataire de services de paiement:

a) l'identité du prestataire de services de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale et, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres adresses, y compris l'adresse de courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services de paiement, et

b) les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre,

2° l'utilisation d'un service de paiement:

a) une description des principales caractéristiques du service de paiement à fournir, y compris, le cas échéant, les utilisations possibles de l'instrument de paiement et en particulier la question de savoir s'il est possible de convenir des limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au travers dudit instrument de paiement, conformément à l'article VII.37, § 1er,

b) les informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir aux fins de l'initiation ou de l'exécution correcte de son ordre de paiement,

c) la forme et la procédure pour donner le consentement à l'initiation d'un ordre de paiement ou à l'exécution d'une opération de paiement et le retrait de ce consentement, conformément aux articles VII.32 et VII.50 ,

d) une référence au moment de la réception de l'ordre de paiement tel que défini à l'article VII.48 et l'éventuel délai limite établi par le prestataire de services de paiement,

e) le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni,

f) dans le cas d'instruments de paiement liés à une carte cobadgés, les droits de l'utilisateur de services de paiement au titre de l'article 8 du règlement (UE) 2015/751;

3° les frais, les taux d'intérêt et les taux de change:

a) tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement y compris

de kosten die gerelateerd zijn aan de wijze waarop en de frequentie waarmee uit hoofde van deze richtlijn gegevens worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld, en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten,

b) desgevallend, de toe te passen rentevoet op jaarbasis en wisselkoers, of, indien referentie-rentevoet en -wisselkoers te hanteren zijn, de wijze van berekening van de feitelijke interesten en de relevante datum en de index of basis voor de vaststelling van die referentierentevoet of -wisselkoers, en

c) indien overeengekomen, de onmiddellijke toepassing van wijzigingen in de referentierentevoet of wisselkoers en de informatievereisten met betrekking tot de wijzigingen overeenkomstig artikel VII.24, § 2,

4° de communicatie;

a) desgevallend, de communicatiemiddelen, met inbegrip van de technische vereisten van de apparatuur en software van de betalingsdienstgebruiker, zoals tussen de partijen voor de mededeling van informatie en kennisgevingen overeenkomstig deze wet overeengekomen;

b) de wijze waarop en de frequentie waarmee informatie krachtens deze wet wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld;

c) de taal of talen waarin het raamcontract wordt gesloten en waarin de communicatie gedurende de looptijd van de contractuele betrekking plaatsvindt, en

d) het recht van de betalingsdienstgebruiker om de contractuele voorwaarden van het raamcontract en informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel VII.23 te ontvangen,

5° de beschermende en corrigerende maatregelen

a) desgevallend, een beschrijving van de voorzorgsmaatregelen die de betalingsdienstgebruiker neemt om de veilige bewaring van een betaalinstrument te waarborgen, alsook de wijze waarop de betalingsdienstaanbieder in kennis wordt gesteld voor de toepassing van artikel VII.38, § 1, 2°,

b) de beveiligde procedure volgens welke de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker in kennis stelt van een vermoede of daadwerkelijke fraude en van beveiligingsdreigingen;

c) indien overeengekomen, de voorwaarden waaronder de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehoudt het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren overeenkomstig artikel VII.37,

d) de aansprakelijkheid van de betaler overeenkomstig artikel VII.44, met inbegrip van de vermelding van het relevante bedrag,

e) de wijze waarop en de termijn waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder in kennis

ceux liés aux modalités et à la fréquence selon lesquelles les informations prévues par le présent livre sont fournies ou mises à disposition, et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais,

b) le cas échéant, les taux d'intérêt sur une base annuelle et les taux de change à appliquer ou, si des taux d'intérêt et de change de référence doivent être utilisés, la méthode de calcul de l'intérêt réel ainsi que la date retenue et l'indice ou la base pour déterminer un tel taux d'intérêt ou de change de référence, et

c) s'il en est convenu ainsi, l'application immédiate des modifications apportées aux taux d'intérêt ou de change de référence et les exigences en matière d'informations afférentes à ces modifications, conformément à l'article VII.24, § 2,

4° la communication:

a) le cas échéant, les moyens de communication, y compris les exigences techniques applicables à l'équipement et aux logiciels de l'utilisateur de services de paiement, convenues entre les parties aux fins de la transmission d'informations ou de notifications au titre de la présente loi;

b) les modalités et la fréquence selon lesquelles les informations prévues par la présente loi sont fournies ou mises à disposition;

c) la ou les langues dans lesquelles le contrat-cadre sera conclu et la communication effectuée au cours de la relation contractuelle, et

d) le droit de l'utilisateur de services de paiement de recevoir les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions prévues à l'article VII.23,

5° les mesures de protection et les mesures correctives

a) le cas échéant, une description des mesures de prudence que l'utilisateur de services de paiement prend pour préserver la sécurité d'un instrument de paiement de même que les modalités de notification au prestataire de services de paiement au regard de l'article VII.38, § 1er, 2°,

b) la procédure sécurisée applicable par le prestataire de services de paiement pour la notification à l'utilisateur de services de paiement en cas de soupçon de fraude ou de fraude avérée ou de menaces pour la sécurité;

c) s'il en est convenu ainsi, les conditions dans lesquelles le prestataire de services de paiement se réserve le droit de bloquer un instrument de paiement, conformément à l'article VII.37,

d) la responsabilité du payeur conformément à l'article VII.44, y compris des informations sur le montant concerné,

e) le délai et les modalités selon lesquels l'utilisateur de services de paiement notifie au prestataire de services de

stelt van een niet-toegestane of onjuist geïnitieerde of foutief uitgevoerde betalingstransactie overeenkomstig artikel VII.41, onder vermelding van de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties overeenkomstig artikel VII.43,

f) de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de initiëring of uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de artikelen VII.55/3 tot VII.55/5,

g) de voorwaarden voor terugbetaling overeenkomstig de artikelen VII.46 en VII.47,

6° de wijziging en de opzegging van het raamcontract:

a) indien overeengekomen, het feit dat de betalingsdienstgebruiker geacht wordt overeenkomstig artikel VII.24 wijzigingen in de voorwaarden te hebben aanvaard tenzij de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat de wijzigingen niet worden aanvaard,

b) de looptijd van het raamcontract,

c) het recht van de betalingsdienstgebruiker om een raamcontract op te zeggen en alle afspraken met betrekking tot de opzegging overeenkomstig de artikelen VII.24, § 1, en VII.25,

7° de rechtsmiddelen:

a) elke contractuele bepaling inzake het op de overeenkomst toepasselijke recht en/of inzake de bevoegde rechter,

b) de klachten- en buitengerechtelijke geschillenregelingen die voor de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig boek XVI openstaan met inbegrip van het geografisch adres van de instelling waartoe de betalingsdienstgebruiker zijn klachten kan richten, waaronder de benaming en het adres van de Algemene Directie Economische Inspectie bij de FOD Economie.

Art. VII.23. Gedurende de contractuele looptijd heeft de betalingsdienstgebruiker te allen tijde het recht de contractuele voorwaarden van het raamcontract alsmede de in artikel VII.22 vermelde informatie en voorwaarden op een duurzame drager te vragen.

Onderafdeling 2. Wijziging van de voorwaarden en opzegging van het raamcontract

Art. VII.24. Elke wijziging van het raamcontract en van de in artikel VII.22 vermelde informatie en voorwaarden wordt uiterlijk twee maanden vóór de datum van de beoogde inwerkingtreding ervan door de betalingsdienstaanbieder voorgesteld op dezelfde wijze als in artikel VII.21, § 1, is bepaald. De betalingsdienstgebruiker kan de wijzigingen vóór de beoogde datum van inwerkingtreding aanvaarden of verwerpen.

In het geval dat artikel VII.22, 6°, a), van toepassing is, deelt de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker mee

paiement les opérations de paiement non autorisées, incorrectement initiées ou mal exécutées conformément à l'article VII.41 ainsi que la responsabilité du prestataire de services de paiement en matière d'opérations de paiement non autorisées, conformément à l'article VII.43,

f) la responsabilité du prestataire de services de paiement liée à l'initiation ou à l'exécution d'opérations de paiement, conformément aux articles VII.55/3 à VII.55/5,

g) les conditions de remboursement conformément aux articles VII.46 et VII.47,

6° la modification et la résiliation du contrat-cadre:

a) s'il en est convenu ainsi, le fait que l'utilisateur de services de paiement est réputé avoir accepté la modification des conditions conformément à l'article VII.24 à moins que l'utilisateur de services de paiement n'ait notifié au prestataire de services de paiement son refus de cette modification avant la date proposée pour l'entrée en vigueur de cette modification,

b) la durée du contrat-cadre,

c) le droit de l'utilisateur de services de paiement de résilier le contrat-cadre et tout accord lié à cette résiliation, conformément aux articles VII.24, § 1er, et VII.25,

7° les recours:

a) toute clause contractuelle relative au droit applicable au contrat-cadre et/ou à la juridiction compétente,

b) les voies de réclamation et de règlements extra-judiciaire des litiges ouvertes à l'utilisateur de services de paiement, conformément au livre XVI, y compris l'adresse physique de l'instance où l'utilisateur de services de paiement peut adresser ses réclamations parmi lesquelles les coordonnées de la Direction générale Inspection économique auprès du SPF Economie.

Art. VII.23. Au cours de la durée contractuelle, l'utilisateur de services de paiement a, à tout moment, le droit de recevoir, sur demande, les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions visées à l'article VII.22, sur support durable.

Sous-section 3. Modifications des conditions et résiliation du contrat-cadre

Art. VII.24. § 1er. Toute modification du contrat-cadre, ainsi que des informations et conditions visées à l'article VII.22, est proposée par le prestataire de services de paiement selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, et au plus tard deux mois avant la date proposée pour son entrée en vigueur. L'utilisateur de services de paiement peut accepter ou rejeter la modification avant la date proposée pour son entrée en vigueur.

Au cas où l'article VII.22, 6°, a), s'applique, le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de

dat hij wordt geacht deze wijzigingen te hebben aanvaard indien hij de betalingsdienstaanbieder niet vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt.

De betalingsdienstaanbieder stelt de betalingsdienstgebruiker er ook van in kennis dat wanneer de betalingsdienstgebruiker deze wijzigingen verwerpt, de betalingsdienstgebruiker het recht heeft de raamcontract kosteloos, met onmiddellijke ingang, te beëindigen tot de datum waarop de wijziging van toepassing zou worden,.

§ 2. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers kunnen met onmiddellijke ingang zonder kennisgeving worden toegepast, mits het recht daartoe in het raamcontract is overeengekomen en de wijzigingen gebaseerd zijn op de overeenkomstig artikel VII.22, 3°, b) en c), overeengekomen referentierentevoet of wisselkoers.

De betalingsdienstgebruiker wordt zo spoedig mogelijk van elke wijziging in de rentevoet in kennis gesteld op dezelfde wijze als in artikel VII.21, § 1, is bepaald, tenzij door de partijen is overeengekomen dat de informatie met een specifieke frequentie of op een specifieke wijze wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers die ten gunste van de betalingsdienstgebruiker uitvallen, kunnen zonder kennisgeving worden toegepast.

§ 3. Wijzigingen in de bij betalingstransacties gebruikte rentevoet of wisselkoers worden uitgevoerd en berekend op een neutrale wijze die betalingsdienstgebruikers niet discrimineert.

Art. VII.25. § 1. De betalingsdienstgebruiker kan het raamcontract te allen tijde kosteloos opzeggen met onmiddellijke ingang, tenzij een opzegtermijn van maximaal één maand werd overeengekomen.

Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder een voor onbepaalde duur gesloten raamcontract opzeggen op de wijze als bepaald in artikel VII.21, § 1, mits inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee maanden.

§ 2. Op gezette tijden aangerekende kosten voor betalingsdiensten zijn slechts naar evenredigheid verschuldigd door de betalingsdienstgebruiker tot aan het einde van het contract. Indien die kosten vooraf zijn betaald, worden zij naar evenredigheid onverwijld terugbetaald vanaf de maand volgend op de datum van de beëindiging.

De betalingsdienstverlener betaalt het positieve saldo, met inbegrip van alle intresten waarop hij of zij ingevolge de wettelijke en reglementaire bepalingen en de algemene voorwaarden recht heeft, van de betaalrekening, zonder bijkomende kost aan de betalingsdienstgebruiker uit hetzij overschrijven op een door de betalingsdienstgebruiker aangegeven betaalrekening van een betalingsdienstverlener.

paiement qu'il est réputé avoir accepté la modification s'il n'a pas notifié au prestataire de services de paiement, avant la date d'entrée en vigueur proposée de cette modification, qu'il ne l'acceptait pas.

Le prestataire de services de paiement informe également l'utilisateur de services de paiement que, au cas où ledit utilisateur rejette la modification, l'utilisateur de services de paiement a le droit de résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, jusqu'à la date à laquelle la modification aurait été appliquée.

§ 2. Les modifications des taux d'intérêt ou de change peuvent s'appliquer immédiatement et sans préavis, à condition que le contrat-cadre prévoie ce droit et que les modifications se fondent sur les taux d'intérêt ou de change de référence convenus conformément à l'article VII.22, 3°, b) et c).

L'utilisateur de services de paiement est informé de toute modification du taux d'intérêt le plus rapidement possible, selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, à moins que les parties ne conviennent d'une fréquence ou de modalités particulières en matière de fourniture ou de mise à disposition des informations. Néanmoins, les modifications des taux d'intérêt ou de change qui sont plus favorables aux utilisateurs de services de paiement peuvent être appliquées sans préavis.

§ 3. Les modifications des taux d'intérêt ou de change appliqués aux opérations de paiement sont mises en œuvre et calculées d'une manière neutre qui n'établit pas de discrimination à l'encontre des utilisateurs de services de paiement.

Art. VII.25 § 1er. L'utilisateur de services de paiement peut, à tout moment, résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, sauf si un délai de préavis d'au maximum un mois a été convenu.

Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut, selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, résilier un contrat-cadre conclu pour une durée indéterminée, moyennant un préavis d'au moins deux mois.

§ 2. Les frais régulièrement imputés pour la prestation de services de paiement ne sont dus par l'utilisateur de services de paiement qu'au prorata de la période échue à la fin du contrat. S'ils ont été payés à l'avance, ces frais sont remboursés sans délai au prorata, à partir du mois suivant la date de la résiliation.

Le prestataire de services de paiement paie à l'utilisateur de services de paiement, sans frais supplémentaires, le solde positif du compte de paiement y compris l'ensemble des intérêts auxquels il a droit en vertu des dispositions légales et réglementaires ainsi que des conditions générales ou bien le versera sur un compte de paiement d'un prestataire de services de paiement indiqué par l'utilisateur de services de paiement.

Na het afsluiten van een betaalrekening is de betalingsdienstverlener ertoe gehouden de door de betalingsdienstgebruiker op jaarbasis betaalde beheerskosten voor de betaalrekening terug te betalen naar evenredigheid van het aantal volledige kalendermaanden vanaf de maand volgend op de datum van het afsluiten van de rekening tot het einde van de periode waarvoor de beheerskosten werden betaald.

§ 3. Dit artikel is eveneens van toepassing op de spaarrekeningen bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Onderafdeling 4. Afzonderlijke betalingstransacties

Art. VII.26. In geval van een door de betaler geïnitieerde afzonderlijke betalingstransactie uit hoofde van een raamcontract, verstrekt een betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betaler en voorafgaand aan deze betalingstransactie, duidelijke informatie over:

1° haar maximum uitvoeringstermijn,

2° de door de betaler verschuldigde kosten en,

3° en desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten.

Art. VII.27. § 1. Nadat het bedrag van een afzonderlijke betalingstransactie van de rekening van de betaler is gedebiteerd of, indien de betaler geen betaalrekening gebruikt, na de ontvangst van de betalingsopdracht, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler op de wijze als bedoeld in artikel VII.21, § 1, de betaler onverwijld de volgende informatie:

1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;

2° het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betalingsopdracht gebruikte valuta;

3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten, ofwel de door de betaler verschuldigde debetinterest

4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;

5° de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.

§ 2. Een raamcontract omvat de voorwaarde dat de betaler kan vragen dat de in paragraaf 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand kosteloos wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op de

Après la clôture d'un compte de paiement, le prestataire de services de paiement est tenu de rembourser les frais de gestion payés par l'utilisateur de services de paiement, sur base annuelle, pour le compte de paiement, et ce au prorata du nombre entier de mois calendrier à compter du mois suivant la date de clôture du compte jusqu'à la fin de la période pour laquelle les frais de gestion ont été payés.

§ 3. Le présent article s'applique également aux comptes d'épargne visés à l'article 2 de l'arrêté royal du 27 août 1993 d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992.

Sous-section 4. Opérations de paiement individuelles

Art. VII.26. Pour toute opération de paiement individuelle relevant d'un contrat-cadre et initiée par le payeur, le prestataire de services de paiement fournit, à la demande du payeur et préalablement à cette transaction de paiement, des informations explicites sur:

1° son délai d'exécution maximal,

2° sur les frais qui doivent être payés par le payeur et ,

3° le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.

Art. VII.27. § 1er. Après que le montant d'une opération de paiement individuelle ait été débité du compte du payeur ou, lorsque le payeur n'utilise pas de compte de paiement, après réception de l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités visées à l'article VII.21, § 1er, les informations suivantes:

1° une référence permettant au payeur d'identifier chaque opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire;

2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du payeur est débité ou dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement;

3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais, ou l'intérêt dû par le payeur;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire;

5° la date valeur du débit ou la date de réception de l'ordre de paiement.

§ 2. Le contrat-cadre prévoit une condition selon laquelle le payeur peut demander que les informations visées au paragraphe 1er sont fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, gratuitement et selon des

overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.

§ 3. De Koning kan, in afwijking van paragraaf 2 en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de betalingsdienstaanbieder verplichten om ‚op vraag van de betaler de in paragraaf 1 bedoelde informatie eenmaal per maand kosteloos op een duurzame drager te verstrekken.

Art. VII.28. § 1. Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde op de wijze als bepaald in artikel VII.21, § 1, de begunstigde onverwijld de volgende informatie:

1° de referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;

2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd;

3° het bedrag van de voor de betalingstransactie verschuldigde kosten, en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten, ofwel de aan de begunstigde aan te rekenen interesten;

4° voor zover van toepassing, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;

5° de valutadatum van de creditering.

§ 2. Een raamcontract kan de voorwaarde omvatten dat de in paragraaf 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op een overeengekomen wijze die de begunstigde de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.

§ 3. De Koning kan, in afwijking van paragraaf 2 en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de betalingsdienstaanbieder verplichten om de in paragraaf 1 bedoelde informatie ten minste eenmaal per maand kosteloos op een duurzame drager op vraag van de begunstigde te verstrekken..

HOOFDSTUK 3. Rechten en plichten met betrekking tot het aanbieden en het gebruik van betalingsdiensten

Afdeling 1. Algemene regels

Art.VII.29. Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de artikelen VII.30, § 1, VII.32, § 3, VII.33, VII.42, VII.44, VII.46 en VII.47, VII.50, VII.55/3 tot VII.55/7, in het geheel off ten dele niet

modalités convenues qui permettent au payeur de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses.

§ 3. Le Roi peut, par dérogation au paragraphe 2 et selon les modalités qu'Il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du payeur les informations visées au paragraphe 1er sur support durable une fois par mois.

Art. VII.28. § 1er. Après avoir exécuté une opération de paiement individuelle, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, les informations suivantes:

1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;

2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du bénéficiaire est crédité;

3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais, ou l'intérêt dû par le bénéficiaire;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;

5° la date valeur du crédit.

§ 2. Le contrat-cadre peut prévoir une condition selon laquelle les informations visées au paragraphe 1er doivent être fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, et selon des modalités convenues qui permettent au bénéficiaire de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses.

§ 3. Le Roi peut, par dérogation au paragraphe 2 et selon les modalités qu'Il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du bénéficiaire les informations visées au paragraphe 1er sur un support durable une fois par mois.

CHAPITRE 3. Droits et obligations liés à la prestation et à l'utilisation des services de paiements

Section 1re. Règles générales

Art.VII.29. Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, les parties peuvent décider que les articles VII.30, § 1er, VII.32, § 3, VII.33, VII.42, VII.44, VII.46 et VII.47, VII.50, VII.55/3 à VII.55/7, ne s'appliquent pas,

van toepassing zijn. Partijen kunnen ook een andere termijn overeenkomen dan die welke is bepaald in artikel VII.41.

Art.VII.30. § 1. De betalingsdienstaanbieder mag uit hoofde van de artikelen VII.32 tot VII.55/9 en behoudens andersluidende bepaling, de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn verplichtingen.

In afwijking van de voorgaande lid, kan de betalingsdienstaanbieder kosten aanrekenen in de gevallen bedoeld in de artikelen VII.49, § 1, VII..50, vijfde lid, of VII.55/2, § 2, voor zover dit in het raamcontract werd overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder en in de mate dat de aan te rekenen kosten passend zijn en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder feitelijk gedragen heeft.

§ 2. Voor betalingstransacties die binnen de Europese Unie worden verricht, waarbij de betalingsdienstaanbieders van zowel de betaler als de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich binnen de Unie bevinden, betalen de begunstigde en de betaler elk voor zich de kosten die hun respectieve betalingsdienstaanbieder in rekening brengt.

§ 3. Onverminderd de toepassing van paragraaf 4, belet de betalingsdienstaanbieder niet dat de begunstigde aan de betaler een vergoeding vraagt, een korting aanbiedt of er anderszins op aanstuurt dat de betaler een bepaald betaalinstrument gebruikt.

De eventueel in rekening gebrachte kosten liggen niet hoger dan de directe kosten die de begunstigde zelf voor het gebruik van het specifieke betaalinstrument draagt.

§ 4. In ieder geval vraagt de begunstigde geen vergoeding voor het gebruik van betaalinstrumenten waarvan de afwikkelingsvergoedingen onder hoofdstuk II van Verordening (EU) 2015/751 vallen, noch voor betalingsdiensten waarop Verordening (EU) 260/2012 van toepassing is.

In ieder geval vraagt de begunstigde geen vergoeding voor gebruik van betaalinstrumenten zoals gedefinieerd in artikel 2, 6), van Verordening (EU) 2015/751.

§ 5. In afwijking van paragraaf 3, eerste lid kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, rekening houdend met de noodzaak om de mededinging en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen, de begunstigde het recht ontzeggen of inperken om een vergoeding te vragen voor het verrichten van betalingstransacties met behulp van een betaalinstrument.

De Koning kan ook, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, maxima bepalen voor de vergoedingen, ongeacht de benaming of de vorm, die door de betalingsdienstaanbieder aan de begunstigde worden aangerekend voor de terbeschikkingstelling van uitrusting die het verstrekken van betalingsdiensten verbonden met een betaalinstrument vergemakkelijken.

en tout ou partie. Les parties peuvent également convenir d'un délai distinct de celui fixé à l'article VII.41.

Art.VII.30. § 1er. Le prestataire de services de paiement ne peut, en vertu des articles VII.32 à VII.55/9, et sauf disposition contraire, imputer de frais à l'utilisateur de services de paiement pour l'accomplissement de ses obligations.

Par dérogation à l'alinéa précédent, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais dans les cas visés aux articles VII. 49, § 1er, VII.50, alinéa 5, ou VII.55/2, § 2, pour autant que ces frais soient convenus dans le contrat-cadre entre l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement et dans la mesure où ils sont appropriés et correspondent aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.

§ 2. Pour les opérations de paiement effectuées à l'intérieur de l'Union européenne, lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un État membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un État membre, le payeur et le bénéficiaire paient, chacun pour leur part, les frais prélevés par leur prestataire de services de paiement respectif.

§ 3. Sans préjudice de l'application du paragraphe 4, le prestataire de services de paiement n'empêche pas le bénéficiaire d'appliquer des frais ou de proposer une réduction au payeur, ou de l'orienter d'une autre manière vers l'utilisation d'un instrument de paiement donné.

Les frais appliqués ne peuvent dépasser les coûts directs supportés par le bénéficiaire pour l'utilisation de cet instrument de paiement.

§ 4. En tout état de cause, le bénéficiaire n'applique pas des frais au titre de l'utilisation d'instruments de paiement pour lesquels les commissions d'interchange sont réglementées par le chapitre II du règlement (UE) 2015/751 et pour les services de paiement auxquels s'applique le règlement (UE) 260/2012.

En tout état de cause, le bénéficiaire n'applique pas des frais au titre de l'utilisation d'instruments de paiement tels que définis à l'article 2, 6) du règlement (UE) 2015/751.

§ 5. Par dérogation au paragraphe 3, alinéa 1er, le Roi peut, compte tenu de la nécessité d'encourager la concurrence et de favoriser l'utilisation de moyens de paiement efficaces, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, interdire ou limiter le droit du bénéficiaire de réclamer une indemnité pour effectuer des transactions de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.

Le Roi peut également, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, fixer des maxima pour les indemnités, quelles que soient leur qualification ou leur forme, réclamées par le prestataire de services de paiement au bénéficiaire pour la mise à la disposition d'équipement permettant de faciliter la fourniture de services de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.

Art. VII.31. § 1. Met betrekking tot betaalinstrumenten die overeenkomstig de raamcontract uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen, kunnen betalingsdienstaanbieders met hun betalingsdienstgebruikers overeenkomen dat:

1° artikelen VII.38, § 1, 2°, VII.39, 3° en 4°, en VII.44, § 2, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument niet kan worden geblokkeerd of verder gebruik ervan niet kan worden voorkomen;

2° artikelen VII.42, VII.43, en VII.44, § 1, eerste en vierde lid, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of de betalingsdienstaanbieder om andere redenen inherent aan het betaalinstrument niet het bewijs kan leveren dat de betalingstransactie is toegestaan;

3° in afwijking van artikel VII.49, § 1, de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de betalingsdienstgebruiker in kennis te stellen van de weigering van een betalingsopdracht als uit de context duidelijk blijkt dat de opdracht niet is uitgevoerd;

4° in afwijking van artikel VII.50 de betaler de betalingsopdracht niet kan herroepen nadat hij de betalingsopdracht heeft overgemaakt of de begunstigde heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingstransactie;

5° in afwijking van de artikelen VII.53 en VII54, andere uitvoeringstermijnen worden toegepast.

§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in paragraaf 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.

§ 3. De artikelen VII.43 en VII.44 zijn ook van toepassing op elektronisch geld, tenzij de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet de mogelijkheid heeft de betaalrekening waarop het elektronisch geld is opgeslagen te blokkeren, en de rekening waarop het elektronisch geld opgeslagen is of het betaalinstrument te blokkeren en het instrument voldoet aan de gebruiksvoorwaarden zoals bedoeld in de inleidende bepaling van paragraaf 1.

§ 4. De Koning kan de afwijking van de toepassing van de artikelen VII. 43 en VII. 44 beperken tot betaalrekeningen waarop het elektronisch geld is opgeslagen, of tot betaalinstrumenten met een bepaalde waarde.

VII.31. § 1er. Dans le cas d'instruments de paiement qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement individuelles dont le montant n'excède pas 30 euros ou qui ont une limite de dépenses de 150 euros, ou encore qui stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, les prestataires de services de paiement peuvent convenir avec leurs utilisateurs de services de paiement que:

1° les articles VII.38, § 1er, 2°, VII.39, 3° et 5°, et VII.44, § 3, ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement ne peut pas être bloqué ou si la poursuite de l'utilisation de celui-ci ne peut être empêchée;

2° les articles VII.42, VII.43 et VII.44, § 1er, et 4, ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est pas en mesure, pour des raisons autres, inhérentes à l'instrument de paiement, d'apporter la preuve qu'une opération de paiement a été autorisée;

3° par dérogation à l'article VII.49, § 1er, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de notifier à l'utilisateur de services de paiement le refus de l'ordre de paiement si la non-exécution ressort clairement du contexte;

4° par dérogation à l'article VII.50 le payeur ne peut pas révoquer l'ordre de paiement après avoir transmis l'ordre de paiement ou donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire;

5° par dérogation aux articles VII.53 et VII.54, d'autres délais d'exécution s'appliquent.

§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au paragraphe 1er, alinéa 1er , et pour les instruments de paiement prépayés les augmenter jusqu'à 500 euros.

§ 3. Les articles VII.43 et VII.44 s'appliquent également à la monnaie électronique, à moins que le prestataire de services de paiement du payeur n'ait pas la capacité de bloquer le compte de paiement sur lequel la monnaie électronique est stockée ou de bloquer l'instrument de paiement et que le compte de paiement sur lequel la monnaie électronique est stockée ou l'instrument remplit les conditions d'utilisation visées à la disposition introductive du paragraphe 1er.

§ 4. Le Roi peut limiter la dérogation à l'application des articles VII.43 et VII.44 aux comptes de paiement sur lesquels la monnaie électronique est stockée ou aux instruments de paiement d'une certaine valeur.

Afdeling 2. Toestaan van betalingstransacties

Onderafdeling 1. Instemming met de uitvoering van betalingsopdrachten en bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen

Art. VII. 32. § 1. Een betalingstransactie wordt pas als toegestaan aangemerkt indien de betaler heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingsopdracht.

Een betalingstransactie kan voorafgaand aan de uitvoering of, indien overeengekomen door de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder, na de uitvoering door de betaler worden toegestaan.

§ 2. De instemming om een betalingstransactie of een reeks betalingstransacties te doen uitvoeren wordt verleend in de tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder overeengekomen vorm en volgens de overeengekomen procedure.

De instemming met de uitvoering van een betalingstransactie kan ook worden verleend via de begunstigde of de betalingsinitiatiedienstaanbieder.

Zonder instemming wordt een betalingstransactie als niet-toegestaan aangemerkt.

§ 3. De instemming kan te allen tijde door de betaler worden ingetrokken, doch uiterlijk op het tijdstip van het onherroepelijk worden bedoeld in artikel VII.50.

Hetzelfde geldt voor een instemming met de uitvoering van een reeks betalingstransacties, die kan worden ingetrokken met als gevolg dat iedere toekomstige betalingstransactie als niet-toegestaan wordt aangemerkt.

§ 4. De procedure voor het verlenen van de instemming wordt overeengekomen tussen de betaler en de relevante betalingsdienstaanbieder(s).

Art. VII.33. § 1. De totstandkoming van de domiciliëring vereist het verlenen van een lastgeving door de betaler aan, naargelang, één of meerdere van de hierna volgende personen:

1° de begunstigde;

2° de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde;

3° de betalingsdienstaanbieder van de betaler.

Een exemplaar op duurzame drager dient overhandigd te worden aan de betaler.

§ 2. Ongeacht of de lastgeving bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, al dan niet is opgenomen in hetzelfde instrumentum van de hoofdverbintenis waarvan zij uitvoering waarborgt, beantwoordt de lastgeving minstens aan de volgende voorwaarden:

1° een uitdrukkelijke instemming en ondertekening van de betaler;

Section 2. Autorisation des opérations de paiement

Sous-section 1re . Consentement à l'exécution des opérations de paiement et confirmation de la disponibilité des fonds

VII.32. § 1er. Une opération de paiement est réputée autorisée si le payeur a donné son consentement à l'exécution de l'ordre de paiement.

Une opération de paiement peut être préalablement autorisée par le payeur ou postérieurement à son exécution si le payeur et son prestataire de services de paiement en ont convenu ainsi.

§ 2. Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement ou d'une série d'opérations de paiement est donné sous la forme convenue entre le payeur et le prestataire de services de paiement et conformément à la procédure convenue.

Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement peut aussi être donné par l'intermédiaire du bénéficiaire ou du prestataire de services d'initiation de paiement.

En l'absence de consentement, l'opération de paiement est réputée non autorisée.

§ 3. Le consentement peut à tout moment être retiré par le payeur, mais en aucun cas après le moment d'irrévocabilité visé à l'article VII.50.

Le consentement à l'exécution d'une série d'opérations de paiement peut aussi être retiré avec pour effet que toute opération de paiement postérieure est réputée non autorisée.

§ 4. La procédure de consentement fait l'objet d'un accord entre le payeur et le ou les prestataires de services de paiement concernés.

VII.33. § 1er. La réalisation de la domiciliation nécessite l'octroi d'un mandat par le payeur à, selon le cas, l'une ou plusieurs des personnes suivantes:

1° le bénéficiaire;

2° le prestataire de services de paiement du bénéficiaire;

3° le prestataire de services de paiement du payeur.

Un exemplaire sur support durable doit être remis au payeur.

§ 2. Même si le mandat visé au paragraphe 1er, alinéa 1er n'est pas repris dans le même instrumentum que le contrat principal dont il garantit l'exécution, le mandat répond au moins aux conditions suivantes:

1° un consentement exprès et la signature du payeur;

2° de te geven volmacht moet uitdrukkelijk verwijzen naar de onderliggende overeenkomst die op haar beurt de draagwijdte van de gedomicilieerde schuldvordering bepaalt met betrekking tot de aard, de vervaltermijn en zo mogelijk het juiste bedrag.

De domiciliëring kan slechts rechtsgeldig tot stand komen indien de betaler voorafgaand in kennis werd gesteld van de onderliggende overeenkomst.

§ 3. Onverminderd de toepassing van artikel VII.46, § 3, indien het juiste bedrag of de datum van debitering niet bepaald is bij het sluiten van de domiciliëring, geeft de begunstigde hiervan kennis aan de betaler op de overeengekomen datum binnen een redelijke termijn voorafgaand aan het initiëren van iedere betalingstransactie.

§ 4. Een domiciliëring en de hiermee verbonden lastgeving kan door elke partij ten allen tijde rechtsgeldig worden opgezegd, door kennisgeving aan de medecontractant/tegenpartij.

De opzegging van de domiciliëring door de betaler is rechtsgeldig, en tegenstelbaar aan al zijn lasthebbers, wanneer de betaler hiervan kennis geeft hetzij aan zijn schuldeiser, hetzij aan zijn betalingsdienstaanbieder indien dit laatste uitdrukkelijk werd overeengekomen.

VII.34. § 1. De betaler kan de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder verzoeken om hem de identificatie van de betalingsdienstaanbieder mee te delen die de bevestiging van de beschikbaarheid van de fondsen in overeenstemming met artikel 58, § 1, van NBB wet heeft gevraagd en het antwoord dat deze ontving.

§ 2. Dit artikel is niet van toepassing op betalingstransacties die zijn geïnitieerd met op kaarten gebaseerde betaalinstrumenten waarop elektronisch geld is opgeslagen.

Onderafdeling 2. Regels voor de toegang tot betaalrekeningen en voor de toegang tot en het gebruik van informatie over betaalrekeningen

Art. VII.35. § 1. De betaler heeft het recht om gebruik te maken van een betalingsinitiatiedienstaanbieder teneinde toegang te krijgen tot betalingsinitiatiediensten, tenzij de betaalrekening niet online toegankelijk is.

§ 2. Wanneer de betaler uitdrukkelijk instemming verleent voor een overeenkomstig artikel VII.32 uit te voeren betaling, voert de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de in paragraaf 3 van dit artikel vermelde handelingen uit, teneinde het recht van de betaler om van de betalingsinitiatiedienst gebruik te maken, te waarborgen.

§ 3. De rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder, naast de voorwaarden bepaald in artikel 48 van de wet NBB door de betalingsinitiatiedienstaanbieder:

a) verstrekt onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht van een betalingsinitiatiedienstaanbieder alle informatie over de initiëring van de betalingstransactie, alsmede alle informatie die toegankelijk is voor de rekeninghoudende

2° la procuration à donner doit se référer expressément au contrat sous-jacent qui a son tour détermine la portée des créances domiciliées en ce qui concerne la nature, l'échéance et, si possible, le montant juste.

La domiciliation ne peut se réaliser valablement que si le payeur a été précédemment informé du contrat sous-jacent.

§ 3. Sans préjudice de l'application de l'article VII.46, § 3, si le montant juste ou la date de débit n'est pas déterminée lors de la conclusion de la domiciliation, le bénéficiaire en fait part au payeur à la date convenue, dans un délai raisonnable précédant l'initiation de chaque opération de paiement.

§ 4. Une domiciliation et le mandat y attaché peuvent être résiliés par chaque partie, à tout moment, par la notification au cocontractant.

La résiliation de la domiciliation par le payeur est valable et opposable à tous ses mandataires lorsque le payeur la notifie soit à son créancier, soit à son prestataire de services de paiement si cette dernière possibilité a été expressément convenue.

VII.34, § 1er. Le payeur peut demander au prestataire de services de paiement gestionnaire du compte de lui communiquer l'identification du prestataire de services de paiement qui a demandé la confirmation de la disponibilité des fonds conformément à l'article 58, § 1er, de la loi BNB, et la réponse qui lui a été faite.

§ 2. Le présent article ne s'applique pas aux opérations de paiement initiées au moyen d'instruments de paiement liés à une carte sur lesquels est stockée de la monnaie électronique.

Sous-section 2. Règles relatives à l'accès au compte de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données

VII.35. § 1er. Le payeur a le droit de s'adresser à un prestataire de services d'initiation de paiement pour obtenir les services d'initiation de paiement, sauf si le compte de paiement n'est pas accessible en ligne.

§ 2. Lorsque le payeur donne son consentement explicite à l'exécution d'un paiement conformément à l'article VII.32, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte exécute les actions prévues au paragraphe 3 du présent article afin de garantir le droit du payeur de recourir à un service d'initiation de paiement.

§ 3. Outre les conditions fixées à l'article 48 de la loi BNB pour le prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte:

a) immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement d'un prestataire de services d'initiation de paiement, fournit au prestataire de services d'initiation de paiement, ou met à sa disposition, toutes les informations sur l'initiation de

betalingsdienstaanbieder met betrekking tot de uitvoering van de betalingstransactie, aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder, of stelt deze informatie ter beschikking;

b) behandelt door de diensten van een betalingsinitiatiedienstaanbieder verzonden betalingsopdrachten niet anders, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, dan door de betaler rechtstreeks verzonden betalingsopdrachten, tenzij om objectieve redenen:

§ 4. Het aanbieden van betalingsinitiatiediensten mag niet afhangen van het bestaan van een contractuele relatie tussen de betalingsinitiatiedienstaanbieder en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder voor dat doeleinde.

VII.36. § 1. Naast de voorwaarden bepaald in artikel 57, § 2, van de wet NBB, in verband met betaalrekeningen, behandelt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de door de diensten van een rekeninginformatiedienstaanbieder verzonden verzoeken om gegevens zonder enige discriminatie , tenzij dit gebaseerd is op objectieve redenen.

§ 2. Het aanbieden van rekeninginformatiediensten mag niet afhangen van het bestaan van een contractuele relatie tussen de rekeninginformatiedienstaanbieder en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder voor dat doeleinde.

Onderafdeling 3. Restricties op het gebruik van het betaalinstrument en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders

Art. VII.37. § 1. Wanneer voor de mededeling van de instemming gebruik wordt gemaakt van een specifiek betaalinstrument, kunnen de betaler en de betalingsdienstaanbieder uitgavenlimieten overeenkomen voor betalingstransacties die met dat betaalinstrument zijn uitgevoerd.

§ 2. Indien zulks in de raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehouden een betaalinstrument te blokkeren om objectief gerechtvaardigde redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument, een vermoeden van niet-toegestaan of frauduleus gebruik van het betaalinstrument of, in geval van een betaalinstrument met een kredietlijn, een aanzienlijk toegenomen risico dat de betaler niet in staat is zijn betalingsplicht na te komen.

In dergelijke gevallen informeert de betalingsdienstaanbieder de betaler op de overeengekomen wijze, onverminderd de toepassing van artikel VII.98, § 2, van de blokkering van het betaalinstrument en van de redenen daarvoor, indien mogelijk voordat het betaalinstrument wordt geblokkeerd, en ten laatste onmiddellijk daarna.

De informatieverstrekking, bedoeld in het voorgaande lid, is niet vereist wanneer dit objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of verboden is krachtens andere wetgeving.

l'opération de paiement et toutes les informations auxquelles il a lui-même accès concernant l'exécution de l'opération de paiement;

b) traite les ordres de paiement transmis grâce aux services d'un prestataire de services d'initiation de paiement sans aucune discrimination, autre que fondée sur des raisons objectives, en termes de délai, de priorité ou de frais par rapport aux ordres de paiement transmis directement par le payeur.

§ 4. La fourniture de services d'initiation de paiement n'est pas subordonnée à l'existence de relations contractuelles entre le prestataire de services d'initiation de paiement et le prestataire de services de paiement gestionnaires de comptes à cet effet.

VII.36. § 1er . Outre les conditions fixées à l'article 57, § 2, de la loi BNB, pour ce qui concerne les comptes de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte traite les demandes de données transmises grâce aux services d'un prestataire de services d'information sur les comptes sans aucune discrimination autre que fondée sur des raisons objectives.

§ 2. La fourniture de services d'information sur les comptes n'est pas subordonnée à l'existence de relations contractuelles entre le prestataire de services d'information sur les comptes et le prestataire de services de paiement gestionnaires de comptes à cet effet.

Sous-section 3. Limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement

VII.37. § 1er. Lorsqu'un instrument de paiement spécifique est utilisé afin de donner le consentement, le payeur et le prestataire de services de paiement peuvent convenir de limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au moyen dudit instrument de paiement.

§ 2. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut se réserver le droit de bloquer l'instrument de paiement et ce pour des raisons objectivement motivées ayant trait à la sécurité de l'instrument de paiement, à la présomption d'une utilisation non autorisée ou frauduleuse de l'instrument de paiement ou, s'il s'agit d'un instrument de paiement doté d'un contrat de crédit, au risque sensiblement accru que le payeur soit dans l'incapacité de s'acquitter de son obligation de paiement.

Dans ces cas, le prestataire de services de paiement informe le payeur, de la manière convenue et sans préjudice de l'application de l'article VII.98, § 2, du blocage de l'instrument de paiement et des raisons de ce blocage et ce, si possible avant que l'instrument de paiement ne soit bloqué et au plus tard immédiatement après.

La fourniture des informations visées à l'alinéa précédent n'est pas requise si elle n'est pas acceptable pour des raisons de sécurité objectivement motivées ou interdite en vertu d'une autre législation.

De betalingsdienstaanbieder deblokkeert het betaalinstrument of vervangt dit door een nieuw betaalinstrument zodra de redenen voor de blokkering niet langer bestaan.

In de gevallen dat de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de toegang ontzegt tot een betaalrekening aan een rekeninginformatiedienstaanbieder of aan een betalingsdienstaanbieder in uitvoering van de voorwaarden bepaald in artikel 57, § 3, NBB-wet, informeert de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de betaler in de overeengekomen vorm over de ontzegging van toegang tot de betaalrekening en over de redenen daarvoor.

Indien mogelijk wordt deze informatie aan de betaler meegedeeld voordat de toegang wordt ontzegd, en ten laatste onmiddellijk daarna, tenzij het verstrekken van die informatie objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of krachtens de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of ander wetgeving verboden is.

Onderafdeling 4. Plichten met betrekking tot betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens

Art. VII.38. § 1. De betalingsdienstgebruiker die gemachtigd is een betaalinstrument te gebruiken, voldoet aan de volgende verplichtingen:

1° gebruikt het betaalinstrument overeenkomstig de voorwaarden die op de uitgifte en het gebruik van het betaalinstrument van toepassing zijn; deze voorwaarden moeten objectief, niet-discriminerend en evenredig zijn;

2° stelt, wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal, het onrechtmatig gebruik of het niet-toegestane gebruik van het betaalinstrument, de betalingsdienstaanbieder of de door laatstgenoemde gespecifieerde entiteit daarvan onverwijld in kennis.

§ 2. Voor de toepassing van paragraaf 1, 1°, neemt de betalingsdienstgebruiker, zodra hij een betaalinstrument ontvangt, in het bijzonder alle redelijke maatregelen om de veiligheid van de persoonlijke beveiligingsgegevens ervan te waarborgen.

Art. VII.39. De betalingsdienstaanbieder die het betaalinstrument uitgeeft, voldoet aan de volgende verplichtingen:

1° zorgt ervoor dat de persoonlijke beveiligingsgegevens niet toegankelijk zijn voor andere partijen dan de betalingsdienstgebruiker die gerechtigd is het betaalinstrument te gebruiken, onverminderd de verplichtingen van de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig artikel VII.38;

2° zendt niet ongevraagd een betaalinstrument toe, tenzij een betaalinstrument dat reeds aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, moet worden vervangen;

Le prestataire de services de paiement débloque l'instrument de paiement ou remplace celui-ci par un nouvel instrument de paiement dès lors que les raisons justifiant le blocage n'existent plus.

Lorsque le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte refuse l'accès à un compte de paiement à un prestataire de services d'information sur les comptes ou à un prestataire de services de paiement, en application des conditions fixées à l'article 57, § 3, de la loi BNB, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte informe le payeur de la manière convenue, du refus d'accès au compte de paiement et des raisons de ce refus.

Cette information est, si possible, donnée au payeur avant que l'accès ne soit refusé et au plus tard immédiatement après ce refus, à moins que le fait de fournir cette information ne soit pas acceptable pour des raisons de sécurité objectivement justifiées ou soit interdit en vertu de la loi la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation.

Sous-section 4. Obligations liées aux instruments de paiement et aux données de sécurité personnalisées

VII.38. § 1er. L'utilisateur de services de paiement habilité à utiliser un instrument de paiement a les obligations suivantes:

1° il utilise l'instrument de paiement conformément aux conditions régissant l'émission et l'utilisation de cet instrument de paiement, qui doivent être objectives, non discriminatoires et proportionnées;

2° lorsqu'il a connaissance de la perte, du vol, du détournement ou de toute utilisation non autorisée de son instrument de paiement, il en informe sans délai son prestataire de services de paiement ou l'entité indiquée par celui-ci.

§ 2. En application du paragraphe 1er, 1°, l'utilisateur de services de paiement prend, en particulier, dès qu'il reçoit un instrument de paiement, toutes les mesures raisonnables afin de préserver la sécurité de l'instrument de paiement et de ses données de sécurité personnalisées.

VII.39. Le prestataire de services de paiement émettant un instrument de paiement a les obligations suivantes:

1° il s'assure que les données de sécurité personnalisées de tout instrument de paiement ne sont pas accessibles à d'autres parties que l'utilisateur de services de paiement autorisé à utiliser cet instrument, sans préjudice des obligations de l'utilisateur de services de paiement visées à l'article VII.38;

2° il s'abstient d'envoyer tout instrument de paiement non sollicité, sauf dans le cas où un instrument de paiement déjà donné à l'utilisateur de services de paiement doit être remplacé;

3° zorgt ervoor dat te allen tijde passende middelen beschikbaar zijn om de betalingsdienstgebruiker in staat in te stellen een kennisgeving krachtens artikel VII.38, § 1, 2°, te doen of om deblokkering van het betaalinstrument te verzoeken op grond van art. VII.37, § 2, laatste lid; de betalingsdienstaanbieder verstrekt de betalingsdienstgebruiker desgevraagd de middelen waarmee laatstgenoemde kan bewijzen, tot achttien maanden na de kennisgeving, dat hij een dergelijke kennisgeving heeft gedaan;

4° biedt de betalingsdienstgebruiker de mogelijkheid de in artikel VII.38, § 1, 2°, bedoelde kennisgeving kosteloos te doen en brengt, voor zover er al kosten zijn, alleen de rechtstreeks aan dat instrument gerelateerde vervangingskosten in rekening;

5° belet dat het betaalinstrument nog kan worden gebruikt nadat de kennisgeving krachtens artikel VII.38, § 1, 2°is gedaan;

6° hij draagt het risico van het zenden van een betaalinstrument aan de betaler of het zenden van elk middel dat het gebruik ervan toelaat, in het bijzonder de gepersonaliseerde beveiligingsgevevens.

VII.40 De betalingsdienstaanbieder dient een interne registratie bij te houden van de betalingstransacties, gedurende een periode van ten minste ten jaar te rekenen vanaf de uitvoering van de transacties.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan andere wettelijke bepalingen inzake het leveren van bewijsstukken..

Onderafdeling 5. Kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties

Art. VII.41. § 1. De betalingsdienstgebruiker die zich rekenschap geeft van een niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransactie welke aanleiding geeft tot een vordering, met inbegrip van een vordering bedoeld in de artikelen VII.55/3 tot VII.55/7, verkrijgt van de betalingsdienstaanbieder alleen rechtzetting van zulke transactie indien de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder onverwijld en uiterlijk dertien maanden na de valutadatum van de debitering of creditering kennis geeft van de bewuste transactie, tenzij de betalingsdienstgebruiker, desgevallend, de informatie betreffende die betalingstransactie niet overeenkomstig de artikelen VII. 4 tot VII. 26 van dit boek heeft verstrekt of ter beschikking heeft gesteld.

§ 2. Wanneer een betalingsinitiatiedienstaanbieder bij de transactie betrokken is, verkrijgt de betalingsdienstgebruiker rectificatie van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder krachtens lid 1, onverminderd artikel VII.43, § 2, en artikel VII.55/6.

Art. VII.42. § 1. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan of aanvoert dat de betalingstransactie niet correct is uitgevoerd, is de betalingsdienstaanbieder gehouden

3° il veille à la disponibilité, à tout moment, de moyens appropriés permettant à l'utilisateur de services de paiement de procéder à la notification visée à l'article VII.38, § 1er, 2°, ou de demander le déblocage de l'instrument de paiement conformément à l'article VII.37, § 2, dernier alinéa; le prestataire de services de paiement fournit, sur demande, à l'utilisateur de services de paiement, pendant dix-huit mois à compter de la notification, les moyens de prouver qu'il a bien procédé à cette notification;

4° il fournit à l'utilisateur de services de paiement la possibilité de procéder à la notification prévue à l'article VII.38, § 1er, 2°, à titre gratuit et ne facture, éventuellement, que les coûts de remplacement directement imputables à cet instrument de paiement;

5° il empêche toute utilisation de l'instrument de paiement après une notification effectuée en application de l'article VII.38, § 1er, 2°;

6° il supporte le risque lié à l'envoi d'un instrument de paiement à l'utilisateur de services de paiement ou de tout moyen qui en permet l'utilisation, en particulier toute donnée de sécurité personnalisée de celui-ci.

VII.40. Le prestataire de services de paiement doit tenir un registre interne des opérations de paiement pendant une période d'au moins dix ans à compter de l'exécution des opérations.

Cette disposition ne porte pas préjudice à d'autres dispositions légales en matière de fourniture de pièces justificatives.

Sous-section 5. Notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées

VII.41. § 1er. L'utilisateur de services de paiement n'obtient du prestataire de services de paiement la correction d'une opération de paiement non autorisée ou mal exécutée que si l'utilisateur de services de paiement en informe sans délai le prestataire de services de paiement au moment où il constate une telle opération donnant lieu à une réclamation, en ce compris une réclamation visée aux articles VII.55/3 à VII.55/7, et au plus tard dans les treize mois suivant la date de débit ou de crédit, à moins que, le cas échéant, le prestataire de services de paiement n'ait pas fourni ou mis à disposition les informations relatives à cette opération de paiement conformément aux articles VII. 4 à VII. 26 du présent livre.

§ 2. Lorsqu'un prestataire de services d'initiation de paiement intervient, l'utilisateur de services de paiement obtient la correction par le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte dans les conditions prévues au paragraphe 1er, sans préjudice de l'article VII.43, § 2, et de l'article VII.55/6.

VII.42. § 1er. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, ou affirme que l'opération de paiement n'a pas été exécutée correctement, il incombe au prestataire de services

het bewijs te leveren dat de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd, is geboekt en niet door een technische storing of enig ander falen van de door de betalingsdienstaanbieder aangeboden diensten is beïnvloed.

Indien de betalingstransactie geïnitieerd wordt via een betalingsinitiatiedienstaanbieder, levert de betalingsinitiatiedienstaanbieder het bewijs dat, binnen zijn bevoegdheid, de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

§ 2. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan, vormt het feit dat het gebruik van een betaalinstrument door de betalingsdienstaanbieder, daaronder in voorkomend geval de betalingsinitiatiedienstaanbieder begrepen, is geregistreerd, op zichzelf niet noodzakelijkerwijze afdoende bewijs dat de betalingstransactie door de betaler is toegestaan of dat de betaler frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer van de verplichtingen uit hoofde van artikel VII.38 niet is nagekomen.

De betalingsdienstaanbieder, daaronder in voorkomend geval de betalingsinitiatiedienstaanbieder begrepen, verstrekt ondersteunend bewijs om fraude of grove nalatigheid van de zijde van de betaler te bewijzen.

§ 3. De Koning kan de regels opleggen waaraan het bewijs inzake de authentificatie, de registratie van het boeken van de betwiste betalingstransactie, moet voldoen. Hij kan een onderscheid maken in functie van de aard van de betalingstransactie en het betaalinstrument dat werd gebruikt voor het initiëren van een betalingsopdracht. De Koning kan eveneens de sancties bepalen die van toepassing zijn bij niet-naleving van de aldus opgelegde regels.

Onderafdeling 6. Aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties

Art. VII.43. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel VII.41 dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler, in geval van een niet-toegestane betalingstransactie, de betaler onmiddellijk het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug te betalen en in elk geval uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag, nadat hij zich rekenschap heeft gegeven van de transactie of daarvan in kennis is gesteld, uitgezonderd indien de betalingsdienstaanbieder van de betaler redelijke gronden heeft om fraude te vermoeden en deze gronden schriftelijk aan de FOD Economie meedeelt.

In voorkomend geval herstelt de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betaalrekening die met dat bedrag is gedebiteerd in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

In dit verband wordt er ook voor gezorgd dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler uiterlijk de datum is waarop het bedrag was gedebiteerd.

de paiement de prouver que l'opération en question a été authentifiée, dûment enregistrée et comptabilisée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre du service fourni par le prestataire de services de paiement.

Si l'opération de paiement est initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, c'est à ce dernier qu'incombe la charge de prouver que, pour ce qui le concerne, l'opération en question a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il doit assurer.

§ 2. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, l'utilisation d'un instrument de paiement, telle qu'enregistrée par le prestataire de services de paiement, y compris le prestataire de services d'initiation de paiement le cas échéant, ne suffit pas nécessairement en tant que telle à prouver que l'opération de paiement a été autorisée par le payeur ou que celui-ci a agi frauduleusement ou n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII.38.

Le prestataire de services de paiement, y compris, le cas échéant, le prestataire de services d'initiation de paiement, fournit des éléments à l'appui afin de prouver la fraude ou la négligence grave commise par l'utilisateur de services de paiement.

§ 3. Le Roi peut imposer les règles auxquelles devra satisfaire la preuve de l'authentification, de l'enregistrement et de la comptabilisation de la transaction de paiement contestée. Il peut établir une distinction en fonction de la nature de la transaction de paiement et de l'instrument de paiement utilisé pour initier un ordre de paiement. Le Roi peut également édicter les sanctions applicables en cas de non-respect des règles ainsi imposées.

Sous-section 6. Responsabilité en cas d'opérations de paiement non autorisées

VII.43. § 1er. Sans préjudice de l'application de l'article VII.41, le prestataire de services de paiement du payeur doit, en cas d'opération de paiement non autorisée, rembourser immédiatement au payeur le montant de cette opération de paiement après avoir pris connaissance de l'opération ou après en avoir été informé, et en tout état de cause au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant, sauf si le prestataire de services de paiement du payeur a de bonnes raisons de soupçonner une fraude et s'il communique ces raisons par écrit au SPF Economie.

Le cas échéant, le prestataire de services de paiement du payeur rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu.

Cela suppose par ailleurs que la date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il avait été débité.

§ 2. Indien de betalingstransactie via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag, het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

Ingeval de betalingsinitiatiedienstaanbieder aansprakelijk is voor de niet-toegestane betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder op diens verzoek onmiddellijk voor de geleden verliezen of voor naar aanleiding van het terugbetalen van de betaler betaalde bedragen, waaronder het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie.

Overeenkomstig artikel VII.42, § 1, is de betalingsinitiatiedienstaanbieder gehouden te bewijzen dat, binnen zijn bevoegdheid, de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

§ 3. Bovendien dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler of indien van toepassing, de betalingsinitiatiedienstaanbieder, de eventueel verdere financiële gevolgen, in het bijzonder het bedrag van de door de betalingsdienstgebruiker gedragen kosten ter bepaling van de te vergoeden schade, te vergoeden.

Art. VII.44. § 1. In afwijking van artikel VII.43 draagt de betaler tot aan de kennisgeving verricht overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°, het verlies tot een bedrag van ten hoogste 50 euro met betrekking tot niet-toegestane betalingstransacties dat voortvloeit uit het gebruik van een verloren of gestolen betaalinstrument of uit het onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument.

In afwijking van het eerste lid draagt de betaler geen enkel verlies indien:

1° het verlies, de diefstal of het onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument niet kon worden vastgesteld door de betaler voordat een betaling plaatsvond, tenzij de betaler zelf frauduleus heeft gehandeld, of

2° het verlies is veroorzaakt door het handelen of nalaten van een werknemer, agent of bijkantoor van een betalingsdienstaanbieder of van een entiteit waaraan diens activiteiten waren uitbesteed.

De Koning kan andere gevallen voorzien waarvoor lid 1 niet van toepassing is rekening houdend met de toekomstige technologische evolutie wat betreft het gebruik van betalingsinstrumenten, en voor zover de betaler niet frauduleus heeft gehandeld, noch opzettelijk zijn verplichtingen uit hoofde van artikel VII. 38 heeft verzaakt,.

De betaler draagt alle verliezen in verband met niet-toegestane betalingstransacties indien de betaler deze heeft

§ 2. Lorsque l'opération de paiement est initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte rembourse immédiatement, et en tout état de cause au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant, le montant de l'opération de paiement non autorisée et, le cas échéant, rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu.

Si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de l'opération de paiement non autorisée, il indemnise immédiatement le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, à sa demande, pour les pertes subies ou les sommes payées en raison du remboursement du payeur, y compris le montant de l'opération de paiement non autorisée.

Conformément à l'article VII.42, § 1er, c'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'incombe la charge de prouver que, pour ce qui le concerne, l'opération en question a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il doit assurer.

§ 3. En outre, le prestataire de services de paiement du payeur ou, le cas échéant, le prestataire de services d'initiation de paiement doivent rembourser les autres conséquences financières éventuelles, notamment le montant des frais supportés par l'utilisateur du service de paiement pour la détermination du dommage indemnisable.

VII.44. § 1er. Par dérogation à l'article VII.43, le payeur supporte, à concurrence de 50 euros, jusqu'à la notification faite conformément à l'article VII.38, § 1er, 2°, les pertes liées à toute opération de paiement non autorisée consécutive à l'utilisation d'un instrument de paiement perdu ou volé ou au détournement d'un instrument de paiement.

Par dérogation à l'alinéa 1er , le payeur ne supporte aucune perte si:

1° la perte, le vol ou le détournement d'un instrument de paiement ne pouvait être détecté par le payeur avant le paiement, sauf si le payeur a agi frauduleusement; ou

2° la perte est due à des actes ou à une carence d'un salarié, d'un agent ou d'une succursale d'un prestataire de services de paiement ou d'une entité vers laquelle ses activités ont été externalisées.

Le Roi peut prévoir d'autres cas pour lesquels l'alinéa 1er ne s'appliquera pas en tenant compte de l'évolution technologique future quant à l'utilisation des instruments de paiement, et dans la mesure où le payeur n'a pas agi frauduleusement ni manqué délibérément à ses obligations en vertu de l'article VII. 38.

Le payeur supporte toutes les pertes occasionnées par des opérations de paiement non autorisées si ces pertes résultent

geleden doordat hij frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of door grove nalatigheid een of meer van de in artikel VII. 38 genoemde verplichtingen niet is nagekomen. In die gevallen is het in de eerste alinea bedoelde maximumbedrag niet van toepassing.

§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler geen sterke cliëntauthenticatie verlangt, draagt de betaler geen financiële verliezen tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld.

Ingeval sterke cliëntauthenticatie door de begunstigde of de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet wordt aanvaard, wordt de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler geleden financiële schade door hen vergoed.

§ 3. Na de kennisgeving overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°, heeft het gebruik van het verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigende betaalinstrument geen financiële gevolgen voor de betaler, tenzij de betalingsdienstaanbieder bewijst dat de betaler bedrieglijk heeft gehandeld.

§ 4 De bewijslast inzake bedrog, opzet of grove nalatigheid komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.

Worden onder andere beschouwd als grove nalatigheid zoals bedoeld in § 1, het feit, vanwege de betaler, zijn gepersonaliseerde veiligheidsgegevens, zoals een identificatienummer of enige andere code in een gemakkelijk herkenbare vorm te noteren, en met name op het betaalinstrument, of op een voorwerp of een document dat de betaler bij het instrument bewaart of met dat instrument bij zich draagt, alsook het feit van de betalingsdienstaanbieder, of de door laatstgenoemde aangeduide entiteit, niet onverwijld in kennis te hebben gesteld van het verlies of de diefstal.

Wat de beoordeling van de nalatigheid betreft, houdt de rechter rekening met het geheel van de feitelijke omstandigheden. Het produceren door de betalingsdienstaanbieder van de registraties bedoeld in artikel VII.42, en het gebruik van het betaalmiddel met de code die enkel door de betalingsdienstgebruiker is gekend, vormen geen voldoende vermoeden van nalatigheid vanwege deze laatste.

Art. VII.45. § 1. Wanneer een betalingstransactie door of via de begunstigde in het kader van een op kaarten gebaseerde betalingstransactie wordt geïnitieerd, en het exacte bedrag niet bekend is op het moment dat de betaler instemming verleent om de betalingstransactie uit te voeren, kan de betalingsdienstaanbieder van de betaler slechts geldmiddelen op de betaalrekening van de betaler blokkeren indien de betaler instemming heeft verleend voor het exacte bedrag aan te blokkeren geldmiddelen.

Indien de begunstigde dergelijke blokkering wenst uit te oefenen voor een op een kaart gebaseerde betalingstransactie, wordt de betaler daarover door de begunstigde voorafgaand ingelicht.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de betaler geeft de overeenkomstig lid 1 op de betaalrekening van de betaler

soit d'un agissement frauduleux de sa part, soit du fait qu'il n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 38. Dans ces cas, le montant maximal visé à l'alinéa 1er ne s'applique pas.

§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur n'exige pas une authentification forte du client, le payeur ne supporte aucune perte financière éventuelle à moins qu'il ait agi frauduleusement.

Lorsque le bénéficiaire ou son prestataire de services de paiement n'accepte pas une authentification forte du client, il rembourse le préjudice financier causé au prestataire de services de paiement du payeur.

§ 3. Sauf si le prestataire de services de paiement apporte la preuve que le payeur a agi frauduleusement, le payeur ne supporte aucune conséquence financière résultant de l'utilisation d'un instrument de paiement perdu, volé ou détourné, survenue après la notification prévue à l'article VII.38, § 1er, 2°.

§ 4 La charge de la preuve en matière de fraude, d'intention ou de négligence grave incombe au prestataire de services de paiement.

Sont notamment considérées comme négligences graves visées au § 1er, le fait, pour le payeur de noter ses données de sécurité personnalisés, comme son numéro d'identification personnel ou tout autre code, sous une forme aisément reconnaissable, et notamment sur l'instrument de paiement ou sur un objet ou un document conservé ou emporté par le payeur avec l'instrument de paiement, ainsi que le fait de ne pas avoir notifié au prestataire de services de paiement ou à l'entité indiquée par celui-ci, la perte ou le vol, dès qu'il en a eu connaissance.

Pour l'appréciation de la négligence, le juge tient compte de l'ensemble des circonstances de fait. La production par le prestataire de services de paiement des enregistrements visés à l'article VII.42 et l'utilisation de l'instrument de paiement avec le code connu du seul utilisateur de services de paiement ne constituent pas une présomption suffisante de la négligence de celui-ci.

VII.45. § 1er. Lorsqu'une opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire dans le cadre d'une opération de paiement liée à une carte et que le montant exact n'est pas connu au moment où le payeur donne son consentement à l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur peut bloquer des fonds sur le compte de paiement du payeur uniquement si celui-ci a donné son consentement quant au montant exact des fonds à bloquer.

Si le bénéficiaire souhaite exercer un tel blocage pour une transaction de paiement par carte, le payeur en sera préalablement informé par le bénéficiaire.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du payeur débloque les fonds bloqués sur le compte de paiement du

geblokkeerde geldmiddelen na de ontvangst van de informatie over het exacte bedrag van de betalingstransactie onverwijld vrij en ten laatste onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht.

Onderafdeling 7. Terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransacties

Art. VII.46. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler dient een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde, betalingstransactie die reeds is uitgevoerd, terug te betalen aan de betaler, indien alle volgende voorwaarden vervuld zijn:

1° bij het toestaan van de betalingstransactie, is niet het precieze bedrag van de betalingstransactie gespecificeerd;

2° het bedrag van de betalingstransactie ligt hoger dan het bedrag dat de betaler, op grond van het eerdere uitgavenpatroon, de voorwaarden van de raamcontract en relevante aspecten van de zaak, redelijkerwijs had kunnen verwachten.

Op verzoek van de betalingsdienstaanbieder toont de betaler aan dat aan deze voorwaarden is voldaan.

De terugbetaling bestaat in het volledige bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler valt niet later dan de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

Onverminderd lid 3, en naast het in lid 1 bedoelde recht, heeft de betaler voor automatische afschrijvingen als bedoeld in artikel 1 van verordening (EU) nr. 260/2012, een onvoorwaardelijk recht op terugbetaling binnen de in artikel VII.47 vastgestelde termijnen.

§ 2. Voor de toepassing van lid 1, eerste alinea, 2°, voert de betaler evenwel geen met een valutawissel verband houdende redenen aan indien de referentiewisselkoers is toegepast die hij overeenkomstig artikelen VII.15, § 1, 4°, en VII.22, 3°, b), met zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen.

§ 3. In de raamcontract tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder kan worden overeengekomen dat de betaler geen recht heeft op de terugbetaling op voorwaarde dat:

1° hij zijn instemming met de uitvoering van de betalingstransactie rechtstreeks aan de betalingsdienstaanbieder heeft gericht, en

2° er, in voorkomend geval, door de betalingsdienstaanbieder of door de begunstigde ten minste vier weken vóór de vervaldag op een overeengekomen wijze informatie betreffende de toekomstige betalingstransactie ten behoeve van de betaler was verstrekt of ter beschikking was gesteld.

Art. VII.47. § 1. De betaler kan gedurende een periode van acht weken na de datum waarop de geldmiddelen zijn

payeur au titre du paragraphe 1er sans délai après réception des informations sur le montant exact de l'opération de paiement et au plus tard immédiatement après réception de l'ordre de paiement.

Sous-section 7. Remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire

VII.46. § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur doit rembourser au payeur une opération de paiement autorisée, initiée par ou via le bénéficiaire, qui a déjà été exécutée, pour autant que les deux conditions suivantes soient remplies:

1° l'autorisation n'indique pas le montant exact de l'opération de paiement lorsqu'elle a été donnée, et

2° le montant de l'opération de paiement dépasse le montant auquel le payeur peut raisonnablement s'attendre en tenant compte du profil de ses dépenses passées, des conditions prévues par son contrat-cadre et des circonstances pertinentes de l'affaire.

A la demande du prestataire de services de paiement, le payeur a la charge de prouver que ces conditions sont remplies.

Le remboursement correspond au montant total de l'opération de paiement exécutée.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il a été débité.

Sans préjudice du paragraphe 3, et outre le droit visé au présent paragraphe, en cas de prélèvements visés à l'article 1er du règlement (UE) n° 260/2012, le payeur bénéficie d'un droit au remboursement inconditionnel dans les délais fixés à l'article VII.47.

§ 2. En application du § 1er, alinéa 1er, 2°, le payeur ne peut toutefois invoquer des raisons liées à une opération de change si le taux de change de référence convenu avec son prestataire de services de paiement conformément aux articles VII.15, § 1er, 4°, et VII.22, 3°, b), a été appliqué.

§ 3. Il peut être convenu dans le contrat-cadre entre le payeur et le prestataire de services de paiement que le payeur n'a pas droit à un remboursement à condition que:

1° il a donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement directement au prestataire de services de paiement, et

2° les informations relatives à la future opération de paiement ont été fournies au payeur ou mises à sa disposition de la manière convenue, quatre semaines au moins avant l'échéance, par le prestataire de services de paiement ou par le bénéficiaire.

VII.47. § 1er. Le payeur peut demander le remboursement, visé à l'article VII.46, d'une opération de paiement autorisée

gedebiteerd, de in artikel VII.46 bedoelde terugbetaling van een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie verzoeken.

§ 2. Binnen de tien werkdagen na ontvangst van een verzoek om terugbetaling betaalt de betalingsdienstaanbieder het volledige bedrag van de betalingstransactie terug, of motiveert hij waarom hij weigert tot terugbetaling over te gaan, met opgave van de instanties waarbij de betaler de zaak overeenkomstig de bepalingen van boek XV en artikel VII. 216 aanhangig kan maken indien de betaler de aangevoerde motivering niet aanvaardt.

Het in het eerste lid bedoelde recht van de betalingsdienstaanbieder om de terugbetaling te weigeren, is niet van toepassing in het geval bedoeld in artikel VII.46, § 1, laatste lid.

Afdeling 3. Uitvoeren van betalingstransacties

Onderafdeling 1. Betalingsopdrachten en overgemaakte bedragen

Art. VII. 48. § 1. Het tijdstip van ontvangst van de betalingsopdracht is het tijdstip waarop de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betalingsopdracht ontvangt.

De rekening van de betaler wordt slechts na ontvangst van de betalingsopdracht gedebiteerd.

Indien het tijdstip van ontvangst voor de betalingsdienstaanbieder niet op een werkdag valt, wordt de betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

De betalingsdienstaanbieder kan een uiterste tijdstip aan het einde van een werkdag vaststellen, na welk tijdstip een ontvangen betalingsopdracht geacht wordt op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

§ 2. Indien de betalingsdienstgebruiker die een betalingsopdracht initieert en de betalingsdienstaanbieder overeenkomen dat de uitvoering van de betalingsopdracht aanvangt op een specifieke datum, aan het einde van een bepaalde termijn of op de dag waarop de betaler geldmiddelen ter beschikking van de betalingsdienstaanbieder heeft gesteld, wordt het tijdstip van ontvangst van de opdracht voor de toepassing van artikel VII.53 geacht op de overeengekomen dag te vallen.

Indien de overeengekomen dag geen werkdag is voor de betalingsdienstaanbieder, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

Art. VII.49. § 1. Wanneer de betalingsdienstaanbieder weigert een betalingsopdracht uit te voeren of een betalingstransactie te initiëren, wordt de betalingsdienstgebruiker in kennis gesteld van deze weigering en, indien mogelijk, van de redenen daarvoor en van de procedure voor de correctie van eventuele feitelijke onjuistheden die tot de weigering hebben geleid, onverminderd de toepassing van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of andere toepasselijke wetgeving die dit verbiedt.

et initiée par ou via le bénéficiaire pendant une période de huit semaines à compter de la date à laquelle les fonds ont été débités.

§ 2. Dans un délai de dix jours ouvrables suivant la réception de la demande de remboursement, le prestataire de services de paiement soit rembourse le montant total de l'opération de paiement, soit justifie son refus de rembourser, en indiquant les organismes que le payeur peut alors saisir, conformément aux dispositions du livre XV et de l' article VII. 216, si le payeur n'accepte pas les raisons données.

Le droit du prestataire de services de paiement, visé à l'alinéa 1er, de refuser le remboursement ne s'applique pas dans le cas visé à l'article VII.46, § 1er, dernier alinéa.

Section 3. Exécution des opérations de paiement

Sous-section 1.- Ordres de paiement et montants transférés

VII.48. § 1er. Le moment de réception de l'ordre de paiement est le moment où l'ordre de paiement est reçu par le prestataire de services de paiement du payeur.

Le compte du payeur n'est pas débité avant réception de l'ordre de paiement.

Si le moment de réception n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement du payeur, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.

Le prestataire de services de paiement peut établir une heure limite, proche de la fin d'un jour ouvrable, au-delà de laquelle tout ordre de paiement reçu est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.

§ 2. Si l'utilisateur de services de paiement qui initie l'ordre de paiement et le prestataire de services de paiement conviennent que l'exécution de l'ordre de paiement commencera soit un jour donné, soit à l'issue d'une période déterminée, soit le jour où le payeur a mis les fonds à la disposition de son prestataire de services de paiement, le moment de réception de l'ordre au regard de l'article VII.53 est réputé être le jour convenu.

Si le jour convenu n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.

VII.49. § 1er. Lorsque le prestataire de services de paiement refuse d'exécuter un ordre de paiement ou d'initier une opération de paiement, le refus ainsi que, si possible, les motifs de ce refus et la procédure à suivre pour corriger toute erreur factuelle l'ayant entraîné sont notifiés à l'utilisateur de services de paiement, sans préjudice de l'application de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.

De kennisgeving wordt door de betalingsdienstaanbieder zo spoedig mogelijk op de overeengekomen wijze verstrekt of ter beschikking gesteld, en in elk geval binnen de overeenkomstig artikel VII.53 vermelde termijnen.

In het raamcontract kan de voorwaarde worden gesteld dat de betalingsdienstaanbieder voor die kennisgeving redelijke kosten mag aanrekenen indien de weigering objectief gerechtvaardigd is.

§ 2. Indien alle in het raamcontract van de betaler gestelde voorwaarden vervuld zijn, weigert de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet een toegestane betalingsopdracht uit te voeren, ongeacht of de betalingsopdracht door een betaler, onder meer door een betalingsinitiatiedienstaanbieder, dan wel door of via een begunstigde is geïnitieerd, onverminderd de toepassing van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of andere toepasselijke wetgeving die dit verbiedt.

§ 3. Voor de toepassing van de artikelen VII.53, VII.55/3 en VII.55/4 wordt een betalingsopdracht waarvan de uitvoering is geweigerd, geacht niet ontvangen te zijn.

Art. VII.50. De betalingsdienstgebruiker herroept een betalingsopdracht niet meer zodra de betalingsdienstaanbieder van de betaler die heeft ontvangen, tenzij anders is bepaald in dit artikel.

Ingeval de betalingstransactie door een betalingsinitiatiedienstaanbieder dan wel door of via een begunstigde wordt geïnitieerd, kan de betaler de betalingsopdracht niet meer herroepen nadat hij aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder instemming heeft verleend om de betalingstransactie te initieren, dan wel aan de begunstigde instemming heeft verleend om de betalingstransactie uit te voeren.

In het geval van een domiciliëring en onverminderd de rechten inzake terugbetaling kan de betaler de betalingsopdracht evenwel herroepen, ten laatste aan het einde van de werkdag die voorafgaat aan de dag waarop de betaalrekening volgens afspraak wordt gedebiteerd.

In het in artikel VII.48, § 2, bedoelde geval kan de betalingsdienstgebruiker een betalingsopdracht herroepen tot uiterlijk het einde van de werkdag die aan de overeengekomen dag voorafgaat.

Na het verstrijken van de in het eerste tot vierde lid bedoelde termijnen kan de betalingsopdracht alleen worden herroepen indien zulks tussen de betalingsdienstgebruiker en de relevante betalingsdienstaanbieders is overeengekomen.

In het in tweede en derde lid bedoelde geval is ook het akkoord van de begunstigde vereist.

Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de relevante betalingsdienstaanbieder voor de uitoefening van dit bijkomend herroepingsrecht kosten aanrekenen.

Le prestataire de services de paiement fournit la notification ou la met à disposition selon les modalités convenues, dès que possible et, en tout cas, dans les délais visés à l'article VII.53.

Le contrat-cadre peut prévoir la possibilité pour le prestataire de services de paiement d'imputer des frais raisonnables pour une telle notification si le refus est objectivement justifié.

§ 2. Lorsque toutes les conditions énoncées dans le contrat-cadre du payeur sont réunies, le prestataire de services de paiement du payeur ne peut pas refuser d'exécuter un ordre de paiement autorisé, et ce que l'ordre de paiement soit initié par un payeur, y compris par un prestataire de services d'initiation de paiement, ou par ou via un bénéficiaire, sans préjudice de l'application de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.

§ 3. Aux fins des articles VII.53, VII.55/3 et VII.55/4, un ordre de paiement dont l'exécution a été refusée est réputé non reçu.

VII.50. L'utilisateur de services de paiement ne révoque plus un ordre de paiement une fois qu'il a été reçu par le prestataire de services de paiement du payeur, sauf disposition contraire du présent article.

Lorsque l'opération de paiement est initiée par un prestataire d'initiation de paiement ou par ou via le bénéficiaire, le payeur ne révoque pas l'ordre de paiement après avoir donné son consentement à ce que le prestataire de services d'initiation de paiement initie l'opération de paiement ou après avoir donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire.

Toutefois, en cas de domiciliation et sans préjudice du droit au remboursement, le payeur peut révoquer l'ordre de paiement au plus tard à la fin du jour ouvrable précédant le jour convenu pour le débit des fonds.

Dans le cas visé à l'article VII.48, § 2, l'utilisateur de services de paiement peut révoquer un ordre de paiement au plus tard le jour ouvrable précédant le jour convenu.

Après expiration des délais visés aux alinéas 1er à 4, l'ordre de paiement ne peut être révoqué que si l'utilisateur de services de paiement et les prestataires de services de paiement concernés en ont convenu ainsi.

Dans les cas visés aux alinéas 2 et 3, le consentement du bénéficiaire est également requis.

Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement concerné peut imputer des frais pour l'exercice de ce droit de révocation supplémentaire.

Art. VII.51. De betalingsdienstaanbieder(s) van de betaler, de betalingsdienstaanbieder(s) van de begunstigde en eventuele tussenpersonen van de betalingsdienstaanbieders maken het volledige bedrag van de betalingstransactie over en houden op het overgemaakte bedrag geen kosten in.

De begunstigde en de betalingsdienstaanbieder kunnen evenwel overeenkomen dat de relevante betalingsdienstaanbieder zijn kosten op het overgemaakte bedrag inhoudt voordat hij de begunstigde daarmee crediteert. In dat geval worden het volledige bedrag van de betalingstransactie en de kosten afzonderlijk vermeld in de informatie die aan de begunstigde wordt verstrekt.

Indien andere kosten dan die bedoeld in het tweede lid op het overgemaakte bedrag worden in gehouden, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de betaler ervoor dat de begunstigde het volledige bedrag van de door de betaler geïnitieerde betalingstransactie ontvangt.

Wanneer de betalingstransactie door de begunstigde wordt geïnitieerd, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde ervoor dat het volledige bedrag van de betalingstransactie door de begunstigde wordt ontvangen.

Onderafdeling 2. Uitvoeringstermijn en valutadatum

Art. VII.52. § 1. Deze onderafdeling is van toepassing op:

1° betalingstransacties in euro;

2° betalingstransacties met slechts één valutawissel tussen de euro en de valuta van een lidstaat die de euro niet als munt heeft, mits de vereiste valutawissel wordt uitgevoerd in de betrokken lidstaat waar de euro niet de munteenheid is en, bij grensoverschrijdende betalingstransacties, de overmaking in euro geschiedt.

§ 2. Deze onderafdeling is van toepassing op andere betalingstransacties, tenzij tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder anders overeengekomen is, met uitzondering van artikel VII.55/1, waarvan partijen niet kunnen afwijken.

Indien de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder een periode overeenkomen die langer is dan in artikel VII.53 is bepaald, mag die periode voor intra-uniale betalingstransacties niet langer zijn dan vier werkdagen na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel VII.48.

Art. VII. 53. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgt er voor dat de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel VII.48 voor het bedrag van de betalingstransactie wordt gecrediteerd. Deze termijn kan voor betalingstransacties die op papier worden geïnitieerd, met een bijkomende werkdag worden verlengd.

VII.51. Le ou les prestataires de services de paiement du payeur, le ou les prestataires de services de paiement du bénéficiaire et les éventuels intermédiaires des prestataires de services de paiement transfèrent le montant total de l'opération de paiement et s'abstiennent de prélever des frais sur le montant transféré.

Cependant, le bénéficiaire et le prestataire de services de paiement peuvent convenir que le prestataire concerné déduit ses frais du montant transféré avant d'en créditer le bénéficiaire. Dans ce cas, le montant total de l'opération de paiement et les frais sont séparés dans l'information donnée au bénéficiaire.

Si des frais autres que ceux visés à l'alinéa 2 sont déduits du montant transféré, le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement initiée par le payeur.

Au cas où l'opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement.

Sous-section 2. Délai d'exécution et date valeur

Art.VII.52. § 1er. La présente section s'applique:

1° aux opérations de paiement effectuées en euros;

2° aux opérations de paiement entraînant une seule conversion entre l'euro et la devise officielle d'un état membre ne relevant pas de la zone euro, à condition que la conversion requise soit effectuée dans l'État membre ne relevant pas de la zone euro et que, en cas d'opérations de paiement transfrontalières, le transfert transfrontalier s'effectue en euros.

§ 2. La présente section s'applique aux autres opérations de paiement, à moins que l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement n'en conviennent autrement, à l'exception de l'article VII.55/1, auquel les parties ne peuvent déroger.

Lorsque l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement conviennent d'un délai plus long que ceux fixés à l'article VII.53 pour les opérations de paiement à l'intérieur de l'Union, ce délai plus long ne peut pas dépasser quatre jours ouvrables à compter du moment de réception tel que défini à l'article VII.48.

Art.VII.53. § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que, après le moment de réception tel que défini à l'article VII.48, le montant de l'opération de paiement soit crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire au plus tard le premier jour ouvrable suivant. Ce délai peut être prolongé d'un jour ouvrable supplémentaire dans le cas des opérations de paiement initiées sur support papier.

Voor de uitvoering elektronisch geïnitieerde binnenlandse betalingstransacties tussen twee betaalrekeningen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en van de begunstigde dezelfde persoon is, wordt de termijn bedoeld in het vorige lid, herleid tot het einde van dezelfde werkdag van het moment van de ontvangst overeenkomstig artikel VII.48.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde valuteert het bedrag van de betalingstransactie en stelt het beschikbaar op de betaalrekening van de begunstigde zodra de betalingsdienstaanbieder het geld ontvangen heeft overeenkomstig artikel VII.55/1.

§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde maakt een door of via begunstigde geïnitieerde betalingsopdracht over aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler binnen de tussen de begunstigde en de betalingsdienstaanbieder overeengekomen termijnen, zodat de afwikkeling van de domiciliëring op de overeengekomen vervaldatum kan plaatsvinden.

Art. VII. 54. Wanneer de begunstigde geen betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder heeft, worden de geldmiddelen door de betalingsdienstaanbieder die de geldmiddelen ten behoeve van de begunstigde ontvangt, aan de begunstigde ter beschikking ter beschikking gesteld binnen de in artikel VII.53 bepaalde termijn.

Art. VII. 55. Wanneer een consument contanten op een betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder deponeert in de valuta van die betaalrekening, zorgt die betalingsdienstaanbieder ervoor dat het bedrag onmiddellijk na het tijdstip van ontvangst van de geldmiddelen beschikbaar wordt gesteld en wordt gevaluteerd.

Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, wordt het bedrag uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na de ontvangst van de geldmiddelen op de betaalrekening van de begunstigde beschikbaar gesteld en gevaluteerd.

Art. VII. 55/1. § 1. De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde valt uiterlijk op de werkdag waarop het bedrag van de betalingstransactie op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde wordt gecrediteerd.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde zorgt ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde komt zodra dat bedrag op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is gecrediteerd, wanneer er, van de zijde van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde:

1° geen valutawissel is, of

2° een valutawissel is tussen de euro en de valuta van een lidstaat, of tussen de valuta's van twee lidstaten.

De in dit lid vervatte verplichting is ook van toepassing voor betalingen binnen één betalingsdienstaanbieder.

Pour l'exécution des transactions nationales de paiement initiées électroniquement entre deux comptes de paiement où le prestataire de services de paiement du payeur et du bénéficiaire est la même personne, le délai visé à l'alinéa précédent est réduit jusqu'au même jour ouvrable au cours duquel a lieu le moment de réception tel que défini à l'article VII.48.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date valeur à l'opération de paiement et met le montant à la disposition sur le compte de paiement du bénéficiaire après que le prestataire de services de paiement ait reçu les fonds conformément à l'article VII.55/1.

§ 3. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire transmet un ordre de paiement initié par ou via le bénéficiaire au prestataire de services de paiement du payeur dans les délais convenus entre le bénéficiaire et le prestataire de services de paiement, afin de permettre le règlement, en ce qui concerne la domiciliation, à la date d'échéance convenue.

Art.VII.54. Lorsque le bénéficiaire n'est pas titulaire d'un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, les fonds sont mis à la disposition du bénéficiaire par le prestataire de services de paiement qui reçoit les fonds destinés au bénéficiaire dans le délai déterminé à l'article VII.53.

Art.VII.55. Lorsqu'un consommateur verse des espèces sur un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, dans la devise de ce compte de paiement, le prestataire de services de paiement veille à ce que le montant versé soit mis à disposition et reçoive une date valeur immédiatement après le moment de la réception de ces fonds.

Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, le montant est mis à disposition et reçoit une date valeur au plus tard le jour ouvrable suivant celui de la réception des fonds.

Art.VII.55/1. § 1er. Pour le compte de paiement du bénéficiaire, la date valeur du crédit n'est pas postérieure à celle du jour ouvrable au cours duquel le montant de l'opération de paiement est crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que ce montant ait été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire lorsque pour sa part:

1° il n'y a pas de conversion ou,

2° il y a conversion entre l'euro et la devise d'un État membre ou entre les devises de deux États membres.

L'obligation énoncée au présent paragraphe vaut également pour les opérations de paiement qui se déroulent au sein d'un seul et même prestataire de services de paiement.

§ 3. De valutadatum van de debitering van de betaalrekening van de betaler valt niet vroeger dan het tijdstip waarop het bedrag van de betalingstransactie van die rekening is gedebiteerd.

Afdeling 4. Aansprakelijkheid in geval van onjuiste unieke identificatoren, niet-uitvoering, gebrekkige uitvoering of niet-tijdige uitvoering van betalingstransacties

Art. VII.55/2. § 1. Een betalingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met de unieke identificator, wordt geacht correct te zijn uitgevoerd wat betreft de in de unieke identificator gespecificeerde begunstigde.

De betalingsdienstaanbieder gaat niettemin na, voor zover zulks technisch en zonder manuele tussenkomst mogelijk is, of de unieke identificator coherent is. Indien niet, weigert hij de betalingsopdracht uit te voeren en licht hij de betalingsdienstgebruiker die de identificator heeft verstrekt hierover in.

§ 2. Indien de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, onjuist is, is de betalingsdienstaanbieder uit hoofde van artikelen VII.55/3 en VII.55/4 niet aansprakelijk voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie voor zover hij de controle bedoeld in § 1 heeft uitgevoerd.

§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de betaler levert evenwel redelijke inspanningen om de met de betalingstransactie gemoeide geldmiddelen terug te verkrijgen.

De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde werkt mee aan die inspanningen, mede door alle voor de te innen geldmiddelen relevante informatie aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler mee te delen.

Indien het innen van geldmiddelen uit hoofde van de eerste alinea niet mogelijk is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler aan de betaler, op diens schriftelijk verzoek, alle voor de betalingsdienstaanbieder van de betaler beschikbare informatie die relevant is voor de betaler om een rechtsvordering in te stellen om de geldmiddelen terug te krijgen.

§ 4. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker voor het terugverkrijgen kosten aanrekenen.

§ 5. Indien de betalingsdienstgebruiker aanvullende informatie verstrekt naast de informatie die krachtens artikelen VII.81, § 1, 1°, of VII.22, 2°, b), vereist is, is de betalingsdienstaanbieder alleen aansprakelijk voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is gespecificeerd.

Art. 55/3. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door de betaler rechtstreeks wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler, onverminderd artikel VII.41, artikel VII.55/2, §§ 2 en 3, en artikel VII.55/9, jegens de betaler aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie, tenzij hij tegenover de betaler en, voor zover relevant, tegenover de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde

§ 3. Pour le compte de paiement du payeur, la date valeur du débit n'est pas antérieure au moment où le montant de l'opération de paiement est débité de ce compte de paiement.

Section 4.- Responsabilité cas d'identifiants uniques inexacts, de non-exécution, de mauvaise exécution ou d'exécution tardive d'opérations de paiement

Art.VII.55/2. § 1er. Un ordre de paiement exécuté conformément à l'identifiant unique est réputé dûment exécuté pour ce qui concerne le bénéficiaire indiqué par l'identifiant unique.

Le prestataire de services de paiement vérifie néanmoins, pour autant que cela soit possible techniquement et sans intervention manuelle, si l'identifiant unique est cohérent. A défaut, il refuse d'exécuter l'ordre de paiement et en informe l'utilisateur de services de paiement qui a donné l'identifiant.

§ 2. Si l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement est inexact, le prestataire de services de paiement n'est pas responsable au titre des articles VII.55/3 et VII.55/4 de l'inexécution ou de la mauvaise exécution de l'opération de paiement, pour autant qu'il a effectué le contrôle visé au § 1er.

§ 3. Toutefois, le prestataire de services de paiement du payeur s'efforce, dans la mesure du raisonnable, de récupérer les fonds engagés dans l'opération de paiement.

Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire coopère à ces efforts également en communiquant au prestataire de services de paiement du payeur toutes les informations utiles pour récupérer les fonds.

Au cas où il n'est pas possible de récupérer les fonds comme prévu au premier alinéa, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur, sur demande écrite, toutes les informations dont il dispose et qui présentent un intérêt pour le payeur afin que celui-ci puisse introduire un recours devant une juridiction pour récupérer les fonds.

§ 4. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais de recouvrement à l'utilisateur de services de paiement.

§ 5. Si l'utilisateur de services de paiement fournit des informations en sus de celles qui sont définies aux articles VII.81, § 1er, 1°, ou VII.22, 2°, b), le prestataire de services de paiement n'est responsable que de l'exécution de l'opération de paiement conformément à l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement.

VII.55/3. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est directement initié par le payeur, le prestataire de services de paiement du payeur est, sans préjudice de l'article VII.41, de l'article VII.55/2, §§ 2 et 3, et de l'article VII.55/9, responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du payeur, à moins qu'il ne puisse démontrer au payeur et, le cas échéant, au prestataire de services de paiement du

het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen overeenkomstig artikel VII.53, § 1.

In dat geval is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde jegens de begunstigde aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie.

§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van paragraaf 1, betaalt hij de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die gewenst zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van § 1, stelt hij onmiddellijk het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde en crediteert hij, voor zover van toepassing, de betaalrekening van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde is uiterlijk de datum waarop het bedrag bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd overeenkomstig artikel VII.55/1.

§ 3. Bij een niet-tijdige uitvoering van een betalingstransactie zorgt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde ervoor dat, op verzoek van de betalingsdienstaanbieder van de betaler die voor rekening van de betaler optreedt, de valutadatum voor de creditering van de betaalrekening van de begunstigde uiterlijk de datum is waarop het bedrag bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door de betaler was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de betaler, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, op vraag van de betaler, onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de betaler op de hoogte van de resultaten daarvan. De betaler worden daarvoor geen kosten aangerekend.

Art. VII.55/4. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, onverminderd de artikelen VII.41, VII.55/2, §§ 2 tot 5, en VII.55/9, aansprakelijk jegens de begunstigde voor de juiste verzending van de betalingsopdracht aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler, overeenkomstig artikel VII.53, § 3.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, geeft hij de betrokken betalingsopdracht onmiddellijk door aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler.

bénéficiaire que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération de paiement conformément à l'article VII.53, § 1er.

Dans ce cas, c'est le prestataire de services de paiement du bénéficiaire qui est responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du bénéficiaire.

§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur est responsable au titre du paragraphe 1er, il restitue sans tarder au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, si besoin est, rétablit le compte de paiement débité dans la situation qui aurait prévalu si la mauvaise opération de paiement n'avait pas eu lieu.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il a été débité.

Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre du § 1er, il met immédiatement le montant de l'opération de paiement à la disposition du bénéficiaire et, si besoin est, crédite le compte de paiement du bénéficiaire du montant correspondant.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du bénéficiaire a été crédité n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée, conformément à l'article VII.55/1.

§ 3. Lorsqu'une opération de paiement est exécutée tardivement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille, à la demande du prestataire de services de paiement du payeur agissant pour le compte du payeur, à ce que la date de valeur à laquelle le compte de paiement du bénéficiaire a été crédité ne soit pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée et ou mal exécutée pour laquelle l'ordre de paiement est initié par le payeur, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce, immédiatement, sur demande du payeur, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au payeur, sans frais pour celui-ci.

VII.55/4.§ 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est, sans préjudice des articles VII.41, VII.55/2, §§ 2 à 5, et VII.55/9, responsable à l'égard du bénéficiaire de la bonne transmission de l'ordre de paiement au prestataire de services de paiement du payeur, conformément à l'article VII.53, § 3.

Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre de l'alinéa précédent, il retransmet immédiatement l'ordre de paiement en question au prestataire de services de paiement du payeur.

Ingeval een betalingsopdracht niet tijdig wordt verzonden, wordt het bedrag op de betaalrekening van de begunstigde gevaluteerd uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is, onverminderd de toepassing van de artikelen VII.41, VII.55/2, §§ 2 tot 5, en VII.55/9, aansprakelijk jegens de begunstigde voor het behandelen van de geldtransactie overeenkomstig zijn verplichtingen krachtens artikel VII.55/1.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, zorgt hij ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie onmiddellijk ter beschikking van de begunstigde wordt gesteld zodra de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag is gecrediteerd.

Het bedrag wordt op de rekening van de begunstigde gevaluteerd uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 3. Bij een niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie waarvoor de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet aansprakelijk is uit hoofde van paragrafen 1 en 2 van dit artikel, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk jegens de betaler.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, betaalt hij, in voorkomend geval, de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij onverwijld de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden, zulks telkens onverwijld.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

De verplichting uit hoofde van de eerste alinea geldt niet voor de betalingsdienstaanbieder van de betaler wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler bewijst dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen, zelfs indien de uitvoering van de betalingstransactie louter vertraagd wordt.

In dat geval valuteert de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag op de rekening van de begunstigde uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering zou zijn gevaluteerd.

§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door of via de begunstigde was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie

En cas de transmission tardive de l'ordre de paiement, la date de valeur attribuée au montant de l'opération sur le compte de paiement du bénéficiaire n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est, sans préjudice de l'application des articles VII.41, VII.55/2, §§ 2 à 5, et VII.55/9, responsable à l'égard du bénéficiaire, du traitement de l'opération de paiement conformément aux obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII.55/1.

Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre de l'alinéa précédent, il veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit mis à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que le montant ait été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire.

La date de valeur attribuée au montant de cette opération sur le compte de paiement du bénéficiaire n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 3. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée pour laquelle le prestataire de services de paiement du bénéficiaire n'est pas responsable au titre des paragraphes 1er et 2 du présent article, c'est le prestataire de services de paiement du payeur qui est responsable à l'égard du payeur.

Le prestataire de services de paiement du payeur dont la responsabilité au titre de l'alinéa précédent est engagée restitue au payeur, si besoin est et sans tarder, le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et rétablit sans tarder le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement mal exécutée n'avait pas eu lieu.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il avait été débité.

L'obligation au titre de l'alinéa 1er ne s'applique pas au prestataire de services de paiement du payeur lorsqu'il prouve que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération de paiement même si l'exécution de l'opération de paiement est simplement retardée.

Dans ce cas, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date de valeur au montant de cette opération sur le compte de paiement du bénéficiaire qui n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et où l'ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce immédiatement, sur demande, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de

te traceren en stelt hij de begunstigde op de hoogte van de resultaten daarvan. De begunstigde worden daarvoor geen kosten aangerekend.

Art. VII.55/5. Betalingsdienstaanbieders zijn aansprakelijk jegens hun respectieve betalingsdienstgebruikers voor de kosten waarvoor zij verantwoordelijk zijn en de interesten die de betalingsdienstgebruiker worden aangerekend wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie.

Art. VII. 55/6. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door een betaler via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de betaler, onverminderd artikelen VII.41 en VII.55/2, paragrafen 2 en 3, het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkige betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkige betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

§ 2. Het bewijs dat de betalingsopdracht door de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler was ontvangen overeenkomstig VII.48, en dat de betalingstransactie binnen de bevoegdheid van de betalingsinitiatiedienstaanbieder was geauthenticeerd, correct was geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de niet-uitvoering of de gebrekkige of niet-tijdige uitvoering van de transactie was beïnvloed wordt geleverd door de betalingsinitiatiedienstaanbieder.

§ 3. Indien de betalingsinitiatiedienstaanbieder aansprakelijk is voor de nite-uitvoering of de gebrekkige of niet-tijdige uitvoering van de betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder op diens verzoek onmiddellijk voor de geleden verliezen of naar aanleiding van het terugbetalen van de aan de betaler betaalde bedragen.

Art. VII.55/7. De betalingsdienstgebruiker heeft ook recht op aanvullende vergoedingen voor eventuele verdere financiële gevolgen naast die waarin deze afdeling voorziet.

Art. VII.55/8. Wanneer de aansprakelijkheid van een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van de artikelen VII.55/3 en VII.55/4 kan worden toegerekend aan een andere betalingsdienstaanbieder of een tussenpersoon, vergoedt die betalingsdienstaanbieder of die tussenpersoon eerstgenoemde betalingsdienstaanbieder voor alle verliezen die zijn opgelopen en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van de artikelen VII.55/3 en VII.55/4.

Daartoe behoort een compensatie wanneer een van de betalingsdienstaanbieders geen sterke cliëntauthenticatie toepast.

Aanvullende financiële compensatie kan worden vastgesteld conform tussen de betalingsdienstaanbieders en/of intermediairs gesloten overeenkomsten en het recht dat van toepassing is op de tussen hen gesloten overeenkomst.

retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au bénéficiaire, sans frais pour celui-ci.

VII.55/5. Les prestataires de services de paiement sont redevables, à l'égard de leurs utilisateurs de services de paiement respectifs, des frais dont ils sont responsables et des intérêts supportés par ces utilisateurs de services de paiement du fait de l'inexécution ou de la mauvaise exécution, y compris l'exécution tardive, de l'opération de paiement.

VII.55/6. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par le payeur par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, sans préjudice des articles VII.41 et VII.55/2, paragraphes 2 et 3, rembourse au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, le cas échéant, rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement mal exécutée n'avait pas eu lieu.

§ 2. C'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'incombe la charge de prouver que l'ordre de paiement a été reçu par le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur conformément à l'article VII.48 et que, pour ce qui le concerne, l'opération de paiement a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec la non-exécution, la mauvaise exécution ou l'exécution tardive de l'opération.

§ 3. Si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de la non-exécution, de la mauvaise exécution ou de l'exécution tardive de l'opération de paiement, il indemnise immédiatement le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, à sa demande, pour les pertes subies ou les sommes payées en raison du remboursement du payeur.

VII.55/7. De même, l'utilisateur de services de paiement a droit à des indemnisations complémentaires pour d'autres conséquences financières éventuelles que celles prévues par la présente section.

VII.55/8. Lorsque la responsabilité d'un prestataire de services de paiement au titre des articles VII.55/3 et VII.55/4 est imputable à un autre prestataire de services de paiement ou à un intermédiaire, ledit prestataire de services de paiement ou intermédiaire indemnise le premier prestataire de services de paiement pour toutes pertes subies ou toutes sommes payées au titre des articles VII.55/3 et VII.55/4.

Cette indemnisation s'applique au cas où l'un des prestataires de services de paiement ne recourt pas à l'authentification forte du client.

Des indemnisations financières complémentaires peuvent être fixées conformément aux conventions existant entre les prestataires de services de paiement et/ou les intermédiaires et conformément à la loi applicable à la convention qu'ils ont conclue.

Art. VII.55/9. De aansprakelijkheid bedoeld in de artikelen VII.32 tot VII.55/8, geldt niet in het geval van overmacht, noch wanneer een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van nationale of Europese gemeenschapswetgeving andere wettelijke verplichtingen heeft.

Hoofdstuk 4. Melding van incidenten

Art. VII.55/10. Na de melding van incidenten zoals bepaald in artikel 53, paragraaf 2 en 57, paragraaf 3, laatste lid van de wet NBB, en na de incidenten te hebben geëvalueerd, informeert de Bank zo nodig de FOD Economie, opdat deze laatste, indien noodzakelijk in overleg met de Bank, passende maatregelen kan nemen ter vrijwaring van de rechten van de betalingsdienstgebruikers.

Hoofdstuk 5. Geschillenbeslechting en procedures betreffende buitengerechtelijke regeling in het kader van de NBB wet

Art.VII.55/11. De betalingsdienstgebruiker geniet van de toepassing van artikelen VII.55/13 à VII.56 en VII.216 voor alles geschillen in het kader van artikelen 48, 58 en 98 van NBB wet.

Hoofdstuk 6. –Toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling

Art.VII.55/12. De betalingsinstelling heeft op objectieve, niet-discriminerende en evenredige basis toegang tot betaalrekeningsdiensten van kredietinstellingen. Dergelijke toegang is uitgebreid genoeg om de betalingsinstelling in staat te stellen op onbelemmerde en efficiënte wijze betalingsdiensten aan te bieden.

Elke afwijzing wordt door de kredietinstelling tegenover de FOD Economie met redenen omkleed.

Hoofdstuk 7. Geschillenbeslechting

Art. VII.55/13. De betalingsdienstaanbieder die betalingsdiensten aanbiedt in België zet adequate en effectieve klachtenprocedures op en past die toe voor de afhandeling van klachten van betalingsdienstgebruikers met betrekking tot de uit deze titel 3 voortvloeiende rechten en plichten.

Deze geschillenbehandelingprocedures worden aangeboden in de officiële taal van de plaats waarin de betalingsdienst wordt aangeboden of, indien de consument en de betalingsdienstaanbieder zulks in onderlinge overeenstemming beslissen, in een andere taal.

Art. VII.55/14. De betalingsdienstaanbieder levert alle mogelijke inspanningen om schriftelijk of, indien overeengekomen tussen betalingsdienstaanbieder en betalingsdienstgebruiker, op een andere duurzame drager, te reageren op de klachten van de betalingsdienstgebruiker.

In die reactie wordt op alle naar voren gebrachte punten ingegaan, binnen een passende termijn, doch uiterlijk binnen 15 werkdagen na ontvangst van de klacht.

VII.55/9. La responsabilité visée aux articles VII.32 à VII.55/8 ne s'applique pas en cas de de force majeure ni lorsque le prestataire de services de paiement est lié par d'autres obligations légales prévues par des législations nationales ou de l'Union européenne.

Chapitre 4. Notification des incidents

VII.55/10. Suite à la notification des incidents prévue aux articles 53, paragraphe 2 et 57, paragraphe 3, dernier alinéa de la loi BNB, et après avoir évalué les incidents, la Banque informe, si nécessaire, le SPF Economie afin que ce dernier, prenne si nécessaire, et en concertation avec la Banque, des mesures appropriées pour garantir les droits des utilisateurs des services de paiement.

Chapitre 5.- Règlement des litiges et de procédures de règlement extrajudiciaires dans le cadre de la loi BNB

Art.VII.55/11. L'utilisateur de services de paiement bénéficie de l'application des articles VII.55/13 à VII.56 et VII.216 pour tout litige dans le cadre des articles 48, 58 et 98 de la loi BNB.

Chapitre 6.- Accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit

Art.VII.55/12. L'établissement de paiement a un accès objectif, non discriminatoire et proportionné aux services de comptes de paiement des établissements de crédit. Cet accès est suffisamment étendu pour permettre à l'établissement de paiement de fournir des services de paiement de manière efficace et sans entraves.

L'établissement de crédit communique au SPF Economie les raisons de tout refus.

Chapitre 7. Règlement des litiges

VII.55/13. Le prestataire de services de paiement qui propose des services de paiement en Belgique met en place et applique des procédures appropriées et efficaces pour le règlement des plaintes des utilisateurs de services de paiement concernant les droits et obligations qui découlent du présent titre 3.

Ces procédures de traitement des plaintes sont proposées dans la langue officielle du lieu dans lequel le service de paiement est proposé ou, si le consommateur et le prestataire de services de paiement le décident d'un commun accord, dans une autre langue.

VII.55/14. Le prestataire de services de paiement met tout en œuvre pour répondre, sur support papier ou, si le prestataire de services de paiement et l'utilisateur de services de paiement en sont convenus ainsi, sur un autre support durable, aux plaintes des utilisateurs de services de paiement.

Cette réponse aborde tous les points soulevés dans la plainte et est transmise dans un délai approprié et au plus tard dans les quinze jours ouvrables suivant la réception de la réclamation.

In uitzonderlijke situaties, waarin het om redenen die de betalingsdienstaanbieder niet verwijtbaar zijn, niet mogelijk is om binnen de 15 werkdagen antwoord te geven, is de betalingsdienstaanbieder gehouden een bericht te sturen waarin om verlenging van de antwoordtermijn wordt verzocht, de redenen van de vertraging in de beantwoording van de klacht duidelijk worden vermeld en de termijn wordt genoemd waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de definitieve reactie zal ontvangen.

De termijn voor het ontvangen van de definitieve reactie mag in geen geval meer dan 35 werkdagen bedragen.

Art. VII.56. De betalingsdienstaanbieder stelt de betalingsdienstgebruiker op de hoogte van ten minste één ADR-entiteit die bevoegd is voor de behandeling van geschillen met betrekking tot de uit titel 3 voortvloeiende rechten en plichten en waaraan zij gehouden zijn zich te aan te sluiten overeenkomstig artikel VII.216.

De informatie bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt met inachtneming van de bepalingen in artikel XVI.4.".

Dans des situations exceptionnelles, si une réponse ne peut être donnée dans les quinze jours ouvrables pour des raisons échappant au contrôle du prestataire de services de paiement, celui-ci envoie une réponse d'attente motivant clairement le délai complémentaire nécessaire pour répondre à la plainte, les raisons du retard et précisant la date ultime à laquelle l'utilisateur de services de paiement recevra une réponse définitive.

En tout état de cause, le délai pour recevoir une réponse définitive ne dépasse pas trente-cinq jours ouvrables supplémentaires.

VII.56. Le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de paiement d'au moins une instance de règlement extrajudiciaire compétente pour connaître des litiges concernant les droits et obligations qui découlent du présent titre 3 et à laquelle ils sont tenus d'adhérer conformément à l'article VII.216.

Les informations visées à l'alinéa 1er sont fournies dans le respect des dispositions de l'article XVI.4.".

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, Hoofdstuk 10 van het Wetboek van economisch recht

Art. 11

In artikel VII.63 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014, worden de twee volgende leden ingevoegd tussen het eerste en het tweede lid:

"De verstrekking van informatie aan natuurlijke personen over de verwerking van persoonsgegevens en de verwerking van dergelijke gegevens en enige andere verwerking van persoonsgegevens voor de bij het onderhavige boek beoogde doeleinden geschiedt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de verordening (UE) 2016/679 van het Europees parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De betalingsdienstaanbieders krijgen alleen met de uitdrukkelijke toestemming van de betalingsdienstgebruiker toegang tot persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van hun betalingsdiensten, en deze te verwerken en te bewaren.".

CHAPITRE 6

Modifications au livre VII, titre 3, Chapitre 10 du Code de droit économique

Art. 11

A l'article VII.63 du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014, deux alinéas rédigés comme suit sont insérés entre les alinéas 1er et 2:

"La communication aux personnes d'informations sur le traitement des données à caractère personnel et le traitement de ces données à caractère personnel ainsi que tout autre traitement de données à caractère personnel aux fins du présent livre sont effectués conformément à loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel et au règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE.

Les prestataires de services de paiement n'ont accès à des données à caractère personnel nécessaires à l'exécution de leurs services de paiement, ne les traitent et ne les conservent qu'avec le consentement explicite de l'utilisateur de services de paiement.".

HOOFDSTUK 7

Wijzigingen aan boek XV van het Wetboek economisch recht

Art. 12

In Artikel XV.17, § 1,derde lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 1 december 2016, worden tussen de woorden “de bepalingen VII.34 à VII.37, VII.64 en VII.65” ingevoegd tussen de woorden “met uitzondering van zijn artikel 7,“en de woorden “evenals inbreuken op de bepalingen”.

Art. 13

Artikel XV.89, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 1 december 2016 en de wet van 22 december 2017 , wordt vervangen als volgt:

“XV.89 Met een sanctie van niveau 5 worden gestraft, zij die de bepalingen overtreden:

1° van artikel VII.6 betreffende de informatie in het kader van een betalingsdienstencontract op afstand;;

2° van artikel VII.7 betreffende de kosten voor informatie;

3° van artikel VII.9 betreffende de informatievereisten voor instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;

4° van artikel VII.11 betreffende de informatievereisten over bijkomende kosten en kortingen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument;

5° van de artikelen VII.14, VII.15, VII.16, VII.18 en VII.19 betreffende de informatievereisten voor eenmalige betalingstransacties;

6° van de artikelen VII.21 en VII.22 betreffende de informatievereisten van de raamcontracten inzake betalingsdiensten en van artikel VII.24 betreffende de toegang tot informatie en tot de voorwaarden van het raamcontract;

7° van artikel VII.24 betreffende de wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract;

8° van artikel VII.25 betreffende de opzegging van het raamcontract en de gevolgen hiervan;

9° van de artikelen VII.26, VII.27 en VII.28 betreffende de Informatievereisten over afzonderlijke betalingstransacties in het kader van het raamcontract;

10° van artikel VII.30, §§ 1 en 2, betreffende de kosten toegepast door de betalingsdienstaanbieder, van artikel VII.30, § 3, betreffende de bijkomende vergoedingen en kortingen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument toegepast door de begunstigde en van artikel VII.30, § 4, betreffende de vergoeding voor het gebruik van betaalinstrumenten

CHAPITRE 7

Modifications au livre XV Chapitre du Code de droit économique

Art. 12

A l’article XV.17, § 1er, alinéa 3, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par la loi du 1er décembre 2016, les mots “des articles VII.34 à VII.37, VII.64 et VII.65,” sont insérés entre les mots “à l’exception de son article 7” et les mots “ainsi que des infractions aux dispositions”.

Art. 13

L’article XV.89, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par la loi du 1er décembre 2016 et la loi du 22 décembre 2017, est remplacé par ce qui suit:

“XV.89. Sont punis d’une sanction du niveau 5, ceux qui commettent une infraction aux dispositions:

1° de l’article VII.6 relatif aux informations dans le cadre d’un contrat de services de paiement conclu à distance;

2° de l’article VII.7, relatif aux frais d’information;

3° de l’article VII.9 relatif aux exigences en matière d’informations pour les instruments de paiement relatifs à des montants faibles et pour la monnaie électronique;

4° de l’article VII.11 relatif aux exigences en matière d’informations pour frais supplémentaires ou réductions pour l’utilisation d’un instrument de paiement donné;

5° des articles VII.14, VII.15, VII.16, VII.18 et VII.19 relatifs aux exigences en matière d’informations pour les opérations de paiement isolées;

6° des articles VII.21 et VII.22 relatifs aux exigences en matière d’informations des contrats-cadres concernant les services de paiement et de l’article VII.24, relatif à l’accès aux informations et aux conditions du contrat-cadre;

7° de l’article VII.24, relatif à la modification des conditions du contrat-cadre;

8° de l’article VII.25, relatif à la résiliation du contrat-cadre et ses conséquences;

9° des articles VII.26, VII.27 et VII.28, relatifs aux exigences en matière d’informations pour les opérations de paiement individuelles dans le cadre du contrat-cadre;

10° de l’article VII.30, §§ 1er et 2, relatif aux frais appliqués par le prestataire de services de paiement, de l’article VII.30, § 3, relatif aux frais supplémentaires ou aux réductions pour l’utilisation d’un instrument de paiement donné appliqués par le bénéficiaire et de l’article VII.30, § 4, relatif aux frais au titre de l’utilisation d’instruments de paiement pour lesquels les

waarvan de afwikkelingsvergoedingen onder hoofdstuk II van Verordening (EU) 2015/751 vallen;

11° van artikel VII.31betreffende de plichten en aansprakelijkheid inzake instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;

12° van artikel VII.32 betreffende het toestaan van betalingstransacties en van artikel VII.33 betreffende de domiciliëring;

13° de artikelen VII.35 en VII.36 betreffende de regels voor de toegang tot betaalrekeningen en voor de toegang tot en het gebruik van informatie over betaalrekeningen;

14° de artikel VII.37 betreffende de restricties op het gebruik van het betaalinstrument en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders;

15° van artikel VII.39 betreffende de plichten van de betalingsdienstaanbieder met betrekking tot betaalinstrumenten;

16° van artikel VII.42 betreffende Kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties;

17° van de artikelen VII.43, VII.44 en VII.45, , betreffende de volledige en gedeelde aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder wegens niet-toegestane betalingstransacties;

18° van de artikelen VII.46, § 1, en VII.47, § 1, betreffende de terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie;

19° van de artikelen VII.48 en VII.49 betreffende de ontvangst en weigering van betalingsopdrachten door de betalingsdienstaanbieder;

20° artikel VII.51 betreffende de overgemaakte en ontvangen bedragen en het inhouden van kosten;

21° van de artikelen VII.53 tot VII.55/1 betreffende de uitvoeringstermijn en valutadatum van betalingstransacties;

22° van de artikelen VII.55/3 tot VII.55/6 betreffende de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van betalingstransacties;

23° van artikel VII.55/12 betreffende de toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling;

24° van de artikelen VII.55/13 tot VII.56 betreffende de geschillenbeslechting;

25° van rerordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van de Verordening (EG) nr. 2560/2001;

commissions d'interchange sont réglementées par le chapitre II du règlement (UE) 2015/751;

11° de l'article VII.31, relatif aux exigences et à la responsabilité en matière d'instruments de paiement relatifs à des montants faibles et de monnaie électronique;

12° de l'article VII.32 relatif à l'autorisation des opérations de paiement et de l'article VII.33, relatif à la domiciliation;

13° des articles VII.35 et VII.36 relatifs aux règles relatives à l'accès au compte de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données

14° de l'article VII.37 relatif à la limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement;

15° de l'article VII.39 relatif aux obligations du prestataire de services de paiement liées aux instruments de paiement;

16° de l'article VII.42 relatif à la notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées;

17° des articles VII.43, VII.44 et VII.45, relatifs à la responsabilité totale et partagée du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées;

18° des articles VII.46, § 1er, et VII.47, § 1er, , relatifs aux remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire;

19° des articles VII.48 et VII.49, relatifs à la réception et au refus des ordres de paiement par le prestataire de services de paiement;

20° de l'article VII.51 relatif aux montants transférés et reçus et au prélèvement des frais;

21° des articles VII.53 à VII.55/1, relatifs au délai d'exécution et à la date valeur des opérations de paiement;

22° des articles VII.55/3 à VII.55/6 relatifs à la responsabilité du prestataire de services de paiement pour l'inexécution ou la mauvaise exécution de l'opération de paiement;

23° de l'article VII.55/12 relatif à l'accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit;

24° des articles VII.55/13 à VII.56 relatif au règlement des litiges;

25° du règlement (CE) n° 924/2009 du Parlement européen et du Conseil du 16 septembre 2009 concernant les paiements transfrontaliers dans la Communauté et abrogeant le Règlement (CE) n° 2560/2001;

26° van de artikelen VII. 60 tot VII. 62, die betrekking hebben op de uitgifte van elektronisch geld, de terugbetaalbaarheid van elektronisch geld en het verbod op rente;

27° van de artikelen 3 en 5 tot 9 van verordening (EU) nr. 260/2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009;

28° van de verordening (EU) nr. 2015/751 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties, met uitzondering van haar artikel 7;

29° van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel VII.63/1 en van artikel VII.63/2 van dit Wetboek.

Deze sanctie is niet van toepassing op de betalingsdienstgebruiker die optreedt in de hoedanigheid van consument.".

HOOFDSTUK 8

Overgangsbepalingen

Art. 14

Deze wet is van toepassing op alle lopende overeenkomsten en verrichtingen die geregeld worden door deze wet, behalve de bepalingen van de artikelen VII.6, VII.13, VII.14, VII.15, VII.21, VII.22.

In de mate dat de bepalingen van deze wet tot gevolg hebben dat de contractuele verplichtingen van de lopende overeenkomsten worden gewijzigd, dienen deze laatsten te worden aangepast overeenkomstig de procedure voorzien in artikel VII.24 ten laatste binnen de vier maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

De contractuele bepalingen van de overeenkomsten gesloten na de inwerkingtreding van de wet dienen ,overeenkomstig de procedure voorzien in artikel VII.24, in overeenstemming te zijn met deze wet ten laatste binnen de vier maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

HOOFDSTUK 9

Coördinatie van wetgeving en reglementering

Art. 15

De Koning kan de bepalingen van het Wetboek van economisch recht, zoals ingevoegd bij deze wet, coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie.

Daartoe kan Hij:

26° des articles VII. 60 à VII. 62 relatifs à l'activité d'émission de monnaie électronique, au caractère remboursable de la monnaie électronique et à l'interdiction d'octroyer des intérêts;

27° des articles 3 et 5 à 9 du règlement (UE) n° 260/2012 du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2012 établissant des exigences techniques et commerciales pour les virements et les prélèvements en euros et modifiant le règlement (CE) n° 924/2009;

28° du règlement (UE) n° 2015/751 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2015 relatif aux commissions d'interchange pour les opérations de paiement liées à une carte, à l'exception de son article 7;

29° de l'arrêté royal pris en exécution de l'article VII.63/1 et de l'article VII.63/2 de ce Code.

Cette sanction n'est pas applicable à l'utilisateur de services de paiement qui agit en qualité de consommateur.".

CHAPITRE 8

Dispositions transitoires

Art. 14

La présente loi s'applique à tous les contrats et opérations en cours qui sont réglés par la présente loi, à l'exception des articles VII.6, VII.13, VII.14, VII.15, VII.21, VII.22.

Dans la mesure où les dispositions de la présente loi ont pour conséquence que les obligations contractuelles des contrats en cours sont modifiées, ces derniers doivent être adaptés conformément à la procédure prévue à l'article VII.24 au plus tard quatre mois après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Les dispositions contractuelles des contracts conclus après l'entrée en vigueur de la loi doivent, conformément à la procédure prévue à l'article VII.24, être conformes à la présente loi au plus tard dans les quatre mois suivant la publication de cette loi au *Moniteur belge*.

CHAPITRE 9

Coordination de la législation et réglementation

Art. 15

Le Roi peut coordonner les dispositions du Code de droit économique, telles qu'insérées par la présente loi, avec les dispositions qui les auraient expressément ou implicitement modifiées au moment où la coordination sera établie.

A cette fin, Il peut:

1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering doen overeenstemmen;

3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen om ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

HOOFDSTUK 10

Inwerkingtreding

Art. 16

Deze wet treedt in werking op de tiende dag na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van de beveiligingsmaatregelen bedoeld in de artikel 259, lid 2, van NBB wet°, die achttien maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 98 van de Richtlijn bedoelde technische reguleringsnormen van toepassing zijn.

1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;

2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner en vue de les mettre en concordance avec la numérotation nouvelle;

3° modifier la rédaction des dispositions à coordonner en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie sans qu'il puisse être porté atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions.

CHAPITRE 10

Entrée en vigueur

Art. 16

La présente loi entre en vigueur le 10ème jour après sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception des mesures de sécurité visées à l'article 259, alinéa 2, de la loi BNB qui sont d'application dix-huit mois après l'entrée en vigueur des normes techniques de réglementation visées à l'article 98 de la Directive.

RIA Formulier - v2 - okt. 2014

Regelgevingsimpactanalyse

RiA-AiR

:: Vul het formulier bij voorkeur online in ria-air.fed.be
:: Contacteer de helpdesk indien nodig ria-air@premier.fed.be
:: Raadpleeg de handleiding, de FAQ, enz. www.simplification.be

Beschrijvende fiche

Auteur .a.

Bevoegd regeringslid	**Kris Peeters, Minister van Economie en Consumenten**
Contactpersoon beleidscel (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	**Mevr. Ilse Bosmans – 02/233 50 05 – ilse.bosmans@peeters.fed.be**
Overheidsdienst	**FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie**
Contactpersoon overheidsdienst (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	**Veronique Broekaert, veronique.broekaert@economie.fgov.be, Tel : 02/277.85.10**

Ontwerp .b.

Titel van het ontwerp van regelgeving	**WETSONTWERP VAN WET HOUDENDE WIJZIGING EN INVOERING VAN BEPALINGEN INZAKE BETALINGSDIENSTEN IN VERSCHILLENDE BOEKEN VAN HET WETBOEK VAN ECONOMISCH RECHT**
Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, …), de beoogde doelen van uitvoering.	Dit wetsontwerp beoogt een gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG, hierna de "Richtlijn" genoemd. De Richtlijn beoogt een modern en samenhangend juridisch kader voor de betalingsdiensten te creëren op Europees niveau. Sinds de PSD I hebben zich in de markt van de retailbetalingen significante technische innovaties voorgedaan, met een snelle toename van het aantal elektronische en mobiele betalingen en de opkomst van nieuwe soorten betalingsdiensten op de markt. De Richtlijn heeft dan ook de bedoeling het wetgevend kader aan te passen, rekening houdende met deze nieuwe soorten betalingsdiensten, zoals "betalingsinitiatiediensten" en "rekeninginformatiediensten". De afgelopen jaren zijn de veiligheidsrisico's verbonden aan elektronische betalingen toegenomen als gevolg van de groeiende technische complexiteit van elektronische betalingen, de wereldwijd steeds grotere volumes aan elektronische betalingen en de nieuwe soorten betalingsdiensten. De regels inzake veiligheid in relatie tot de risico's werden dan ook veel meer omkaderd. Dit alles moet leiden tot grotere efficiëntie van het betalingssysteem in zijn geheel, tot een ruimere keuze en meer transparantie op het gebied van betalingsdiensten. Tegelijk dient dit het vertrouwen van

	consumenten in een geharmoniseerde betaalmarkt te versterken. Efficiënte en beter beveiligde betalingsdiensten zijn immers essentieel voor het functioneren van vitale economische en sociale activiteiten. Onderhavig wetsontwerp zet volgende delen om : Titel I, inclusief bijlage I, zijnde het toepassingsgebied en de relevante definities; titel III, zijnde de transparantie- en informatievereisten met betrekking tot de betalingsdiensten; grotendeels titel IV, zijnde de rechten en plichten van de betalingsdienstaanbieder en betalingsdienstgebruiker ten aanzien van elkaar met betrekking tot het aanbieden en gebruik van betalingsdiensten; en ten slotte de relevante bepalingen van titel VI van de richtlijn.	
Impactanalyses reeds uitgevoerd	☐ Ja ☒ Neen	Indien ja, gelieve een kopie bij te voegen of de referentie van het document te vermelden: _ _

Raadpleging over het ontwerp van regelgeving .c.

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen:	**Raadpleging van de Inspectie van Financiën, ministre van Begroting en Afdeling Wetgeving van de Raad van State. Informele raadpleging van FEBELFIN.**

Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren .d.

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en contactpersonen:

Datum van beëindiging van de impactanalyse .e.

RIA Formulier - v2 - okt. 2014

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

>

Een ontwerp van regelgeving zal meestal slechts impact hebben op enkele thema's.

Een niet-exhaustieve lijst van trefwoorden is gegeven om de inschatting van elk thema te vergemakkelijken.

Indien er een positieve <u>en/of</u> negatieve impact is, <u>leg deze uit</u> (gebruik indien nodig trefwoorden) en vermeld welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve effecten te verlichten/te compenseren.

Voor de thema's 3, 10, 11 en 21 worden meer gedetailleerde vragen gesteld.

Raadpleeg de handleiding of contacteer de helpdesk ria-air@premier.fed.be indien u vragen heeft.

Kansarmoedebestrijding .1.

Menswaardig minimuminkomen, toegang tot kwaliteitsvolle diensten, schuldenoverlast, risico op armoede of sociale uitsluiting (ook bij minderjarigen), ongeletterdheid, digitale kloof.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Gelijke Kansen en sociale cohesie .2.

Non-discriminatie, gelijke behandeling, toegang tot goederen en diensten, toegang tot informatie, tot onderwijs en tot opleiding, loonkloof, effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten (in het bijzonder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, kinderen, ouderen, personen met een handicap en minderheden).

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Gelijkheid van vrouwen en mannen .3.

Toegang van vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen: inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid/zorg/welzijn, veiligheid, opleiding/kennis/vorming, mobiliteit, tijd, vrije tijd, etc.

Uitoefening door vrouwen en mannen van hun fundamentele rechten: burgerlijke, sociale en politieke rechten.

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

   Indien geen enkele persoon betrokken is, leg uit waarom.

   Dit wetsontwerp legt de transparantie en informatievereisten vast inzake betalingsdiensten; het bepaalt eveneens de rechten en plichten van de betalingsdienstaanbieders en –gebruikers ten opzichte van elkaar, wat betreft het aanbod en het gebruik van betalingsdiensten. Het viseert alle betalingsdienstgebruikers, zonder onderscheid tussen mannen en vrouwen.

↓ Indien er personen betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

↓ Indien er verschillen zijn, beantwoord dan vragen 3 en 4.

3. Beperken bepaalde van deze verschillen de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten van vrouwen of mannen (problematische verschillen)? [J/N] > Leg uit

   _ _

4. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de gelijkheid van vrouwen en mannen, rekening houdend met de voorgaande antwoorden?

– –

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 5.

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten / te compenseren?

– –

Gezondheid .4.

Toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, efficiëntie van het zorgaanbod, levensverwachting in goede gezondheid, behandelingen van chronische ziekten (bloedvatenziekten, kankers, diabetes en chronische ademhalingsziekten), gezondheidsdeterminanten (sociaaleconomisch niveau, voeding, verontreiniging), levenskwaliteit.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

– –

Werkgelegenheid .5.

Toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle banen, werkloosheid, zwartwerk, arbeids- en ontslagomstandigheden, loopbaan, arbeidstijd, welzijn op het werk, arbeidsongevallen, beroepsziekten, evenwicht privé- en beroepsleven, gepaste verloning, mogelijkheid tot beroepsopleiding, collectieve arbeidsverhoudingen.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

– –

Consumptie- en productiepatronen .6.

Prijsstabiliteit of -voorzienbaarheid, inlichting en bescherming van de consumenten, doeltreffend gebruik van hulpbronnen, evaluatie en integratie van (sociale- en milieu-) externaliteiten gedurende de hele levenscyclus van de producten en diensten, beheerpatronen van organisaties.

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☐ Geen impact

Sommige bepalingen beogen een betere informering en bescherming van de consumenten door de betalingsdienstaanbieders te verplichten de consumenten informatie betreffende de betalingstransacties te bezorgen voor, tijdens en na de uitvoering van de betalingstransactie. Deze informatie varieert naargelang de gebruiker en verlener al dan niet gebonden zijn door een raamcontract. De rechten van de gebruikers worden beschermd wanneer een betalingstransacite slecht, laattijdig of zonder de toestemming van de gebruike werd uitgevoerd. De wederzijdse rechten en plichten van de gebruiker en de verlener worden dus vastgelegd. Het ontwerp laat eveneens toe nieuwe betalingsdiensten die aan de consumenten aangeboden worden te omkaderen terwijl hun informering en toestemming voor het gebruik van dergelijke diensten gewaarborgd wordt.

Economische ontwikkeling .7.

Oprichting van bedrijven, productie van goederen en diensten, arbeidsproductiviteit en productiviteit van hulpbronnen/grondstoffen, competitiviteitsfactoren, toegang tot de markt en tot het beroep, markttransparantie, toegang tot overheidsopdrachten, internationale handels- en financiële relaties, balans import/export, ondergrondse economie, bevoorradingszekerheid van zowel energiebronnen als minerale en organische hulpbronnen.

☒ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☐ Geen impact

Het ontwerp bevat meerdere bepalingen die tot gevolg zullen hebben dat een betere transparantie en informatie van de markt betreffende betalingsdiensten gewaarborgd wordt en voornamelijk betreffende nieuwe betalingsdiensten zoals de betalingsinitiatie of de betaalrekeningeninformatie.

Investeringen .8.

Investeringen in fysiek (machines, voertuigen, infrastructuren), technologisch, intellectueel (software, onderzoek en ontwikkeling) en menselijk kapitaal, netto-investeringscijfer in procent van het bbp.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

Onderzoek en ontwikkeling .9.

Mogelijkheden betreffende onderzoek en ontwikkeling, innovatie door de invoering en de verspreiding van nieuwe productiemethodes, nieuwe ondernemingspraktijken of nieuwe producten en diensten, onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

KMO's .10.

Impact op de ontwikkeling van de kmo's.

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?
   Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (< 50 werknemers), waaronder het % micro-ondernemingen (< 10 werknemers).
   Indien geen enkele onderneming betrokken is, leg uit waarom.
   De betrokken sector is de financiële sector. Alle betalingsdienstaanbieders zijn betrokken in hun verhoudingen met de consumenten.

↓ Indien er kmo's betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.
   [N.B. de impact op de administratieve lasten moet bij thema 11 gedetailleerd worden]

_ _

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan de vragen 3 tot 5.

3. Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen? [J/N] > Leg uit

_ _

4. Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel? [J/N] > Leg uit

_ _

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten / te compenseren?

_ _

Administratieve lasten .11.

Verlaging van de formaliteiten en administratieve verplichtingen die direct of indirect verbonden zijn met de uitvoering, de naleving en/of de instandhouding van een recht, een verbod of een verplichting.

↓ Indien burgers (zie thema 3) en/of ondernemingen (zie thema 10) betrokken zijn, beantwoord dan volgende vragen.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.
   Indien er geen enkele formaliteiten of verplichtingen zijn, leg uit waarom.

a. De betalingsdienstaanieders moeten de consumenten informatie bezorgen betreffende de betalignsdiensten die zij aanbieden evenals alle informatie betreffende de uitvoering van betalingstransacties; alle informatie over de raamcontracten die hen binden aan de consument.

b. Het wetsontwerp beoogt het regelgevend kader te vervolledigen dat van toepassing is op de betalingsdienstaanbieders overeenkomstig de bepalinigen van de PSD II.

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige* regelgeving, beantwoord dan vragen 2a tot 4a.

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving**, beantwoord dan vragen 2b tot 4b.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

   a. De betalingsdienstaanbieders moeten deze informatie voor, tijdens en na de uitvoering van de betalingstransactie bezorgen. Aangezien het regelgevend kader reeds betstaat, gaat het hier om een eenvoudige verstreking van de bestaande regels.

   b. _ _*

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

   a. Door de terbeschikkingstelling van de informatie op een gemakkelijk toegankelijke wijze op een duurzame drager aan de consument voor, tijdens en na de uitvoering van de betalingstransactie, of deze laatste geïsoleerd is of gedekt door een raamcontract.

   b. _ _**

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

   a. De periodiciteit varieert in functie van het type betalingstransactie, van de betalingsdienstaanbieder, van het tijdstip van de uitvoering van de betalingstransactie, van de al dan niet correcte uitvoerin.

   b. _ _**

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?

   Geen

Energie .12.

Energiemix (koolstofarm, hernieuwbaar, fossiel), gebruik van biomassa (hout, biobrandstoffen), energie-efficiëntie, energieverbruik van de industrie, de dienstensector, de transportsector en de huishoudens, bevoorradingszekerheid, toegang tot energiediensten en -goederen.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Mobiliteit .13.

Transportvolume (aantal afgelegde kilometers en aantal voertuigen), aanbod van gemeenschappelijk personenvervoer, aanbod van wegen, sporen en zee- en binnenvaart voor goederenvervoer, verdeling van de vervoerswijzen (modal shift), veiligheid, verkeersdichtheid.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Voeding .14.

Toegang tot veilige voeding (kwaliteitscontrole), gezonde en voedzame voeding, verspilling, eerlijke handel.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Klimaatverandering .15.

Uitstoot van broeikasgassen, aanpassingsvermogen aan de gevolgen van de klimaatverandering, veerkracht, energie overgang, hernieuwbare energiebronnen, rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen, winnen van koolstof.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Natuurlijke hulpbronnen .16.

Efficiënt beheer van de hulpbronnen, recyclage, hergebruik, waterkwaliteit en -consumptie (oppervlakte- en grondwater, zeeën en oceanen), bodemkwaliteit en -gebruik (verontreiniging, organisch stofgehalte, erosie, drooglegging, overstromingen, verdichting, fragmentatie), ontbossing.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Buiten- en binnenlucht .17.

Luchtkwaliteit (met inbegrip van de binnenlucht), uitstoot van verontreinigende stoffen (chemische of biologische agentia: methaan, koolwaterstoffen, oplosmiddelen, SOx, NOx, NH3), fijn stof.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Biodiversiteit .18.

Graad van biodiversiteit, stand van de ecosystemen (herstelling, behoud, valorisatie, beschermde zones), verandering en fragmentatie van de habitatten, biotechnologieën, uitvindingsoctrooien in het domein van de biologie, gebruik van genetische hulpbronnen, diensten die de ecosystemen leveren (water- en luchtzuivering, enz.), gedomesticeerde of gecultiveerde soorten, invasieve uitheemse soorten, bedreigde soorten.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Hinder .19.

Geluids-, geur- of visuele hinder, trillingen, ioniserende, niet-ioniserende en elektromagnetische stralingen, lichtoverlast.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Overheid .20.

Democratische werking van de organen voor overleg en beraadslaging, dienstverlening aan gebruikers, klachten, beroep, protestbewegingen, wijze van uitvoering, overheidsinvesteringen.

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact ↓ Leg uit. ☒ Geen impact

_ _

Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling .21.

Inachtneming van de onbedoelde neveneffecten van de Belgische beleidsmaatregelen op de belangen van de ontwikkelingslanden.

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van:

   - voedselveiligheid
   - gezondheid en toegang tot geneesmiddelen
   - waardig werk
   - lokale en internationale handel
   - inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)
   - mobiliteit van personen
   - leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)
   - vrede en veiligheid

   Indien er geen enkelen ontwikkelingsland betrokken is, leg uit waarom.

   De ontwikkelingslanden worden niet beoogd.

   ↓ Indien er een positieve en/of negatieve impact is, beantwoord dan vraag 2.

2. Verduidelijk de impact per regionale groepen of economische categorieën (eventueel landen oplijsten). Cf. handleiding

   _ _

   ↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 3.

3. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

   _ _

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

Analyse d'impact de la réglementation

RiA-AiR

:: Remplissez de préférence le formulaire en ligne ria-air.fed.be
:: Contactez le Helpdesk si nécessaire ria-air@premier.fed.be
:: Consultez le manuel, les FAQ, etc. www.simplification.be

Fiche signalétique

Auteur .a.

Membre du Gouvernement compétent	**Kris Peeters, Ministre de l'Economie et des Consommateurs**
Contact cellule stratégique (nom, email, tél.)	**Mevr. Ilse Bosmans – 02/233-50 05 - ilse.bosmans@peeters.fed.be,**
Administration compétente	**SPF Economie, P.M.E. , Classes Moyennes et Energie**
Contact administration (nom, email, tél.)	**Véronique Broekaert, Veronique.broekaert@economie.fgov.be , Tél : 02/277.85.10**

Projet .b.

Titre du projet de réglementation	**PROJET DE LOI PORTANT MODIFICATION ET INSERTION DE DISPOSITIONS EN MATIÈRE DE SERVICES DE PAIEMENT DANS DIFFÉRENTS LIVRES DU CODE DE DROIT ÉCONOMIQUE**
Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, …), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.	Le présent projet vise la transposition partielle de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE, ci-après la « Directive ». La Directive vise à créer un cadre juridique moderne et unifié pour les services de paiement au niveau européen. Le marché des paiements de détail a connu des innovations techniques significatives avec une augmentation rapide du nombre des paiements électroniques et mobiles ainsi que la venue de nouveaux services de paiement sur le marché. La Directive a donc pour objectif d'adapter le cadre législatif, en tenant compte de ces nouveaux types de services de paiement comme « le service d'initiation de paiement » et « le service d'information sur les comptes ». Ces dernières années ont également vu apparaitre des risques accrus de sécurité associés aux paiements électroniques et ce, en raison de la complexité technique croissante de ces paiements électroniques, des volumes croissants à l'échelle mondiale de ces paiements électroniques et des nouveaux services de paiement. Les règles en matière de sécurité en relation avec ces risques ont donc été mieux encadrées. Tout cela doit conduire à un système des paiements plus efficient dans sa

	globalité, à un choix plus étendu et à une plus grande transparence en matière de services de paiement. En même temps, cela renforce la confiance du consommateur dans un marché des paiements harmonisé. Des services de paiement efficaces et mieux sécurisés sont en effet essentiels au fonctionnement des activités économiques et sociales vitales. Le présent projet de loi transpose le titre I, en ce compris l'annexe I, relatif au champ d'application et aux définitions ; le titre III relatif aux exigences de transparence et d'informations en ce qui concerne les services de paiement ; la majeure partie du titre IV relatif aux droits et obligations des prestataires de services de paiement et des utilisateurs de ces services, les uns par rapport aux autres, pour ce qui concerne l'offre et l'utilisation des services de paiement ; et les dispositions pertinentes du titre VI de la directive.	
Analyses d'impact déjà réalisées	☐ Oui ☒ Non	Si oui, veuillez joindre une copie ou indiquer la référence du document : _ _

Consultations sur le projet de réglementation .c.

Consultations obligatoires, facultatives ou informelles :	**Consultation de l'inspecteur des finances, du Conseil des ministres, de la Section législation du Conseil d'Etat. Consultation informelle de FEBELFIN**

Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact .d.

Statistiques, documents de référence, organisations et personnes de référence :	

Date de finalisation de l'analyse d'impact .e.

Formulaire AIR - v2 – oct. 2014

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

>

Un projet de réglementation aura généralement des impacts sur un nombre limité de thèmes.

Une liste non-exhaustive de mots-clés est présentée pour faciliter l'appréciation de chaque thème.

S'il y a des **impacts positifs et / ou négatifs, expliquez-les** (sur base des mots-clés si nécessaire) et indiquez les mesures prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs.

Pour les thèmes 3, 10, 11 et 21, des questions plus approfondies sont posées.

Consultez le manuel ou contactez le helpdesk ria-air@premier.fed.be pour toute question.

Lutte contre la pauvreté .1.

Revenu minimum conforme à la dignité humaine, accès à des services de qualité, surendettement, risque de pauvreté ou d'exclusion sociale (y compris chez les mineurs), illettrisme, fracture numérique.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

– –

Égalité des chances et cohésion sociale .2.

Non-discrimination, égalité de traitement, accès aux biens et services, accès à l'information, à l'éducation et à la formation, écart de revenu, effectivité des droits civils, politiques et sociaux (en particulier pour les populations fragilisées, les enfants, les personnes âgées, les personnes handicapées et les minorités).

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez.

☒ Pas d'impact

– –

Égalité entre les femmes et les hommes .3.

Accès des femmes et des hommes aux ressources : revenus, travail, responsabilités, santé/soins/bien-être, sécurité, éducation/savoir/formation, mobilité, temps, loisirs, etc.

Exercice des droits fondamentaux par les femmes et les hommes : droits civils, sociaux et politiques.

1. Quelles personnes sont directement et indirectement concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

   Si aucune personne n'est concernée, expliquez pourquoi.

   Le présent projet de loi fixe les exigences de transparence et d'information en ce qui concerne les services de paiement ; il détermine également les droits et obligations des prestataires de services de paiement et des utilisateurs de ces services, les uns par rapport aux autres, pour ce qui concerne l'offre et l'utilisation des services de paiement. Il vise tous les utilisateurs de services de paiement sans différence entre la situation des hommes et des femmes.

↓ Si des personnes sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

↓ S'il existe des différences, répondez aux questions 3 et 4.

3. Certaines de ces différences limitent-elles l'accès aux ressources ou l'exercice des droits fondamentaux des femmes ou des hommes (différences problématiques) ? [O/N] > expliquez

   – –

4. Compte tenu des réponses aux questions précédentes, identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur l'égalité des femmes et les hommes ?

   – –

↓ S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 5.

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

_ _

Santé .4.

Accès aux soins de santé de qualité, efficacité de l'offre de soins, espérance de vie en bonne santé, traitements des maladies chroniques (maladies cardiovasculaires, cancers, diabètes et maladies respiratoires chroniques), déterminants de la santé (niveau socio-économique, alimentation, pollution), qualité de la vie.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Emploi .5.

Accès au marché de l'emploi, emplois de qualité, chômage, travail au noir, conditions de travail et de licenciement, carrière, temps de travail, bien-être au travail, accidents de travail, maladies professionnelles, équilibre vie privée - vie professionnelle, rémunération convenable, possibilités de formation professionnelle, relations collectives de travail.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Modes de consommation et production .6.

Stabilité/prévisibilité des prix, information et protection du consommateur, utilisation efficace des ressources, évaluation et intégration des externalités (environnementales et sociales) tout au long du cycle de vie des produits et services, modes de gestion des organisations.

☒ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☐ Pas d'impact

Certaines dispositions visent à permettre une meilleure information et protection des consommateurs par l'obligation faite aux prestataires de services de paiement de fournir des informations relatives aux opérations de paiement avant, pendant et après l'exécution de l'opération de paiement. Ces informations varient selon que l'utilisateur et le prestataire soient liés ou non par un contrat-cadre. Les droits des utilisateurs sont protégés lorsqu'une opération de paiement a été mal exécutée ou tardivement exécutée ou lorsqu'elle a été exécutée sans autorisation de l'utilisateur. Les droits et obligations mutuelles de l'utilisateur et du prestataire sont donc fixés. Le projet permet également d'encadrer de nouveaux services de paiement offerts aux consommateurs en s'assurant de leur information et consentement au recours de tels services.

Développement économique .7.

Création d'entreprises, production de biens et de services, productivité du travail et des ressources/matières premières, facteurs de compétitivité, accès au marché et à la profession, transparence du marché, accès aux marchés publics, relations commerciales et financières internationales, balance des importations/exportations, économie souterraine, sécurité d'approvisionnement des ressources énergétiques, minérales et organiques.

☒ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☐ Pas d'impact

Le projet contient plusieurs dispositions qui auront pour conséquence d'assurer une meilleure transparence et information du marché quant aux opérations de paiement et surtout quant aux nouveaux services de paiement tels l'itinitation de paiement ou l'information sur les comptes de paiement.

Investissements .8.

Investissements en capital physique (machines, véhicules, infrastructures), technologique, intellectuel (logiciel, recherche et développement) et humain, niveau d'investissement net en pourcentage du PIB.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

Recherche et développement .9.

Opportunités de recherche et développement, innovation par l'introduction et la diffusion de nouveaux modes de production, de nouvelles pratiques d'entreprises ou de nouveaux produits et services, dépenses de recherche et de développement.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

PME .10.

Impact sur le développement des PME.

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées par le projet ?
   Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (< 50 travailleurs) dont le % de micro-entreprise (< 10 travailleurs).
   Si aucune entreprise n'est concernée, expliquez pourquoi.
   Le secteur concerné est le secteur financier. L'ensemble des prestataires de services de paiement sont concernés dans leurs relations avec les consommateurs.

↓ Si des PME sont concernées, répondez à la question 2.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.
   N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

_ _

↓ S'il y a un impact négatif, répondez aux questions 3 à 5.

3. Ces impacts sont-ils proportionnellement plus lourds sur les PME que sur les grandes entreprises ? [O/N] > expliquez

_ _

4. Ces impacts sont-ils proportionnels à l'objectif poursuivi ? [O/N] > expliquez

_ _

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les impacts négatifs ?

_ _

Charges administratives .11.

Réduction des formalités et des obligations administratives liées directement ou indirectement à l'exécution, au respect et/ou au maintien d'un droit, d'une interdiction ou d'une obligation.

↓ Si des citoyens (cf. thème 3) et/ou des entreprises (cf. thème 10) sont concernés, répondez aux questions suivantes.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.
   S'il n'y a aucune formalité ou obligation, expliquez pourquoi.

a. Les prestataires de services de paiement doivent fournir au consommateur des informations concernant les services de paiement qu'ils offrent ainsi que toutes les informations relatives à l'exécution des opérations de paiement ; toutes informations sur les contrats-cadre qui les lient au consommateur.

↓ S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation actuelle*, répondez aux questions 2a à 4a.

b. La loi en projet vise à compléter le cadre réglementaire applicable aux prestataires de services de paiement conformément aux dispositions de la Directive PSD II.

↓ S'il y a des formalités et des obligations dans la réglementation en projet**, répondez aux questions 2b à 4b.

2. Quels documents et informations chaque groupe concerné doit-il fournir ?

   a. Les prestataires de services de paiement doivent fournir ces informations avant, pendant et après l'exécution des opérations de paiement. Etant donné que le cadre réglementaire existe déjà, il s'agit ici d'un simple renforcement des règles existantes.

   b. _ _**

3. Comment s'effectue la récolte des informations et des documents, par groupe concerné ?

   a. Par la mise à disposition au consommateur des informations de manière facilement accessible sur support durable avant, pendant et après l'exécution d'une opération de paiement que celle-ci soit isolée ou couverte par un contrat-cadre.

   b. _ _**

4. Quelles est la périodicité des formalités et des obligations, par groupe concerné ?

   a. La périodicité varie en fonction du type d'opération de paiement, du prestataire de services de paiement, du moment de l'exécution de l'opération de paiement, de sa correcte exécution ou non.

   b. _ _**

5. Quelles mesures sont prises pour alléger / compenser les éventuels impacts négatifs ?

   Aucune

Énergie .12.

Mix énergétique (bas carbone, renouvelable, fossile), utilisation de la biomasse (bois, biocarburants), efficacité énergétique, consommation d'énergie de l'industrie, des services, des transports et des ménages, sécurité d'approvisionnement, accès aux biens et services énergétiques.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Mobilité .13.

Volume de transport (nombre de kilomètres parcourus et nombre de véhicules), offre de transports collectifs, offre routière, ferroviaire, maritime et fluviale pour les transports de marchandises, répartitions des modes de transport (modal shift), sécurité, densité du trafic.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Alimentation .14.

Accès à une alimentation sûre (contrôle de qualité), alimentation saine et à haute valeur nutritionnelle, gaspillages, commerce équitable.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Changements climatiques .15.

Émissions de gaz à effet de serre, capacité d'adaptation aux effets des changements climatiques, résilience, transition énergétique, sources d'énergies renouvelables, utilisation rationnelle de l'énergie, efficacité énergétique, performance énergétique des bâtiments, piégeage du carbone.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Ressources naturelles .16.

Gestion efficiente des ressources, recyclage, réutilisation, qualité et consommation de l'eau (eaux de surface et souterraines, mers et océans), qualité et utilisation du sol (pollution, teneur en matières organiques, érosion, assèchement, inondations, densification, fragmentation), déforestation.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Air intérieur et extérieur .17.

Qualité de l'air (y compris l'air intérieur), émissions de polluants (agents chimiques ou biologiques : méthane, hydrocarbures, solvants, SOx, NOx, NH3), particules fines.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Biodiversité .18.

Niveaux de la diversité biologique, état des écosystèmes (restauration, conservation, valorisation, zones protégées) , altération et fragmentation des habitats, biotechnologies, brevets d'invention sur la matière biologique, utilisation des ressources génétiques, services rendus par les écosystèmes (purification de l'eau et de l'air, …), espèces domestiquées ou cultivées, espèces exotiques envahissantes, espèces menacées.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Nuisances .19.

Nuisances sonores, visuelles ou olfactives, vibrations, rayonnements ionisants, non ionisants et électromagnétiques, nuisances lumineuses.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Autorités publiques .20.

Fonctionnement démocratique des organes de concertation et consultation, services publics aux usagers, plaintes, recours, contestations, mesures d'exécution, investissements publics.

☐ Impact positif ☐ Impact négatif ↓ Expliquez. ☒ Pas d'impact

_ _

Cohérence des politiques en faveur du développement .21.

Prise en considération des impacts involontaires des mesures politiques belges sur les intérêts des pays en développement.

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants :

- o sécurité alimentaire
- o santé et accès aux médicaments
- o travail décent
- o commerce local et international
- o revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation)
- o mobilité des personnes
- o environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre)
- o paix et sécurité

Expliquez si aucun pays en développement n'est concerné.

Les pays en développement ne sont pas visés.

↓ S'il y a des impacts positifs et/ou négatifs, répondez à la question 2.

2. Précisez les impacts par groupement régional ou économique (lister éventuellement les pays). Cf. manuel

– –

↓ S'il y a des impacts négatifs, répondez à la question 3.

3. Quelles mesures sont prises pour les alléger / compenser les impacts négatifs ?

– –

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE NR. 63.007/1 VAN 30 MAART 2018

Op 20 februari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister Economie en Consumenten verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht”.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 22 en 27 maart 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Wilfried Van Vaerenbergh en Chantal Bamps, staatsraden, Michel Tison en Johan Put, assessoren, en Wim Geurts, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Paul Depuydt, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter Pas, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 maart 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet beoogt de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 “betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG” (hierna “PSD II” genoemd). Deze richtlijn vervangt Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 “betreffende betalingsdiensten in de interne markt, tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG” (hierna “PSD I” genoemd).

PSD I werd in het interne recht omgezet in twee afzonderlijke wetten. Enerzijds was er de wet van 10 december 2009

[1] Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

AVIS DU CONSEIL D’ÉTAT N° 63.007/1 DU 30 MARS 2018

Le 20 février 2018, le Conseil d’État, section de législation, a été invité par le ministre de l’Économie et des Consommateurs à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi “portant modification et insertion de dispositions en matière de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique”.

L’avant-projet a été examiné par la première chambre les 22 et 27 mars 2018. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Wilfried Van Vaerenbergh et Chantal Bamps, conseillers d’État, Michel Tison et Johan Put, assesseurs, et Wim Geurts, greffier.

Le rapport a été présenté par Paul Depuydt, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l’avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter Pas, conseiller d’État.

L’avis, dont le texte suit, a été donné le 30 mars 2018.

*

1. En application de l’article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d’État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l’auteur de l’acte, le fondement juridique[1] et l’accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L’AVANT-PROJET DE LOI

2. L’avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de transposer partiellement la directive (UE) 2015/2366 du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 “concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE” (ci-après dénommée “PSD II”). Cette directive remplace la directive 2007/64/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 novembre 2007 “concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE ainsi que 2006/48/CE et abrogeant la directive 97/5/CE” (ci-après dénommée “PSD I”).

La directive PSD I a été transposée dans le droit interne par deux lois distinctes. D’une part, par la loi du

[1] S’agissant d’un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité avec les normes supérieures.

"betreffende de betalingsdiensten", die de gedragsregels tussen de betalingsdienstaanbieder en -gebruiker regelde. Deze wet werd nadien geïntegreerd in Boek VII van het Wetboek van economisch recht. Anderzijds was er de wet van 21 december 2009 "op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen", die het prudentiële luik, het toezicht op de nieuwe categorie betalingsinstellingen en hun toegang tot de betalingssystemen regelde.

Zoals het geval was bij de omzetting van PSD I werd ook nu geopteerd voor twee afzonderlijke wetsontwerpen tot omzetting van PSD II.

Het voorliggende voorontwerp van wet beoogt de volgende onderdelen van PSD II om te zetten in het interne recht:

— titel I, inclusief bijlage I, zijnde het toepassingsgebied en de relevante definities (artikelen 2 tot 5 van het voorontwerp);

— titel III, zijnde de transparantie- en informatievereisten met betrekking tot de betalingsdiensten (ontworpen artikelen VII.5 tot VII.28 van het Wetboek van economisch recht);

— grotendeels titel IV, zijnde de rechten en plichten van de betalingsdienstaanbieder en betalingsdienstgebruiker ten aanzien van elkaar met betrekking tot het aanbieden en het gebruik van betalingsdiensten (ontworpen artikelen VII.29 tot VII.56 van het Wetboek van economisch recht, en de wijzigingen vervat in de artikelen 11 tot 13 van het voorontwerp)[2];

— de relevante bepalingen van titel VI van de richtlijn, die de slotbepalingen omvat.

PSD II herneemt voor een groot deel bepalingen die ook al in PSD I voorkwamen. Vandaar dat sommige onderdelen van het voorontwerp van wet neerkomen op een herneming van reeds bestaande internrechtelijke bepalingen, zoals die welke zijn vervat in titel 3 van boek VII van het Wetboek van economisch recht.[3]

De omzettingsbepalingen betreffende het prudentieel toezicht bedoeld in titel II en een aantal bepalingen van titel IV ("Rechten en plichten met betrekking tot het aanbieden en het gebruik van betalingsdiensten") van PSD II die betrekking

[2] Sommige van de ontworpen bepalingen dienen op een meer zorgvuldige en eenvormige wijze te worden aangeduid. Zo gaat het bijvoorbeeld in de Nederlandse tekst om het ontworpen "artikel VII.55/3" (niet: artikel 55/3), van het Wetboek van economisch recht, terwijl in zowel de Nederlandse als de Franse tekst van diverse bepalingen de vermelding "Art." ontbreekt.

[3] Om die reden moet overeenkomstig de memorie van toelichting bij het voorontwerp van wet voor een goed begrip van de overgenomen bepalingen "in eerste instantie verwezen worden naar de memorie van toelichting betreffende de betalingsdiensten (*Parl.St.* Kamer, nr. 52-2179/001), en desgevallend de voornoemde wet van 19 april 2014 (*Parl.St.* Kamer, nr. 53-3429/001 en 3430/001, pagina's 10 tot 23)".

10 décembre 2009 "relative aux services de paiement", qui régissait les règles de conduite entre le prestataire de services de paiement et l'utilisateur de services de paiement. Cette loi a ensuite été intégrée dans le Livre VII du Code de droit économique. D'autre part, par la loi du 21 décembre 2009 "relative au statut des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l'accès à l'activité de prestataire de services de paiement, à l'activité d'émission de monnaie électronique et à l'accès aux systèmes de paiement" qui réglait le volet prudentiel, le contrôle de la nouvelle catégorie d'établissements de paiement ainsi que leur accès aux systèmes de paiement.

Comme tel avait été le cas lors de la transposition de la directive PSD I, l'option de deux projets de lois distincts a aussi été choisie pour transposer la directive PSD II.

L'avant-projet de loi à l'examen a pour objet de transposer en droit interne les éléments suivants de la directive PSD II:

— le titre I, y compris l'annexe I, c'est-à-dire le champ d'application et les définitions pertinentes (articles 2 à 5 de l'avant-projet);

— le titre III, c'est-à-dire les exigences en matière de transparence et d'informations régissant les services de paiement (articles VII.5 à VII.28, en projet, du Code de droit économique);

— dans une large mesure, le titre IV, c'est-à-dire les droits et obligations mutuels du prestataire et de l'utilisateur de services de paiement, liés à la prestation et à l'utilisation de services de paiement (articles VII.29 à VII.56 en projet du Code de droit économique, et les modifications contenues aux articles 11 à 13 de l'avant-projet)[2];

— les dispositions pertinentes du titre VI de la directive, lequel comporte les dispositions finales.

La directive PSD II reproduit dans une large mesure des dispositions qui figuraient déjà aussi dans la directive PSD I. Certaines parties de l'avant-projet de loi reviennent dès lors à reproduire des dispositions de droit interne déjà existantes, telles que celles qui sont contenues au titre 3 du livre VII du Code de droit économique[3].

Les dispositions de transposition relatives au contrôle prudentiel visé au titre II et dans un certain nombre de dispositions du titre IV ("Droits et obligations liés à la prestation et à l'utilisation de services de paiement") de la directive PSD II

[2] Certaines dispositions en projet doivent être désignées d'une manière plus précise et plus uniforme. Tel est ainsi par exemple le cas, dans le texte néerlandais, de l'article VII.55/3 en projet ("artikel 55/3", ce qui est erroné) du Code de droit économique, alors que la mention "Art." fait défaut tant dans le texte néerlandais que dans le texte français de plusieurs dispositions.

[3] Conformément à l'exposé des motifs relatif à l'avant-projet de loi, il convient donc, pour la bonne compréhension des dispositions reproduites, de renvoyer "en premier lieu vers l'exposé des motifs du projet de loi relatif aux services de paiement (*Doc. parl*, Chambre, n° 52-2179/001) et le cas échéant, vers ceux de la loi du 19 avril 2014 précitée (*Doc. parl*, Chambre, n° 53-3429/001 et 3430/001, pages 10 à 23)".

hebben op het toezichtstatuut en een adequaat risicobeheer (zoals regels inzake "sterke cliëntauthenticatie"[4], de "rapportering van incidenten", ...) werden in een afzonderlijk wetsontwerp "op het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen" opgenomen, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 7 december 2017 advies 62.383/2 heeft uitgebracht en dat op 8 maart laatstleden in de Kamer van volksvertegenwoordigers werd aangenomen.

VORMVEREISTEN

3. Blijkens punt 12.2 van de notificatie van de Ministerraad van 9 februari 2018 worden "de Ministers van Economie en Consumenten, en van Middenstand, (…) ermee belast om een advies te vragen aan de Nationale Bank van België met betrekking tot het inkorten van de termijn bepaald in artikel 53, § 1, van het voorontwerp".[5]

Ingeval de tekst van de betrokken bepaling van het voorontwerp, zoals deze om advies aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is voorgelegd, nog zou worden gewijzigd als gevolg van het advies van de Nationale Bank van België, zal de aldus gewijzigde bepaling overeenkomstig artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, opnieuw aan deze laatste om advies moeten worden voorgelegd.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. Artikel 107, lid 1, van PSD II luidt:

"Onverminderd artikel 2, artikel 8, lid 3, artikel 32, artikel 38, lid 2, artikel 42, lid 2, artikel 55, lid 6, artikel 57, lid 3, artikel 58, lid 3, artikel 61, leden 2 en 3, artikel 62, lid 5, artikel 63, leden 2 en 3, artikel 74, lid 1, tweede alinea, en artikel 86 mogen de lidstaten, in zoverre deze richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat, geen andere bepalingen handhaven of vaststellen dan die welke in deze richtlijn zijn vervat."

Aan PSD II ligt het streefdoel van een volledige harmonisatie ten grondslag. Dit staat er niet aan in de weg dat in het voorontwerp van wet bepalingen worden opgenomen waarvan de grondslag niet in PSD II kan worden gevonden

[4] Er dient op te worden toegezien dat in de Nederlandse tekst van het voorontwerp telkens consequent gebruik wordt gemaakt van de term "authenticatie" (Fr.: "authentification"). Nu is dat niet steeds het geval. Zie bijvoorbeeld het ontworpen artikel VII.42, § 3, van het Wetboek van economisch recht (artikel 10 van het voorontwerp), waarin de term "authentificatie" wordt gebruikt. De stellers van het voorontwerp doen er goed aan om de Nederlandse tekst van het voorontwerp op dat punt aan een bijkomend nazicht te onderwerpen.

[5] Wellicht wordt gedoeld op het ontworpen artikel VII.53, § 1, van het Wetboek van economisch recht (artikel 10 van het voorontwerp).

qui se rapportent au statut du contrôle et à la gestion adéquate des risques (comme les règles relatives à "l'authentification forte"[4] ainsi qu'à "la notification des incidents", etc...) ont été intégrées dans un autre projet de loi "relative au statut et au contrôle des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l'accès à l'activité de prestataire de services de paiement, à l'activité d'émission de monnaie électronique et à l'accès aux systèmes de paiement" sur lequel le Conseil d'État, section de législation, a rendu le 7 décembre 2017 l'avis 62.383/2 et qui a été adopté le 8 mars dernier par la Chambre des représentants.

FORMALITÉS

3. Selon le point 12.2 de la notification du Conseil des ministres du 9 février 2018, "les Ministres de l'Economie et des Consommateurs, et des Classes moyennes, sont chargés de demander un avis de la Banque nationale de Belgique concernant la réduction du délai stipulé à l'article 53, § 1er, de l'avant-projet"[5].

Si le texte de la disposition concernée de l'avant-projet, tel qu'il est soumis à l'avis du Conseil d'État, section de législation, était encore modifié consécutivement à l'avis de la Banque nationale de Belgique, la disposition ainsi modifiée devrait à nouveau être soumise à l'avis du Conseil d'État conformément à l'article 3, § 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

4. L'article 107, paragraphe 1er, de la directive PSD II s'énonce comme suit:

"Sans préjudice de l'article 2, de l'article 8, paragraphe 3, de l'article 32, de l'article 38, paragraphe 2, de l'article 42, paragraphe 2, de l'article 55, paragraphe 6, de l'article 57, paragraphe 3, de l'article 58, paragraphe 3, de l'article 61, paragraphes 2 et 3, de l'article 62, paragraphe 5, de l'article 63, paragraphes 2 et 3, de l'article 74, paragraphe 1er, deuxième alinéa, et de l'article 86, dans la mesure où la présente directive contient des dispositions harmonisées, les États membres ne peuvent maintenir en vigueur ni introduire des dispositions différentes de celles contenues dans la présente directive".

La directive PSD II vise une harmonisation complète. Cet objectif ne fait pas obstacle à ce que l'avant-projet de loi contienne des dispositions dont le fondement ne peut être trouvé dans la directive PSD II (par exemple parce que l'on

[4] Il faut veiller à ce que le texte néerlandais de l'avant-projet fasse chaque fois un usage conséquent du terme "authenticatie" (Fr: "authentification"). Or, tel n'est pas toujours le cas. Voir, par exemple, l'article VII.42, § 3, en projet, du Code de droit économique (article 10 de l'avant-projet) qui fait mention du terme "authentificatie". Les auteurs du projet seraient bien avisés de soumettre le texte néerlandais de l'avant-projet à un examen complémentaire sur ce point.

[5] Sans doute s'agit-il de l'article VII.53, § 1er, en projet, du Code de droit économique (article 10 de l'avant-projet).

(bijvoorbeeld omdat buiten het toepassingsgebied van de te harmoniseren regelgeving wordt getreden) of dat in het voorontwerp gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die PSD II aan de lidstaten laat om deze of gene inhoudelijke optie te lichten. De stellers van het voorontwerp dienen er dan wel op toe te zien dat met dat soort bepalingen geen afbreuk wordt gedaan aan het vereiste van de volledige harmonisatie en dat erdoor met andere woorden niet het harmonisatieproces wordt belemmerd. In de regel wordt in de memorie van toelichting bij het voorliggende voorontwerp naar behoren verduidelijkt voor welke bepalingen van het voorontwerp niet direct een grondslag in PSD II kan worden gevonden, om welke reden het nodig wordt geacht om de betrokken bepalingen tot stand te brengen en op welke wijze die bepalingen te verenigen vallen met het beginsel van de volledige harmonisatie.

5. Aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, werden een "Omzettingstabel Richtlijn PSD II naar het WER" en een "Overeenstemmingstabel WER naar de Richtlijn PSD II" meegedeeld. Deze tabellen vermelden tevens de opties die door PSD II aan de lidstaten worden overgelaten en die worden "weerhouden in Belgisch recht". Het verdient aanbeveling om de betrokken omzettingstabellen bij het voorontwerp van wet te voegen.[6-7] Daarenboven zou het de informatieve waarde van de omzettingstabellen ten goede komen indien met betrekking tot sommige bepalingen van het voorontwerp in die tabellen zou worden aangegeven dat zij niet zozeer bepalingen van PSDII beogen om te zetten in de interne rechtsorde, doch wel veeleer moeten worden begrepen tegen de achtergrond van bepaalde overwegingen die aan het dispositief van PSD II voorafgaan.[8]

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

6. In de bepalingen onder artikel 2, 3°, van het voorontwerp, wordt in de Nederlandse tekst melding gemaakt van zowel de "NBB wet", als de "wet BNB" (in de Franse tekst telkens omschreven als "loi BNB"). In de Nederlandse tekst wordt evenwel steeds het best uitsluitend van de "wet NBB" melding gemaakt. Ook in het ontworpen artikel I.9, 30°, van

6 Wat het nut van het bijvoegen van dergelijke omzettingstabellen bij het voorontwerp van wet betreft, zie *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling 193, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (*www.raadvst-consetat.be).*

7 De informatie die de tabellen weergeven, dient uiteraard correct of voldoende genuanceerd te zijn. Dat is niet steeds het geval. Zo valt uit de "Omzettingstabel Richtlijn PSD II naar het WER" af te leiden dat artikel 55, lid 2, van PSD II in het interne recht wordt omgezet door het ontworpen artikel VII.25, § 1, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht (artikel 10 van het voorontwerp). De ontworpen bepaling bevat evenwel meer andere bepalingen dan bepalingen die in artikel 55, lid 2, van PSD II voorkomen.

8 Zie de ontworpen artikelen VII.42 (overweging 72 van PSD II) en VII.55/2, § 1, tweede lid (overweging 88 van PSD II), van het Wetboek van economisch recht.

sort du champ d'application de la réglementation à harmoniser) ou à ce que l'avant-projet ait recours à la possibilité laissée aux États membres par la directive PSD II de lever l'une ou l'autre option de fond. Les auteurs de l'avant-projet devront alors veiller à ce que ce type de dispositions ne porte pas atteinte à l'exigence de l'harmonisation complète et qu'en d'autres termes, le processus d'harmonisation ne soit pas ainsi entravé. En règle générale, l'exposé des motifs relatif à l'avant-projet à l'examen précise comme il se doit les dispositions de l'avant-projet qui ne trouvent pas directement un fondement dans la directive PSD II, les motifs pour lesquels il est jugé utile d'élaborer les dispositions concernées et la manière dont ces dispositions doivent se concilier avec le principe de l'harmonisation complète.

5. Un "Tableau concordance directive PSD II vers le CDE" et un "Tableau concordance CDE vers la Directive PSD II" ont été transmis au Conseil d'État, section de législation. Ils mentionnent également les options laissées aux États membres par la directive PSD II et celles "retenues en droit belge". Il est recommandé de les joindre à l'avant-projet de loi[6-7]. En outre, leur valeur informative serait améliorée s'il y était précisé que certaines dispositions de l'avant-projet ne visent pas tant à transposer des dispositions de la directive PSD II dans l'ordre juridique interne, mais doivent plutôt se concevoir dans le contexte de certaines considérations antérieures au dispositif de la directive PSD II[8].

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

6. Dans les dispositions figurant à l'article 2, 3°, de l'avant-projet, il est fait mention dans le texte néerlandais tant de la "NBB wet" que de la "wet BNB" (dans le texte français, il est chaque fois question de la "loi BNB"). Dans le texte néerlandais, il est toutefois préférable d'écrire exclusivement "wet NBB". De même, il conviendra d'écrire "wet NBB" dans le

6 En ce qui concerne l'utilité d'annexer ces tableaux de concordance à l'avant-projet de loi, voir les *Principes de technique législative. Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, Conseil d'État, 2008, recommandation n° 193, à consulter sur le site Internet du Conseil d'État (*www.raadvst-consetat.be).*

7 Les informations contenues dans les tableaux doivent bien entendu être correctement ou suffisamment nuancées. Tel n'est pas toujours le cas. Ainsi, on peut déduire du "tableau concordance directive PSD II vers le Conseil d'État" que l'article 55, paragraphe 2, de la directive PSD II est transposé dans le droit interne par l'article VII.25, § 1er, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique (article 10 de l'avant-projet). La disposition en projet comporte toutefois bien d'autres dispositions que les dispositions contenues à l'article 55, paragraphe 2, de la directive PSD II.

8 Voir les articles VII.42 (considérant 72 de la directive PSD II) et VII.55/2, § 1er, alinéa 2 (considérant 88 de la directive PSD II), en projet, du Code de droit économique.

het Wetboek van economisch recht (artikel 2, 9°, van het voorontwerp), schrijve men in de Nederlandse tekst “wet NBB”.[9]

Artikelen 6 tot 9

7. In de artikelen 6 tot 9 van het voorontwerp wordt met de “wet PAD” (loi PAD) de wet van 22 december 2017 “houdende wijziging en invoering van bepalingen inzake betaalrekeningen en betalingsdiensten in verschillende boeken van het Wetboek van economisch recht” bedoeld. In artikel 6 van het voorontwerp schrijve men derhalve “, ingevoegd bij de wet van 22 december 2017,”. De redactie van de artikelen 7 tot 9 van het voorontwerp moet in overeenkomstige zin worden aangepast.

Artikel 10

8. Rekening houdend met het bepaalde in het ontworpen artikel VII.5 van het Wetboek van economisch recht, rijst de vraag of de ontworpen bepaling niet het best wordt vervolledigd met een zin die overeenstemt met de eerste zin van artikel 38, lid 1, van PSD II. Deze zin luidt: “Deze titel is van toepassing op eenmalige betalingstransacties, op raamovereenkomsten en op de daaronder vallende betalingstransacties”.

De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Dit werd op dezelfde wijze omgezet als onder PSD1. Deze zin beschrijft het algemene toepassingsgebied van de titel inzake informatieverplichtingen, en heeft op zich weinig toegevoegde waarde, gezien dit uit de bepalingen zelf blijkt.

Echter werd verder wel enige verduidelijking gebracht, daar waar nodig geacht om onderscheid tussen eenmalige en afzonderlijke betalingen […] te maken. Dit werd omgezet in art. VII.12 (afdeling van toepassing op eenmalige betalingstransacties, niet vallende onder een raamcontract) en art. VII.20 (afdeling van toepassing op afzonderlijke betalingstransacties vallende onder een raamcontract). Volledigheidshalve zou bij art. VII.20 ook kunnen worden bepaald dat de afdeling van toepassing is op het raamcontract zelf.”

Met deze laatste suggestie van de gemachtigde kan worden ingestemd. Tevens kan worden vastgesteld dat de ontworpen afdelingen 2 en 3 van hoofdstuk 2 van boek VII van het Wetboek van economisch recht telkens aanvangen met een bepaling waarin wordt vermeld op welke transacties de desbetreffende afdeling van toepassing is. Dergelijke vermelding ontbreekt evenwel bij de aanvang van de ontworpen afdeling 1 van het voornoemde hoofdstuk. Ter wille van de eenvormigheid en de coherentie van de ontworpen regeling zou bijgevolg kunnen worden overwogen om het ontworpen artikel VII.5 van het Wetboek van economisch recht, te laten aanvangen met een lid dat overeenstemt met de eerste zin van artikel 38, lid 1, van PSD II.

[9] Zie ook de opmerking die in dit advies bij artikel 16 van het voorontwerp wordt gemaakt.

texte néerlandais de l’article I.9, 30°, en projet, du Code de droit économique (article 2, 9°, de l’avant-projet)[9].

Articles 6 à 9

7. Dans les articles 6 à 9 de l’avant-projet, la mention “loi PAD” (“wet PAD”) vise la loi du 22 décembre 2017 “portant modification et insertion de dispositions en matière de comptes de paiement et de services de paiement dans différents livres du Code de droit économique”. À l’article 6 de l’avant-projet, on écrira dès lors “, inséré par la loi du 22 décembre 2017,”. La rédaction des articles 7 à 9 de l’avant-projet devra être adaptée dans le même sens.

Article 10

8. Eu égard à la règle énoncée à l’article VII.5 en projet du Code de droit économique, la question se pose de savoir s’il n’est pas préférable de compléter la disposition en projet par une phrase qui concorde avec la première phrase de l’article 38, paragraphe 1er, de la directive PSD II. Cette phrase s’énonce comme suit: “Le présent titre s’applique aux opérations de paiement isolées, aux contrats-cadres et aux opérations de paiement qui en relèvent”.

Le délégué a répondu à cette question en ces termes:

“Dit werd op dezelfde wijze omgezet als onder PSD1. Deze zin beschrijft het algemene toepassingsgebied van de titel inzake informatieverplichtingen, en heeft op zich weinig toegevoegde waarde, gezien dit uit de bepalingen zelf blijkt.

Echter werd verder wel enige verduidelijking gebracht, daar waar nodig geacht om onderscheid tussen eenmalige en afzonderlijke betalingen […] te maken. Dit werd omgezet in art. VII.12 (afdeling van toepassing op eenmalige betalingstransacties, niet vallende onder een raamcontract) en art. VII.20 (afdeling van toepassing op afzonderlijke betalingstransacties vallende onder een raamcontract). Volledigheidshalve zou bij art. VII.20 ook kunnen worden bepaald dat de afdeling van toepassing is op het raamcontract zelf”.

Cette dernière suggestion du délégué peut être retenue. Par ailleurs, on peut constater que les sections 2 et 3 en projet du chapitre 2 du livre VII du Code de droit économique débutent chacune par une disposition indiquant à quelles opérations la section concernée s’applique. Cette mention fait cependant défaut au début de la section 1re en projet du chapitre précité. Dans un souci d’uniformité et de cohérence du dispositif en projet, on pourrait par conséquent envisager d’insérer au début de l’article VII.5 en projet du Code de droit économique un alinéa qui correspond à la première phrase de l’article 38, paragraphe 1er, de la directive PSD II.

[9] Voir également l’observation formulée dans le présent avis concernant l’article 16 de l’avant-projet.

9. Teneinde er geen onduidelijkheid te laten over ontstaan dat de laatste zin van het ontworpen artikel VII.9, § 1, van het Wetboek van economisch recht ("De betalingsdienstaanbieder biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren"), uitsluitend betrekking heeft op punt b) van het ontworpen artikel VII.9, § 1, 3°, late men de betrokken zin onmiddellijk aansluiten op het voornoemde punt b), in plaats van die zin in een afzonderlijk lid op te nemen. Op die wijze wordt de ontworpen bepaling trouwens meer afgestemd op de redactie van artikel 42, lid 1, c), ii), van PSD II.

10. In het ontworpen artikel VII.15, § 2, 1°, van het Wetboek van economisch recht, stemt de zinsnede "het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig ander adres, met inbegrip van het e-mailadres," niet geheel overeen met hetgeen in artikel 45, lid 2, a), van PSD II wordt vermeld. Een gelijkaardige vaststelling dringt zich op voor het ontworpen artikel VII.22, 1°, a), van het Wetboek van economisch recht, in vergelijking met de bewoordingen van artikel 52, punt 1, a), van PSD II.

Hierover om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

"Art.VII.15, § 2, 1° (art.45.2 RL): in de richtlijn staat "other contact details" of "andere contactgegevens"/'autres coördinées'. In het ontwerp staat "enig ander adres". Dit lijkt beperkter, gezien de term in de richtlijn ook andere informatie dan het adres kan omvatten, zoals bvb. een telefoonnummer. De term van de richtlijn kan hernomen worden, en in de memorie kunnen een aantal voorbeelden worden opgenomen.

Art. VII.22,1°, a) (art.52.1 RL): idem."

Het door de gemachtigde geformuleerde voorstel kan worden bijgetreden.

11. Meer in overeenstemming met artikel 53 van PSD II schrijve men aan het einde van het ontworpen artikel VII.23 van het Wetboek van economisch recht "op papier of op een andere duurzame drager te vragen" in plaats van "op een duurzame drager te vragen".

12. Het ontworpen artikel VII.30, § 1, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, luidt:

"De betalingsdienstaanbieder mag uit hoofde van de artikelen VII.32 tot VII.55/9 en behoudens andersluidende bepaling, de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn verplichtingen."

De gemachtigde deelde in verband met de aangehaalde bepaling mee wat volgt:

"[Het] eerste lid werd algemener verwoord, gezien alle bepalingen behoudens de "legal prescriptions" van de Titel van de richtlijn in beginsel onder één van de vermelde categorieën valt. Het vermelden van het hoofdstuk in zijn geheel, of zoals hier de relevante artikels van het hoofdstuk, zorgt voor meer rechtszekerheid.

9. Afin qu'aucun doute ne subsiste quant au fait que la dernière phrase de l'article VII.9, § 1er, en projet, du Code de droit économique ("Toutefois, le prestataire de services de paiement fournit au payeur la possibilité de vérifier le montant des fonds stockés") concerne exclusivement le point b) de l'article VII.9, § 1er, 3°, en projet, on rattachera la phrase en question au point b) précité, au lieu de la faire figurer dans un alinéa distinct. De cette manière, la disposition en projet sera, du reste, davantage conforme à la rédaction de l'article 42, paragraphe 1er, c), de la directive PSD II.

10. Le membre de phrase "l'adresse géographique de son administration centrale, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres adresses, y compris l'adresse du courrier électronique," à l'article VII.15, § 2, 1°, en projet, du Code de droit économique n'est pas en parfaite concordance avec ce qu'énonce l'article 45, paragraphe 2, a), de la directive PSD II. Une constatation similaire s'impose pour l'article VII.22, 1°, a), en projet, du Code de droit économique, par rapport au libellé de l'article 52, point 1, a), de la directive PSD II.

Invité à donner des précisions à ce sujet, le délégué a communiqué ce qui suit:

"Art.VII.15, § 2, 1° (art.45.2 RL): in de richtlijn staat "other contact details" of "andere contactgegevens"/'autres coördinées'. In het ontwerp staat "enig ander adres". Dit lijkt beperkter, gezien de term in de richtlijn ook andere informatie dan het adres kan omvatten, zoals bvb. een telefoonnummer. De term van de richtlijn kan hernomen worden, en in de memorie kunnen een aantal voorbeelden worden opgenomen.

Art. VII.22,1°, a) (art.52.1 RL): idem".

On peut se rallier à la proposition formulée par le délégué.

11. Afin de mieux se conformer à l'article 53 de la directive PSD II, on écrira, à la fin de l'article VII.23, en projet, du Code de droit économique "sur support papier ou un autre support durable" au lieu de "sur support durable".

12. L'article VII.30, § 1er, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique, dispose:

"Le prestataire de services de paiement ne peut, en vertu des articles VII.32 à V11.55/9, et sauf disposition contraire, imputer de frais à l'utilisateur de services de paiement pour l'accomplissement de ses obligations".

En ce qui concerne cette disposition, le délégué a déclaré ce qui suit:

"*[Het] eerste lid werd algemener verwoord, gezien alle bepalingen behoudens de "legal prescriptions" van de Titel van de richtlijn in beginsel onder één van de vermelde categorieën valt. Het vermelden van het hoofdstuk in zijn geheel, of zoals hier de relevante artikels van het hoofdstuk, zorgt voor meer rechtszekerheid.*

Echter dient opgemerkt te worden dat bvb. de “klachtenprocedure”(art. VII.55/13 en volgende) ook eerder als een “corrective measure” dient te worden beschouwd, zeker nu er een verplichting wordt opgelegd aan de onderneming zelf om in dergelijke procedure te voorzien ten aanzien van gebruikers (zie ook […] MvT WBD), en we dienen aldus vast te stellen dat de huidige opsomming van de relevante artikels te restrictief kan worden beschouwd en beter zou worden uitgebreid tot deze artikels.”

De suggestie van de gemachtigde, aan het einde van het aangehaalde antwoord, kan worden bijgetreden.

13. De gemachtigde deelde in verband met de verwijzing naar “artikel VII.55/2, § 2,” van het Wetboek van economisch recht, in het ontworpen artikel VII.30, § 1, tweede lid, van hetzelfde wetboek, het volgende mee:

“Art. 88(2) RL is een fout in de richtlijn en dient gelezen te worden als 88(4), gezien enkel daar uitdrukkelijk wordt verwezen naar mogelijke kosten die kunnen worden overeengekomen. Dit dient overeenkomstig te worden aangepast in het wetsontwerp: met name dient de verwijzing naar art. VII.55/2, § 2, te worden vervangen door een verwijzing naar “artikel VII.55/2, § 4”.”

De tekst van het ontworpen artikel VII.30, § 1, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, dient te worden aangepast in de door de gemachtigde weergegeven zin.

14. Naar analogie van het bepaalde in artikel 71, lid 2, van PSD II, en van de Franse tekst van het ontworpen artikel VII.41, § 2, van het Wetboek van economisch recht, dient de verwijzing naar “lid 1” die in de Nederlandse tekst van de laatstgenoemde bepaling voorkomt te worden vervangen door een verwijzing naar “paragraaf 1”.

15.1. In het ontworpen artikel VII.44, § 4, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt onder andere als een grove nalatigheid beschouwd het feit dat de betaler niet onverwijld de betalingsdienstaanbieder of de door deze aangeduide entiteit in kennis heeft gesteld van het verlies of de diefstal. De vraag kan rijzen hoe deze bepaling zich verhoudt tot het ontworpen artikel VII.38, § 1, 2°, van hetzelfde wetboek, luidens hetwelk de betalingsdienstgebruiker ertoe verplicht is om, wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal, het onrechtmatig of het niet-toegestane gebruik van het betaalinstrument, daarvan onverwijld de betalingsdienstaanbieder of de door deze gespecificeerde entiteit in kennis te stellen. Het ontworpen artikel VII.44, § 4, tweede lid, lijkt de kennisgevingsverplichting in hoofde van de betaler in meer absolute bewoordingen te omschrijven dan het geval is in het ontworpen artikel VII.38, § 1, 2° (“wanneer hij zich rekenschap geeft van …”). Bovendien is er een redactionele discrepantie: de Nederlandse term “onverwijld” wordt in de Franse tekst de ene keer weergegeven met “sans délai” (artikel VII.38, § 1, tweede lid) en de andere keer met “dès qu’il en a eu connaissance” (artikel 44, § 4, tweede lid). Vraag is bijvoorbeeld ook of de betaler zich op overmacht zal kunnen beroepen om alsnog een eventuele grove nalatigheid in zijnen hoofde te weerleggen. De ontworpen regeling lijkt op dit punt aan verduidelijking toe, temeer daar, luidens overweging

Echter dient opgemerkt te worden dat bvb. de “klachtenprocedure” (art. VII.55/13 en volgende) ook eerder als een “corrective measure” dient te worden beschouwd, zeker nu er een verplichting wordt opgelegd aan de onderneming zelf om in dergelijke procedure te voorzien ten aanzien van gebruikers (zie ook […] MvT WBD), en we dienen aldus vast te stellen dat de huidige opsomming van de relevante artikels te restrictief kan worden beschouwd en beter zou worden uitgebreid tot deze artikels”.

On peut se rallier à la suggestion formulée par le délégué à la fin de la réponse citée.

13. En ce qui concerne la référence à l’article “VII.55/2, § 2,” du Code de droit économique, faite à l’article VII.30, § 1er, alinéa 2, en projet, du même code, le délégué a communiqué ce qui suit:

“Art. 88(2) RL is een fout in de richtlijn en dient gelezen te worden als 88(4), gezien enkel daar uitdrukkelijk wordt verwezen naar mogelijke kosten die kunnen worden overeengekomen. Dit dient overeenkomstig te worden aangepast in het wetsontwerp: met name dient de verwijzing naar art. VII.55/2, § 2, te worden vervangen door een verwijzing naar “artikel VII.55/2, § 4””.

On adaptera le texte de l’article VII.30, § 1er, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique dans le sens indiqué par le délégué.

14. Par analogie avec la règle énoncée à l’article 71, paragraphe 2, de la directive PSD II et avec le texte français de l’article VII.41, § 2, en projet, du Code de droit économique, la référence au “lid 1” qui apparaît dans le texte néerlandais de la dernière disposition citée sera remplacée par une référence au “paragraaf 1”.

15.1. L’article VII.44, § 4, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique considère, entre autres, comme une négligence grave le fait que le payeur n’a pas notifié la perte ou le vol au prestataire de services de paiement ou à l’entité indiquée par celui-ci dès qu’il en a eu connaissance. On peut se demander comment s’articulent cette disposition et l’article VII.38, § 1er, 2°, en projet, du même code, selon lequel l’utilisateur de services de paiement est obligé, lorsqu’il a connaissance de la perte, du vol, du détournement ou de toute utilisation non autorisée de son instrument de paiement, d’en informer sans délai son prestataire de services de paiement ou l’entité indiquée par celui-ci. L’article VII.44, § 4, alinéa 2, en projet, semble définir l’obligation de communication incombant au payeur en des termes plus absolus que l’article VII.38, § 1er, 2°, en projet (“lorsqu’il a connaissance de...”). En outre, on observera une discordance rédactionnelle, dès lors que pour “onverwijld” dans le texte néerlandais le texte français utilise tantôt “sans délai” (article VII.38, § 1er, alinéa 2), tantôt “dès qu’il en a eu connaissance” (article 44, § 4, alinéa 2). La question se pose aussi, par exemple, de savoir si le payeur pourra invoquer la force majeure pour encore réfuter une négligence grave de sa part. Le dispositif en projet paraît devoir être précisé sur ce point, d’autant que le considérant 72 du préambule de la directive PSD II indique qu’afin d’évaluer l’éventualité d’une négligence ou d’une négligence grave

72 van de preambule bij PSD II, om te kunnen beoordelen of er bij de betalingsdienstgebruiker sprake is van nalatigheid of grove nalatigheid, alle omstandigheden in aanmerking moeten worden genomen. In voorkomend geval kan eveneens worden overwogen om in het ontworpen artikel VII.44, § 4, tweede lid, een verwijzing op te nemen naar hetgeen wordt bepaald in het ontworpen artikel VII.38, § 1, 2°.

15.2. In het ontworpen artikel VII.44, § 4, derde lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt onder meer bepaald dat het produceren door de betalingsdienstaanbieder van de registraties bedoeld in het ontworpen artikel VII.42, geen voldoende vermoeden van nalatigheid vanwege de betalingsdienstgebruiker vormt. Ook op dit punt kan een vraag naar de samenhang rijzen met een andere bepaling van het voorontwerp, namelijk die van het ontworpen artikel VII.42, § 2, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, waarin wordt bepaald dat, wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan, het feit dat het gebruik van een betaalinstrument door de betalingsdienstaanbieder is geregistreerd "op zichzelf niet noodzakelijkerwijze afdoende bewijs (vormt) dat de betalingstransactie door de betaler is toegestaan of dat de betaler frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer van de verplichtingen uit hoofde van artikel VII.38 niet is nagekomen". Beide ontworpen bepalingen dienen in voorkomend geval beter op elkaar te worden afgestemd.

16. Het verdient aanbeveling om in het ontworpen artikel VII.52, § 2, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, nauwer aan te sluiten op de redactie van artikel 82, lid 2, van PSD II, door het betrokken lid te laten aanvangen als volgt: "Deze onderafdeling is van toepassing op niet in paragraaf 1 vermelde betalingstransacties, tenzij …" (niet: "Deze onderafdeling is van toepassing op andere betalingstransacties, tenzij …").

17. De stellers van het voorontwerp hebben ervoor geopteerd om de omzetting van het omvangrijke artikel 89 van PSD II te spreiden over verschillende artikelen van het voorontwerp, namelijk over de ontworpen artikelen VII.55/3 tot VII.55/5 van het Wetboek van economisch recht. Het komt uiteraard aan de stellers van het voorontwerp toe om voor dergelijke werkwijze te opteren indien zij dat voor de transparantie en de duidelijkheid van de omzettingsbepalingen nodig achten. Daarbij dienen zij er evenwel op toe te zien dat de interne verwijzingen die voorkomen in de omzettingsbepalingen worden aangepast in het licht van de herschikking van bepalingen van de richtlijn. Dergelijke aanpassing is evenwel niet steeds naar behoren gebeurd. Zo moeten in het ontworpen artikel VII.55/4, § 2, tweede lid, van het Wetboek van economisch recht, de woorden "het vorige lid" vervangen worden door de woorden "paragraaf 1, eerste en tweede lid," terwijl in paragraaf 3, eerste lid, van dezelfde ontworpen bepaling, de woorden "paragrafen 1 en 2" dienen te worden vervangen door de woorden "paragraaf 1, eerste en tweede lid". In het ontworpen artikel VII.55/4, § 3, vierde lid, moeten de woorden "de eerste alinea" vervangen worden door de woorden "het eerste en tweede lid".

de la part de l'utilisateur de services de paiement, il convient de tenir compte de toutes les circonstances. Le cas échéant, il peut également être envisagé de prévoir à l'article VII.44, § 4, alinéa 2, en projet, une référence à l'article VII.38, § 1er, 2°, en projet.

15.2. L'article VII.44, § 4, alinéa 3, en projet, du Code de droit économique dispose entre autres que la production par le prestataire de services de paiement des enregistrements visés à l'article VII.42 en projet ne constitue pas une présomption suffisante de la négligence de l'utilisateur de services de paiement. Sur ce point également, on peut se poser la question de savoir comment s'articulent entre elles cette disposition et une autre disposition de l'avant-projet, à savoir l'article VII.42, § 2, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique qui dispose que lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, l'utilisation d'un instrument de paiement, telle qu'enregistrée par le prestataire de services de paiement, "ne suffit pas nécessairement en tant que telle à prouver que l'opération de paiement a été autorisée par le payeur ou que celui-ci a agi frauduleusement ou n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII.38". Les deux dispositions en projet devront être davantage harmonisées le cas échéant.

16. À l'article VII.52, § 2, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique, il est recommandé de se conformer davantage à la rédaction de l'article 82, paragraphe 2, de la PSD II, en rédigeant le début de l'alinéa concerné comme suit: "La présente sous-section s'applique aux opérations de paiement non visées au paragraphe 1er, à moins que ..." (et non: "La présente section s'applique aux autres opérations de paiement à moins que …").

17. Les auteurs de l'avant-projet ont choisi de répartir la transposition du volumineux article 89 de la directive PSD II entre différents articles de l'avant-projet, à savoir les articles VII.55/3 à VII.55/5, en projet, du Code de droit économique. Il appartient évidemment aux auteurs de l'avant-projet de choisir de procéder de la sorte s'ils l'estiment nécessaire à la transparence et à la clarté des dispositions de transposition. À cet égard, ils se doivent toutefois de veiller à ce que les références internes inscrites dans les dispositions de transposition soient adaptées à la lumière du réaménagement des dispositions de la directive. Or, ces adaptations n'ont pas toujours été opérées correctement. Ainsi, les mots "de l'alinéa précédent" à l'article VII.55/4, § 2, alinéa 2, en projet, du Code de droit économique seront remplacés par les mots "du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2", tandis que les mots "des paragraphes 1er et 2" au paragraphe 3, alinéa 1er, de la même disposition en projet seront remplacés par les mots "du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2". À l'article VII.55/4, § 3, alinéa 4, en projet, les mots "de l'alinéa 1er" seront remplacés par les mots "des alinéas 1er et 2".

18. In tegenstelling tot wat het geval is in de Franse tekst van het ontworpen artikel VII.55/5 van het Wetboek van economisch recht wordt in de Nederlandse tekst van die bepaling afgeweken van de redactie van artikel 89, lid 3, van PSD II, waarvan de omzetting wordt beoogd. Aan het einde van de voornoemde richtlijnbepaling wordt immers melding gemaakt van de "niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering, niet-tijdige uitvoering daaronder begrepen" van de betalingstransactie. Aan het einde van de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel VII.55/5 wordt evenwel geschreven "wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie". Er valt niet goed in te zien waarom in de Franse tekst van de ontworpen bepaling wel en in de Nederlandse tekst ervan niet wordt aangesloten bij de redactie van de voornoemde richtlijnbepaling.

19. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel VII.55/8, eerste lid, van het Wetboek van economisch recht, wordt de term "tussenpersoon" gebruikt; in het derde lid van dezelfde bepaling wordt evenwel melding gemaakt van de term "intermediairs". De Franse tekst heeft het telkens over "intermédiaire(s)". Ook in de Nederlandse tekst zou een eenvormige terminologie moeten worden gehanteerd.

20. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel VII.55/9 van het Wetboek van economisch recht worden de woorden "van nationale of Europese gemeenschapswetgeving" beter vervangen door de woorden "van nationaal of Unierecht".

Artikel 12

21. In de Nederlandse tekst van artikel 12 van het voorontwerp dient uiteraard te worden geschreven "worden de woorden "de bepalingen VII.34 tot VII.37, VII.64 en VII.65" ingevoegd tussen …".

Artikel 16

22. Luidens artikel 16 van het voorontwerp treedt de ontworpen regeling in werking op de tiende dag na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, "met uitzondering van de beveiligingsmaatregelen bedoeld in de artikel 259, lid 2, van NBB wet[10], die achttien maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 98 van de Richtlijn bedoelde technische reguleringsnormen van toepassing zijn".

Artikel 259, tweede lid, van de beoogde "NBB-wet" luidt:

"Bij wijze van uitzondering zijn de beveiligingsmaatregelen bedoeld in de artikelen 48, § 1, 2° en § 2, 1° en 2°, 55, eerste

[10] Met de "NBB wet" lijkt de wet te worden bedoeld die in artikel 2, 9°, van het voorontwerp wordt omschreven als "wet BNB" (zie de opmerking *sub* 6). Deze laatste bepaling van het voorontwerp is evenwel geen autonome bepaling maar een bepaling die strekt tot het vervangen van artikel I.9, 30°, van het Wetboek van economisch recht. Er zou derhalve van de datum en het volledige opschrift van de betrokken wet melding moeten worden gemaakt in artikel 16 van het voorontwerp.

18. Contrairement au texte français de l'article VII.55/5, en projet, du Code de droit économique, le texte néerlandais de cette disposition s'écarte de la rédaction de l'article 89, paragraphe 3, de la directive PSD II, qu'il entend transposer. La fin de la disposition précitée de la directive fait en effet mention de la "niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering, niet-tijdige uitvoering daaronder begrepen" de l'opération de paiement. La fin du texte néerlandais de l'article VII.55/5 en projet mentionne seulement "wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie". On n'aperçoit pas pourquoi le texte français de la disposition en projet est aligné sur la rédaction de la disposition précitée de la directive, alors que le texte néerlandais ne l'est pas.

19. Le texte néerlandais de l'article VII.55/8, alinéa 1er, en projet, du Code de droit économique utilise le terme "tussenpersoon"; par contre, l'alinéa 3 de la même disposition fait usage du terme "intermediairs". Le texte français mentionne chaque fois "intermédiaire(s)". Il conviendrait d'opter, dans le texte néerlandais aussi, pour une terminologie uniforme.

20. Dans le texte néerlandais de l'article VII.55/9, en projet, du Code de droit économique, mieux vaut remplacer les mots "van nationale of Europese gemeenschapswetgeving" par les mots "van nationaal of Unierecht".

Article 12

21. Dans le texte néerlandais de l'article 12 de l'avant-projet, il va de soi qu'on écrira "worden de woorden "de bepalingen VII.34 tot VII.37, VII.64 en VII.65" ingevoegd tussen …".

Article 16

22. Aux termes de l'article 16 de l'avant-projet, le dispositif en projet entre en vigueur le dixième jour après sa publication au *Moniteur belge*, "à l'exception des mesures de sécurité visées à l'article 259, alinéa 2, de la loi BNB[10] qui sont d'application dix-huit mois après l'entrée en vigueur des normes techniques de réglementation visées à l'article 98 de la Directive".

L'article 259, alinéa 2, de la "loi BNB" précitée, s'énonce comme suit:

"Par exception, les mesures de sécurité visées aux articles 48, § 1er, 2° et § 2, 1° et 2 °, 55, alinéa 1er, 3°, 57, § 2, et

[10] Par "loi BNB", les auteurs semblent viser la loi définie à l'article 2, 9°, de l'avant-projet comme étant la "loi BNB" (voir l'observation formulée au point 6). Cette dernière disposition de l'avant-projet n'est cependant pas une disposition autonome, mais une disposition qui a pour objet de remplacer l'article I.9, 30°, du Code de droit économique. Il conviendrait dès lors de mentionner la date et l'intitulé complet de la loi concernée dans l'article 16 de l'avant-projet.

lid, 3°, 57, § 2, en 98, § 3, 1° en 2°, van toepassing achttien maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 98 van de Richtlijn bedoelde technische reguleringsnormen."

Het is overbodig en misleidend om in artikel 16 van het voorontwerp te expliciteren dat de betrokken beveiligingsmaatregelen van toepassing zijn "achttien maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 98 van de Richtlijn bedoelde technische reguleringsnormen". Het is overbodig omdat de toepassing van de betrokken maatregelen reeds uit het voornoemde artikel 259, tweede lid, voortvloeit; het is misleidend omdat erdoor in artikel 16 van het voorontwerp de indruk wordt gewekt dat erin de toepassing van de betrokken maatregelen wordt geregeld, wat niet het geval is. Indien de stellers van het voorontwerp de verwijzing naar artikel 259, tweede lid, van de beoogde NBB-wet wensen te behouden in artikel 16 van het voorontwerp, wordt de zinsnede ", die achttien maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 98 van de Richtlijn bedoelde technische reguleringsnormen van toepassing zijn" evenwel het best achterwege gelaten.[11]

De griffier, *De voorzitter,*

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

[11] De commentaar die nu bij artikel 16 van het voorontwerp wordt gegeven in de memorie van toelichting kan dan volstaan voor een goed begrip van de verwijzing naar artikel 259, tweede lid, van de betrokken wet.

98, § 3, 1° et 2°, sont d'application dix-huit mois après l'entrée en vigueur des normes techniques de réglementation visées à l'article 98 de la Directive".

Il est superflu et ambigu de préciser à l'article 16 de l'avant-projet que les mesures de sécurité concernées sont d'application "dix-huit mois après l'entrée en vigueur des normes techniques de réglementation visées à l'article 98 de la Directive". Superflu, parce que l'application des mesures concernées découle déjà de l'article 259, alinéa 2, précité; ambigu, parce qu'on a le sentiment que c'est l'article 16 de l'avant-projet qui règle l'application des mesures concernées, ce qui n'est pas le cas. Si les auteurs de l'avant-projet souhaitent maintenir, à l'article 16 de l'avant-projet, la référence à l'article 259, alinéa 2, de la loi BNB visée, mieux vaut cependant omettre le membre de phrase "qui sont d'application dix-huit mois après l'entrée en vigueur des normes techniques de réglementation visées à l'article 98 de la Directive"[11].

Le greffier, *Le président,*

Wim GEURTS Marnix VAN DAMME

[11] Le commentaire qui est donné dans l'exposé des motifs concernant l'article 16 de l'avant-projet peut dès lors suffire pour une bonne compréhension de la référence à l'article 259, alinéa 2, de la loi en question.

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Economie en Consumenten, van de minister van Financiën, van de minister van Justitie en van de minister van Middenstand,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Economie en Consumenten, de minister van Justitie, de minister van Financiën en de minister van Middenstand zijn ermee belast, in onze naam, bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

HOOFDSTUK 1

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Deze wet voorziet in de omzetting van de richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen aan boek I van het Wetboek van economisch recht

Art. 2

In artikel I.9 van het Wetboek van economisch recht, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre de l'Économie et des Consommateurs, du ministre des Finances, du ministre de la Justice et du ministre des Classes moyennes,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre de l'Economie et des Consommateurs, le ministre de la Justice, le ministre des Finances et le ministre des Classes moyennes sont chargés de présenter en notre nom à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE 1ER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

La présente loi transpose la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE.

CHAPITRE 2

Modifications au livre Ier du Code de droit économique

Art. 2

A l'article I.9 du Code de droit économique, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié en dernier lieu par la loi du 22 décembre 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° de bepaling onder 1°, g), wordt vervangen als volgt:

“g) betalingsinitiatiediensten;”

2° de bepaling onder 1° wordt aangevuld met een bepaling onder h) luidende:

“h) rekeninginformatiediensten;”;

3° in de bepaling onder 2° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder b) worden de woorden “in artikel 4, 31°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 73°, van de wet van 11 maart 2018”;

b) in de bepaling onder d) worden de woorden “de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “de wet van 11 maart 2018”;

4° in de bepaling onder 6° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst, worden de woorden “pour son compte ou par” tussen de woorden “par le payeur ou” en de woorden “le bénéficiaire” ingevoegd;

b) in de Nederlandse tekst worden de woorden “een door de betaler of de begunstigde geïnitieerde handeling” vervangen door de woorden “een door of voor rekening van de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling”;

5° in de bepaling onder 9° worden de woorden “in artikel 4, 11°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 25°, van de de wet van 11 maart 2018”;

6° de bepaling onder 11° wordt vervangen als volgt:

“11° authenticatie: een procedure waarmee een betalingsdienstaanbieder de identiteit van een betalingsdienstgebruiker dan wel de validiteit van het gebruik van een specifiek betaalinstrument kan verifiëren, het gebruik van de persoonlijke beveiligingsgegevens van de betalingsdienstgebruiker inbegrepen;”;

7° in de bepaling onder 27° worden de woorden “in artikel 4, 32°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 76°, van de wet van 11 maart 2018”;

1° le 1°, g), est remplacé par ce qui suit:

“g) les services d’initiation de paiement;”

2° le 1° est complété par un h) rédigé comme suit:

“h) les services d’information sur les comptes;”;

3° au 2°, les modifications suivantes sont apportées:

a) au b), les mots “à l’article 4, 31°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 73°, de la loi du 11 mars 2018”;

b) au d) les mots “à la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à la loi du 11 mars 2018”;

4° au 6°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots “pour son compte ou par” sont insérés entre les mots “par le payeur ou” et les mots “le bénéficiaire”;

b) dans le texte néerlandais, les mots “een door de betaler of de begunstigde geïnitieerde handeling” sont remplacés par les mots “een door of voor rekening van de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling”;

5° au 9°, les mots “de l’article 4, 11°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 25°, de la loi du 11 mars 2018”;

6° le 11° est remplacé par ce qui suit:

“11° authentification: une procédure permettant au prestataire de services de paiement de vérifier l’identité d’un utilisateur de services de paiement ou la validité de l’utilisation d’un instrument de paiement spécifique, y compris l’utilisation des données de sécurité personnalisées de l’utilisateur de services de paiement;”;

7° au 27°, les mots “à l’article 4, 32°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 76°, de la loi du 11 mars 2018”;

8° in de bepaling onder 28° worden de woorden “in artikel 4, 31°, van de wet van 21 december 2009” vervangen door de woorden “in artikel 2, 73°, van de wet van 11 maart 2018”;

9° de bepaling onder 30° wordt vervangen als volgt:

“30° wet van 11 maart 2018”: wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen”;

10° de bepalingen onder 33/10° tot 33/25° worden ingevoegd, luidende:

“33/10° betalingstransactie op afstand: een betalingstransactie die via internet of met een voor communicatie op afstand bruikbaar apparaat wordt geïnitieerd;

33/11° betalingsinitiatiedienst: een dienst voor het initiëren van een betalingsopdracht, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, met betrekking tot een betaalrekening die bij een andere betalingsdienstaanbieder wordt aangehouden;

33/12° rekeninginformatiedienst: een onlinedienst voor het verstrekken van geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen die de betalingsdienstgebruiker bij een andere betalingsdienstaanbieder of bij meer dan één betalingsdienstaanbieder aanhoudt;

33/13° rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die ten behoeve van een betaler een betaalrekening aanbiedt en beheert;

33/14° betalingsinitiatiedienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die de activiteit van betalingsinitiatiediensten uitoefent;

33/15° rekeninginformatiedienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die dienstverlenende activiteiten op het gebied van rekeninginformatie uitoefent;

33/16° sterke cliëntauthenticatie: authenticatie met gebruikmaking van twee of meer factoren die worden aangemerkt als “kennis” (iets wat alleen de gebruiker weet), “bezit” (iets wat alleen de gebruiker heeft) en “inherente eigenschap” (iets wat de gebruiker is) en die onderling onafhankelijk zijn, in die zin dat compromittering

8° au 28°, les mots “à l’article 4, 31°, de la loi du 21 décembre 2009” sont remplacés par les mots “à l’article 2, 73°, de la loi du 11 mars 2018”;

9° le 30° est remplacé par ce qui suit:

“30° loi du 11 mars 2018”: loi du 11 mars 2018 relative au statut et au contrôle des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l’accès à l’activité de prestataire de services de paiement, et à l’activité d’émission de monnaie électronique, et à l’accès aux systèmes de paiement”;

10° les 33/10° à 33/25° sont insérés, rédigés comme suit:

“33/10° opération de paiement à distance: une opération de paiement initiée par l’’intermédiaire de l’internet ou au moyen d’un dispositif pouvant être utilisé pour la communication à distance;

33/11° service d’initiation de paiement: un service consistant à initier un ordre de paiement à la demande de l’utilisateur de services de paiement concernant un compte de paiement détenu auprès d’un autre prestataire de services de paiement;

33/12° service d’information sur les comptes: un service en ligne consistant à fournir des informations consolidées concernant un ou plusieurs comptes de paiement détenus par l’utilisateur de services de paiement soit auprès d’un autre prestataire de services de paiement, soit auprès de plus d’un prestataire de services de paiement;

33/13° prestataire de services de paiement gestionnaire du compte: un prestataire de services de paiement qui fournit et gère un compte de paiement pour un payeur;

33/14° prestataire de services d’initiation de paiement: un prestataire de services de paiement exerçant l’activité de services d’initiation de paiement;

33/15° prestataire de services d’information sur les comptes: un prestataire de services de paiement exerçant des activités de services d’information sur les comptes;

33/16° authentification forte du client: une authentification reposant sur l’utilisation de deux éléments ou plus appartenant aux catégories “connaissance” (quelque chose que seul l’utilisateur connaît), “possession” (quelque chose que seul l’utilisateur possède) et “inhérence” (quelque chose que l’utilisateur est) et

van één ervan geen afbreuk doet aan de betrouwbaarheid van de andere en die zodanig is opgezet dat de vertrouwelijkheid van de authenticatiegegevens wordt beschermd;

33/17° persoonlijke beveiligingsgegevens: voor doeleinden van authenticatie door de betalingsdienstaanbieder aan een betalingsdienstgebruiker verstrekte gepersonaliseerde kenmerken;

33/18° gevoelige betalingsgegevens: gegevens waaronder persoonlijke beveiligingsgegevens, waarmee fraude kan worden gepleegd. Voor de activiteiten van betalingsinitiatiedienstaanbieders en rekeninginformatiedienstaanbieders vormen de naam van de rekeninghouder en het rekeningnummer geen gevoelige betalingsgegevens;

33/19° elektronischecommunicatienetwerk: een netwerk als gedefinieerd in artikel 2, 3°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

33/20° elektronischecommunicatiedienst: een dienst als gedefinieerd in artikel 2, 5°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

33/21° digitale inhoud: in digitale vorm geproduceerde en geleverde goederen of diensten die uitsluitend binnen een technisch apparaat kunnen worden gebruikt of verbruikt, en waarbij op geen enkele wijze fysieke goederen en diensten worden gebruikt of verbruikt;

33/22° acceptatie van betalingstransacties: een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden betalingsdienst waarbij met een begunstigde een overeenkomst wordt gesloten voor de acceptatie en de verwerking van betalingstransacties, waardoor een geldovermaking naar de begunstigde ontstaat;

33/23° uitgifte van betaalinstrumenten: een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden betalingsdienst waarbij een overeenkomst wordt gesloten om aan een betaler een betaalinstrument voor het initiëren en het verwerken van de betalingstransacties van de betaler te verstrekken;

33/24° betalingsmerk: elk(e) materie(ë)l(e) of digita(a)l(e) naam, term, teken, symbool of de combinatie daarvan, waaruit blijkt via welk betaalkaartschema op kaarten gebaseerde betalingstransacties worden verricht;

indépendants en ce sens que la compromission de l'un ne remet pas en question la fiabilité des autres, et qui est conçue de manière à protéger la confidentialité des données d'authentification;

33/17° données de sécurité personnalisées: des caractéristiques personnalisées fournies à un utilisateur de services de paiement par le prestataire de services de paiement à des fins d'authentification;

33/ 18° données de paiement sensibles: des données, y compris les données de sécurité personnalisées, qui sont susceptibles d'être utilisées pour commettre une fraude. En ce qui concerne les activités des prestataires de services d'initiation de paiement et des prestataires de services d'information sur les comptes, le nom du titulaire du compte et le numéro de compte ne constituent pas des données de paiement sensibles;

33/19° réseau de communications électroniques: un réseau au sens de l'article 2, 3°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques;

33/20° service de communications électroniques: un service au sens de l'article 2, 5°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques;

33/21° contenu numérique: des biens ou des services produits et fournis sous forme numérique, dont l'utilisation ou la consommation est limitée à un dispositif technique et ne prévoyant en aucune façon l'utilisation ou la consommation de biens et de services physiques;

33/22° acquisition d'opérations de paiement: un service de paiement fourni par un prestataire de services de paiement convenant par contrat avec un bénéficiaire d'accepter et de traiter des opérations de paiement, de telle sorte que les fonds soient transférés au bénéficiaire;

33/23° émission d'instruments de paiement: un service de paiement fourni par un prestataire de services de paiement convenant par contrat de fournir au payeur un instrument de paiement en vue d'initier et de traiter les opérations de paiement du payeur;

33/24° marque de paiement: tout nom, terme, signe, symbole matériel ou numérique, ou la combinaison de ces éléments, susceptible de désigner le schéma de cartes de paiement dans lequel des opérations de paiement liées à une carte sont effectuées;

33/25° co-badging: het incorporeren van twee of meer betalingsmerken of betalingsapplicaties van hetzelfde betalingsmerk op hetzelfde betaalinstrument."

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen aan boek VII, titels 1 en 2, van het Wetboek van economisch recht

Art. 3

In artikel VII.1, 1°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wetten van 22 april 2016, 29 juni 2016 en 22 december 2017, wordt de bepaling onder 1° vervangen als volgt:

"1° richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van richtlijn 2007/64/EG."

Art. 4

In artikel VII.2, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wetten van 22 april 2016, 29 juni 2016 en 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen als volgt:

"§ 1. De hoofdstukken 2 tot 6 van titel 3 en titels 5 tot 7 van dit boek zijn van toepassing op betalingstransacties in de valuta van een lidstaat waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde allebei in een lidstaat zijn gevestigd, of waarbij de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder zich in een lidstaat bevindt.

Hoofdstuk 2 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.15, § 1, 2°, VII.22, 2°, e), en VII.26, 1°, en de hoofdstukken 3 tot 6 van titel 3,, met uitzondering van de artikelen VII.51 tot VII.55, zijn, met betrekking tot de delen van de betalingstransactie die binnen een lidstaat worden uitgevoerd, van toepassing op betalingstransacties in valuta's van niet-lidstaten waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde allebei in een lidstaat zijn gevestigd, of waarbij de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder zich in een lidstaat bevindt.

33/25° cobadgeage: l'inclusion de deux ou de plusieurs marques de paiement ou applications de paiement de la même marque de paiement sur le même instrument de paiement."

CHAPITRE 3

Modifications au livre VII, titres 1er et 2, du Code de droit économique

Art. 3

L'article VII.1,1°, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par les lois du 22 avril 2016, du 29 juin 2016 et du 22 décembre 2017, est remplacé par un 1° rédigé comme suit:

"1° de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE."

Art. 4

Dans l'article VII.2, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par les lois du 22 avril 2016, du 29 juin 2016 et du 22 décembre 2017, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 1er est remplacé par ce qui suit:

"§ 1er. Les chapitres 2 à 6 du titre 3 et les titres 5 à 7 du présent livre s'appliquent aux opérations de paiement dans la devise d'un État membre lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un État membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un État membre.

Le chapitre 2, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.15, § 1er, 2°, VII.22, 2°, e), et VII.26, 1°, et les chapitres 3 à 6, du titre 3 à l'exception des articles VII.51 à VII.55, s'appliquent aux opérations de paiement dans une devise qui n'est pas la devise d'un État membre lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un État membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un État membre, pour ce qui concerne les parties de l'opération de paiement qui sont effectuées dans un État membre.

Hoofdstuk 2 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.15, § 1, 2°), VII.22, 2°, e), VII.22, 5°, g), en VII.26, 1°, en het hoofdstuk 3 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.30, §§ 2 en 4, VII.46, VII.47, VII.51, VII.53, § 1, VII.55/2, VII.55/3 en VII.55/8, zijn van toepassing op betalingstransacties in alle valuta waarbij slechts een van de betalingsdienstaanbieders zich in een lidstaat bevindt, met betrekking tot de delen van de betalingstransactie die binnen een lidstaat worden uitgevoerd.

De hoofdstukken 2 tot 6 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.8, VII.15, VII.18, VII.22, VII36, VII.38 en VII.55/10, zijn niet van toepassing op de aanbieders van rekeninginformatiediensten.

Hoofdstuk 9/1 van titel 3 van dit boek, is, met uitzondering van artikel VII.62/3, van toepassing indien de overdragende en de ontvangende betalingsdienstaanbieder in België gevestigd zijn. Het artikel VII.62/3 is alleen van toepassing wanneer de overdragende betalingsdienstaanbieder in België is gevestigd.

Behoudens andersluidende bepalingen is dit boek van toepassing op de betalingsdiensten, als vermeld in § 1, uitgevoerd in euro of in de valuta van een lidstaat buiten de eurozone. De artikelen VII.4/1 tot VII.4/4, VII.43, VII.44, en VII.62/1 tot VII.62/7 van dit boek zijn evenwel van toepassing op de betalingsdiensten ongeacht de gehanteerde valuta.

De hoofdstukken 1/1 en 9/1 van titel 3 van dit boek zijn van toepassing op:

1° betaalrekeningen waarmee consumenten ten minste geldmiddelen op een betaalrekening kunnen plaatsen, contanten van een betaalrekening kunnen opnemen, en betalingstransacties, met inbegrip van overschrijvingen van en naar derden, kunnen ontvangen en uitvoeren;

2° vooraf betaalde kaarten.

De Koning kan, rekening houdende met de aard en beschikbaarheid van de aangeboden betalingsdiensten, vooraf betaalde instrumenten uitsluiten van alle of sommige bepalingen van de hoofdstukken 1/1 en 9/1 van titel 3.

Dit boek is ook van toepassing op de uitgifte en terugbetaalbaarheid van elektronisch geld door uitgevers van elektronisch geld.

Le chapitre 2, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.15, § 1er, 2°), VII.22, 2°, e), VII.22, 5°, g), et VII.26, 1°, et le chapitre 3, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.30, §§ 2 et 4, VII.46, VII.47, VII.51, VII.53, § 1er, VII.55/2, VII.55/3 et VII.55/8, s'appliquent aux opérations de paiement dans toutes les devises lorsqu'un seul des prestataires de services de paiement est situé dans un État membre, pour ce qui concerne les parties de l'opération de paiement qui sont effectuées dans un État membre.

Les chapitres 2 à 6, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.8, VII.15, VII.18, VII.22, VII.36, VII.38 et VII.55/10, ne s'appliquent pas aux prestataires de services d'information sur les comptes.

Le chapitre 9/1, du titre 3 du présent livre, à l'exception de l'article VII.62/3, s'applique si le prestataire de services de paiement transmetteur et le prestataire de services de paiement destinataire sont établis en Belgique. L'article VII.62/3 est d'application seulement quand le prestataire de services de paiement transmetteur est établi en Belgique.

Sauf dispositions contraires, le présent livre s'applique aux services de paiement tels que visés au § 1er, fournis en euros ou dans la devise d'un État membre en dehors de la zone euro. Les articles VII.4/1 à VII.4/4, VII.43, VII.44 et VII.62/1 à VII.62/7 du présent livre sont toutefois applicables aux services de paiement quelles que soient les devises utilisées.

Les chapitres 1er/1 et 9/1 du titre 3 du présent livre sont applicables aux:

1° comptes de paiement permettant aux consommateurs d'effectuer au moins des versements des fonds sur un compte de paiement; de retirer des espèces d'un compte de paiement, et d'exécuter des opérations de paiement, y compris des virements, en faveur d'un tiers et être les bénéficiaires de telles opérations effectuées par un tiers;

2° cartes prépayées.

Le Roi peut, en tenant compte de la nature et de la disponibilité des services de paiement offerts, exclure les instruments prépayés en partie ou totalement des dispositions des chapitres 1er/1 et 9/1 du titre 3.

Le présent livre est également applicable à l'émission et au remboursement de la monnaie électronique par des émetteurs de monnaie électronique.

De bepalingen van boek VII, titel 3, hoofdstuk 11, regelen een aangelegenheid als bedoeld in artikel 1 van verordening (EU) nr. 2015/751.";

2° in paragraaf 4 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid, worden de woorden "artikelen VII.26, VII.54" vervangen door de woorden "artikelen VII.5, VII.29";

b) in het tweede lid, worden de woorden "van artikel VII.54" vervangen door de woorden "van artikel VII.29".

Art. 5

In artikel VII.3, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de bepaling onder 2° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst worden tussen de woorden "agent commercial habilité" en de woorden "à négocier" de woorden "par contrat" ingevoegd;

b) in de Franse tekst wordt tussen de woorden "du payeur" en de woorden "ou du bénéficiaire" de woord "uniquement" ingevoegd;

c) in de Franse tekst wordt na de woorden "ou du bénéficiaire" de woord "uniquement" ingevoegd;

d) in de Nederlandse tekst worden tussen de woorden "een handelsagent" en de woorden "gemachtigd is" de woorden "middels een overeenkomst" ingevoegd;

e) in de Nederlandse tekst worden tussen de woorden "voor rekening van" en de woorden "de betaler" het woord "alleen" ingevoegd;

f) in de Nederlandse tekst wordt tussen de woorden "de betaler of" en de woorden "de begunstigde" het woord "alleen" ingevoegd;

2° in de Nederlandse tekst van de bepaling onder 5° worden de woorden "als onderdeel van" vervangen door de woorden "in het kader van";

3° in de bepaling onder 6° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst worden de woorden "activités de change, c'est-à-dire aux opérations "espèces contre

Les dispositions du livre VII, titre 3, chapitre 11, règlent une matière visée à l'article 1er du règlement UE n° 2015/751.";

2° au paragraphe 4, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l'alinéa 1er, les mots "des articles VII.26, VII.54" sont remplacés par les mots "des articles VII.5, VII.29";

b) à l'alinéa 2, les mots "de l'article VII.54" sont remplacés par les mots "de l'article VII.29".

Art. 5

Dans l'article VII.3, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° au 2°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots "par contrat" sont insérés entre les mots "agent commercial habilité" et les mots "à négocier";

b) dans le texte français, le mot "uniquement" est inséré entre les mots "du payeur" et les mots "ou du bénéficiaire";

c) dans le texte français, le mot "uniquement" est inséré après les mots "ou du bénéficiaire";

d) dans le texte néerlandais, les mots "middels een overeenkomst" sont insérés entre les mots "een handelsagent" et les mots "gemachtigd is";

e) dans le texte néerlandais, le mot "alleen" est inséré entre les mots "voor rekening van" et les mots "de betaler";

g) dans le texte néerlandais, le mot "alleen" est inséré entre les mots "de betaler of" et les mots "de begunstigde";

2° au 5° dans le texte néerlandais, les mots "als onderdeel van" sont remplacés par les mots "in het kader van";

3° au 6°, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots "activités de change, c'est-à-dire aux opérations "espèces contre

espèces" dans" vervangen door de woorden "aux opérations de change espèces contre espèces pour";

b) in de Nederlandse tekst, worden de woorden "geldwisseltransacties, dat wil zeggen uitwisseling van contanten vervangen door de woorden "contante valutawisseltransacties";

4° in de bepaling onder 8° worden de woorden "bij artikel 49 van de wet van 21 december 2009" vervangen door de woorden "bij artikel 154 van de wet van 11 maart 2018";

5° de bepaling onder 10° wordt aangevuld met de woorden "met uitzondering van betalingsinitiatiediensten en rekeninginformatiediensten";

6° de bepaling onder 11° wordt vervangen als volgt:

"11° op specifieke betaalinstrumenten gebaseerde diensten met beperkte gebruiksmogelijkheden, die aan een van de volgende voorwaarden voldoen:

a) instrumenten waarmee de houder alleen in de bedrijfsgebouwen van de uitgever ervan of binnen een beperkt netwerk van dienstaanbieders die een directe handelsovereenkomst met een professionele uitgever hebben, goederen of diensten kan aanschaffen;

b) instrumenten waarmee alleen goederen of diensten uit een zeer beperkt gamma kunnen worden aangeschaft;

c) uitsluitend in België geldende instrumenten aangeboden op verzoek van een onderneming of een publiekrechtelijke entiteit, waarvoor een nationale of regionale overheidsinstantie in België specifieke regels met sociale of fiscale doeleinden heeft vastgesteld, en waarmee specifieke goederen of diensten kunnen worden aangeschaft bij leveranciers die een handelsovereenkomst met de uitgever hebben;";

7° de bepaling onder 12° wordt vervangen als volgt:

"12° betalingstransacties door een aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten die voor een abonnee van dat netwerk of die dienst ter aanvulling op elektronische communicatiediensten worden verricht en op voorwaarde dat:

1° de waarde van iedere afzonderlijke betalingstransactie bedraagt niet meer dan 50 EUR en de totale waarde van betalingstransacties voor eenzelfde abonnee bedraagt niet meer dan 300 EUR per maand,

espèces" dans" sont remplacés par les mots "aux opérations de change espèces contre espèces pour";

b) dans le texte néerlandais, les mots "geldwisseltransacties, dat wil zeggen uitwisseling van contanten" sont remplacés par les mots "contante valutawisseltransacties";

4° au 8°, les mots "de l'article 49 de la loi du 21 décembre 2009" sont remplacés par les mots "de l'article 154 de la loi du 11 mars 2018";

5° le 10° est complété par les mots "à l'exception des services d'initiation de paiement et des services d'information sur les comptes";

6° le 11° est remplacé par ce qui suit:

"11° aux services reposant sur des instruments de paiement spécifiques qui ne peuvent être utilisés que de manière limitée et qui satisfont à l'une des conditions suivantes:

a) instruments ne permettant à leur détenteur d'acquérir des biens ou des services que dans les locaux de l'émetteur ou au sein d'un réseau limité de prestataires de services directement liés par un accord commercial à un émetteur professionnel;

b) instruments ne pouvant être utilisés que pour acquérir un éventail très limité de biens ou de services;

c) instruments valables seulement en Belgique fournis à la demande d'une entreprise ou d'un organisme public et réglementés par une autorité publique nationale ou régionale en Belgique, à des fins sociales ou fiscales spécifiques, et permettant d'acquérir des biens ou des services spécifiques auprès de fournisseurs ayant conclu un accord commercial avec l'émetteur;";

7° le 12° est remplacé par ce qui suit:

"12° aux opérations de paiement proposées par un fournisseur de réseaux ou de services de communications électroniques en plus des services de communications électroniques pour un abonné au réseau ou au service, et moyennant le respect des conditions suivantes:

1° la valeur de chaque opération de paiement isolée ne dépasse pas 50 EUR et la valeur cumulée des opérations de paiement pour un même abonné ne dépasse pas 300 EUR par mois, que l'abonné ait ou

ongeacht of de abonnee zijn rekening bij de aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten heeft voorgefinancierd of niet; en

2° het bedrag van de betalingstransacties wordt in rekening gebracht via de factuur voor elektronische communicatiediensten en de betalingstransacties worden verricht:

a) voor de aankoop van digitale inhoud en spraakgestuurde diensten en dat, ongeacht de gebruikte apparatuur, voor de aankoop of consumptie van de digitale inhoud;

b) voor de financiering van liefdadigheidsactiviteiten die door de Staat zijn erkend als recht gevend op aftrekbaarheid van de giften, en dit via een elektronisch apparaat. De Koning kan bij koninklijk besluit de lijst vaststellen van de in dit punt bedoelde liefdadigheidsactiviteiten; of nog

c) voor de aankoop van elektronische tickets, en dit via een elektronisch apparaat.

8° in de bepaling onder 14° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de Franse tekst worden tussen de woorden “opérations de paiement” en de woorden “entre une entreprise mère” de woorden “et services connexes” ingevoegd;

b) in de Franse tekst worden de woorden “sans qu’aucun autre” vervangen door de woorden “sans qu’un”;

c) in de Franse tekst worden de woorden “d’une entreprise du même” vervangen door de woorden “autre qu’une entreprise du même”;

d) in de Nederlandse tekst worden tussen de woorden “betalingstransacties” en de woorden “tussen een moederonderneming” de woorden “en aanverwante diensten” ingevoegd;

e) in de Nederlandse tekst worden de woorden “waarbij geen” vervangen door de woorden “zonder tussenkomst van een”;

f) in de Nederlandse tekst wordt het woord “tussenkomst”opgeheven;

9° in de bepaling onder 15° worden de volgende wijzigingen aangebracht:

non préfinancé son compte auprès du fournisseur de réseaux ou de services de communication électronique; et

2° le montant des opérations de paiement est imputé sur la facture relative aux services de communication électroniques et les opérations de paiement sont effectuées:

a) pour l’achat de contenu numérique et de services vocaux et ce, quel que soit le dispositif utilisé, pour l’achat ou la consommation du contenu numérique;

b) pour le financement d’activités caritatives reconnues par l’État comme donnant droit à une déductibilité des dons effectués et ce, au moyen d’un dispositif électronique. Le Roi peut préciser par arrêté royal la liste des activités caritatives visées au présent point; ou encore

c) pour l’achat de tickets électroniques et ce, au moyen d’un dispositif électronique.

8° au 14° les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le texte français, les mots “et services connexes” sont insérés entre les mots “opérations de paiement” et les mots “entre une entreprise mère”;

b) dans le texte français, les mots “sans qu’aucun autre” sont remplacés par les mots “sans qu’un”;

c) dans le texte français, les mots “d’une entreprise du même” sont remplacés par les mots “autre qu’une entreprise du même”;

d) dans le texte néerlandais, les mots “en aanverwante diensten” sont insérés entre les mots “betalingstransacties” et les mots “tussen een moederonderneming”;

e) dans le texte néerlandais, les mots “waarbij geen” sont remplacés par les mots “zonder tussenkomst van een”;

f) dans le texte néerlandais, le mot “tussenkomst” est abrogé;

9° au 15° les modifications suivantes sont apportées:

a) de Franse tekst van de bepaling onder 15° wordt aangevuld met de woorden “Toutefois, l’utilisateur est informé de tous frais visés aux articles VII.10, VII.15, VII.18 et VII.19 avant de procéder au retrait, ainsi que lors de la réception des espèces à la fin de l’opération après le retrait;”;

b) in de Nederlandse tekst wordt de bepaling onder 15° wordt vervangen als volgt:

“15° geldopnamediensten die via geldautomaten worden aangeboden door namens een of meer kaartuitgevers handelende dienstaanbieders die geen partij zijn bij het raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die dienstaanbieders geen andere betalingsdiensten als bedoeld in bijlage I verrichten. Niettemin wordt aan de cliënt de in de artikelen VII.10, VII.15, VII.18 en VII.19 bedoelde informatie over eventuele kosten voor geldopname verstrekt, zowel vóór de geldopname als na ontvangst van de contanten aan het einde van de transactie na de geldopname.”.

a) dans le texte français, le 15° est complété par les mots “Toutefois, l’utilisateur est informé de tous frais visés aux articles VII.10, VII.15, VII.18 et VII.19 avant de procéder au retrait, ainsi que lors de la réception des espèces à la fin de l’opération après le retrait;”;

b) dans le texte néerlandais, le 15° est remplacé par ce qui suit:

“15° geldopnamediensten die via geldautomaten worden aangeboden door namens een of meer kaartuitgevers handelende dienstaanbieders die geen partij zijn bij het raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die dienstaanbieders geen andere betalingsdiensten als bedoeld in bijlage I verrichten. Niettemin wordt aan de cliënt de in de artikelen VII.10, VII.15, VII.18 en VII.19 bedoelde informatie over eventuele kosten voor geldopname verstrekt, zowel vóór de geldopname als na ontvangst van de contanten aan het einde van de transactie na de geldopname.”.

HOOFDSTUK 4

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstuk 1/1, van het Wetboek van economisch recht

CHAPITRE 4

Modifications au livre VII, titre 3, chapitre 1er/1, du Code de droit économique

Art. 6

In artikel VII.4/1, § 1, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2017, worden de woorden “van de artikelen VII.13, 3°,” vervangen door de woorden “van de artikelen VII.22, 3°”.

Art. 6

Dans l’article VII.4/1, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 2017, les mots “des articles VII.13, 3°,” sont remplacés par les mots “des articles VII.22, 3°”.

Art. 7

In artikel VII.4/2, § 1, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2017, worden de woorden “van de artikelen VII.18, VII.19°,” vervangen door de woorden “van de artikelen VII.27, VII.28”.

Art. 7

Dans l’article VII.4/2, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 2017, les mots “des articles VII.18, VII.19 °,” sont remplacés par les mots “des articles VII.27, VII.28”.

Art. 8

In artikel VII.62/2, § 6, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2017, worden de woorden “artikel VII.29, § 2” vervangen door de woorden “artikel VII.37, § 2”.

Art. 8

Dans l’article VII.62/2, § 6, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 2017, les mots “l’article VII.29, § 2,” sont remplacés par les mots “l’article VII.37, § 2”.

Art. 9

In artikel VII.62/6, § 1, 8°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 2017, worden de

Art. 9

Dans l’article VII.62/6, § 1er, 8°, du même Code, inséré par la loi du 22 décembre 2017, les mots “des

woorden “van de artikelen VII.37 en VII.38” vervangen door de woorden “van de artikelen VII.46 en VII.47”.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstukken 2 tot 7, van het Wetboek van economisch recht

Art. 10

De hoofdstukken 2 tot 7, titel 3, van boek VII van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 22 december 2017 worden vervangen door de volgende bepalingen:

“HOOFDSTUK 2. Informatie en voorwaarden die de betalingstransacties en raamcontracten beheersen

Afdeling 1. Algemene regels

Art. VII.5. Behoudens wanneer de betalingsdienstgebruiker een consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de bepalingen van dit hoofdstuk geheel of ten dele niet van toepassing zijn.

Dit hoofdstuk is van toepassing op eenmalige betalingstransacties, op raamovereenkomsten en op de daaronder vallende transacties.

Art. VII.6. Indien een contract betreffende betalingsdiensten op afstand wordt gesloten, vervangt de informatie bedoeld in de artikelen VII.14, VII.15, VII.21 en VII.22 de informatie bedoeld in artikel VI.55, § 1, van het Wetboek van economisch recht met uitzondering van 2°, c) tot g), 3°, a), d) en e), en 4°, b).

Art. VII.7. § 1. De betalingsdienstaanbieder rekent de betalingsdienstgebruiker geen kosten aan voor krachtens dit hoofdstuk verstrekte informatie.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker kunnen overeenkomen dat kosten worden aangerekend voor bijkomende, veelvuldiger of met andere communicatiemiddelen verstrekte informatie dan in het raamcontract is bepaald, en verstrekt op verzoek van de betalingsdienstgebruiker.

Kosten die de betalingsdienstaanbieder krachtens het vorige lid mag aanrekenen dienen redelijk te zijn en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder daadwerkelijk heeft gedragen.

articles VII.37 et VII.38” sont remplacés par les mots “des articles VII.46 et VII.47”.

CHAPITRE 5

Modifications au livre VII, titre 3, chapitres 2 à 7, du Code de droit économique

Art. 10

Les chapitres 2 à 7, titre 3, du livre VII, du même Code, insérés par la loi du 19 avril 2014 et modifiés par la loi du 22 décembre 2017, sont remplacés par les dispositions suivantes:

“CHAPITRE 2. Informations et conditions régissant les opérations de paiement et les contrats-cadre

Section 1re. Règles générales

Art. VII.5. Les parties peuvent convenir de ne pas appliquer, en tout ou en partie, les dispositions du présent chapitre, sauf si l’utilisateur des services de paiement est un consommateur.

Le présent chapitre s’applique aux opérations de paiement isolées, aux contrats-cadres et aux opérations qui en relèvent.

Art. VII.6. Lorsqu’un contrat relatif aux services de paiement est conclu à distance, les informations visées aux articles VII.14, VII.15, VII.21 et VII.22 remplacent les informations visées à l’article VI.55, § 1er, du Code de droit économique, à l’exception du 2°, c) à g), 3°, a), d) et e), et 4°, b).

Art. VII.7. § 1er. Le prestataire de services de paiement n’impute pas de frais à l’utilisateur de services de paiement pour lui fournir des informations en vertu du présent chapitre.

§ 2. Le prestataire de services de paiement et l’utilisateur de services de paiement peuvent convenir d’imputer des frais pour des informations supplémentaires, ou communiquées de manière plus fréquente ou transmises par d’autres moyens de communication que ceux prévus par le contrat-cadre et qui sont fournies à la demande de l’utilisateur de services de paiement.

Lorsque le prestataire de services de paiement peut, conformément à l’alinéa précédent, imputer des frais, ceux-ci doivent être raisonnables et conformes aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.

Art. VII.8. De bewijslast inzake het naleven van de informatieverplichtingen bedoeld in dit hoofdstuk komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.

Art. VII.9. § 1. In geval van betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract ofwel uitsluitend worden gebruikt voor betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro kan worden opgeslagen is dit hoofdstuk van toepassing in de mate hierna bepaald:

1° in afwijking van de artikelen VII.21, VII.22 en VII.26 verstrekt de betalingsdienstaanbieder de betaler uitsluitend informatie over de voornaamste kenmerken van de betalingsdienst, met inbegrip van de wijze waarop van het betaalinstrument gebruik kan worden gemaakt, de aansprakelijkheid, alle in rekening gebrachte kosten en andere concrete informatie die nodig zijn om een weloverwogen besluit te nemen, en geeft hij tevens aan waar andere in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar zijn gesteld;

2° er kan overeengekomen worden dat, in afwijking van artikel VII.24 de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is een wijziging in de voorwaarden van het raamcontract voor te stellen op de wijze als bepaald in artikel VII.21, § 1;

3° er kan overeengekomen worden dat, in afwijking van de artikelen VII.27 en VII.28, na uitvoering van een betalingstransactie:

a) de betalingsdienstaanbieder uitsluitend een referentie verstrekt of beschikbaar stelt waarmee de gebruiker van de betalingsdienst de betalingstransactie, het daarmee gemoeide bedrag en de kosten ervan kan identificeren en/of, in het geval van meerdere gelijkaardige betalingstransacties aan dezelfde begunstigde, uitsluitend informatie over het totale bedrag en de kosten van die betalingstransacties;

b) de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de onder a) bedoelde informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of als de verstrekking hiervan bovendien voor de betalingsdienstaanbieder uit technisch oogpunt onmogelijk is. De betalingsdienstaanbieder biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren.

§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij besluit vastgesteld na overleg in de

Art. VII.8. La charge de la preuve de l'accomplissement des obligations d'information visées au présent chapitre incombe au prestataire de services de paiement.

Art. VII.9. § 1er. Dans le cas d'instruments de paiements qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement dont le montant unitaire n'excède pas 30 euros ou, soit ont une limite de dépenses de 150 euros, soit stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, le présent chapitre s'appliquera dans la mesure décrite ci-dessous:

1° par dérogation aux articles VII.21, VII.22 et VII.26, le prestataire de services de paiement fournit au payeur uniquement des informations sur les principales caractéristiques du service de paiement, y compris la manière dont l'instrument de paiement peut être utilisé, la responsabilité, les frais perçus et d'autres informations concrètes nécessaires pour prendre une décision en connaissance de cause ainsi qu'une indication de l'endroit où les autres informations et conditions définies à l'article VII.22 sont disponibles de manière aisée;

2° il peut être convenu que, par dérogation à l'article VII.24, le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de proposer une modification des clauses du contrat-cadre de la manière prévue à l'article VII.21, § 1er;

3° il peut être convenu que, par dérogation aux articles VII.27 et VII.28, après exécution d'une opération de paiement:

a) le prestataire de services de paiement fournit ou met à disposition uniquement une référence permettant à l'utilisateur de services de paiement d'identifier l'opération de paiement, son montant et les frais et/ou, en cas de multiples opérations de paiement de même type au profit du même bénéficiaire, uniquement des informations concernant le montant total et les frais de ces opérations de paiement;

b) le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de fournir ou de mettre à disposition les informations visées au point a) si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est par ailleurs techniquement pas en mesure de les fournir. Toutefois, le prestataire de services de paiement fournit au payeur la possibilité de vérifier le montant des fonds stockés.

§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres,

Ministerraad, de in § 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.

Art. VII.10. § 1. De betalingen vinden plaats in de valuta die tussen de partijen zijn overeengekomen.

§ 2. Wanneer vóór het initiëren van de betalingstransactie een valutawisseldienst wordt aangeboden door een derde ten aanzien van het raamcontract en wanneer die valutawisseldienst bij een geldautomaat, op het verkooppunt of door de begunstigde wordt aangeboden, stelt de partij die de valutawisseldienst aan de betaler aanbiedt, de betaler in kennis van alle aan te rekenen kosten, alsook van de wisselkoers die bij de omrekening van de betalingstransactie zal worden gehanteerd.

De betaler stemt met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst in.

Art. VII.11. Wanneer de begunstigde een vergoeding verlangt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een gegeven betaalinstrument, wordt de betaler daarover door de begunstigde ingelicht voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder of een derde die bij de transactie is betrokken, een vergoeding verlangt voor het gebruik van een gegeven betaalinstrument, licht hij de betalingsdienstgebruiker daarover in voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.

De betaler is alleen verplicht de in het eerste en tweede lid bedoelde vergoedingen te betalen, indien het volledige bedrag ervan bekend is gemaakt voordat de betalingstransactie is geïnitieerd.

Afdeling 2. Eenmalige betalingstransacties

Onderafdeling 1. Toepassingsgebied

Art. VII.12. Deze afdeling is van toepassing op eenmalige betalingstransacties die niet onder een raamcontract vallen.

Onderafdeling 2. Voorafgaande informatie en voorwaarden

Art. VII.13. Wanneer een betalingsopdracht voor een eenmalige betalingstransactie wordt doorgegeven via een onder een raamcontract vallend betaalinstrument, is de betalingsdienstaanbieder niet verplicht informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen die reeds uit hoofde van een raamcontract met een andere betalingsdienstaanbieder aan de betalingsdienstgebruiker

réduire ou doubler les montants visés au § 1er, alinéa 1er et pour les instruments de paiement prépayés augmenter jusqu'à 500 euros.

Art. VII.10. § 1er. Les paiements sont effectués dans la devise convenue par les parties.

§ 2. Lorsqu'un service de conversion monétaire est proposé avant l'initiation de l'opération de paiement par un tiers au contrat-cadre et lorsque ce service de conversion monétaire est proposé au distributeur automatique de billets, au point de vente ou par le bénéficiaire, la partie qui le propose au payeur est tenue d'informer celui-ci de tous les frais appliqués, ainsi que du taux de change qui sera utilisé aux fins de la conversion de l'opération de paiement.

Le payeur accepte le service de conversion monétaire offert sur cette base.

Art. VII.11. Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, le bénéficiaire demande des frais ou offre une réduction, il en informe le payeur avant l'initiation de l'opération de paiement.

Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, un prestataire de services de paiement ou une autre partie intervenant dans l'opération demande des frais, il en informe l'utilisateur de services de paiement avant l'initiation de l'opération de paiement.

Le payeur n'est tenu d'acquitter les frais visés aux alinéas 1er et 2 que s'il a eu connaissance de leur montant total avant l'initiation de l'opération de paiement.

Section 2. Opérations de paiement isolées

Sous-section 1re – Champ d'application

Art. VII.12. La présente section s'applique aux opérations de paiement isolées qui ne sont pas couvertes par un contrat-cadre.

Sous-section 2. Informations préalables et conditions

Art. VII.13. Lorsqu'un ordre de paiement relatif à une opération de paiement isolée est transmis par l'intermédiaire d'un instrument de paiement relevant d'un contrat-cadre, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de fournir ou de mettre à disposition des informations qui ont déjà été données à l'utilisateur de services de paiement sur la base d'un contrat-cadre

is verstrekt of volgens het raamcontract aan hem zal worden verstrekt.

Art. VII.14. § 1. Voordat de betalingsdienstgebruiker gebonden is door een contract of een aanbod betreffende een eenmalige betalingstransactie dient de betalingsdienstaanbieder hem op een gemakkelijk toegankelijke wijze de in artikel VII.15 bedoelde informatie en voorwaarden met betrekking tot zijn eigen diensten ter beschikking te stellen.

Deze informatie en voorwaarden worden door de betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, verstrekt op een duurzame drager. De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm meegedeeld in de taal of de talen van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.

§ 2. Indien het contract betreffende een eenmalige betalingstransactie op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand die het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.

§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit paragraaf 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpcontract betreffende een eenmalige betalingstransactie of de ontwerpbetalingsopdracht waarin de in artikel VII.15 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.

Art. VII.15. § 1. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken of ter beschikking te stellen informatie en voorwaarden door de betalingsdienstaanbieder bevatten minstens:

1° gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt, opdat een betalingsopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd;

2° de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdienst;

3° alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, desgevallend, de uitsplitsing van die kosten;

4° desgevallend, de bij de betalingstransactie toe te passen werkelijke wisselkoers of referentiewisselkoers.

avec un autre prestataire de services de paiement ou qui lui seront données conformément au dit contrat-cadre.

Art. VII.14. § 1er. Avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat ou une offre de service de paiement isolé, le prestataire de services de paiement met à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible, les informations et les conditions énoncées à l'article VII.15 en ce qui concerne ses propres services.

Sur demande de l'utilisateur de services de paiement, le prestataire de services de paiement fournit ces informations et conditions sur un support durable. Ces informations et conditions sont communiquées dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible dans la langue ou les langues de la région linguistique où le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.

§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat de service de paiement isolé est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement.

§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du paragraphe 1er en fournissant un exemplaire du projet de contrat de service de paiement isolé ou du projet d'ordre de paiement comportant les informations et conditions définies à l'article VII.15.

Art. VII.15. § 1er. Les informations et conditions à fournir ou à mettre à la disposition de l'utilisateur de services de paiement par le prestataire de services de paiement comprennent au moins:

1° des informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir aux fins de l'initiation ou de l'exécution correcte de son ordre de paiement;

2° le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni;

3° tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement et, le cas échéant, la ventilation de ces frais;

4° le cas échéant, le taux de change réel ou de référence qui doit être appliqué à l'opération de paiement.

§ 2. Voorafgaand aan de initiëring verstrekt of stelt de betalingsinitiatiedienstaanbieder de volgende duidelijke en volledige informatie ter beschikking aan de betaler:

1° de identiteit van de betalingsdienstinitiatieaanbieder, desgevallend met inbegrip van zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en alle andere contactgegevens, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstinitiatieaanbieder, en

2° de gegevens betreffende de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden.

§ 3. Voor zover van toepassing worden de overige in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze ter beschikking van de betalingsdienstgebruiker gesteld.

Onderafdeling 3. Informatie na initiëring of ontvangst van een betalingsopdracht en na uitvoering van de transactie

Art. VII.16. Wanneer een betalingsopdracht via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, worden door de betalingsinitiatiedienstaanbieder, naast de in artikel VII.15 vermelde informatie en voorwaarden, onmiddellijk na de initiëring ten behoeve van de betaler en, indien van toepassing, de begunstigde, alle volgende gegevens verstrekt of ter beschikking gesteld:

1° een bevestiging dat de betalingsopdracht met succes bij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler is geïnitieerd;

2° een referentie aan de hand waarvan de betaler en de begunstigde kunnen uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, in voorkomend geval, de begunstigde kan uitmaken om welke betaler het gaat, alsmede alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;

3° het bedrag van de betalingstransactie;

4° in voorkomend geval, het bedrag van de voor de transactie aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten.

§ 2. Le prestataire de services d'initiation de paiement, avant d'initier un paiement, fournissent au payeur, ou mettent à sa disposition, sous une forme claire et compréhensible, les informations suivantes:

1° l'identité du prestataire de services d'initiation de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres coordonnées, y compris l'adresse du courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services d'initiation de paiement, et

2° les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services d'initiation de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre.

§ 3. Le cas échéant, les autres informations et conditions utiles visées à l'article VII.22 sont mises à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible.

Sous-section 3. Informations après l'initiation ou la réception d'un ordre de paiement et après l'exécution de la transaction

Art. VII.16. Outre les informations et conditions prévues à l'article VII.15, lorsqu'un ordre de paiement est initié par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services d'initiation de paiement fournit au payeur et, le cas échéant, au bénéficiaire, ou met à leur disposition, immédiatement après avoir initié l'ordre de paiement:

1° une confirmation de la réussite de l'initiation de l'ordre de paiement auprès du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur;

2° une référence permettant au payeur et au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, permettant au bénéficiaire d'identifier le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;

3° le montant de l'opération de paiement;

4° s'il y a lieu, le montant des frais payables au prestataire de services d'initiation de paiement pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.

Art. VII.17. Wanneer een betalingsopdracht via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, stelt hij de referentie van de betalingstransactie ter beschikking van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler.

Art. VII.18. Onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht worden door de betalingsdienstaanbieder van de betaler alle hierna genoemde gegevens met betrekking tot zijn eigen diensten, op dezelfde wijze als in artikel VII.14, § 1, aan de betaler verstrekt of ter beschikking gesteld:

1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;

2° het bedrag van de betalingstransactie in de betalingsopdracht gebruikte valuta;

3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten;

4° desgevallend, de wisselkoers gehanteerd door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie of een desbetreffende referentie, indien deze verschilt van de overeenkomstig artikel VII.15, § 1, 4°, aangeboden wisselkoers en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;

5° de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.

Art. VII.19. Onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie worden door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde alle navolgende gegevens met betrekking tot zijn eigen diensten, op dezelfde wijze als in artikel VII.14, § 1, is bepaald, aan de begunstigde verstrekt of ter beschikking gesteld:

1° een referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie overgedragen informatie;

2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de geldmiddelen ter beschikking van de begunstigde worden gesteld;

3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de begunstigde verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten;

4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie

Art. VII.17. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, celui-ci met à la disposition du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur la référence de l'opération de paiement.

Art. VII.18. Immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article VII.14, § 1er, l'ensemble des données suivantes en ce qui concerne ses propres services:

1° une référence permettant au payeur d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire;

2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement;

3° le montant des frais imputables au payeur pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur ou une référence à ce taux, lorsqu'il est différent du taux de change fourni conformément à l'article VII.15, § 1er, 4°, et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire;

5° la date de réception de l'ordre de paiement.

Art. VII.19. Immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article VII.14, § 1er, l'ensemble des données suivantes en ce qui concerne ses propres services:

1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, le payeur, ainsi que toute information transmise lors de l'opération de paiement;

2° le montant de l'opération de paiement , dans la devise dans laquelle les fonds sont à la disposition du bénéficiaire;

3° le montant des frais imputables au bénéficiaire pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services

gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;

5° de valutadatum van de creditering.

Afdeling 3. Raamcontract en de daaronder vallende afzonderlijke betalingstransacties

Onderafdeling 1. Toepassingsgebied

Art. VII.20. Deze afdeling is van toepassing op een raamcontract en op de betalingstransacties die onder een raamcontract vallen.

Onderafdeling 2. Voorafgaande informatie en voorwaarden

Art. VII.21. § 1 Ruim voordat de betalingsdienstgebruiker door een raamcontract of aanbod gebonden is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder hem op een duurzame drager de in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden.

Deze informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in de taal van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.

§ 2. Wanneer het raamcontract op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand die het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na het sluiten van het raamcontract aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.

§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit paragraaf 1 kunnen ook worden vervuld door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpraamcontract waarin de in artikel VII.22 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.

Wanneer het raamcontract betrekking heeft op de opening van een betaalrekening en de mogelijkheid bestaat dat de consument een overschrijding wordt toegestaan, dan vermeldt het raamcontract de informatie omtrent de debetrentevoet bedoeld in artikel VII. 71, § 2, tweede lid, 5°. De betalingsdienstaanbieder verstrekt in elk geval, op een duurzame drager, die informatie regelmatig, ongeacht of er een daadwerkelijke overschrijding plaatsvindt of niet.

Art. VII.22. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken informatie en voorwaarden bevatten minstens de volgende elementen betreffende:

de paiement du bénéficiaire, et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;

5° la date valeur du crédit.

Section 3. Contrat-cadre et opérations de paiement individuelles couvertes par ceux-ci

Sous-section 1re. Champ d'application

Art. VII.20. La présente section s'applique à un contrat-cadre et aux opérations de paiement couvertes par un contrat-cadre.

Sous-section 2. Informations préalables et conditions

Art. VII.21. § 1er Bien avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat-cadre ou une offre, le prestataire de services de paiement lui fournit, sur un support durable, les informations et les conditions visées à l'article VII.22.

Ces informations et conditions sont fournies dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible, dans la langue de la région linguistique dans lequel le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.

§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat-cadre est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après la conclusion du contrat-cadre.

§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du paragraphe 1er en fournissant un exemplaire du projet de contrat-cadre comportant les informations et les conditions définies à l'article VII.22.

Lorsque le contrat-cadre concerne l'ouverture d'un compte de paiement et qu'il est possible qu'un dépassement soit autorisé au consommateur, le contrat-cadre mentionne alors les informations relatives au taux débiteur visées à l'article VII. 71, § 2, alinéa 2, 5°. Le prestataire de services de paiement fournit dans tous les cas, sur un support durable, ces informations à intervalles réguliers, qu'un dépassement effectif se produise ou non.

Art. VII.22. Les informations et conditions à fournir à l'utilisateur de services de paiement comprennent au moins les éléments suivants concernant:

1° de betalingsdienstaanbieder:

a) de identiteit van de betalingsdienstaanbieder, desgevallend zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en alle andere contactgegevens, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstaanbieder, en

b) de gegevens over de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven, alsook zijn registratienummer of een gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden,

2° het gebruik van een betalingsdienst:

a) een beschrijving van de voornaamste kenmerken van de aan te bieden betalingsdienst, en, desgevallend, de gebruiksmogelijkheden van het betaalinstrument en in het bijzonder het feit of de mogelijkheid bestaat uitgavenlimieten voor het gebruik van het betaalinstrument, overeenkomstig artikel VII.37, § 1, overeen te komen,

b) de gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt, opdat een betalingsopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd,

c) de vorm waarin en de procedure volgens dewelke de instemming met het initiëren van een betalingsopdracht of het uitvoeren van een betalingstransactie wordt gegeven en respectievelijk wordt ingetrokken, overeenkomstig de artikelen VII.32 en VII.50,

d) een referentie aan het in artikel VII.48 omschreven tijdstip van ontvangst van de betalingsopdracht en aan het eventueel door de betalingsdienstaanbieder bepaalde uiterste tijdstip,

e) de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdienst,

f) bij betaalinstrumenten op basis van een kaart met co-badging, de rechten van de betalingsdienstgebruiker uit hoofde van artikel 8 van de verordening (EU) 2015/751;

1° le prestataire de services de paiement:

a) l'identité du prestataire de services de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale et, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres coordonnées, y compris l'adresse du courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services de paiement, et

b) les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre,

2° l'utilisation d'un service de paiement:

a) une description des principales caractéristiques du service de paiement à fournir, y compris, le cas échéant, les utilisations possibles de l'instrument de paiement et en particulier la question de savoir s'il est possible de convenir des limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au travers dudit instrument de paiement, conformément à l'article VII.37, § 1er,

b) les informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir aux fins de l'initiation ou de l'exécution correcte de son ordre de paiement,

c) la forme et la procédure pour donner le consentement à l'initiation d'un ordre de paiement ou à l'exécution d'une opération de paiement et le retrait de ce consentement, conformément aux articles VII.32 et VII.50,

d) une référence au moment de la réception de l'ordre de paiement tel que défini à l'article VII.48 et l'éventuel délai limite établi par le prestataire de services de paiement,

e) le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni,

f) dans le cas d'instruments de paiement liés à une carte cobadgés, les droits de l'utilisateur de services de paiement au titre de l'article 8 du règlement (UE) 2015/751;

3° de kosten, rentevoeten en wisselkoersen:

a) alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn, waaronder de kosten die gerelateerd zijn aan de wijze waarop en de frequentie waarmee uit hoofde van dit boek gegevens worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld, en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten,

b) desgevallend, de toe te passen rentevoeten op jaarbasis en wisselkoersen, of, indien referentie-rentevoeten en -wisselkoersen te hanteren zijn, de wijze van berekening van de feitelijke interest en de relevante datum en de index of basis voor de vaststelling van die referentierentevoet of -wisselkoers, en

c) indien zo overeengekomen, de onmiddellijke toepassing van wijzigingen in de referentierentevoeten of wisselkoersen en de informatievereisten met betrekking tot die wijzigingen, overeenkomstig artikel VII.24, § 2,

4° de communicatie;

a) desgevallend, de communicatiemiddelen, met inbegrip van de technische vereisten van de apparatuur en software van de betalingsdienstgebruiker, zoals tussen de partijen voor de overdracht van informatie of kennisgevingen overeenkomstig deze wet is overeengekomen;

b) de wijze waarop en de frequentie waarmee informatie krachtens deze wet wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld;

c) de taal of talen waarin het raamcontract wordt gesloten en waarin de communicatie gedurende de looptijd van de contractuele betrekking plaatsvindt, en

d) het recht van de betalingsdienstgebruiker om de contractuele voorwaarden van het raamcontract en de informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel VII.23 te ontvangen,

5° de beschermende en corrigerende maatregelen

a) desgevallend, een beschrijving van de voorzorgsmaatregelen die de betalingsdienstgebruiker neemt om de veilige bewaring van een betaalinstrument te waarborgen, alsook de wijze waarop de betalingsdienstaanbieder in kennis wordt gesteld voor de toepassing van artikel VII.38, § 1, 2°,

3° les frais, les taux d'intérêt et les taux de change:

a) tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement, y compris ceux liés aux modalités et à la fréquence selon lesquelles les informations prévues par le présent livre sont fournies ou mises à disposition, et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais,

b) le cas échéant, les taux d'intérêt sur une base annuelle et les taux de change à appliquer ou, si des taux d'intérêt et de change de référence doivent être utilisés, la méthode de calcul de l'intérêt réel ainsi que la date retenue et l'indice ou la base pour déterminer un tel taux d'intérêt ou de change de référence, et

c) s'il en est convenu ainsi, l'application immédiate des modifications apportées aux taux d'intérêt ou de change de référence et les exigences en matière d'informations afférentes à ces modifications, conformément à l'article VII.24, § 2,

4° la communication:

a) le cas échéant, les moyens de communication, y compris les exigences techniques applicables à l'équipement et aux logiciels de l'utilisateur de services de paiement, convenues entre les parties aux fins de la transmission d'informations ou de notifications au titre de la présente loi;

b) les modalités et la fréquence selon lesquelles les informations prévues par la présente loi sont fournies ou mises à disposition;

c) la ou les langues dans lesquelles le contrat-cadre sera conclu et la communication effectuée au cours de la relation contractuelle, et

d) le droit de l'utilisateur de services de paiement de recevoir les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions prévues à l'article VII.23,

5° les mesures de protection et les mesures correctives

a) le cas échéant, une description des mesures de prudence que l'utilisateur de services de paiement prend pour préserver la sécurité d'un instrument de paiement, de même que les modalités de notification au prestataire de services de paiement au regard de l'article VII.38, § 1er, 2°,

b) de beveiligde procedure volgens dewelke de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker in kennis stelt van een vermoede of daadwerkelijke fraude of van beveiligingsdreigingen;

c) indien zo overeengekomen, de voorwaarden waaronder de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehoudt het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren, overeenkomstig artikel VII.37,

d) de aansprakelijkheid van de betaler overeenkomstig artikel VII.44, met inbegrip van de gegevens over het betrokken bedrag,

e) de wijze waarop en de termijn waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder in kennis stelt van een niet-toegestane of onjuist geïnitieerde of foutief uitgevoerde betalingstransactie overeenkomstig artikel VII.41, alsook de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties, overeenkomstig artikel VII.43,

f) de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de initiëring of uitvoering van betalingstransacties, overeenkomstig de artikelen VII.55/3 tot VII.55/5,

g) de voorwaarden voor terugbetaling overeenkomstig de artikelen VII.46 en VII.47,

6° de wijziging en de opzegging van het raamcontract:

a) indien zo overeengekomen, het feit dat de betalingsdienstgebruiker geacht wordt overeenkomstig artikel VII.24 wijzigingen in de voorwaarden te hebben aanvaard, tenzij de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat de wijzigingen niet worden aanvaard,

b) de looptijd van het raamcontract,

c) het recht van de betalingsdienstgebruiker om een raamcontract op te zeggen en alle afspraken met betrekking tot die opzegging, overeenkomstig de artikelen VII.24, § 1, en VII.25,

7° de rechtsmiddelen:

a) elke contractuele bepaling inzake het op het raamcontract toepasselijke recht en/of inzake de bevoegde rechter,

b) de klachten- en buitengerechtelijke geschillenregelingen die voor de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig boek XVI openstaan, met inbegrip

b) la procédure sécurisée applicable par le prestataire de services de paiement pour la notification à l'utilisateur de services de paiement en cas de soupçon de fraude ou de fraude avérée ou de menaces pour la sécurité;

c) s'il en est convenu ainsi, les conditions dans lesquelles le prestataire de services de paiement se réserve le droit de bloquer un instrument de paiement, conformément à l'article VII.37,

d) la responsabilité du payeur conformément à l'article VII.44, y compris des informations sur le montant concerné,

e) le délai et les modalités selon lesquels l'utilisateur de services de paiement notifie au prestataire de services de paiement les opérations de paiement non autorisées, incorrectement initiées ou mal exécutées conformément à l'article VII.41, ainsi que la responsabilité du prestataire de services de paiement en matière d'opérations de paiement non autorisées, conformément à l'article VII.43,

f) la responsabilité du prestataire de services de paiement liée à l'initiation ou à l'exécution d'opérations de paiement, conformément aux articles VII.55/3 à VII.55/5,

g) les conditions de remboursement conformément aux articles VII.46 et VII.47,

6° la modification et la résiliation du contrat-cadre:

a) s'il en est convenu ainsi, le fait que l'utilisateur de services de paiement est réputé avoir accepté la modification des conditions conformément à l'article VII.24, à moins que l'utilisateur de services de paiement n'ait notifié au prestataire de services de paiement son refus de cette modification avant la date proposée pour l'entrée en vigueur de cette modification,

b) la durée du contrat-cadre,

c) le droit de l'utilisateur de services de paiement de résilier le contrat-cadre et tout accord lié à cette résiliation, conformément aux articles VII.24, § 1er, et VII.25,

7° les recours:

a) toute clause contractuelle relative au droit applicable au contrat-cadre et/ou à la juridiction compétente,

b) les voies de réclamation et de règlements extrajudiciaires des litiges ouvertes à l'utilisateur de services de paiement, conformément au livre XVI, y compris

van het geografische adres van de instelling waartoe de betalingsdienstgebruiker zijn klachten kan richten, waaronder de contactgegevens van de Algemene Directie Economische Inspectie bij de FOD Economie.

Art. VII.23. Gedurende de contractuele looptijd heeft de betalingsdienstgebruiker te allen tijde het recht de contractuele voorwaarden van het raamcontract, alsmede de in artikel VII.22 vermelde informatie en voorwaarden op een duurzame drager te vragen.

Onderafdeling 3. Wijziging van de voorwaarden en opzegging van het raamcontract

Art. VII.24. § 1. Elke wijziging van het raamcontract en van de in artikel VII.22 vermelde informatie en voorwaarden wordt uiterlijk twee maanden vóór de datum van de beoogde inwerkingtreding ervan door de betalingsdienstaanbieder voorgesteld op dezelfde wijze als in artikel VII.21, § 1, is bepaald. De betalingsdienstgebruiker kan de wijzigingen vóór de beoogde datum van inwerkingtreding aanvaarden of verwerpen.

In het geval dat artikel VII.22, 6°, a), van toepassing is, deelt de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker mee dat hij wordt geacht de wijzigingen te hebben aanvaard, indien hij de betalingsdienstaanbieder niet vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt.

De betalingsdienstaanbieder stelt de betalingsdienstgebruiker er ook van in kennis dat wanneer de betalingsdienstgebruiker de wijzigingen verwerpt, de betalingsdienstgebruiker het recht heeft het raamcontract kosteloos en met onmiddellijke ingang te beëindigen tot de datum waarop de wijziging van toepassing zou worden.

§ 2. Wijzigingen in de rentevoeten of de wisselkoersen kunnen met onmiddellijke ingang en zonder kennisgeving worden toegepast, mits het recht daartoe in het raamcontract is overeengekomen en de wijzigingen gebaseerd zijn op het overeenkomstige artikel VII.22, 3°, b) en c), overeengekomen referentierentevoeten of wisselkoersen.

De betalingsdienstgebruiker wordt zo spoedig mogelijk van elke wijziging in de rentevoet in kennis gesteld, op dezelfde wijze als in artikel VII.21, § 1, is bepaald, tenzij door de partijen is overeengekomen dat de informatie met een specifieke frequentie of op een specifieke wijze wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld. Wijzigingen in de rentevoeten of de wisselkoersen die ten gunste van de betalingsdienstgebruiker uitvallen, kunnen echter zonder kennisgeving worden toegepast.

l'adresse physique de l'instance où l'utilisateur de services de paiement peut adresser ses réclamations, parmi lesquelles les coordonnées de la Direction générale Inspection économique auprès du SPF Economie.

Art. VII.23. Au cours de la durée contractuelle, l'utilisateur de services de paiement a, à tout moment, le droit de recevoir, sur demande, les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions visées à l'article VII.22, sur support durable.

Sous-section 3. Modifications des conditions et résiliation du contrat-cadre

Art. VII.24. § 1er. Toute modification du contrat-cadre, ainsi que des informations et conditions visées à l'article VII.22, est proposée par le prestataire de services de paiement selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, et au plus tard deux mois avant la date proposée pour son entrée en vigueur. L'utilisateur de services de paiement peut accepter ou rejeter la modification avant la date proposée pour son entrée en vigueur.

Au cas où l'article VII.22, 6°, a), s'applique, le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de paiement qu'il est réputé avoir accepté la modification s'il n'a pas notifié au prestataire de services de paiement, avant la date d'entrée en vigueur proposée de cette modification, qu'il ne l'acceptait pas.

Le prestataire de services de paiement informe également l'utilisateur de services de paiement que, au cas où ledit utilisateur rejette la modification, l'utilisateur de services de paiement a le droit de résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, jusqu'à la date à laquelle la modification aurait été appliquée.

§ 2. Les modifications des taux d'intérêt ou de change peuvent s'appliquer immédiatement et sans préavis, à condition que le contrat-cadre prévoie ce droit et que les modifications se fondent sur les taux d'intérêt ou de change de référence convenus conformément à l'article VII.22, 3°, b) et c).

L'utilisateur de services de paiement est informé de toute modification du taux d'intérêt le plus rapidement possible, selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, à moins que les parties ne conviennent d'une fréquence ou de modalités particulières en matière de fourniture ou de mise à disposition des informations. Néanmoins, les modifications des taux d'intérêt ou de change qui sont plus favorables aux utilisateurs de services de paiement peuvent être appliquées sans préavis.

§ 3. Wijzigingen in de bij betalingstransacties gebruikte rentevoeten of wisselkoersen worden uitgevoerd en berekend op een neutrale wijze die betalingsdienstgebruikers niet discrimineert.

Art. VII.25. § 1. De betalingsdienstgebruiker kan het raamcontract te allen tijde en met onmiddellijke ingang kosteloos opzeggen, tenzij een opzegtermijn van maximaal één maand werd overeengekomen.

Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder een voor onbepaalde duur gesloten raamcontract opzeggen, op de wijze als bepaald in artikel VII.21, § 1, mits inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee maanden.

§ 2. Op gezette tijden aangerekende kosten voor betalingsdiensten zijn slechts naar evenredigheid verschuldigd door de betalingsdienstgebruiker tot aan het einde van het contract. Indien die kosten vooraf zijn betaald, worden zij naar evenredigheid onverwijld terugbetaald vanaf de maand volgend op de datum van de beëindiging.

De betalingsdienstverlener betaalt aan de betalingsdienstgebruiker, zonder bijkomende kosten, het positieve saldo van de betaalrekening uit, met inbegrip van alle intresten waarop hij of zij ingevolge de wettelijke en reglementaire bepalingen en de algemene voorwaarden recht heeft of schrijft het op een door de betalingsdienstgebruiker aangegeven betaalrekening van een betalingsdienstverlener over.

Na het afsluiten van een betaalrekening is de betalingsdienstverlener ertoe gehouden de door de betalingsdienstgebruiker op jaarbasis betaalde beheerskosten voor de betaalrekening terug te betalen en dat naar evenredigheid van het aantal volledige kalendermaanden vanaf de maand volgend op de datum van het afsluiten van de rekening tot het einde van de periode waarvoor de beheerskosten werden betaald.

§ 3. Dit artikel is eveneens van toepassing op de spaarrekeningen bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Onderafdeling 4. Afzonderlijke betalingstransacties

Art. VII.26. In geval van een door de betaler geïnitieerde afzonderlijke betalingstransactie uit hoofde van een raamcontract, verstrekt een betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betaler en voorafgaand aan deze betalingstransactie, duidelijke informatie over:

§ 3. Les modifications des taux d'intérêt ou de change appliqués aux opérations de paiement sont mises en œuvre et calculées d'une manière neutre qui n'établit pas de discrimination à l'encontre des utilisateurs de services de paiement.

Art. VII.25 § 1er. L'utilisateur de services de paiement peut, à tout moment, résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, sauf si un délai de préavis d'au maximum un mois a été convenu.

Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut, selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, résilier un contrat-cadre conclu pour une durée indéterminée, moyennant un préavis d'au moins deux mois.

§ 2. Les frais régulièrement imputés pour la prestation de services de paiement ne sont dus par l'utilisateur de services de paiement qu'au prorata de la période échue à la fin du contrat. S'ils ont été payés à l'avance, ces frais sont remboursés sans délai au prorata, à partir du mois suivant la date de la résiliation.

Le prestataire de services de paiement paie à l'utilisateur de services de paiement, sans frais supplémentaires, le solde positif du compte de paiement, y compris l'ensemble des intérêts auxquels il a droit en vertu des dispositions légales et réglementaires, ainsi que des conditions générales ou bien le versera sur un compte de paiement d'un prestataire de services de paiement indiqué par l'utilisateur de services de paiement.

Après la clôture d'un compte de paiement, le prestataire de services de paiement est tenu de rembourser les frais de gestion payés par l'utilisateur de services de paiement, sur base annuelle, pour le compte de paiement, et ce au prorata du nombre entier de mois calendrier à compter du mois suivant la date de clôture du compte jusqu'à la fin de la période pour laquelle les frais de gestion ont été payés.

§ 3. Le présent article s'applique également aux comptes d'épargne visés à l'article 2 de l'arrêté royal du 27 août 1993 d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992.

Sous-section 4. Opérations de paiement individuelles

Art. VII.26. Pour toute opération de paiement individuelle relevant d'un contrat-cadre et initiée par le payeur, le prestataire de services de paiement fournit, à la demande du payeur et préalablement à cette transaction de paiement, des informations explicites sur:

1° haar maximum uitvoeringstermijn,

2° de door de betaler verschuldigde kosten en,

3° desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten.

Art. VII.27. § 1. Nadat het bedrag van een afzonderlijke betalingstransactie van de rekening van de betaler is gedebiteerd of, indien de betaler geen betaalrekening gebruikt, na de ontvangst van de betalingsopdracht, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler, op de wijze als bedoeld in artikel VII.21, § 1, de betaler onverwijld de volgende informatie:

1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;

2° het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betalingsopdracht gebruikte valuta;

3° het bedrag van alle voor de betalingstransactie verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten, ofwel de door de betaler verschuldigde interest;

4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;

5° de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.

§ 2. Een raamcontract omvat een voorwaarde volgens dewelke de betaler kan vragen dat de in paragraaf 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand kosteloos wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op de overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie op te slaan en ze ongewijzigd te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.

§ 3. De Koning kan, in afwijking van paragraaf 2 en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de betalingsdienstaanbieder verplichten om ,op vraag van de betaler de in paragraaf 1 bedoelde informatie eenmaal per maand kosteloos op een duurzame drager te verstrekken.

Art. VII.28. § 1. Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie verstrekt de

1° son délai d'exécution maximal,

2° sur les frais qui doivent être payés par le payeur et ,

3° le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.

Art. VII.27. § 1er. Après que le montant d'une opération de paiement individuelle ait été débité du compte du payeur ou, lorsque le payeur n'utilise pas de compte de paiement, après réception de l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités visées à l'article VII.21, § 1er, les informations suivantes:

1° une référence permettant au payeur d'identifier chaque opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire;

2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du payeur est débité ou dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement;

3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais, ou l'intérêt dû par le payeur;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire;

5° la date valeur du débit ou la date de réception de l'ordre de paiement.

§ 2. Le contrat-cadre prévoit une condition selon laquelle le payeur peut demander que les informations visées au paragraphe 1er sont fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, gratuitement et selon des modalités convenues qui permettent au payeur de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses.

§ 3. Le Roi peut, par dérogation au paragraphe 2 et selon les modalités qu'Il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du payeur les informations visées au paragraphe 1er sur support durable une fois par mois.

Art. VII.28. § 1er. Après avoir exécuté une opération de paiement individuelle, le prestataire de services de

betalingsdienstaanbieder van de begunstigde op de wijze als bepaald in artikel VII.21, § 1, de begunstigde onverwijld de volgende informatie:

1° een referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en betaler het gaat en alle bij de betalingstransactie overgemaakte informatie;

2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de betaalrekening van de begunstigde wordt gecrediteerd;

3° het bedrag van alle voor de betalingstransactie verschuldigde kosten, en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten, ofwel de aan de begunstigde aan te rekenen interesten;

4° voor zover van toepassing, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers en het bedrag van de betalingstransactie voor die valutawissel;

5° de valutadatum van de creditering.

§ 2. Het raamcontract kan een voorwaarde omvatten volgens dewelke de in paragraaf 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op een overeengekomen wijze die de begunstigde de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en ze ongewijzigd te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.

§ 3. De Koning kan, in afwijking van paragraaf 2 en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de betalingsdienstaanbieder verplichten om de in paragraaf 1 bedoelde informatie eenmaal per maand kosteloos op een duurzame drager op vraag van de begunstigde te verstrekken.

HOOFDSTUK 3. Rechten en plichten met betrekking tot het aanbieden en het gebruik van betalingsdiensten

Afdeling 1. Algemene regels

Art.VII.29. Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de artikelen VII.30, § 1, VII.32, § 3, VII.33, VII.42, VII.44, VII.46 en VII.47, VII.50, VII.55/3 tot VII.55/7, in het geheel of ten dele niet van toepassing zijn. Partijen kunnen ook een andere termijn overeenkomen dan die welke is bepaald in artikel VII.41.

paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités prévues à l'article VII.21, § 1er, les informations suivantes:

1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;

2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du bénéficiaire est crédité;

3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais, ou l'intérêt dû par le bénéficiaire;

4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;

5° la date valeur du crédit.

§ 2. Le contrat-cadre peut prévoir une condition selon laquelle les informations visées au paragraphe 1er doivent être fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, et selon des modalités convenues qui permettent au bénéficiaire de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses.

§ 3. Le Roi peut, par dérogation au paragraphe 2 et selon les modalités qu'Il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du bénéficiaire les informations visées au paragraphe 1er sur un support durable une fois par mois.

CHAPITRE 3. Droits et obligations liés à la prestation et à l'utilisation des services de paiements

Section 1re. Règles générales

Art.VII.29. Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, les parties peuvent décider que les articles VII.30, § 1er, VII.32, § 3, VII.33, VII.42, VII.44, VII.46 et VII.47, VII.50, VII.55/3 à VII.55/7, ne s'appliquent pas, en tout ou partie. Les parties peuvent également convenir d'un délai distinct de celui fixé à l'article VII.41.

Art.VII.30. § 1. De betalingsdienstaanbieder mag uit hoofde van de artikelen VII.32 tot VII55/9 en VII.55/13 tot VII.56 en behoudens andersluidende bepaling, de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn verplichtingen.

In afwijking van het voorgaande lid, kan de betalingsdienstaanbieder kosten aanrekenen in de gevallen bedoeld in de artikelen VII.49, § 1, VII..50, vijfde lid, of VII.55/2, § 4, voor zover dit in het raamcontract werd overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder en in de mate dat de aan te rekenen kosten passend zijn en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder feitelijk gedragen heeft.

§ 2. Voor betalingstransacties die binnen de Europese Unie worden verricht, waarbij de betalingsdienstaanbieders van zowel de betaler als de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich binnen de Unie bevinden, betalen de begunstigde en de betaler elk voor zich de kosten die hun respectieve betalingsdienstaanbieder in rekening brengt.

§ 3. Het is de begunstigde verboden om aan de betaler een vergoeding te vragen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument en voor betalingsdiensten waarop verordening (EU) 260/2012 van toepassing is

§ 4. De Koning kan ook, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, maxima bepalen voor de vergoedingen, ongeacht de benaming of de vorm, die door de betalingsdienstaanbieder aan de begunstigde worden aangerekend voor de terbeschikkingstelling van uitrusting die het verstrekken van betalingsdiensten verbonden met een betaalinstrument vergemakkelijken.

Art. VII.31. § 1. Met betrekking tot betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen, kunnen betalingsdienstaanbieders met hun betalingsdienstgebruikers overeenkomen dat:

1° artikelen VII.38, § 1, 2°, VII.39, 3° en 4°, en VII.44, § 3, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument niet kan worden geblokkeerd of verder gebruik ervan niet kan worden voorkomen;

2° artikelen VII.42, VII.43, en VII.44, § 1, eerste en vierde lid, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument

Art.VII.30. § 1er. Le prestataire de services de paiement ne peut, en vertu des articles VII.32 à VII.55/9 et VII.55/13 à VII.56, et sauf disposition contraire, imputer de frais à l'utilisateur de services de paiement pour l'accomplissement de ses obligations.

Par dérogation à l'alinéa précédent, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais dans les cas visés aux articles VII. 49, § 1er, VII.50, alinéa 5, ou VII.55/2, § 4, pour autant que ces frais soient convenus dans le contrat-cadre entre l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement et dans la mesure où ils sont appropriés et correspondent aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.

§ 2. Pour les opérations de paiement effectuées à l'intérieur de l'Union européenne, lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un État membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un État membre, le payeur et le bénéficiaire paient, chacun pour leur part, les frais prélevés par leur prestataire de services de paiement respectif.

§ 3. Il est interdit au bénéficiaire de demander des frais au payeur pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné et pour les services de paiement auxquels s'applique le règlement (UE) 260/2012.

§ 4. Le Roi peut également, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, fixer des maxima pour les indemnités, quelles que soient leur qualification ou leur forme, réclamées par le prestataire de services de paiement au bénéficiaire pour la mise à la disposition d'équipement permettant de faciliter la fourniture de services de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.

VII.31. § 1er. Dans le cas d'instruments de paiement qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement individuelles dont le montant n'excède pas 30 euros ou qui ont une limite de dépenses de 150 euros, ou encore qui stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, les prestataires de services de paiement peuvent convenir avec leurs utilisateurs de services de paiement que:

1° les articles VII.38, § 1er, 2°, VII.39, 3° et 4°, et VII.44, § 3, ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement ne peut pas être bloqué ou si la poursuite de l'utilisation de celui-ci ne peut être empêchée;

2° les articles VII.42, VII.43 et VII.44, § 1er, alinéas 1 et 4, ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement

anoniem wordt gebruikt of de betalingsdienstaanbieder om andere redenen inherent aan het betaalinstrument niet het bewijs kan leveren dat de betalingstransactie is toegestaan;

3° in afwijking van artikel VII.49, § 1, de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de betalingsdienstgebruiker in kennis te stellen van de weigering van een betalingsopdracht als uit de context duidelijk blijkt dat de opdracht niet is uitgevoerd;

4° in afwijking van artikel VII.50 de betaler de betalingsopdracht niet kan herroepen, nadat hij de betalingsopdracht heeft overgemaakt of de begunstigde heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingstransactie;

5° in afwijking van de artikelen VII.53 en VII54, andere uitvoeringstermijnen worden toegepast.

§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in paragraaf 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.

§ 3. De artikelen VII.43 en VII.44 zijn ook van toepassing op elektronisch geld, tenzij de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet de mogelijkheid heeft de betaalrekening waarop het elektronisch geld is opgeslagen te blokkeren of het betaalinstrument te blokkeren, en de rekening waarop het elektronisch geld opgeslagen is of het instrument voldoet aan de gebruiksvoorwaarden zoals bedoeld in de inleidende bepaling van paragraaf 1.

§ 4. De Koning kan de afwijking van de toepassing van de artikelen VII. 43 en VII. 44 beperken tot betaalrekeningen waarop het elektronisch geld is opgeslagen, of tot betaalinstrumenten met een bepaalde waarde.

Afdeling 2. Toestaan van betalingstransacties

Onderafdeling 1. Instemming met de uitvoering van betalingsopdrachten en bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen

Art. VII. 32. § 1. Een betalingstransactie wordt pas als toegestaan aangemerkt indien de betaler heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingsopdracht.

Een betalingstransactie kan voorafgaand aan de uitvoering of, indien overeengekomen door de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder, na de uitvoering door de betaler worden toegestaan.

est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est pas en mesure, pour d'autres raisons, inhérentes à l'instrument de paiement, d'apporter la preuve qu'une opération de paiement a été autorisée;

3° par dérogation à l'article VII.49, § 1er, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de notifier à l'utilisateur de services de paiement le refus de l'ordre de paiement si la non-exécution ressort clairement du contexte;

4° par dérogation à l'article VII.50, le payeur ne peut pas révoquer l'ordre de paiement après avoir transmis l'ordre de paiement ou donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire;

5° par dérogation aux articles VII.53 et VII.54, d'autres délais d'exécution s'appliquent.

§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au paragraphe 1er, alinéa 1er , et pour les instruments de paiement prépayés les augmenter jusqu'à 500 euros.

§ 3. Les articles VII.43 et VII.44 s'appliquent également à la monnaie électronique, à moins que le prestataire de services de paiement du payeur n'ait pas la capacité de bloquer le compte de paiement sur lequel la monnaie électronique est stockée ou de bloquer l'instrument de paiement et que le compte de paiement sur lequel la monnaie électronique est stockée ou l'instrument remplit les conditions d'utilisation visées à la disposition introductive du paragraphe 1er.

§ 4. Le Roi peut limiter la dérogation à l'application des articles VII.43 et VII.44 aux comptes de paiement sur lesquels la monnaie électronique est stockée ou aux instruments de paiement d'une certaine valeur.

Section 2. Autorisation des opérations de paiement

Sous-section 1re . Consentement à l'exécution des opérations de paiement et confirmation de la disponibilité des fonds

Art. VII.32. § 1er. Une opération de paiement est réputée autorisée si le payeur a donné son consentement à l'exécution de l'ordre de paiement.

Une opération de paiement peut être préalablement autorisée par le payeur ou postérieurement à son exécution si le payeur et son prestataire de services de paiement en ont convenu ainsi.

§ 2. De instemming om een betalingstransactie of een reeks betalingstransacties te doen uitvoeren wordt verleend in de tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder overeengekomen vorm en volgens de overeengekomen procedure.

De instemming met de uitvoering van een betalingstransactie kan ook worden verleend via de begunstigde of de betalingsinitiatiedienstaanbieder.

Zonder instemming wordt een betalingstransactie als niet-toegestaan aangemerkt.

§ 3. De instemming kan te allen tijde door de betaler worden ingetrokken, doch uiterlijk op het tijdstip van het onherroepelijk worden, bedoeld in artikel VII.50.

Hetzelfde geldt voor een instemming met de uitvoering van een reeks betalingstransacties, die kan worden ingetrokken met als gevolg dat iedere toekomstige betalingstransactie als niet-toegestaan wordt aangemerkt.

§ 4. De procedure voor het verlenen van de instemming wordt overeengekomen tussen de betaler en de betrokken betalingsdienstaanbieder(s).

Art. VII.33. § 1. De totstandkoming van de domiciliering vereist het verlenen van een lastgeving door de betaler aan, naargelang, één of meerdere van de hierna volgende personen:

1° de begunstigde;

2° de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde;

3° de betalingsdienstaanbieder van de betaler.

Een exemplaar op duurzame drager dient overhandigd te worden aan de betaler.

§ 2. Ongeacht of de lastgeving bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, al dan niet is opgenomen in hetzelfde instrumentum van de hoofdverbintenis waarvan zij uitvoering waarborgt, beantwoordt de lastgeving minstens aan de volgende voorwaarden:

1° een uitdrukkelijke instemming en ondertekening van de betaler;

2° de te geven volmacht moet uitdrukkelijk verwijzen naar de onderliggende overeenkomst die op haar beurt de draagwijdte van de gedomicilieerde schuldvorderingen bepaalt met betrekking tot de aard, de vervaltermijn en zo mogelijk het juiste bedrag.

§ 2. Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement ou d'une série d'opérations de paiement est donné sous la forme convenue entre le payeur et le prestataire de services de paiement et conformément à la procédure convenue.

Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement peut aussi être donné par l'intermédiaire du bénéficiaire ou du prestataire de services d'initiation de paiement.

En l'absence de consentement, l'opération de paiement est réputée non autorisée.

§ 3. Le consentement peut à tout moment être retiré par le payeur, mais en aucun cas après le moment d'irrévocabilité, visé à l'article VII.50.

Le consentement à l'exécution d'une série d'opérations de paiement peut aussi être retiré avec pour effet que toute opération de paiement postérieure est réputée non autorisée.

§ 4. La procédure de consentement fait l'objet d'un accord entre le payeur et le ou les prestataires de services de paiement concernés.

Art. VII.33. § 1er. La réalisation de la domiciliation nécessite l'octroi d'un mandat par le payeur à, selon le cas, l'une ou plusieurs des personnes suivantes:

1° le bénéficiaire;

2° le prestataire de services de paiement du bénéficiaire;

3° le prestataire de services de paiement du payeur.

Un exemplaire sur support durable doit être remis au payeur.

§ 2. Même si le mandat visé au paragraphe 1er, alinéa 1er n'est pas repris dans le même instrumentum que le contrat principal dont il garantit l'exécution, le mandat répond au moins aux conditions suivantes:

1° un consentement exprès et la signature du payeur;

2° la procuration à donner doit se référer expressément au contrat sous-jacent qui a son tour détermine la portée des créances domiciliées en ce qui concerne la nature, l'échéance et, si possible, le montant juste.

De domiciliëring kan slechts rechtsgeldig tot stand komen indien de betaler voorafgaand in kennis werd gesteld van de onderliggende overeenkomst.

§ 3. Onverminderd de toepassing van artikel VII.46, § 3, indien het juiste bedrag of de datum van debitering niet bepaald is bij het sluiten van de domiciliëring, geeft de begunstigde hiervan kennis aan de betaler op de overeengekomen datum binnen een redelijke termijn voorafgaand aan het initiëren van iedere betalingstransactie.

§ 4. Een domiciliëring en de hiermee verbonden lastgeving kunnen door elke partij te allen tijde rechtsgeldig worden opgezegd, door kennisgeving aan de medecontractant.

De opzegging van de domiciliëring door de betaler is rechtsgeldig en tegenstelbaar aan al zijn lasthebbers, wanneer de betaler hiervan kennis geeft, hetzij aan zijn schuldeiser, hetzij aan zijn betalingsdienstaanbieder indien deze laatste mogelijkheid uitdrukkelijk werd overeengekomen.

Art. VII.34. § 1. De betaler kan de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder verzoeken om hem de identificatie van de betalingsdienstaanbieder mee te delen die de bevestiging van de beschikbaarheid van de fondsen in overeenstemming met artikel 58, § 1, van de wet van 11 maart 2018 heeft gevraagd en het antwoord dat deze ontving.

§ 2. Dit artikel is niet van toepassing op betalingstransacties die zijn geïnitieerd met op kaarten gebaseerde betaalinstrumenten waarop elektronisch geld is opgeslagen.

Onderafdeling 2. Regels voor de toegang tot betaalrekeningen en voor de toegang tot en het gebruik van informatie over betaalrekeningen

Art. VII.35. § 1. De betaler heeft het recht om gebruik te maken van een betalingsinitiatiedienstaanbieder teneinde toegang te krijgen tot betalingsinitiatiediensten, tenzij de betaalrekening niet online toegankelijk is.

§ 2. Wanneer de betaler uitdrukkelijk instemming verleent voor een overeenkomstig artikel VII.32 uit te voeren betaling, voert de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de in paragraaf 3 van dit artikel vermelde handelingen uit teneinde het recht van de betaler om van de betalingsinitiatiedienst gebruik te maken, te waarborgen.

La domiciliation ne peut se réaliser valablement que si le payeur a été précédemment informé du contrat sous-jacent.

§ 3. Sans préjudice de l'application de l'article VII.46, § 3, si le montant juste ou la date de débit n'est pas déterminé lors de la conclusion de la domiciliation, le bénéficiaire en fait part au payeur à la date convenue, dans un délai raisonnable précédant l'initiation de chaque opération de paiement.

§ 4. Une domiciliation et le mandat y attaché peuvent être résiliés par chaque partie, à tout moment, par la notification au cocontractant.

La résiliation de la domiciliation par le payeur est valable et opposable à tous ses mandataires, lorsque le payeur la notifie soit à son créancier, soit à son prestataire de services de paiement si cette dernière possibilité a été expressément convenue.

Art. VII.34, § 1er. Le payeur peut demander au prestataire de services de paiement gestionnaire du compte de lui communiquer l'identification du prestataire de services de paiement qui a demandé la confirmation de la disponibilité des fonds conformément à l'article 58, § 1er, de la loi du 11 mars 2018, et la réponse qui lui a été faite.

§ 2. Le présent article ne s'applique pas aux opérations de paiement initiées au moyen d'instruments de paiement liés à une carte sur lesquels est stockée de la monnaie électronique.

Sous-section 2. Règles relatives à l'accès aux comptes de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données

Art. VII.35. § 1er. Le payeur a le droit de s'adresser à un prestataire de services d'initiation de paiement pour obtenir les services d'initiation de paiement, sauf si le compte de paiement n'est pas accessible en ligne.

§ 2. Lorsque le payeur donne son consentement explicite à l'exécution d'un paiement conformément à l'article VII.32, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte exécute les actions prévues au paragraphe 3 du présent article afin de garantir le droit du payeur de recourir à un service d'initiation de paiement.

§ 3. De rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder, naast de voorwaarden bepaald in artikel 48 van de wet van 11 maart 2018 voor de betalingsinitiatiedienstaanbieder:

a) verstrekt onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht van een betalingsinitiatiedienstaanbieder alle informatie over de initiëring van de betalingstransactie, alsmede alle informatie die toegankelijk is voor de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder met betrekking tot de uitvoering van de betalingstransactie, aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder, of stelt deze informatie ter beschikking;

b) behandelt door de diensten van een betalingsinitiatiedienstaanbieder verzonden betalingsopdrachten niet anders, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, dan door de betaler rechtstreeks verzonden betalingsopdrachten, tenzij om objectieve redenen.

§ 4. Het aanbieden van betalingsinitiatiediensten mag niet afhangen van het bestaan van een contractuele relatie tussen de betalingsinitiatiedienstaanbieder en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder voor dat doeleinde.

Art. VII.36. § 1. Naast de voorwaarden bepaald in artikel 57, § 2, van de wet 11 maart 2018, in verband met betaalrekeningen, behandelt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de door de diensten van een rekeninginformatiedienstaanbieder verzonden verzoeken om gegevens zonder enige discriminatie, tenzij dit gebaseerd is op objectieve redenen.

§ 2. Het aanbieden van rekeninginformatiediensten mag niet afhangen van het bestaan van contractuele relaties tussen de rekeninginformatiedienstaanbieder en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder voor dat doeleinde.

Onderafdeling 3. Restricties op het gebruik van betaalinstrumenten en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders

Art. VII.37. § 1. Wanneer voor de mededeling van de instemming gebruik wordt gemaakt van een specifiek betaalinstrument, kunnen de betaler en de betalingsdienstaanbieder uitgavenlimieten overeenkomen voor betalingstransacties die met dat betaalinstrument zijn uitgevoerd.

§ 2. Indien zulks in de raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehouden het betaalinstrument te blokkeren om

§ 3. Outre les conditions fixées à l'article 48 de la loi du 11 mars 2018 pour le prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte:

a) immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement d'un prestataire de services d'initiation de paiement, fournit au prestataire de services d'initiation de paiement, ou met à sa disposition, toutes les informations sur l'initiation de l'opération de paiement et toutes les informations auxquelles il a lui-même accès concernant l'exécution de l'opération de paiement;

b) traite les ordres de paiement transmis grâce aux services d'un prestataire de services d'initiation de paiement sans aucune discrimination, autre que fondée sur des raisons objectives, en termes de délai, de priorité ou de frais par rapport aux ordres de paiement transmis directement par le payeur.

§ 4. La fourniture de services d'initiation de paiement n'est pas subordonnée à l'existence de relations contractuelles entre le prestataire de services d'initiation de paiement et le prestataire de services de paiement gestionnaires de comptes à cet effet.

Art. VII.36. § 1er . Outre les conditions fixées à l'article 57, § 2, de la loi du 11 mars 2018, pour ce qui concerne les comptes de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte traite les demandes de données transmises grâce aux services d'un prestataire de services d'information sur les comptes sans aucune discrimination, autre que fondée sur des raisons objectives.

§ 2. La fourniture de services d'information sur les comptes n'est pas subordonnée à l'existence de relations contractuelles entre le prestataire de services d'information sur les comptes et le prestataire de services de paiement gestionnaires de comptes à cet effet.

Sous-section 3. Limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement

Art. VII.37. § 1er. Lorsqu'un instrument de paiement spécifique est utilisé afin de donner le consentement, le payeur et le prestataire de services de paiement peuvent convenir de limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au moyen dudit instrument de paiement.

§ 2. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut se réserver le droit de bloquer l'instrument de paiement et ce pour des raisons

objectief gerechtvaardigde redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument, een vermoeden van niet-toegestaan of frauduleus gebruik van het betaalinstrument of, in geval van een betaalinstrument met een kredietlijn, een aanzienlijk toegenomen risico dat de betaler niet in staat is zijn betalingsplicht na te komen.

In dergelijke gevallen informeert de betalingsdienstaanbieder de betaler op de overeengekomen wijze en onverminderd de toepassing van artikel VII.98, § 2, van de blokkering van het betaalinstrument en van de redenen daarvoor, indien mogelijk voordat het betaalinstrument wordt geblokkeerd, en ten laatste onmiddellijk daarna.

De informatieverstrekking, bedoeld in het voorgaande lid, is niet vereist wanneer dit objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of verboden is krachtens een andere wetgeving.

De betalingsdienstaanbieder deblokkeert het betaalinstrument of vervangt dit door een nieuw betaalinstrument zodra de redenen voor de blokkering niet langer bestaan.

Wanneer de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de toegang ontzegt tot een betaalrekening aan een rekeninginformatiedienstaanbieder of aan een betalingsdienstaanbieder in uitvoering van de voorwaarden bepaald in artikel 57, § 3, van de wet van 11 maart 2018, informeert de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de betaler in de overeengekomen vorm over de ontzegging van toegang tot de betaalrekening en over de redenen daarvoor.

Indien mogelijk wordt deze informatie aan de betaler meegedeeld, voordat de toegang wordt ontzegd en ten laatste onmiddellijk daarna, tenzij het verstrekken van die informatie objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of krachtens de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of ander wetgeving verboden is.

Onderafdeling 4. Plichten met betrekking tot betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens

Art. VII.38. § 1. De betalingsdienstgebruiker die gemachtigd is een betaalinstrument te gebruiken, voldoet aan de volgende verplichtingen:

1° hij gebruikt het betaalinstrument overeenkomstig de voorwaarden die op de uitgifte en het gebruik van het

objectivement motivées ayant trait à la sécurité de l'instrument de paiement, à la présomption d'une utilisation non autorisée ou frauduleuse de l'instrument de paiement ou, s'il s'agit d'un instrument de paiement doté d'un contrat de crédit, au risque sensiblement accru que le payeur soit dans l'incapacité de s'acquitter de son obligation de paiement.

Dans ces cas, le prestataire de services de paiement informe le payeur, de la manière convenue et sans préjudice de l'application de l'article VII.98, § 2, du blocage de l'instrument de paiement et des raisons de ce blocage et ce, si possible avant que l'instrument de paiement ne soit bloqué et au plus tard immédiatement après.

La fourniture des informations visées à l'alinéa précédent n'est pas requise si elle n'est pas acceptable pour des raisons de sécurité objectivement motivées ou interdite en vertu d'une autre législation.

Le prestataire de services de paiement débloque l'instrument de paiement ou remplace celui-ci par un nouvel instrument de paiement dès lors que les raisons justifiant le blocage n'existent plus.

Lorsque le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte refuse l'accès à un compte de paiement à un prestataire de services d'information sur les comptes ou à un prestataire de services de paiement, en application des conditions fixées à l'article 57, § 3, de la loi du 11 mars 2018, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte informe le payeur de la manière convenue, du refus d'accès au compte de paiement et des raisons de ce refus.

Cette information est, si possible, donnée au payeur, avant que l'accès ne soit refusé et au plus tard immédiatement après ce refus, à moins que le fait de fournir cette information ne soit pas acceptable pour des raisons de sécurité objectivement justifiées ou soit interdit en vertu de la loi la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation.

Sous-section 4. Obligations liées aux instruments de paiement et aux données de sécurité personnalisées

Art. VII.38. § 1er. L'utilisateur de services de paiement habilité à utiliser un instrument de paiement a les obligations suivantes:

1° il utilise l'instrument de paiement conformément aux conditions régissant l'émission et l'utilisation de cet

betaalinstrument van toepassing zijn; deze voorwaarden moeten objectief, niet-discriminerend en evenredig zijn;

2° wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal, het onrechtmatig gebruik of het niet-toegestane gebruik van het betaalinstrument, stelt hij de betalingsdienstaanbieder of de door laatstgenoemde aangeduide entiteit daarvan onverwijld in kennis.

§ 2. Voor de toepassing van paragraaf 1, 1°, neemt de betalingsdienstgebruiker, zodra hij een betaalinstrument ontvangt, in het bijzonder alle redelijke maatregelen om de veiligheid van het betaalinstrument en de persoonlijke beveiligingsgegevens ervan te waarborgen.

Art. VII.39. De betalingsdienstaanbieder die het betaalinstrument uitgeeft, voldoet aan de volgende verplichtingen:

1° hij zorgt ervoor dat de persoonlijke beveiligingsgegevens van ieder betaalinstrument niet toegankelijk zijn voor andere partijen dan de betalingsdienstgebruiker die gerechtigd is het betaalinstrument te gebruiken, onverminderd de verplichtingen van de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig artikel VII.38;

2° hij zendt geen ongevraagd betaalinstrument toe, tenzij een betaalinstrument dat reeds aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, moet worden vervangen;

3° hij zorgt ervoor dat te allen tijde passende middelen beschikbaar zijn om de betalingsdienstgebruiker in staat in te stellen een kennisgeving krachtens artikel VII.38, § 1, 2°, te doen of om deblokkering van het betaalinstrument te verzoeken op grond van artikel VII.37, § 2, laatste lid; de betalingsdienstaanbieder verstrekt de betalingsdienstgebruiker desgevraagd de middelen waarmee laatstgenoemde kan bewijzen, tot achttien maanden na de kennisgeving, dat hij een dergelijke kennisgeving heeft gedaan;

4° hij biedt de betalingsdienstgebruiker de mogelijkheid de in artikel VII.38, § 1, 2°, bedoelde kennisgeving kosteloos te doen en brengt eventueel, voor zover er al kosten zijn, alleen de rechtstreeks aan dat betaalinstrument gerelateerde vervangingskosten in rekening;

5° belet dat het betaalinstrument nog kan worden gebruikt, nadat de kennisgeving krachtens artikel VII.38, § 1, 2°, is gedaan;

6° hij draagt het risico van het zenden van een betaalinstrument aan de betaaldienstgebruiker of het zenden

instrument de paiement, qui doivent être objectives, non discriminatoires et proportionnées;

2° lorsqu'il a connaissance de la perte, du vol, du détournement ou de toute utilisation non autorisée de son instrument de paiement, il en informe sans délai son prestataire de services de paiement ou l'entité indiquée par celui-ci.

§ 2. En application du paragraphe 1er, 1°, l'utilisateur de services de paiement prend, en particulier, dès qu'il reçoit un instrument de paiement, toutes les mesures raisonnables afin de préserver la sécurité de l'instrument de paiement et de ses données de sécurité personnalisées.

Art. VII.39. Le prestataire de services de paiement émettant un instrument de paiement a les obligations suivantes:

1° il s'assure que les données de sécurité personnalisées de tout instrument de paiement ne sont pas accessibles à d'autres parties que l'utilisateur de services de paiement autorisé à utiliser cet instrument, sans préjudice des obligations de l'utilisateur de services de paiement visées à l'article VII.38;

2° il s'abstient d'envoyer tout instrument de paiement non sollicité, sauf dans le cas où un instrument de paiement déjà donné à l'utilisateur de services de paiement doit être remplacé;

3° il veille à la disponibilité, à tout moment, de moyens appropriés permettant à l'utilisateur de services de paiement de procéder à la notification visée à l'article VII.38, § 1er, 2°, ou de demander le déblocage de l'instrument de paiement conformément à l'article VII.37, § 2, dernier alinéa; le prestataire de services de paiement fournit, sur demande, à l'utilisateur de services de paiement, pendant dix-huit mois à compter de la notification, les moyens de prouver qu'il a bien procédé à cette notification;

4° il fournit à l'utilisateur de services de paiement la possibilité de procéder à la notification prévue à l'article VII.38, § 1er, 2°, à titre gratuit et ne facture, éventuellement, que les coûts de remplacement directement imputables à cet instrument de paiement;

5° il empêche toute utilisation de l'instrument de paiement après la notification effectuée en application de l'article VII.38, § 1er, 2°;

6° il supporte le risque lié à l'envoi d'un instrument de paiement à l'utilisateur de services de paiement ou

van elk middel dat het gebruik ervan toelaat, in het bijzonder de gepersonaliseerde beveiligingsgegevens.

Art. VII.40 De betalingsdienstaanbieder dient een intern register bij te houden van de betalingstransacties, gedurende een periode van tien minste ten jaar te rekenen vanaf de uitvoering van de transacties.

Deze bepaling doet geen afbreuk aan andere wettelijke bepalingen inzake het leveren van bewijsstukken.

Onderafdeling 5. Kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties

Art. VII.41. § 1. De betalingsdienstgebruiker die zich rekenschap geeft van een niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransactie welke aanleiding geeft tot een vordering, met inbegrip van een vordering bedoeld in de artikelen VII.55/3 tot VII.55/7, verkrijgt van de betalingsdienstaanbieder alleen rechtzetting van zulke transactie indien de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder onverwijld en uiterlijk dertien maanden na de valutadatum van de debitering of creditering kennis geeft van de bewuste transactie, tenzij de betalingsdienstgebruiker, desgevallend, de informatie betreffende die betalingstransactie niet overeenkomstig de artikelen VII. 4 tot VII. 26 van dit boek heeft verstrekt of ter beschikking heeft gesteld.

§ 2. Wanneer een betalingsinitiatiedienstaanbieder bij de transactie betrokken is, verkrijgt de betalingsdienstgebruiker rectificatie van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder krachtens § 1, onverminderd artikel VII.43, § 2, en artikel VII.55/6.

Art. VII.42. § 1. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan of aanvoert dat de betalingstransactie niet correct is uitgevoerd, is de betalingsdienstaanbieder gehouden het bewijs te leveren dat de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd, is geboekt en niet door een technische storing of enig ander falen van de door de betalingsdienstaanbieder aangeboden diensten is beïnvloed.

Indien de betalingstransactie geïnitieerd wordt via een betalingsinitiatiedienstaanbieder, levert de betalingsinitiatiedienstaanbieder het bewijs dat, binnen zijn bevoegdheid, de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

de tout moyen qui en permet l'utilisation, en particulier toute donnée de sécurité personnalisée de celui-ci.

Art. VII.40. Le prestataire de services de paiement doit tenir un registre interne des opérations de paiement pendant une période d'au moins dix ans à compter de l'exécution des opérations.

Cette disposition ne porte pas préjudice à d'autres dispositions légales en matière de fourniture de pièces justificatives.

Sous-section 5. Notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées

Art. VII.41. § 1er. L'utilisateur de services de paiement n'obtient du prestataire de services de paiement la correction d'une opération de paiement non autorisée ou mal exécutée que si l'utilisateur de services de paiement en informe sans délai le prestataire de services de paiement au moment où il constate une telle opération donnant lieu à une réclamation, en ce compris une réclamation visée aux articles VII.55/3 à VII.55/7, et au plus tard dans les treize mois suivant la date de débit ou de crédit, à moins que, le cas échéant, le prestataire de services de paiement n'ait pas fourni ou mis à disposition les informations relatives à cette opération de paiement conformément aux articles VII. 4 à VII. 26 du présent livre.

§ 2. Lorsqu'un prestataire de services d'initiation de paiement intervient, l'utilisateur de services de paiement obtient la correction par le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte dans les conditions prévues au paragraphe 1er, sans préjudice de l'article VII.43, § 2, et de l'article VII.55/6.

Art. VII.42. § 1er. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, ou affirme que l'opération de paiement n'a pas été exécutée correctement, il incombe au prestataire de services de paiement de prouver que l'opération en question a été authentifiée, dûment enregistrée et comptabilisée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre du service fourni par le prestataire de services de paiement.

Si l'opération de paiement est initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, c'est à ce dernier qu'incombe la charge de prouver que, pour ce qui le concerne, l'opération en question a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il doit assurer.

§ 2. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan, vormt het gebruik van een betaalinstrument, dat door de betalingsdienstaanbieder is geregistreerd, met inbegrip van in voorkomend geval de betalingsinitiatiedienstaanbieder, op zichzelf niet noodzakelijkerwijze afdoende bewijs dat de betalingstransactie door de betaler is toegestaan of dat de betaler frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer van de verplichtingen uit hoofde van artikel VII.38 niet is nagekomen.

De betalingsdienstaanbieder, met inbegrip van in voorkomend geval de betalingsinitiatiedienstaanbieder, verstrekt ondersteunend bewijs om fraude of grove nalatigheid van de zijde van de betaler te bewijzen.

§ 3. De Koning kan de regels opleggen waaraan het bewijs inzake de authentificatie, de registratie en het boeken van de betwiste betalingstransactie, moet voldoen. Hij kan een onderscheid maken in functie van de aard van de betalingstransactie en het betaalinstrument dat werd gebruikt voor het initiëren van een betalingsopdracht. De Koning kan eveneens de sancties bepalen die van toepassing zijn bij niet-naleving van de aldus opgelegde regels.

Onderafdeling 6. Aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties

Art. VII.43. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel VII.41 dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler, in geval van een niet-toegestane betalingstransactie, de betaler onmiddellijk het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug te betalen en in elk geval uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag, nadat hij zich rekenschap heeft gegeven van de transactie of daarvan in kennis is gesteld, uitgezonderd indien de betalingsdienstaanbieder van de betaler redelijke gronden heeft om fraude te vermoeden en deze gronden schriftelijk aan de FOD Economie meedeelt.

In voorkomend geval herstelt de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betaalrekening die met dat bedrag is gedebiteerd in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

In dit verband wordt er ook voor gezorgd dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler uiterlijk de datum is waarop het bedrag werd gedebiteerd.

§ 2. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, l'utilisation d'un instrument de paiement, telle qu'enregistrée par le prestataire de services de paiement, y compris le prestataire de services d'initiation de paiement le cas échéant, ne suffit pas nécessairement en tant que telle à prouver que l'opération de paiement a été autorisée par le payeur ou que celui-ci a agi frauduleusement ou n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII.38.

Le prestataire de services de paiement, y compris, le cas échéant, le prestataire de services d'initiation de paiement, fournit des éléments à l'appui afin de prouver la fraude ou la négligence grave commise par l'utilisateur de services de paiement.

§ 3. Le Roi peut imposer les règles auxquelles devra satisfaire la preuve de l'authentification, de l'enregistrement et de la comptabilisation de la transaction de paiement contestée. Il peut établir une distinction en fonction de la nature de la transaction de paiement et de l'instrument de paiement utilisé pour initier un ordre de paiement. Le Roi peut également édicter les sanctions applicables en cas de non-respect des règles ainsi imposées.

Sous-section 6. Responsabilité du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées

Art. VII.43. § 1er. Sans préjudice de l'application de l'article VII.41, le prestataire de services de paiement du payeur doit, en cas d'opération de paiement non autorisée, rembourser immédiatement au payeur le montant de cette opération de paiement après avoir pris connaissance de l'opération ou après en avoir été informé, et en tout état de cause au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant, sauf si le prestataire de services de paiement du payeur a de bonnes raisons de soupçonner une fraude et s'il communique ces raisons par écrit au SPF Economie.

Le cas échéant, le prestataire de services de paiement du payeur rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu.

Cela suppose par ailleurs que la date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il avait été débité.

§ 2. Indien de betalingstransactie via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag, het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

Ingeval de betalingsinitiatiedienstaanbieder aansprakelijk is voor de niet-toegestane betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder op diens verzoek onmiddellijk voor de geleden verliezen of voor de bedragen die zijn betaald wegens het terugbetalen van de betaler, waaronder het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie.

Overeenkomstig artikel VII.42, § 1, is de betalingsinitiatiedienstaanbieder gehouden te bewijzen dat, binnen zijn bevoegdheid, de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

§ 3. Bovendien dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler of, indien van toepassing, de betalingsinitiatiedienstaanbieder, de eventueel verdere financiële gevolgen, in het bijzonder het bedrag van de door de betalingsdienstgebruiker gedragen kosten ter bepaling van de te vergoeden schade, te vergoeden.

Art. VII.44. § 1. In afwijking van artikel VII.43 draagt de betaler tot aan de kennisgeving verricht overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°, het verlies tot een bedrag van ten hoogste 50 euro met betrekking tot niet-toegestane betalingstransacties die voortvloeien uit het gebruik van een verloren of gestolen betaalinstrument of uit het onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument.

In afwijking van het eerste lid draagt de betaler geen enkel verlies indien:

1° het verlies, de diefstal of het onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument niet kon worden vastgesteld door de betaler voordat een betaling plaatsvond, tenzij de betaler zelf frauduleus heeft gehandeld, of

2° het verlies is veroorzaakt door het handelen of nalaten van een werknemer, agent of bijkantoor van een betalingsdienstaanbieder of van een entiteit waaraan diens activiteiten werden uitbesteed.

§ 2. Lorsque l'opération de paiement est initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte rembourse immédiatement, et en tout état de cause au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant, le montant de l'opération de paiement non autorisée et, le cas échéant, rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu.

Si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de l'opération de paiement non autorisée, il indemnise immédiatement le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, à sa demande, pour les pertes subies ou les sommes payées en raison du remboursement du payeur, y compris le montant de l'opération de paiement non autorisée.

Conformément à l'article VII.42, § 1er, c'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'incombe la charge de prouver que, pour ce qui le concerne, l'opération en question a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il doit assurer.

§ 3. En outre, le prestataire de services de paiement du payeur ou, le cas échéant, le prestataire de services d'initiation de paiement doit rembourser les autres conséquences financières éventuelles, notamment le montant des frais supportés par l'utilisateur du service de paiement pour la détermination du dommage indemnisable.

Art. VII.44. § 1er. Par dérogation à l'article VII.43, le payeur supporte, à concurrence de 50 euros, jusqu'à la notification faite conformément à l'article VII.38, § 1er, 2°, les pertes liées à toute opération de paiement non autorisée consécutive à l'utilisation d'un instrument de paiement perdu ou volé ou au détournement d'un instrument de paiement.

Par dérogation à l'alinéa 1er , le payeur ne supporte aucune perte si:

1° la perte, le vol ou le détournement d'un instrument de paiement ne pouvait être détecté par le payeur avant le paiement, sauf si le payeur a agi frauduleusement, ou

2° la perte est due à des actes ou à une carence d'un salarié, d'un agent ou d'une succursale d'un prestataire de services de paiement ou d'une entité vers laquelle ses activités ont été externalisées.

De Koning kan andere gevallen voorzien waarvoor lid 1 niet van toepassing is rekening houdend met de toekomstige technologische evolutie wat betreft het gebruik van betalingsinstrumenten, en voor zover de betaler niet frauduleus heeft gehandeld, noch opzettelijk zijn verplichtingen uit hoofde van artikel VII. 38 heeft verzaakt.

De betaler draagt alle verliezen in verband met niet-toegestane betalingstransacties indien de betaler deze heeft geleden doordat hij frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of door grove nalatigheid één of meer van de in artikel VII. 38 genoemde verplichtingen niet is nagekomen. In die gevallen is het in de eerste alinea bedoelde maximumbedrag niet van toepassing.

§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler geen sterke cliëntauthenticatie verlangt, draagt de betaler geen eventuele financiële verliezen, tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld.

Ingeval sterke cliëntauthenticatie door de begunstigde of de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet wordt aanvaard, wordt de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler geleden financiële schade door hem vergoed.

§ 3. Na de kennisgeving overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°, heeft het gebruik van het verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigende betaalinstrument geen financiële gevolgen voor de betaler, tenzij de betalingsdienstaanbieder bewijst dat de betaler bedrieglijk heeft gehandeld.

§ 4 De bewijslast inzake bedrog, opzet of grove nalatigheid komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.

Onverminderd de toepassing van lid 3, worden onder andere beschouwd als grove nalatigheid zoals bedoeld in § 1, het feit, voor de betaler, zijn gepersonaliseerde veiligheidsgegevens, zoals zijn identificatienummer of enige andere code in een gemakkelijk herkenbare vorm te noteren, en met name op het betaalinstrument of op een voorwerp of een document dat de betaler bij het instrument bewaart of met dat instrument bij zich draagt, alsook het feit van de betalingsdienstaanbieder, of de door laatstgenoemde aangeduide entiteit, niet onverwijld in kennis te hebben gesteld van het verlies of de diefstal overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°.

Wat de beoordeling van de nalatigheid betreft, houdt de rechter rekening met het geheel van de feitelijke omstandigheden. Het produceren door de betalingsdienstaanbieder van de registraties bedoeld in artikel

Le Roi peut prévoir d'autres cas pour lesquels l'alinéa 1er ne s'appliquera pas en tenant compte de l'évolution technologique future quant à l'utilisation des instruments de paiement, et dans la mesure où le payeur n'a pas agi frauduleusement ni manqué délibérément à ses obligations en vertu de l'article VII. 38.

Le payeur supporte toutes les pertes occasionnées par des opérations de paiement non autorisées si ces pertes résultent soit d'un agissement frauduleux de sa part, soit du fait qu'il n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 38. Dans ces cas, le montant maximal visé à l'alinéa 1er ne s'applique pas.

§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur n'exige pas une authentification forte du client, le payeur ne supporte aucune perte financière éventuelle, à moins qu'il ait agi frauduleusement.

Lorsque le bénéficiaire ou son prestataire de services de paiement n'accepte pas une authentification forte du client, il rembourse le préjudice financier causé au prestataire de services de paiement du payeur.

§ 3. Sauf si le prestataire de services de paiement apporte la preuve que le payeur a agi frauduleusement, le payeur ne supporte aucune conséquence financière résultant de l'utilisation d'un instrument de paiement perdu, volé ou détourné, survenue après la notification prévue à l'article VII.38, § 1er, 2°.

§ 4 La charge de la preuve en matière de fraude, d'intention ou de négligence grave incombe au prestataire de services de paiement.

Sans préjudice de l'application de l'alinéa 3, sont notamment considérées comme négligences graves visées au § 1er, le fait, pour le payeur de noter ses données de sécurité personnalisés, comme son numéro d'identification personnel ou tout autre code, sous une forme aisément reconnaissable, et notamment sur l'instrument de paiement ou sur un objet ou un document conservé ou emporté par le payeur avec l'instrument de paiement, ainsi que le fait de ne pas avoir notifié au prestataire de services de paiement ou à l'entité indiquée par celui-ci, la perte ou le vol, dès qu'il en a eu connaissance conformément à l'article VII.38, § 1er, 2°.

Pour l'appréciation de la négligence, le juge tient compte de l'ensemble des circonstances de fait. La production par le prestataire de services de paiement des enregistrements visés à l'article VII.42 et l'utilisation

VII.42 en het gebruik van het betaalmiddel met de code die enkel door de betalingsdienstgebruiker is gekend, vormen geen voldoende vermoeden van nalatigheid vanwege deze laatste.

Art. VII.45. § 1. Wanneer een betalingstransactie door of via de begunstigde in het kader van een op kaarten gebaseerde betalingstransactie wordt geïnitieerd en het exacte bedrag niet gekend is op het moment dat de betaler instemming verleent om de betalingstransactie uit te voeren, kan de betalingsdienstaanbieder van de betaler slechts geldmiddelen op de betaalrekening van de betaler blokkeren indien de betaler instemming heeft verleend voor het exacte bedrag aan te blokkeren geldmiddelen.

Indien de begunstigde dergelijke blokkering wenst uit te oefenen voor een op een kaart gebaseerde betalingstransactie, wordt de betaler daarover door de begunstigde voorafgaand ingelicht.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de betaler geeft de overeenkomstig lid 1 op de betaalrekening van de betaler geblokkeerde geldmiddelen na ontvangst van de informatie over het exacte bedrag van de betalingstransactie onverwijld vrij en ten laatste onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht.

Onderafdeling 7. Terugbetalingen van betalingstransacties die door of via de begunstigde zijn geïnitieerd

Art. VII.46. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler dient een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde, betalingstransactie die reeds werd uitgevoerd, terug te betalen aan de betaler, indien alle volgende voorwaarden vervuld zijn:

1° bij het toestaan van de betalingstransactie, is het precieze bedrag van de betalingstransactie niet gespecificeerd;

2° het bedrag van de betalingstransactie ligt hoger dan het bedrag dat de betaler redelijkerwijs, op grond van zijn eerdere uitgavenpatroon, de voorwaarden van zijn raamcontract en relevante aspecten van de zaak, kan verwachten.

Op verzoek van de betalingsdienstaanbieder toont de betaler aan dat aan deze voorwaarden is voldaan.

De terugbetaling komt overeen met het volledige bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie.

de l'instrument de paiement avec le code connu du seul utilisateur de services de paiement ne constituent pas une présomption suffisante de la négligence de celui-ci.

Art. VII.45. § 1er. Lorsqu'une opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire dans le cadre d'une opération de paiement liée à une carte et que le montant exact n'est pas connu au moment où le payeur donne son consentement à l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur peut bloquer des fonds sur le compte de paiement du payeur uniquement si celui-ci a donné son consentement quant au montant exact des fonds à bloquer.

Si le bénéficiaire souhaite exercer un tel blocage pour une transaction de paiement par carte, le payeur en sera préalablement informé par le bénéficiaire.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du payeur débloque les fonds bloqués sur le compte de paiement du payeur au titre du paragraphe 1er sans délai après réception des informations sur le montant exact de l'opération de paiement et au plus tard immédiatement après réception de l'ordre de paiement.

Sous-section 7. Remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire

VII.46. § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur doit rembourser au payeur une opération de paiement autorisée, initiée par ou via le bénéficiaire, qui a déjà été exécutée, pour autant que les deux conditions suivantes soient remplies:

1° l'autorisation n'indique pas le montant exact de l'opération de paiement lorsqu'elle a été donnée, et

2° le montant de l'opération de paiement dépasse le montant auquel le payeur peut raisonnablement s'attendre en tenant compte du profil de ses dépenses passées, des conditions prévues par son contrat-cadre et des circonstances pertinentes de l'affaire.

À la demande du prestataire de services de paiement, le payeur a la charge de prouver que ces conditions sont remplies.

Le remboursement correspond au montant total de l'opération de paiement exécutée.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler valt niet later dan de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

Onverminderd lid 3, en naast het in dit lid bedoelde recht, heeft de betaler voor afschrijvingen als bedoeld in artikel 1 van verordening (EU) nr. 260/2012, het onvoorwaardelijke recht op terugbetaling binnen de in artikel VII.47 vastgestelde termijnen.

§ 2. Voor de toepassing van lid 1, eerste alinea, 2°, voert de betaler evenwel geen met een valutawissel verband houdende redenen aan indien de referentiewisselkoers is toegepast die hij overeenkomstig artikelen VII.15, § 1, 4°, en VII.22, 3°, b), met zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen.

§ 3. In het raamcontract tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder kan worden overeengekomen dat de betaler geen recht heeft op de terugbetaling op voorwaarde dat:

1° hij zijn instemming met de uitvoering van de betalingstransactie rechtstreeks aan de betalingsdienstaanbieder heeft gericht, en

2° er door de betalingsdienstaanbieder of door de begunstigde ten minste vier weken vóór de vervaldag op de overeengekomen wijze informatie betreffende de toekomstige betalingstransactie aan de betaler werd verstrekt of ter beschikking werd gesteld.

Art. VII.47. § 1. De betaler kan gedurende een periode van acht weken, vanaf de datum waarop de geldmiddelen werden gedebiteerd, de in artikel VII.46 bedoelde terugbetaling van een toegestane betalingstransactie verzoeken die door of via een begunstigde werd geïnitieerd.

§ 2. Binnen de tien werkdagen na ontvangst van het verzoek om terugbetaling betaalt de betalingsdienstaanbieder het volledige bedrag van de betalingstransactie terug, of motiveert hij waarom hij weigert tot terugbetaling over te gaan, met opgave van de instanties waarbij de betaler de zaak overeenkomstig de bepalingen van boek XV en artikel VII. 216 aanhangig kan maken, indien de betaler de aangevoerde motivering niet aanvaardt.

Het in het eerste lid bedoelde recht van de betalingsdienstaanbieder om de terugbetaling te weigeren, is niet van toepassing in het geval bedoeld in artikel VII.46, § 1, laatste lid.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il a été débité.

Sans préjudice du paragraphe 3, et outre le droit visé au présent paragraphe, en cas de prélèvements visés à l'article 1er du règlement (UE) n° 260/2012, le payeur bénéficie d'un droit au remboursement inconditionnel dans les délais fixés à l'article VII.47.

§ 2. En application du § 1er, alinéa 1er, 2°, le payeur ne peut toutefois invoquer des raisons liées à une opération de change si le taux de change de référence convenu avec son prestataire de services de paiement conformément aux articles VII.15, § 1er, 4°, et VII.22, 3°, b), a été appliqué.

§ 3. Il peut être convenu dans le contrat-cadre entre le payeur et le prestataire de services de paiement que le payeur n'a pas droit à un remboursement à condition que:

1° il ait donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement directement au prestataire de services de paiement, et

2° les informations relatives à la future opération de paiement aient été fournies au payeur ou mises à sa disposition de la manière convenue, quatre semaines au moins avant l'échéance, par le prestataire de services de paiement ou par le bénéficiaire.

Art. VII.47. § 1er. Le payeur peut demander le remboursement, visé à l'article VII.46, d'une opération de paiement autorisée et initiée par ou via le bénéficiaire pendant une période de huit semaines à compter de la date à laquelle les fonds ont été débités.

§ 2. Dans un délai de dix jours ouvrables suivant la réception de la demande de remboursement, le prestataire de services de paiement soit rembourse le montant total de l'opération de paiement, soit justifie son refus de rembourser, en indiquant les organismes que le payeur peut alors saisir, conformément aux dispositions du livre XV et de l' article VII. 216, si le payeur n'accepte pas les raisons données.

Le droit du prestataire de services de paiement, visé à l'alinéa 1er, de refuser le remboursement ne s'applique pas dans le cas visé à l'article VII.46, § 1er, dernier alinéa.

Afdeling 3. Uitvoering van betalingstransacties

Onderafdeling 1. Betalingsopdrachten en overgemaakte bedragen

Art. VII. 48. § 1. Het tijdstip van ontvangst van de betalingsopdracht is het tijdstip waarop de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betalingsopdracht ontvangt.

De rekening van de betaler wordt slechts na ontvangst van de betalingsopdracht gedebiteerd.

Indien het tijdstip van ontvangst voor de betalingsdienstaanbieder niet op een werkdag valt, wordt de betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

De betalingsdienstaanbieder kan een uiterst tijdstip aan het einde van een werkdag vaststellen, na welk tijdstip ieder ontvangen betalingsopdracht wordt geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

§ 2. Indien de betalingsdienstgebruiker die de betalingsopdracht initieert en de betalingsdienstaanbieder overeenkomen dat de uitvoering van de betalingsopdracht aanvangt op een specifieke dag, aan het einde van een bepaalde periode of op de dag waarop de betaler geldmiddelen ter beschikking van de betalingsdienstaanbieder heeft gesteld, wordt het tijdstip van ontvangst van de opdracht voor de toepassing van artikel VII.53 geacht op de overeengekomen dag te vallen.

Indien de overeengekomen dag geen werkdag is voor de betalingsdienstaanbieder, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

Art. VII.49. § 1. Wanneer de betalingsdienstaanbieder weigert een betalingsopdracht uit te voeren of een betalingstransactie te initiëren, wordt de betalingsdienstgebruiker in kennis gesteld van deze weigering en, indien mogelijk, van de redenen daarvoor en van de procedure voor de correctie van eventuele feitelijke onjuistheden die tot de weigering hebben geleid, onverminderd de toepassing van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of andere relevante wetgeving die dit verbiedt.

De kennisgeving wordt door de betalingsdienstaanbieder zo spoedig mogelijk op de overeengekomen wijze verstrekt of ter beschikking gesteld, en in elk geval binnen de overeenkomstig artikel VII.53 vermelde termijnen.

Section 3. Exécution des opérations de paiement

Sous-section 1.- Ordres de paiement et montants transférés

Art. VII.48. § 1er. Le moment de réception de l'ordre de paiement est le moment où l'ordre de paiement est reçu par le prestataire de services de paiement du payeur.

Le compte du payeur n'est pas débité avant réception de l'ordre de paiement.

Si le moment de réception n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement du payeur, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.

Le prestataire de services de paiement peut établir une heure limite, proche de la fin d'un jour ouvrable, au-delà de laquelle tout ordre de paiement reçu est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.

§ 2. Si l'utilisateur de services de paiement qui initie l'ordre de paiement et le prestataire de services de paiement conviennent que l'exécution de l'ordre de paiement commencera soit un jour donné, soit à l'issue d'une période déterminée, soit le jour où le payeur a mis les fonds à la disposition de son prestataire de services de paiement, le moment de réception de l'ordre au regard de l'article VII.53 est réputé être le jour convenu.

Si le jour convenu n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.

Art. VII.49. § 1er. Lorsque le prestataire de services de paiement refuse d'exécuter un ordre de paiement ou d'initier une opération de paiement, le refus ainsi que, si possible, les motifs de ce refus et la procédure à suivre pour corriger toute erreur factuelle l'ayant entraîné sont notifiés à l'utilisateur de services de paiement, sans préjudice de l'application de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.

Le prestataire de services de paiement fournit la notification ou la met à disposition selon les modalités convenues, dès que possible et, en tout cas, dans les délais visés à l'article VII.53.

In het raamcontract kan de voorwaarde worden gesteld dat de betalingsdienstaanbieder voor die kennisgeving redelijke kosten mag aanrekenen indien de weigering objectief gerechtvaardigd is.

§ 2. Indien alle in het raamcontract van de betaler gestelde voorwaarden vervuld zijn, kan de betalingsdienstaanbieder van de betaler geen toegestane betalingsopdracht weigeren uit te voeren, ongeacht of de betalingsopdracht door een betaler, onder meer door een betalingsinitiatiedienstaanbieder, dan wel door of via een begunstigde is geïnitieerd, onverminderd de toepassing van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of andere relevante wetgeving die dit verbiedt.

§ 3. Voor de toepassing van de artikelen VII.53, VII.55/3 en VII.55/4 wordt een betalingsopdracht waarvan de uitvoering is geweigerd, geacht niet ontvangen te zijn.

Art. VII.50. De betalingsdienstgebruiker herroept een betalingsopdracht niet meer zodra de betalingsdienstaanbieder van de betaler die heeft ontvangen, tenzij anders is bepaald in dit artikel.

Ingeval de betalingstransactie door een betalingsinitiatiedienstaanbieder dan wel door of via een begunstigde wordt geïnitieerd, kan de betaler de betalingsopdracht niet herroepen nadat hij aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder instemming heeft verleend om de betalingstransactie te initiëren, dan wel aan de begunstigde instemming heeft verleend om de betalingstransactie uit te voeren.

In het geval van een domiciliëring en onverminderd de rechten inzake terugbetaling kan de betaler de betalingsopdracht evenwel herroepen, ten laatste aan het einde van de werkdag die voorafgaat aan de dag waarop de betaalrekening volgens afspraak wordt gedebiteerd.

In het in artikel VII.48, § 2, bedoelde geval kan de betalingsdienstgebruiker een betalingsopdracht herroepen tot uiterlijk het einde van de werkdag die aan de overeengekomen dag voorafgaat.

Na het verstrijken van de in het eerste tot vierde lid bedoelde termijnen kan de betalingsopdracht alleen worden herroepen indien zulks tussen de betalingsdienstgebruiker en de betrokken betalingsdienstaanbieders is overeengekomen.

In de in tweede en derde lid bedoelde gevallen is ook het akkoord van de begunstigde vereist.

Le contrat-cadre peut prévoir la possibilité pour le prestataire de services de paiement d'imputer des frais raisonnables pour une telle notification si le refus est objectivement justifié.

§ 2. Lorsque toutes les conditions énoncées dans le contrat-cadre du payeur sont réunies, le prestataire de services de paiement du payeur ne peut pas refuser d'exécuter un ordre de paiement autorisé, et ce que l'ordre de paiement soit initié par un payeur, y compris par un prestataire de services d'initiation de paiement, ou par ou via un bénéficiaire, sans préjudice de l'application de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.

§ 3. Aux fins des articles VII.53, VII.55/3 et VII.55/4, un ordre de paiement dont l'exécution a été refusée est réputé non reçu.

Art. VII.50. L'utilisateur de services de paiement ne révoque plus un ordre de paiement une fois qu'il a été reçu par le prestataire de services de paiement du payeur, sauf disposition contraire du présent article.

Lorsque l'opération de paiement est initiée par un prestataire d'initiation de paiement ou par ou via le bénéficiaire, le payeur ne révoque pas l'ordre de paiement après avoir donné son consentement à ce que le prestataire de services d'initiation de paiement initie l'opération de paiement ou après avoir donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire.

Toutefois, en cas de domiciliation et sans préjudice du droit au remboursement, le payeur peut révoquer l'ordre de paiement au plus tard à la fin du jour ouvrable précédant le jour convenu pour le débit des fonds.

Dans le cas visé à l'article VII.48, § 2, l'utilisateur de services de paiement peut révoquer un ordre de paiement au plus tard le jour ouvrable précédant le jour convenu.

Après expiration des délais visés aux alinéas 1er à 4, l'ordre de paiement ne peut être révoqué que si l'utilisateur de services de paiement et les prestataires de services de paiement concernés en ont convenu ainsi.

Dans les cas visés aux alinéas 2 et 3, le consentement du bénéficiaire est également requis.

Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betrokken betalingsdienstaanbieder voor de uitoefening van dit bijkomend herroepingsrecht kosten aanrekenen.

Art. VII.51. De betalingsdienstaanbieder(s) van de betaler, de betalingsdienstaanbieder(s) van de begunstigde en eventuele tussenpersonen van de betalingsdienstaanbieders maken het volledige bedrag van de betalingstransactie over en houden op het overgemaakte bedrag geen kosten in.

De begunstigde en de betalingsdienstaanbieder kunnen evenwel overeenkomen dat de betrokken betalingsdienstaanbieder zijn kosten op het overgemaakte bedrag inhoudt, voordat hij de begunstigde daarmee crediteert. In dat geval worden het volledige bedrag van de betalingstransactie en de kosten afzonderlijk vermeld in de informatie die aan de begunstigde wordt verstrekt.

Indien andere kosten dan die bedoeld in het tweede lid op het overgemaakte bedrag worden ingehouden, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de betaler ervoor dat de begunstigde het volledige bedrag van de door de betaler geïnitieerde betalingstransactie ontvangt.

Wanneer de betalingstransactie door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde ervoor dat het volledige bedrag van de betalingstransactie door de begunstigde wordt ontvangen.

Onderafdeling 2. Uitvoeringstermijn en valutadatum

Art. VII.52. § 1. Deze onderafdeling is van toepassing op:

1° betalingstransacties in euro;

2° betalingstransacties met slechts één valutawissel tussen de euro en de officiële valuta van een lidstaat die de euro niet als munt heeft, mits de vereiste valutawissel wordt uitgevoerd in de betrokken lidstaat waar de euro niet de munteenheid is en, bij grensoverschrijdende betalingstransacties, de overmaking in euro geschiedt.

§ 2. Deze onderafdeling is van toepassing op niet in paragraaf 1 vermelde betalingstransacties, tenzij tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder anders overeengekomen is, met uitzondering van artikel VII.55/1, waarvan partijen niet kunnen afwijken.

Indien de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder een periode overeenkomen die langer

Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement concerné peut imputer des frais pour l'exercice de ce droit de révocation supplémentaire.

Art. VII.51. Le ou les prestataires de services de paiement du payeur, le ou les prestataires de services de paiement du bénéficiaire et les éventuels intermédiaires des prestataires de services de paiement transfèrent le montant total de l'opération de paiement et s'abstiennent de prélever des frais sur le montant transféré.

Cependant, le bénéficiaire et le prestataire de services de paiement peuvent convenir que le prestataire concerné déduit ses frais du montant transféré avant d'en créditer le bénéficiaire. Dans ce cas, le montant total de l'opération de paiement et les frais sont séparés dans l'information donnée au bénéficiaire.

Si des frais autres que ceux visés à l'alinéa 2 sont déduits du montant transféré, le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement initiée par le payeur.

Au cas où l'opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement.

Sous-section 2. Délai d'exécution et date valeur

Art.VII.52. § 1er. La présente sous-section s'applique:

1° aux opérations de paiement effectuées en euros;

2° aux opérations de paiement entraînant une seule conversion entre l'euro et la devise officielle d'un état membre ne relevant pas de la zone euro, à condition que la conversion requise soit effectuée dans l'État membre ne relevant pas de la zone euro et que, en cas d'opérations de paiement transfrontalières, le transfert s'effectue en euros.

§ 2. La présente sous-section s'applique aux opérations de paiement non visées au paragraphe 1er, à moins que l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement n'en conviennent autrement, à l'exception de l'article VII.55/1, auquel les parties ne peuvent déroger.

Lorsque l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement conviennent d'un

is dan in artikel VII.53 is bepaald, mag die periode voor intra-uniale betalingstransacties niet langer zijn dan vier werkdagen vanaf het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel VII.48.

Art. VII. 53. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgt ervoor dat de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel VII.48 voor het bedrag van de betalingstransactie wordt gecrediteerd. Deze termijn kan voor betalingstransacties die op papier worden geïnitieerd, met een bijkomende werkdag worden verlengd.

Voor de uitvoering van elektronisch geïnitieerde nationale betalingstransacties tussen twee betaalrekeningen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en van de begunstigde dezelfde persoon is, wordt de termijn bedoeld in het vorige lid, herleid tot het einde van dezelfde werkdag van het moment van de ontvangst overeenkomstig artikel VII.48.

Voor de uitvoering van elektronisch geïnitieerde nationale betalingstransacties tussen twee betaalrekeningen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en van de begunstigde niet dezelfde persoon is, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de termijn bedoeld in het eerste lid, herleiden tot het einde van dezelfde werkdag van het moment van de ontvangst overeenkomstig artikel VII.48.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde kent een valutadatum aan de betalingstransactie toe en stelt het bedrag beschikbaar op de betaalrekening van de begunstigde, zodra de betalingsdienstaanbieder het geld ontvangen heeft overeenkomstig artikel VII.55/1.

§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde maakt een door of via begunstigde geïnitieerde betalingsopdracht over aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler binnen de tussen de begunstigde en de betalingsdienstaanbieder overeengekomen termijnen, zodat de afwikkeling van de domiciliëring op de overeengekomen vervaldatum kan plaatsvinden.

Art. VII. 54. Wanneer de begunstigde geen betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder heeft, worden de geldmiddelen door de betalingsdienstaanbieder die de geldmiddelen ten behoeve van de begunstigde ontvangt, aan de begunstigde ter beschikking gesteld binnen de in artikel VII.53 bepaalde termijn.

délai plus long que ceux fixés à l'article VII.53 pour les opérations de paiement à l'intérieur de l'Union, ce délai plus long ne peut pas dépasser quatre jours ouvrables à compter du moment de réception tel que défini à l'article VII.48.

Art.VII.53. § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que, après le moment de réception tel que défini à l'article VII.48, le montant de l'opération de paiement soit crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire au plus tard le premier jour ouvrable suivant. Ce délai peut être prolongé d'un jour ouvrable supplémentaire, en cas des opérations de paiement initiées sur support papier.

Pour l'exécution des transactions nationales de paiement initiées électroniquement entre deux comptes de paiement où le prestataire de services de paiement du payeur et du bénéficiaire est la même personne, le délai visé à l'alinéa précédent est réduit jusqu'à la fin du même jour ouvrable au cours duquel a lieu le moment de réception tel que défini à l'article VII.48.

Pour l'exécution des transactions nationales de paiement initiées électroniquement entre deux comptes de paiement où le prestataire de services de paiement du payeur et du bénéficiaire n'est pas la même personne, le Roi peut réduire, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le délai visé à l'alinéa 1er jusqu'à la fin du même jour ouvrable au cours duquel a lieu le moment de réception tel que défini à l'article VII.48.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date valeur à l'opération de paiement et met le montant à la disposition sur le compte de paiement du bénéficiaire, après que le prestataire de services de paiement ait reçu les fonds conformément à l'article VII.55/1.

§ 3. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire transmet un ordre de paiement initié par ou via le bénéficiaire au prestataire de services de paiement du payeur dans les délais convenus entre le bénéficiaire et le prestataire de services de paiement, afin de permettre le règlement, en ce qui concerne la domiciliation, à la date d'échéance convenue.

Art.VII.54. Lorsque le bénéficiaire n'est pas titulaire d'un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, les fonds sont mis à la disposition du bénéficiaire par le prestataire de services de paiement qui reçoit les fonds destinés au bénéficiaire dans le délai déterminé à l'article VII.53.

Art. VII. 55. Wanneer een consument contanten op een betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder deponeert in de valuta van die betaalrekening, zorgt de betalingsdienstaanbieder ervoor dat het bedrag onmiddellijk na het tijdstip van ontvangst van de geldmiddelen beschikbaar wordt gesteld en wordt gevaluteerd.

Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, wordt het bedrag uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na de ontvangst van de geldmiddelen op de betaalrekening van de begunstigde beschikbaar gesteld en gevaluteerd.

Art. VII. 55/1. § 1. De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde valt uiterlijk op de werkdag waarop het bedrag van de betalingstransactie op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde wordt gecrediteerd.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde zorgt ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde komt zodra dat bedrag op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is gecrediteerd, wanneer er, van de zijde van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde:

1° geen valutawissel is, of

2° een valutawissel is tussen de euro en de valuta van een lidstaat of tussen de valuta's van twee lidstaten.

De in dit lid vervatte verplichting is ook van toepassing voor betalingstransacties binnen één en dezelfde betalingsdienstaanbieder.

§ 3. De valutadatum van de debitering van de betaalrekening van de betaler valt niet vroeger dan het tijdstip waarop het bedrag van de betalingstransactie van die rekening is gedebiteerd.

Afdeling 4. Aansprakelijkheid in geval van onjuiste unieke identificatoren, niet-uitvoering, gebrekkige uitvoering of niet-tijdige uitvoering van betalingstransacties

Art. VII.55/2. § 1. Een betalingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met de unieke identificator, wordt geacht correct te zijn uitgevoerd wat betreft de in de unieke identificator gespecificeerde begunstigde.

De betalingsdienstaanbieder gaat niettemin na, voor zover zulks technisch en zonder manuele tussenkomst mogelijk is, of de unieke identificator coherent is. Indien niet, weigert hij de betalingsopdracht uit te voeren en

Art.VII.55. Lorsqu'un consommateur verse des espèces sur un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, dans la devise de ce compte de paiement, le prestataire de services de paiement veille à ce que le montant versé soit mis à disposition et reçoive une date valeur immédiatement après le moment de la réception de ces fonds.

Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, le montant est mis à disposition et reçoit une date valeur au plus tard le jour ouvrable suivant celui de la réception des fonds.

Art.VII.55/1. § 1er. Pour le compte de paiement du bénéficiaire, la date valeur du crédit n'est pas postérieure à celle du jour ouvrable au cours duquel le montant de l'opération de paiement est crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que ce montant a été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire lorsque pour sa part:

1° il n'y a pas de conversion ou,

2° il y a conversion entre l'euro et la devise d'un État membre ou entre les devises de deux États membres.

L'obligation énoncée au présent paragraphe vaut également pour les opérations de paiement qui se déroulent au sein d'un seul et même prestataire de services de paiement.

§ 3. Pour le compte de paiement du payeur, la date valeur du débit n'est pas antérieure au moment où le montant de l'opération de paiement est débité de ce compte de paiement.

Section 4.- Responsabilité en cas d'identifiants uniques inexacts, de non-exécution, de mauvaise exécution ou d'exécution tardive d'opérations de paiement

Art.VII.55/2. § 1er. Un ordre de paiement exécuté conformément à l'identifiant unique est réputé dûment exécuté pour ce qui concerne le bénéficiaire indiqué par l'identifiant unique.

Le prestataire de services de paiement vérifie néanmoins, pour autant que cela soit possible techniquement et sans intervention manuelle, si l'identifiant unique est cohérent. A défaut, il refuse d'exécuter l'ordre de

licht hij de betalingsdienstgebruiker die de identificator heeft verstrekt hierover in.

§ 2. Indien de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, onjuist is, is de betalingsdienstaanbieder uit hoofde van artikelen VII.55/3 en VII.55/4 niet aansprakelijk voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie, voor zover hij de controle bedoeld in § 1 heeft uitgevoerd.

§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de betaler levert evenwel redelijke inspanningen om de met de betalingstransactie gemoeide geldmiddelen terug te verkrijgen.

De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde werkt aan die inspanningen mee, mede door alle relevante informatie voor de te innen geldmiddelen aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler mee te delen.

Indien het innen van geldmiddelen uit hoofde van de eerste alinea niet mogelijk is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler aan de betaler, op schriftelijk verzoek, alle voor de betalingsdienstaanbieder van de betaler beschikbare informatie die relevant is voor de betaler om een rechtsvordering in te stellen met als doel de geldmiddelen terug te krijgen.

§ 4. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker invorderingskosten aanrekenen.

§ 5. Indien de betalingsdienstgebruiker aanvullende informatie verstrekt naast de informatie die krachtens artikelen VII.81, § 1, 1°, of VII.22, 2°, b), vereist is, is de betalingsdienstaanbieder alleen aansprakelijk voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt.

Art. VII.55/3. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door de betaler rechtstreeks wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler, onverminderd artikel VII.41, artikel VII.55/2, §§ 2 en 3, en artikel VII.55/9, jegens de betaler aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie, tenzij hij tegenover de betaler en, voor zover relevant, tegenover de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde kan aantonen dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen overeenkomstig artikel VII.53, § 1.

In dat geval is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde jegens de begunstigde aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie.

paiement et en informe l'utilisateur de services de paiement qui a donné l'identifiant.

§ 2. Si l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement est inexact, le prestataire de services de paiement n'est pas responsable au titre des articles VII.55/3 et VII.55/4 de la non-exécution ou de la mauvaise exécution de l'opération de paiement, pour autant qu'il a effectué le contrôle visé au § 1er.

§ 3. Toutefois, le prestataire de services de paiement du payeur s'efforce, dans la mesure du raisonnable, de récupérer les fonds engagés dans l'opération de paiement.

Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire coopère à ces efforts également en communiquant au prestataire de services de paiement du payeur toutes les informations utiles pour récupérer les fonds.

Au cas où il n'est pas possible de récupérer les fonds comme prévu au premier alinéa, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur, sur demande écrite, toutes les informations dont il dispose et qui présentent un intérêt pour le payeur, afin que celui-ci puisse introduire un recours devant une juridiction pour récupérer les fonds.

§ 4. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais de recouvrement à l'utilisateur de services de paiement.

§ 5. Si l'utilisateur de services de paiement fournit des informations en sus de celles qui sont définies aux articles VII.81, § 1er, 1°, ou VII.22, 2°, b), le prestataire de services de paiement n'est responsable que de l'exécution de l'opération de paiement conformément à l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement.

Art. VII.55/3. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est directement initié par le payeur, le prestataire de services de paiement du payeur est, sans préjudice de l'article VII.41, de l'article VII.55/2, §§ 2 et 3, et de l'article VII.55/9, responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du payeur, à moins qu'il ne puisse démontrer au payeur et, le cas échéant, au prestataire de services de paiement du bénéficiaire que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération de paiement conformément à l'article VII.53, § 1er.

Dans ce cas, c'est le prestataire de services de paiement du bénéficiaire qui est responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du bénéficiaire.

§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van paragraaf 1, betaalt hij de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, zo nodig, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag werd gedebiteerd.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van § 1, stelt hij onmiddellijk het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde en crediteert hij, zo nodig, de betaalrekening van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde is uiterlijk de datum waarop het bedrag bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd, overeenkomstig artikel VII.55/1.

§ 3. Bij een niet-tijdige uitvoering van een betalingstransactie zorgt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde ervoor dat, op verzoek van de betalingsdienstaanbieder van de betaler die voor rekening van de betaler optreedt, de valutadatum voor de creditering van de betaalrekening van de begunstigde uiterlijk de datum is waarop het bedrag bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door de betaler was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de betaler, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, op vraag van de betaler, onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de betaler op de hoogte van de resultaten daarvan. De betaler worden daarvoor geen kosten aangerekend.

Art. VII.55/4. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, onverminderd de artikelen VII.41, VII.55/2, §§ 2 tot 5, en VII.55/9, aansprakelijk jegens de begunstigde voor de juiste verzending van de betalingsopdracht aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler, overeenkomstig artikel VII.53, § 3.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid,

§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur est responsable au titre du paragraphe 1er, il restitue sans tarder au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, si besoin est, rétablit le compte de paiement débité dans la situation qui aurait prévalu si la mauvaise opération de paiement n'avait pas eu lieu.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il a été débité.

Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre du § 1er, il met immédiatement le montant de l'opération de paiement à la disposition du bénéficiaire et, si besoin est, crédite le compte de paiement du bénéficiaire du montant correspondant.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du bénéficiaire a été crédité n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée, conformément à l'article VII.55/1.

§ 3. Lorsqu'une opération de paiement est exécutée tardivement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille, à la demande du prestataire de services de paiement du payeur agissant pour le compte du payeur, à ce que la date de valeur à laquelle le compte de paiement du bénéficiaire a été crédité ne soit pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée pour laquelle l'ordre de paiement est initié par le payeur, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce, immédiatement, sur demande du payeur, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au payeur, sans frais pour celui-ci.

Art. VII.55/4. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est, sans préjudice des articles VII.41, VII.55/2, §§ 2 à 5, et VII.55/9, responsable à l'égard du bénéficiaire de la bonne transmission de l'ordre de paiement au prestataire de services de paiement du payeur, conformément à l'article VII.53, § 3.

Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre de l'alinéa

geeft hij de betrokken betalingsopdracht onmiddellijk door aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler.

Ingeval een betalingsopdracht niet tijdig wordt verzonden, wordt het bedrag op de betaalrekening van de begunstigde gevaluteerd uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is, onverminderd de toepassing van de artikelen VII.41, VII.55/2, §§ 2 tot 5, en VII.55/9, aansprakelijk jegens de begunstigde voor het behandelen van de geldtransactie overeenkomstig zijn verplichtingen krachtens artikel VII.55/1.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van paragraaf 1, eerste en tweede lid, zorgt hij ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie onmiddellijk ter beschikking van de begunstigde wordt gesteld zodra de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde met het bedrag is gecrediteerd.

Het bedrag wordt op de rekening van de begunstigde gevaluteerd uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 3. Bij een niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie waarvoor de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet aansprakelijk is uit hoofde van paragraaf 1, eerste en tweede lid, van dit artikel, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk jegens de betaler.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, betaalt hij, zo nodig, de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij onverwijld de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag werd gedebiteerd.

De verplichting uit hoofde van de eerste en tweede lid geldt niet voor de betalingsdienstaanbieder van de betaler wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler bewijst dat de betalingsdienstaanbieder van de

précédent, il retransmet immédiatement l'ordre de paiement en question au prestataire de services de paiement du payeur.

En cas de transmission tardive de l'ordre de paiement, la date de valeur attribuée au montant de l'opération sur le compte de paiement du bénéficiaire n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est, sans préjudice de l'application des articles VII.41, VII.55/2, §§ 2 à 5, et VII.55/9, responsable à l'égard du bénéficiaire, du traitement de l'opération de paiement conformément aux obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII.55/1.

Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2, il veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit mis à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que le montant a été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire.

La date de valeur attribuée au montant de cette opération sur le compte de paiement du bénéficiaire n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 3. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée pour laquelle le prestataire de services de paiement du bénéficiaire n'est pas responsable au titre du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2, du présent article, c'est le prestataire de services de paiement du payeur qui est responsable à l'égard du payeur.

Le prestataire de services de paiement du payeur dont la responsabilité au titre de l'alinéa précédent est engagée, restitue au payeur, si besoin est et sans tarder, le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et rétablit sans tarder le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement mal exécutée n'avait pas eu lieu.

La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il avait été débité.

L'obligation au titre des alinéas 1er et 2 ne s'applique pas au prestataire de services de paiement du payeur lorsqu'il prouve que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération

begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen, zelfs indien de uitvoering van de betalingstransactie louter wordt vertraagd.

In dat geval valuteert de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag op de rekening van de begunstigde uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.

§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door of via de begunstigde is geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de begunstigde op de hoogte van de resultaten daarvan. De begunstigde worden daarvoor geen kosten aangerekend.

Art. VII.55/5. Betalingsdienstaanbieders zijn aansprakelijk jegens hun respectieve betalingsdienstgebruikers voor de kosten waarvoor zij verantwoordelijk zijn en de interesten die de betalingsdienstgebruikers worden aangerekend wegens de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering, alsook de niet-tijdige uitvoering van de betalingstransactie.

Art. VII. 55/6. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door de betaler via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de betaler, onverminderd artikelen VII.41 en VII.55/2, paragrafen 2 en 3, het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkige betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

§ 2. Het bewijs dat de betalingsopdracht door de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler werd ontvangen overeenkomstig artikel VII.48, en dat de betalingstransactie binnen de bevoegdheid van de betalingsinitiatiedienstaanbieder werd geauthenticeerd, correct werd geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de niet-uitvoering of de gebrekkige of niet-tijdige uitvoering van de transactie werd beïnvloed, wordt geleverd door de betalingsinitiatiedienstaanbieder.

§ 3. Indien de betalingsinitiatiedienstaanbieder aansprakelijk is voor de niet-uitvoering, de gebrekkige of niet-tijdige uitvoering van de betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder op diens verzoek onmiddellijk voor de geleden

de paiement, même si l'exécution de l'opération de paiement est simplement retardée.

Dans ce cas, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date de valeur au montant de cette opération sur le compte de paiement du bénéficiaire qui n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.

§ 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et où l'ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce immédiatement, sur demande, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au bénéficiaire, sans frais pour celui-ci.

Art. VII.55/5. Les prestataires de services de paiement sont redevables, à l'égard de leurs utilisateurs de services de paiement respectifs, des frais dont ils sont responsables et des intérêts supportés par ces utilisateurs de services de paiement du fait de la non-exécution ou de la mauvaise exécution, y compris l'exécution tardive, de l'opération de paiement.

Art. VII.55/6. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par le payeur par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, sans préjudice des articles VII.41 et VII.55/2, paragraphes 2 et 3, rembourse au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, le cas échéant, rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement mal exécutée n'avait pas eu lieu.

§ 2. C'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'incombe la charge de prouver que l'ordre de paiement a été reçu par le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur conformément à l'article VII.48 et que, pour ce qui le concerne, l'opération de paiement a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec la non-exécution, la mauvaise exécution ou l'exécution tardive de l'opération.

§ 3. Si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de la non-exécution, de la mauvaise exécution ou de l'exécution tardive de l'opération de paiement, il indemnise immédiatement le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, à sa

verliezen of de bedragen die zijn betaald wegens het terugbetalen van de betaler.

Art. VII.55/7. De betalingsdienstgebruiker heeft ook recht op aanvullende vergoedingen voor eventuele andere financiële gevolgen dan die waarin deze afdeling voorziet.

Art. VII.55/8. Wanneer de aansprakelijkheid van een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van de artikelen VII.55/3 en VII.55/4 kan worden toegerekend aan een andere betalingsdienstaanbieder of een tussenpersoon, vergoedt die betalingsdienstaanbieder of die tussenpersoon eerstgenoemde betalingsdienstaanbieder voor alle verliezen die zijn opgelopen of alle bedragen die zijn betaald uit hoofde van de artikelen VII.55/3 en VII.55/4.

Daartoe behoort een compensatie wanneer een van de betalingsdienstaanbieders geen sterke cliëntauthenticatie toepast.

Aanvullende financiële compensatie kan worden vastgesteld conform de bestaande overeenkomsten tussen de betalingsdienstaanbieders en/of tussenpersonen en het recht dat van toepassing is op de tussen hen gesloten overeenkomst.

Art. VII.55/9. De aansprakelijkheid bedoeld in de artikelen VII.32 tot VII.55/8, geldt niet in het geval van overmacht, noch wanneer de betalingsdienstaanbieder uit hoofde van nationaal of EU-recht andere wettelijke verplichtingen heeft.

Hoofdstuk 4. Melding van incidenten

Art. VII.55/10. Na de melding van incidenten zoals bepaald in artikel 53, paragrafen 2 en 57, paragraaf 3, laatste lid van de wet van 11 maart 2018, en na de incidenten te hebben geëvalueerd, informeert de Bank zo nodig de FOD Economie, opdat deze laatste, indien noodzakelijk en in overleg met de Bank, passende maatregelen kan nemen ter vrijwaring van de rechten van de betalingsdienstgebruikers.

Hoofdstuk 5. Geschillenbeslechting en procedures betreffende buitengerechtelijke regeling in het kader van de wet van 11 maart 2018

Art.VII.55/11. De betalingsdienstgebruiker geniet van de toepassing van artikelen VII.55/13 tot VII.56 en VII.216 voor alle geschillen in het kader van artikelen 48, 58 en 98 van de wet van 11 maart 2018.

demande, pour les pertes subies ou les sommes payées en raison du remboursement du payeur.

Art. VII.55/7. De même, l'utilisateur de services de paiement a droit à des indemnisations complémentaires pour d'autres conséquences financières éventuelles que celles prévues par la présente section.

Art. VII.55/8. Lorsque la responsabilité d'un prestataire de services de paiement au titre des articles VII.55/3 et VII.55/4 est imputable à un autre prestataire de services de paiement ou à un intermédiaire, ledit prestataire de services de paiement ou intermédiaire indemnise le premier prestataire de services de paiement pour toutes pertes subies ou toutes sommes payées au titre des articles VII.55/3 et VII.55/4.

Cette indemnisation s'applique au cas où l'un des prestataires de services de paiement ne recourt pas à l'authentification forte du client.

Des indemnisations financières complémentaires peuvent être fixées conformément aux conventions existantes entre les prestataires de services de paiement et/ou les intermédiaires et conformément à la loi applicable à la convention qu'ils ont conclue.

Art. VII.55/9. La responsabilité visée aux articles VII.32 à VII.55/8 ne s'applique pas en cas de force majeure ni lorsque le prestataire de services de paiement est lié par d'autres obligations légales prévues par des législations nationales ou de l'Union européenne.

Chapitre 4. Notification des incidents

Art. VII.55/10. Suite à la notification des incidents prévue aux articles 53, paragraphes 2 et 57, paragraphe 3, dernier alinéa de la loi du 11 mars 2018, et après avoir évalué les incidents, la Banque informe, si nécessaire, le SPF Economie, afin que ce dernier, prenne si nécessaire, et en concertation avec la Banque, des mesures appropriées pour garantir les droits des utilisateurs des services de paiement.

Chapitre 5.- Règlement des litiges et de procédures de règlement extrajudiciaires dans le cadre de la loi du 11 mars 2018

Art.VII.55/11. L'utilisateur de services de paiement bénéficie de l'application des articles VII.55/13 à VII.56 et VII.216 pour tout litige dans le cadre des articles 48, 58 et 98 de la loi du 11 mars 2018.

Hoofdstuk 6. –Toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling

Art.VII.55/12. De betalingsinstelling heeft op objectieve, niet-discriminerende en evenredige basis toegang tot betaalrekeningdiensten van kredietinstellingen. Dergelijke toegang is uitgebreid genoeg om de betalingsinstelling in staat te stellen op onbelemmerde en efficiënte wijze betalingsdiensten aan te bieden.

Elke afwijzing wordt door de kredietinstelling tegenover de FOD Economie met redenen omkleed.

Hoofdstuk 7. Geschillenbeslechting

Art. VII.55/13. De betalingsdienstaanbieder die betalingsdiensten in België aanbiedt zet adequate en effectieve klachtenprocedures op en past die toe voor de afhandeling van klachten van betalingsdienstgebruikers met betrekking tot de uit deze titel 3 voortvloeiende rechten en plichten.

Deze geschillenbehandelingprocedures worden aangeboden in de officiële taal van de plaats waarin de betalingsdienst wordt aangeboden of, indien de consument en de betalingsdienstaanbieder zulks in onderlinge overeenstemming beslissen, in een andere taal.

Art. VII.55/14. De betalingsdienstaanbieder levert alle mogelijke inspanningen om schriftelijk of, indien overeengekomen tussen de betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker, op een andere duurzame drager, te reageren op de klachten van de betalingsdienstgebruikers.

In die reactie wordt op alle naar voren gebrachte punten ingegaan, binnen een passende termijn, uiterlijk binnen 15 werkdagen na ontvangst van de klacht.

In uitzonderlijke situaties, waarin het om redenen waarop de betalingsdienstaanbieder geen controle heeft, niet mogelijk is om binnen de 15 werkdagen antwoord te geven, stuurt de betalingsdienstaanbieder een bericht waarin om verlenging van de antwoordtermijn wordt verzocht, de redenen van de vertraging in de beantwoording van de klacht duidelijk worden vermeld en de termijn wordt genoemd waarbinnen de betalingsdienstgebruiker een definitieve reactie zal ontvangen.

De termijn voor het ontvangen van een definitieve reactie mag in geen geval meer dan 35 extra werkdagen bedragen.

Art. VII.56. De betalingsdienstaanbieder stelt de betalingsdienstgebruiker op de hoogte van ten minste

Chapitre 6.- Accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit

Art.VII.55/12. L'établissement de paiement a un accès objectif, non discriminatoire et proportionné aux services de comptes de paiement des établissements de crédit. Cet accès est suffisamment étendu pour permettre à l'établissement de paiement de fournir des services de paiement de manière efficace et sans entraves.

L'établissement de crédit communique au SPF Economie les raisons de tout refus.

Chapitre 7. Règlement des litiges

Art. VII.55/13. Le prestataire de services de paiement qui propose des services de paiement en Belgique met en place et applique des procédures appropriées et efficaces pour le règlement des plaintes des utilisateurs de services de paiement concernant les droits et obligations qui découlent du présent titre 3.

Ces procédures de traitement des plaintes sont proposées dans la langue officielle du lieu dans lequel le service de paiement est proposé ou, si le consommateur et le prestataire de services de paiement le décident d'un commun accord, dans une autre langue.

Art. VII.55/14. Le prestataire de services de paiement met tout en œuvre pour répondre, sur support papier ou, si le prestataire de services de paiement et l'utilisateur de services de paiement en sont convenus ainsi, sur un autre support durable, aux plaintes des utilisateurs de services de paiement.

Cette réponse aborde tous les points soulevés dans la plainte et est transmise dans un délai approprié et au plus tard dans les quinze jours ouvrables suivant la réception de la réclamation.

Dans des situations exceptionnelles, si une réponse ne peut être donnée dans les quinze jours ouvrables pour des raisons échappant au contrôle du prestataire de services de paiement, celui-ci envoie une réponse d'attente motivant clairement le délai complémentaire nécessaire pour répondre à la plainte, les raisons du retard et précisant la date ultime à laquelle l'utilisateur de services de paiement recevra une réponse définitive.

En tout état de cause, le délai pour recevoir une réponse définitive ne dépasse pas trente-cinq jours ouvrables supplémentaires.

Art. VII.56. Le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de paiement d'au moins

één ADR-entiteit (= *Alternative Dispute Resolution)* die bevoegd is voor de behandeling van geschillen met betrekking tot de uit titel 3 voortvloeiende rechten en plichten en waaraan zij gehouden zijn zich aan te sluiten overeenkomstig artikel VII.216.

De informatie bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt met inachtneming van de bepalingen in artikel XVI.4.".

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen aan boek VII, titel 3, Hoofdstuk 10 van het Wetboek van economisch recht

Art. 11

In artikel VII.63 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014, worden de twee volgende leden ingevoegd tussen het eerste en het tweede lid:

"De verstrekking van informatie aan natuurlijke personen over de verwerking van persoonsgegevens en de verwerking van dergelijke gegevens en enige andere verwerking van persoonsgegevens voor de bij het onderhavige boek beoogde doeleinden geschiedt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de verordening (EU) 2016/679 van het Europees parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De betalingsdienstaanbieders krijgen alleen met de uitdrukkelijke toestemming van de betalingsdienstgebruiker toegang tot persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van hun betalingsdiensten, en deze te verwerken en te bewaren.".

HOOFDSTUK 7

Wijzigingen aan boek XV van het Wetboek van economisch recht

Art. 12

In artikel XV.17, § 1, derde lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 1 december 2016, worden de woorden "de artikels VII.34 tot VII.37, VII.64 en VII.65" ingevoegd tussen de woorden "met uitzondering van zijn artikel 7"en de woorden "evenals inbreuken op de bepalingen".

une instance de règlement extrajudiciaire compétente pour connaître des litiges concernant les droits et obligations qui découlent du présent titre 3 et à laquelle ils sont tenus d'adhérer conformément à l'article VII.216.

Les informations visées à l'alinéa 1er sont fournies dans le respect des dispositions de l'article XVI.4.".

CHAPITRE 6

Modifications au livre VII, titre 3, Chapitre 10 du Code de droit économique

Art. 11

A l'article VII.63 du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014, deux alinéas rédigés comme suit sont insérés entre les alinéas 1er et 2:

"La communication aux personnes physiques d'informations sur le traitement des données à caractère personnel et le traitement de ces données à caractère personnel ainsi que tout autre traitement de données à caractère personnel aux fins du présent livre sont effectués conformément à la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel et au règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données).

Les prestataires de services de paiement n'ont accès à des données à caractère personnel nécessaires à l'exécution de leurs services de paiement, ne les traitent et ne les conservent qu'avec le consentement explicite de l'utilisateur de services de paiement.".

CHAPITRE 7

Modifications au livre XV Chapitre du Code de droit économique

Art. 12

A l'article XV.17, § 1er, alinéa 3, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par la loi du 1er décembre 2016, les mots "des articles VII.34 à VII.37, VII.64 et VII.65," sont insérés entre les mots "à l'exception de son article 7" et les mots "ainsi que des infractions aux dispositions".

Art. 13

Artikel XV.89, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en gewijzigd bij de wet van 1 december 2016 en de wet van 22 december 2017, wordt vervangen als volgt:

"XV.89 Worden gestraft met een sanctie van niveau 5, zij die de bepalingen overtreden:

1° van artikel VII.6 betreffende de informatie in het kader van een betalingsdienstencontract op afstand;

2° van artikel VII.7 betreffende de kosten voor informatie;

3° van artikel VII.9 betreffende de informatievereisten voor instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;

4° van artikel VII.11 betreffende de informatievereisten voor bijkomende kosten of kortingen voor het gebruik van een gegeven betaalinstrument;

5° van de artikelen VII.14, VII.15, VII.16, VII.18 en VII.19 betreffende de informatievereisten voor eenmalige betalingstransacties;

6° van de artikelen VII.21 en VII.22 betreffende de informatievereisten van de raamcontracten inzake betalingsdiensten en van artikel VII.24 betreffende de toegang tot informatie en tot de voorwaarden van het raamcontract;

7° van artikel VII.24 betreffende de wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract;

8° van artikel VII.25 betreffende de opzegging van het raamcontract en de gevolgen daarvan;

9° van de artikelen VII.26, VII.27 en VII.28 betreffende de informatievereisten voor afzonderlijke betalingstransacties in het kader van het raamcontract;

10° van artikel VII.30, §§ 1 en 2, betreffende de kosten toegepast door de betalingsdienstaanbieder, van artikel VII.30, § 3, betreffende bijkomende vergoedingen of kortingen voor het gebruik van een gegeven betaalinstrument toegepast door de begunstigde en van artikel VII.30, § 4, betreffende kosten voor het gebruik van betaalinstrumenten waarvan de afwikkelingsvergoedingen onder hoofdstuk II van verordening (EU) 2015/751 vallen;

Art. 13

L'article XV.89, du même Code, inséré par la loi du 19 avril 2014 et modifié par la loi du 1er décembre 2016 et la loi du 22 décembre 2017, est remplacé par ce qui suit:

"XV.89. Sont punis d'une sanction du niveau 5, ceux qui commettent une infraction aux dispositions:

1° de l'article VII.6 relatif aux informations dans le cadre d'un contrat de services de paiement conclu à distance;

2° de l'article VII.7, relatif aux frais d'information;

3° de l'article VII.9 relatif aux exigences en matière d'informations pour les instruments de paiement relatifs à des montants faibles et pour la monnaie électronique;

4° de l'article VII.11 relatif aux exigences en matière d'informations pour frais supplémentaires ou réductions pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné;

5° des articles VII.14, VII.15, VII.16, VII.18 et VII.19 relatifs aux exigences en matière d'informations pour les opérations de paiement isolées;

6° des articles VII.21 et VII.22 relatifs aux exigences en matière d'informations des contrats-cadres concernant les services de paiement et de l'article VII.24, relatif à l'accès aux informations et aux conditions du contrat-cadre;

7° de l'article VII.24 relatif à la modification des conditions du contrat-cadre;

8° de l'article VII.25 relatif à la résiliation du contrat-cadre et ses conséquences;

9° des articles VII.26, VII.27 et VII.28 relatifs aux exigences en matière d'informations pour les opérations de paiement individuelles dans le cadre du contrat-cadre;

10° de l'article VII.30, §§ 1er et 2, relatif aux frais appliqués par le prestataire de services de paiement, de l'article VII.30, § 3, relatif aux frais supplémentaires ou aux réductions pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné appliqués par le bénéficiaire et de l'article VII.30, § 4, relatif aux frais au titre de l'utilisation d'instruments de paiement pour lesquels les commissions d'interchange sont réglementées par le chapitre II du règlement (UE) 2015/751;

11° van artikel VII.31 betreffende de vereisten en aansprakelijkheid inzake instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;

12° van artikel VII.32 betreffende het toestaan van betalingstransacties en van artikel VII.33 betreffende de domiciliëring;

13° van de artikelen VII.35 en VII.36 betreffende de regels voor de toegang tot betaalrekeningen en voor de toegang tot en het gebruik van informatie over betaalrekeningen;

14° van artikel VII.37 betreffende de restricties op het gebruik van betaalinstrumenten en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders;

15° van artikel VII.39 betreffende de plichten van de betalingsdienstaanbieder met betrekking tot betaalinstrumenten;

16° van artikel VII.42 betreffende de kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties;

17° van de artikelen VII.43, VII.44 en VII.45 , betreffende de volledige en gedeelde aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder bij niet-toegestane betalingstransacties;

18° van de artikelen VII.46, § 1, en VII.47, § 1, betreffende de terugbetalingen van betalingstransacties die door of via de begunstigde werden geïnitieerd;

19° van de artikelen VII.48 en VII.49 betreffende de ontvangst en weigering van betalingsopdrachten door de betalingsdienstaanbieder;

20° van artikel VII.51 betreffende de overgemaakte en ontvangen bedragen en het inhouden van kosten;

21° van de artikelen VII.53 tot VII.55/1 betreffende de uitvoeringstermijn en valutadatum van betalingstransacties;

22° van de artikelen VII.55/3 tot VII.55/6 betreffende de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie;

23° van artikel VII.55/12 betreffende de toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling;

24° van de artikelen VII.55/13 tot VII.56 betreffende de geschillenbeslechting;

11° de l'article VII.31 relatif aux exigences et à la responsabilité en matière d'instruments de paiement relatifs à des montants faibles et de monnaie électronique;

12° de l'article VII.32 relatif à l'autorisation des opérations de paiement et de l'article VII.33, relatif à la domiciliation;

13° des articles VII.35 et VII.36 relatifs aux règles relatives à l'accès aux comptes de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données;

14° de l'article VII.37 relatif à la limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement;

15° de l'article VII.39 relatif aux obligations du prestataire de services de paiement liées aux instruments de paiement;

16° de l'article VII.42 relatif à la notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées;

17° des articles VII.43, VII.44 et VII.45 relatifs à la responsabilité totale et partagée du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées;

18° des articles VII.46, § 1er, et VII.47, § 1er, relatifs aux remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire;

19° des articles VII.48 et VII.49, relatifs à la réception et au refus des ordres de paiement par le prestataire de services de paiement;

20° de l'article VII.51 relatif aux montants transférés et reçus et au prélèvement des frais;

21° des articles VII.53 à VII.55/1 relatifs au délai d'exécution et à la date valeur des opérations de paiement;

22° des articles VII.55/3 à VII.55/6 relatifs à la responsabilité du prestataire de services de paiement pour la non-exécution ou la mauvaise exécution de l'opération de paiement;

23° de l'article VII.55/12 relatif à l'accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit;

24° des articles VII.55/13 à VII.56 relatifs au règlement des litiges;

25° van verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van de verordening (EG) nr. 2560/2001;

26° van de artikelen VII. 60 tot VII. 62 die betrekking hebben op de uitgifte van elektronisch geld, de terugbetaalbaarheid van elektronisch geld en het verbod op rente;

27° van de artikelen 3 en 5 tot 9 van verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en afschrijvingen in euro en tot wijziging van verordening (EG) nr. 924/2009;

28° van de verordening (EU) nr. 2015/751 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties, met uitzondering van haar artikel 7;

29° van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel VII.63/1 en van artikel VII.63/2 van dit Wetboek.

Deze sanctie is niet van toepassing op de betalingsdienstgebruiker die optreedt in de hoedanigheid van consument.".

HOOFDSTUK 8

Overgangsbepalingen

Art. 14

Deze wet is van toepassing op alle lopende overeenkomsten en transacties die door deze wet geregeld worden, behalve de bepalingen van de artikelen VII.6, VII.13, VII.14, VII.15, VII.21 en VII.22.

In de mate dat de bepalingen van deze wet tot gevolg hebben dat de contractuele verplichtingen van de lopende overeenkomsten worden gewijzigd, dienen deze laatste te worden aangepast overeenkomstig de procedure voorzien in artikel VII.24 ten laatste binnen de vier maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

De contractuele bepalingen van de overeenkomsten gesloten na de inwerkingtreding van de wet dienen, overeenkomstig de procedure voorzien in artikel VII.24,

25° du règlement (CE) n° 924/2009 du Parlement européen et du Conseil du 16 septembre 2009 concernant les paiements transfrontaliers dans la Communauté et abrogeant le règlement (CE) n° 2560/2001;

26° des articles VII. 60 à VII. 62 relatifs à l'activité d'émission de monnaie électronique, au caractère remboursable de la monnaie électronique et à l'interdiction d'octroyer des intérêts;

27° des articles 3 et 5 à 9 du règlement (UE) n° 260/2012 du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2012 établissant des exigences techniques et commerciales pour les virements et les prélèvements en euros et modifiant le règlement (CE) n° 924/2009;

28° du règlement (UE) n° 2015/751 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2015 relatif aux commissions d'interchange pour les opérations de paiement liées à une carte, à l'exception de son article 7;

29° de l'arrêté royal pris en exécution de l'article VII.63/1 et de l'article VII.63/2 de ce Code.

Cette sanction n'est pas applicable à l'utilisateur de services de paiement qui agit en qualité de consommateur.".

CHAPITRE 8

Dispositions transitoires

Art. 14

La présente loi s'applique à tous les contrats et opérations en cours qui sont réglés par la présente loi, à l'exception des articles VII.6, VII.13, VII.14, VII.15, VII.21 et VII.22.

Dans la mesure où les dispositions de la présente loi ont pour conséquence que les obligations contractuelles des contrats en cours sont modifiées, ces derniers doivent être adaptés conformément à la procédure prévue à l'article VII.24 au plus tard quatre mois après la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Les dispositions contractuelles des contracts conclus après l'entrée en vigueur de la loi doivent, conformément à la procédure prévue à l'article VII.24, être conformes à

in overeenstemming te zijn met deze wet ten laatste binnen de vier maanden na de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

HOOFDSTUK 9

Coördinatie van de wetgeving en reglementering

Art. 15

De Koning kan de bepalingen van het Wetboek van economisch recht, zoals ingevoegd bij deze wet, coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie.

Daartoe kan Hij:

1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen;

2° de verwijzingen die zouden voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering doen overeenstemmen;

3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen om ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

la présente loi au plus tard dans les quatre mois suivant la publication de cette loi au *Moniteur belge*.

CHAPITRE 9

Coordination de la législation et réglementation

Art. 15

Le Roi peut coordonner les dispositions du Code de droit économique, telles qu'insérées par la présente loi, avec les dispositions qui les auraient expressément ou implicitement modifiées au moment où la coordination sera établie.

A cette fin, Il peut:

1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;

2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner en vue de les mettre en concordance avec la numérotation nouvelle;

3° modifier la rédaction des dispositions à coordonner en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie, sans qu'il puisse être porté atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions.

HOOFDSTUK 10

Inwerkingtreding

Art. 16

Deze wet treedt in werking op de tiende dag na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, met uitzondering van de beveiligingsmaatregelen bedoeld in artikel 259, lid 2, van wet van 11 maart 2018.

Gegeven te Brussel, 3 juni 2018.

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Economie en Consumenten,

Kris PEETERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

De minister van Justitie,

Koen GEENS

De minister van Middenstand,

Denis DUCARME

CHAPITRE 10

Entrée en vigueur

Art. 16

La présente loi entre en vigueur le 10ème jour après sa publication au *Moniteur belge*, à l'exception des mesures de sécurité visées à l'article 259, alinéa 2, de la loi du 11 mars 2018.

Donné à Bruxelles, le 3 juin 2018.

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre de l'Économie et des Consommateurs,

Kris PEETERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

Le ministre de la Justice,

Koen GEENS

Le ministre des Classes Moyennes,

Denis DUCARME

Concordantietabel Richtlijn PSD II naar het WER

Artikels van de Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG	**Artikels WER**
Art. 1.1	Art.I.9.2°
Art. 1. 2	
Art. 2. 1	Art.VII.2, § 1
Art. 2. 2	Art.VII.2, § 1
Art. 2. 3	Art.VII.2, § 1
Art. 2. 4	Art.VII.2, § 1
Art. 2. 5	Optie niet omgezet
Art. 3, a)	Art.VII.3, § 1, 1°
Art. 3, b)	Art.VII.3, § 1, 2°
Art. 3, c)	Art.VII.3, § 1, 3°
Art. 3, d)	Art.VII.3, § 1, 4°
Art. 3, e)	Art.VII.3, § 1, 5°
Art. 3, f)	Art.VII.3, § 1, 6°
Art. 3, g)	Art.VII.3, § 1, 7°
Art. 3, h)	Art.VII.3, § 1, 8°
Art. 3, i)	Art.VII.3, § 1, 9°
Art. 3, j)	Art.VII.3, § 1, 10°
Art. 3, k)	Art.VII.3, § 1, 11°
Art. 3, l)	Art.VII.3, § 1, 12°
Art. 3, m)	Art.VII.3, § 1, 13°
Art. 3, n)	Art.VII.3, § 1, 14°
Art. 3, o)	Art.VII.3, § 1, 15°
Art. 4, 1)	-

Art. 4,2)	-
Art. 4,3)	Art. I.9,1°
Art. 4,4)	Art. I.9,2°
Art. 4,5)	Art. I.9,6°
Art. 4 6)	Art. I.9.33/10°
Art. 4,7)	Art. I.9,15°
Art. 4,8)	Art. I.9,4°
Art. 4,9)	Art. I.9,5°
Art. 4,10)	Art. I.9,3°
Art. 4,11)	Art. I.9,2°
Art. 4,12)	Art. I.9,8°
Art. 4,13)	Art. I.9,7°
Art. 4,14)	Art. I.9,10°
Art. 4,15)	Art. I.9.33/11°
Art. 4,16)	Art. I.9.33/12°
Art. 4,17)	Art. I.9.33/13°
Art. 4,18)	Art. I.9.33/14°
Art. 4,19)	Art. I.9.33/15°
Art. 4,20)	Art. I.1,2°
Art. 4,21)	Art. I.9,16°
Art. 4,22)	Art. I.I9,14°
Art. 4,23)	Art. I.9,13°
Art. 4,24)	Art. I.9, 31°
Art. 4,25)	Art. I.9,9°
Art. 4,26)	Art. I.9,18°
Art. 4,27)	Art. I.9,19°
Art. 4,28)	Art. I.9,20°
Art. 4,29)	Art. I.9,11°
Art. 4,30)	Art. I.9.33/16°
Art. 4,31)	Art. I.9.33/17°
Art. 4,32)	Art. I.9.33/18°
Art. 4,33)	Art. I.9,12°
Art. 4,34)	Art. I.9,21°
Art. 4,35)	Art. I.9,22°
Art. 4,36)	-
Art. 4,37)	Art. I.9,17°
Art. 4,38)	Art. I.9,24°
Art. 4,39)	Art. I.9,25°
Art. 4,40)	Art. I.9,38°
Art. 4 ,41)	Art. I.9.33/19°
Art. 4, 42)	Art. I.9.33/20°
Art. 4, 43)	Art. I.9.33/21°
Art. 4, 44)	Art. I.9.33/22°
Art. 4 ,45)	Art. I.9.33/23°
Art. 4, 46)	-
Art. 4, 47)	Art. I.9.33/24°

Art. 4, 48)	Art. I.9.33/25°
Art.33.2	Art.VII.2, § 1, lid 4
Art.36	Art.VII.55/12
Art. 38.1	Art. VII.5
Art. 38.2	OPTIE NIET OMGEZET
Art. 38.3	Art. VII.4
Art. 39 lid 1	-
Art. 39 lid 2	Art. VII.6
Art. 40.1	Art. VII.7, § 1
Art. 40.2	Art. VII.7, §2 , lid 1
Art. 40.3	Art. VII.7, §2, lid 2
Art. 41	Art. VII.8
Art. 42.1	Art. VII.9, § 1, lid 1
Art. 42.1. a)	Art. VII.9, § 1, lid 1, 1°
Art. 42.1.b)	Art. VII.9, § 1, lid 1, 2°
Art. 42.1.c)	Art. VII.9, § 1, lid 1, 3°
Art. 42.1.c) i)	Art. VII.9, § 1, lid 1, 3°, a)
Art. 42.1.c) ii)	Art. VII.9, § 1, lid 1, 3°, b)
Art. 42.2	OPTIE Art. VII.9, § 2
Art. 43.1	Art. VII.12
Art. 43.2.	Art. VII.13
Art. 44.1	Art. VII.14, § 1
Art. 44.2	Art. VII.14, § 2
Art. 44.3	Art. VII.14, § 3
Art. 45.1	Art. VII.15, § 1,
Art. 45.1.a)	Art. VII.15, § 1, 1°
Art. 45.1.b)	Art. VII.15, § 1, 2°
Art. 45.1.c)	Art. VII.15, § 1, 3°
Art. 45.1.d)	Art. VII.15, § 1, 4°
Art. 45.2	Art. VII.15, § 2
Art. 45.2.a)	Art. VII.15, § 2, 1°
Art. 45.2.b)	Art. VII.15, § 2, 2°
Art. 45.3.	Art. VII.15, § 3
Art. 46	Art. VII.16
Art. 46.a)	Art. VII.16, 1°

Art. 46.b)	Art. VII.16, 2°
Art. 46.c)	Art. VII.16, 3°
Art. 46.d)	Art. VII.16, 4°
Art. 47	Art. VII.17.
Art. 48	Art. VII.18
Art. 48, a)	Art. VII.18, 1°
Art. 48, b)	Art. VII.18, 2°
Art. 48, c)	Art. VII.18, 3°
Art. 48, d)	Art. VII.18, 4°
Art. 48, e)	Art. VII.18, 5°
Art. 49, 1	Art. VII.19
Art. 49, a)	Art. VII.19, 1°
Art. 49, b)	Art. VII.19, 2°
Art. 49, c)	Art. VII.19, 3°
Art. 49, d)	Art. VII.19, 4°
Art. 49, e)	Art. VII.19, 5°
Art. 50	Art. VII.20
Art. 51.1.	Art. VII.21, § 1
Art. 51.2.	Art. VII.21, § 2
Art. 51.3.	Art. VII.21, § 3
Art. 52.1)	Art. VII.22.1°
Art. 52.1).a)	Art. VII.22, 1°, a)
Art. 52.1).b)	Art. VII.22, 1° ,b)
Art. 52.2)	Art. VII.22, 2°
Art. 52.2).a)	Art. VII.22, 2°, a)
Art. 52.2).b)	Art. VII.22, 2°, b)
Art. 52.2).c)	Art. VII.22, 2°, c)
Art. 52.2).d)	Art. VII.22, 2°, d)
Art. 52.2).e)	Art. VII.22, 2°, e)
Art. 52.2).f)	Art. VII.22, 2°, a)
Art. 52.2).g)	Art. VII.22, 2°, f)
Art. 52.3)	Art. VII.22, 3°
Art. 52.3).a)	Art. VII.22, 3°, a)
Art. 52.3).b)	Art. VII.22, 3°, b)
Art. 52.3).c)	Art. VII.22, 3°, c)
Art. 52.4.	Art. VII.22, 4°
Art. 52.4).a)	Art. VII.22, 4°, a)
Art. 52.4).b)	Art. VII.22, 4°, b)
Art. 52.4).c)	Art. VII.22, 4°, c)
Art. 52.4).d)	Art. VII.22, 4°, d)

Art. 52.5).a)	Art. VII.22, 5°, a)
Art. 52.5).b)	Art. VII.22, 5°, b)
Art. 52.5).c)	Art. VII.22, 5°, c)
Art. 52.5).d)	Art. VII.22, 5°, d)
Art. 52.5.e)	Art. VII.22 5°, e)
Art. 52.5).f)	Art. VII.22, 5°, f)
Art. 52.5).g)	Art. VII.22, 5°, g)
Art. 52.6	Art. VII.22, 6°
Art. 52.6).a)	Art. VII.22, 6°, a)
Art. 52.6).b)	Art. VII.22, 6°, b)
Art. 52.6).c)	Art. VII.22, 6°, c)
Art. 52.7	Art. VII.22, 7°
Art. 52.7).a)	Art. VII.22, 7°, a)
Art. 52.7).b)	Art. VII.22, 7°, b)
Art. 53	Art. VII.23.
Art. 54.1. lid 1	VII.24., § 1, lid 1
Art. 54.1. lid 2	Art. VII.24, § 1, lid 2 et 3
Art. 54.2.	Art. VII.24, § 2
Art. 54.3.	Art. VII.24, § 3
Art. 55.1.	Art. VII.25, § 1, lid1
Art. 55.2.	Art. VII.25, § 1, lid 1
Art. 55.3.	Art. VII.25, § 1, lid 2
Art. 55.4.	Art. VII.25, § 2, lid 1
Art. 55.5.	-
Art. 55.6.	OPTIE Art. VII.25, § 1, lid 1
Art. 56	Art. VII.26
Art. 57.1	V Art. II.27, § 1
Art. 57.1.a)	Art. VII.27, § 1, 1°
Art. 57.1.b)	Art. VII.27, § 1, 2°
Art. 57.1.c)	Art. VII.27, § 1, 3°
Art. 57.1.d)	Art. VII.27, § 1, 4°
Art. 57.1.e)	Art. VII.27, § 1, 5°
Art. 57.2.	Art. VII.27, § 2
Art. 57.3	Art. VII.27, § 3 OPTIE
Art. 58.1	Art. VII.28, § 1
Art. 58.1.a)	Art. VII.28, § 1, 1°
Art. 58.1.b)	Art. VII.28, § 1, 2°
Art. 58.1.c)	Art. VII.28, § 1, 3°
Art. 58.1.d)	Art. VII.28, § 1, 4°
Art. 58.1.e)	Art. VII.28, § 1, 5°

Art. 58.2.	Art. VII.28, § 2
Art. 58.3.	Art. VII.28, § 3 OPTIE
Art. 59.1	Art. VII.10, § 1
Art. 59.2. lid 1	Art. VII.10, § 2, lid 1
Art. 59.2. lid 2	Art. VII.10, § 2, lid 2
Art. 60.1.	Art. VII.11, lid 1
Art. 60.2.	Art. VII.11, lid 2
Art. 60.3.	Art. VII.11 , lid 3

Art.61.1	Art.VII.29
Art.61.2	Option Art.VII.216
Art.61.3	OPTIE NIET OMGEZET
Art.61.4	Art.VII.4
Art.62.1	Art.VII.30, § 1
Art.62.2	Art.VII.30, § 2
Art.62.3	niet van toepassing
Art.62.4	Art.VII.30, § 3
Art.62.5	Optie Art.VII.30, § 3
Art.63.1	Art.VII.31, § 1
Art.63.1.a)	Art.VII.31, § 1, 1°
Art.63.1.b)	Art.VII.31, § 1, 2°
Art.63.1.c)	Art.VII.31, § 1, 3°
Art.63.1.d)	Art.VII.31, § 1, 4°
Art.63.1.e)	Art.VII.31, § 1, 5°
Art.63.2.	Optie Art.VII.31, § 2
Art.63.3.	Art.VII.31, § 3 Optie Art.VII.31, § 4
Art.64.1.	Art.VII.32, § 1
Art.64.2.	Art.VII.32, § 2
Art.64.3.	Art.VII.32, § 3
Art.64.4.	Art.VII.32, §4
Art.65.1 tot 4	-
Art.65.5.	Art.VII.34, § 1,
Art.65.6.	Art.VII.34, § 2
Art.66.1.	Art.VII.35, § 1
Art.66.2.	Art.VII.35, § 2
Art.66.3	-
Art.66.4.a)	-
Art.66.4.b)	Art.VII.35,§ 3, a)
Art.66.4.c)	Art.VII.35, § 3, b)
Art.66.5.	Art.VII.35, § 4
Art.67.1.	-
Art.67.2.	-
Art.67.3.a)	-
Art.67.3.b)	Art.VII.36, § 1
Art.67.4.	Art.VII.36, § 2
Art.68.1.	Art.VII.37, § 1
Art.68.2.	Art.VII.37, § 2, lid 1
Art.68.3.	Art.VII.37, § 2, lid 2 en lid 3
Art.68.4.	Art.VII.37, § 2, lid 4
Art.68.5. lid 1	VII.37, § 2, lid 5 en 6
Art.68.5. lid 2	-
Art.68.6.	-

Art.69.1	VII.38, § 1er
Art.69.1.a)	VII.38, § 1, 1°
Art.69.1.b)	VII.38, § 1, 2°
Art.69.2.	VII.38, § 2
Art.70.1	VII.39
Art.70.1.a)	VII.39, 1°
Art.70.1.b)	VII.39, 2°
Art.70.1.c)	VII.39, 3°
Art.70.1.d)	VII.39, 4°
Art.70.1.e)	VII.39, 5°
Art.70.2.	VII.39, 6°
Art.71.1,lid.1	VII.41, § 1
Art.71.1,lid.2	VII.41 § 1
Art.71.2.	VII.41, § 2
Art.72.1.lid.1	VII.42, § 1
Art.72.1.lid. 2	VII.42, § 1
Art.72.2.	VII.42, § 2
Art.73.1.	VII.43, § 1
Art.73.2, lid.1	VII.43, § 2
Art.73.2, lid.2	VII.43, § 2
Art.73.3	VII.43, § 3
Art.74.1	VII.44, § 1, lid.1
Art.74.1.a)	VII.44, § 1, lid 2, 1°
Art.74.1.b)	VII.44, § 1, lid 2 , 2°
Art.74.1,lid.3	VII.44, §1 ,lid. 4
Art.74.1,lid.4	OPTIE VII.44, § 1 , lid 3
Art.74.2.	VII.44, § 2
Art.74.3,lid.1	VII.44, § 3
Art.74.3,lid.2	VII.44, § 3
Art.75.1	VII.45, § 1
Art.75.2	VII.45, § 2
Art.76.1.	Art.VII.46, § 1
Art.76.1.a)	Art.VII.46, § 1, 1°
Art.76.1.b)	Art.VII.46, § 1, 2°
Art.76.1, lid.2	Art.VII.46, § 1, lid. 2
Art.76.1, lid.3	Art.VII.46, § 1, lid .3
Art.76.1, lid.4	Art.VII.46, § 1, lid. 4
Art.76.2	Art.VII.46, § 2

Art.76.3.	Art.VII.46, § 3
Art.76.3.a)	Art.VII.46, § 3, 1°
Art.76.3.b)	Art.VII.46, § 3, 2°
Art.76.4.	Optie niet omgezet
Art.77.1.	Art.VII.47, § 1
Art.77.2, lid.1	Art.VII.47, § 1, lid.1
Art.77.2, lid.2	Art.VII.47, § 2 ,lid.2
Art.78.1, lid.1	Art.VII.48, § 1
Art.78.1, lid.2	Art.VII.48, § 1
Art.78.2.	Art.VII.48, § 2
Art.79.1, lid.1	Art.VII.49, § 1, lid.1
Art.79.1, lid.2	Art.VII.49, § 1, lid. 2
Art.79.1, lid.3	Art.VII.49, § 1 ,lid. 3
Art.79.2.	Art.VII.49, § 2
Art.79.3.	Art.VII.49, § 3
Art.80.1	Art.VII.50, lid 1
Art.80.2	Art.VII.50, lid 2
Art.80.3	Art.VII.50, lid 3
Art.80.4	Art.VII.50, lid4
Art.80.5	Art.VII.50, lid 5,6 en 7
Art.81.1	Art.VII.51, lid 1
Art.81.2	Art.VII.51, lid 2
Art.81.3	Art.VII.51, lid 3 en 4
Art.82.1.a)	Art.VII.52, § 1, 1°
Art.82.1.b)	Art.VII.52, § 1, 2°
Art.82.1.c)	Art.VII.52, § 1, 3°
Art.82.2	Art.VII.52, § 2
Art.83.1	Art.VII.53, § 1
Art.83.2	Art.VII.53, § 2
Art.83.3	Art.VII.53, § 3
Art.84	Art.VII.54
Art.85	Art.VII.55
Art.86	Optie Art.VII.53, § 1, lid.2 en 3
Art.87.1	Art.VII.55/1, § 1
Art.87.2,lid.1.a)	Art.VII.55/1, § 2, 1°

Art.87.2, lid.1.b)	Art.VII.55/1, § 2, 2°
Art.87.2, lid 2	Art.VII.55/1, § 2, lid 2
Art.87.3.	Art.VII.55/1, § 3
Art.88.1	Art.VII.55/2, § 1
Art.88.2	Art.VII.55/2 ,§ 2
Art.88.3, lid.1	Art.VII.55/2, §3
Art.83.3, lid.2	Art.VII.55/2, § 3
Art.88.4.	Art.VII.55/2, § 4
Art.88.5.	Art.VII.55/2, § 5
Art.89.1, lid.1	Art.VII.55/3, § 1
Art.89.1, lid.2	Art.VII.55/3, § 2, lid 1
Art.89.1, lid.3	Art.VII.55/3, § 2, lid 2
Art.89.1, lid.4	Art.VII.55/3, § 2, lid 3
Art.89.1, lid.5	Art.VII.55/3, § 2, lid 4
Art.89.1, lid.6	Art.VII.55/3, § 3
Art.89.1, lid.7	Art.VII.55/3, § 4
Art.89.2, lid.1	Art.VII.55/4, § 1, lid 1 en 2
Art.89.2,lid.2	Art.VII.55/4, § 1 , lid 3
Art.89.2, lid.3	Art.VII.55/4, § 2
Art.89.2,lid.4	Art.VII.55/4, § 3, lid 1, 2 en3
Art.89.2, lid.5	Art.VII.55/4, § 3, lid 4 en 5
Art.89.2, lid.6	Art.VII.55/4, § 4
Art.89.3	Art.VII.55/5
Art.90.1.lid.1	
Art.90.1.lid.2	Art.VII.55/6, § 2
Art.90.2.	Art.VII.55/6, § 3
Art.91	Art.VII.55/7
Art.92.1	Art.VII.55/8, lid 1 en 2
Art.92.2	Art.VII.55/8, lid 3
Art.93.	Art.VII.55/9
Art.94.1	Art.VII.63
Art.94.2	Art.VII.63
Art.95.1	-
Art.96.1. lid.1	
Art.96.1 .lid.2	
Art.96.2. lid.1	
Art.96.2. lid.2	

Art.96.2 lid.3	VII.55/10
Art.96.3.	
Art.96.3.a)	
Art.96.3.b)	
Art.96.4.	
Art.96.5	
Art.96.6	
Art.97.1	-
Art.98.1	-
Art.99.1.	Art.VII.216
Art.99.2.	Art.VII.216
Art.100.1,lid.1	-
Art.100.1.a)	-
Art.100.1.b)	-
Art.100.1,lid.2	-
Art.100.2	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.3	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.3.a)	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.3.b)	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.4	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.5	-
Art.100.6	-
Art.101,1. lid.1	Art.VII.55/13, lid 1
Art.101.1. lid 2	Art.VII.55/13, lid 2
Art.101.2. lid.1	Art.VII.55/14
Art.101.2. lid.2	Art.VII.55/14
Art.101.2,lid.2 in fine	Optie niet omgezet

Art.101.3	Art.VII.56, lid 1
Art.101.4	Art.VII.56, lid 2
Art.102.l	Art.VII.216 XVI.5 XVI.6 XVI.13 XVI.25
Art.102.2	Art.VII.216 XVI.5 XVI.6 XVI.13 XVI.25
Art.103.1	Art.XV.89
Art.103.2	Optie niet omgezet

Opties overgelaten aan de lidstaten en deze weerhouden in Belgisch recht

Artikels richtlijn optie EM	**Opties weerhouden in het Belgisch recht**	**Artikel wetsontwerp of optie**
Art.2.5.	Neen	-
Art.29.4	Bevoegdheid van de Nationale Bank van België	
Art.32.1	Bevoegdheid van de Nationale Bank van België	
Art.32.4	Bevoegdheid van de Nationale Bank van België	
Art.38.2	Neen	-
Art.42.2	Ja	Art.VII.9, § 2
Art.55.6	Ja	Art.VII.25, § 1, lid 1
Art.57.3	Ja	Art.VII.27, § 3
Art.58.3	Ja	Art.VII.28, § 3
Art.61.2	Ja	Art.VII.216

Art.61.3	Neen	-
Art.62.5	Ja	Art.VII.30, § 3
Art.63.2	Ja	Art.31, § 2
Art.63.3	Ja	Art.VII.31, § 4
Art.74.1, in fine	Ja	Art.VII.44, § 1, lid 3
Art.76.4	Neen	-
Art.86	Ja	Art.VII.53, § 1 lid 2 en 3
Art.101.2, in fine	Neen	-
Art.103.2	Neen	-
Art.109.2	Bevoegdheid van de Nationale Bank van België	
Art.109.4	Bevoegdheid van de Nationale Bank van België	

Concordantietabel WER naar de Richtlijn PSD II

Artikels van het wetsontwerp en het WER	Artikels van de Richtlijn (EU) 2015/2366 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG
Art.1	-
Art.2	Art.4
Art.2, 1°	Art.4, 3)
Art.2, 2°	Art.4, 3)
Art.2, 3°	-
Art.2, 4°	Art.4, 5)
Art.2, 5°	-
Art.2, 6°	Art.4, 29)
Art.2, 7°	-
Art.2, 8°	-
Art.2, 9°	-
Art.2, 10° 33/10° 33/11° 33/12° 33/13° 33/14° 33/15° 33/16° 33/17° 33/18° 33/19° 33/20° 33/21° 33/22° 33/23° 33/24° 33/25°	 Art.4, 6) Art.4, 15) Art.4, 16) Art.4, 17) Art.4, 18) Art.4, 19) Art.4, 30) Art.4, 31) Art.4, 32) Art.4, 41) Art.4, 42) Art.4, 43) Art.4, 44) Art.4, 47) Art.4, 48)
Art.3	-

Art.4 , 1°	Art.2 et 33.2
Art.4, 2°	-
Art.5, 1°	Art.3,b)
Art.5, 2°	Art.3, e)
Art.5, 3°	Art.3, f)
Art.5, 4°	Art.3, h)
Art.5, 5°	Art.3, j)
Art.5, 6°	Art.3, k)
Art.5, 7°	Art.3, l)
Art.5, 8°	Art.3, n)
Art.5, 9°	Art.3, o)
Art.6	-
Art.7	-
Art.8	-
Art.9	-
Art.10	**Omzetting van titel III en IV van de Richtlijn**
Art.VII.5	Article 38.1
Art.VII.6	Art.39, lid 2
Art.VII.7, § 1	Art.40.1
Art.VII.7, § 2	Art.40.2 en 40.3
Art.VII.8	Art.41
Art.VII.9, § 1	Art.42.1
Art.VII.9, § 2	Art.42.2
Art.VII.10, § 1	Art.59.1
Art.VII.10, § 2	Art.59.2
Art.VII.11	Art.60
Art.VII.12	Art.43.1
Art.VII.13	Art.43.2
Art.VII.14, § 1	Art.44.1
Art.VII.14, § 2	Art.44.2
Art.VII.14, § 3	Art.44.3

Art.VII.15, § 1er	Art.45.1
Art.VII.15, § 2	Art.45.2
Art.VII.15, § 3	Art.45.3
Art.VII.16	Art.46
Art.VII.17	Art.47
Art.VII.18	Art.48
Art.VII.19	Art.49
Art.VII.20	Art.50
Art.VII.21, § 1	Art.51.1
Art.VII.21, § 2	Art.51.2
Art.VII.21, § 3	Art.51.3
Art.VII.22	Art.52
Art.VII.22, 1°	Art.52, 1)
Art.VII.22, 2°	Art.52, 2)
Art.VII.22, 3°	Art.52, 3)
Art.VII.22, 4°	Art.52, 4)
Art.VII.22, 5°	Art.52, 5)
Art.VII.22, 6°	Art.52, 6)
Art.VII.22, 7°	Art.52, 7)
Art.VII.23	Art.53
Art.VII.24, § 1er	Art.54.1
Art.VII.24, § 2	Art.54.2
Art.VII.24, § 3	Art.54.3
Art.VII.25, § 1er	Art.55.1, 55.2, 55.3 et 55.6
Art.VII.25, § 2, lid 1	Art.55.4
Art.VII.25, § 2, lid 2 en 3	-
Art.VII.25, § 3	-
Art.VII.26	Art.56
Art.VII.27, § 1	Art.57.1
Art.VII27, § 2	Art.57.2
Art.VII.27, § 3	Art.57.3
Art.VII.28, § 1	Art.58.1

Art.VII.28, § 2	Art.58.2
Art.VII.28, § 3	Art.58.3
Art.VII.29	Art.61.1
Art.VII.30, § 1er	Art.62.1
Art.VII.30, § 2	Art.62.2
Art.VII.30, § 3	Art.62.4 et 62.5
Art.VII.30, § 4	-
Art.VII.31, § 1	Art.63.1
Art.VII.31, § 2	Art.63.2
Art.VII.31, § 3	Art.63.3
Art.VII.31, § 4	Art.63.3 optie
Art.VII.32, §1	Art.64.1
Art.VII.32, § 2	Art.64.2
Art.VII.32, § 3	Art.64.3
Art.VII.32, § 4	Art.64.5
Art.VII.33	-
Art.VII.34, § 1	Art.65.5
Art.VII.34, § 2	Art.65.6
Art.VII.35, § 1	Art.66.1
Art.VII.35, § 2	Art.66.2
Art.VII.35, § 3	Art.66.4 b) et c)
Art.VII.35, § 4	Art.66.5
Art.VII.36, § 1	Art.67.3,b)
Art.VII.36, § 2	Art. 67.4
Art.VII.37, § 1	Art.68.1
Art.VII.37, § 2	Art.68.2, 3, 4 en 5, lid 1, laatste zin
Art.VII.38, § 1	Art.69.1
Art.VII.38, § 2	Art.69.2
Art.VII.39	Art.70
Art.VII.40	-
Art.VII.41, § 1	Art.71.1
Art.VII.41, § 2	Art.71.2

Art.VII.42, § 1er	Art.72.1
Art.VII.42, § 2	Art.72.2
Art.VII.42, § 3	-
Art.VII.43, § 1	Art.73.1
Art.VII.43, § 2	Art.73.2
Art.VII.43, § 3	Art.73.3
Art.VII.44, § 1	Art.74.1
Art.VII.44, § 2	Art.74.2
Art.VII.44, § 3	Art.74.3
Art.VII.44, § 4	- Basis: Overweging 72 van de richtlijn
Art.VII.45, § 1, lid 1	Art.75.1
Art.VII.45, § 1, lid 2	-
Art.VII.45, § 2	Art.75.2
Art.VII.46, § 1	Art.76.1
Art.VII.46, § 2	Art.76.2
Art.VII.46, § 3	Art.76.3
Art.VII.47, § 1	Art.77.1
Art.VII.47, § 2	Art.77.2
Art.VII.48, § 1	Art.78.1
Art.VII.48, § 2	Art.78.2
Art.VII.49, § 1	Art.79.1
Art.VII.49, § 2	Art.79.2
Art.VII.49, § 3	Art.79.3
Art.VII.50	Art.80
Art.VII.51	Art.81
Art.VII.52, § 1	Art.82.1
Art.VII.52, § 2	Art.82.2
Art.VII.53, § 1, lid 1	Art.83.1
Art.VII.53, § 1, lid 2 en 3	Art.86
Art.VII.53, § 2	Art.83.2
Art.VII.53, § 3	Art.83.3
Art.VII.54	Art.84

Art.VII.55	Art.85
Art.VII.55/1, § 1er	Art.87.1
Art.VII.55/1, § 2	Art.87.2
Art.VII.55/1, § 3	Art.87.3
Art.VII.55/2, § 1	Art.88.1
Art.VII.55/2, § 1, lid 2	Basis: Overweging 88 van de richtlijn
Art.VII.55/2, § 2	Art.88.2
Art.VII.55/2, § 3	Art.88.3
Art.VII.55/, § 4	Art.88.4
Art.VII.55/2, § 5	Art.88.5
Art.VII.55/3	Art.89.1
Art.VII.55/4	Art.89.2
Art.VII.55/5	Art.89.3
Art.VII.55/6, § 1	Art.90.1, lid 1
Art.VII.55/6, § 2	Art.90.1, lid 2
Art.VII.55/6, § 3	Art.90.2
Art.VII.55/7	Art.91
Art.VII.55/8	Art.92
Art.VII.55/9	Art.93
Art.VII.55/10	Art. 96,lid 3
Art.VII.55/11	-
Art.VII.55/12	Art.36
Art.VII.55/13	Art.101.1
Art.VII.55/14	Art.101.2
Art.VII.56	Art.101.3 et 101.4
Art.11	Art.94
Art.12	Art.103
Art.13	Art.103

Art.14	-
Art.15	-
Art 16	-

Tableau correspondance directive PSD II vers le CDE

Articles de la Directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE.	**Articles du CDE**
Art. 1.1	Art.I.9.2°
Art. 1.2	-
Art. 2.1	Art.VII.2, § 1er
Art. 2.2	Art.VII.2, § 1er
Art. 2.3	Art.VII.2, § 1er
Art. 2.4	Art.VII.2, § 1er
Art. 2.5	Option non transposée
Art. 3, a)	Art.VII.3, § 1er, 1°
Art. 3, b)	Art.VII.3, § 1er, 2°
Art. 3, c)	Art.VII.3, § 1er, 3°
Art. 3, d)	Art.VII.3, § 1er, 4°
Art. 3, e)	Art.VII.3, § 1er, 5°
Art. 3, f)	Art.VII.3, § 1er, 6°
Art. 3, g)	Art.VII.3, § 1er, 7°
Art. 3, h)	Art.VII.3, § 1er, 8°
Art. 3, i)	Art.VII.3, § 1er, 9°
Art. 3, j)	Art.VII.3, § 1er, 10°
Art. 3, k)	Art.VII.3, § 1er, 11°
Art. 3, l)	Art.VII.3, § 1er, 12°
Art. 3, m)	Art.VII.3, § 1er, 13°
Art. 3, n)	Art.VII.3, § 1er, 14°
Art. 3, o)	Art.VII.3, § 1er, 15°
Art. 4, 1)	-
Art. 4, 2)	-
Art. 4, 3)	Art. I.9,1°
Art. 4, 4)	Art. I.9,2°
Art. 4, 5)	Art. I.9,6°
Art. 4, 6)	Art. I.9.33/10°
Art. 4, 7)	Art. I.9,15°

Art. 4, 8)	Art. I.9,4°
Art. 4, 9)	Art. I.9,5°
Art. 4, 10)	Art. I.9,3°
Art. 4, 11)	Art. I.9,2°
Art. 4, 12)	Art. I.9,8°
Art. 4, 13)	Art. I.9,7°
Art. 4, 14)	Art. I.9,10°
Art. 4, 15)	Art. I.9.33/11°
Art. 4, 16)	Art. I.9.33/12°
Art. 4, 17)	Art. I.9.33/13°
Art. 4, 18)	Art. I.9.33/14°
Art. 4, 19)	Art. I.9.33/15°
Art. 4,20)	Art. I.1,2°
Art. 4, 21)	Art. I.9,16°
Art. 4, 22)	Art. I.9,14°
Art. 4, 23)	Art. I.9,13°
Art. 4, 24)	Art. I.9, 31°
Art. 4, 25)	Art. I.9,9°
Art. 4, 26)	Art. I.9,18°
Art. 4, 27)	Art. I.9,19°
Art. 4, 28)	Art. I.9,20°
Art. 4, 29)	Art. I.9,11°
Art. 4, 30)	Art. I.9.33/16°
Art. 4, 31)	Art. I.9.33/17°
Art. 4, 32)	Art. I.9.33/18°
Art. 4, 33)	Art. I.9,12°
Art. 4, 34)	Art. I.9,21°
Art. 4, 35)	Art. I.9,22°
Art. 4, 36)	-
Art. 4, 37)	Art. I.9,17°
Art. 4, 38)	Art. I.9,24°
Art. 4, 39)	Art. I.9,25°
Art. 4, 40)	Art. I.9,38°
Art. 4, 41)	Art. I.9.33/19°
Art. 4, 42)	Art. I.9.33/20°
Art. 4, 43)	Art. I.9.33/21°
Art. 4, 44)	Art. I.9.33/22°
Art. 4,45)	Art. I.9.33/23°
Art. 4, 46)	-
Art. 4, 47)	Art. I.9.33/24°
Art. 4, 48)	Art. I.9.33/25°
Art.33.2	Art.VII.2, § 1er, alinéa 4
Art.36	Art.VII.55/12

Art. 38.1	Art. VII.5
Art. 38.2	OPTION NON TRANSPOSEE
Art. 38.3	Art. VII.4
Art. 39, alinéa 1er	-
Art. 39, alinéa 2	Art. VII.6
Art. 40.1	Art. VII.7, § 1er
Art. 40.2	Art. VII.7, §2 , alinéa 1er
Art. 40.3	Art. VII.7, §2, alinéa 2
Art. 41	Art. VII.8
Art. 42.1	Art. VII.9, § 1er, alinéa 1er
Art. 42.1. a)	Art. VII.9, § 1er, alinéa 1er, 1°
Art. 42.1.b)	Art. VII.9, § 1er, alinéa 1er, 2°
Art. 42.1.c)	Art. VII.9, § 1er, alinéa 1er, 3°
Art. 42.1.c) i)	Art. VII.9, § 1er,alinéa 1er, 3°, a)
Art. 42.1.c) ii)	Art. VII.9, § 1er, alinéa 1er, 3°, b)
Art. 42.2	OPTION Art. VII.9, § 2
Art. 43.1	Art. VII.12
Art. 43.2	Art. VII.13
Art. 44.1	Art. VII.14, § 1er
Art. 44.2	Art. VII.14, § 2
Art. 44.3	Art. VII.14, § 3
Art. 45.1	Art. VII.15 , § 1er
Art. 45.1.a)	Art. VII.15, § 1er, 1°
Art. 45.1.b)	Art. VII.15, § 1er, 2°
Art. 45.1.c)	Art. VII.15, § 1er, 3°
Art. 45.1.d)	Art. VII.15, § 1, 4°
Art. 45.2	Art. VII.15, § 2
Art. 45.2.a)	Art. VII.15, § 2, 1°
Art. 45.2.b)	Art. VII.15, § 2, 2°
Art. 45.3	Art. VII.15, § 3
Art. 46	Art. VII.16
Art. 46.a)	Art. VII.16, 1°
Art. 46.b)	Art. VII.16, 2°
Art. 46.c)	Art. VII.16, 3°
Art. 46.d)	Art. VII.16, 4°

Art. 47	Art. VII.17.
Art. 48	Art. VII.18
Art. 48, a)	Art. VII.18, 1°
Art. 48, b)	Art. VII.18, 2°
Art. 48, c)	Art. VII.18, 3°
Art. 48, d)	Art. VII.18, 4°
Art. 48, e)	Art. VII.18, 5°
Art. 49	Art. VII.19
Art. 49, a)	Art. VII.19, 1°
Art. 49, b)	Art. VII.19, 2°
Art. 49, c)	Art. VII.19, 3°
Art. 49, d)	Art. VII.19, 4°
Art. 49, e)	Art. VII.19, 5°
Art. 50	Art. VII.20
Art. 51.1.	Art. VII.21, § 1er
Art. 51.2.	Art. VII.21, § 2
Art. 51.3.	Art. VII.21, § 3
Art. 52.1)	Art. VII.22.1°
Art. 52.1).a)	Art. VII.22, 1°, a)
Art. 52.1).b)	Art. VII.22, 1°, b)
Art. 52.2)	Art. VII.22, 2°
Art. 52.2).a)	Art. VII.22, 2°, a)
Art. 52.2).b)	Art. VII.22, 2°, b)
Art. 52.2).c)	Art. VII.22, 2°, c)
Art. 52.2).d)	Art. VII.22, 2°, d)
Art. 52.2).e)	Art. VII.22, 2°, e)
Art. 52.2).f)	Art. VII.22, 2°, a)
Art. 52.2).g)	Art. VII.22, 2°, f)
Art. 52.3)	Art. VII.22, 3°
Art. 52.3).a)	Art. VII.22, 3°, a)
Art. 52.3).b)	Art. VII.22, 3°, b)
Art. 52.3).c)	Art. VII.22, 3°, c)
Art. 52.4)	Art. VII.22, 4°
Art. 52.4).a)	Art. VII.22, 4°, a)
Art. 52.4).b)	Art. VII.22, 4°, b)
Art. 52.4).c)	Art. VII.22, 4°, c)
Art. 52.4).d)	Art. VII.22, 4°, d)
Art. 52.5)	Art. VII.22, 5°
Art. 52.5).a)	Art. VII.22, 5°, a)

Art. 52.5).b)	Art. VII.22, 5°, b)
Art. 52.5).c)	Art. VII.22, 5°, c)
Art. 52.5).d)	Art. VII.22, 5°, d)
Art. 52.5).e)	Art. VII.22 5°, e)
Art. 52.5).f)	Art. VII.22, 5°, f)
Art. 52.5).g)	Art. VII.22, 5°, g)
Art. 52.6)	Art. VII.22, 6°
Art. 52.6).a)	Art. VII.22, 6°, a)
Art. 52.6).b)	Art. VII.22, 6°, b)
Art. 52.6).c)	Art. VII.22, 6°, c)
Art. 52.7)	Art. VII.22, 7°
Art. 52.7).a)	Art. VII.22, 7°, a)
Art. 52.7).b)	Art. VII.22, 7°, b)
Art. 53	Art. VII.23.
Art. 54.1 alinéa 1er	Art. VII.24, § 1er, alinéa 1er
Art. 54.1 alinéa 2	Art. VII.24, § 1er, alinéas 2 et 3
Art. 54.2.	Art. VII.24, § 2
Art. 54.3.	Art. VII.24, § 3
Art. 55.1.	Art. VII.25, § 1er, alinéa 1er
Art. 55.2.	Art. VII.25, § 1er, alinéa 1er
Art. 55.3.	Art. VII.25, § 1er, alinéa 2
Art. 55.4.	Art. VII.25, § 2, alinéa 1er
Art. 55.5.	-
Art. 55.6.	Option Art. VII.25, § 1er, alinéa 1er
Art. 56	Art. VII.26
Art. 57.1	Art. VII.27, § 1er
Art. 57.1.a)	Art. VII.27, § 1er, 1°
Art. 57.1.b)	Art. VII.27, § 1er, 2°
Art. 57.1.c)	Art. VII.27, § 1er, 3°
Art. 57.1.d)	Art. VII.27, § 1er, 4°
Art. 57.1.e)	Art. VII.27, § 1er, 5°
Art. 57.2.	Art. VII.27, § 2
Art. 57.3.	Art. VII.27, § 3 OPTION
Art. 58.1	Art. VII.28, § 1er
Art. 58.1.a)	Art. VII.28, § 1er, 1°

Art. 58.1.b)	Art. VII.28, § 1er, 2°
Art. 58.1.c)	Art. VII.28, § 1er, 3°
Art. 58.1.d)	Art. VII.28, § 1er, 4°
Art. 58.1.e)	Art. VII.28, § 1er, 5°
Art. 58.2.	Art. VII.28, § 2
Art. 58.3.	Art. VII.28, § 3 OPTION
Art. 59.1	Art. VII.10, § 1er
Art. 59.2. alinéa 1er	Art. VII.10, § 2, alinéa 1er
Art. 59.2.alinéa 2	Art. VII.10, § 2, alinéa 2
Art. 60.1.	Art. VII.11, alinéa 1er
Art. 60.2.	Art. VII.11, alinéa 2
Art. 60.3.	Art. VII.11, alinéa 3

Art.61.1	Art.VII.29
Art.61.2	Option Art.VII.216
Art.61.3	Option non transposée
Art.61.4	Art.VII.4
Art.62.1	Art.VII.30, § 1er
Art.62.2	Art.VII.30, § 2
Art.62.3	Non applicable
Art.62.4	Art.VII.30, § 3
Art.62.5	Option Art.VII.30, § 3
Art.63.1	Art.VII.31, § 1er
Art.63.1.a)	Art.VII.31, § 1er, 1°
Art.63.1.b)	Art.VII.31, § 1er, 2°
Art.63.1.c)	Art.VII.31, § 1er, 3°
Art.63.1.d)	Art.VII.31, § 1er, 4°
Art.63.1.e)	Art.VII.31, § 1er, 5°
Art.63.2.	Option Art.VII.31, § 2
Art.63.3.	Art.VII.31, § 3, Option Art.VII.31, § 4
Art.64.1.	Art.VII.32, § 1er
Art.64.2.	Art.VII.32, § 2
Art.64.3.	Art.VII.32, § 3
Art.64.4.	Art.VII.32, §4
Art.65.1 à 4	-
Art.65.5.	Art.VII.34, § 1er

Art.65.6.	Art.VII.34, § 2
Art.66.1.	Art.VII.35, § 1er
Art.66.2.	Art.VII.35, § 2
Art.66.3	-
Art.66.4.a)	-
Art.66.4.b)	Art.VII.35, § 3, a)
Art.66.4c)	Art.VII.35, § 3, b)
Art.66.5.	Art.VII.35, § 4
Art.67.1.	-
Art.67.2.	-
Art.67.3.a)	-
Art.67.3.b)	Art.VII.36, § 1er
Art.67.4.	Art.VII.36, § 2
Art.68.1.	Art.VII.37, § 1er
Art.68.2.	Art.VII.37, § 2, alinéa 1er
Art.68.3.	Art.VII.37, § 2, alinéa 2 et alinéa 3
Art.68.4.	Art.VII.37, § 2, alinéa 4
Art.68.5.alinéa 1er	VII.37, § 2, alinéas 5 et 6
Art.68.5.alinéa 2	-
Art.68.6.	-
Art.69.1	VII.38, § 1er
Art.69.1.a)	VII.38, § 1er, 1°
Art.69.1.b)	VII.38, § 1er, 2°
Art.69.2.	VII.38, § 2
Art.70.1	VII.39
Art.70.1.a)	VII.39, 1°
Art.70.1.b)	VII.39, 2°
Art.70.1.c)	VII.39, 3°
Art.70.1.d)	VII.39, 4°
Art.70.1.e)	VII.39, 5°
Art.70.2.	VII.39, 6°
Art.71.1, alinéa 1er	VII.41, § 1er
Art.71.1, alinéa 2	VII.41 § 1er
Art.71.2.	VII.41, § 2
Art.72.1, alinéa 1er	VII.42, § 1er
Art.72.1, alinéa 2	VII.42, § 1er
Art.72.2.	VII.42, § 2
Art.73.1.	VII.43, § 1er

Art.73.2, alinéa 1er	VII.43, § 2
Art.73.2, alinéa 2	VII.43, § 2
Art.73.3.	VII.43, § 3
Art.74.1	VII.44, § 1er, alinéa 1er
Art.74.1.a)	VII.44, § 1er, alinéa 2, 1°
Art.74.1.b)	VII.44, § 1er , alinéa 2, 2°
Art.74.1, alinéa 3	VII.44, § 1er ,alinéa 4
Art.74.1, alinéa 4	OPTION VII.44, § 1er , alinéa 3
Art.74.2.	VII.44, § 2
Art.74.3, alinéa1er	VII.44, § 3
Art.74.3, alinéa 2	VII.44, § 3
Art.75.1	VII.45, § 1er
Art.75.2	VII.45, § 2
Art.76.1.	Art.VII.46, § 1er
Art.76.1.a)	Art.VII.46, § 1er, 1°
Art.76.1.b)	Art.VII.46, § 1er , 2°
Art.76.1, alinéa 2	Art.VII.46, § 1er , alinéa 2
Art.76.1, alinéa 3	Art.VII.46, § 1er , alinéa 3
Art.76.1, alinéa 4	Art.VII.46, § 1er , alinéa 4
Art.76.2	Art.VII.46, § 2
Art.76.3.	Art.VII.46, § 3
Art.76.3.a)	Art.VII.46, § 3, 1°
Art.76.3.b)	Art.VII.46, § 3, 2°
Art.76.4.	Option non transposée
Art.77.1.	Art.VII.47, § 1er
Art.77.2, alinéa 1er	Art.VII.47, § 2, alinéa 1er
Art.77.2, alinéa 2	Art.VII.47, § 2, alinéa 2
Art.78.1, alinéa 1er	Art.VII.48, § 1er
Art.78.1, alinéa 2	Art.VII.48, § 1er
Art.78.2.	Art.VII.48, § 2
Art.79.1, alinéa 1er	Art.VII.49, § 1er, alinéa 1er
Art.79.1, alinéa 2	Art.VII.49, § 1er, alinéa 2
Art.79.1, alinéa 3	Art.VII.49, § 1er, alinéa 3
Art.79.2.	Art.VII.49, § 2
Art.79.3.	Art.VII.49, § 3
Art.80.1	Art.VII.50, alinéa 1er
Art.80.2	Art.VII.50, alinéa 2

Art.80.3	Art.VII.50, alinéa 3
Art.80.4	Art.VII.50, alinéa 4
Art.80.5	Art.VII.50, alinéas 5, 6 et 7
Art.81.1	Art.VII.51, alinéa 1er
Art.81.2	Art.VII.51, alinéa 2
Art.81.3	Art.VII.51, alinéas 3 et 4
Art.82.1.a)	Art.VII.52, § 1er, 1°
Art.82.1.b)	Art.VII.52, § 1er, 2°
Art.82.1.c)	Art.VII.52, § 1er, 3°
Art.82.2	Art.VII.52, § 2
Art.83.1	Art.VII.53, § 1er
Art.83.2	Art.VII.53, § 2
Art.83.3	Art.VII.53, § 3
Art.84	Art.VII.54
Art.85	Art.VII.55
Art.86	Option Art.VII.53, § 1er, alinéa 2 et 3
Art.87.1	Art.VII.55/1, § 1er
Art.87.2, alinéa 1er, a)	Art.VII.55/1, § 2, alinéa 1er, 1°
Art.87.2, alinéa 1er, b)	Art.VII.55/1, § 2, alinéa 1er, 2°
Art.87.2 ,alinéa 2	Art.VII.55/1, § 2, alinéa 2
Art.87.3	Art.VII.55/1, § 3
Art.88.1	Art.VII.55/2, § 1er
Art.88.2	Art.VII.55/2 ,§ 2
Art.88.3, alinéa 1er	Art.VII.55/2, §3
Art.83.3, alinéa 2	Art.VII.55/2, § 3
Art.88.4.	Art.VII.55/2, § 4
Art.88.5.	Art.VII.55/2, § 5
Art.89.1, alinéa 1er	Art.VII.55/3, § 1er
Art.89.1, alinéa 2	Art.VII.55/3, § 2, alinéa 1er
Art.89.1, alinéa 3	Art.VII.55/3, § 2, alinéa 2
Art.89.1, alinéa 4	Art.VII.55/3, § 2, alinéa 3
Art.89.1, alinéa 5	Art.VII.55/3, § 2, alinéa 4
Art.89.1, alinéa 6	Art.VII.55/3, § 3
Art.89.1, alinéa 7	Art.VII.55/3, § 4
Art.89.2, alinéa 1er	Art.VII.55/4, § 1er, alinéas 1er et 2
Art.89.2, alinéa 2	Art.VII.55/4, § 1er, alinéa 3
Art.89.2, alinéa 3	Art.VII.55/4, § 2

Art.89.2, alinéa 4	Art.VII.55/4, § 3, alinéas 1er, 2 et 3
Art.89.2, alinéa 5	Art.VII.55/4, § 3, alinéas 4 et 5
Art.89.2, alinéa 6	Art.VII.55/4, § 4
Art.89.3	Art.VII.55/5
Art.90.1, alinéa 1er	Art.VII.55/6, § 1er
Art.90.1, alinéa 2	Art.VII.55/6, § 2
Art.90.2.	Art.VII.55/6, § 3
Art.91	Art.VII.55/7
Art.92.1	Art.VII.55/8, alinéas 1er et 2
Art.92.2	Art.VII.55/8, alinéa 3
Art.93.	Art.VII.55/9
Art.94.1	art. 11 (art.VII.63)
Art.94.2	art. 11 (Art.VII63)
Art.95.	-
Art.96.1, alinéa 1er	-
Art.96.1, alinéa 2	-
Art.96.2, alinéa 1er	-
Art.96.2, alinéa 2	-
Art.96.2, alinéa 3	VII.55/10
Art.96.3.	-
Art.96.3.a)	-
Art.96.3.b)	-
Art.96.4.	-
Art.96.5	-
Art.96.6	-
Art.97	-
Art.98	-
Art.99.1.	Art.VII.216
Art.99.2.	Art.VII.216
Art.100.1	-
Art.100.2	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18

	Art.VII.33
Art.100.3	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.3.a)	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.3.b)	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.4	Art.VII.2 Art.VII.17 Art.VII.18 Art.VII.33
Art.100.5	-
Art.100.6	-
Art.101.1, alinéa 1er	Art.VII.55/13, alinéa 1er
Art.101.1, alinéa 2	Art.VII.55/13, alinéa 2
Art.101.2, alinéa 1er	Art.VII.55/14
Art.101.2, alinéa 2	Art.VII.55/14
Art.101.2, alinéa 2 in fine	Option non transposée
Art.101.3	Art.VII.56, alinéa 1er
Art.101.4	Art.VII.56, alinéa 2
Art.102.1	Art.VII.216 XVI.5 XVI.6 XVI.13 XVI.25
Art.102.2	Art.VII.216 XVI.5 XVI.6 XVI.13 XVI.25
Art.103.1	Art.XV.89
Art.103.2	Option non transposée

Options laissées aux Etats membres et celles retenues en droit belge

Articles directive option EM	**Option retenue en droit belge**	**Article projet de loi où option reprise**
Art.2.5.	Non	-
Art.29.4	Compétence banque Nationale de Belgique	
Art.32.1	Compétence banque Nationale de Belgique	
Art.32.4	Compétence banque Nationale de Belgique	
Art.38.2	Non	-
Art.42.2	Oui	Art.VII.9, § 2
Art.55.6	Oui	Art.VII.25, § 1er, alinéa 1er
Art.57.3	Oui	Art.VII.27, § 3
Art.58.3	Oui	Art.VII.28, § 3
Art.61.2	Oui	Art.VII.216
Art.61.3	Non	-
Art.62.5	Oui	Art.VII.30, §3
Art.63.2	Oui	Art.VII.31, § 2
Art.63.3	Oui	Art.VII.31, § 4
Art.74.1, in fine	Oui	Art.VII.44, § 1er, alinéa 3
Art.76.4	Non	-
Art.86	Oui	Art.VII.53, § 1er, alinéa 2 et 3
Art.101.2, in fine	Non	-
Art.103.2	Non	-
Art.109.2	Compétence banque Nationale de Belgique	
Art.109.4	Compétence banque Nationale de Belgique	

Tableau de correspondance CDE vers la Directive PSD II

Articles du projet de loi et du CDE	**Articles de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE.**
Art.1er	-
Art.2	Art.4
Art.2, 1°	Art.4, 3)
Art.2, 2°	Art.4, 3)
Art.2, 3°	-
Art.2, 4°	Art.4, 5)
Art.2, 5°	-
Art.2, 6°	Art.4, 29)
Art.2, 7°	-
Art.2, 8°	-
Art.2, 9°	-
Art.2, 10° 33/10° 33/11° 33/12° 33/13° 33/14° 33/15° 33/16° 33/17° 33/18° 33/19° 33/20° 33/21° 33/22° 33/23° 33/24° 33/25°	 Art.4, 6) Art.4, 15) Art.4, 16) Art.4, 17) Art.4, 18) Art.4, 19) Art.4, 30) Art.4, 31) Art.4, 32) Art.4, 41) Art.4, 42) Art.4, 43) Art.4, 44) Art.4, 45) Art.4, 47) Art.4, 48)
Art.3	-
Art.4 , 1°	Art.2 et 33.2
Art.4, 2°	-

Art.5, 1°	Art.3,b)
Art.5, 2°	Art.3, e)
Art.5, 3°	Art.3, f)
Art.5, 4°	Art.3, h)
Art.5, 5°	Art.3, j)
Art.5, 6°	Art.3, k)
Art.5, 7°	Art.3, l)
Art.5, 8°	Art.3, n)
Art.5, 9°	Art.3, o)
Art.6	-
Art.7	-
Art.8	-
Art.9	-
Art.10	**Transpose le titre III et IV de la directive**
Art.VII.5	Article 38.1
Art.VII.6	Art.39, §alinéa 2
Art.VII.7, § 1er	Art.40.1
Art.VII.7, § 2	Art.40.2 et 40.3
Art.VII.8	Art.41
Art.VII.9, § 1er	Art.42.1
Art.VII.9, § 2	Art.42.2
Art.VII.10, § 1er	Art.59.1
Art.VII.10, § 2	Art.59.2
Art.VII.11	Art.60
Art.VII.12	Art.43.1
Art.VII.13	Art.43.2
Art.VII.14, § 1er	Art.44.1
Art.VII.14, § 2	Art.44.2
Art.VII.14, § 3	Art.44.3
Art.VII.15, § 1er	Art.45.1

Art.VII.15, § 2	Art.45.2
Art.VII.15, § 3	Art.45.3
Art.VII.16	Art.46
Art.VII.17	Art.47
Art.VII.18	Art.48
Art.VII.19	Art.49
Art.VII.20	Art.50
Art.VII.21, § 1er	Art.51.1
Art.VII.21, § 2	Art.51.2
Art.VII.21, § 3	Art.51.3
Art.VII.22	Art.52
Art.VII.22, 1°	Art.52, 1)
Art.VII.22, 2°	Art.52, 2)
Art.VII.22, 3°	Art.52, 3)
Art.VII.22, 4°	Art.52, 4)
Art.VII.22, 5°	Art.52, 5)
Art.VII.22, 6°	Art.52, 6)
Art.VII.22, 7°	Art.52, 7)
Art.VII.23	Art.53
Art.VII.24, § 1er	Art.54.1
Art.VII.24, § 2	Art.54.2
Art.VII.24, § 3	Art.54.3
Art.VII.25, § 1er	Art.55.1, 55.2, 55.3 et 55.6
Art.VII.25, § 2, alinéa 1er	Art.55.4
Art.VII.25, § 2, alinéas 2 et 3	-
Art.VII.25, § 3	-
Art.VII.26	Art.56
Art.VII.27, § 1er	Art.57.1
Art.VII27, § 2	Art.57.2
Art.VII.27, § 3	Art.57.3
Art.VII.28, § 1er	Art.58.1
Art.VII.28, § 2	Art.58.2
Art.VII.28, § 3	Art.58.3

Art.VII.29	Art.61.1
Art.VII.30, § 1er	Art.62.1
Art.VII.30, § 2	Art.62.2
Art.VII.30, § 3	Art.62.4 et 62.5
Art.VII.30, § 4	-
Art.VII.31, § 1er	Art.63.1
Art.VII.31, § 2	Art.63.2
Art.VII.31, § 3	Art.63.3
Art.VII.31, § 4	Art.63.3 option
Art.VII.32, §1er	Art.64.1
Art.VII.32, § 2	Art.64.2
Art.VII.32, § 3	Art.64.3
Art.VII.32, § 4	Art.64.5
Art.VII.33	-
Art.VII.34, § 1er	Art.65.5
Art.VII.34, § 2	Art.65.6
Art.VII.35, § 1er	Art.66.1
Art.VII.35, § 2	Art.66.2
Art.VII.35, § 3	Art.66.4 b) et c)
Art.VII.35, § 4	Art.66.5
Art.VII.36, § 1er	Art.67.3, b)
Art.VII.36, § 2	Art.67.4
Art.VII.37, § 1er	Art.68.1
Art.VII.37, § 2	Art.68.2, 3, 4 et 5, alinéa 1er, deuxième partie
Art.VII.38, § 1er	Art.69.1
Art.VII.38, § 2	Art.69.2
Art.VII.39	Art.70
Art.VII.40	-
Art.VII.41, § 1er	Art.71.1
Art.VII.41, § 2	Art.71.2
Art.VII.42, § 1er	Art.72.1
Art.VII.42, § 2	Art.72.2

Art.VII.42, § 3	-
Art.VII.43, § 1er	Art.73.1
Art.VII.43, § 2	Art.73.2
Art.VII.43, § 3	Art.73.3
Art.VII.44, § 1er	Art.74.1
Art.VII.44, § 2	Art.74.2
Art.VII.44, § 3	Art.74.3
Art.VII.44, § 4	- Base considérant 72 de la directive
Art.VII.45, § 1er, alinéa 1er	Art.75.1
Art.VII.45, § 1er, alinéa 2	-
Art.VII.45, § 2	Art.75.2
Art.VII.46, § 1er	Art.76.1
Art.VII.46, § 2	Art.76.2
Art.VII.46, § 3	Art.76.3
Art.VII.47, § 1er	Art.77.1
Art.VII.47, § 2	Art.77.2
Art.VII.48, § 1er	Art.78.1
Art.VII.48, § 2	Art.78.2
Art.VII.49, § 1er	Art.79.1
Art.VII.49, § 2	Art.79.2
Art.VII.49, § 3r	Art.79.3
Art.VII.50	Art.80
Art.VII.51	Art.81
Art.VII.52, § 1er	Art.82.1
Art.VII.52, § 2	Art.82.2
Art.VII.53, § 1er, alinéa 1er	Art.83.1
Art.VII.53, § 1er, alinéas 2 et 3	Art.86
Art.VII.53, § 2	Art.83.2
Art.VII.53, § 3	Art.83.3
Art.VII.54	Art.84
Art.VII.55	Art.85

Art.VII.55/1, § 1er	Art.87.1
Art.VII.55/1, § 2	Art.87.2
Art.VII.55/1, § 3	Art.87.3
Art.VII.55/2, § 1er	Art.88.1
Art.VII.55/2, § 1er, alinéa 2	Base considérant 88 directive
Art.VII.55/2, § 2	Art.88.2
Art.VII.55/2, § 3	Art.88.3
Art.VII.55/, § 4	Art.88.4
Art.VII.55/2, § 5	Art.88.5
Art.VII.55/3	Art.89.1
Art.VII.55/4	Art.89.2
Art.VII.55/5	Art.89.3
Art.VII.55/6, § 1er	Art.90.1, alinéa 1er
Art.VII.55/6, § 2	Art.90.1, alinéa 2
Art.VII.55/6, § 3	Art.90.2
Art.VII.55/7	Art.91
Art.VII.55/8	Art.92
Art.VII.55/9	Art.93
Art.VII.55/10	Art.96, alinéa 3
Art.VII.55/11	-
Art.VII.55/12	Art.36
Art.VII.55/13	Art.101.1
Art.VII.55/14	Art.101.2
Art.VII.56	Art.101.3 et 101.4
Art.11	Art.94
Art.12	Art.103
Art.13	Art.103
Art.14	-

Art.15	-
Art.16	-

Coördinatie van de artikelen

BASIS TEKST **Oude tekst van Wetboek van economisch recht**	**Nieuwe tekst van Wetboek van economisch recht**
Hoofdstuk 2 Wijzigingen aan boek I van het Wetboek van economisch recht **Artikel 2 van het ontwerp**	
Art. I.9.-Voor de toepassing van boek VII gelden de volgende definities	**Art. I.9.-Voor de toepassing van boek VII gelden de volgende definities** **(artikel I.9, ingevoegd bij de wet van 19 april 2014 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 december 2017,)**
(…)	**(…)**
1° g) uitvoering van betalingstransacties waarbij de instemming van de betaler met een betalingstransactie wordt doorgegeven met behulp van een telecommunicatie-, digitaal- of informatica-instrument en de betaling rechtstreeks geschiedt aan de beheerder van de telecommunicatiediensten, het informaticasysteem of het netwerk, die louter optreedt als tussenpersoon tussen de betalingsdienstgebruiker en de persoon die de goederen levert of de diensten verricht;	1° g) **betalingsinitiatiediensten**;
	h) **rekeninginformatiediensten**;
2°, b) de instellingen voor elektronisch geld bedoeld in artikel 4, 31°, van de wet van 21 december 2009;	2°, b) de instellingen voor elektronisch geld bedoeld **in artikel 2, 73°, van de wet van 11 maart 2018**;
2°, d) betalingsinstellingen : de rechtspersonen die gemachtigd zijn betalingsdiensten aan te bieden en uit te voeren overeenkomstig de wet van 21 december 2009;	2°, d) betalingsinstellingen : de rechtspersonen die gemachtigd zijn betalingsdiensten aan te bieden en uit te voeren overeenkomstig **de wet van 11 maart 2018**;
6° betalingstransactie : een door de betaler of de begunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden gedeponeerd, overgemaakt of opgenomen, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de begunstigde zijn;	6° betalingstransactie : **een door of voor rekening van de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling** waarbij geldmiddelen worden gedeponeerd, overgemaakt of opgenomen, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de begunstigde zijn;

1

9° geldmiddelen : bankbiljetten en muntstukken, giraal geld en elektronisch geld zoals bedoeld in artikel 4, 11°, van de wet van 21 december 2009;	9° geldmiddelen : bankbiljetten en muntstukken, giraal geld en elektronisch geld zoals bedoeld in artikel 2,25°, **van de wet van 11 maart 2018**;
11° authentificatie : een procedure die de betalingsdienstaanbieder in staat stelt het gebruik van een welbepaald betaalinstrument na te gaan met inbegrip van de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken;	11° authenticatie: **een procedure waarmee een betalingsdienstaanbieder de identiteit van een betalingsdienstgebruiker dan wel de validiteit van het gebruik van een specifiek betaalinstrument kan verifiëren, het gebruik van de persoonlijke beveiligingsgegevens van de betalingsdienstgebruiker inbegrepen**;
27° uitgever van elektronisch geld : een uitgever van elektronisch geld als bedoeld in artikel 4, 32° van de wet van 21 december 2009;	27° uitgever van elektronisch geld : een uitgever van elektronisch geld als bedoeld in artikel 2,76° **van de wet van 11 maart 2018**; **(…)**
28° instelling voor elektronisch geld : een instelling voor elektronisch geld als bedoeld in artikel 4, 31°, van de wet van 21 december 2009;	28° instelling voor elektronisch geld : een instelling voor elektronisch geld als bedoeld in artikel 2,73° **van de wet van 11 maart 2018**;
30° wet van 21 december 2009 : wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen;	30° **wet van 11 maart 2018: wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen**;
	33/10° betalingstransactie op afstand: betalingstransactie die via internet of met een voor communicatie op afstand bruikbaar apparaat wordt geïnitieerd;
	33/11° betalingsinitiatiedienst : een dienst voor het initiëren van een betalingsopdracht, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, met betrekking tot een betaalrekening die bij een andere betalingsdienstaanbieder wordt aangehouden;
	33/12° rekeninginformatiedienst : een onlinedienst voor het verstrekken van geconsolideerde informatie over een of meer betaalrekeningen die de betalingsdienstgebruiker bij een andere betalingsdienstaanbieder of bij meer dan één betalingsdienstaanbieder aanhoudt;

33/13° rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder : een betalingsdienstaanbieder die ten behoeve van een betaler een betaalrekening aanbiedt en beheert;

33/14° betalingsinitiatiedienstaanbieder : een betalingsdienstaanbieder die activiteit van betalingsinitiatiediensten uitoefent;

33/15° rekeninginformatiedienstaanbieder: een betalingsdienstaanbieder die activiteiten van rekeninginformatie uitoefent;

33/16° sterke cliëntauthenticatie: authenticatie met gebruikmaking van twee of meer factoren die worden aangemerkt als kennis (iets wat alleen de gebruiker weet), bezit (iets wat alleen de gebruiker heeft) en inherente eigenschap (iets wat de gebruiker is) en die onderling onafhankelijk zijn, in die zin dat compromittering van één ervan geen afbreuk doet aan de betrouwbaarheid van de andere en die zodanig is opgezet dat de vertrouwelijkheid van de authenticatiegegevens wordt beschermd;

33/17° persoonlijke beveiligingsgegevens: voor doeleinden van authenticatie door de betalingsdienstaanbieder aan een betalingsdienstgebruiker verstrekte gepersonaliseerde kenmerken;

33/18° gevoelige betalingsgegevens: gegevens waaronder persoonlijke beveiligingsgegevens, waarmee fraude kan worden gepleegd. Voor de activiteiten van betalingsinitiatiedienstaanbieders en rekeninginformatiedienstaanbieders vormen de naam van de rekeninghouder en het rekeningnummer geen gevoelige betalingsgegevens;

33/19° elektronischecommunicatienetwerk : een netwerk als gedefinieerd in artikel 2,3°, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

33/20° elektronischecommunicatiedienst: een dienst als gedefinieerd in artikel 2, 5°, van de

wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;

33/21° digitale inhoud : in digitale vorm geproduceerde en geleverde goederen of diensten die uitsluitend binnen een technisch apparaat kunnen worden gebruikt of verbruikt, en waarbij op geen enkele wijze fysieke goederen of diensten worden gebruikt of verbruikt;

33/22° acceptatie van betalingstransacties": een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden aangeboden betalingsdienst waarbij met een begunstigde een overeenkomst wordt gesloten voor de acceptatie en de verwerking van betalingstransacties, waardoor een geldovermaking naar de begunstigde ontstaat;

33/23° uitgifte van betaalinstrumenten: een door een betalingsdienstaanbieder aangeboden betalingsdienst waarbij een overeenkomst wordt gesloten om aan een betaler een betaalinstrument voor het initiëren en het verwerken van de betalingstransacties van de betaler te verstrekken;

33/24° betalingsmerk: elk(e) materie(ë)l(e) of digita(a)l(e) naam, term, teken, symbool of een combinatie daarvan, waaruit blijkt via welk betaalkaartschema op kaarten gebaseerde betalingstransacties worden verricht;

33/25° co-badging: het incorporeren van twee of meer betalingsmerken of betalingsapplicaties van hetzelfde betalingsmerk op hetzelfde betaalinstrument

HOOFDSTUK 3. - Wijzigingen aan boek VII, titels 1 en 2, van het Wetboek van economisch recht
Artikelen 3 tot 5 van het ontwerp

Art VII.1 Dit boek beoogt voornamelijk de regeling van de betalingsdiensten en de kredietovereenkomsten.	Art VII.1 Dit boek beoogt voornamelijk de regeling van de betalingsdiensten en de kredietovereenkomsten.
Het zet de bepalingen om van :	Het zet de bepalingen om van :
(…)	(…)

1° Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG;	**1° richtlijn 2015/2366/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 betreffende betalingsdiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2009/110/EG en 2013/36/EU en Verordening (EU) nr. 1093/2010 en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG**;
(…)	(…)
Art. VII.2. § 1. Titels 3 en 5 tot 7 van dit boek zijn van toepassing op betalingsdiensten, in de mate dat zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder in een lidstaat gevestigd is.	Art. VII.2. § 1. **De hoofdstukken 2 tot 6 van titel 3 en titels 5 tot 7 van dit boek zijn van toepassing op betalingstransacties in de valuta van een lidstaat waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich in een lidstaat bevindt.**
Artikel VII.47 is van toepassing op de betalingsdiensten, van zodra de betalingsdienstaanbieder van ofwel de betaler of de begunstigde in België gevestigd is.	**Hoofdstuk 2 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.15, § 1, 2°, VII.22, 2°, e) en VII.26, 1°, en de hoofdstukken 3 tot 6 van titel 3 van dit boek , met uitzondering van de artikelen VII.51 tot VII.55, zijn, met betrekking tot de delen van de betalingstransactie die binnen een lidstaat worden uitgevoerd, tevens van toepassing op betalingstransacties in valuta's van niet-lidstaten waarbij zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich in een lidstaat bevindt.**
De artikelen VII. 35 en VII. 36 zijn eveneens van toepassing op de betalingsdiensten, van zodra de betalingsdienstaanbieder van de betaler in België is gevestigd.	**Hoofdstuk 2 van titel 3 van dit boek , met uitzondering van de artikelen VII.15, § 1, 2°), VII.22, 2°, e), VII.22, 5°, g) en VII.26, 1°, en de hoofdstuk 3 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.30, §§ 2 et 4, VII.46, VII.47, VII.51, VII.53, § 1, VII.55/2, VII.55/3 en VII.55/8, zijn tevens van toepassing op betalingstransacties in alle valuta waarbij slechts een van de betalingsdienstaanbieders zich in een lidstaat bevindt, met betrekking tot de delen van de betalingstransactie die binnen een lidstaat worden uitgevoerd.**

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, rekening houdend met vergelijkbare wettelijke bepalingen toegepast in de overige lidstaten, de aard en de beschikbaarheid van de aangeboden betalingsdienst en de reële mogelijkheden voor de betalingsdienstaanbieders tot het verstrekken van bijkomende informatie, de lijst met artikelen opgesomd in het voorgaande lid geheel of gedeeltelijk uitbreiden tot de artikelen VII.4 tot VII.19, VII.21, § 1, VII.22, VII.24 tot VII.27, VII.29 tot VII.33, VII.39 tot VII.41, VII.48 en VII.55, § 1.	**De hoofdstukken 2 tot 6 van titel 3 van dit boek, met uitzondering van de artikelen VII.15, VII.18, VII.22, VII36, VII.38 en VII.55/10, zijn niet van toepassing op de aanbieders van rekeninginformatiediensten.**
Behoudens andersluidende bepalingen is dit boek van toepassing op de betalingsdiensten uitgevoerd in euro of in de valuta van een lidstaat buiten de eurozone. De artikelen VII.35 en VII.36 van dit boek zijn evenwel van toepassing op de betalingsdiensten ongeacht de gehanteerde valuta.	**Hoofdstuk 9/1 van titel 3 van dit boek, is, met uitzondering van artikel VII.62/3, van toepassing indien de overdragende en de ontvangende betalingsdienstaanbieder in België gevestigd zijn. Het artikel VII.62/3 is van toepassing wanneer enkel de overdragende betalingsdienstaanbieder in België is gevestigd.**
Dit boek is ook van toepassing op de uitgifte en terugbetaalbaarheid van elektronisch geld door uitgevers van elektronisch geld.	**Behoudens andersluidende bepalingen is dit boek van toepassing op de betalingsdiensten uitgevoerd in euro of in de valuta van een lidstaat buiten de eurozone. De artikelen VII.4/1 tot VII.4/4, VII.43, VII.44, en VII.62/1 tot VII.62/7 van dit boek zijn evenwel van toepassing op de betalingsdiensten ongeacht de gehanteerde valuta.**
De bepalingen van Boek VII, Titel 3, Hoofdstuk 11, regelen een aangelegenheid als bedoeld in artikel 1 van Verordening (EU) nr. 2015/751.	**De hoofdstukken 1/1 en 9/1 van titel 3 van dit boek zijn van toepassing op:** **1° betaalrekeningen waarmee consumenten ten minste geldmiddelen op een betaalrekening kunnen plaatsen, contanten van een betaalrekening kunnen opnemen, en betalingstransacties, met inbegrip van overschrijvingen van en naar derden, kunnen ontvangen, respectievelijk uitvoeren;** **2° vooraf betaalde kaarten.** **De Koning kan, rekening houdende met de aard en beschikbaarheid van de aangeboden betalingsdiensten, vooraf betaalde betaalinstrumenten uitsluiten van alle of sommige bepalingen van de hoofdstukken 1/1 en 9/1 van titel 3.**

	Dit boek is ook van toepassing op de uitgifte en terugbetaalbaarheid van elektronisch geld door uitgevers van elektronisch geld.
	De bepalingen van boek VII, titel 3, hoofdstuk 11, regelen een aangelegenheid als bedoeld in artikel 1 van verordening (EU) nr. 2015/751.
§ 4. Onverminderd de bepalingen van de artikelen VII. 26, VII. 54 en VII. 194 tot VII. 208, is elk met de bepalingen van dit boek en van zijn uitvoeringsbesluiten strijdig beding verboden en nietig van rechtswege voor zover het ertoe strekt de rechten van de consument of van de betalingsdienstgebruiker in te perken of zijn verplichtingen te verzwaren.	§ 4. Onverminderd de bepalingen van **de artikelen VII.5, VII.29** en VII. 194 tot VII. 208, is elk met de bepalingen van dit boek en van zijn uitvoeringsbesluiten strijdig beding verboden en nietig van rechtswege voor zover het ertoe strekt de rechten van de consument of van de betalingsdienstgebruiker in te perken of zijn verplichtingen te verzwaren.
Onverminderd de bepalingen van artikelen VII.54 zijn elk van de bedingen en voorwaarden of de combinaties van bedingen en voorwaarden verboden en nietig van rechtswege voor zover die ertoe strekken de bewijslast voor de naleving van alle of een deel van de in dit boek bedoelde verplichtingen die rusten op de betalingsdienstaanbieder, de kredietgever of de kredietbemiddelaar, op de betalingsdienstgebruiker of de consument te leggen. Het komt aan de kredietgever toe het bewijs te leveren dat hij heeft voldaan aan de verplichtingen inzake kredietwaardigheidsbeoordeling, bedoeld in de artikelen VII.69, VII.75, VII.77, VII.126, VII.127, § 1, VII.131 en VII.133, van de consument en desgevallend van de steller van een persoonlijke zekerheid.	Onverminderd de bepalingen van **artikel VII.29** zijn elk van de bedingen en voorwaarden of de combinaties van bedingen en voorwaarden verboden en nietig van rechtswege voor zover die ertoe strekken de bewijslast voor de naleving van alle of een deel van de in dit boek bedoelde verplichtingen die rusten op de betalingsdienstaanbieder, de kredietgever of de kredietbemiddelaar, op de betalingsdienstgebruiker of de consument te leggen. Het komt aan de kredietgever toe het bewijs te leveren dat hij heeft voldaan aan de verplichtingen inzake kredietwaardigheidsbeoordeling, bedoeld in de artikelen VII.69, VII.75, VII.77, VII.126, VII.127, § 1, VII.131 en VII.133, van de consument en desgevallend van de steller van een persoonlijke zekerheid.
Art.VII.3, § 1. Dit boek is niet van toepassing op :	Art.VII.3, § 1. Dit boek is niet van toepassing op :
2° betalingstransacties die door de betaler aan de begunstigde worden uitgevoerd via een handelsagent die gemachtigd is om voor rekening van de betaler of de begunstigde de verkoop of aankoop van goederen of diensten tot stand te brengen of te sluiten;	2° betalingstransacties die door de betaler aan de begunstigde worden uitgevoerd via een handelsagent die **middels een overeenkomst** gemachtigd is om voor rekening van **alleen** de betaler of **alleen** de begunstigde de verkoop of aankoop van goederen of diensten tot stand te brengen of te sluiten;
5° diensten waarbij contanten door de begunstigde aan de betaler worden verstrekt als onderdeel van een betalingstransactie op uitdrukkelijk verzoek van de betalingsdienstgebruiker vlak voor de	5° diensten waarbij contanten door de begunstigde aan de betaler worden verstrekt **in het kader van** een betalingstransactie op uitdrukkelijk verzoek van de

uitvoering van een betalingstransactie in de vorm van een betaling voor de aankoop van goederen of diensten;	betalingsdienstgebruiker vlak voor de uitvoering van een betalingstransactie in de vorm van een betaling voor de aankoop van goederen of diensten;
6° geldwisseltransacties, dat wil zeggen uitwisseling van contanten waarbij de geldmiddelen niet op een betaalrekening worden aangehouden;	6 **contante valutawisseltransacties** waarbij de geldmiddelen niet op een betaalrekening worden aangehouden;
8° betalingstransacties die worden uitgevoerd binnen een betalings- of een effectenafwikkelingssysteem of tussen afwikkelingsagenten, centrale tegenpartijen, verrekenkamers en/of centrale banken en andere deelnemers van het systeem, en betalingsdienstaanbieders, onverminderd het bepaalde bij artikel 49 van de wet van 21 december 2009;	8° betalingstransacties die worden uitgevoerd binnen een betalings- of een effectenafwikkelingssysteem of tussen afwikkelingsagenten, centrale tegenpartijen, verrekenkamers en/of centrale banken en andere deelnemers van het systeem, en betalingsdienstaanbieders, onverminderd het bepaalde **bij artikel 154 van de wet van 11 maart 2018**;
11° diensten gebaseerd op betaalinstrumenten die kunnen worden gebruikt om, louter in de door de uitgevende instelling gebruikte bedrijfsgebouwen of uit hoofde van een handelsovereenkomst met de uitgevende instelling, hetzij binnen een beperkt netwerk van dienstverleners, hetzij voor een beperkte reeks goederen en diensten, goederen en diensten te verkrijgen, en waarbij :	**11° op specifieke betaalinstrumenten gebaseerde diensten met beperkte gebruiksmogelijkheden, die aan een van de volgende voorwaarden voldoen:**
- deze betaalinstrumenten niet - rechtstreeks of onrechtstreeks - verbonden zijn aan een kredietovereenkomst, of	**a) instrumenten waarmee de houder uitsluitend in de bedrijfsgebouwen van de uitgever ervan of binnen een beperkt netwerk van dienstaanbieders die een directe handelsovereenkomst met een professionele uitgever hebben, goederen of diensten kan aanschaffen;**
- in geval het een betaalinstrument betreft waarop elektronisch geld kan worden op- of ontladen, er aan de hand van dit instrument geen rechtstreekse toegang mogelijk is tot een betaalrekening die gehanteerd wordt voor het op- of ontladen;	**b) instrumenten waarmee uitsluitend goederen of diensten uit een zeer beperkt gamma kunnen worden aangeschaft;**
	c) uitsluitend in België geldende instrumenten aangeboden op verzoek van een onderneming of een publiekrechtelijke entiteit, waarvoor een nationale of regionale overheidsinstantie in België specifieke regels met sociale of fiscale doeleinden heeft vastgesteld, en waarmee specifieke goederen of diensten kunnen worden aangeschaft bij leveranciers

8

	die een handelsovereenkomst met de uitgever hebben;";
12° betalingstransacties uitgevoerd via een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument, wanneer de gekochte goederen of diensten geleverd worden aan, en gebruikt moeten worden via, een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument, mits de telecommunicatie-, digitale of IT-exploitant niet uitsluitend als intermediair optreedt tussen de betalingsdienstgebruiker en de leverancier van de goederen en diensten;	**12° betalingstransacties door een aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten die voor een abonnee van dat netwerk of die dienst ter aanvulling op elektronische communicatiediensten worden verricht:**
	1° de waarde van de afzonderlijke betalingstransacties bedraagt niet meer dan 50 EUR en de totale waarde van de betalingstransacties voor één enkele abonnee bedraagt niet meer dan 300 EUR per maand, ongeacht of de abonnee zijn rekening bij de aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten heeft voorgefinancierd of niet; en
	2° het bedrag van de betalingstransacties wordt in rekening gebracht via de factuur voor elektronischecommunicatiediensten en de betalingstransacties worden verricht:
	a) voor de aankoop van digitale inhoud en spraakgestuurde diensten, ongeacht het voor de aankoop of consumptie van de digitale inhoud gebruikte apparaat;
	b) voor de financiering van liefdadigheidsactiviteiten die door de Staat zijn erkend als recht gevend op aftrekbaarheid van de giften, en dit via een elektronisch apparaat. De Koning kan bij koninklijk besluit de lijst vaststellen van de in dit punt bedoelde liefdadigheidsactiviteiten; of nog
	c) voor de aankoop van elektronische tickets, en dit via een elektronisch apparaat.
14° betalingstransacties tussen een moederonderneming en haar dochteronderneming of tussen dochternemingen van dezelfde moederonderneming, waarbij geen andere betalingsdienstaanbieder dan een tot dezelfde groep behorende onderneming tussenkomt;	14° betalingstransacties **en aanverwante diensten** tussen een moederonderneming en haar dochteronderneming of tussen dochternemingen van dezelfde moederonderneming, **zonder tussenkomst van**

	een andere betalingsdienstaanbieder dan een tot dezelfde groep behorende onderneming;
15° diensten van aanbieders bestaande uit het opnemen van contanten via geldautomaten namens een of meer kaartuitgevers die geen partij zijn bij het raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die aanbieders geen andere betalingsdiensten uitvoeren zoals opgesomd in artikel I.9, 1°.	**15° geldopnamediensten die via geldautomaten worden aangeboden door namens een of meer kaartuitgevers handelende dienstaanbieders die geen partij zijn bij de raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die dienstaanbieders geen andere betalingsdiensten als bedoeld in bijlage I verrichten. Niettemin wordt aan de cliënt de in de artikelen VII.10, VII.15, VII.18 en VII.19 bedoelde informatie over eventuele kosten voor geldopname verstrekt, zowel vóór de geldopname als na ontvangst van de contanten aan het einde van de transactie na de geldopname.**

HOOFDSTUK 4. - Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstuk 1/1 van het Wetboek van economisch recht

(Artikelen 6 tot 9 van het ontwerp)

Art. VII.4/1 § 1. Onverminderd de toepassing van artikel VII.13, 3°, en van de artikelen VII.70 en VII.71, verstrekt de betalingsdienstaanbieder ruimschoots voordat met een consument een contract voor een betaalrekening wordt aangegaan, de consument op een duurzame drager een informatiedocument betreffende de vergoedingen.	Art. VII.4/1 § 1. Onverminderd de toepassing **van artikel VII.22, 3°**, en van de artikelen VII.70 en VII.71, verstrekt de betalingsdienstaanbieder ruimschoots voordat met een consument een contract voor een betaalrekening wordt aangegaan, de consument op een duurzame drager een informatiedocument betreffende de vergoedingen.
Art.VII.4/2. § 1. Onverminderd de toepassing van de artikelen VII.18, VII.19 en VII.99 verstrekt de betalingsdienstaanbieder de consument ten minste jaarlijks, uiterlijk op de laatste dag van de maand februari, kosteloos een staat van alle vergoedingen evenals, indien toepasselijk, informatie over de in paragraaf 2, 3° en 4°, bedoelde rentevoeten, voor aan een betaalrekening verbonden diensten. Indien toepasselijk gebruikt de betalingsdienstaanbieder de gestandaardiseerde termen in de lijst van de meest representatieve aan een betaalrekening gekoppelde diensten.	Art.VII.4/2. § 1. Onverminderd de toepassing **van de artikelen VII.27, VII.28** en VII.99 verstrekt de betalingsdienstaanbieder de consument ten minste jaarlijks, uiterlijk op de laatste dag van de maand februari, kosteloos een staat van alle vergoedingen evenals, indien toepasselijk, informatie over de in paragraaf 2, 3° en 4°, bedoelde rentevoeten, voor aan een betaalrekening verbonden diensten. Indien toepasselijk gebruikt de betalingsdienstaanbieder de gestandaardiseerde termen in de lijst van de meest representatieve aan een betaalrekening gekoppelde diensten.
Art. VII.62/2, § 6. Onverminderd de toepassing van artikel VII. 29, § 2, blokkeert de overdragende betalingsdienstaanbieder vóór de in de door de consument verleende toestemming vermelde	Art. VII.62/2, § 6. Onverminderd de toepassing van **artikel VII. 37, § 2**, blokkeert de overdragende betalingsdienstaanbieder vóór de in de door de consument verleende toestemming

datum geen betaalinstrumenten, zodat de verlening van betalingsdiensten aan de consument niet wordt onderbroken gedurende het overstapproces.	vermelde datum geen betaalinstrumenten, zodat de verlening van betalingsdiensten aan de consument niet wordt onderbroken gedurende het overstapproces.
Art.VII.62/6 § 1. De betalingsdienstaanbieder stelt de volgende informatie over de overstapdienst beschikbaar voor consumenten (…) 8° de rechten overeengekomen op grond van de artikelen VII. 37 en VII.38.	Art.VII.62/6 § 1. De betalingsdienstaanbieder stelt de volgende informatie over de overstapdienst beschikbaar voor consumenten (…) 8° de rechten overeengekomen op grond van de **artikelen VII. 46 en VII.47**.

HOOFDSTUK 5. - Wijzigingen aan boek VII, titel 3, hoofdstukken 2 tot 7, van het Wetboek van economisch recht
(Artikel 10 van het wetsontwerp)

HOOFDSTUK 2. - Eenmalige betalingstransacties.	**HOOFDSTUK 2. – Informatie en voorwaarden die de betalingstransacties en raamcontracten beheersen**
Afdeling 1. Toepassingsgebied.	**Afdeling 1. – Algemene regels**
Art. VII.26. Behoudens wanneer de betalingsdienstgebruiker een consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de bepalingen van deze titel in het geheel of ten dele niet van toepassing zijn.	**Art. VII.5.** Behoudens wanneer de betalingsdienstgebruiker een consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de bepalingen van dit hoofdstuk geheel of ten dele niet van toepassing zijn. **Dit hoofdstuk is van toepassing op eenmalige betalingstransacties, op raamovereenkomsten en op de daaronder vallende betalingstransacties.**
Art. VII.23. Indien een contract betreffende betalingsdiensten, op afstand wordt gesloten, vervangt de informatie bedoeld in de artikelen VII. 7, VII. 8, VII. 12 en VII. 13, de informatie bedoeld in artikel VI. 55, § 1, van het Wetboek van economisch recht met uitzondering van 2°, c) tot g), 3°, a), d) en e), en 4°, b).	**Art. VII.6.** Indien een contract betreffende betalingsdiensten op afstand wordt gesloten, vervangt de informatie bedoeld in de artikelen **VII.14, VII.15, VII.21 en VII.22** de informatie bedoeld in artikel VI. 55, § 1, van het Wetboek van economisch recht met uitzondering van 2°, c) tot g), 3°, a), d) en e), en 4°, b).
Art. VII.24. § 1. De betalingsdienstaanbieder mag de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor krachtens deze titel verstrekte informatie.	**Art. VII.7.** § 1. De betalingsdienstaanbieder rekent de betalingsdienstgebruiker geen kosten aan voor krachtens dit hoofdstuk verstrekte informatie.
§ 2. De betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker kunnen overeenkomen dat kosten worden aangerekend voor bijkomende, veelvuldiger of met andere communicatiemiddelen verstrekte informatie dan	§ 2. De betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker kunnen overeenkomen dat kosten worden aangerekend voor bijkomende, veelvuldiger of met andere communicatiemiddelen verstrekte informatie dan

in het raamcontract is bepaald, en verstrekt op verzoek van de betalingsdienstgebruiker.	in het raamcontract is bepaald, en verstrekt op verzoek van de betalingsdienstgebruiker.
Kosten die de betalingsdienstaanbieder krachtens het vorige lid mag aanrekenen zijn passend en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder daadwerkelijk heeft gemaakt.	Kosten die de betalingsdienstaanbieder krachtens het vorige lid mag aanrekenen zijn **redelijk en in overeenstemming met** de kosten die de betalingsdienstaanbieder daadwerkelijk heeft **gedragen**.
Art. VII.25. De bewijslast inzake het naleven van de informatieverplichtingen bedoeld in deze titel komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.	**Art. VII.8**. De bewijslast inzake het naleven van de informatieverplichtingen bedoeld in dit hoofdstuk komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.
Art. VII.20. § 1. In geval van betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract ofwel uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen is dit hoofdstuk van toepassing in de mate zoals hierna bepaald:	**Art. VII.9.** § 1. In geval van betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract ofwel uitsluitend worden gebruikt **voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal** 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen is dit hoofdstuk van toepassing in de mate hierna bepaald:
1° in afwijking van de artikelen VII.12, VII. 13 en VII. 17 verstrekt de betalingsdienstaanbieder de betaler uitsluitend informatie over de voornaamste kenmerken van de betalingsdienst, met inbegrip van de wijze waarop van het betaalinstrument gebruik kan worden gemaakt, de aansprakelijkheid, alle in rekening gebrachte kosten en andere belangrijke informatie die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen, en geeft hij tevens aan waar andere in artikel VII. 13 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar zijn gesteld;	1° in afwijking van de artikelen **VII.21, VII.22 en VII.26,** verstrekt de betalingsdienstaanbieder de betaler uitsluitend informatie over de voornaamste kenmerken van de betalingsdienst, met inbegrip van de wijze waarop van het betaalinstrument gebruik kan worden gemaakt, de aansprakelijkheid, alle in rekening gebrachte kosten en andere **concrete** informatie die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen, en geeft hij tevens aan waar andere in artikel **VII.22** bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar zijn gesteld;
2° overeengekomen kan worden dat, in afwijking van artikel VII. 15 de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract voor te stellen op de wijze als bepaald in artikel VII. 12, § 1	2° er kan overeengekomen worden dat, in afwijking van artikel **VII.24** de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract voor te stellen op de wijze als bepaald in artikel **VII.21, § 1**;
3° overeengekomen kan worden dat in afwijking van de artikelen VII. 18 en VII. 19, na uitvoering van een betalingstransactie:	3° er kan overeengekomen worden dat in afwijking van de artikelen **VII.27 en VII.28**, na uitvoering van een betalingstransactie:
a) de betalingsdienstaanbieder uitsluitend een referentie verstrekt of beschikbaar stelt waarmee de gebruiker van de betalingsdienst de	a) de betalingsdienstaanbieder uitsluitend een referentie verstrekt of beschikbaar stelt waarmee de gebruiker van de betalingsdienst de

betalingstransactie, het daarmee gemoeide bedrag en de kosten ervan kan identificeren, en/of in het geval van verschillende gelijkaardige betalingstransacties aan dezelfde begunstigde, uitsluitend informatie over het totale bedrag en de kosten van deze betalingstransacties;	betalingstransactie, het daarmee gemoeide bedrag en de kosten ervan kan identificeren, en/of in het geval van verschillende gelijkaardige betalingstransacties aan dezelfde begunstigde, uitsluitend informatie over het totale bedrag en de kosten van **die** betalingstransacties;
b) de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de onder a) bedoelde informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of als de verstrekking hiervan voor de betalingsdienstaanbieder uit technisch oogpunt onmogelijk is.	b) de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de onder a) bedoelde informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of als de verstrekking hiervan voor de betalingsdienstaanbieder uit technisch oogpunt onmogelijk is. **De betalingsdienstaanbieder biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren**.
De betalingsdienstaanbieder biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren.	
§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de in § 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.	§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in § 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.
Art. VII.21. § 1. De betalingen vinden plaats in de valuta die tussen de partijen zijn overeengekomen.	**Art. VII.10**. § 1. De betalingen vinden plaats in de valuta die tussen de partijen zijn overeengekomen.
§ 2. Wanneer vóór het initiëren van de betalingstransactie een valutawisseldienst wordt aangeboden door een derde ten aanzien van. het raamcontract en wanneer die valutawisseldienst op het verkooppunt of door de begunstigde wordt aangeboden, stelt de partij die de valutawisseldienst aan de betaler aanbiedt, de betaler in kennis van alle aan te rekenen kosten, alsook van de wisselkoers die bij de omrekening van de betalingstransactie zal worden gehanteerd.	§ 2. Wanneer vóór het initiëren van de betalingstransactie een valutawisseldienst wordt aangeboden door een derde ten aanzien van het raamcontract en wanneer die valutawisseldienst **bij een geldautomaat**, op het verkooppunt of door de begunstigde wordt aangeboden, stelt de partij die de valutawisseldienst aan de betaler aanbiedt, de betaler in kennis van alle aan te rekenen kosten, alsook van de wisselkoers die bij de omrekening van de betalingstransactie zal worden gehanteerd.
De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst.	De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst**.**
De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst.	**De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst.**

13

Art. VII.22. Wanneer de begunstigde een vergoeding verlangt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, wordt de betaler daarover door de begunstigde ingelicht voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.	**Art. VII.11.** Wanneer de begunstigde een vergoeding verlangt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, wordt de betaler daarover door de begunstigde ingelicht voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.
Wanneer een betalingsdienstaanbieder of een derde een vergoeding verlangt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, licht hij de betalingsdienstgebruiker daarover in voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.	Wanneer de betalingsdienstaanbieder of een derde **die bij de transactie is betrokken**, een vergoeding verlangt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, licht hij de betalingsdienstgebruiker daarover in voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.
	De betaler is alleen verplicht de in het eerste en tweede lid bedoelde vergoedingen te betalen, indien het volledige bedrag ervan bekend is gemaakt voordat de betalingstransactie is geïnitieerd.
	Afdeling 2 – Eenmalige betalingstransacties
	Onderafdeling 1 – Toepassingsgebied
Art. VII.5. § 1. Dit hoofdstuk is van toepassing op eenmalige betalingstransacties die niet onder een raamcontract vallen.	**Art. VII.12.** Deze afdeling is van toepassing op eenmalige betalingstransacties die niet onder een raamcontract vallen.
	Onderafdeling 2 – Voorafgaande informatie en voorwaarden
Art. VII.6. Wanneer een betalingsopdracht voor een eenmalige betalingstransactie wordt doorgegeven via een onder een raamcontract vallend betaalinstrument, is de betalingsdienstaanbieder niet verplicht informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen die reeds uit hoofde van een raamcontract met een andere betalingsdienstaanbieder aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt of volgens het raamcontract aan hem zal worden verstrekt.	**Art. VII.13.** Wanneer een betalingsopdracht voor een eenmalige betalingstransactie wordt doorgegeven via een onder een raamcontract vallend betaalinstrument, is de betalingsdienstaanbieder niet verplicht informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen die reeds uit hoofde van een raamcontract met een andere betalingsdienstaanbieder aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt of volgens het raamcontract aan hem zal worden verstrekt.
Art. VII.7. § 1. Voordat de betalingsdienstgebruiker gebonden is door een contract of een aanbod betreffende een eenmalige betalingstransactie dient de betalingsdienstaanbieder hem op een gemakkelijk toegankelijke wijze de in artikel VII.8 bedoelde informatie en voorwaarden ter beschikking te stellen.	**Art. VII.14.** § 1. Voordat de betalingsdienstgebruiker gebonden is door een contract of een aanbod betreffende een eenmalige betalingstransactie dient de betalingsdienstaanbieder hem op een gemakkelijk toegankelijke wijze de in artikel **VII.15** bedoelde informatie en voorwaarden **met betrekking tot zijn eigen diensten** ter beschikking te stellen.

Deze informatie en voorwaarden worden door de betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, verstrekt op een duurzame drager. De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in de taal of de talen van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.	Deze informatie en voorwaarden worden door de betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betalingsdienstgebruiker, verstrekt op een duurzame drager. De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm meegedeeld in de taal of de talen van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.
§ 2. Indien het contract betreffende een eenmalige betalingstransactie op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.	§ 2. Indien het contract betreffende een eenmalige betalingstransactie op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.
§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit § 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpcontract betreffende een eenmalige betalingstransactie of de ontwerpbetalingsopdracht waarin de in artikel VII. 8 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.	§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit paragraaf 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpcontract betreffende een eenmalige betalingstransactie of de ontwerpbetalingsopdracht waarin de in artikel **VII.15** bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.
Art. VII.8. § 1. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken of ter beschikking te stellen informatie en voorwaarden bevat minstens:	**Art. VII.15.** § 1. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken of ter beschikking te stellen informatie en voorwaarden **door de betalingsdienstaanbieder** bevatten minstens:
1° gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt voor een correcte uitvoering van een betalingsopdracht;	1° gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt **opdat een betalingsopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd**;
2° de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdienst;	2° de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdienst;
3° alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van eventuele kosten;	3° alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, desgevallend, de uitsplitsing **van die** kosten;

15

4° desgevallend, de bij de betalingstransactie toe te passen werkelijke wisselkoers of referentiewisselkoers.	4° desgevallend, de bij de betalingstransactie toe te passen werkelijke wisselkoers of referentiewisselkoers.
	§ 2. Voorafgaand aan de initiëring verstrekt of stelt de betalingsinitiatiedienstaanbieder de volgende duidelijke en volledige informatie ter beschikking aan de betaler:
	1° de identiteit van de betalingsdienstinitiatieaanbieder, desgevallend met inbegrip van zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig andere contactgegevens, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstinitiatieaanbieder, en
	2° de gegevens betreffende de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden.
§ 2. Desgevallend moeten de overige in artikel VII. 13 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze aan de betalingsdienstgebruiker ter beschikking worden gesteld.	§ 3. Voor zover van toepassing worden de overige in artikel **VII.22** bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk en toegankelijke wijze ter beschikking van de betalingsdienstgebruiker gesteld.
	Onderafdeling 3. – Informatie na initiëring of ontvangst van een betalingsopdracht en na uitvoering van de transactie
	Art. VII.16. Wanneer een betalingsopdracht via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, worden door de betalingsinitiatiedienstaanbieder, naast de in artikel VII.15 vermelde informatie en voorwaarden, onmiddellijk na de initiëring ten behoeve van de betaler en, indien van toepassing, de begunstigde, alle volgende gegevens verstrekt of ter beschikking gesteld:

	1° de bevestiging dat de betalingsopdracht met succes bij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler is geïnitieerd;
	2° een referentie aan de hand waarvan de betaler en de begunstigde kunnen uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, in voorkomend geval, de begunstigde kan uitmaken om welke betaler het gaat, alsmede alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;
	3° het bedrag van de betalingstransactie;
	4° in voorkomend geval het bedrag van de voor de transactie aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten.
	Art. VII.17. Wanneer een betalingsopdracht via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, stelt hij de referentie van de betalingstransactie ter beschikking van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler.
Art. VII.9. Onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht wordt, op de wijze bedoeld in artikel VII. 7, § 1, de volgende informatie door de betalingsdienstaanbieder van de betaler, aan de betaler verstrekt of ter beschikking gesteld:	**Art. VII.18.** Onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht worden door de betalingsdienstaanbieder van de betaler **alle hierna genoemde gegevens met betrekking tot zijn eigen diensten**, op dezelfde wijze als in artikel **VII.14, § 1**, aan de betaler verstrekt of ter beschikking gesteld :
1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;	1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;
2° het bedrag van de betalingstransactie in de in de betalingsopdracht gebruikte valuta;	2° het bedrag van de betalingstransactie in de betalingsopdracht gebruikte valuta;
3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten;	3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten;

17

4° desgevallend, de wisselkoers gehanteerd door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie, of een desbetreffende referentie, indien deze verschilt van de overeenkomstig artikel VII. 8, § 1, 4°, aangeboden wisselkoers en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;	4° desgevallend, de wisselkoers gehanteerd door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie, of een desbetreffende referentie, indien deze verschilt van de overeenkomstig artikel **VII.15, § 1, 4°,** aangeboden wisselkoers en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;
5° de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.	5° de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.
Art. VII.10. Onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie wordt, op de wijze bedoeld in artikel VII. 7, § 1, de volgende informatie door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, aan de begunstigde verstrekt of ter beschikking gesteld:	**Art. VII.19.** Onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie worden door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde **alle navolgende gegevens met betrekking tot zijn eigen diensten**, op dezelfde wijze als in artikel **VII.14, § 1,** is bepaald, aan de begunstigde verstrekt of ter beschikking gesteld:
1° de referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;	1° een referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie **overgedragen** informatie;
2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de geldmiddelen ter beschikking van de begunstigde worden gesteld;	2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de geldmiddelen ter beschikking van de begunstigde worden gesteld;
3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de begunstigde verschuldigde kosten en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten;;	3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de begunstigde verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, een uitsplitsing van de bedragen van die kosten;
4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;	4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalings-transactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;
5° de valutadatum van de creditering.	5° de valutadatum van de creditering.
	Afdeling 3. – Raamcontract en de daaronder vallende afzonderlijke betalingstransacties
	Onderafdeling 1. – Toepassingsgebied
Art. VII.20. Dit hoofdstuk is van toepassing op betalingstransacties die onder een raamcontract vallen.	**Art. VII.20**. Deze afdeling is van toepassing **op een raamcontract en** op de betalingstransacties die onder een raamcontract vallen.

	Onderafdeling 2 – Voorafgaande informatie en voorwaarden
Art. VII.12. § 1. Te gelegener tijd voordat de betalingsdienstgebruiker door een raamcontract of aanbod gebonden is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder hem op een duurzame drager de in artikel VII. 13 bedoelde informatie en voorwaarden.	**Art. VII.21.** § 1. **Ruim** voordat de betalingsdienstgebruiker door een raamcontract of aanbod gebonden is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder hem op een duurzame drager de in artikel **VII.22** bedoelde informatie en voorwaarden.
De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in de taal van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.	De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in de taal van het taalgebied waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die tussen de partijen is overeengekomen.
§ 2. Wanneer het raamcontract op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan § 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na het sluiten van het raamcontract aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.	§ 2. Wanneer het raamcontract op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan paragraaf 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na het sluiten van het raamcontract aan zijn verplichtingen voortvloeiend uit genoemde paragraaf.
§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit § 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpraamcontract waarin de in artikel VII. 13 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.	§ 3. De verplichtingen voortvloeiend uit paragraaf 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpraamcontract waarin de in artikel **VII.22** bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.
Wanneer het raamcontract betrekking heeft op de opening van een betaalrekening en de mogelijkheid bestaat dat de consument een overschrijding wordt toegestaan, dan vermeldt het raamcontract de informatie omtrent de debetrentevoet bedoeld in artikel VII. 71, § 2, tweede lid, 5°. De betalingsdienstaanbieder verstrekt in elk geval, op een duurzame drager, die informatie regelmatig, ongeacht of er een daadwerkelijke overschrijding plaats vindt of niet.	Wanneer het raamcontract betrekking heeft op de opening van een betaalrekening en de mogelijkheid bestaat dat de consument een overschrijding wordt toegestaan, dan vermeldt het raamcontract de informatie omtrent de debetrentevoet bedoeld in artikel VII. 71, § 2, tweede lid, 5°. De betalingsdienstaanbieder verstrekt in elk geval, op een duurzame drager, die informatie regelmatig, ongeacht of er een daadwerkelijke overschrijding plaatsvindt of niet.
Art. VII.13. De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken informatie en voorwaarden bevat minstens de volgende elementen betreffende:	**Art. VII.22.** De aan de betalingsdienstgebruiker te verstrekken informatie en voorwaarden bevat minstens de volgende elementen betreffende:
1° de betalingsdienstaanbieder :	1° de betalingsdienstaanbieder:

a) de identiteit van de betalingsdienstaanbieder, desgevallend zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig ander adres, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstaanbieder, en	a) de identiteit van de betalingsdienstaanbieder, desgevallend zijn ondernemingsnummer, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in België waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig andere **contactgegevens**, met inbegrip van het e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstaanbieder, en
b) de gegevens betreffende de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden,	b) de gegevens betreffende de bevoegde toezichthoudende prudentiële autoriteit en het relevante register bij deze autoriteit waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden
2° het gebruik van een betalingsdienst :	2° het gebruik van een betalingsdienst:
a) een beschrijving van de voornaamste kenmerken van de aan te bieden betalingsdienst, en, desgevallend, een beschrijving van de gebruiksmogelijkheden van het betaalinstrument en in het bijzonder het feit of de mogelijkheid bestaat uitgavenlimieten voor het gebruik van het betaalinstrument overeenkomstig artikel VII. 29, § 1, overeen te komen,	a) een beschrijving van de voornaamste kenmerken van de aan te bieden betalingsdienst, en, desgevallend, een beschrijving van de gebruiksmogelijkheden van het betaalinstrument en in het bijzonder het feit of de mogelijkheid bestaat uitgavenlimieten voor het gebruik van het betaalinstrument overeenkomstig artikel **VII.37, § 1**, overeen te komen,
b) de gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betalingsopdracht correct kan worden uitgevoerd,	b) de gedetailleerde informatie of de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betalingsopdracht correct kan worden **geïnitieerd** of uitgevoerd,
c) de vorm waarin en de procedure volgens welke de instemming met het uitvoeren van een betalingstransactie wordt gegeven, respectievelijk wordt ingetrokken, overeenkomstig de artikelen VII. 27 en VII. 41, .	c) de vorm waarin en de procedure volgens welke de instemming met **het initiëren van een betalingsopdracht of** het uitvoeren van een betalingstransactie wordt gegeven, respectievelijk wordt ingetrokken, overeenkomstig de artikelen **VII.32 en VII.50**,
d) een referentie aan het in artikel VII. 39 omschreven tijdstip van ontvangst van een betalingsopdracht en aan het eventueel door de betalingsdienstaanbieder bepaalde uiterste tijdstip,	d) een referentie aan het in artikel **VII.48** omschreven tijdstip van ontvangst van een betalingsopdracht en aan het eventueel door de betalingsdienstaanbieder bepaalde uiterste tijdstip,

20

e) de maximumuitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdiensten,	e) de maximale uitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdiensten,
	f) bij betaalinstrumenten op basis van een kaart met co-badging, de rechten van de betalingsdienstgebruiker uit hoofde van artikel 8 van Verordening (EU) 2015/751;
3° de kosten, rentevoeten en wisselkoersen :	3° de kosten, rentevoeten en wisselkoersen:
a) alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten,	a) alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn, **waaronder de kosten die gerelateerd zijn aan de wijze waarop en de frequentie waarmee uit hoofde van deze richtlijn gegevens worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld, en**, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten,
b) desgevallend, de toe te passen rentevoet op jaarbasis en wisselkoers, of, indien referentierentevoet e. wisselkoers te hanteren zijn, de wijze van berekening van de feitelijke interesten en de relevante datum en de index of basis voor de vaststelling van die referentierentevoet o. wisselkoers en	b) desgevallend, de toe te passen rentevoet op jaarbasis en wisselkoers, of, indien referentie-rentevoet en -wisselkoers te hanteren zijn, de wijze van berekening van de feitelijke interesten en de relevante datum en de index of basis voor de vaststelling van die referentierentevoet of – wisselkoers, en
c) indien overeengekomen, de onmiddellijke toepassing van wijzigingen in de referentierentevoet o. wisselkoers en de informatievereisten met betrekking tot de wijzigingen overeenkomstig artikel VII.15, § 2,	c) indien overeengekomen, de onmiddellijke toepassing van wijzigingen in de referentierentevoet of wisselkoers en de informatievereisten met betrekking tot de wijzigingen overeenkomstig artikel **VII.24, § 2**,
4° de communicatie :	4° de communicatie;
a) desgevallend, de technieken voor communicatie, met inbegrip van de technische vereisten van de apparatuur van de betalingsdienstgebruiker, zoals tussen de partijen voor de mededeling van informatie en kennisgevingen overeenkomstig deze wet overeengekomen;	a) desgevallend, de communicatiemiddelen, met inbegrip van de technische vereisten van de apparatuur **en software** van de betalingsdienstgebruiker, zoals tussen de partijen voor de mededeling van informatie en kennisgevingen overeenkomstig deze wet overeengekomen;
b) de wijze waarop en de frequentie waarmee informatie krachtens deze wet wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld;	b) de wijze waarop en de frequentie waarmee informatie krachtens deze wet wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld;
c) de taal of talen waarin het raamcontract wordt gesloten en waarin de communicatie gedurende de	c) de taal of talen waarin het raamcontract wordt gesloten en waarin de communicatie gedurende

looptijd van de contractuele betrekking plaatsvindt, en	de looptijd van de contractuele betrekking plaatsvindt, en
d) het recht van de betalingsdienstgebruiker om de contractuele voorwaarden van het raamcontract en informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel VII.14 te ontvangen,	d) het recht van de betalingsdienstgebruiker om de contractuele voorwaarden van het raamcontract en informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel **VII.23** te ontvangen,
5° de beschermende en corrigerende maatregelen	5° de beschermende en corrigerende maatregelen
a) desgevallend, een beschrijving van de risico's en de voorzorgsmaatregelen die de betalingsdienstgebruiker neemt om de veilige bewaring van een betaalinstrument te waarborgen, alsook de wijze waarop de betalingsdienstaanbieder in kennis wordt gesteld voor de toepassing van artikel VII. 30, § 1, 2°,	a) desgevallend, een beschrijving van de ~~risico's en de~~ voorzorgsmaatregelen die de betalingsdienstgebruiker neemt om de veilige bewaring van een betaalinstrument te waarborgen, alsook de wijze waarop de betalingsdienstaanbieder in kennis wordt gesteld voor de toepassing van artikel **VII.38, § 1, 2**°,
	b) de beveiligde procedure volgens welke de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker in kennis stelt van een vermoede of daadwerkelijke fraude en van beveiligingsdreigingen;
b) indien overeengekomen, de voorwaarden waaronder de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehoudt het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren overeenkomstig artikel VII. 29,	c) indien overeengekomen, de voorwaarden waaronder de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehoudt het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren overeenkomstig artikel **VII.37**,
c) de aansprakelijkheid van de betaler overeenkomstig artikel VII. 36, met inbegrip van de vermelding van het relevante bedrag,	d) de aansprakelijkheid van de betaler overeenkomstig artikel **VII.44**, met inbegrip van de vermelding van het relevante bedrag,
d) de wijze waarop en de termijn waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder in kennis stelt van een niet-toegestane of foutief uitgevoerde betalingstransactie overeenkomstig artikel VII. 33, onder vermelding van de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties overeenkomstig artikel VII. 35,	e) de wijze waarop en de termijn waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder in kennis stelt van een niet-toegestane **of onjuist geïnitieerde** of foutief uitgevoerde betalingstransactie overeenkomstig artikel **VII.41**, onder vermelding van de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties overeenkomstig artikel **VII.43**,
e) de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de artikelen VII. 49 tot VII. 51,	f) de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de **initiëring of** uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de artikelen **VII.55/3** tot **VII.55/5**,

f) de voorwaarden voor terugbetaling overeenkomstig de artikelen VII. 37 en VII. 38,

6° de wijziging en de opzegging van het raamcontract

a) indien overeengekomen, het feit dat de betalingsdienstgebruiker geacht wordt overeenkomstig artikel VII. 15 wijzigingen in de voorwaarden te hebben aanvaard tenzij hij de betalingsdienstaanbieder vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt,

b) de looptijd van het raamcontract,

c) het recht van de betalingsdienstgebruiker om een raamcontract op te zeggen en alle afspraken met betrekking tot de opzegging overeenkomstig de artikelen VII.15, § 1 en VII. 16,

7° de rechtsmiddelen :

a) de contractuele bepalingen inzake het op de overeenkomst toepasselijke recht en/of inzake de bevoegde rechter,

b) de klachten- en de buitengerechtelijke beroepsprocedures die voor de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig boek XVI openstaan met inbegrip van het geografisch adres van de instelling waartoe de betalingsdienstgebruiker zijn klachten kan richten, waaronder de benaming en het adres van de Algemene Directie Economische Inspectie bij de FOD Economie

VII.14. Gedurende de contractuele looptijd heeft de betalingsdienstgebruiker te allen tijde het recht de contractuele voorwaarden van het raamcontract alsmede de in artikel VII.13 vermelde informatie en voorwaarden op een duurzame drager te vragen.

g) de voorwaarden voor terugbetaling overeenkomstig de artikelen **VII.46** en **VII.47**,

6° de wijziging en de opzegging van het raamcontract:

a) indien overeengekomen, het feit dat de betalingsdienstgebruiker geacht wordt overeenkomstig artikel **VII.24** wijzigingen in de voorwaarden te hebben aanvaard tenzij de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat de wijzigingen niet worden aanvaard,

b) de looptijd van het raamcontract,

c) het recht van de betalingsdienstgebruiker om een raamcontract op te zeggen en alle afspraken met betrekking tot de opzegging overeenkomstig de artikelen **VII.24, § 1 en VII.25,**

7° de rechtsmiddelen :

a) elke contractuele bepaling inzake het op de overeenkomst toepasselijke recht en/of inzake de bevoegde rechter,

b) de klachten- en **buitengerechtelijke geschillenregelingen** die voor de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig boek XVI openstaan met inbegrip van het geografisch adres van de instelling waartoe de betalingsdienstgebruiker zijn klachten kan richten, waaronder de benaming en het adres van de Algemene Directie Economische Inspectie bij de FOD Economie.

Art. VII.23. Gedurende de contractuele looptijd heeft de betalingsdienstgebruiker te allen tijde het recht de contractuele voorwaarden van het raamcontract alsmede de in artikel **VII.22** vermelde informatie en voorwaarden op een duurzame drager te vragen.

Onderafdeling 2. – Wijziging van de voorwaarden en opzegging van het raamcontract

Art.VII.15. § 1. Elke wijziging van het raamcontract en van de in artikel VII. 13 vermelde informatie en voorwaarden wordt uiterlijk twee maanden vóór de datum van de beoogde inwerkingtreding ervan door de betalingsdienstaanbieder voorgesteld op dezelfde wijze als in artikel VII. 12, § 1, is bepaald.

Art. VII.24. Elke wijziging van het raamcontract en van de in artikel **VII.22** vermelde informatie en voorwaarden wordt uiterlijk twee maanden vóór de datum van de beoogde inwerkingtreding ervan door de betalingsdienstaanbieder voorgesteld op dezelfde wijze als in artikel **VII.21, § 1**, is bepaald. **De betalingsdienstgebruiker kan de wijzigingen vóór de beoogde datum van inwerkingtreding aanvaarden of verwerpen.**

In geval artikel VII. 13, 6°, a), van toepassing is, deelt de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker mee dat hij wordt geacht deze wijzigingen te hebben aanvaard indien hij de betalingsdienstaanbieder niet vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt.

In het geval dat artikel **VII.22, 6°, a),** van toepassing is, deelt de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker mee dat hij wordt geacht deze wijzigingen te hebben aanvaard indien hij de betalingsdienstaanbieder niet vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt.

In dat geval vermeldt de betalingsdienstaanbieder eveneens dat de betalingsdienstgebruiker het recht heeft het raamcontract onmiddellijk kosteloos op te zeggen voor de datum waarop de voorgestelde wijzigingen van toepassing worden

De betalingsdienstaanbieder stelt de betalingsdienstgebruiker er ook van in kennis dat wanneer de betalingsdienstgebruiker deze wijzigingen verwerpt, de betalingsdienstgebruiker het recht heeft de raamcontract kosteloos, met onmiddellijke ingang, te beëindigen tot de datum waarop de wijziging van toepassing zou worden.

§ 2. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers kunnen met onmiddellijke ingang zonder kennisgeving worden toegepast, mits het recht daartoe in het raamcontract is overeengekomen en de wijzigingen gebaseerd zijn op de overeenkomstig artikel VII. 13, 3°, b) en c), overeengekomen referentierentevoet of wisselkoers.

§ 2. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers kunnen met onmiddellijke ingang zonder kennisgeving worden toegepast, mits het recht daartoe in het raamcontract is overeengekomen en de wijzigingen gebaseerd zijn op de overeenkomstig artikel **VII.22, 3°, b**) en c), overeengekomen referentierentevoet of wisselkoers.

De betalingsdienstgebruiker wordt zo spoedig mogelijk van elke wijziging in de rentevoet in kennis gesteld op dezelfde wijze als in artikel VII. 12, § 1, is bepaald, tenzij door de partijen is overeengekomen dat de informatie met een specifieke frequentie of op een specifieke wijze wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers die ten gunste van de betalingsdienstgebruiker uitvallen, kunnen zonder kennisgeving worden toegepast.

De betalingsdienstgebruiker wordt zo spoedig mogelijk van elke wijziging in de rentevoet in kennis gesteld op dezelfde wijze als in artikel **VII.21, § 1,** is bepaald, tenzij door de partijen is overeengekomen dat de informatie met een specifieke frequentie of op een specifieke wijze wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers die ten gunste van de betalingsdienstgebruiker uitvallen, kunnen zonder kennisgeving worden toegepast.

§ 3. Wijzigingen in de bij betalingstransacties gebruikte rentevoet of wisselkoers worden uitgevoerd en berekend op een neutrale wijze die betalingsdienstgebruikers niet discrimineert.	§ 3. Wijzigingen in de bij betalingstransacties gebruikte rentevoet of wisselkoers worden uitgevoerd en berekend op een neutrale wijze die betalingsdienstgebruikers niet discrimineert.
Art.VII.16. § 1. De betalingsdienstgebruiker kan het raamcontract te allen tijde kosteloos opzeggen met onmiddellijke ingang, tenzij een opzegtermijn van maximaal één maand werd overeengekomen.	**Art. VII.25**. §1. De betalingsdienstgebruiker kan het raamcontract te allen tijde kosteloos opzeggen met onmiddellijke ingang, tenzij een opzegtermijn van maximaal één maand werd overeengekomen.
Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder een voor onbepaalde duur gesloten raamcontract opzeggen op de wijze als bepaald in artikel VII. 12, § 1, mits inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee maanden.	Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder een voor onbepaalde duur gesloten raamcontract opzeggen op de wijze als bepaald in artikel **VII.21, § 1,** mits inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twee maanden.
§ 2. Op gezette tijden aangerekende kosten voor betalingsdiensten zijn slechts naar evenredigheid verschuldigd door de betalingsdienstgebruiker tot aan het einde van het contract. Indien die kosten vooraf zijn betaald, worden zij naar evenredigheid onverwijld terugbetaald vanaf de maand volgend op de datum van de beëindiging.	§ 2. Op gezette tijden aangerekende kosten voor betalingsdiensten zijn slechts naar evenredigheid verschuldigd door de betalingsdienstgebruiker tot aan het einde van het contract. Indien die kosten vooraf zijn betaald, worden zij naar evenredigheid onverwijld terugbetaald vanaf de maand volgend op de datum van de beëindiging.
De betalingsdienstverlener zal het positieve saldo, met inbegrip van alle intresten waarop hij of zij ingevolge de wettelijke en reglementaire bepalingen en de algemene voorwaarden recht heeft, van de betaalrekening, zonder bijkomende kost aan de betalingsdienstgebruiker uitbetalen hetzij overschrijven op een door de betalingsdienstgebruiker aangegeven betaalrekening van een betalingsdienstverlener.	De betalingsdienstverlener betaalt het positieve saldo, met inbegrip van alle intresten waarop hij of zij ingevolge de wettelijke en reglementaire bepalingen en de algemene voorwaarden recht heeft, van de betaalrekening, zonder bijkomende kost aan de betalingsdienstgebruiker uit hetzij overschrijven op een door de betalingsdienstgebruiker aangegeven betaalrekening van een betalingsdienstverlener.
Na het afsluiten van een betaalrekening is de betalingsdienstverlener ertoe gehouden de door de betalingsdienstgebruiker op jaarbasis betaalde beheerskosten voor de betaalrekening terug te betalen naar evenredigheid van het aantal volledige kalendermaanden vanaf de maand volgend op de datum van het afsluiten van de rekening tot het einde van de periode waarvoor de beheerskosten werden betaald.	Na het afsluiten van een betaalrekening is de betalingsdienstverlener ertoe gehouden de door de betalingsdienstgebruiker op jaarbasis betaalde beheerskosten voor de betaalrekening terug te betalen naar evenredigheid van het aantal volledige kalendermaanden vanaf de maand volgend op de datum van het afsluiten van de rekening tot het einde van de periode waarvoor de beheerskosten werden betaald.
§ 3. Dit artikel is eveneens van toepassing op de spaarrekeningen bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot	§ 3. Dit artikel is eveneens van toepassing op de spaarrekeningen bedoeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 27 augustus 1993 tot

uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992	uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.
	Onderafdeling 4. – Afzonderlijke betalingstransacties
Art.VII.17. In geval van een door de betaler geïnitieerde afzonderlijke betalingstransactie uit hoofde van een raamcontract, verstrekt een betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betaler en voorafgaand aan deze betalingstransactie, duidelijke informatie over haar maximum uitvoeringstermijn en de door de betaler verschuldigde kosten en, desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten.	**Art. VII.26**. In geval van een door de betaler geïnitieerde afzonderlijke betalingstransactie uit hoofde van een raamcontract, verstrekt een betalingsdienstaanbieder, op verzoek van de betaler en voorafgaand aan deze betalingstransactie, duidelijke informatie over: 1° haar maximum uitvoeringstermijn, 2° de door de betaler verschuldigde kosten en, 3° en desgevallend, de uitsplitsing van de bedragen van deze kosten.
Art.VII.18. § 1. Nadat het bedrag van een afzonderlijke betalingstransactie van de rekening van de betaler is gedebiteerd of, indien de betaler geen betaalrekening gebruikt, na de ontvangst van de betalingsopdracht, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler op de wijze als bedoeld in artikel VII. 12, § 1, de betaler onverwijld de volgende informatie :	**Art. VII.27**. § 1. Nadat het bedrag van een afzonderlijke betalingstransactie van de rekening van de betaler is gedebiteerd of, indien de betaler geen betaalrekening gebruikt, na de ontvangst van de betalingsopdracht, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler op de wijze als bedoeld in artikel **VII.21, § 1**, de betaler onverwijld de volgende informatie:
1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;	1° een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, desgevallend, de informatie betreffende de begunstigde;
2° het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betalingsopdracht gebruikte valuta;	2° het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betalingsopdracht gebruikte valuta;
3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en voor zover van toepassing, de uitsplitsing daarvan, ofwel de aan de betaler aan te rekenen debetinteresten;	3° het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en voor zover van toepassing**, de uitsplitsing van de bedragen van die kosten,** ofwel de door de betaler verschuldigde debetinterest;
4° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;	**4**° desgevallend, de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;

5° de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.	5° de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.
§ 2. Een raamcontract kan de voorwaarde omvatten dat de in § 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op de overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.	§ 2. Een raamcontract **omvat** de voorwaarde dat **de betaler kan vragen** dat de in paragraaf 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand **kosteloos** wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op de overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.
§ 3. De Koning kan, in afwijking van § 2 en volgens de modaliteiten die hij bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de betalingsdienstaanbieder verplichten om de in § 1 bedoelde informatie eenmaal per maand kosteloos op papier op vraag van de betaler te verstrekken	§ 3. De Koning kan, in afwijking van paragraaf 2 en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de betalingsdienstaanbieder verplichten om ,**op vraag van de betaler** de in paragraaf 1 bedoelde informatie eenmaal per maand kosteloos **op een duurzame drager** te verstrekken.
VII.19. § 1. Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde op de wijze als bepaald in artikel VII. 12, § 1, de begunstigde onverwijld de volgende informatie :	**Art. VII.28.** § 1. Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde op de wijze als bepaald in artikel **VII.21, § 1,** de begunstigde onverwijld de volgende informatie:
1° de referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;	1° de referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, desgevallend, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;
2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd;	2° het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd;
3° het bedrag van de voor de betalingstransactie verschuldigde kosten, en voor zover van toepassing de uitsplitsing daarvan, ofwel de aan de begunstigde aan te rekenen interesten;	3° het bedrag van de voor de betalingstransactie verschuldigde kosten, en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van **de bedragen van die kosten,** ofwel de aan de begunstigde aan te rekenen interesten;
4° voor zover van toepassing, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;	4° voor zover van toepassing, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;

5° de valutadatum van de creditering.	5° de valutadatum van de creditering.
§ 2. Een raamcontract kan de voorwaarde bevatten dat de in § 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op een overeengekomen wijze die de begunstigde de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.	§ 2. Een raamcontract kan de voorwaarde **omvatten** dat de in paragraaf 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand wordt verstrekt of ter beschikking wordt gesteld op een overeengekomen wijze die de begunstigde de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren, teneinde hem toe te laten zijn uitgaven op een redelijke manier bij te houden.
§ 3. De Koning kan, in afwijking van § 2 en volgens de modaliteiten die hij bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd besluit, de betalingsdienstaanbieder verplichten om de in § 1 bedoelde informatie eenmaal per maand kosteloos op papier op vraag van de begunstigde te verstrekken.	§ 3. De Koning kan, in afwijking van paragraaf 2 en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de betalingsdienstaanbieder verplichten om de in paragraaf 1 bedoelde informatie ten minste eenmaal per maand kosteloos op **een duurzame drager op vraag van de begunstigde te verstrekken.**
Art.VII.54. Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de artikelen VII. 27, § 3, VII. 28, VII. 34, VII. 36 tot VII. 38, VII. 41, VII. 49 tot VII. 51, en VII. 55, § 1, in het geheel of ten dele niet van toepassing zijn. Partijen kunnen ook een andere termijn overeenkomen dan die welke is bepaald in artikel VII. 33	**Art.VII.29.** Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, kunnen partijen overeenkomen dat de artikelen **VII.30, § 1, VII.32, § 3, VII.33, VII.42, VII.44, VII.46 en VII.47, VII.50, VII.55/3 tot VII.55/7**, in het geheel off ten dele niet van toepassing zijn. Partijen kunnen ook een andere termijn overeenkomen dan die welke is bepaald in artikel **VII.41**.
Art.VII.55. § 1. De betalingsdienstaanbieder mag uit hoofde van de artikelen VII. 27 tot VII. 53 en behoudens andersluidende bepaling, de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn verplichtingen.	**Art.VII.30.** § 1. De betalingsdienstaanbieder mag uit hoofde van de artikelen **VII.32 tot VII.55/9 en VII.55/13 tot VII.56** en behoudens andersluidende bepaling, de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn verplichtingen.
In afwijking van de voorgaande leden, kan de betalingsdienstaanbieder kosten aanrekenen in de gevallen bedoeld in de artikelen VII. 40, § 1, VII. 41, vijfde lid, of VII. 48, § 2, voor zover dit in het raamcontract werd overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder en in de mate dat de aan te rekenen kosten passend zijn en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder feitelijk gemaakt heeft.	In afwijking van de voorgaande lid, kan de betalingsdienstaanbieder kosten aanrekenen in de gevallen bedoeld in de artikelen **VII.49, § 1, VII.50, vijfde lid, of VII.55/2, § 4**, voor zover dit in het raamcontract werd overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder en in de mate dat de aan te rekenen kosten passend zijn en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder feitelijk gedragen heeft.

§ 2. Wanneer met een betalingstransactie geen valutawissel gemoeid is, betalen de betaler en de begunstigde elk voor zich de door hun respectieve betalingsdienstaanbieder in rekening gebrachte kosten.	§ 2. **Voor betalingstransacties die binnen de Europese Unie worden verricht, waarbij de betalingsdienstaanbieders van zowel de betaler als de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder, zich binnen de Unie bevinden, betalen de begunstigde en** de betaler elk voor zich de kosten die hun respectieve betalingsdienstaanbieder in rekening brengt.
§ 3. De betalingsdienstaanbieder belet niet dat de begunstigde van de betaler een vergoeding vraagt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument.	**§ 3. Het de begunstigde verboden om aan de betaler een vergoeding te vragen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument en voor betalingsdiensten waarop Verordening (EU) 260/2012 van toepassing is.**
Deze vergoeding mag niet hoger zijn dan de werkelijke kosten voor de begunstigde als gevolg van het gebruik van dit betaalinstrument.	~~Deze vergoeding mag niet hoger zijn dan de werkelijke kosten voor de begunstigde als gevolg van het gebruik van dit betaalinstrument.~~
In afwijking van het eerste lid, kan de Koning, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, rekening houdend met de noodzaak om de mededinging en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen, de begunstigde het recht ontzeggen of inperken om een vergoeding te vragen voor het verrichten van betalingstransacties met behulp van een betaalinstrument.	~~In afwijking van het eerste lid, kan de Koning, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, rekening houdend met de noodzaak om de mededinging en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen, de begunstigde het recht ontzeggen of inperken om een vergoeding te vragen voor het verrichten van betalingstransacties met behulp van een betaalinstrument.~~
De Koning kan ook, bij een in de Ministerraad overlegd besluit, maxima bepalen voor de vergoedingen, ongeacht de benaming of de vorm, die door de betalingsdienstaanbieder aan de begunstigde worden aangerekend voor de terbeschikkingstelling van uitrusting die het verstrekken van betalingsdiensten verbonden met een betaalinstrument vergemakkelijken.	**§ 4.** De Koning kan ~~ook~~, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, maxima bepalen voor de vergoedingen, ongeacht de benaming of de vorm, die door de betalingsdienstaanbieder aan de begunstigde worden aangerekend voor de terbeschikkingstelling van uitrusting die het verstrekken van betalingsdiensten verbonden met een betaalinstrument vergemakkelijken.
Art.VII.56. § 1. In geval van betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract ofwel uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen, kunnen	**Art. VII.31.** § 1. **Met betrekking tot betaalinstrumenten die overeenkomstig** de raamcontract uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 euro ofwel een uitgavenlimiet van 150 euro hebben of waarop maximaal een bedrag van 150 euro tegelijk kan worden opgeslagen, kunnen

betalingsdienstaanbieders met hun betalingsdienstgebruikers overeenkomen dat :

1° artikelen VII. 30, § 1, 2°, VII. 31, 3° en 4°, en VII. 36, § 2, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument niet kan worden geblokkeerd of verder gebruik ervan niet kan worden voorkomen;

2° artikelen VII. 34, VII. 35, en VII. 36, § 1, eerste en tweede lid, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of de betalingsdienstaanbieder om andere redenen inherent aan het betaalinstrument niet het bewijs kan leveren dat de betalingstransactie is toegestaan;

3° in afwijking van artikel VII. 40, § 1, de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de betalingsdienstgebruiker in kennis te stellen van de weigering van een betalingsopdracht als uit de context duidelijk blijkt dat de opdracht niet is uitgevoerd;

4° in afwijking van artikel VII. 41 de betaler de betalingsopdracht niet kan herroepen nadat hij de betalingsopdracht heeft overgemaakt of de begunstigde heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingstransactie;

5° in afwijking van de artikelen VII. 44 en VII. 45, andere uitvoeringstermijnen worden toegepast.

§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in § 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.

§ 3. De artikelen VII. 35 en VII. 36 zijn ook van toepassing op elektronisch geld, tenzij de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet de mogelijkheid heeft de betaalrekening of het betaalinstrument te blokkeren en het instrument voldoet aan de gebruiksvoorwaarden zoals bedoeld in de inleidende bepaling van § 1.

betalingsdienstaanbieders met hun betalingsdienstgebruikers overeenkomen dat:

1° artikelen **VII.38, § 1, 2°, VII.39, 3° en 4°, en VII.44, § 2**, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument niet kan worden geblokkeerd of verder gebruik ervan niet kan worden voorkomen;

2° artikelen **VII.42, VII.43, en VII.44, § 1**, eerste en vierde lid, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of de betalingsdienstaanbieder om andere redenen inherent aan het betaalinstrument niet het bewijs kan leveren dat de betalingstransactie is toegestaan;

3° in afwijking van artikel **VII.49, § 1,** de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de betalingsdienstgebruiker in kennis te stellen van de weigering van een betalingsopdracht als uit de context duidelijk blijkt dat de opdracht niet is uitgevoerd;

4° in afwijking van artikel **VII.50** de betaler de betalingsopdracht niet kan herroepen nadat hij de betalingsopdracht heeft overgemaakt of de begunstigde heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingstransactie;

5° in afwijking van de artikelen **VII.53 en VII.54,** andere uitvoeringstermijnen worden toegepast.

§ 2. Voor binnenlandse betalingstransacties kan de Koning, bij een besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de in paragraaf 1, eerste lid, genoemde bedragen verlagen of verdubbelen, en voor voorafbetaalde betaalinstrumenten verhogen tot 500 euro.

§ 3. De artikelen **VII.43 en VII.44** zijn ook van toepassing op elektronisch geld, tenzij de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet de mogelijkheid heeft de betaalrekening **waarop het elektronisch geld is opgeslage**n te blokkeren, en de rekening waarop het elektronisch geld opgeslagen is of het betaalinstrument te blokkeren en het instrument voldoet aan de gebruiksvoorwaarden zoals

	bedoeld in de inleidende bepaling van paragraaf 1.
	§ 4. De Koning kan de afwijking van de toepassing van de artikelen VII. 43 en VII. 44 beperken tot betaalrekeningen waarop het elektronisch geld is opgeslagen, of tot betaalinstrumenten met een bepaalde waarde.
	Afdeling 2. – Toestaan van betalingstransacties
	Onderafdeling 1. – Instemming met de uitvoering van betalingsopdrachten en bevestiging betreffende de beschikbaarheid van geldmiddelen
Art. VII.27. § 1. Een betalingstransactie wordt pas als toegestaan aangemerkt indien de betaler heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingsopdracht.	**Art. VII. 32.** § 1. Een betalingstransactie wordt pas als toegestaan aangemerkt indien de betaler heeft ingestemd met de uitvoering van de betalingsopdracht.
Een betalingstransactie kan voorafgaand aan de uitvoering of, indien overeengekomen door de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder, na de uitvoering door de betaler worden toegestaan.	**Een betalingstransactie kan voorafgaand aan de uitvoering of, indien overeengekomen door de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder, na de uitvoering door de betaler worden toegestaan.**
§ 2. De instemming om een betalingstransactie of een reeks betalingstransacties te doen uitvoeren wordt verleend in de tussen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder overeengekomen vorm en volgens de overeengekomen procedure.	§ 2. De instemming om een betalingstransactie of een reeks betalingstransacties te doen uitvoeren wordt verleend in de tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder overeengekomen vorm en volgens de overeengekomen procedure.
	De instemming met de uitvoering van een betalingstransactie kan ook worden verleend via de begunstigde of de betalingsinitiatiedienstaanbieder.
Bij gebreke van een dergelijke instemming wordt een betalingstransactie als niet toegestaan aangemerkt.	**Zonder instemming** wordt een betalingstransactie als niet-toegestaan aangemerkt.
§ 3. De instemming kan te allen tijde door de betaler worden ingetrokken, doch uiterlijk op het tijdstip van het onherroepelijk worden bedoeld in artikel VII. 41.	§ 3. De instemming kan te allen tijde door de betaler worden ingetrokken, doch uiterlijk op het tijdstip van het onherroepelijk worden bedoeld in artikel **VII.50.**
Hetzelfde geldt voor een instemming met de uitvoering van een reeks betalingstransacties, die	Hetzelfde geldt voor een instemming met de uitvoering van een reeks betalingstransacties, die

kan worden ingetrokken met als gevolg dat iedere toekomstige betalingstransactie als niet-toegestaan wordt aangemerkt.	kan worden ingetrokken met als gevolg dat iedere toekomstige betalingstransactie als niet-toegestaan wordt aangemerkt.
	§ 4. De procedure voor het verlenen van de instemming wordt overeengekomen tussen de betaler en de relevante betalingsdienstaanbieder(s).
VII.28. § 1. De totstandkoming van de domiciliëring vereist het verlenen van een lastgeving door de betaler aan, naargelang, één of meerdere van de hierna volgende personen :	**Art. VII.33.** § 1. De totstandkoming van de domiciliëring vereist het verlenen van een lastgeving door de betaler aan, naargelang, één of meerdere van de hierna volgende personen:
1° de begunstigde;	1° de begunstigde;
2° de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde;	2° de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde;
3° de betalingsdienstaanbieder van de betaler.	3° de betalingsdienstaanbieder van de betaler.
Een exemplaar dient overhandigd te worden aan de betaler	Een exemplaar op duurzame drager dient overhandigd te worden aan de betaler.
§ 2. Ongeacht of de lastgeving bedoeld in § 1, eerste lid, al dan niet is opgenomen in hetzelfde instrumentum van de hoofdverbintenis waarvan zij uitvoering waarborgt, beantwoordt de lastgeving minstens aan de volgende voorwaarden :	**§** 2. Ongeacht of de lastgeving bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, al dan niet is opgenomen in hetzelfde instrumentum van de hoofdverbintenis waarvan zij uitvoering waarborgt, beantwoordt de lastgeving minstens aan de volgende voorwaarden:
1° een uitdrukkelijke instemming van de betaler; .	1° een uitdrukkelijke instemming en ondertekening van de betaler;
2° de te geven volmacht moet uitdrukkelijk verwijzen naar de onderliggende overeenkomst die op haar beurt de draagwijdte van de gedomicilieerde schuldvorderingen bepaalt met betrekking tot de aard, de vervaltermijn en zo mogelijk het juiste bedrag.	2° de te geven volmacht moet uitdrukkelijk verwijzen naar de onderliggende overeenkomst die op haar beurt de draagwijdte van de gedomicilieerde schuldvordering bepaalt met betrekking tot de aard, de vervaltermijn en zo mogelijk het juiste bedrag.
De domiciliëring kan slechts rechtgeldig tot stand komen indien de betaler voorafgaand in kennis werd gesteld van de onderliggende overeenkomst.	De domiciliëring kan slechts rechtsgeldig tot stand komen indien de betaler voorafgaand in kennis werd gesteld van de onderliggende overeenkomst.
§ 3. Onverminderd de toepassing van artikel VII. 37, § 3, indien het juiste bedrag of de datum van debitering niet bepaald is bij het sluiten van de domiciliëring, geeft de begunstigde hiervan kennis aan de betaler op de overeengekomen datum	§ 3. Onverminderd de toepassing van artikel **VII.46, § 3**, indien het juiste bedrag of de datum van debitering niet bepaald is bij het sluiten van de domiciliëring, geeft de begunstigde hiervan kennis aan de betaler op de overeengekomen

binnen een redelijke termijn voorafgaand aan het initiëren van iedere betalingstransactie	datum binnen een redelijke termijn voorafgaand aan het initiëren van iedere betalingstransactie.
§ 4. Een domiciliëring en de hiermee verbonden lastgeving kan door elke partij ten allen tijde rechtsgeldig worden opgezegd, door de kennisgeving aan de medecontractant/tegenpartij.	§ 4. Een domiciliëring en de hiermee verbonden lastgeving kan door elke partij ten allen tijde rechtsgeldig worden opgezegd, door kennisgeving aan de medecontractant/tegenpartij.
De opzegging van de domiciliëring door de betaler is rechtsgeldig, en tegenstelbaar aan al zijn lasthebbers, wanneer de betaler hiervan kennis geeft hetzij aan zijn schuldeiser, hetzij aan zijn betalingsdienstaanbieder indien dit laatste uitdrukkelijk werd overeengekomen	De opzegging van de domiciliëring door de betaler is rechtsgeldig, en tegenstelbaar aan al zijn lasthebbers, wanneer de betaler hiervan kennis geeft hetzij aan zijn schuldeiser, hetzij aan zijn betalingsdienstaanbieder indien dit laatste uitdrukkelijk werd overeengekomen.
	VII.34. § 1. De betaler kan de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder verzoeken om hem de identificatie van de betalingsdienstaanbieder mee te delen die de bevestiging van de beschikbaarheid van de fondsen in overeenstemming met artikel 58, § 1 van de wet van 11 maart 2018 heeft gevraagd en het antwoord dat deze ontving.
	§ 2. Dit artikel is niet van toepassing op betalingstransacties die zijn geïnitieerd met op kaarten gebaseerde betaalinstrumenten waarop elektronisch geld is opgeslagen.
	Art. VII.35. § 1. De betaler heeft het recht om gebruik te maken van een betalingsinitiatiedienstaanbieder teneinde toegang te krijgen tot betalingsinitiatiediensten, tenzij de betaalrekening niet online toegankelijk is.
	§ 2. Wanneer de betaler uitdrukkelijk instemming verleent voor een overeenkomstig artikel VII.32 uit te voeren betaling, voert de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de in paragraaf 3 van dit artikel vermelde handelingen uit, teneinde het recht van de betaler om van de betalingsinitiatiedienst gebruik te maken, te waarborgen.
	§ 3. De rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder, naast de voorwaarden bepaald in artikel 48 van de wet van 11 maart 2018 door de betalingsinitiatiedienstaanbieder:

a) verstrekt onmiddellijk na ontvangst van de betalingsopdracht van een betalingsinitiatiedienstaanbieder alle informatie over de initiëring van de betalingstransactie, alsmede alle informatie die toegankelijk is voor de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder met betrekking tot de uitvoering van de betalingstransactie, aan de betalingsinitiatiedienstaanbieder, of stelt deze informatie ter beschikking;

b) behandelt door de diensten van een betalingsinitiatiedienstaanbieder verzonden betalingsopdrachten niet anders, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, dan door de betaler rechtstreeks verzonden betalingsopdrachten, tenzij om objectieve redenen:

§ 4. Het aanbieden van betalingsinitiatiediensten mag niet afhangen van het bestaan van een contractuele relatie tussen de betalingsinitiatiedienstaanbieder en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder voor dat doeleinde.

VII.36. § 1. Naast de voorwaarden bepaald in artikel 57, § 2, van de wet van 11 maart 2018, in verband met betaalrekeningen, behandelt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de door de diensten van een rekeninginformatiedienstaanbieder verzonden verzoeken om gegevens zonder enige discriminatie , tenzij dit gebaseerd is op objectieve redenen.

§ 2. Het aanbieden van rekeninginformatiediensten mag niet afhangen van het bestaan van een contractuele relatie tussen de rekeninginformatiedienstaanbieder en de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder voor dat doeleinde.

Onderafdeling 3. – Restricties op het gebruik van het betaalinstrument en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders

Art. VII.29. § 1. Wanneer voor het verlenen van de instemming van een specifiek betaalinstrument gebruik wordt gemaakt, kunnen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder uitgavenlimieten overeenkomen voor betalingsdiensten die met dat betaalinstrument zijn verricht.

§ 2. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehouden een betaalinstrument te blokkeren om objectief gerechtvaardigde redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument, het vermoeden van niet-toegestaan of bedrieglijk gebruik van het betaalinstrument of, in geval van een betaalinstrument met een kredietovereenkomst, het aanzienlijk toegenomen risico dat de betaler niet in staat is zijn betalingsplicht na te komen.

In die gevallen informeert de betalingsdienstaanbieder de betaler op de overeengekomen wijze, onverminderd de toepassing van artikel VII. 98, § 2, van de blokkering van het betaalinstrument en van de redenen daarvoor, indien mogelijk voordat het betaalinstrument wordt geblokkeerd, en ten laatste onmiddellijk daarna.

De informatieverstrekking, bedoeld in het voorgaande lid, is niet vereist wanneer dit objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of verboden is krachtens andere toepasselijke wetgeving.

De betalingsdienstaanbieder deblokkeert het betaalinstrument of vervangt dit door een nieuw betaalinstrument zodra de redenen voor de blokkering niet langer bestaan.

Art. VII.37. § 1. **Wanneer voor de mededeling van de instemming gebruik wordt gemaakt van een specifiek betaalinstrument,** kunnen de betaler en de betalingsdienstaanbieder uitgavenlimieten overeenkomen voor betalingstransacties die met dat betaalinstrument zijn **uitgevoerd.**

§ 2. Indien zulks in de raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehouden een betaalinstrument te blokkeren om objectief gerechtvaardigde redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument, een vermoeden van niet-toegestaan of frauduleus gebruik van het betaalinstrument of, in geval van een betaalinstrument met een kredietlijn, een aanzienlijk toegenomen risico dat de betaler niet in staat is zijn betalingsplicht na te komen.

In dergelijke gevallen informeert de betalingsdienstaanbieder de betaler op de overeengekomen wijze, onverminderd de toepassing van artikel VII.98, § 2, van de blokkering van het betaalinstrument en van de redenen daarvoor, indien mogelijk voordat het betaalinstrument wordt geblokkeerd, en ten laatste onmiddellijk daarna.

De informatieverstrekking, bedoeld in het voorgaande lid, is niet vereist wanneer dit objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of verboden is krachtens andere wetgeving.

De betalingsdienstaanbieder deblokkeert het betaalinstrument of vervangt dit door een nieuw betaalinstrument zodra de redenen voor de blokkering niet langer bestaan.

In de gevallen dat de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de toegang ontzegt tot een betaalrekening aan een rekeninginformatiedienstaanbieder of aan een betalingsdienstaanbieder in uitvoering van de voorwaarden bepaald in artikel 57, § 3, van de wet van 11 maart 2018, informeert de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de betaler in de overeengekomen vorm over de

	ontzegging van toegang tot de betaalrekening en over de redenen daarvoor.
	Indien mogelijk wordt deze informatie aan de betaler meegedeeld voordat de toegang wordt ontzegd, en ten laatste onmiddellijk daarna, tenzij het verstrekken van die informatie objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of krachtens de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten of ander wetgeving verboden is.
	Onderafdeling 4. – Plichten met betrekking tot betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens
Art. VII.30. § 1. De betalingsdienstgebruiker die gemachtigd is om een betaalinstrument te gebruiken, voldoet aan de volgende verplichtingen :	**Art. VII.38.** § 1. De betalingsdienstgebruiker die gemachtigd is een betaalinstrument te gebruiken, voldoet aan de volgende verplichtingen:
1° hij gebruikt het betaalinstrument overeenkomstig de voorwaarden die op de uitgifte en het gebruik van het betaalinstrument van toepassing zijn;	1° gebruikt het betaalinstrument overeenkomstig de voorwaarden die op de uitgifte en het gebruik van het betaalinstrument van toepassing zijn ; **deze voorwaarden moeten objectief, niet-discriminerend en evenredig zijn;**
2° hij stelt de betalingsdienstaanbieder, of de door laatstgenoemde aangeduide entiteit, onverwijld in kennis wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal of onrechtmatig gebruik van het betaalinstrument of van het niet-toegestane gebruik ervan.	**2° stelt, wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal, het onrechtmatig gebruik of het niet-toegestane gebruik van het betaalinstrument, de betalingsdienstaanbieder of de door laatstgenoemde gespecifieerde entiteit daarvan onverwijld in kennis.**
§ 2. Voor de toepassing van § 1, 1°, neemt de betalingsdienstgebruiker, zodra hij een betaalinstrument ontvangt, alle redelijke maatregelen om de veiligheid van het betaalinstrument en de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken ervan te waarborgen	§ 2. Voor de toepassing van paragraaf 1, 1°, neemt de betalingsdienstgebruiker, zodra hij een betaalinstrument ontvangt, **in het bijzonder** alle redelijke maatregelen om de veiligheid van de persoonlijke beveiligingsgegevens ervan te waarborgen.
Art. VII.31. De betalingsdienstaanbieder die het betaalinstrument uitgeeft, voldoet aan de volgende verplichtingen :	**Art. VII.39.** De betalingsdienstaanbieder die het betaalinstrument uitgeeft, voldoet aan de volgende verplichtingen:
1° hij zorgt ervoor dat de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken van een betaalinstrument	1° zorgt ervoor dat de **persoonlijke beveiligingsgegevens** niet toegankelijk zijn voor

niet toegankelijk zijn voor andere partijen dan de betalingsdienstgebruiker die gerechtigd is het betaalinstrument te gebruiken, onverminderd de verplichtingen van de betalingsdienstgebruiker bedoeld in artikel VII. 30;	andere partijen dan de betalingsdienstgebruiker die gerechtigd is het betaalinstrument te gebruiken, onverminderd de verplichtingen van de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig artikel **VII.38**;
2° hij zendt niet ongevraagd een betaalinstrument toe, tenzij een betaalinstrument dat reeds aan de betalingsdienstgebruiker verstrekt is, moet worden vervangen;	2° zendt niet ongevraagd een betaalinstrument toe, tenzij een betaalinstrument dat reeds aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, moet worden vervangen;
3° hij zorgt ervoor dat er te allen tijde passende middelen beschikbaar zijn om de betalingsdienstgebruiker in staat te stellen een kennisgeving bedoeld in artikel VII. 30, § 1, 2°, te verrichten of om deblokkering te verzoeken op grond van artikel VII. 29, § 2, laatste lid, de betalingsdienstaanbieder verstrekt de betalingsdienstgebruiker desgevraagd de middelen waarmee laatstgenoemde kan bewijzen, tot achttien maanden na de kennisgeving, dat hij een dergelijke kennisgeving heeft gedaan;	3° zorgt ervoor dat te allen tijde passende middelen beschikbaar zijn om de betalingsdienstgebruiker in staat in te stellen een kennisgeving **krachtens artikel VII.38, § 1, 2°, te doen of om deblokkering van het betaalinstrument te verzoeken op grond van art. VII.37, § 2, laatste lid;** de betalingsdienstaanbieder verstrekt de betalingsdienstgebruiker desgevraagd de middelen waarmee laatstgenoemde kan bewijzen, tot achttien maanden na de kennisgeving, dat hij een dergelijke kennisgeving heeft gedaan;
	4° biedt de betalingsdienstgebruiker de mogelijkheid de in artikel VII.38, § 1, 2°, bedoelde kennisgeving kosteloos te doen en brengt, voor zover er al kosten zijn, alleen de rechtstreeks aan dat instrument gerelateerde vervangingskosten in rekening ;
4° hij belet dat het betaalinstrument nog kan worden gebruikt zodra de kennisgeving overeenkomstig artikel VII. 30, § 1, 2°, is verricht;	5° belet dat het betaalinstrument nog kan worden gebruikt nadat de kennisgeving krachtens artikel **VII.38, § 1**, 2°is gedaan;
5° hij draagt het risico van het zenden van een betaalinstrument aan de betaler of het zenden van elk middel dat het gebruik ervan toelaat, in het bijzonder de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken	6° hij draagt het risico van het zenden van een betaalinstrument aan de betaler of het zenden van elk middel dat het gebruik ervan toelaat, in het bijzonder de gepersonaliseerde **beveiligingsgevevens.**
Art. VII.32. De betalingsdienstaanbieder dient een interne registratie bij te houden van de betalingstransacties, gedurende een periode van ten minste vijf jaar te rekenen vanaf de uitvoering van de transacties.	**VII.40**. De betalingsdienstaanbieder dient een interne registratie bij te houden van de betalingstransacties, gedurende een periode van ten minste ten jaar te rekenen vanaf de uitvoering van de transacties.
Deze bepaling doet geen afbreuk aan andere wettelijke bepalingen inzake het leveren van bewijsstukken.	Deze bepaling doet geen afbreuk aan andere wettelijke bepalingen inzake het leveren van bewijsstukken.

Onderafdeling 5. – Kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties

Art. VII.33. De betalingsdienstgebruiker die zich rekenschap geeft van ofwel een niet-toegestane betalingstransactie, ofwel een niet correct uitgevoerde betalingstransactie, welke aanleiding geeft tot een vordering, met inbegrip van een vordering bedoeld in de artikelen VII. 49 tot VII. 51, verkrijgt alleen rechtzetting van zijn betalingsdienstaanbieder indien hij hem onverwijld en uiterlijk dertien maanden na de valutadatum van de debitering of creditering, kennis geeft van de bewuste transactie, tenzij de betalingsdienstaanbieder, desgevallend, de informatie betreffende die betalingstransactie niet overeenkomstig de artikelen VII. 4 tot VII. 26 van dit boek heeft verstrekt of ter beschikking heeft gesteld.

Art. VII.41. § 1. De betalingsdienstgebruiker die zich rekenschap geeft **van een niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransactie welke aanleiding geeft** tot een vordering, met inbegrip van een vordering bedoeld in de artikelen **VII.55/3 tot VII.55/7, verkrijgt van de betalingsdienstaanbieder alleen rechtzetting van zulke transactie indien de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder onverwijld** en uiterlijk dertien maanden na de valutadatum van de debitering of creditering kennis geeft van de bewuste transactie, tenzij de betalingsdienstgebruiker, desgevallend, de informatie betreffende die betalingstransactie niet overeenkomstig de artikelen VII. 4 tot VII. 26 van dit boek heeft verstrekt of ter beschikking heeft gesteld.

§ 2. Wanneer een betalingsinitiatiedienstaanbieder bij de transactie betrokken is, verkrijgt de betalingsdienstgebruiker rectificatie van de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder krachtens § 1, onverminderd artikel VII.43, § 2, en artikel VII.55/6.

Art. VII.34. § 1. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan of aanvoert dat de betalingstransactie niet correct is uitgevoerd, is zijn betalingsdienstaanbieder gehouden het bewijs te leveren dat de betalingstransactie geauthentiseerd is, juist geregistreerd en geboekt is en niet door een technische storing of enig ander falen is beïnvloed.

Art. VII.42. § 1. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan of aanvoert dat de betalingstransactie niet correct is uitgevoerd, is de betalingsdienstaanbieder gehouden het bewijs te leveren dat de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd, is geboekt en niet door een technische storing of enig ander falen **van de door de betalingsdienstaanbieder aangeboden diensten** is beïnvloed.

Indien de betalingstransactie geïnitieerd wordt via een betalingsinitiatiedienstaanbieder, levert de betalingsinitiatiedienstaanbieder het bewijs dat, binnen zijn bevoegdheid, de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd en niet door een technische

storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

§ 2. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan, vormt het feit dat het gebruik van een betaalinstrument door de betalingsdienstaanbieder is geregistreerd op zichzelf niet noodzakelijkerwijze afdoende bewijs dat de betalingstransactie door de betaler is toegestaan of dat de betaler bedrieglijk heeft gehandeld of opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer van zijn verplichtingen uit hoofde van artikel VII. 30 niet is nagekomen.

.

§ 2. Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan, vormt het feit dat het gebruik van een betaalinstrument door de betalingsdienstaanbieder, **daaronder in voorkomend geval de betalingsinitiatiedienstaanbieder begrepen**, is geregistreerd, op zichzelf niet noodzakelijkerwijze afdoende bewijs dat de betalingstransactie door de betaler is toegestaan of dat de betaler frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer van de verplichtingen uit hoofde van artikel **VII.38** niet is nagekomen.

De betalingsdienstaanbieder, daaronder in voorkomend geval de betalingsinitiatiedienstaanbieder begrepen, verstrekt ondersteunend bewijs om fraude of grove nalatigheid van de zijde van de betaler te bewijzen.

§ 3. De Koning kan de regels opleggen waaraan het bewijs inzake de authentificatie, de registratie en het boeken van de betwiste betalingstransactie, moet voldoen. Hij kan een onderscheid maken in functie van de aard van de betalingstransactie en het betaalinstrument dat werd gebruikt voor het initiëren van een betalingsopdracht. De Koning kan eveneens de sancties bepalen die van toepassing zijn bij niet-naleving van de aldus opgelegde regels

§ 3. De Koning kan de regels opleggen waaraan het bewijs inzake de authentificatie, de registratie van het boeken van de betwiste betalingstransactie, moet voldoen. Hij kan een onderscheid maken in functie van de aard van de betalingstransactie en het betaalinstrument dat werd gebruikt voor het initiëren van een betalingsopdracht. De Koning kan eveneens de sancties bepalen die van toepassing zijn bij niet-naleving van de aldus opgelegde regels.

Onderafdeling 6. – Aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties

Art. VII.35. Onverminderd de toepassing van artikel VII. 33 dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler, in geval van een niet-toegestane betalingstransactie, na een prima facie onderzoek met betrekking tot bedrog in hoofde van de betaler, de betaler onmiddellijk het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug te betalen en, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, te herstellen in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-

Art. VII.43. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel VII.41 dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler, in geval van een niet-toegestane betalingstransactie, de betaler onmiddellijk het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug te betalen **en in elk geval uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag, nadat hij zich rekenschap heeft gegeven van de transactie of daarvan in kennis is gesteld, uitgezonderd**

toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden, desgevallend vermeerderd met de rente op dat bedrag.

indien de betalingsdienstaanbieder van de betaler redelijke gronden heeft om fraude te vermoeden en deze gronden schriftelijk aan de FOD Economie meedeelt.

In voorkomend geval herstelt de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betaalrekening die met dat bedrag is gedebiteerd in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

In dit verband wordt er ook voor gezorgd dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler uiterlijk de datum is waarop het bedrag was gedebiteerd.

§ 2. Indien de betalingstransactie via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder onmiddellijk, en in elk geval uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag, het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

Ingeval de betalingsinitiatiedienstaanbieder aansprakelijk is voor de niet-toegestane betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder op diens verzoek onmiddellijk voor de geleden verliezen of voor naar aanleiding van het terugbetalen van de betaler betaalde bedragen, waaronder het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie.

Overeenkomstig artikel VII.42, § 1, is de betalingsinitiatiedienstaanbieder gehouden te bewijzen dat, binnen zijn bevoegdheid, de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betalingsdienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

Bovendien dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler de eventueel verdere financiële gevolgen, in het bijzonder het bedrag van de door de betalingsdienstgebruiker gedragen kosten ter bepaling van de te vergoeden schade, te vergoeden.

Art. VII.36. § 1. In afwijking van artikel VII. 35 draagt de betaler tot aan de kennisgeving verricht overeenkomstig artikel VII. 30, § 1, 2°, het verlies tot een bedrag van ten hoogste 150 euro met betrekking tot niet-toegestane betalingstransacties dat voortvloeit uit het gebruik van een verloren of gestolen betaalinstrument of, indien de betaler heeft nagelaten de veiligheid van de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken ervan te waarborgen, uit onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument.

De betaler draagt alle verliezen die uit niet-toegestane betalingstransacties voortvloeien, indien deze zich hebben voorgedaan doordat hij hetzij bedrieglijk heeft gehandeld, hetzij opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer verplichtingen uit hoofde van artikel VII. 30 niet is nagekomen. In dergelijke gevallen is het in het eerste lid bedoelde maximumbedrag niet van toepassing.

Wanneer de betaler niet bedrieglijk heeft gehandeld of opzettelijk zijn verplichtingen uit hoofde van artikel VII. 30 heeft verzaakt, draagt hij, in afwijking van de voorgaande leden, geen enkel verlies, in volgende gevallen :

1° indien het betaalinstrument werd gebruikt zonder fysieke voorlegging en zonder elektronische identificatie;

2° indien het betaalinstrument werd nagemaakt door een derde of onrechtmatig werd gebruikt voor zover de betaler op het moment van de betwiste transactie in het bezit was van het betaalinstrument.

§ 3. Bovendien dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler of **indien van toepassing, de betalingsinitiatiedienstaanbieder,** de eventueel verdere financiële gevolgen, in het bijzonder het bedrag van de door de betalingsdienstgebruiker gedragen kosten ter bepaling van de te vergoeden schade, te vergoeden.

Art. VII.44. § 1. In afwijking van artikel VII.43 draagt de betaler tot aan de kennisgeving verricht overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°, het verlies tot een bedrag van ten hoogste 50 euro met betrekking tot niet-toegestane betalingstransacties dat voortvloeit uit het gebruik van een verloren of gestolen betaalinstrument of uit het onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument.

In afwijking van het eerste lid draagt de betaler geen enkel verlies indien:

1° het verlies, de diefstal of het onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument niet kon worden vastgesteld door de betaler voordat een betaling plaatsvond, tenzij de betaler zelf frauduleus heeft gehandeld, of

	2° het verlies is veroorzaakt door het handelen of nalaten van een werknemer, agent of bijkantoor van een betalingsdienstaanbieder of van een entiteit waaraan diens activiteiten waren uitbesteed.
	De Koning kan andere gevallen voorzien waarvoor lid 1 niet van toepassing is rekening houdend met de toekomstige technologische evolutie wat betreft het gebruik van betalingsinstrumenten, en voor zover de betaler niet frauduleus heeft gehandeld, noch opzettelijk zijn verplichtingen uit hoofde van artikel VII. 38 heeft verzaakt.
	De betaler draagt alle verliezen in verband met niet-toegestane betalingstransacties indien de betaler deze heeft geleden doordat hij frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of door grove nalatigheid een of meer van de in artikel VII. 38 genoemde verplichtingen niet is nagekomen. In die gevallen is het in de eerste alinea bedoelde maximumbedrag niet van toepassing.
	§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler geen sterke cliëntauthenticatie verlangt, draagt de betaler geen financiële verliezen tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld.
	Ingeval sterke cliëntauthenticatie door de begunstigde of de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet wordt aanvaard, wordt de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler geleden financiële schade door hen vergoed.
§ 2. Na de kennisgeving overeenkomstig artikel VII. 30 § 1, 2°, heeft het gebruik van het verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigende betaalinstrument geen financiële gevolgen voor de betaler, tenzij de betalingsdienstaanbieder bewijst dat de betaler bedrieglijk heeft gehandeld.	**§ 3.** Na de kennisgeving overeenkomstig artikel **VII.38, § 1, 2°,** heeft het gebruik van het verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigende betaalinstrument geen financiële gevolgen voor de betaler, tenzij de betalingsdienstaanbieder bewijst dat de betaler bedrieglijk heeft gehandeld.
§ 3. De bewijslast inzake bedrog, opzet of grove nalatigheid komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.	§ 4 De bewijslast inzake bedrog, opzet of grove nalatigheid komt aan de betalingsdienstaanbieder toe.

Worden onder andere beschouwd als grove nalatigheid zoals bedoeld in § 1, het feit, vanwege de betaler, zijn gepersonaliseerde veiligheidskenmerken, zoals een identificatienummer of enige andere code in een gemakkelijk herkenbare vorm te noteren, en met name op het betaalinstrument, of op een voorwerp of een document dat de betaler bij het instrument bewaart of met dat instrument bij zich draagt, alsook het feit van de betalingsdienstaanbieder, of de door laatstgenoemde aangeduide entiteit, niet onverwijld in kennis te hebben gesteld van het verlies of de diefstal.

Wat de beoordeling van de nalatigheid betreft, houdt de rechter rekening met het geheel van de feitelijke omstandigheden. Het produceren door de betalingsdienstaanbieder van de registraties bedoeld in artikel VII. 34, en het gebruik van het betaalmiddel met de code die enkel door de betalingsdienstgebruiker is gekend, vormen geen voldoende vermoeden van nalatigheid vanwege deze laatste.

Onverminderd de toepassing van lid 3, worden onder andere beschouwd als grove nalatigheid zoals bedoeld in § 1, het feit, vanwege de betaler, zijn gepersonaliseerde veiligheidsgegevens, zoals een identificatienummer of enige andere code in een gemakkelijk herkenbare vorm te noteren, en met name op het betaalinstrument, of op een voorwerp of een document dat de betaler bij het instrument bewaart of met dat instrument bij zich draagt, alsook het feit van de betalingsdienstaanbieder, of de door laatstgenoemde aangeduide entiteit, niet onverwijld in kennis te hebben gesteld van het verlies of de diefstal **overeenkomstig artikel VII.38, § 1, 2°.**

Wat de beoordeling van de nalatigheid betreft, houdt de rechter rekening met het geheel van de feitelijke omstandigheden. Het produceren door de betalingsdienstaanbieder van de registraties bedoeld in artikel VII.42, en het gebruik van het betaalmiddel met de code die enkel door de betalingsdienstgebruiker is gekend, vormen geen voldoende vermoeden van nalatigheid vanwege deze laatste.

Art. VII.45. § 1. Wanneer een betalingstransactie door of via de begunstigde in het kader van een op kaarten gebaseerde betalingstransactie wordt geïnitieerd, en het exacte bedrag niet bekend is op het moment dat de betaler instemming verleent om de betalingstransactie uit te voeren, kan de betalingsdienstaanbieder van de betaler slechts geldmiddelen op de betaalrekening van de betaler blokkeren indien de betaler instemming heeft verleend voor het exacte bedrag aan te blokkeren geldmiddelen.

Indien de begunstigde dergelijke blokkering wenst uit te oefenen voor een op een kaart gebaseerde betalingstransactie, wordt de betaler daarover door de begunstigde voorafgaand ingelicht.

§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de betaler geeft de overeenkomstig lid 1 op de betaalrekening van de betaler geblokkeerde geldmiddelen na de ontvangst van de informatie over het exacte bedrag van de

	betalingstransactie onverwijld vrij en ten laatste onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht.
	Onderafdeling 7. – Terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransacties
Art. VII.37. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler dient een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde, betalingstransactie die reeds is uitgevoerd, terug te betalen aan de betaler, indien de volgende voorwaarden vervuld zijn :	**Art. VII.46**. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler dient een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde, betalingstransactie die reeds is uitgevoerd, terug te betalen aan de betaler, indien alle volgende voorwaarden vervuld zijn:
1° toen de transactie werd toegestaan, werd het precieze bedrag van de betalingstransactie niet gespecificeerd, en;	1° bij het toestaan van de betalingstransactie, is niet het precieze bedrag van de betalingstransactie gespecificeerd;
2° het bedrag van de betalingstransactie ligt hoger dan de betaler, op grond van zijn eerdere uitgavenpatroon, de voorwaarden van zijn raamcontract en relevante aspecten van de zaak, redelijkerwijs had kunnen verwachten.	2° het bedrag van de betalingstransactie ligt hoger dan het bedrag dat de betaler, op grond van het eerdere uitgavenpatroon, de voorwaarden van de raamcontract en relevante aspecten van de zaak, redelijkerwijs had kunnen verwachten.
De betaler verstrekt de betalingsdienstaanbieder op diens verzoek de feitelijke elementen omtrent die voorwaarden.	**Op verzoek van de betalingsdienstaanbieder toont de betaler aan dat aan deze voorwaarden is voldaan.**
De terugbetaling bestaat uit het volledige bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie.	De terugbetaling bestaat in het volledige bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie.
Voor domiciliëringen kunnen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder in het raamcontract overeenkomen dat de betaler ook recht heeft op een terugbetaling door zijn betalingsdienstaanbieder als de in het eerste lid vermelde voorwaarden voor terugbetaling niet vervuld zijn.	**De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler valt niet later dan de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.**
	Onverminderd lid 3, en naast het in lid 1 bedoelde recht, heeft de betaler voor automatische afschrijvingen als bedoeld in artikel 1 van verordening (EU) nr. 260/2012, een onvoorwaardelijk recht op terugbetaling binnen de in artikel VII.47] vastgestelde termijnen.
§ 2. Voor de toepassing van § 1, eerste lid, 2°, kan de betaler evenwel geen met een valutawissel	§ 2. Voor de toepassing van lid 1, eerste alinea, 2°, voert de betaler evenwel geen met een

verband houdende redenen aanvoeren indien de referentiewisselkoers is toegepast die hij overeenkomstig artikelen VII. 8, § 1, 4° en VII. 13, 3°, b), met zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen.

§ 3. In het raamcontract tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder kan worden overeengekomen dat de betaler geen recht heeft op terugbetaling op voorwaarde dat :

1° hij zijn instemming met de uitvoering van de betalingstransactie of een reeks betalingstransacties rechtstreeks aan zijn betalingsdienstaanbieder heeft gericht, en

2° er voorafgaande informatie betreffende de toekomstige betalingstransactie gedurende ten minste vier weken voor de vervaldag op een overeengekomen wijze door de betalingsdienstaanbieder of door de begunstigde aan de betaler was verstrekt of ter beschikking was gesteld.

Art. VII.47. § 1. De betaler kan gedurende een periode van acht weken na de datum waarop de geldmiddelen zijn gedebiteerd, de in artikel VII. 37 bedoelde terugbetaling van een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie verzoeken.

§ 2. Binnen de tien werkdagen na ontvangst van een verzoek om terugbetaling betaalt de betalingsdienstaanbieder het volledige bedrag van de betalingstransactie terug, of motiveert hij waarom hij weigert tot terugbetaling over te gaan, met opgave van de instanties waarbij de betaler de zaak overeenkomstig de bepalingen van boek XV en artikel VII. 216 aanhangig kan maken indien hij de aangevoerde motivering niet aanvaardt.

Het in het eerste lid bedoelde recht van de betalingsdienstaanbieder om de terugbetaling te weigeren, is niet van toepassing in het geval bedoeld in artikel VII. 37, § 1, laatste lid

valutawissel verband houdende redenen aan indien de referentiewisselkoers is toegepast die hij overeenkomstig artikelen **VII.15, § 1, 4°, en VII.22, 3°, b),** met zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen.

§ 3. In de raamcontract tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder kan worden overeengekomen dat de betaler geen recht heeft op de terugbetaling op voorwaarde dat:

1° hij zijn instemming met de uitvoering van de betalingstransactie rechtstreeks aan de betalingsdienstaanbieder heeft gericht, en

2° er, in voorkomend geval, door de betalingsdienstaanbieder of door de begunstigde ten minste vier weken vóór de vervaldag op een overeengekomen wijze informatie betreffende de toekomstige betalingstransactie ten behoeve van de betaler was verstrekt of ter beschikking was gesteld.

Art. VII.47. § 1. De betaler kan gedurende een periode van acht weken na de datum waarop de geldmiddelen zijn gedebiteerd, de in artikel **VII.46** bedoelde terugbetaling van een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie verzoeken.

§ 2. Binnen de tien werkdagen na ontvangst van een verzoek om terugbetaling betaalt de betalingsdienstaanbieder het volledige bedrag van de betalingstransactie terug, of motiveert hij waarom hij weigert tot terugbetaling over te gaan, met opgave van de instanties waarbij de betaler de zaak overeenkomstig de bepalingen van boek XV en artikel VII.216 aanhangig kan maken indien de betaler de aangevoerde motivering niet aanvaardt.

Het in het eerste lid bedoelde recht van de betalingsdienstaanbieder om de terugbetaling te weigeren, is niet van toepassing in het geval bedoeld in artikel **VII.46, § 1, laatste lid.**

Afdeling 3. – Uitvoeren van betalingstransacties

	Onderafdeling 1. – Betalingsopdrachten en overgemaakte bedragen
Art. VII.39. § 1. Het tijdstip van ontvangst van de betalingsopdracht is het tijdstip waarop de rechtstreeks door de betaler of onrechtstreeks door of via een begunstigde gegeven betalingsopdracht door de betalingsdienstaanbieder van de betaler wordt ontvangen.	**Art. VII. 48.** § 1. Het tijdstip van ontvangst van de betalingsopdracht is het tijdstip waarop ~~de rechtstreeks door de betaler of onrechtstreeks door of via een begunstigde gegeven betalingsopdracht door~~ de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betalingsopdracht ontvangt.
	De rekening van de betaler wordt slechts na ontvangst van de betalingsopdracht gedebiteerd.
Indien het tijdstip van ontvangst voor de betalingsdienstaanbieder niet op een werkdag valt, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.	Indien het tijdstip van ontvangst voor de betalingsdienstaanbieder niet op een werkdag valt, wordt de betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.
De betalingsdienstaanbieder kan een uiterste tijdstip aan het einde van een werkdag vaststellen, na welk tijdstip een ontvangen betalingsopdracht geacht wordt op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.	De betalingsdienstaanbieder kan een uiterste tijdstip aan het einde van een werkdag vaststellen, na welk tijdstip een ontvangen betalingsopdracht geacht wordt op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.
§ 2. Indien de betalingsdienstgebruiker die een betalingsopdracht initieert, en zijn betalingsdienstaanbieder overeenkomen dat de uitvoering van de betalingsopdracht aanvangt hetzij op een specifieke datum, hetzij aan het einde van een bepaalde termijn, hetzij op de dag waarop de betaler geldmiddelen ter beschikking van zijn betalingsdienstgebruiker heeft gesteld, wordt het tijdstip van ontvangst van de opdracht voor de toepassing van artikel VII. 44 geacht op de overeengekomen dag te vallen.	§ 2. Indien de betalingsdienstgebruiker die een betalingsopdracht initieert en de betalingsdienstaanbieder overeenkomen dat de uitvoering van de betalingsopdracht aanvangt op een specifieke datum, aan het einde van een bepaalde termijn of op de dag waarop de betaler geldmiddelen ter beschikking van de betalingsdienstaanbieder heeft gesteld, wordt het tijdstip van ontvangst van de opdracht voor de toepassing van artikel **VII.53** geacht op de overeengekomen dag te vallen.
Indien de overeengekomen dag geen werkdag is voor de betalingsdienstaanbieder, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.	Indien de overeengekomen dag geen werkdag is voor de betalingsdienstaanbieder, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.
Art. VII.49. § 1. Wanneer de betalingsdienstaanbieder weigert een betalingsopdracht uit te voeren, wordt de betalingsdienstgebruiker in kennis gesteld van deze weigering en, indien mogelijk, van de redenen daarvoor en van de procedure voor de correctie van eventuele feitelijke onjuistheden die tot de weigering hebben geleid, onverminderd de	**Art. VII.49.** § 1. Wanneer de betalingsdienstaanbieder **weigert een betalingsopdracht uit te voeren of een betalingstransactie te initiëren**, wordt de betalingsdienstgebruiker in kennis gesteld van deze weigering en, indien mogelijk, van de redenen daarvoor en van de procedure voor de correctie van eventuele feitelijke onjuistheden

toepassing van artikel 12 van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme of andere toepasselijke wetgeving die dit verbiedt.

die tot de weigering hebben geleid, onverminderd de toepassing van **de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten** of andere toepasselijke wetgeving die dit verbiedt.

De betalingsdienstaanbieder verstrekt zo spoedig mogelijk de kennisgeving of stelt deze ter beschikking op de overeengekomen wijze, en in elk geval binnen de termijnen bedoeld in artikel VII. 44.

De kennisgeving wordt door de betalingsdienstaanbieder zo spoedig mogelijk op de overeengekomen wijze verstrekt of ter beschikking gesteld, en in elk geval binnen de **overeenkomstig artikel VII.53 vermelde termijnen.**

In het raamcontract kan de voorwaarde worden gesteld dat de betalingsdienstaanbieder voor die kennisgeving kosten mag aanrekenen indien de weigering objectief gerechtvaardigd is.

In het raamcontract kan de voorwaarde worden gesteld dat de betalingsdienstaanbieder voor die kennisgeving r**edelijke** kosten mag aanrekenen indien de weigering objectief gerechtvaardigd is.

§ 2. Indien alle in het raamcontract van de betaler gestelde voorwaarden vervuld zijn, weigert de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet een toegestane betalingsopdracht uit te voeren, ongeacht of de betalingsopdracht door een betaler dan wel door een begunstigde is geïnitieerd, onverminderd de toepassing van [2 artikel 19, § 2, tweede lid, en boek II, titel 3, hoofdstuk 2, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten]2 of andere toepasselijke wetgeving die dit verbiedt.

§ 2. Indien alle in het raamcontract van de betaler gestelde voorwaarden vervuld zijn, weigert de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet een toegestane betalingsopdracht uit te voeren, ongeacht of de betalingsopdracht door een betaler, **onder meer door een betalingsinitiatiedienstaanbieder,** dan wel door **of via** een begunstigde is geïnitieerd, onverminderd de toepassing van de wet **van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten** of andere toepasselijke wetgeving die dit verbiedt.

§ 3. Voor de toepassing van de artikelen VII. 44, VII. 49 en VII. 50 wordt een betalingsopdracht waarvan de uitvoering is geweigerd, geacht niet ontvangen te zijn.

§ 3. Voor de toepassing van de artikelen **VII.53, VII.55/3 en VII.55/4** wordt een betalingsopdracht waarvan de uitvoering is geweigerd, geacht niet ontvangen te zijn.

Art. VII.41. De betalingsdienstgebruiker kan een betalingsopdracht niet meer herroepen zodra de betalingsdienstaanbieder van de betaler die heeft ontvangen, tenzij anders is bepaald in dit artikel.

Art. VII.50. De betalingsdienstgebruiker herroept een betalingsopdracht niet meer zodra de betalingsdienstaanbieder van de betaler die heeft ontvangen, tenzij anders is bepaald in dit artikel.

Wanneer de betalingstransactie door of via de begunstigde is geïnitieerd, kan de betaler de betalingsopdracht niet herroepen nadat hij de betalingsopdracht of zijn instemming met de

Ingeval de betalingstransactie door **een betalingsinitiatiedienstaanbieder dan wel door of via een begunstigde wordt geïnitieerd,** kan de betaler de betalingsopdracht niet meer herroepen nadat **hij aan de**

uitvoering van de betalingstransactie aan de begunstigde heeft verstrekt.	**betalingsinitiatiedienstaanbieder instemming heeft verleend om de betalingstransactie te initiëren, dan wel aan de begunstigde instemming heeft verleend om de betalingstransactie uit te voeren.**
In het geval van een domiciliëring en onverminderd de rechten inzake terugbetaling kan de betaler de betalingsopdracht evenwel herroepen, ten laatste aan het einde van de werkdag die voorafgaat aan de overeengekomen dag waarop de betaalrekening wordt gedebiteerd.	In het geval van een **automatische afschrijving** en onverminderd de rechten inzake terugbetaling kan de betaler de betalingsopdracht evenwel herroepen, ten laatste aan het einde van de werkdag die voorafgaat aan **de dag waarop de betaalrekening volgens afspraak wordt gedebiteerd.**
In het in artikel VII. 39, § 2, bedoelde geval kan de betalingsdienstgebruiker een betalingsopdracht herroepen tot uiterlijk het einde van de werkdag die aan de overeengekomen dag voorafgaat.	In het in artikel **VII.48, § 2**, bedoelde geval kan de betalingsdienstgebruiker een betalingsopdracht herroepen tot uiterlijk het einde van de werkdag die aan de overeengekomen dag voorafgaat.
Na het verstrijken van de in het eerste tot vierde lid bedoelde termijnen kan de betalingsopdracht alleen worden herroepen indien zulks tussen de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen.	Na het verstrijken van de in het eerste tot vierde lid bedoelde termijnen kan de betalingsopdracht alleen worden herroepen indien zulks tussen de betalingsdienstgebruiker en **de relevante** betalingsdienstaanbieders is overeengekomen.
In het in tweede en derde lid bedoelde geval is ook het akkoord van de begunstigde vereist.	In het in tweede en derde lid bedoelde geval is ook het akkoord van de begunstigde vereist.
Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder voor de uitoefening van dit bijkomend herroepingsrecht kosten aanrekenen..	Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de relevante betalingsdienstaanbieder voor de uitoefening van dit bijkomend herroepingsrecht kosten aanrekenen.
Art. VII.42. De betalingsdienstaanbieder van de betaler, de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde en eventuele tussenpersonen van de betalingsdienstaanbieders maken het volledige bedrag van de betalingstransactie over en houden op het overgemaakte bedrag geen kosten in.	**Art. VII.51.** De betalingsdienstaanbieder**(s)** van de betaler, de betalingsdienstaanbieder**(s)** van de begunstigde en eventuele tussenpersonen van de betalingsdienstaanbieders maken het volledige bedrag van de betalingstransactie over en houden op het overgemaakte bedrag geen kosten in.

De begunstigde en zijn betalingsdienstaanbieder kunnen evenwel overeenkomen dat de betalingsdienstaanbieder zijn kosten op het overgemaakte bedrag inhoudt voordat hij de begunstigde daarmee crediteert. In dat geval worden het volledige bedrag van de betalingstransactie en de kosten afzonderlijk vermeld in de informatie die aan de begunstigde wordt verstrekt.	De begunstigde en **de** betalingsdienstaanbieder kunnen evenwel overeenkomen dat **de relevante betalingsdienstaanbieder** zijn kosten op het overgemaakte bedrag inhoudt voordat hij de begunstigde daarmee crediteert. In dat geval worden het volledige bedrag van de betalingstransactie en de kosten afzonderlijk vermeld in de informatie die aan de begunstigde wordt verstrekt.
Indien andere kosten dan die bedoeld in het tweede lid op het overgemaakte bedrag worden ingehouden, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de betaler ervoor dat de begunstigde het volledige bedrag van de door de betaler geïnitieerde betalingstransactie ontvangt.	Indien andere kosten dan die bedoeld in het tweede lid op het overgemaakte bedrag worden in gehouden, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de betaler ervoor dat de begunstigde het volledige bedrag van de door de betaler geïnitieerde betalingstransactie ontvangt.
Wanneer de betalingstransactie door de begunstigde wordt geïnitieerd, zorgt diens betalingsdienstaanbieder ervoor dat het volledige bedrag van de betalingstransactie door de begunstigde wordt ontvangen.	Wanneer de betalingstransactie door de begunstigde wordt geïnitieerd, zorgt **de** betalingsdienstaanbieder **van de begunstigde** ervoor dat het volledige bedrag van de betalingstransactie door de begunstigde wordt ontvangen.
	Onderafdeling 2. – Uitvoeringstermijn en valutadatum
Art. VII.43. Deze afdeling is van toepassing op	**Art. VII.52. § 1. Deze onderafdeling is van toepassing op :**
1° betalingstransacties in euro;	**1° betalingstransacties in euro;**
	2° binnenlandse betalingstransacties in de valuta van de lidstaat buiten de eurozone;
2° betalingstransacties met slechts één valutawissel tussen de euro en de valuta van een lidstaat die de euro niet als munt heeft, mits de vereiste valutawissel wordt uitgevoerd in de betrokken lidstaat waar de euro niet de munteenheid is en, bij grensoverschrijdende betalingstransacties , de overmaking in euro geschiedt.	3° betalingstransacties met slechts één valutawissel tussen de euro en de valuta van een lidstaat die de euro niet als munt heeft, mits de vereiste valutawissel wordt uitgevoerd in de betrokken lidstaat waar de euro niet de munteenheid is en, bij grensoverschrijdende betalingstransacties, de overmaking in euro geschiedt.
§ 2. Deze afdeling is van toepassing op andere betalingstransacties, tenzij tussen de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder anders overeengekomen is, met uitzondering van artikel VII. 47, waarvan partijen niet kunnen afwijken.	§ 2. Deze onderafdeling is van toepassing op **niet in paragraaf 1 vermelde** betalingstransacties, tenzij tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder anders overeengekomen is, met uitzondering van artikel **VII.55/1,** waarvan partijen niet kunnen afwijken.

Indien de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder een periode overeenkomen die langer is dan in artikel VII. 44 is bepaald, mag die periode voor betalingstransacties binnen de EER niet langer zijn dan vier werkdagen na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel VII. 39.	Indien de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder een periode overeenkomen die langer is dan in artikel VII.53 is bepaald, mag die periode **voor intra-uniale** betalingstransacties niet langer zijn dan vier werkdagen na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel **VII.48.**
Art. VII.44. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgt er voor dat de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel VII. 39 voor het bedrag van de betalingstransactie wordt gecrediteerd. Deze termijn kan voor betalingstransacties die op papier worden geïnitieerd, met een bijkomende werkdag worden verlengd.	Art. VII. 53. § 1. De betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgt er voor dat de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel **VII.48** voor het bedrag van de betalingstransactie wordt gecrediteerd. Deze termijn kan voor betalingstransacties die op papier worden geïnitieerd, met een bijkomende werkdag worden verlengd.
	Voor de uitvoering van elektronisch geïnitieerde binnenlandse betalingstransacties tussen twee betaalrekeningen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en van de begunstigde niet dezelfde persoon is, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de termijn bedoeld in het eerste lid, herleiden tot het einde van dezelfde werkdag van het moment van de ontvangst overeenkomstig artikel VII.48.
Voor de uitvoering van elektronisch geïnitieerde binnenlandse betalingstransacties tussen twee betaalrekeningen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en van de begunstigde dezelfde persoon is, wordt de termijn bedoeld in het vorige lid, herleid tot het einde van dezelfde werkdag van het moment van de ontvangst overeenkomstig artikel VII. 39.	Voor de uitvoering elektronisch geïnitieerde binnenlandse betalingstransacties tussen twee betaalrekeningen waarbij de betalingsdienstaanbieder van de betaler en van de begunstigde dezelfde persoon is, wordt de termijn bedoeld in het vorige lid, herleid tot het einde van dezelfde werkdag van het moment van de ontvangst overeenkomstig artikel **VII.48.**
§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde valuteert het bedrag van de betalingstransactie en stelt het beschikbaar op de betaalrekening van de begunstigde zodra de betalingsdienstaanbieder het geld ontvangen heeft overeenkomstig artikel VII. 47.	§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde valuteert het bedrag van de betalingstransactie en stelt het beschikbaar op de betaalrekening van de begunstigde zodra de betalingsdienstaanbieder het geld ontvangen heeft overeenkomstig artikel **VII.55/1.**
§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde maakt een door of via de begunstigde geïnitieerde betalingsopdracht over aan de	§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde maakt een door of via begunstigde geïnitieerde betalingsopdracht over aan de

betalingsdienstaanbieder van de betaler binnen de tussen de begunstigde en zijn betalingsdienstaanbieder overeengekomen termijnen, zodat de afwikkeling van de domiciliëring op de overeengekomen vervaldatum kan plaatsvinden.	betalingsdienstaanbieder van de betaler binnen de tussen de begunstigde en de betalingsdienstaanbieder overeengekomen termijnen, zodat de afwikkeling van de domiciliëring op de overeengekomen vervaldatum kan plaatsvinden.
Art. VII.45. Wanneer de begunstigde geen betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder heeft, worden de geldmiddelen door de betalingsdienstaanbieder die de geldmiddelen ten behoeve van de begunstigde ontvangt, aan de begunstigde ter beschikking gesteld binnen de in artikel VII. 44 bepaalde termijn.	**Art. VII. 54.** Wanneer de begunstigde geen betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder heeft, worden de geldmiddelen door de betalingsdienstaanbieder die de geldmiddelen ten behoeve van de begunstigde ontvangt, aan de begunstigde ter beschikking ter beschikking gesteld binnen de in artikel **VII.53** bepaalde termijn.
Art. VII.46. Wanneer een consument contanten op een betaalrekening bij deze betalingsdienstaanbieder deponeert in de valuta van die betaalrekening, zorgt die betalingsdienstaanbieder ervoor dat het bedrag onmiddellijk na het tijdstip van ontvangst van de geldmiddelen beschikbaar wordt gesteld en wordt gevaluteerd.	**Art. VII. 55.** Wanneer een consument contanten op een betaalrekening bij **de** betalingsdienstaanbieder deponeert in de valuta van die betaalrekening, zorgt die betalingsdienstaanbieder ervoor dat het bedrag onmiddellijk na het tijdstip van ontvangst van de geldmiddelen beschikbaar wordt gesteld en wordt gevaluteerd.
Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, wordt het bedrag uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na de ontvangst van de geldmiddelen op de betaalrekening van de begunstigde beschikbaar gesteld en gevaluteerd.	Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, wordt het bedrag uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na de ontvangst van de geldmiddelen op de betaalrekening van de begunstigde beschikbaar gesteld en gevaluteerd.
Art.VII.47. § 1. De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde valt uiterlijk op de werkdag waarop het bedrag van de betalingstransactie op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde wordt gecrediteerd.	**Art. VII. 55/1.** § 1. De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde valt uiterlijk op de werkdag waarop het bedrag van de betalingstransactie op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde wordt gecrediteerd.
De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde zorgt ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde komt onmiddellijk nadat het bedrag op de rekening van de betalingsdienst-aanbieder van de begunstigde is gecrediteerd.	§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde zorgt ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde komt **zodra dat bedrag** op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is gecrediteerd, **wanneer er, van de zijde van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde:** **1° geen valutawissel is, of**

2° een valutawissel is tussen de euro en de valuta van een lidstaat, of tussen de valuta's van twee lidstaten.

De in dit lid vervatte verplichting is ook van toepassing voor betalingen binnen één betalingsdienstaanbieder.

§ 2. De valutadatum van de debitering van de betaalrekening van de betaler valt niet vroeger dan het tijdstip waarop het bedrag van de betalingstransactie van die rekening is gedebiteerd.

§ 3. De valutadatum van de debitering van de betaalrekening van de betaler valt niet vroeger dan het tijdstip waarop het bedrag van de betalingstransactie van die rekening is gedebiteerd.

Afdeling 4. – Aansprakelijkheid in geval van onjuiste unieke identificatoren, niet-uitvoering, gebrekkige uitvoering of niet-tijdige uitvoering van betalingstransacties

Art.VII.48. § 1. Een betalingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met de unieke identificator, wordt geacht correct te zijn uitgevoerd wat betreft de in de unieke identificator gespecificeerde begunstigde.

Art. VII.55/2. § 1. Een betalingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met de unieke identificator, wordt geacht correct te zijn uitgevoerd wat betreft de in de unieke identificator gespecificeerde begunstigde.

De betalingsdienstaanbieder gaat niettemin na, voor zover zulks technisch en zonder manuele tussenkomst mogelijk is, of de unieke identificator coherent is. Indien niet, weigert hij de betalingsopdracht uit te voeren en licht hij de betalingsdienstgebruiker die de identificator heeft verstrekt hierover in.

De betalingsdienstaanbieder gaat niettemin na, voor zover zulks technisch en zonder manuele tussenkomst mogelijk is, of de unieke identificator coherent is. Indien niet, weigert hij de betalingsopdracht uit te voeren en licht hij de betalingsdienstgebruiker die de identificator heeft verstrekt hierover in.

§ 2. Indien de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, onjuist is, is de betalingsdienstaanbieder uit hoofde van artikelen VII.49 en VII 50 niet aansprakelijk voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie voor zover hij de controle bedoeld in § 1 heeft uitgevoerd.

§ 2. Indien de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, onjuist is, is de betalingsdienstaanbieder uit hoofde van artikelen **VII.55/3 en VII.55/4** niet aansprakelijk voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie voor zover hij de controle bedoeld in § 1 heeft uitgevoerd.

De betalingsdienstaanbieder van de betaler levert evenwel redelijke inspanningen om de met de betalingstransactie gemoeide geldmiddelen terug te verkrijgen.

§ 3. De betalingsdienstaanbieder van de betaler levert evenwel redelijke inspanningen om de met de betalingstransactie gemoeide geldmiddelen terug te verkrijgen.

De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde werkt mee aan die inspanningen, mede door alle voor de te innen geldmiddelen

	relevante informatie aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler mee te delen.
	Indien het innen van geldmiddelen uit hoofde van de eerste alinea niet mogelijk is, verstrekt de betalingsdienstaanbieder van de betaler aan de betaler, op diens schriftelijk verzoek, alle voor de betalingsdienstaanbieder van de betaler beschikbare informatie die relevant is voor de betaler om een rechtsvordering in te stellen om de geldmiddelen terug te krijgen.
Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker voor het terugverkrijgen kosten aanrekenen.	§ 4. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker voor het terugverkrijgen kosten aanrekenen.
§ 3. Indien de betalingsdienstgebruiker aanvullende informatie verstrekt naast de informatie die krachtens de artikelen VII. 8, § 1, 1° of VII. 13, 2°, b), vereist is, is de betalingsdienstaanbieder alleen aansprakelijk voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt.	§ 5. Indien de betalingsdienstgebruiker aanvullende informatie verstrekt naast de informatie die krachtens artikelen **VII.81, § 1, 1°, of VII.22, 2°, b),** vereist is, is de betalingsdienstaanbieder alleen aansprakelijk voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is **gespecificeerd.**
Art.VII.49. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door de betaler wordt geïnitieerd, is zijn betalingsdienstaanbieder, onverminderd de toepassing van de artikelen VII. 33, VII. 48, §§ 2 en 3, en VII. 53, jegens de betaler aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie.	**Art. 55/3.** § 1. Wanneer een betalingsopdracht door de betaler **rechtstreek**s wordt geïnitieerd, **is de betalingsdienstaanbieder van de betaler, onverminderd artikel VII.41, artikel VII.55/2, §§ 2 en 3, en artikel VII.55/9, jegens de betaler aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie, tenzij hij tegenover de betaler en, voor zover relevant, tegenover de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen overeenkomstig artikel VII.53, § 1.**
In afwijking van het eerste lid is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk jegens de begunstigde voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie in geval de betalingsdienstaanbieder van de betaler tegenover de betaler en, voor zover relevant, tegenover de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, kan bewijzen dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen overeenkomstig artikel VII. 44.	**In dat geval is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde jegens de begunstigde aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie.**

§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van § 1, betaalt hij de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.	§ 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van paragraaf 1, betaalt hij de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die gewenst zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden. **De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.**
Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van § 1, stelt hij onmiddellijk het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde en crediteert hij, voor zover van toepassing, de betaalrekening van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag.	Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van § 1, stelt hij onmiddellijk het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde en crediteert hij, voor zover van toepassing, de betaalrekening van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag. **De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde is uiterlijk de datum waarop het bedrag bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd overeenkomstig artikel VII.55/1.** **§ 3. Bij een niet-tijdige uitvoering van een betalingstransactie zorgt de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde ervoor dat, op verzoek van de betalingsdienstaanbieder van de betaler die voor rekening van de betaler optreedt, de valutadatum voor de creditering van de betaalrekening van de begunstigde uiterlijk de datum is waarop het bedrag bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.**
§ 3. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door de betaler was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de betaler, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, op vraag van de betaler, onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de betaler op de hoogte van de resultaten daarvan.	§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door de betaler was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de betaler, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, op vraag van de betaler, onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de betaler op de hoogte van de resultaten daarvan. **De betaler worden daarvoor geen kosten aangerekend**.

Art.VII.50. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, onverminderd de artikelen VII. 33, VII. 48, §§ 2 en 3, en VII. 53, aansprakelijk jegens de begunstigde voor de juiste verzending van de betalingsopdracht aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler, overeenkomstig artikel VII. 44, § 3.	**Art. VII.55/4.** § 1. Wanneer een betalingsopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, onverminderd de artikelen **VII.41, VII.55/2, §§ 2 tot 5, en VII.55/9**, aansprakelijk jegens de begunstigde voor de juiste verzending van de betalingsopdracht aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler, overeenkomstig artikel **VII.53, § 3**.
Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, geeft hij de betrokken betalingsopdracht onmiddellijk door aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler.	Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, geeft hij de betrokken betalingsopdracht onmiddellijk door aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler.
	Ingeval een betalingsopdracht niet tijdig wordt verzonden, wordt het bedrag op de betaalrekening van de begunstigde gevaluteerd uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.
§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is, onverminderd de toepassing van de artikelen VII. 33, VII. 48, §§ 2 en 3, en VII. 53, aansprakelijk jegens de begunstigde voor het behandelen van de geldtransactie overeenkomstig zijn verplichtingen krachtens artikel VII. 47.	§ 2. De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is, onverminderd de toepassing van de artikelen **VII.41, VII.55/2, §§ 2 tot 5, en VII.55/9**, aansprakelijk jegens de begunstigde voor het behandelen van de geldtransactie overeenkomstig zijn verplichtingen krachtens artikel **VII.55/1.**
Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, zorgt hij ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie onmiddellijk ter beschikking van de begunstigde wordt gesteld zodra de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag is gecrediteerd.	Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde **van paragraaf 1, eerste en tweede lid,** zorgt hij ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie onmiddellijk ter beschikking van de begunstigde wordt gesteld zodra de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag is gecrediteerd.
	Het bedrag wordt op de rekening van de begunstigde gevaluteerd uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering van de transactie zou zijn gevaluteerd.
§ 3. Bij een niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie waarvoor de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet aansprakelijk is uit hoofde van de §§ 1 en 2 van dit	§ 3. Bij een niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie waarvoor de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet aansprakelijk is uit hoofde van **paragraaf 1,**

artikel, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk jegens de betaler.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, betaalt hij, in voorkomend geval, de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij onverwijld de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door of via de begunstigde was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de begunstigde op de hoogte van de resultaten daarvan.

Art.VII.51. lid 1. Betalingsdienstaanbieders zijn aansprakelijk jegens hun respectieve betalingsdienstgebruikers voor de kosten

eerste en tweede lid, van dit artikel, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk jegens de betaler.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van het vorige lid, betaalt hij, in voorkomend geval, de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij onverwijld de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden, **zulks telkens onverwijld.**

De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

De verplichting uit hoofde van de eerste en tweede lid geldt niet voor de betalingsdienstaanbieder van de betaler wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler bewijst dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen, zelfs indien de uitvoering van de betalingstransactie louter vertraagd wordt.

In dat geval valuteert de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag op de rekening van de begunstigde uiterlijk op de datum waarop het bij een correcte uitvoering zou zijn gevaluteerd.

§ 4. Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door of via de begunstigde was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit artikel, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de begunstigde op de hoogte van de resultaten daarvan. **De begunstigde worden daarvoor geen kosten aangerekend.**

Art. VII.55/5. Betalingsdienstaanbieders zijn aansprakelijk jegens hun respectieve betalingsdienstgebruikers voor de kosten

waarvoor zij verantwoordelijk zijn en de interesten die de betalingsdienstgebruiker worden aangerekend wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie.	waarvoor zij verantwoordelijk zijn en de interesten die de betalingsdienstgebruiker worden aangerekend wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering, **niet-tijdige uitvoering daaronder begrepen,** van de betalingstransactie.
	Art. VII. 55/6. § 1. Wanneer een betalingsopdracht door een betaler via een betalingsinitiatiedienstaanbieder wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder de betaler, onverminderd artikelen VII.41 en VII.55/2, paragrafen 2 en 3, het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkige betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkige betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.
	§ 2. Het bewijs dat de betalingsopdracht door de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder van de betaler was ontvangen overeenkomstig VII.48, en dat de betalingstransactie binnen de bevoegdheid van de betalingsinitiatiedienstaanbieder was geauthenticeerd, correct was geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de niet-uitvoering of de gebrekkige of niet-tijdige uitvoering van de transactie was beïnvloed wordt geleverd door de betalingsinitiatiedienstaanbieder.
	§ 3. Indien de betalingsinitiatiedienstaanbieder aansprakelijk is voor de nite-uitvoering of de gebrekkige of niet-tijdige uitvoering van de betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betalingsdienstaanbieder op diens verzoek onmiddellijk voor de geleden verliezen of naar aanleiding van het terugbetalen van de aan de betaler betaalde bedragen.
Art.VII.51. lid 2. De betalingsdienstgebruiker heeft ook recht op aanvullende vergoedingen voor eventuele verdere financiële gevolgen naast die waarin deze afdeling voorziet.	**Art. VII.55/7.** De betalingsdienstgebruiker heeft ook recht op aanvullende vergoedingen voor eventuele verdere financiële gevolgen naast die waarin deze afdeling voorziet.

Art.VII.52. Wanneer de aansprakelijkheid van een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van de artikelen VII. 49 tot VII. 50 kan worden toegerekend aan een andere betalingsdienstaanbieder of een tussenpersoon, vergoedt die betalingsdienstaanbieder of die tussenpersoon eerstgenoemde betalingsdienstaanbieder voor alle verliezen die zijn opgelopen en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van de artikelen VII. 49 tot VII. 50.

Art. VII.55/8. Wanneer de aansprakelijkheid van een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van de artikelen **VII.55/3 en VII.55/4** kan worden toegerekend aan een andere betalingsdienstaanbieder of een tussenpersoon, vergoedt die betalingsdienstaanbieder of die tussenpersoon eerstgenoemde betalingsdienstaanbieder voor alle verliezen die zijn opgelopen en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van de artikelen **VII.55/3 en VII.55/4.**

Daartoe behoort een compensatie wanneer een van de betalingsdienstaanbieders geen sterke cliëntauthenticatie toepast.

Aanvullende financiële vergoeding kan worden vastgesteld conform tussen de betalingsdienstaanbieders en/of tussenpersonen gesloten overeenkomsten en het recht dat van toepassing is op de tussen hen gesloten overeenkomst.

Aanvullende financiële compensatie kan worden vastgesteld conform tussen de betalingsdienstaanbieders en/of intermediairs gesloten overeenkomsten en het recht dat van toepassing is op de tussen hen gesloten overeenkomst.

Art.VII.53. De aansprakelijkheid bedoeld in de artikelen VII.27 tot VII.52, geldt niet in geval van overmacht, noch wanneer een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van nationale of Europese gemeenschapswetgeving andere wettelijke verplichtingen heeft.

Art. VII.55/9. De aansprakelijkheid bedoeld in de artikelen **VII.32 tot VII.55/8**, geldt niet in het geval van overmacht, noch wanneer een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van **nationaal of Unierecht** andere wettelijke verplichtingen heeft.

Hoofdstuk 4. – Melding van incidenten

Art. VII.55/10. Na de melding van incidenten zoals bepaald in artikel 53, paragraaf 2 en 57, paragraaf 3, laatste lid van de wet van 11 maart 2018, en na de incidenten te hebben geëvalueerd, informeert de Bank zo nodig de FOD Economie, opdat deze laatste, indien noodzakelijk in overleg met de Bank, passende maatregelen kan nemen ter vrijwaring van de rechten van de betalingsdienstgebruikers.

Hoofdstuk 5. – Geschillenbeslechting en procedures betreffende buitengerechtelijke regeling in het kader van de wet van 11 maart 2018

Art.VII.55/11. De betalingsdienstgebruiker geniet van de toepassing van artikelen VII.55/13 à VII.56 en VII.216 voor alles

geschillen in het kader van artikelen 48, 58 en 98 van de wet van 11 maart 2018.

Hoofdstuk 6. –Toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling

Art.VII.55/12. De betalingsinstelling heeft op objectieve, niet-discriminerende en evenredige basis toegang tot betaalrekeningsdiensten van kredietinstellingen. Dergelijke toegang is uitgebreid genoeg om de betalingsinstelling in staat te stellen op onbelemmerde en efficiënte wijze betalingsdiensten aan te bieden.

Elke afwijzing wordt door de kredietinstelling tegenover de FOD Economie met redenen omkleed.

Hoofdstuk 7. – Geschillenbeslechting

Art. VII.55/13. De betalingsdienstaanbieder die betalingsdiensten aanbiedt in België zet adequate en effectieve klachtenprocedures op en past die toe voor de afhandeling van klachten van betalingsdienstgebruikers met betrekking tot de uit deze titel 3 voortvloeiende rechten en plichten.

Deze geschillenbehandelingprocedures worden aangeboden in de officiële taal van de plaats waarin de betalingsdienst wordt aangeboden of, indien de consument en de betalingsdienstaanbieder zulks in onderlinge overeenstemming beslissen, in een andere taal.

Art. VII.55/14. De betalingsdienstaanbieder levert alle mogelijke inspanningen om schriftelijk of, indien overeengekomen tussen betalingsdienstaanbieder en betalingsdienstgebruiker, op een andere duurzame drager, te reageren op de klachten van de betalingsdienstgebruiker.

In die reactie wordt op alle naar voren gebrachte punten ingegaan, binnen een passende termijn, doch uiterlijk binnen 15 werkdagen na ontvangst van de klacht.

In uitzonderlijke situaties, waarin het om redenen die de betalingsdienstaanbieder niet

verwijtbaar zijn, niet mogelijk is om binnen de 15 werkdagen antwoord te geven, is de betalingsdienstaanbieder gehouden een bericht te sturen waarin om verlenging van de antwoordtermijn wordt verzocht, de redenen van de vertraging in de beantwoording van de klacht duidelijk worden vermeld en de termijn wordt genoemd waarbinnen de betalingsdienstgebruiker de definitieve reactie zal ontvangen.

De termijn voor het ontvangen van de definitieve reactie mag in geen geval meer dan 35 werkdagen bedragen.

Art. VII.56. De betalingsdienstaanbieder stelt de betalingsdienstgebruiker op de hoogte van ten minste één ADR-entiteit die bevoegd is voor de behandeling van geschillen met betrekking tot de uit titel 3 voortvloeiende rechten en plichten en waaraan zij gehouden zijn zich te aan te sluiten overeenkomstig artikel VII.216.

De informatie bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt met inachtneming van de bepalingen in artikel XVI.4.".

Hoofdstuk 6. – Wijzigingen aan boek VII, titel 3, Hoofdstuk 10 van het Wetboek van economisch recht
(Artikel 11 van het ontwerp)

Art.VII.63. Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is de verwerking van persoonsgegevens door betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders toegelaten wanneer dit noodzakelijk en relevant is voor de voorkoming van, het onderzoek naar en de opsporing van betalingsbedrog.

Art. VII.63. Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, is de verwerking van persoonsgegevens door betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders toegelaten wanneer dit noodzakelijk en relevant is voor de voorkoming van, het onderzoek naar en de opsporing van betalingsbedrog.
De verstrekking van informatie aan natuurlijke personen over de verwerking van persoonsgegevens en de verwerking van dergelijke gegevens en enige andere verwerking van persoonsgegevens voor de bij het onderhavige boek beoogde doeleinden geschiedt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de

	verwerking van persoonsgegevens en de verordening (UE) 2016/679 van het Europees parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).
	De betalingsdienstaanbieders krijgen alleen met de uitdrukkelijke toestemming van de betalingsdienstgebruiker toegang tot persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van hun betalingsdiensten, en deze te verwerken en te bewaren.".
De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de verwerkingsmodaliteiten voor de in dit boek omschreven en gerechtvaardigde doeleinden nader bepalen.	De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de verwerkingsmodaliteiten voor de in dit boek omschreven en gerechtvaardigde doeleinden nader bepalen.
Hoofdstuk 7. – Wijzigingen aan boek XV van het Wetboek economisch recht (Artikel 12 en 13 van het ontwerp)	
Art. XV.17. § 1. Met het oog op het opsporen en vaststellen van inbreuken op de bepalingen van boek VII, en van zijn uitvoeringsbesluiten, hebben de in artikel XV. 2 bedoelde ambtenaren de bevoegdheid de onderneming te benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen. Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV. 2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.	**Art. XV.17.** § 1. Met het oog op het opsporen en vaststellen van inbreuken op de bepalingen van boek VII, en van zijn uitvoeringsbesluiten, hebben de in artikel XV. 2 bedoelde ambtenaren de bevoegdheid de onderneming te benaderen door zich voor te doen als cliënten of potentiële cliënten, zonder dat zij hun hoedanigheid en de omstandigheid dat de bij deze gelegenheid gedane vaststellingen kunnen worden aangewend voor de uitoefening van het toezicht, moeten mededelen. Blijven vrij van straf, de ambtenaren bedoeld in artikel XV. 2, die in dat kader strikt noodzakelijke strafbare feiten plegen.
Zij kunnen daarbij de bevoegdheden uitoefenen bedoeld in de artikelen XV.3, 2° en XV.4.	Zij kunnen daarbij de bevoegdheden uitoefenen bedoeld in de artikelen XV.3, 2° en XV.4.
Meer in het bijzonder, met het oog op het opsporen en vaststellen van inbreuken op de bepalingen van de Verordening (EU) nr. 2015/751, met uitzondering van zijn artikel 7, evenals inbreuken op de bepalingen van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel VII.63/1 en van	Meer in het bijzonder, met het oog op het opsporen en vaststellen van inbreuken op de bepalingen van de Verordening (EU) nr. 2015/751, met uitzondering van zijn artikel 7, **de bepalingen VII.34 à VII.37, VII.64 en VII.65,** evenals inbreuken op de bepalingen van het

artikel VII.63/2 van het Wetboek van economisch recht, kunnen zij de Bank raadplegen die hen, in voorkomend geval, bijstand verleent en hen de vertrouwelijke informatie meedeelt overeenkomstig het artikel 36/14, 17°, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België.	koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel VII.63/1 en van artikel VII.63/2 van het Wetboek van economisch recht, kunnen zij de Bank raadplegen die hen, in voorkomend geval, bijstand verleent en hen de vertrouwelijke informatie meedeelt overeenkomstig het artikel 36/14, 17°, van de wet van 22 februari 1998 tot vaststelling van het organiek statuut van de Nationale Bank van België.
Art. XV.89. Met een sanctie van niveau 5 worden gestraft, zij die de bepalingen overtreden:	**Art.XV.89** Met een sanctie van niveau 5 worden gestraft, zij die de bepalingen overtreden:
1° van de artikelen VII. 7, VII. 8 en VII. 9 betreffende de informatievereisten voor eenmalige betalingstransacties;	**1° van artikel VII.6 betreffende de informatie in het kader van een betalingsdienstencontract op afstand;;**
2° van de artikelen VII. 12 en VII. 13 betreffende de informatievereisten van de raamcontracten inzake betalingsdiensten en van artikel VII. 15 betreffende de toegang tot informatie en tot de voorwaarden van het raamcontract;	**2° van artikel VII.7 betreffende de kosten voor informatie;**
3° van artikel VII. 15 betreffende de wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract;	**3° van artikel VII.9 betreffende de informatievereisten voor instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;**
4° van artikel VII. 16 betreffende de opzegging van het raamcontract en de gevolgen hiervan;	**4° van artikel VII.11 betreffende de informatievereisten over bijkomende kosten en kortingen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument;**
5° van de artikelen VII. 17, VII. 18 en VII. 19 betreffende de Informatievereisten over afzonderlijke betalingstransacties in het kader van het raamcontract;	**5° van de artikelen VII.14, VII.15, VII.16, VII.18 en VII.19 betreffende de informatievereisten voor eenmalige betalingstransacties;**
6° van artikel VII. 20 betreffende de informatievereisten voor instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;	**6° van de artikelen VII.21 en VII.22 betreffende de informatievereisten van de raamcontracten inzake betalingsdiensten en van artikel VII.24 betreffende de toegang tot informatie en tot de voorwaarden van het raamcontract;**
7° van artikel VII. 22 betreffende de informatievereisten over bijkomende kosten en kortingen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument;	**7° van artikel VII.24 betreffende de wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract;**

8° van artikel VII. 24 betreffende de kosten voor informatie;	**8° van artikel VII.25 betreffende de opzegging van het raamcontract en de gevolgen hiervan;**
9° van artikel VII. 27 betreffende het toestaan van betalingstransacties en van artikel VII.28 betreffende de domiciliëring;	**9° van de artikelen VII.26, VII.27 en VII.28 betreffende de Informatievereisten over afzonderlijke betalingstransacties in het kader van het raamcontract;**
10° van artikel VII. 31 betreffende de plichten van de betalingsdienstaanbieder met betrekking tot betaalinstrumenten;	**10° van artikel VII.30, §§ 1 en 2, betreffende de kosten toegepast door de betalingsdienstaanbieder, van artikel VII.30, § 3, betreffende de bijkomende vergoedingen en kortingen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument toegepast door de begunstigde en van artikel VII.30, § 4 betreffende de vergoeding voor het gebruik van betaalinstrumenten waarvan de afwikkelingsvergoedingen onder hoofdstuk II van Verordening (EU) 2015/751 vallen;**
11° van de artikelen VII. 35 en VII. 36, §§ 1 tot 3, betreffende de volledige en gedeelde aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder wegens niet-toegestane betalingstransacties;	**11° van artikel VII.31betreffende de plichten en aansprakelijkheid inzake instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;**
12° van de artikelen VII. 37, § 1 en VII. 38, § 1, betreffende de terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie;	**12° van artikel VII.32 betreffende het toestaan van betalingstransacties en van artikel VII.33 betreffende de domiciliëring;**
13° van de artikelen VII. 39 en VII. 40 betreffende de ontvangst en weigering van betalingsopdrachten door de betalingsdienstaanbieder;	**13° de artikelen VII.35 en VII.36 betreffende de regels voor de toegang tot betaalrekeningen en voor de toegang tot en het gebruik van informatie over betaalrekeningen;**
14° artikel VII. 42 betreffende de overgemaakte en ontvangen bedragen en het inhouden van kosten;	**14° de artikel VII.37 betreffende de restricties op het gebruik van het betaalinstrument en op de toegang tot betaalrekeningen door betalingsdienstaanbieders;**
15° van de artikelen VII. 44 tot VII. 47 betreffende de uitvoeringstermijn en valutadatum van betalingstransacties;	**15° van artikel VII.39 betreffende de plichten van de betalingsdienstaanbieder met betrekking tot betaalinstrumenten;**
16° van de artikelen VII. 49 tot VII. 51 betreffende de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van betalingstransacties;	**16° van artikel VII.42 betreffende Kennisgeving en rectificatie van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties;**
17° van artikel VII. 55, §§ 1 en 2, betreffende de kosten toegepast door de betalingsdienstaanbieder en van artikel VII. 55, § 3, betreffende de	**17° van de artikelen VII.43, VII.44 en VII.45, , betreffende de volledige en gedeelde aansprakelijkheid van de**

bijkomende vergoedingen en kortingen voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument toegepast door de begunstigde;	**betalingsdienstaanbieder wegens niet-toegestane betalingstransacties;**
18° van artikel VII. 56 betreffende de plichten en aansprakelijkheid inzake instrumenten voor betaling van kleine bedragen en elektronisch geld;	**18° van de artikelen VII.46, § 1 en VII.47, § 1, betreffende de terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie;**
19° van Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van de Verordening (EG) nr. 2560/2001;	**19° van de artikelen VII.48 en VII.49 betreffende de ontvangst en weigering van betalingsopdrachten door de betalingsdienstaanbieder;**
20° van de artikelen VII. 60 tot VII. 62, die betrekking hebben op de uitgifte van elektronisch geld, de terugbetaalbaarheid van elektronisch geld en het verbod op rente;	**20° artikel VII.51 betreffende de overgemaakte en ontvangen bedragen en het inhouden van kosten;**
21° van de artikelen 3 en 5 tot 9 van Verordening (EU) nr. 260/2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009;	**21° van de artikelen VII.53 tot VII.55/1 betreffende de uitvoeringstermijn en valutadatum van betalingstransacties;**
22° van de Verordening (EU) nr. 2015/751 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties, met uitzondering van haar artikel 7;	**22° van de artikelen VII.55/3 tot VII.55/6 betreffende de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van betalingstransacties;**
23° van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel VII.63/1 en van artikel VII.63/2 van dit Wetboek.	**23° van artikel VII.55/12 betreffende de toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling;**
	24° van de artikelen VII.55/13 tot VII.56 betreffende de geschillenbeslechting;
	25° van rerordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van de Verordening (EG) nr. 2560/2001;
	26° van de artikelen VII. 60 tot VII. 62, die betrekking hebben op de uitgifte van elektronisch geld, de terugbetaalbaarheid van elektronisch geld en het verbod op rente;

	27° van de artikelen 3 en 5 tot 9 van verordening (EU) nr. 260/2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009;
	28° van de verordening (EU) nr. 2015/751 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende afwikkelingsvergoedingen voor op kaarten gebaseerde betalingstransacties, met uitzondering van haar artikel 7;
	29° van het koninklijk besluit genomen in uitvoering van artikel VII.63/1 en van artikel VII.63/2 van dit Wetboek.
Deze sanctie is niet van toepassing op de betalingsdienstgebruiker die optreedt in de hoedanigheid van consument.	Deze sanctie is niet van toepassing op de betalingsdienstgebruiker die optreedt in de hoedanigheid van consument.

HOOFDSTUK 8. – Overgangsbepalingen
(Artikel 14 van het ontwerp)

Deze wet is van toepassing op alle lopende overeenkomsten en verrichtingen die geregeld worden door deze wet, behalve de bepalingen van de artikelen VII.6, VII.13, VII.14, VII.15, VII.21, VII.22.

In de mate dat de bepalingen van deze wet tot gevolg hebben dat de contractuele verplichtingen van de lopende overeenkomsten worden gewijzigd, dienen deze laatsten te worden aangepast overeenkomstig de procedure voorzien in artikel VII.24 ten laatste binnen de vier maanden na de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.

De contractuele bepalingen van de overeenkomsten gesloten na de inwerkingtreding van de wet dienen ,overeenkomstig de procedure voorzien in artikel VII.24, in overeenstemming te zijn met deze wet ten laatste binnen de vier maanden na de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad.

HOOFDSTUK 9. – Coördinatie van wetgeving en reglementering
(Artikel 15 van het ontwerp)

De Koning kan de bepalingen van het Wetboek van economisch recht, zoals ingevoegd bij deze wet, coördineren met de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie.

Daartoe kan Hij :

1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen met de nieuwe nummering doen overeenstemmen;

3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen om ze onderling te doen overeenstemmen en eenheid in de terminologie te brengen.

HOOFDSTUK 10. – Inwerkingtreding

(Artikel 16 van het ontwerp)

Deze wet treedt in werking op de tiende dag na haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, met uitzondering van de beveiligingsmaatregelen bedoeld in de artikel 259, lid 2, van de wet van 11 maart 2018.

Coordination des articles	
Code de droit économique actuel	**Code de droit économique futur** **Articles du projet de loi**
CHAPITRE 2. – Modifications au livre Ier u Code de droit économique **(Article 2 du projet)**	
Art. I.9. Pour l'application du livre VII, les définitions suivantes sont d'application : (article I.9, inséré par la loi du 19 avril 2014) (…)	**Art. I.9.** Pour l'application du Livre VII, les définitions suivantes sont d'application: (article I.9, inséré par la loi du 19 avril 2014 **et modifié en dernier lieu par la loi du 22 décembre 2017)** (…)
1°, g) l'exécution d'opérations de paiement, lorsque le consentement du payeur à une opération de paiement est donné au moyen de tout dispositif de télécommunication, numérique ou informatique et que le paiement est adressé à l'opérateur du système ou du réseau de télécommunication ou informatique, agissant uniquement en qualité d'intermédiaire entre l'utilisateur de services de paiement et le fournisseur de biens ou services;	1°, g) **les services d'initiation de paiement ;**
	h) les services d'information sur les comptes ;
2°, b) les établissements de monnaie électronique tels que visés à l'article 4, 31°, de la loi du 21 décembre 2009;	2°, b) les établissements de monnaie électronique tels que visés à l'article **2, 73°, de la loi du 11 mars 2018** » ;
2°, d) les établissements de paiement : les personnes morales qui sont habilitées à fournir des services de paiement conformément à la loi du 21 décembre 2009 ;	2°, d) les établissements de paiement : les personnes morales qui sont habilitées à fournir des services de paiement conformément **à la loi du 11 mars 2018 ;**
6° opération de paiement : une action, initiée par le payeur ou le bénéficiaire, consistant à verser, transférer ou retirer des fonds, indépendamment de toute obligation sous-jacente entre le payeur et le bénéficiaire;	6° opération de paiement : une action, initiée par le payeur ou **pour son compte ou** par le bénéficiaire, consistant à verser, transférer ou retirer des fonds, indépendamment de toute obligation sous-jacente entre le payeur et le bénéficiaire;
9° fonds : les billets de banque et les pièces, la monnaie scripturale et la monnaie électronique au sens de l'article 4, 11° de la loi du 21 décembre 2009;	9° fonds : les billets de banque et les pièces, la monnaie scripturale et la monnaie électronique au sens **à l'article 2, 25°, de la loi du 11 mars 2018 .** ;

11° authentification : une procédure permettant au prestataire de services de paiement de vérifier l'utilisation d'un instrument de paiement donné, y compris ses dispositifs de sécurité personnalisés;	11° authentification **: une procédure permettant au prestataire de services de paiement de vérifier l'identité d'un utilisateur de services de paiement ou la validité de l'utilisation d'un instrument de paiement spécifique, y compris l'utilisation des données de sécurité personnalisées de l'utilisateur;**
27° émetteur de monnaie électronique : l'émetteur de monnaie électronique tel que visé à l'article 4, 32° de la loi du 21 décembre 2009;	27° émetteur de monnaie électronique : l'émetteur de monnaie électronique tel que visé **à l'article 2, 76°, de la loi du 11 mars 2018** ;
28° établissement de monnaie électronique : l'établissement de monnaie électronique tel que visé à l'article 4, 31°, de la loi du 21 décembre 2009;	28° établissement de monnaie électronique : l'établissement de monnaie électronique tel que visé **à l'article 2, 73°, de la loi du 11 mars 2018** ;
30° loi du 21 décembre 2009 : la loi du 21 décembre 2009 relative au statut des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l'accès à l'activité de prestataire de services de paiement, à l'activité d'émission de monnaie électronique et à l'accès aux systèmes de paiement;	30° **loi du 11 mars 2018 : loi du 11 mars 2018 relative au statut et au contrôle des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l'accès à l'activité de prestataire de services de paiement, et à l'activité d'émission de monnaie électronique, et à l'accès aux systèmes de paiement;**
	33/10° opération de paiement à distance : une opération de paiement initiée par l''intermédiaire de l'internet ou au moyen d'un dispositif pouvant être utilisé pour la communication à distance; **33/11° service d'initiation de paiement : un service consistant à initier un ordre de paiement à la demande de l'utilisateur de services de paiement concernant un compte de paiement détenu auprès d'un autre prestataire de services de paiement;** **33/12° service d'information sur les comptes : un service en ligne consistant à fournir des informations consolidées concernant un ou plusieurs comptes de paiement détenus par l'utilisateur de services de paiement soit auprès d'un autre prestataire de services de paiement, soit auprès de plus d'un prestataire de services de paiement;**

	33/13° prestataire de services de paiement gestionnaire du compte : un prestataire de services de paiement qui fournit et gère un compte de paiement pour un payeur; **33/14° prestataire de services d'initiation de paiement : un prestataire de services de paiement exerçant l'activité de services d'initiation de paiement;** **33/15° prestataire de services d'information sur les comptes : un prestataire de services de paiement exerçant des activités de services d'information sur les comptes;** **33/16° authentification forte du client : une authentification reposant sur l'utilisation de deux éléments ou plus appartenant aux catégories «connaissance» (quelque chose que seul l'utilisateur connaît), «possession» (quelque chose que seul l'utilisateur possède) et «inhérence» (quelque chose que l'utilisateur est) et indépendants en ce sens que la compromission de l'un ne remet pas en question la fiabilité des autres, et qui est conçue de manière à protéger la confidentialité des données d'authentification;** **33/17° données de sécurité personnalisées : des caractéristiques personnalisées fournies à un utilisateur de services de paiement par le prestataire de services de paiement à des fins d'authentification;** **33/ 18° données de paiement sensibles : des données, y compris les données de sécurité personnalisées, qui sont susceptibles d'être utilisées pour commettre une fraude. En ce qui concerne les activités des prestataires de services d'initiation de paiement et des prestataires de services d'information sur les comptes, le nom du titulaire du compte et le numéro de compte ne constituent pas des données de paiement sensibles;** **33/19° réseau de communications électroniques : un réseau au sens de l'article 2, 3°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques ;**

	33/20° service de communications électroniques : un service au sens de l'article 2, 5°, de la loi du 13 juin 2005 relative aux communications électroniques ; **33/21° contenu numérique : des biens ou des services produits et fournis sous forme numérique, dont l'utilisation ou la consommation est limitée à un dispositif technique et ne prévoyant en aucune façon l'utilisation ou la consommation de biens et de services physiques;** **33/22° acquisition d'opérations de paiement : un service de paiement fourni par un prestataire de services de paiement convenant par contrat avec un bénéficiaire d'accepter et de traiter des opérations de paiement, de telle sorte que les fonds soient transférés au bénéficiaire;** **33/23° émission d'instruments de paiement : un service de paiement fourni par un prestataire de services de paiement convenant par contrat de fournir au payeur un instrument de paiement en vue d'initier et de traiter les opérations de paiement du payeur;** **33/24° marque de paiement : tout nom, terme, signe, symbole matériel ou numérique, ou la combinaison de ces éléments, susceptible de désigner le schéma de cartes de paiement dans lequel des opérations de paiement liées à une carte sont effectuées;** **33/25° cobadgeage : l'inclusion de deux ou de plusieurs marques de paiement ou applications de paiement de la même marque de paiement sur le même instrument de paiement. ».**
CHAPITRE 3. – Modifications au livre VII, titres 1er et 2 du Code de droit économique (Articles 3 à 5 du projet)	
Art. VII. 1. Le présent livre vise principalement la réglementation des services de paiement et des contrats de crédit. (…)	**Art. VII. 1.** Le présent livre vise principalement la réglementation des services de paiement et des contrats de crédit. (…)
1° de la Directive 2007/64/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 novembre 2007 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives	**1° de la directive 2015/2366/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives**

97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE ainsi que 2006/48/CE et abrogeant la directive 97/5/CE;	**2002/65/CE, 2009/110/CE et 2013/36/UE et le règlement (UE) n° 1093/2010, et abrogeant la directive 2007/64/CE.»**
Art. VII.2. § 1er. Les titres 3 et 5 à 7 du présent livre s'appliquent aux services de paiement, dans la mesure où tant le prestataire de services de paiement du payeur que celui du bénéficiaire, ou l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement, sont situés dans un état membre. L'article VII. 47 est d'application aux services de paiement, dès que le prestataire de services de paiement du payeur ou bien du bénéficiaire est situé en Belgique.	**Art. VII.2 § 1er. Les chapitres 2 à 6 du titre 3 et les titres 5 à 7 du présent livre s'appliquent aux opérations de paiement dans la devise d'un État membre lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un Etat membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un Etat membre.** **Le chapitre 2, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.15, § 1er, 2°, VII.22, 2°, e) et VII.26, 1°, et les chapitres 3 à 6, du titre 3 à l'exception des articles VII.51 à VII.55, s'appliquent aux opérations de paiement dans une devise qui n'est pas la devise d'un État membre lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un Etat membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un Etat membre, pour ce qui concerne les parties de l'opération de paiement qui sont effectuées dans un Etat membre.** **Le chapitre 2, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.15, § 1er, 2°), VII.22, 2°, e), VII.22, 5°, g) et VII.26, 1°, et le chapitre 3, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.30, §§ 2 et 4, VII.46, VII.47, VII.51, VII.53, § 1er, VII.55/2, VII.55/3 et VII.55/8, s'appliquent aux opérations de paiement dans toutes les devises lorsqu'un seul des prestataires de services de paiement est situé dans un Etat membre, pour ce qui concerne les parties de l'opération de paiement qui sont effectuées dans un Etat membre.** **Les chapitres 2 à 6, du titre 3 du présent livre, à l'exception des articles VII.8, VII.15, VII.18, VII.22, VII.36, VII.38 et VII.55/10, ne s'appliquent pas aux prestataires de services d'information sur les comptes.**
Le chapitre 9/1 du titre 3 à l'exception de l'article VII.62/3, s'applique si le prestataire de services de paiement transmetteur et le prestataire de services	Le chapitre 9/1, du titre 3 du présent livre, à l'exception de l'article VII.62/3, s'applique si le prestataire de services de paiement transmetteur et

de paiement destinataire sont établis en Belgique. L'article VII.62/3 est d'application seulement quand le prestataire de services de paiement transmetteur est établi en Belgique.	le prestataire de services de paiement destinataire sont établis en Belgique. L'article VII.62/3 est d'application seulement quand le prestataire de services de paiement transmetteur est établi en Belgique.
Les articles VII. 35 et VII. 36 sont également d'application aux services de paiement, dès que le prestataires de services de paiement du payeur est situé en Belgique.	~~Les articles VII. 35 et VII. 36 sont également d'application aux services de paiement, dès que le prestataires de services de paiement du payeur est situé en Belgique.~~
Le Roi peut, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, en tenant compte des dispositions légales comparables appliquées dans les autres états membres, de la nature et de la disponibilité du service de paiement offert et de la possibilité réelle pour les prestataires de services de paiement de fournir des informations complémentaires, étendre complètement ou partiellement la liste des articles énumérés à l'alinéa précédent aux articles VII.4 à VII.19, VII.21, § 1er, VII.22, VII.24 à VII.27, VII.29 à VII.33, VII.39 à VII.41, VII.48 en VII.55, § 1er.	~~Le Roi peut, par un arrêté délibéré en Conseil des ministres, en tenant compte des dispositions légales comparables appliquées dans les autres états membres, de la nature et de la disponibilité du service de paiement offert et de la possibilité réelle pour les prestataires de services de paiement de fournir des informations complémentaires, étendre complètement ou partiellement la liste des articles énumérés à l'alinéa précédent aux articles VII.4 à VII.19, VII.21, § 1er, VII.22, VII.24 à VII.27, VII.29 à VII.33, VII.39 à VII.41, VII.48 en VII.55, § 1er.~~
Sauf dispositions contraires, le présent livre s'applique aux services de paiement tels que visés au § 1er, fournis en euros ou dans la devise d'un état membre en dehors de la zone euro. Les articles VII.35 et VII.36 VII.4/1 à VII.4/4, VII.35, VII.36 et VII.62/1 à VII.62/7 du présent livre sont toutefois applicables aux services de paiement quelles que soient les devises utilisées.	Sauf dispositions contraires, le présent livre s'applique aux services de paiement tels que visés au § 1er, fournis en euros ou dans la devise d'un Etat membre en dehors de la zone euro. Les articles VII.4/1 à VII.4/4, **VII.43, VII.44 et VII.62/1 à VII.62/7** du présent livre sont toutefois applicables aux services de paiement quelles que soient les devises utilisées.
Les chapitres 1er/1 et 9/1 du titre 3 sont applicables aux:	Les chapitres 1er/1et 9/1 du titre 3 du présent livre sont applicables aux :
1° comptes de paiement permettant aux consommateurs d'effectuer au moins des versements des fonds sur un compte de paiement; de retirer des espèces d'un compte de paiement, et d'exécuter des opérations de paiement, y compris des virements, en faveur d'un tiers et être les bénéficiaires de telles opérations effectuées par un tiers;	1° comptes de paiement permettant aux consommateurs d'effectuer au moins des versements des fonds sur un compte de paiement; de retirer des espèces d'un compte de paiement, et d'exécuter des opérations de paiement, y compris des virements, en faveur d'un tiers et être les bénéficiaires de telles opérations effectuées par un tiers ;
2° cartes prépayées.	2° cartes prépayées.
Le Roi peut, en tenant compte de la nature et de la disponibilité des services de paiement offerts, exclure les instruments prépayés en partie ou	Le Roi peut, en tenant compte de la nature et de la disponibilité des services de paiement offert, exclure les instruments prépayés en partie ou

totalement des dispositions des chapitres 1er/1 et 9/1 du titre 3. Le présent livre est également applicable à l'émission et au remboursement de la monnaie électronique par des émetteurs de monnaie électronique. Les dispositions du Livre VII, Titre 3, Chapitre 11, règlent une matière visée à l'article 1er du Règlement (UE) n° 2015/751.	totalement des dispositions des chapitres 1er/1 et 9/1 du titre 3. Le présent livre est également applicable à l'émission et au remboursement de la monnaie électronique par des émetteurs de monnaie électronique. Les dispositions du livre VII, titre 3, chapitre 11, règlent une matière visée à l'article 1er du règlement UE n° 2015/751. ;
§ 4. Sans préjudice des dispositions des articles VII. 26, VII. 54. et VII. 194 à VII. 208 inclus, toute stipulation contraire aux dispositions du présent livre et de ses arrêtés d'exécution est interdite et nulle de plein droit pour autant qu'elle vise à restreindre les droits des consommateurs ou à aggraver leurs obligations.	§ 4. Sans préjudice des dispositions **des articles VII.5, VII.29** et VII. 194 à VII. 208 inclus, toute stipulation contraire aux dispositions du présent livre et de ses arrêtés d'exécution est interdite et nulle de plein droit pour autant qu'elle vise à restreindre les droits des consommateurs ou à aggraver leurs obligations.
Sans préjudice des dispositions de l'article VII.54, les clauses et conditions ou les combinaisons de clauses et conditions qui ont pour objet de mettre à charge de l'utilisateur de services de paiement ou du consommateur, la preuve du respect de tout ou partie des obligations, visées dans le présent livre, qui incombent au prestataire de services de paiement, au prêteur ou à l'intermédiaire de crédit, sont interdites et nulles de plein droit. Il incombe au prêteur de fournir la preuve qu'il a satisfait aux obligations concernant l'évaluation de la solvabilité, visée aux articles VII.69, VII.75, VII.77, VII.126, VII.127, § 1er, VII.131 et VII.133, du consommateur et, le cas échéant, de la personne qui constitue une sûreté personnelle.	Sans préjudice des dispositions **de l'article VII.29** , les clauses et conditions ou les combinaisons de clauses et conditions qui ont pour objet de mettre à charge de l'utilisateur de services de paiement ou du consommateur, la preuve du respect de tout ou partie des obligations, visées dans le présent livre, qui incombent au prestataire de services de paiement, au prêteur ou à l'intermédiaire de crédit, sont interdites et nulles de plein droit. Il incombe au prêteur l'évaluation de la solvabilité, visée aux articles de fournir la preuve qu'il a satisfait aux obligations concernant VII.69, VII.75, VII.77, VII.126, VII.127, § 1er, VII.131 et VII.133, du consommateur et, le cas échéant, de la personne qui constitue une sûreté personnelle.
Art. VII.3.§ 1er. Le présent livre ne s'applique pas aux : (…)	**Art. VII.3.§ 1er**. Le présent livre ne s'applique pas aux : (…)
2° opérations de paiement allant du payeur au bénéficiaire, par l'intermédiaire d'un agent commercial habilité à négocier ou à conclure la vente ou l'achat de biens ou de services pour le compte du payeur ou du bénéficiaire; (…)	2° opérations de paiement allant du payeur au bénéficiaire, par l'intermédiaire d'un agent commercial habilité **par contrat** à négocier ou à conclure la vente ou l'achat de biens ou de services pour le compte du payeur **uniquement** ou du bénéficiaire **uniquement** ; (…)

6° activités de change, c'est-à-dire aux opérations "espèces contre espèces" dans lesquelles les fonds ne sont pas détenus sur un compte de paiement; (…)	6° **aux opérations de change espèces contre espèces pour** lesquelles les fonds ne sont pas détenus sur un compte de paiement; (…)
8° opérations de paiement effectuées au sein d'un système de paiement ou de règlement des opérations sur titres entre des agents de règlement, des contreparties centrales, des chambres de compensation et/ou des banques centrales et d'autres participants au système, et des prestataires de services de paiement, sans préjudice des dispositions de l'article 49 de la loi du 21 décembre 2009;	8° opérations de paiement effectuées au sein d'un système de paiement ou de règlement des opérations sur titres entre des agents de règlement, des contreparties centrales, des chambres de compensation et/ou des banques centrales et d'autres participants au système, et des prestataires de services de paiement, sans préjudice des dispositions **de l'article 154 de la loi du 11 mars 2018 ;**
10° services fournis par des prestataires de services techniques à l'appui de la fourniture de services de paiement, sans qu'ils entrent, à aucun moment, en possession des fonds à transférer et consistant notamment dans le traitement et l'enregistrement des données, les services de protection de confiance et de la vie privée, l'authentification des données et des entités, les technologies de l'information et la fourniture de réseaux de communication, ainsi que la fourniture et la maintenance des terminaux et dispositifs utilisés aux fins des services de paiement;	10° services fournis par des prestataires de services techniques à l'appui de la fourniture de services de paiement, sans qu'ils entrent, à aucun moment, en possession des fonds à transférer et consistant notamment dans le traitement et l'enregistrement des données, les services de protection de confiance et de la vie privée, l'authentification des données et des entités, les technologies de l'information et la fourniture de réseaux de communication, ainsi que la fourniture et la maintenance des terminaux et dispositifs utilisés aux fins des services de paiement **à l'exception des services d'initiation de paiement et des services d'information sur les comptes** ;
11° services fondés sur des instruments de paiement qui ne peuvent être utilisés, pour l'acquisition de biens ou de services, que dans les locaux utilisés par l'émetteur ou dans le cadre d'un accord commercial avec l'émetteur, à l'intérieur d'un réseau limité de prestataires de services ou pour un éventail limité de biens ou de services, et que : - ces instruments de paiement ne sont pas - directement ou indirectement- liés à un contrat de crédit, ou - s'il s'agit d'un instrument de paiement, sur lequel peut être chargé ou déchargé de la monnaie électronique, aucun accès direct au compte de paiement servant à charger ou décharger celui-ci n'est possible à l'aide de cet instrument;	11° **aux services reposant sur des instruments de paiement spécifiques qui ne peuvent être utilisés que de manière limitée et qui satisfont à l'une des conditions suivantes:** **a) instruments ne permettant à leur détenteur d'acquérir des biens ou des services que dans les locaux de l'émetteur ou au sein d'un réseau limité de prestataires de services directement liés par un accord commercial à un émetteur professionnel;** **b) instruments ne pouvant être utilisés que pour acquérir un éventail très limité de biens ou de services;** **c) instruments valables seulement en Belgique fournis à la demande d'une entreprise ou d'un organisme public et réglementés par une autorité publique nationale ou régionale en**

	Belgique, à des fins sociales ou fiscales spécifiques, et permettant d'acquérir des biens ou des services spécifiques auprès de fournisseurs ayant conclu un accord commercial avec l'émetteur ;
12° opérations de paiement exécutées au moyen d'un appareil de télécommunication numérique ou informatique, lorsque les biens ou les services achetés sont livrés et doivent être utilisés au moyen d'un appareil de télécommunication numérique ou informatique, à condition que l'opérateur du système de télécommunication, numérique ou informatique n'agisse pas uniquement en qualité d'intermédiaire entre l'utilisateur de services de paiement et le fournisseur des biens ou services;	12° **aux opérations de paiement proposées par un fournisseur de réseaux ou de services de communications électroniques en plus des services de communications électroniques pour un abonné au réseau ou au service, et moyennant le respect des conditions suivantes :** **1° la valeur de chaque opération de paiement isolée ne dépasse pas 50 EUR et la valeur cumulée des opérations de paiement pour un même abonné ne dépasse pas 300 EUR par mois, que l'abonné ait ou non préfinancé son compte auprès du fournisseur de réseaux ou de services de communication électronique ; et** **2° le montant des opérations de paiements est imputé sur la facture relative aux services de communication électronique et les opérations de paiement sont effectuées :** **a) pour l'achat de contenu numérique et de services vocaux et ce, quel que soit le dispositif utilisé, pour l'achat ou la consommation du contenu numérique ;** **b) pour le financement d'activités caritatives reconnues par l'État comme donnant droit à une déductibilité des dons effectués et ce, au moyen d'un dispositif électronique. Le Roi peut préciser par arrêté royal la liste des activités caritatives visées au présent point; ou encore** **c) pour l'achat de tickets électroniques et ce, au moyen d'un dispositif électronique.**
14° opérations de paiement entre une entreprise mère et sa filiale ou entre filiales d'une même entreprise mère, sans qu'aucun autre prestataire de services de paiement d'une entreprise du même groupe ne fasse office d'intermédiaire;	14° opérations de paiement **et services connexes** entre une entreprise mère et sa filiale ou entre filiales d'une même entreprise mère, **sans qu'un** autre prestataire de services de paiement **autre qu'une entreprise du même** groupe ne fasse office d'intermédiaire;
15° services de retrait d'espèces au moyen de distributeurs automatiques de billets, offerts par des prestataires agissant pour le compte d'un ou de	15° services de retrait d'espèces au moyen de distributeurs automatiques de billets, offerts par des prestataires agissant pour le compte d'un ou de

plusieurs émetteurs de cartes, qui ne sont pas parties au contrat-cadre avec le client retirant de l'argent d'un compte de paiement, à condition que ces prestataires n'assurent pas d'autres services de paiement énumérés dans l'article I.9, 1°.	plusieurs émetteurs de cartes, qui ne sont pas parties au contrat-cadre avec le client retirant de l'argent d'un compte de paiement, à condition que ces prestataires n'assurent pas d'autres services de paiement énumérés dans l'article I.9, 1°. **Toutefois, l'utilisateur est informé de tous frais visés aux articles VII.10, VII.15, VII.18 et VII.19 avant de procéder au retrait, ainsi que lors de la réception des espèces à la fin de l'opération après le retrait.**
CHAPITRE 4. – Modifications au livre VII, titre 3, chapitre 1er/1 du Code de droit économique (Articles 6 à 9 du projet)	
Art. VII.4/1 § 1er. Sans préjudice de l'application des articles VII.13, 3°, VII.70 et VII.71, le prestataire de services de paiement fournit au consommateur, bien avant de conclure avec lui un contrat relatif à un compte de paiement, un document d'information tarifaire sur un support durable. (…)	**Art. VII.4/1 § 1er**. Sans préjudice de l'application des articles **VII.22, 3°**, VII.70 et VII.71, le prestataire de services de paiement fournit au consommateur, bien avant de conclure avec lui un contrat relatif à un compte de paiement, un document d'information tarifaire sur un support durable. (…)
Art.VII.4/2. § 1er. Sans préjudice de l'application des articles VII.18, VII.19 et VII.99, le prestataire de services de paiement fournit au consommateur, au moins une fois par an, au plus tard le dernier jour du mois de février, gratuitement, un relevé de tous les frais encourus ainsi que, le cas échéant, des informations concernant les taux d'intérêt mentionnés au paragraphe 2, 3° et 4°, pour les services liés à un compte de paiement. Le cas échéant, le prestataire de services de paiement utilise les termes normalisés de la liste des services les plus représentatifs rattachés à un compte de paiement. (…)	**Art.VII.4/2. § 1er**. Sans préjudice de l'application des articles **VII.27, VII.28** et VII.99, le prestataire de services de paiement fournit au consommateur, au moins une fois par an, au plus tard le dernier jour du mois de février, gratuitement, un relevé de tous les frais encourus ainsi que, le cas échéant, des informations concernant les taux d'intérêt mentionnés au paragraphe 2, 3° et 4°, pour les services liés à un compte de paiement. Le cas échéant, le prestataire de services de paiement utilise les termes normalisés de la liste des services les plus représentatifs rattachés à un compte de paiement. (…)
Art.VII. 62/2, § 6. Sans préjudice de l'application de l'article VII.29, § 2, le prestataire de services de paiement transmetteur ne bloque pas les instruments de paiement avant la date indiquée dans l'autorisation donnée par le consommateur, afin que la fourniture de services de paiement au consommateur ne soit pas interrompue pendant la procédure de changement de compte.	**Art.VII. 62/2, § 6.** Sans préjudice de l'application de l'article **VII.37, § 2**, le prestataire de services de paiement transmetteur ne bloque pas les instruments de paiement avant la date indiquée dans l'autorisation donnée par le consommateur, afin que la fourniture de services de paiement au consommateur ne soit pas interrompue pendant la procédure de changement de compte.

(…)	(…)
Art.VII.62/6. § 1er. Le prestataire de services de paiement met à la disposition du consommateur les informations suivantes concernant le service de changement de compte : (…) **8°** les droits convenus en vertu des articles VII.37 et VII.38.	**Art.VII.62/6. § 1er**. Le prestataire de services de paiement met à la disposition du consommateur les informations suivantes concernant le service de changement de compte : (…) **8°** les droits convenus en vertu **des articles VII.46 et VII.47** .
CHAPITRE 5. – Modifications au livre VII, titre 3, Chapitres 2 à 7, du Code de droit économique (article 10 du projet)	
CHAPITRE 2. - Opérations de paiement isolées.	**CHAPITRE 2. – Informations et conditions régissant les opérations de paiement et les contrats-cadre** **Section 1re. – Règles générales**
Art. VII.26. Les parties peuvent convenir de ne pas appliquer, en tout ou en partie, les dispositions du présent titre, sauf si l'utilisateur des services de paiement est un consommateur.	**Art.VII.5.** Les parties peuvent convenir de ne pas appliquer, en tout ou en partie, les dispositions du présent chapitre, sauf si l'utilisateur des services de paiement est un consommateur. **Le présent chapitre s'applique aux opérations de paiement isolées, aux contrats-cadres et aux opérations qui en relèvent.**
Art. VII.23. Lorsqu'un contrat relatif aux services de paiement est conclu à distance, les informations visées aux articles VII. 7, VII. 8, VII. 12 et VII. 13, remplacent les informations visées à l'article VI. 55, § 1er, du Code de droit économique, à l'exception du 2°, c) à g), 3°, a), d) et e), et 4°, b).	**Art.VII.6**. Lorsqu'un contrat relatif aux services de paiement est conclu à distance, les informations visées aux articles **VII.14, VII.15, VII.21 et VII.22** remplacent les informations visées à l'article VI.55, § 1er, du Code de droit économique, à l'exception du 2°, c) à g), 3°, a), d) et e), et 4°, b).
Art. VII.24. § 1er. Le prestataire de services de paiement n'impute pas de frais à l'utilisateur de services de paiement pour lui fournir des informations en vertu du présent titre.	**Art.VII.7**. § 1er. Le prestataire de services de paiement n'impute pas de frais à l'utilisateur de services de paiement pour lui fournir des informations en vertu du présent chapitre.
§ 2. Le prestataire de services de paiement et l'utilisateur de services de paiement peuvent convenir d'imputer des frais pour des informations supplémentaires, pour des informations communiquées de manière plus fréquente ou pour des informations transmises par d'autres moyens de communication que ceux prévus par le contrat-	§ 2. Le prestataire de services de paiement et l'utilisateur de services de paiement peuvent convenir d'imputer des frais pour des informations supplémentaires, ou communiquées de manière plus fréquente ou transmises par d'autres moyens de communication que ceux prévus par le contrat-cadre et qui sont fournies à la demande de l'utilisateur de services de paiement.

cadre et qui sont fournies à la demande de l'utilisateur de services de paiement. Lorsque le prestataire de services de paiement peut, conformément à l'alinéa précédent, imputer des frais, ceux-ci doivent être appropriés et conformes aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.	Lorsque le prestataire de services de paiement peut, conformément à l'alinéa précédent, imputer des frais, ceux-ci doivent être raisonnables et conformes aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.
Art. VII.25. La charge de la preuve de l'accomplissement des obligations d'information visées au présent titre incombe au prestataire de services de paiement.	**Art. VII.8.** La charge de la preuve de l'accomplissement des obligations d'information visées au présent chapitre incombe au prestataire de services de paiement.
Art. VII.20. § 1er. Dans le cas d'instruments de paiements qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement n'excédant pas 30 euros unitairement ou, soit ont une limite de dépenses de 150 euros, soit stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, le présent chapitre s'appliquera dans la mesure décrite ci-dessous :	**Art. VII.9.** § 1er. Dans le cas d'instruments de paiements qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement **dont le montant unitaire n'excède pas 30 euros** ou, soit ont une limite de dépenses de 150 euros, soit stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, le présent chapitre s'appliquera dans la mesure décrite ci-dessous :
1° par dérogation aux articles VII. 12, VII. 13 et VII. 17, le prestataire de services de paiement fournit au payeur uniquement des informations sur les principales caractéristiques du service de paiement, y compris la manière dont l'instrument de paiement peut être utilisé, la responsabilité, les frais perçus et d'autres informations concrètes nécessaires pour prendre une décision en connaissance de cause ainsi qu'une indication de l'endroit où les autres informations et conditions définies à l'article VII. 13 sont disponibles de manière aisée;	1° par dérogation aux articles **VII.21, VII.22 et VII.26**, le prestataire de services de paiement fournit au payeur uniquement des informations sur les principales caractéristiques du service de paiement, y compris la manière dont l'instrument de paiement peut être utilisé, la responsabilité, les frais perçus et d'autres informations concrètes nécessaires pour prendre une décision en connaissance de cause ainsi qu'une indication de l'endroit où les autres informations et conditions définies à l'article **VII.22** sont disponibles de manière aisée;
2° il peut être convenu que, par dérogation à l'article VII. 15, le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de proposer une modification des clauses du contrat-cadre de la manière prévue à l'article VII. 12, § 1er;	2° il peut être convenu que, par dérogation à l'article **VII.24,** le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de proposer une modification des clauses du contrat-cadre de la manière prévue à l'article **VII.21, § 1er ;**
3° il peut être convenu que, par dérogation aux articles VII. 18 et VII. 19, après exécution d'une opération de paiement :	3° il peut être convenu que, par dérogation aux articles **VII.27 et VII.28**, après exécution d'une opération de paiement :
a) le prestataire de services de paiement fournit ou met à disposition uniquement une référence permettant à l'utilisateur de services de paiement	a) le prestataire de services de paiement fournit ou met à disposition uniquement une référence permettant à l'utilisateur de services de paiement d'identifier l'opération de paiement, son montant et

d'identifier l'opération de paiement, son montant et les frais et/ou, en cas de multiples opérations de paiement de même type au profit du même bénéficiaire, uniquement des informations concernant le montant total et les frais de ces opérations de paiement;	les frais et/ou, en cas de multiples opérations de paiement de même type au profit du même bénéficiaire, uniquement des informations concernant le montant total et les frais de ces opérations de paiement;
b) le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de fournir ou de mettre à disposition les informations visées au point a) si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est par ailleurs techniquement pas en mesure de les fournir. Toutefois, le prestataire de services de paiement fournit au payeur la possibilité de vérifier le montant des fonds stockés.	b) le prestataire de services de paiement n'est pas tenu de fournir ou de mettre à disposition les informations visées au point a) si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est par ailleurs techniquement pas en mesure de les fournir. Toutefois, le prestataire de services de paiement fournit au payeur la possibilité de vérifier le montant des fonds stockés.
§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au § 1er, alinéa 1er et pour les instruments de paiement prépayés augmenter jusqu'à 500 euros.	§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au § 1er, alinéa 1er et pour les instruments de paiement prépayés augmenter jusqu'à 500 euros.
Art. VII.21. § 1er. Les paiements sont effectués dans la devise convenue par les parties.	**Art. VII.10.** § 1er. Les paiements sont effectués dans la devise convenue par les parties.
§ 2. Lorsqu'un service de conversion monétaire est proposé avant l'initiation de l'opération de paiement par un tiers au contrat-cadre et lorsque ce service de conversion monétaire est proposé au point de vente ou par le bénéficiaire, la partie qui le propose au payeur est tenue d'informer celui-ci de tous les frais appliqués, ainsi que du taux de change qui sera utilisé aux fins de la conversion de l'opération de paiement. Le payeur accepte le service de conversion monétaire offert sur cette base.	§ 2. Lorsqu'un service de conversion monétaire est proposé avant l'initiation de l'opération de paiement par un tiers au contrat-cadre et lorsque ce service de conversion monétaire est **proposé au distributeur automatique de billets,** au point de vente ou par le bénéficiaire, la partie qui le propose au payeur est tenue d'informer celui-ci de tous les frais appliqués, ainsi que du taux de change qui sera utilisé aux fins de la conversion de l'opération de paiement. Le payeur accepte le service de conversion monétaire offert sur cette base.
Art. VII.22. Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, le bénéficiaire demande des frais ou offre une réduction, il en informe le payeur avant l'initiation de l'opération de paiement. Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, un prestataire de services de paiement ou un tiers demande des frais, il en	**Art. VII.11.** Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, le bénéficiaire demande des frais ou offre une réduction, il en informe le payeur avant l'initiation de l'opération de paiement. Lorsque, aux fins de l'utilisation d'un instrument de paiement donné, un prestataire de services de paiement ou **une autre partie intervenant dans l'opération** demande des frais, il en informe

informe l'utilisateur de services de paiement avant l'initiation de l'opération de paiement	l'utilisateur de services de paiement avant l'initiation de l'opération de paiement. **Le payeur n'est tenu d'acquitter les frais visés aux alinéas 1er et 2 que s'il a eu connaissance de leur montant total avant l'initiation de l'opération de paiement.** **Section 2. – Opérations de paiement isolées** **Sous-section 1ère – Champ d'application**
Art. VII.5. Le présent chapitre s'applique aux opérations de paiement isolées qui ne sont pas couvertes par un contrat-cadre.	**Art. VII.12.** La présente section s'applique aux opérations de paiement isolées qui ne sont pas couvertes par un contrat-cadre. **Sous-section 2 – Informations préalables et conditions**
Art. VII.6. Lorsqu'un ordre de paiement relatif à une opération de paiement isolée est transmis par l'intermédiaire d'un instrument de paiement relevant d'un contrat-cadre, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de fournir ou de mettre à disposition des informations qui ont déjà été données à l'utilisateur de services de paiement sur la base d'un contrat-cadre avec un autre prestataire de services de paiement ou qui lui seront données conformément au dit contrat-cadre.	**Art. VII.13.** Lorsqu'un ordre de paiement relatif à une opération de paiement isolée est transmis par l'intermédiaire d'un instrument de paiement relevant d'un contrat-cadre, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de fournir ou de mettre à disposition des informations qui ont déjà été données à l'utilisateur de services de paiement sur la base d'un contrat-cadre avec un autre prestataire de services de paiement ou qui lui seront données conformément au dit contrat-cadre.
Art. VII.7. § 1er. Avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat ou une offre de service de paiement isolé, le prestataire de services de paiement met à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible, les informations et les conditions énoncées à l'article VII.8	**Art. VII.14.** § 1er. Avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat ou une offre de service de paiement isolé, le prestataire de services de paiement met à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible, les informations et les conditions énoncées à l'article **VII.15 en ce qui concerne ses propres services.**
Sur demande de l'utilisateur de services de paiement, le prestataire de services de paiement fournit ces informations et conditions sur un support durable.Ces informations et conditions sont communiquées dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible dans la langue ou les langues de la région linguistique où le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.	Sur demande de l'utilisateur de services de paiement, le prestataire de services de paiement fournit ces informations et conditions sur un support durable. Ces informations et conditions sont communiquées dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible dans la langue ou les langues de la région linguistique où le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.

§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat de service de paiement isolé est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement.	§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat de service de paiement isolé est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement.
§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du § 1er en fournissant une copie du projet de contrat de service de paiement isolé ou du projet d'ordre de paiement comportant les informations et conditions définies à l'article VII. 8.	§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du paragraphe 1er en fournissant une copie du projet de contrat de service de paiement isolé ou du projet d'ordre de paiement comportant les informations et conditions définies à l'article **VII.15.**
Art. VII.8. § 1er. Les informations et conditions à fournir ou à mettre à la disposition de l'utilisateur de services de paiement comprennent au moins :	**Art. VII.15.** § 1er. Les informations et conditions à fournir ou à mettre à la disposition de l'utilisateur de services de paiement **par le prestataire de services de paiement** comprennent au moins :
1° des informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir aux fins de l'exécution correcte de son ordre de paiement;	1° des informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir aux fins **de l'initiation** ou de l'exécution correcte de son ordre de paiement;
2° le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni;	2° le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni;
3° tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants des frais;	3° tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement et, le cas échéant, la ventilation de ces frais;
4° le cas échéant, le taux de change réel ou de référence qui doit être appliqué à l'opération de paiement.	4° le cas échéant, le taux de change réel ou de référence qui doit être appliqué à l'opération de paiement.
	§ 2. Le prestataire de services d'initiation de paiement, avant d'initier un paiement, fournissent au payeur, ou mettent à sa disposition, sous une forme claire et compréhensible, les informations suivantes :
	1° l'identité du prestataire de services d'initiation de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres coordonnées, y compris

	l'adresse du courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services d'initiation de paiement; et **2° les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services d'initiation de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre.**
§ 2. Le cas échéant, les autres informations et conditions utiles visées à l'article VII. 13 sont mises à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible.	**§** 3. Le cas échéant, les autres informations et conditions utiles visées à l'article **VII.22** sont mises à la disposition de l'utilisateur de services de paiement, sous une forme aisément accessible. **Sous-section 3. – Informations après l'initiation ou la réception d'un ordre de paiement et après l'exécution de la transaction** **Art. VII.16. Outre les informations et conditions prévues à l'article VII.15, lorsqu'un ordre de paiement est initié par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services d'initiation de paiement fournit au payeur et, le cas échéant, au bénéficiaire, ou met à leur disposition, immédiatement après avoir initié l'ordre de paiement:** **1° une confirmation de la réussite de l'initiation de l'ordre de paiement auprès du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur;** **2° une référence permettant au payeur et au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, permettant au bénéficiaire d'identifier le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;** **3° le montant de l'opération de paiement;** **4° s'il y a lieu, le montant des frais payables au prestataire de services d'initiation de paiement pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.**

	Art. VII.17. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, celui-ci met à la disposition du prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur la référence de l'opération de paiement.
Art. VII.9. Immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article VII. 7, § 1er, les informations suivantes :	**Art. VII.18.** Immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article **VII.14,** § 1er, **l'ensemble des données suivantes en ce qui concerne ses propres services:**
1° une référence permettant au payeur d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire;	1° une référence permettant au payeur d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire;
2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement;	2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement;
3° le montant des frais imputables au payeur pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;	3° le montant des frais imputables au payeur pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;
4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur ou une référence à ce taux, lorsqu'il est différent du taux de change fourni conformément à l'article VII. 8, § 1er, 4°, et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire;	4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur ou une référence à ce taux, lorsqu'il est différent du taux de change fourni conformément à l'article **VII.15, § 1er, 4°,** et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire;
5° la date de réception de l'ordre de paiement.	5° la date de réception de l'ordre de paiement.
Art. VII.10. Immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article VII. 7, § 1er, les informations suivantes :	**VII.19.** Immédiatement après l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci ou met à sa disposition, selon les modalités visées à l'article **VII.14, § 1er, l'ensemble des données suivantes en ce qui concerne ses propres services:**
1° les références permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, le payeur, ainsi que toute information transmise avec l'opération de paiement;	1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, le payeur, ainsi que toute information transmise lors de l'opération de paiement;
2° le montant de l'opération de paiement dans la devise dans laquelle les fonds sont à la disposition du bénéficiaire;	2° le montant de l'opération de paiement dans la devise dans laquelle les fonds sont à la disposition du bénéficiaire;

3° le montant des frais imputables au bénéficiaire pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;	3° le montant des frais imputables au bénéficiaire pour l'opération de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais;
4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire, et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;	4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire, et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;
5° la date valeur du crédit.	5° la date valeur du crédit.
	Section 3. – Contrat-cadre et opérations de paiement individuelles couvertes par ceux-ci
	Sous-section 1ère. – Champ d'application
Art. VII.11. Le présent chapitre s'applique aux opérations de paiement couvertes par un contrat-cadre.	**Art. VII.20.** La présente section s'applique **aux contrats-cadre et** aux opérations de paiement couvertes par un contrat-cadre.
	Sous-section 2 – Informations préalables et conditions
Art. VII.12. § 1er. En temps utile, avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat-cadre ou une offre, le prestataire de services de paiement lui fournit, sur un support durable, les informations et les conditions visées à l'article VII. 13.	**Art.VII.21.** § 1er Bien avant que l'utilisateur de services de paiement ne soit lié par un contrat-cadre ou une offre, le prestataire de services de paiement lui fournit, sur un support durable, les informations et les conditions visées à l'article VII.22.
Ces informations et conditions sont fournies dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible, dans la langue de la région linguistique dans lequel le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.	Ces informations et conditions sont fournies dans des termes aisément compréhensibles et sous une forme claire et intelligible, dans la langue de la région linguistique dans lequel le service de paiement est offert ou dans toute autre langue convenue par les parties.
§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat-cadre est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au § 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après la conclusion du contrat-cadre.	§ 2. Si, à la demande de l'utilisateur de services de paiement, le contrat-cadre est conclu par un moyen de communication à distance ne permettant pas au prestataire de services de paiement de se conformer au paragraphe 1er, ce dernier satisfait aux obligations découlant dudit paragraphe immédiatement après la conclusion du contrat-cadre.
§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du § 1er en fournissant une copie du projet de contrat-cadre comportant les	§ 3. Il est également possible de s'acquitter des obligations découlant du paragraphe 1er en

informations et les conditions définies à l'article VI.13. Lorsque le contrat-cadre concerne l'ouverture d'un compte de paiement et qu'il est possible qu'un dépassement soit autorisé au consommateur, le contrat-cadre mentionne alors les informations relatives au taux débiteur visées à l'article VII. 71, § 2, alinéa 2, 5°. Le prestataire de services de paiement fournit dans tous les cas, sur un support durable, ces informations à intervalles réguliers, qu'un dépassement effectif se produise ou non. Art. VII.13. Les informations et conditions à fournir à l'utilisateur de services de paiement comprennent au moins les éléments suivants concernant : 1° le prestataire de services de paiement : a) l'identité du prestataire de services de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale et, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le service de paiement est proposé, et toutes les autres adresses, y compris l'adresse de courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services de paiement, et b) les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre, 2° l'utilisation d'un service de paiement : a) une description des principales caractéristiques du service de paiement à fournir, y compris, le cas échéant, les utilisations possibles de l'instrument de paiement et en particulier la question de savoir s'il est possible de convenir des limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au travers dudit instrument de paiement, conformément à l'article VII. 29, § 1er, b) les informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit	fournissant une copie du projet de contrat-cadre comportant les informations et les conditions définies à l'article **VII.22.** Lorsque le contrat-cadre concerne l'ouverture d'un compte de paiement et qu'il est possible qu'un dépassement soit autorisé au consommateur, le contrat-cadre mentionne alors les informations relatives au taux débiteur visées à l'article VII. 71, § 2, alinéa 2, 5°. Le prestataire de services de paiement fournit dans tous les cas, sur un support durable, ces informations à intervalles réguliers, qu'un dépassement effectif se produise ou non. **VII.22.** Les informations et conditions à fournir à l'utilisateur de services de paiement comprennent au moins les éléments suivants concernant : 1° le prestataire de services de paiement : a) l'identité du prestataire de services de paiement y compris, le cas échéant, son numéro d'entreprise, l'adresse géographique de son administration centrale et, le cas échéant, l'adresse géographique de son agent ou de sa succursale établi en Belgique dans lequel le **service de paiement est proposé, et toutes les autres coordonnées, y compris l'adresse de** courrier électronique, à prendre en compte pour la communication avec le prestataire de services de paiement, et b) les coordonnées de l'autorité de contrôle prudentielle compétente et le registre concerné auprès de cette autorité dans lequel le prestataire de services de paiement est inscrit en vue de son agrément, ainsi que son numéro d'enregistrement ou un moyen équivalent d'identification de ce registre, 2° l'utilisation d'un service de paiement : a) une description des principales caractéristiques du service de paiement à fournir, y compris, le cas échéant, les utilisations possibles de l'instrument de paiement et en particulier la question de savoir s'il est possible de convenir des limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au travers dudit instrument de paiement, conformément à l'article **VII.37, § 1er,**

fournir aux fins de l'exécution correcte de son ordre de paiement;	b) les informations précises ou l'identifiant unique que l'utilisateur de services de paiement doit fournir **aux fins de l'initiation** ou de l'exécution correcte de son ordre de paiement,
c) la forme et la procédure pour donner le consentement à l'exécution d'une opération de paiement et le retrait de ce consentement, conformément aux articles VII. 27 et VII. 41,	c) la forme et la procédure pour donner le consentement **à l'initiation d'un ordre de paiement ou** à l'exécution d'une opération de paiement et le retrait de ce consentement, conformément aux articles **VII.32 et VII.50 ,**
d) une référence au moment de la réception de l'ordre de paiement tel que défini à l'article VII. 39 et l'éventuel délai limite établi par le prestataire de services de paiement,	d) une référence au moment de la réception de l'ordre de paiement tel que défini à l'article VII.48 et l'éventuel délai limite établi par le prestataire de services de paiement,
e) le délai d'exécution maximal au cours duquel le service de paiement doit être fourni,	e) le délai d'exécution maximal dans lequel le service de paiement doit être fourni,
	f) dans le cas d'instruments de paiement liés à une carte cobadgés, les droits de l'utilisateur de services de paiement au titre de l'article 8 du règlement (UE) 2015/751;
3° les frais, les taux d'intérêt et les taux de change:	3° les frais, les taux d'intérêt et les taux de change :
a) tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais,	a) tous les frais payables par l'utilisateur de services de paiement à son prestataire de services de paiement **y compris ceux liés aux modalités et à la fréquence selon lesquelles les informations prévues par le présent livre sont fournies ou mises à disposition,** et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais,
b) le cas échéant, les taux d'intérêt sur une base annuelle et les taux de change à appliquer ou, si des taux d'intérêt et de change de référence doivent être utilisés, la méthode de calcul de l'intérêt réel ainsi que la date retenue et l'indice ou la base pour déterminer un tel taux d'intérêt ou de change de référence, et	b) le cas échéant, les taux d'intérêt sur une base annuelle et les taux de change à appliquer ou, si des taux d'intérêt et de change de référence doivent être utilisés, la méthode de calcul de l'intérêt réel ainsi que la date retenue et l'indice ou la base pour déterminer un tel taux d'intérêt ou de change de référence, et
c) s'il en est convenu ainsi, l'application immédiate des modifications apportées aux taux d'intérêt ou de change de référence et les exigences en matière d'informations afférentes à ces modifications, conformément à l'article VII. 15, § 2,	c) s'il en est convenu ainsi, l'application immédiate des modifications apportées aux taux d'intérêt ou de change de référence et les exigences en matière d'informations afférentes à ces modifications, conformément à l'article **VII.24, § 2,**
4° la communication :	4° la communication :
a) le cas échéant, les moyens de communication, y compris les exigences techniques applicables à l'équipement de l'utilisateur de services de	

paiement, convenues entre les parties aux fins de la transmission d'informations ou de notifications au titre de la présente loi; b) les modalités et la fréquence selon lesquelles les informations prévues par la présente loi sont fournies ou mises à disposition; c) la ou les langues dans lesquelles le contrat-cadre sera conclu et la communication effectuée au cours de la relation contractuelle, et d) le droit de l'utilisateur de services de paiement de recevoir les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions prévues à l'article VII. 14, 5° les mesures de protection et les mesures corrective a) le cas échéant, une description des risques et des mesures de prudence que l'utilisateur de services de paiement prend pour préserver la sécurité d'un instrument de paiement de même que les modalités de notification au prestataire de services de paiement au regard de l'article VII. 30, § 1er, 2°, b) s'il en est convenu ainsi, les conditions dans lesquelles le prestataire de services de paiement se réserve le droit de bloquer un instrument de paiement, conformément à l'article VII. 29, c) la responsabilité du payeur conformément à l'article VII. 36, y compris des informations sur le montant concerné, d) le délai et les modalités selon lesquels l'utilisateur de services de paiement notifie au prestataire de services de paiement les opérations de paiement non autorisées ou mal exécutées conformément à l'article VII. 33 ainsi que la responsabilité du prestataire de services de paiement en matière d'opérations de paiement non autorisées, conformément à l'article VII. 35,	a) le cas échéant, les moyens de communication, y compris les exigences techniques applicables à l'équipement et aux logiciels de l'utilisateur de services de paiement, convenues entre les parties aux fins de la transmission d'informations ou de notifications au titre de la présente loi; b) les modalités et la fréquence selon lesquelles les informations prévues par la présente loi sont fournies ou mises à disposition ; c) la ou les langues dans lesquelles le contrat-cadre sera conclu et la communication effectuée au cours de la relation contractuelle, et d) le droit de l'utilisateur de services de paiement de recevoir les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions prévues à l'article **VII.23,** 5° les mesures de protection et les mesures correctives a) le cas échéant, une description ~~des risques et~~ des mesures de prudence que l'utilisateur de services de paiement prend pour préserver la sécurité d'un instrument de paiement de même que les modalités de notification au prestataire de services de paiement au regard de l'article **VII.38, § 1er, 2°,** **b) la procédure sécurisée applicable par le prestataire de services de paiement pour la notification à l'utilisateur de services de paiement en cas de soupçon de fraude ou de fraude avérée ou de menaces pour la sécurité;** **c)** s'il en est convenu ainsi, les conditions dans lesquelles le prestataire de services de paiement se réserve le droit de bloquer un instrument de paiement, conformément à l'article **VII.37,** **d)** la responsabilité du payeur conformément à l'article **VII.44,** y compris des informations sur le montant concerné, **e)** le délai et les modalités selon lesquels l'utilisateur de services de paiement notifie au prestataire de services de paiement les opérations de paiement non autorisées, **incorrectement initiées** ou mal exécutées conformément à l'article **VII.41** ainsi que la responsabilité du prestataire de

e) la responsabilité du prestataire de services de paiement liée à l'exécution d'opérations de paiement, conformément aux articles VII. 49 à VII. 51,	services de paiement en matière d'opérations de paiement non autorisées, conformément à l'article **VII.43,**
f) les conditions de remboursement conformément aux articles VII. 37 et VII.38,	**f)** la responsabilité du prestataire de services de paiement liée **à l'initiation** ou à l'exécution d'opérations de paiement, conformément aux articles **VII.55/3 à VII.55/5,**
6° la modification et la résiliation du contrat-cadre:	**g)** les conditions de remboursement conformément aux articles **VII.46 et VII.47,**
a) s'il en est convenu ainsi, le fait que l'utilisateur de services de paiement est réputé avoir accepté la modification des conditions conformément à l'article VII. 15 à moins d'avoir notifié au prestataire de services de paiement son refus de celle-ci avant la date proposée pour l'entrée en vigueur de cette modification,	6° la modification et la résiliation du contrat-cadre : a) s'il en est convenu ainsi, le fait que l'utilisateur de services de paiement est réputé avoir accepté la modification des conditions conformément à l'article **VII.24** à moins **que l'utilisateur de services de paiement** n'ait notifié au prestataire de services de paiement son refus de cette modification avant la date proposée pour l'entrée en vigueur de cette modification,
b) la durée du contrat-cadre	b) la durée du contrat-cadre,
c) le droit de l'utilisateur de services de paiement de résilier le contrat-cadre et tout accord lié à cette résiliation, conformément aux articles VII. 15, § 1er et VII. 16,	c) le droit de l'utilisateur de services de paiement de résilier le contrat-cadre et tout accord lié à cette résiliation, conformément aux articles **VII.24, § 1er et VII.25,**
7° les recours :	7° les recours :
a) toute clause contractuelle relative au droit applicable au contrat-cadre et/ou à la juridiction compétente,	a) toute clause contractuelle relative au droit applicable au contrat-cadre et/ou à la juridiction compétente**,**
b) les voies de réclamation et de recours extrajudiciaires ouvertes à l'utilisateur de services de paiement, conformément au livre XVI, y compris l'adresse physique de l'instance où l'utilisateur de services de paiement peut adresser ses réclamations parmi lesquelles les coordonnées de la Direction générale Inspection économique auprès du SPF Economie.	b) les voies de réclamation et de **règlements extra-judiciaire des litiges** ouvertes à l'utilisateur de services de paiement, conformément au livre XVI, y compris l'adresse physique de l'instance où l'utilisateur de services de paiement peut adresser ses réclamations parmi lesquelles les coordonnées de la Direction générale Inspection économique auprès du SPF Economie.
Art. VII.14. Au cours de la durée contractuelle, l'utilisateur de services de paiement a, à tout moment, le droit de recevoir, sur demande, les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les informations et conditions visées à l'article VII. 13, sur support durable.	**Art. VII.23.** Au cours de la durée contractuelle, l'utilisateur de services de paiement a, à tout moment, le droit de recevoir, sur demande, les termes contractuels du contrat-cadre, ainsi que les

	informations et conditions visées à l'article VII.22, sur support durable.
Art. VII.15. § 1er. Toute modification du contrat-cadre, ainsi que des informations et conditions visées à l'article VII. 13, est proposée par le prestataire de services de paiement selon les modalités prévues à l'article VII. 12, § 1er, et au plus tard deux mois avant la date proposée pour son entrée en vigueur.	**Sous-section 3. – Modifications des conditions et résiliation du contrat-cadre** **Art. VII.24.** § 1er. Toute modification du contrat-cadre, ainsi que des informations et conditions visées à l'article **VII.22**, est proposée par le prestataire de services de paiement selon les modalités prévues à l'article **VII.21, § 1er**, et au plus tard deux mois avant la date proposée pour son entrée en vigueur. **L'utilisateur de services de paiement peut accepter ou rejeter la modification avant la date proposée pour son entrée en vigueur.**
Au cas où l'article VII 13, 6°, a), s'applique, le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de paiement qu'il est réputé avoir accepté la modification s'il n'a pas notifié au prestataire de services de paiement, avant la date d'entrée en vigueur proposée de cette modification, qu'il ne l'acceptait pas. Dans ce cas, le prestataire de services de paiement précise également que l'utilisateur de services de paiement a le droit de résilier le contrat-cadre immédiatement et sans frais, avant la date d'entrée en vigueur proposée de la modification.	Au cas où l'article **VII.22, 6°, a),** s'applique, le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de paiement qu'il est réputé avoir accepté la modification s'il n'a pas notifié au prestataire de services de paiement, avant la date d'entrée en vigueur proposée de cette modification, qu'il ne l'acceptait pas. **Le prestataire de services de paiement informe également l'utilisateur de services de paiement que, au cas où ledit utilisateur rejette la modification, l'utilisateur de services de paiement a le droit de résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, jusqu'à la date à laquelle la modification aurait été appliquée.**
§ 2. Les modifications des taux d'intérêt ou de change peuvent s'appliquer immédiatement et sans préavis, à condition que le contrat-cadre prévoie ce droit et que les modifications se fondent sur les taux d'intérêt ou de change de référence convenus conformément à l'article VII.13, 3°, b) et c). L'utilisateur de services de paiement est informé de toute modification du taux d'intérêt le plus rapidement possible, selon les modalités prévues à l'article VII. 12, § 1er, à moins que les parties ne conviennent d'une fréquence ou de modalités particulières en matière de fourniture ou de mise à disposition des informations. Néanmoins, les modifications des taux d'intérêt ou de change qui sont plus favorables aux utilisateurs de services de paiement peuvent être appliquées sans préavis.	§ 2. Les modifications des taux d'intérêt ou de change peuvent s'appliquer immédiatement et sans préavis, à condition que le contrat-cadre prévoie ce droit et que les modifications se fondent sur les taux d'intérêt ou de change de référence convenus conformément à l'article **VII.22, 3°, b) et c).** L'utilisateur de services de paiement est informé de toute modification du taux d'intérêt le plus rapidement possible, selon les modalités prévues à l'article **VII.21, § 1er**, à moins que les parties ne conviennent d'une fréquence ou de modalités particulières en matière de fourniture ou de mise à disposition des informations. Néanmoins, les modifications des taux d'intérêt ou de change qui sont plus favorables aux utilisateurs de services de paiement peuvent être appliquées sans préavis.
§ 3. Les modifications des taux d'intérêt ou de change appliqués aux opérations de paiement sont mises en œuvre et calculées d'une manière neutre	

qui n'établit pas de discrimination à l'encontre des utilisateurs de services de paiement.	§ 3. Les modifications des taux d'intérêt ou de change appliqués aux opérations de paiement sont mises en œuvre et calculées d'une manière neutre qui n'établit pas de discrimination à l'encontre des utilisateurs de services de paiement.
Art. VII.16. § 1er. L'utilisateur de services de paiement peut, à tout moment, résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, sauf si un délai de préavis d'au maximum un mois a été convenu.	**Art. VII.25.** § 1er. L'utilisateur de services de paiement peut, à tout moment, résilier le contrat-cadre sans frais et avec effet immédiat, sauf si un délai de préavis d'au maximum un mois a été convenu.
Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut, selon les modalités prévues à l'article VII. 12, § 1er, résilier un contrat-cadre conclu pour une durée indéterminée, moyennant un préavis d'au moins deux mois.	Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut, selon les modalités prévues à l'article **VII.21, § 1er**, résilier un contrat-cadre conclu pour une durée indéterminée, moyennant un préavis d'au moins deux mois.
§ 2. Les frais régulièrement imputés pour la prestation de services de paiement ne sont dus par l'utilisateur de services de paiement qu'au prorata de la période échue à la fin du contrat. S'ils ont été payés à l'avance, ces frais sont remboursés sans délai au prorata, à partir du mois suivant la date de la résiliation.	§ 2. Les frais régulièrement imputés pour la prestation de services de paiement ne sont dus par l'utilisateur de services de paiement qu'au prorata de la période échue à la fin du contrat. S'ils ont été payés à l'avance, ces frais sont remboursés sans délai au prorata, à partir du mois suivant la date de la résiliation.
Le prestataire de services de paiement paiera à l'utilisateur de services de paiement, sans frais supplémentaires, le solde positif du compte de paiement y compris l'ensemble des intérêts auxquels il a droit en vertu des dispositions légales et réglementaires ainsi que des conditions générales ou bien le versera sur un compte de paiement d'un prestataire de services de paiement.	Le prestataire de services de paiement paie à l'utilisateur de services de paiement, sans frais supplémentaires, le solde positif du compte de paiement y compris l'ensemble des intérêts auxquels il a droit en vertu des dispositions légales et réglementaires ainsi que des conditions générales ou bien le versera sur un compte de paiement d'un prestataire de services de paiement indiqué par l'utilisateur de services de paiement.
Après la clôture d'un compte de paiement, le prestataire de services de paiement est tenu de rembourser les frais de gestion payés par l'utilisateur de services de paiement, sur base annuelle, pour le compte de paiement, et ce au prorata du nombre entier de mois calendrier à compter du mois suivant la date de clôture du compte jusqu'à la fin de la période pour laquelle les frais de gestion ont été payés.	Après la clôture d'un compte de paiement, le prestataire de services de paiement est tenu de rembourser les frais de gestion payés par l'utilisateur de services de paiement, sur base annuelle, pour le compte de paiement, et ce au prorata du nombre entier de mois calendrier à compter du mois suivant la date de clôture du compte jusqu'à la fin de la période pour laquelle les frais de gestion ont été payés.
§ 3. Le présent article s'applique également aux comptes d'épargne visés à l'article 2 de l'arrêté royal du 27 août 1993 d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992.	§ 3. Le présent article s'applique également aux comptes d'épargne visés à l'article 2 de l'arrêté royal du 27 août 1993 d'exécution du Code des impôts sur les revenus 1992.

Art. VII.17. Pour toute opération de paiement individuelle relevant d'un contrat-cadre et initiée par le payeur, le prestataire de services de paiement fournit, à la demande du payeur et préalablement à cette transaction de paiement, des informations explicites sur son délai d'exécution maximal et sur les frais qui doivent être payés par le payeur et, le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.	**Sous-section 4. – Opérations de paiement individuelles** **Art. VII.26.** Pour toute opération de paiement individuelle relevant d'un contrat-cadre et initiée par le payeur, le prestataire de services de paiement fournit, à la demande du payeur et préalablement à cette transaction de paiement, des informations explicites sur : 1° son délai d'exécution maximal, 2° sur les frais qui doivent être payés par le payeur et , 3° le cas échéant, la ventilation des montants de ces frais.
Art. VII.18. § 1er. Après que le montant d'une opération de paiement individuelle ait été débité du compte du payeur ou, lorsque le payeur n'utilise pas de compte de paiement, après réception de l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités visées à l'article VII.12, § 1er, les informations suivantes : 1° une référence permettant au payeur d'identifier chaque opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire; 2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du payeur est débité ou dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement; 3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, leur ventilation, ou l'intérêt dû par le payeur; 4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire; 5° la date valeur du débit ou la date de réception de l'ordre de paiement. § 2. Un contrat-cadre peut prévoir une condition selon laquelle les informations visées au § 1er sont fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, et selon des modalités	**Art. VII.27**. § 1er. Après que le montant d'une opération de paiement individuelle ait été débité du compte du payeur ou, lorsque le payeur n'utilise pas de compte de paiement, après réception de l'ordre de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités visées à l'article **VII.21, § 1er,** les informations suivantes : 1° une référence permettant au payeur d'identifier chaque opération de paiement et, le cas échéant, les informations relatives au bénéficiaire; 2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du payeur est débité ou dans la devise utilisée dans l'ordre de paiement; 3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, **la ventilation des montants de ces frais**, ou l'intérêt dû par le payeur; 4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du payeur et le montant de l'opération de paiement après cette conversion monétaire; 5° la date valeur du débit ou la date de réception de l'ordre de paiement.

convenues qui permettent au payeur de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses.	§ 2. Le contrat-cadre prévoit une condition selon laquelle **le payeur peut demander que** les informations visées au paragraphe 1er sont fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, **gratuitement** et selon des modalités convenues qui permettent au payeur de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses.
§ 3. Le Roi peut, par dérogation au § 2 et selon les modalités qu'il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du payeur les informations visées au § 1er sur support papier une fois par mois.	§ 3. Le Roi peut, par dérogation au paragraphe 2 et selon les modalités qu'Il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du payeur les informations visées au paragraphe 1er sur **support durable** une fois par mois.
Art. VII.19. § 1er. Après avoir exécuté une opération de paiement individuelle, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités prévues à l'article VII. 12, § 1er, les informations suivantes :	**Art. VII.28.** § 1er. Après avoir exécuté une opération de paiement individuelle, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire fournit à celui-ci, sans tarder et selon les modalités prévues à l'article **VII.21, § 1er**, les informations suivantes :
1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et, le cas échéant, le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;	1° une référence permettant au bénéficiaire d'identifier l'opération de paiement et le payeur, ainsi que toute information communiquée lors de l'opération de paiement;
2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du bénéficiaire est crédité;	2° le montant de l'opération de paiement exprimé dans la devise dans laquelle le compte de paiement du bénéficiaire est crédité;
3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, leur ventilation, ou l'intérêt dû par le bénéficiaire;	3° le montant de tous les frais appliqués à l'opération de paiement et, le cas échéant, **la ventilation des montants de ces frais**, ou l'intérêt dû par le bénéficiaire;
4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;	4° le cas échéant, le taux de change appliqué à l'opération de paiement par le prestataire de services de paiement du bénéficiaire et le montant de l'opération de paiement avant cette conversion monétaire;
5° la date valeur du crédit.	5° la date valeur du crédit.
§ 2. Un contrat-cadre peut prévoir une condition selon laquelle les informations visées au § 1er doivent être fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par mois, et selon des modalités convenues qui permettent au bénéficiaire de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de	§ 2. Le contrat-cadre peut prévoir une condition selon laquelle les informations visées au paragraphe 1er doivent être fournies ou mises à disposition périodiquement, au moins une fois par

suivre raisonnablement l'état de ses dépenses. § 3. Le Roi peut, par dérogation au § 2 et selon les modalités qu'il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du bénéficiaire les informations visées au § 1er sur support papier une fois par mois.	mois, et selon des modalités convenues qui permettent au bénéficiaire de stocker les informations et de les reproduire à l'identique, de façon à lui permettre de suivre raisonnablement l'état de ses dépenses. § 3. Le Roi peut, par dérogation au paragraphe 2 et selon les modalités qu'Il détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prescrire que le prestataire de services de paiement doit fournir gratuitement à la demande du bénéficiaire les informations visées au paragraphe 1er **sur un support durable** une fois par mois.
CHAPITRE 3. - Contrat-cadre et opérations de paiement individuelles couvertes par celui-ci. Section 1re. - Champ d'application. Art. VII.54. Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, les parties peuvent décider que les articles VII. 27, § 3, VII. 28, VII. 34, VII. 36 à VII. 38, VII. 41, VII. 49 à VII. 51, et VII. 55, § 1er, ne s'appliquent pas, en tout ou partie. Les parties peuvent également convenir d'un délai distinct de celui fixé à l'article VII. 33. Art. VII.55. § 1er. Le prestataire de services de paiement ne peut, en vertu les articles VII. 27 à VII. 53, et sauf disposition contraire, imputer de frais à l'utilisateur de services de paiement pour l' accomplissement de ses obligations. Par dérogation aux `alinéas précédents, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais dans les cas visés aux articles VII. 40, § 1er, VII. 41, alinéa 5, ou VII. 48, § 2, pour autant que ces frais soient convenus dans le contrat-cadre entre l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement et dans la mesure où ils sont raisonnables et en rapport avec les coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.	**CHAPITRE 3. – Droits et obligations liés à la prestation et à l'utilisation des services de paiements** **Section 1re. – Règles générales** **Art.VII.29**. Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, les parties peuvent décider que les articles **VII.30, § 1er, VII.32, § 3, VII.33, VII.42, VII.44, VII.46 et VII.47, VII.50, VII.55/3 à VII.55/7,** ne s'appliquent pas, en tout ou partie. Les parties peuvent également convenir d'un délai distinct de celui fixé à l'article VII.41. **Art.VII.30.** § 1er. Le prestataire de services de paiement ne peut, en vertu des articles **VII.32 à VII.55/9 et VII.55/13 à VII.56** et sauf disposition contraire, imputer de frais à l'utilisateur de services de paiement pour l'accomplissement de ses obligations. Par dérogation à l'alinéa précédent, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais dans les cas visés aux articles **VII. 49, § 1er, VII.50, alinéa 5, ou VII.55/2, § 4,** pour autant que ces frais soient convenus dans le contrat-cadre entre l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement et dans la mesure **où ils sont appropriés et correspondent** aux coûts réels supportés par le prestataire de services de paiement.

§ 2. Lorsqu'une opération de paiement n'implique pas de conversion monétaire, le payeur et le bénéficiaire paient, chacun pour leur part, les frais prélevés par leur prestataire de services de paiement respectif.	**§ 2. Pour les opérations de paiement effectuées à l'intérieur de l'Union européenne, lorsque le prestataire de services de paiement du payeur et celui du bénéficiaire sont tous deux situés dans un Etat membre ou lorsque l'unique prestataire de services de paiement intervenant dans l'opération de paiement est situé dans un Etat membre,** le payeur et le bénéficiaire paient, chacun pour leur part, les frais prélevés par leur prestataire de services de paiement respectif.
§ 3. Le prestataire de services de paiement n'empêche pas le bénéficiaire d'appliquer des frais ou de proposer une réduction au payeur pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné.	§ 3**. Il est interdit au bénéficiaire de demander des frais au payeur pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné et pour les services de paiement auxquels s'applique le règlement (UE) 260/2012.**
Cette indemnité ne peut être supérieure aux frais réels pour le bénéficiaire suite à l'utilisation de cet instrument de paiement.	~~Cette indemnité ne peut être supérieure aux frais réels pour le bénéficiaire suite à l'utilisation de cet instrument de paiement.~~
Par dérogation à l'alinéa premier, le Roi peut, compte tenu de la nécessité d'encourager la concurrence et de favoriser l'utilisation de moyens de paiement efficaces, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, interdire ou limiter le droit du bénéficiaire de réclamer une indemnité pour effectuer des transactions de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.	~~Par dérogation à l'alinéa premier, le Roi peut, compte tenu de la nécessité d'encourager la concurrence et de favoriser l'utilisation de moyens de paiement efficaces, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, interdire ou limiter le droit du bénéficiaire de réclamer une indemnité pour effectuer des transactions de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.~~
Le Roi peut également, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, fixer des maxima pour les indemnités, quelles que soient leur qualification ou leur forme, réclamées par le prestataire de services de paiement au bénéficiaire pour la mise à la disposition d'équipement permettant de faciliter la fourniture de services de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.	**§ 4.** Le Roi peut ~~également~~, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, fixer des maxima pour les indemnités, quelles que soient leur qualification ou leur forme, réclamées par le prestataire de services de paiement au bénéficiaire pour la mise à la disposition d'équipement permettant de faciliter la fourniture de services de paiement à l'aide d'un instrument de paiement.
Art. VII.56. § 1er. Dans le cas d'instruments de paiements qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement n'excédant pas 30 euros unitairement ou qui ont une limite de dépenses de 150 euros, ou encore qui stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, les prestataires de services de paiement peuvent convenir avec leurs utilisateurs de services de paiement que :	**VII.31.** § 1er. Dans le cas d'instruments de paiement qui, conformément au contrat-cadre, concernent exclusivement des opérations de paiement **individuelles dont le montant** n'excède pas 30 euros ou qui ont une limite de dépenses de 150 euros, ou encore qui stockent des fonds dont le montant n'excède à aucun moment 150 euros, les prestataires de services de paiement peuvent convenir avec leurs utilisateurs de services de paiement que :

1° les articles VII. 30, § 1er, 2°, VII. 31, 3° et 4°, et VII. 36, § 2, ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement ne permet pas le blocage ou la prévention d'une utilisation ultérieure de celui-ci;	1° les articles **VII.38, § 1er, 2°, VII.39, 3° et 5°, et VII.44, § 3,** ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement ne peut **pas être bloqué ou si la poursuite de l'utilisation de celui-ci ne peut être empêchée ;**
2° les articles VII. 34, VII. 35, et VII. 36, § 1er, alinéas 1er et 2, ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est pas en mesure, pour des raisons autres, inhérentes à l'instrument de paiement, d'apporter la preuve qu'une opération de paiement a été autorisée;	2° les articles **VII.42, VII.43 et VII.44, § 1er et 4,** ne s'appliquent pas si l'instrument de paiement est utilisé de manière anonyme ou si le prestataire de services de paiement n'est pas en mesure, pour des raisons autres, inhérentes à l'instrument de paiement, d'apporter la preuve qu'une opération de paiement a été autorisée;
3° par dérogation à l'article VII. 40, § 1er, le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de notifier à l'utilisateur de services de paiement le refus de l'ordre de paiement si la non-exécution ressort du contexte;	3° par dérogation à l'article **VII.49, § 1er,** le prestataire de services de paiement n'est pas obligé de notifier à l'utilisateur de services de paiement le refus de l'ordre de paiement si la non-exécution ressort **clairement** du contexte **;**
4° par dérogation à l'article VII. 41 le payeur ne peut pas révoquer l'ordre de paiement après avoir transmis l'ordre de paiement ou donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire;	4° par dérogation à l'article **VII.50** le payeur ne peut pas révoquer l'ordre de paiement après avoir transmis l'ordre de paiement ou donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire;
5° par dérogation aux articles VII. 44 et VII. 45, d'autres délais d'exécution s'appliquent.	5° par dérogation aux articles **VII.53 et VII.54,** d'autres délais d'exécution s'appliquent.
§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au § 1er, alinéa 1er, et pour les instruments de paiement prépayés les augmenter jusqu'à 500 euros.	§ 2. Pour les opérations de paiement nationales, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, réduire ou doubler les montants visés au paragraphe 1er, alinéa 1er , et pour les instruments de paiement prépayés les augmenter jusqu'à 500 euros.
§ 3. Les articles VII. 35 et VII. 36 s'appliquent également à la monnaie électronique, à moins que le prestataire de services de paiement du payeur n'ait pas la capacité de bloquer le compte de paiement ou de bloquer l'instrument de paiement et que l'instrument remplit les conditions d'utilisation visées à la disposition introductive du § 1er.	§ 3. Les articles **VII.43 et VII.44** s'appliquent également à la monnaie électronique, à moins que le prestataire de services de paiement du payeur n'ait pas la capacité de bloquer le compte de paiement **sur lequel la monnaie électronique est stockée** ou de bloquer l'instrument de paiement et que le **compte de paiement sur lequel la monnaie électronique est stockée** ou l'instrument remplit les conditions d'utilisation visées à la disposition introductive du paragraphe 1er**.** **§ 4. Le Roi peut limiter la dérogation à l'application des articles VII.43 et VII.44 aux comptes de paiement sur lesquels la monnaie**

	électronique est stockée ou aux instruments de paiement d'une certaine valeur.
	Section 2. – Autorisation des opérations de paiement
	Sous-section 1ère . – Consentement à l'exécution des opérations de paiement et confirmation de la disponibilité des fonds
Art. VII.27. § 1er. Une opération de paiement est réputée autorisée si le payeur a donné son consentement à l'exécution de l'ordre de paiement.	**VII.32.** § 1er. Une opération de paiement est réputée autorisée si le payeur a donné son consentement à l'exécution de l'ordre de paiement.
Une opération de paiement peut être préalablement autorisée par le payeur ou postérieurement à son exécution si le payeur et son prestataire de services de paiement en ont convenu ainsi.	Une opération de paiement peut être préalablement autorisée par le payeur ou postérieurement à son exécution si le payeur et son prestataire de services de paiement en ont convenu ainsi.
§ 2. Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement ou d'une série d'opérations de paiement est donné sous la forme convenue entre le payeur et son prestataire de services de paiement et conformément à la procédure convenue.	§ 2. Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement ou d'une série d'opérations de paiement est donné sous la forme convenue entre le payeur et le prestataire de services de paiement et conformément à la procédure convenue.
	Le consentement à l'exécution d'une opération de paiement peut aussi être donné par l'intermédiaire du bénéficiaire ou du prestataire de services d'initiation de paiement.
En l'absence d'un tel consentement, l'opération de paiement est réputée non autorisée.	En l'absence de consentement, l'opération de paiement est réputée non autorisée.
§ 3. Le consentement peut à tout moment être retiré par le payeur, mais en aucun cas après le moment d'irrévocabilité visé à l'article VII. 41.	§ 3. Le consentement peut à tout moment être retiré par le payeur, mais en aucun cas après le moment d'irrévocabilité visé à l'article **VII.50.**
Le consentement à l'exécution d'une série d'opérations de paiement peut aussi être retiré avec pour effet que toute opération de paiement postérieure doit être réputée non autorisée.	Le consentement à l'exécution d'une série d'opérations de paiement peut aussi être retiré avec pour effet que toute opération de paiement postérieure est réputée non autorisée.
	§ 4. La procédure de consentement fait l'objet d'un accord entre le payeur et le ou les prestataires de services de paiement concernés.
Art. VII.28. § 1er. La réalisation de la domiciliation nécessite l'octroi d'un mandat par le payeur à, selon le cas, l'une ou plusieurs des personnes suivantes :	**VII.33.** § 1er. La réalisation de la domiciliation nécessite l'octroi d'un mandat par le payeur à, selon le cas, l'une ou plusieurs des personnes suivantes :
	1° le bénéficiaire;

1° le bénéficiaire; 2° le prestataire de services de paiement du bénéficiaire; 3° le prestataire de services de paiement du payeur. Un exemplaire doit être remis au payeur.	2° le prestataire de services de paiement du bénéficiaire ; 3° le prestataire de services de paiement du payeur. Un exemplaire sur support durable doit être remis au payeur.
§ 2. Même si le mandat visé au § 1er, alinéa 1er n'est pas repris dans le même instrumentum que le contrat principal dont il garantit l'exécution, le mandat répond au moins aux conditions suivantes :	§ 2. Même si le mandat visé au paragraphe 1er, alinéa 1er n'est pas repris dans le même instrumentum que le contrat principal dont il garantit l'exécution, le mandat répond au moins aux conditions suivantes :
1° un consentement exprès du payeur et la signature du payeur; 2° la procuration à donner doit se référer expressément au contrat sous-jacent qui a son tour détermine la portée des créances domiciliées en ce qui concerne la nature, l'échéance et, si possible, le montant juste. La domiciliation ne peut se réaliser valablement que si le payeur a été précédemment informé du contrat sous-jacent.	1° un consentement exprès et la signature du payeur; 2° la procuration à donner doit se référer expressément au contrat sous-jacent qui a son tour détermine la portée des créances domiciliées en ce qui concerne la nature, l'échéance et, si possible, le montant juste. La domiciliation ne peut se réaliser valablement que si le payeur a été précédemment informé du contrat sous-jacent.
§ 3. Sans préjudice de l'application de l'article VII. 7, § 3, si le montant juste ou la date de débit n'est pas déterminée lors de la conclusion de la domiciliation, le bénéficiaire en fait part au payeur à la date convenue, dans un délai raisonnable précédant l'initiation de chaque opération de paiement.	§ 3. Sans préjudice de l'application de l'article **VII.46, § 3,** si le montant juste ou la date de débit n'est pas déterminée lors de la conclusion de la domiciliation, le bénéficiaire en fait part au payeur à la date convenue, dans un délai raisonnable précédant l'initiation de chaque opération de paiement.
§ 4. Une domiciliation et le mandat y attaché peuvent être résiliés par chaque partie, à tout moment, par la notification au cocontractant. La résiliation de la domiciliation par le payeur est valable et opposable à tous ses mandataires lorsque le payeur la notifie soit à son créancier, soit à son prestataire de services de paiement si cette dernière possibilité a été expressément convenue.	§ 4. Une domiciliation et le mandat y attaché peuvent être résiliés par chaque partie, à tout moment, par la notification au cocontractant. La résiliation de la domiciliation par le payeur est valable et opposable à tous ses mandataires lorsque le payeur la notifie soit à son créancier, soit à son prestataire de services de paiement si cette dernière possibilité a été expressément convenue.
	VII.34, § 1er. Le payeur peut demander au prestataire de services de paiement gestionnaire du compte de lui communiquer l'identification du prestataire de services de paiement qui a demandé la confirmation de la disponibilité des

	fonds conformément à l'article 58, § 1er de la loi du 11 mars 2018, et la réponse qui lui a été faite. **§ 2. Le présent article ne s'applique pas aux opérations de paiement initiées au moyen d'instruments de paiement liés à une carte sur lesquels est stockée de la monnaie électronique.** **Sous-section 2. – Règles relatives à l'accès au compte de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données** **VII.35. § 1er. Le payeur a le droit de s'adresser à un prestataire de services d'initiation de paiement pour obtenir les services d'initiation de paiement, sauf si le compte de paiement n'est pas accessible en ligne.** **§ 2. Lorsque le payeur donne son consentement explicite à l'exécution d'un paiement conformément à l'article VII.32, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte exécute les actions prévues au paragraphe 3 du présent article afin de garantir le droit du payeur de recourir à un service d'initiation de paiement.** **§ 3. Outre les conditions fixées à l'article 48 de la loi du 11 mars 2018 pour le prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte:** **a) immédiatement après avoir reçu l'ordre de paiement d'un prestataire de services d'initiation de paiement, fournit au prestataire de services d'initiation de paiement, ou met à sa disposition, toutes les informations sur l'initiation de l'opération de paiement et toutes les informations auxquelles il a lui-même accès concernant l'exécution de l'opération de paiement;** **b) traite les ordres de paiement transmis grâce aux services d'un prestataire de services d'initiation de paiement sans aucune discrimination, autre que fondée sur des raisons objectives, en termes de délai, de priorité ou de frais par rapport aux ordres de paiement transmis directement par le payeur.**

	§ 4. La fourniture de services d'initiation de paiement n'est pas subordonnée à l'existence de relations contractuelles entre le prestataire de services d'initiation de paiement et le prestataire de services de paiement gestionnaires de comptes à cet effet. **VII.36. § 1er . Outre les conditions fixées à l'article 57, § 2, de la loi du 11 mars 2018, pour ce qui concerne les comptes de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte traite les demandes de données transmises grâce aux services d'un prestataire de services d'information sur les comptes sans aucune discrimination autre que fondée sur des raisons objectives.** **§ 2. La fourniture de services d'information sur les comptes n'est pas subordonnée à l'existence de relations contractuelles entre le prestataire de services d'information sur les comptes et le prestataire de services de paiement gestionnaires de comptes à cet effet.** **Sous-section 3. - Limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement**
Art. VII.29. § 1er. Lorsqu'un instrument de paiement spécifique est utilisé afin de donner le consentement, le payeur et son prestataire de services de paiement peuvent convenir de limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au travers dudit instrument de paiement. § 2. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut se réserver le droit de bloquer l'instrument de paiement et ce pour des raisons objectivement motivées ayant trait à la sécurité de l'instrument de paiement, à la présomption d'une utilisation non autorisée ou frauduleuse de l'instrument de paiement ou, s'il s'agit d'un instrument de paiement doté d'un contrat de crédit, au risque sensiblement accru que le payeur soit dans l'incapacité de s'acquitter de son obligation de paiement. Dans ces cas, le prestataire de services de paiement informe le payeur, de la manière convenue et sans préjudice de l'application de l'article VII. 98, § 2,	**VII.37.** § 1er. Lorsqu'un instrument de paiement spécifique est utilisé afin de donner le consentement, le payeur et le prestataire de services de paiement peuvent convenir de limites de dépenses pour les opérations de paiement exécutées au moyen dudit instrument de paiement. § 2. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut se réserver le droit de bloquer l'instrument de paiement et ce pour des raisons objectivement motivées ayant trait à la sécurité de l'instrument de paiement, à la présomption d'une utilisation non autorisée ou frauduleuse de l'instrument de paiement ou, s'il s'agit d'un instrument de paiement doté d'un contrat de crédit, au risque sensiblement accru que le payeur soit dans l'incapacité de s'acquitter de son obligation de paiement. Dans ces cas, le prestataire de services de paiement informe le payeur, de la manière convenue et sans préjudice de l'application de l'article VII.98, § 2, du

du blocage de l'instrument de paiement et des raisons de ce blocage et ce, si possible avant que l'instrument de paiement ne soit bloqué et au plus tard immédiatement après.	blocage de l'instrument de paiement et des raisons de ce blocage et ce, si possible avant que l'instrument de paiement ne soit bloqué et au plus tard immédiatement après.
La fourniture des informations visées à l'alinéa précédent n'est pas requise si elle est contrecarrée par des raisons de sécurité objectivement motivées ou interdite en vertu d'une autre législation applicable.	La fourniture des informations visées à l'alinéa précédent n'est pas requise si elle n'est pas acceptable pour des raisons de sécurité objectivement motivées ou interdite en vertu d'une autre législation.
Le prestataire de services de paiement débloque l'instrument de paiement ou remplace celui-ci par un nouvel instrument de paiement dès lors que les raisons justifiant le blocage n'existent plus.	Le prestataire de services de paiement débloque l'instrument de paiement ou remplace celui-ci par un nouvel instrument de paiement dès lors que les raisons justifiant le blocage n'existent plus.
	Lorsque le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte refuse l'accès à un compte de paiement à un prestataire de services d'information sur les comptes ou à un prestataire de services de paiement, en application des conditions fixées à l'article 57, § 3, de la loi du 11 mars 2018, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte informe le payeur de la manière convenue, du refus d'accès au compte de paiement et des raisons de ce refus.
	Cette information est, si possible, donnée au payeur avant que l'accès ne soit refusé et au plus tard immédiatement après ce refus, à moins que le fait de fournir cette information ne soit pas acceptable pour des raisons de sécurité objectivement justifiées ou soit interdit en vertu de la loi la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation.
	Sous-section 4. – Obligations liées aux instruments de paiement et aux données de sécurité personnalisées
Art. VII.30.§ 1er. L'utilisateur de services de paiement habilité à utiliser un instrument de paiement a les obligations suivantes :	**VII.38.** § 1er. L'utilisateur de services de paiement habilité à utiliser un instrument de paiement a les obligations suivantes :
1° il utilise l'instrument de paiement conformément aux conditions régissant l'émission et l'utilisation de cet instrument de paiement;	1° il utilise l'instrument de paiement conformément aux conditions régissant l'émission et l'utilisation de cet instrument de paiement, **qui doivent être**

	objectives, non discriminatoires et proportionnées ;
2° lorsqu'il a connaissance de la perte, du vol, du détournement ou de toute utilisation non autorisée de son instrument de paiement, il en informe sans délai son prestataire de services de paiement ou l'entité indiquée par celui-ci.	2° lorsqu'il a connaissance de la perte, du vol, du détournement ou de toute utilisation non autorisée de son instrument de paiement, il en informe sans délai son prestataire de services de paiement ou l'entité indiquée par celui-ci.
§ 2. En application du § 1er, 1°, l'utilisateur de services de paiement prend, dès qu'il reçoit un instrument de paiement, toutes les mesures raisonnables afin de préserver la sécurité de l'instrument de paiement et de ses dispositifs de sécurité personnalisés.	§ 2. En application du paragraphe 1er, 1°, l'utilisateur de services de paiement prend, **en particulier,** dès qu'il reçoit un instrument de paiement, toutes les mesures raisonnables afin de préserver la sécurité de l'instrument de paiement et de ses **données** de sécurité personnalisées.
Art. VII.31. Le prestataire de services de paiement émettant un instrument de paiement a les obligations suivantes :	**VII.39.** Le prestataire de services de paiement émettant un instrument de paiement a les obligations suivantes :
1° il s'assure que les dispositifs de sécurité personnalisés de tout instrument de paiement ne sont pas accessibles à d'autres parties que l'utilisateur de services de paiement autorisé à utiliser cet instrument, sans préjudice des obligations de l'utilisateur de services de paiement visées à l'article VII. 30;	1° il s'assure que les **données** de sécurité personnalisées de tout instrument de paiement ne sont pas accessibles à d'autres parties que l'utilisateur de services de paiement autorisé à utiliser cet instrument, sans préjudice des obligations de l'utilisateur de services de paiement visées à l'article **VII.38;**
2° il s'abstient d'envoyer tout instrument de paiement non sollicité, sauf dans le cas où un instrument de paiement déjà donné à l'utilisateur de services de paiement doit être remplacé;	2° il s'abstient d'envoyer tout instrument de paiement non sollicité, sauf dans le cas où un instrument de paiement déjà donné à l'utilisateur de services de paiement doit être remplacé;
3° il veille à la disponibilité, à tout moment, de moyens appropriés permettant à l'utilisateur de services de paiement de procéder à la notification visée à l'article VII. 30, § 1er, 2°, ou de demander le déblocage conformément à l'article VII. 29, § 2, dernier alinéa; le prestataire de services de paiement fournit, sur demande, à l'utilisateur de services de paiement, pendant dix-huit mois à compter de la notification, les moyens de prouver qu'il a bien procédé à cette notification;	3° il veille à la disponibilité, à tout moment, de moyens appropriés permettant à l'utilisateur de services de paiement de procéder à la notification visée à l'article VII.38, § 1er, 2°, ou de demander le déblocage **de l'instrument de paiement** conformément à l'article **VII.37, § 2, dernier alinéa;** le prestataire de services de paiement fournit, sur demande, à l'utilisateur de services de paiement, pendant dix-huit mois à compter de la notification, les moyens de prouver qu'il a bien procédé à cette notification**;**
	4° il fournit à l'utilisateur de services de paiement la possibilité de procéder à la notification prévue à l'article VII.38, § 1er, 2°, à titre gratuit et ne facture, éventuellement, que les coûts de remplacement directement imputables à cet instrument de paiement;

4° il empêche toute utilisation de l'instrument de paiement après une notification effectuée en application de l'article VII. 30, § 1er, 2° ;	5° il empêche toute utilisation de l'instrument de paiement après une notification effectuée en application de l'article **VII.38, § 1er, 2° ;**
5° il supporte le risque lié à l'envoi au payeur d'un instrument de paiement ou de tout moyen qui en permet l'utilisation, en particulier tout dispositif de sécurité personnalisé de celui-ci.	6° il supporte le risque lié à l'envoi d'un instrument de paiement **à l'utilisateur de services de paiement** ou de tout moyen qui en permet l'utilisation, en particulier **toute donnée** de sécurité personnalisée de celui-ci.
Art. VII.32. Le prestataire de services de paiement doit tenir un registre interne des opérations de paiement pendant une période d'au moins cinq ans à compter de l'exécution des opérations.	**VII.40.** Le prestataire de services de paiement doit tenir un registre interne des opérations de paiement pendant une période d'au moins **dix ans** à compter de l'exécution des opérations.
Cette disposition ne porte pas préjudice à d'autres dispositions légales en matière de fourniture de pièces justificatives.	Cette disposition ne porte pas préjudice à d'autres dispositions légales en matière de fourniture de pièces justificatives.
	Sous-section 5. – Notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées
Art. VII.33. L'utilisateur de services de paiement n'obtient, du prestataire de services de paiement, la correction d'une opération que s'il signale sans délai à son prestataire de services de paiement qu'il a constaté une opération de paiement non autorisée ou non correctement exécutée donnant lieu à une revendication, en ce compris une revendication visée aux articles VII. 49 à VII. 51, et au plus tard dans les treize mois suivant la date de débit ou de crédit, à moins que, le cas échéant, le prestataire de services de paiement n'ait pas fourni ou mis à disposition les informations relatives à cette opération de paiement conformément aux articles VII. 4 à VII. 26 du présent livre.	**VII.41.** § 1er. L'utilisateur de services de paiement n'obtient du prestataire de services de paiement la correction d'une opération de paiement **non autorisée ou mal exécutée que si l'utilisateur de services de paiement en informe sans délai le prestataire de services de paiement au moment où il constate une telle opération donnant lieu à une réclamation, en ce compris une réclamation visée aux articles VII.55/3 à VII.55/7,** et au plus tard dans les treize mois suivant la date de débit ou de crédit, à moins que, le cas échéant, le prestataire de services de paiement n'ait pas fourni ou mis à disposition les informations relatives à cette opération de paiement conformément aux articles VII. 4 à VII. 26 du présent livre.
	§ 2. Lorsqu'un prestataire de services d'initiation de paiement intervient, l'utilisateur de services de paiement obtient la correction par le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte dans les conditions prévues au paragraphe 1er, sans préjudice de l'article VII.43, § 2, et de l'article VII.55/6.
Art. VII.34. § 1er. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, ou affirme que	**VII.42.** § 1er. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, ou affirme que

l'opération de paiement n'a pas été exécutée correctement, il incombe à son prestataire de services de paiement de prouver que l'opération en question a été authentifiée, dûment enregistrée et comptabilisée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre.	l'opération de paiement n'a pas été exécutée correctement, il incombe au prestataire de services de paiement de prouver que l'opération en question a été authentifiée, dûment enregistrée et comptabilisée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique **ou autre du service fourni par le prestataire de services de paiement.** **Si l'opération de paiement est initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, c'est à ce dernier qu'incombe la charge de prouver que, pour ce qui le concerne, l'opération en question a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il doit assurer.**
§ 2. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, l'utilisation d'un instrument de paiement, telle qu'enregistrée par le prestataire de services de paiement, ne suffit pas nécessairement en tant que telle à prouver que l'opération de paiement a été autorisée par le payeur ou que celui-ci a agi frauduleusement ou n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 30.	§ 2. Lorsqu'un utilisateur de services de paiement nie avoir autorisé une opération de paiement qui a été exécutée, l'utilisation d'un instrument de paiement, telle qu'enregistrée par le prestataire de services de paiement, **y compris le prestataire de services d'initiation de paiement le cas échéant,** ne suffit pas nécessairement en tant que telle à prouver que l'opération de paiement a été autorisée par le payeur ou que celui-ci a agi frauduleusement ou n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article **VII.38.** **Le prestataire de services de paiement, y compris, le cas échéant, le prestataire de services d'initiation de paiement, fournit des éléments à l'appui afin de prouver la fraude ou la négligence grave commise par l'utilisateur de services de paiement.**
§ 3. Le Roi peut imposer les règles auxquelles devra satisfaire la preuve de l'authentification, de l'enregistrement et de la comptabilisation de la transaction de paiement contestée. Il peut établir une distinction en fonction de la nature de la transaction de paiement et de l'instrument de paiement utilisé pour initier un ordre de paiement. Le Roi peut également édicter les sanctions applicables en cas de non-respect des règles ainsi imposées.	§ 3. Le Roi peut imposer les règles auxquelles devra satisfaire la preuve de l'authentification, de l'enregistrement et de la comptabilisation de la transaction de paiement contestée. Il peut établir une distinction en fonction de la nature de la transaction de paiement et de l'instrument de paiement utilisé pour initier un ordre de paiement. Le Roi peut également édicter les sanctions applicables en cas de non-respect des règles ainsi imposées. **Sous-section 6. – Responsabilité en cas d'opérations de paiement non autorisées**

Art. VII.35. Sans préjudice de l'application de l'article VII. 33, le prestataire de services de paiement du payeur doit, en cas d'opération de paiement non autorisée, après une vérification prima facie pour fraude dans le chef du payeur, rembourser immédiatement au payeur le montant de cette opération de paiement non autorisée et, le cas échéant, rétablir le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu, le cas échéant augmenté d'intérêts sur ce montant.	**VII.43.** § 1er. Sans préjudice de l'application de l'article **VII.41,** le prestataire de services de paiement du payeur doit, en cas d'opération de paiement non autorisée, rembourser immédiatement au payeur le montant de cette opération de paiement **après avoir pris connaissance de l'opération ou après en avoir été informé, et en tout état de cause au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant, sauf si le prestataire de services de paiement du payeur a de bonnes raisons de soupçonner une fraude et s'il communique ces raisons par écrit au SPF Economie.** **Le cas échéant, le prestataire de services de paiement du payeur rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu.** **Cela suppose par ailleurs que la date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il avait été débité.** **§ 2. Lorsque l'opération de paiement est initiée par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte rembourse immédiatement, et en tout état de cause au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant, le montant de l'opération de paiement non autorisée et, le cas échéant, rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement non autorisée n'avait pas eu lieu.** **Si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de l'opération de paiement non autorisée, il indemnise immédiatement le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, à sa demande, pour les pertes subies ou les sommes payées en raison du remboursement du payeur, y compris le montant de l'opération de paiement non autorisée.** **Conformément à l'article VII.42, § 1er, c'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'incombe la charge de prouver que, pour ce**

	qui le concerne, l'opération en question a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec le service de paiement qu'il doit assurer.
En outre, le prestataire de services de paiement du payeur doit rembourser les autres conséquences financières éventuelles, notamment le montant des frais supportés par le titulaire pour la détermination du dommage indemnisable.	§ 3. En outre, le prestataire de services de paiement du payeur **ou, le cas échéant, le prestataire de services d'initiation de paiement doivent** rembourser les autres conséquences financières éventuelles, notamment le montant des frais supportés par l'utilisateur du service de paiement pour la détermination du dommage indemnisable.
Art. VII.36. § 1er. Par dérogation à l'article VII. 35, le payeur supporte, à concurrence de 150 euros, jusqu'à la notification faite conformément à l'article VII. 30, § 1er, 2°, les pertes liées à toute opération de paiement non autorisée consécutive à l'utilisation d'un instrument de paiement perdu ou volé ou, si le payeur n'est pas parvenu à préserver la sécurité de ses dispositifs de sécurité personnalisés, au détournement d'un instrument de paiement. Le payeur supporte toutes les pertes occasionnées par des opérations de paiement non autorisées si ces pertes résultent soit d'un agissement frauduleux de sa part, soit du fait qu'il n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 30. Dans ces cas, le montant maximal visé à l'alinéa 1er ne s'applique pas. Lorsque le payeur n' a pas agi frauduleusement ni n'a manqué intentionnellement aux obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 30, il ne supporte, par dérogation aux alinéas précédents, aucune perte dans les cas suivants : 1° si l'instrument de paiement a été utilisé sans présentation physique et sans identification électronique; 2° si l'instrument de paiement a été copié par un tiers ou a été indûment utilisé pour autant que le payeur était, au moment de l'opération contestée, en possession de l'instrument de paiement.	**VII.44. § 1er. Par dérogation à l'article VII.43, le payeur supporte, à concurrence de 50 euros, jusqu'à la notification faite conformément à l'article VII.38, § 1er, 2°, les pertes liées à toute opération de paiement non autorisée consécutive à l'utilisation d'un instrument de paiement perdu ou volé ou au détournement d'un instrument de paiement.** **Par dérogation à l'alinéa 1er , le payeur ne supporte aucune perte si :** **1° la perte, le vol ou le détournement d'un instrument de paiement ne pouvait être détecté par le payeur avant le paiement, sauf si le payeur a agi frauduleusement; ou** **2° la perte est due à des actes ou à une carence d'un salarié, d'un agent ou d'une succursale d'un prestataire de services de paiement ou d'une entité vers laquelle ses activités ont été externalisées.** **Le Roi peut prévoir d'autres cas pour lesquels l'alinéa 1er ne s'appliquera pas en tenant compte de l'évolution technologique future quant à l'utilisation des instruments de paiement, et dans la mesure où le payeur n'a pas agi frauduleusement ni manqué délibérément à ses obligations en vertu de l'article VII. 38.** **Le payeur supporte toutes les pertes occasionnées par des opérations de paiement non autorisées si ces pertes résultent soit d'un agissement frauduleux de sa part, soit du fait qu'il n'a pas satisfait, intentionnellement ou à la suite d'une négligence grave, à une ou plusieurs**

	des obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 38. Dans ces cas, le montant maximal visé à l'alinéa 1er ne s'applique pas. **§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur n'exige pas une authentification forte du client, le payeur ne supporte aucune perte financière éventuelle à moins qu'il ait agi frauduleusement.** **Lorsque le bénéficiaire ou son prestataire de services de paiement n'accepte pas une authentification forte du client, il rembourse le préjudice financier causé au prestataire de services de paiement du payeur.**
§ 2. Sauf si le prestataire de services de paiement apporte la preuve que le payeur a agi frauduleusement, le payeur ne supporte aucune conséquence financière résultant de l'utilisation d'un instrument de paiement perdu, volé ou détourné, survenue après la notification prévue à l'article VII. 30, § 1er, 2°.	§ 3. Sauf si le prestataire de services de paiement apporte la preuve que le payeur a agi frauduleusement, le payeur ne supporte aucune conséquence financière résultant de l'utilisation d'un instrument de paiement perdu, volé ou détourné, survenue après la notification prévue à l'article **VII.38, § 1er, 2°.**
§ 3. La charge de la preuve en matière de fraude, d'intention ou de négligence grave incombe au prestataire de services de paiement. Sont notamment considérées comme négligences graves visées au § 1er, le fait, pour le payeur de noter ses dispositifs de sécurité personnalisés, comme son numéro d'identification personnel ou tout autre code, sous une forme aisément reconnaissable, et notamment sur l'instrument de paiement ou sur un objet ou un document conservé ou emporté par le payeur avec l'instrument de paiement, ainsi que le fait de ne pas avoir notifié au prestataire de services de paiement ou à l'entité indiquée par celui-ci, la perte ou le vol, dès qu'il en a eu connaissance. Pour l'appréciation de la négligence, le juge tient compte de l'ensemble des circonstances de fait. La production par le fournisseur de services de paiement des enregistrements visés à l'article VII. 34 et l'utilisation de l'instrument de paiement avec le code connu du seul utilisateur de services de paiement ne constituent pas une présomption suffisante de la négligence de celui-ci.	§ 4 La charge de la preuve en matière de fraude, d'intention ou de négligence grave incombe au prestataire de services de paiement. **Sans préjudice de l'application de l'alinéa 3**, sont notamment considérées comme négligences graves visées au § 1er, le fait, pour le payeur de noter ses données de sécurité personnalisés, comme son numéro d'identification personnel ou tout autre code, sous une forme aisément reconnaissable, et notamment sur l'instrument de paiement ou sur un objet ou un document conservé ou emporté par le payeur avec l'instrument de paiement, ainsi que le fait de ne pas avoir notifié au prestataire de services de paiement ou à l'entité indiquée par celui-ci, la perte ou le vol, dès qu'il en a eu connaissance **conformément à l'article VII.38, § 1er, 2°.** Pour l'appréciation de la négligence, le juge tient compte de l'ensemble des circonstances de fait. La production par le prestataire de services de paiement des enregistrements visés à l'article **VII.42** et l'utilisation de l'instrument de paiement avec le code connu du seul utilisateur de services de paiement ne constituent pas une présomption suffisante de la négligence de celui-ci.

	VII.45. § 1er. Lorsqu'une opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire dans le cadre d'une opération de paiement liée à une carte et que le montant exact n'est pas connu au moment où le payeur donne son consentement à l'exécution de l'opération de paiement, le prestataire de services de paiement du payeur peut bloquer des fonds sur le compte de paiement du payeur uniquement si celui-ci a donné son consentement quant au montant exact des fonds à bloquer. **Si le bénéficiaire souhaite exercer un tel blocage pour une transaction de paiement par carte, le payeur en sera préalablement informé par le bénéficiaire.** **§ 2. Le prestataire de services de paiement du payeur débloque les fonds bloqués sur le compte de paiement du payeur au titre du paragraphe 1er sans délai après réception des informations sur le montant exact de l'opération de paiement et au plus tard immédiatement après réception de l'ordre de paiement.**
	Sous-section 7. – Remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire
Art. VII.37. § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur doit rembourser au payeur une opération de paiement autorisée, initiée par ou via le bénéficiaire, qui a déjà été exécutée, pour autant que les conditions suivantes soient remplies : 1° l'autorisation n'indiquait pas le montant exact de l'opération de paiement lorsqu'elle a été donnée, et 2° le montant de l'opération de paiement dépassait le montant auquel le payeur pouvait raisonnablement s'attendre en tenant compte du profil de ses dépenses passées, des conditions prévues par son contrat-cadre et des circonstances pertinentes de l'affaire. A la demande du prestataire de services de paiement, le payeur fournit des éléments factuels en rapport avec ces conditions. Le remboursement correspond au montant total de l'opération de paiement exécutée.	**VII.46.** § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur doit rembourser au payeur une opération de paiement autorisée, initiée par ou via le bénéficiaire, qui a déjà été exécutée, pour autant que les **deux** conditions suivantes soient remplies : 1° l'autorisation n'indique pas le montant exact de l'opération de paiement lorsqu'elle a été donnée, et 2° le montant de l'opération de paiement dépasse le montant auquel le payeur peut raisonnablement s'attendre en tenant compte du profil de ses dépenses passées, des conditions prévues par son contrat-cadre et des circonstances pertinentes de l'affaire. A la demande du prestataire de services de paiement, le payeur **a la charge de prouver que ces conditions sont remplies.**

Pour les domiciliations, le payeur et son prestataire de services de paiement peuvent convenir dans le cadre d'un contrat-cadre que le payeur a droit au remboursement par son prestataire de services de paiement même si les conditions relatives au remboursement qui sont prévues dans le premier alinéa ne sont pas remplies.	Le remboursement correspond au montant total de l'opération de paiement exécutée. **La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il a été débité.** **Sans préjudice du paragraphe 3, et outre le droit visé au présent paragraphe, en cas de prélèvements visées à l'article 1er du règlement (UE) n° 260/2012, le payeur bénéficie d'un droit au remboursement inconditionnel dans les délais fixés à l'article VII.47.**
§ 2. En application du § 1er, alinéa 1er, 2°, le payeur ne peut toutefois invoquer des raisons liées à une opération de change si le taux de change de référence convenu avec son prestataire de services de paiement conformément aux articles VII. 8, § 1er, 4°, et VII. 13, 3°, b), a été appliqué.	§ 2. En application du § 1er, alinéa 1er, 2°, le payeur ne peut toutefois invoquer des raisons liées à une opération de change si le taux de change de référence convenu avec son prestataire de services de paiement conformément aux articles **VII.15, § 1er, 4°, et VII.22, 3°, b),** a été appliqué.
§ 3. Il peut être convenu dans le contrat-cadre entre le payeur et son prestataire de services de paiement que le payeur n'a pas droit à un remboursement à condition que : 1° il a donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement directement à son prestataire de services de paiement, et 2° les informations relatives à la future opération de paiement ont été fournies au payeur ou mises à sa disposition de la manière convenue, quatre semaines au moins avant l'échéance, par le prestataire de services de paiement ou par le bénéficiaire.	§ 3. Il peut être convenu dans le contrat-cadre entre le payeur et le prestataire de services de paiement que le payeur n'a pas droit à un remboursement à condition que: 1° il a donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement directement au prestataire de services de paiement, et 2° les informations relatives à la future opération de paiement ont été fournies au payeur ou mises à sa disposition de la manière convenue, quatre semaines au moins avant l'échéance, par le prestataire de services de paiement ou par le bénéficiaire.
Art. VII.38. § 1er. Le payeur peut demander le remboursement, visé à l'article VII. 37, d'une opération de paiement autorisée et initiée par ou via le bénéficiaire pendant une période de huit semaines à compter de la date à laquelle les fonds ont été débités.	**VII.47.** § 1er. Le payeur peut demander le remboursement, visé à l'article **VII.46,** d'une opération de paiement autorisée et initiée par ou via le bénéficiaire pendant une période de huit semaines à compter de la date à laquelle les fonds ont été débités**.**
§ 2. Dans un délai de dix jours ouvrables suivant la réception de la demande de remboursement, le prestataire de services de paiement soit rembourse le montant total de l'opération de paiement, soit justifié son refus de rembourser, en indiquant les organismes que le payeur peut alors saisir, conformément aux dispositions du livre XV et de l' article VII. 216, s'il n'accepte pas la justification donnée.	§ 2. Dans un délai de dix jours ouvrables suivant la réception de la demande de remboursement, le prestataire de services de paiement soit rembourse le montant total de l'opération de paiement, soit justifié son refus de rembourser, en indiquant les organismes que le payeur peut alors saisir, conformément aux dispositions du livre XV et de l'

Le droit du prestataire de services de paiement, visé à l'alinéa 1er, de refuser le remboursement ne s'applique pas dans le cas visé à l'article VII. 37, § 1er, dernier alinéa.	article VII. 216, si le payeur n'accepte pas les **raisons** données. Le droit du prestataire de services de paiement, visé à l'alinéa 1er, de refuser le remboursement ne s'applique pas dans le cas visé à l'article VII.46, § 1er, dernier alinéa.
	Section 3. – Exécution des opérations de paiement
	Sous-section 1.- Ordres de paiement et montants transférés
Art. VII.39. § 1er. Le moment de réception de l'ordre de paiement est le moment où l'ordre de paiement, qui est transmis directement par le payeur ou indirectement par ou via un bénéficiaire, est reçu par le prestataire de services de paiement du payeur.	**VII.48.** § 1er. Le moment de réception de l'ordre de paiement est le moment où l'ordre de paiement, ~~qui est transmis directement par le payeur ou indirectement par ou via un bénéficiaire,~~ est reçu par le prestataire de services de paiement du payeur.
	Le compte du payeur n'est pas débité avant réception de l'ordre de paiement.
Si le moment de réception n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement du payeur, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant. Le prestataire de services de paiement peut établir une heure limite, proche de la fin d'un jour ouvrable, au-delà de laquelle tout ordre de paiement reçu est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.	Si le moment de réception n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement du payeur, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant. Le prestataire de services de paiement peut établir une heure limite, proche de la fin d'un jour ouvrable, au-delà de laquelle tout ordre de paiement reçu est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.
§ 2. Si l'utilisateur de services de paiement qui initie l'ordre de paiement et son prestataire de services de paiement conviennent que l'exécution de l'ordre de paiement commencera soit un jour donné, soit à l'issue d'une période déterminée, soit le jour où le payeur a mis les fonds à la disposition de son prestataire de services de paiement, le moment de réception de l'ordre au regard de l'article VII. 44 est réputé être le jour convenu. Si le jour convenu n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.	§ 2. Si l'utilisateur de services de paiement qui initie l'ordre de paiement et le prestataire de services de paiement conviennent que l'exécution de l'ordre de paiement commencera soit un jour donné, soit à l'issue d'une période déterminée, soit le jour où le payeur a mis les fonds à la disposition de son prestataire de services de paiement, le moment de réception de l'ordre au regard de l'article **VII.53** est réputé être le jour convenu. Si le jour convenu n'est pas un jour ouvrable pour le prestataire de services de paiement, l'ordre de paiement est réputé avoir été reçu le jour ouvrable suivant.
Art. VII.40.§ 1er. Lorsque le prestataire de services de paiement refuse d'exécuter un ordre de paiement, le refus ainsi que, si possible, les motifs	

de ce refus et la procédure à suivre pour corriger toute erreur factuelle l'ayant entraîné sont notifiés à l'utilisateur de services de paiement, sans préjudice de l'application de l'article 12 de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.	**VII.49**. § 1er. Lorsque le prestataire de services de paiement refuse d'exécuter un ordre de paiement **ou d'initier une opération de paiement,** le refus ainsi que, si possible, les motifs de ce refus et la procédure à suivre pour corriger toute erreur factuelle l'ayant entraîné sont notifiés à l'utilisateur de services de paiement, **sans préjudice de l'application de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces** ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.
Le prestataire de services de paiement fournit la notification ou la met à disposition selon les modalités convenues, dès que possible et, en tout cas, dans les délais visés à l'article VII. 44.	Le prestataire de services de paiement fournit la notification ou la met à disposition selon les modalités convenues, dès que possible et, en tout cas, dans les délais visés à l'article **VII.53.**
Le contrat-cadre peut prévoir la possibilité pour le prestataire de services de paiement d'imputer des frais pour une telle notification si le refus est objectivement justifié.	Le contrat-cadre peut prévoir la possibilité pour le prestataire de services de paiement d'imputer des frais **raisonnables** pour une telle notification si le refus est objectivement justifié.
§ 2. Lorsque toutes les conditions énoncées dans le contrat-cadre du payeur sont réunies, le prestataire de services de paiement du payeur ne peut refuser d'exécuter un ordre de paiement autorisé, que l'ordre de paiement soit initié par un payeur ou par ou via un bénéficiaire, sans préjudice de l'application de [2 l'article 19, § 2, alinéa 2, et livre II, titre 3, chapitre 2, de la loi du 18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces]2 ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.	§ 2. Lorsque toutes les conditions énoncées dans le contrat-cadre du payeur sont réunies, le prestataire de services de paiement du payeur ne peut pas refuser d'exécuter un ordre de paiement autorisé, et ce que l'ordre de paiement soit initié par un payeur, **y compris par un prestataire de services d'initiation de paiement,** ou par ou via un bénéficiaire, sans préjudice de l'application de la loi du **18 septembre 2017 relative à la prévention du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et à la limitation de l'utilisation des espèces** ou d'une interdiction en vertu d'une autre législation pertinente.
§ 3. Aux fins des articles VII. 44, VII 49 et VII. 50, un ordre de paiement dont l'exécution a été refusée est réputé non reçu.	§ 3. Aux fins des articles **VII.53, VII.55/3 et VII.55/4,** un ordre de paiement dont l'exécution a été refusée est réputé non reçu.
Art. VII.41. L'utilisateur de services de paiement ne peut plus révoquer un ordre de paiement une fois qu'il a été reçu par le prestataire de services de paiement du payeur, sauf disposition contraire du présent article.	**VII.50.** L'utilisateur de services de paiement ne révoque plus un ordre de paiement une fois qu'il a été reçu par le prestataire de services de paiement du payeur, sauf disposition contraire du présent article.
Lorsque l'opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire, le payeur ne peut pas révoquer l'ordre de paiement après avoir transmis l'ordre de paiement ou donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire.	Lorsque l'opération de paiement est initiée **par un prestataire d'initiation de paiement** ou par ou via le bénéficiaire, le payeur ne révoque pas l'ordre de

	paiement après avoir donné son consentement **à ce que le prestataire de services d'initiation de paiement initie l'opération de paiement ou après avoir** donné son consentement à l'exécution de l'opération de paiement au bénéficiaire.
Toutefois, en cas de domiciliation et sans préjudice du droit au remboursement, le payeur peut révoquer l'ordre de paiement au plus tard à la fin du jour ouvrable précédant le jour convenu pour le débit des fonds.	Toutefois, en cas de domiciliation et sans préjudice du droit au remboursement, le payeur peut révoquer l'ordre de paiement au plus tard à la fin du jour ouvrable précédant le jour convenu pour le débit des fonds.
Dans le cas visé à l'article VII 39, § 2, l'utilisateur de services de paiement peut révoquer un ordre de paiement au plus tard à la fin du jour ouvrable précédant le jour convenu.	Dans le cas visé à l'article **VII.48, § 2,** l'utilisateur de services de paiement peut révoquer un ordre de paiement au plus tard le jour ouvrable précédant le jour convenu.
Après expiration des délais visés aux alinéas 1er à 4, l'ordre de paiement ne peut être révoqué que si l'utilisateur de services de paiement et son prestataire de services de paiement en ont convenus ainsi. Dans les cas visés aux alinéas 2 et 3, le consentement du bénéficiaire est également requis.	Après expiration des délais visés aux alinéas 1er à 4, l'ordre de paiement ne peut être révoqué que si l'utilisateur de services de paiement et **les prestataires de services de paiement concernés** en ont convenu ainsi. Dans les cas visés aux alinéas 2 et 3, le consentement du bénéficiaire est également requis.
Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais pour l'exercice de ce droit de révocation supplémentaire.	Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement concerné peut imputer des frais pour l'exercice de ce droit de révocation supplémentaire.
Art. VII.42. Le prestataire de services de paiement du payeur, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire et les intermédiaires des prestataires de services de paiement transfèrent le montant total de l'opération de paiement et s'abstiennent de prélever des frais sur le montant transféré.	**VII.51.** Le **ou les prestataires de services de paiement** du payeur, **le ou les prestataires de services de paiement** du bénéficiaire et les **éventuels** intermédiaires des prestataires de services de paiement transfèrent le montant total de l'opération de paiement et s'abstiennent de prélever des frais sur le montant transféré.
Cependant, le bénéficiaire et son prestataire de services de paiement peuvent convenir que ce dernier déduit ses frais du montant transféré avant d'en créditer le bénéficiaire. Dans ce cas, le montant total de l'opération de paiement et les frais sont séparés dans l'information donnée au bénéficiaire.	Cependant, le bénéficiaire et le prestataire de services de paiement peuvent convenir que **le prestataire concerné** déduit ses frais du montant transféré avant d'en créditer le bénéficiaire. Dans ce cas, le montant total de l'opération de paiement et les frais sont séparés dans l'information donnée au bénéficiaire.
Si des frais autres que ceux visés à l'alinéa 2 sont déduits du montant transféré, le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement initiée par le payeur.	Si des frais autres que ceux visés à l'alinéa 2 sont déduits du montant transféré, le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement initiée par le payeur.
Au cas où l'opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire, son prestataire de services de	

paiement veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement.	Au cas où l'opération de paiement est initiée par ou via le bénéficiaire, **le prestataire de services de paiement du bénéficiaire** veille à ce que le bénéficiaire reçoive le montant total de l'opération de paiement.
Art. VII.43. § 1er. La présente section s'applique :	**Sous-section 2. – Délai d'exécution et date valeur**
1° aux opérations de paiement effectuées en euros;	**Art.VII.52**. § 1er. La présente section s'applique : 1° aux opérations de paiement effectuées en euros;
2° aux opérations de paiement entraînant une seule conversion entre l'euro et la devise officielle d'un état membre ne relevant pas de la zone euro, à condition que la conversion requise soit effectuée dans l'Etat membre ne relevant pas de la zone euro et que, en cas d'opérations de paiement transfrontalières, le transfert transfrontalier s'effectue en euros.	**2° aux opérations de paiement nationales effectuées dans la devise d'un État membre n'appartenant pas à la zone euro;** 3° aux opérations de paiement entraînant une seule conversion entre l'euro et la devise officielle d'un état membre ne relevant pas de la zone euro, à condition que la conversion requise soit effectuée dans l'Etat membre ne relevant pas de la zone euro et que, en cas d'opérations de paiement transfrontalières, le transfert transfrontalier s'effectue en euros.
§ 2. La présente section s'applique aux autres opérations de paiement, à moins que l'utilisateur de services de paiement et son prestataire de services de paiement n'en conviennent autrement, à l'exception de l'article VII. 47, auquel les parties ne peuvent déroger.	§ 2. La présente section s'applique aux **opérations de paiement non visées au paragraphe 1er**, à moins que l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement n'en conviennent autrement, à l'exception de l'article **VII.55/1,** auquel les parties ne peuvent déroger.
Lorsque l'utilisateur de services de paiement et son prestataire de services de paiement conviennent d'un délai plus long que ceux fixés à l'article VII. 44 pour les opérations de paiement intracommunautaires au sein de l'EEE, ce délai ne peut pas dépasser quatre jours ouvrables à compter du moment de réception tel que défini à l'article VII. 39.	Lorsque l'utilisateur de services de paiement et le prestataire de services de paiement conviennent d'un délai plus long que ceux fixés à l'article VII.53 pour les opérations de paiement **à l'intérieur de l'Union,** ce délai plus long ne peut pas dépasser quatre jours ouvrables à compter du moment de réception tel que défini à l'article **VII.48.**
Art. VII.44. § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que, après le moment de réception tel que défini à l'article VII. 39, le montant de l'opération de paiement soit crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire au plus tard à la fin du premier jour ouvrable suivant. Ce délai peut être prolongé d'un jour ouvrable supplémentaire dans le cas des opérations de paiement initiées sur support papier.	**Art.VII.53.** § 1er. Le prestataire de services de paiement du payeur veille à ce que, après le moment de réception tel que défini à l'article VII.48, le montant de l'opération de paiement soit crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire au plus tard le premier jour ouvrable suivant. Ce délai peut être prolongé

Pour l'exécution des transactions nationales de paiement initiées électroniquement entre deux comptes de paiement où le prestataire de services de paiement du payeur et du bénéficiaire est la même personne, le délai visé à l'alinéa précédent est réduit jusqu'à la fin du même jour ouvrable au cours duquel a lieu le moment de réception tel que défini à l'article VII. 39.	d'un jour ouvrable supplémentaire dans le cas des opérations de paiement initiées sur support papier. Pour l'exécution des transactions nationales de paiement initiées électroniquement entre deux comptes de paiement où le prestataire de services de paiement du payeur et du bénéficiaire est la même personne, le délai visé à l'alinéa précédent est réduit jusqu'au même jour ouvrable au cours duquel a lieu le moment de réception tel que défini à l'article **VII.48.**
	Pour l'exécution des transactions nationales de paiement initiées électroniquement entre deux comptes de paiement où le prestataire de services de paiement du payeur et du bénéficiaire n'est pas la même personne, le Roi peut réduire, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le délai visé à l'alinéa 1er jusqu'au même jour ouvrable au cours duquel a lieu le moment de réception tel que défini à l'article VII.48.
§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date valeur à l'opération de paiement et met le montant à la disposition sur le compte de paiement du bénéficiaire après que le prestataire de services de paiement ait reçu les fonds conformément à l'article VII. 47.	§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date valeur à l'opération de paiement et met le montant à la disposition sur le compte de paiement du bénéficiaire après que le prestataire de services de paiement ait reçu les fonds conformément à l'article **VII.55/1.**
§ 3. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire transmet un ordre de paiement initié par ou via le bénéficiaire au prestataire de services de paiement du payeur dans les délais convenus entre le bénéficiaire et son prestataire de services de paiement, afin de permettre le règlement, en ce qui concerne la domiciliation, à la date d'échéance convenue.	§ 3. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire transmet un ordre de paiement initié par ou via le bénéficiaire au prestataire de services de paiement du payeur dans les délais convenus entre le bénéficiaire et le prestataire de services de paiement, afin de permettre le règlement, en ce qui concerne la domiciliation, à la date d'échéance convenue.
Art. VII.45. Lorsque le bénéficiaire n'est pas titulaire d'un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, les fonds sont mis à la disposition du bénéficiaire par le prestataire de services de paiement qui reçoit les fonds destinés au bénéficiaire dans le délai déterminé à l'article VII. 44.	**Art.VII.54.** Lorsque le bénéficiaire n'est pas titulaire d'un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, les fonds sont mis à la disposition du bénéficiaire par le prestataire de services de paiement qui reçoit les fonds destinés au bénéficiaire dans le délai déterminé à l'article **VII.53.**
Art. VII.46. Lorsqu'un consommateur verse des espèces sur un compte de paiement auprès de ce prestataire de services de paiement, dans la devise de ce compte de paiement, le prestataire de services de paiement veille à ce que le montant versé soit mis à disposition et reçoive une date valeur	**Art.VII.55.** Lorsqu'un consommateur verse des espèces sur un compte de paiement auprès du prestataire de services de paiement, dans la devise

immédiatement après le moment de la réception de ces fonds. Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, le montant est mis à disposition et reçoit une date valeur au plus tard le jour ouvrable suivant celui de la réception des fonds. Art. VII.47. § 1er. Pour le compte de paiement du bénéficiaire, la date valeur du crédit n'est pas postérieure à celle du jour ouvrable au cours duquel le montant de l'opération de paiement est crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que ce montant ait été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire. § 2. Pour le compte de paiement du payeur, la date valeur du débit n'est pas antérieure au moment où le montant de l'opération de paiement est débité de ce compte de paiement. Art. VII.48. § 1er. Un ordre de paiement exécuté conformément à l'identifiant unique est réputé dûment exécuté pour ce qui concerne le bénéficiaire indiqué par l'identifiant unique. Le prestataire de services de paiement vérifie néanmoins, pour autant que cela soit possible	de ce compte de paiement, le prestataire de services de paiement veille à ce que le montant versé soit mis à disposition et reçoive une date valeur immédiatement après le moment de la réception de ces fonds. Lorsque l'utilisateur de services de paiement n'est pas un consommateur, le montant est mis à disposition et reçoit une date valeur au plus tard le jour ouvrable suivant celui de la réception des fonds. **Art.VII.55/1**. § 1er. Pour le compte de paiement du bénéficiaire, la date valeur du crédit n'est pas postérieure à celle du jour ouvrable au cours duquel le montant de l'opération de paiement est crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire. § 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que ce montant ait été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire **lorsque pour sa part :** **1° il n'y a pas de conversion ou,** **2° il y a conversion entre l'euro et la devise d'un État membre ou entre les devises de deux États membres.** **L'obligation énoncée au présent paragraphe vaut également pour les opérations de paiement qui se déroulent au sein d'un seul et même prestataire de services de paiement.** § 3. Pour le compte de paiement du payeur, la date valeur du débit n'est pas antérieure au moment où le montant de l'opération de paiement est débité de ce compte de paiement. **Section 4.- Responsabilité cas d'identifiants uniques inexacts, de non-exécution, de mauvaise exécution ou d'exécution tardive d'opérations de paiement** **Art.VII.55/2.** § 1er. Un ordre de paiement exécuté conformément à l'identifiant unique est réputé dûment exécuté pour ce qui concerne le bénéficiaire indiqué par l'identifiant unique.

techniquement et sans intervention manuelle, si l'identifiant unique est cohérent. A défaut, il refuse d'exécuter l'ordre de paiement et en informe l'utilisateur de services de paiement qui a donné l'identifiant.	Le prestataire de services de paiement vérifie néanmoins, pour autant que cela soit possible techniquement et sans intervention manuelle, si l'identifiant unique est cohérent. A défaut, il refuse d'exécuter l'ordre de paiement et en informe l'utilisateur de services de paiement qui a donné l'identifiant.
§ 2. Si l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement est inexact, le prestataire de services de paiement n'est pas responsable au titre des articles VII. 49 et VII. 50 de l'inexécution ou de la mauvaise exécution de l'opération de paiement, pour autant qu'il a effectué le contrôle visé au § 1er.	§ 2. Si l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement est inexact, le prestataire de services de paiement n'est pas responsable au titre des articles **VII.55/3 et VII.55/4** de l'inexécution ou de la mauvaise exécution de l'opération de paiement, pour autant qu'il a effectué le contrôle visé au § 1er.
Toutefois, le prestataire de services de paiement du payeur s'efforce, dans la mesure du raisonnable, de récupérer les fonds engagés dans l'opération de paiement.	§ 3. Toutefois, le prestataire de services de paiement du payeur s'efforce, dans la mesure du raisonnable, de récupérer les fonds engagés dans l'opération de paiement. **Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire coopère à ces efforts également en communiquant au prestataire de services de paiement du payeur toutes les informations utiles pour récupérer les fonds.** **Au cas où il n'est pas possible de récupérer les fonds comme prévu au premier alinéa, le prestataire de services de paiement du payeur fournit au payeur, sur demande écrite, toutes les informations dont il dispose et qui présentent un intérêt pour le payeur afin que celui-ci puisse introduire un recours devant une juridiction pour récupérer les fonds.**
Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais de recouvrement à l'utilisateur de services de paiement.	§ 4. Si le contrat-cadre le prévoit, le prestataire de services de paiement peut imputer des frais de recouvrement à l'utilisateur de services de paiement.
§ 3. Si l'utilisateur de services de paiement fournit des informations en sus de celles qui sont définies aux articles VII. 81, § 1er, 1°, ou VII. 13, 2°, b), le prestataire de services de paiement n'est responsable que de l'exécution de l'opération de paiement conformément à l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement.	§ 5. Si l'utilisateur de services de paiement fournit des informations en sus de celles qui sont définies aux articles VII.81, § 1er, 1°, ou **VII.22, 2°, b),** le prestataire de services de paiement n'est responsable que de l'exécution de l'opération de paiement conformément à l'identifiant unique fourni par l'utilisateur de services de paiement.
Art. VII.49. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par le payeur, son prestataire de services de paiement est, sans préjudice de l'application des articles VII. 33, VII. 48, §§ 2 et 3, et VII. 53,	

responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du payeur. Par dérogation à l'alinéa 1er, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du bénéficiaire dans le cas où le prestataire de services de paiement du payeur peut démontrer au payeur et, le cas échéant, au prestataire de services de paiement du bénéficiaire que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération de paiement conformément à l'article VII. 44.	**VII.55/3.** § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est directement initié par le payeur, le prestataire de services de paiement du payeur est, sans préjudice de l'article **VII.41**, de l'article **VII.55/2, §§ 2 et 3,** et de l'article **VII.55/9**, responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du payeur, **à moins qu'il ne puisse démontrer au payeur et, le cas échéant, au prestataire de services de paiement du bénéficiaire que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération de paiement conformément à l'article VII.53, § 1er. Dans ce cas, c'est le prestataire de services de paiement du bénéficiaire qui est responsable de la bonne exécution de l'opération de paiement à l'égard du bénéficiaire.**
§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur est responsable au titre du § 1er, il restitue sans tarder au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, si besoin est, rétablit le compte de paiement débité dans la situation qui aurait prévalu si la mauvaise opération de paiement n'avait pas eu lieu.	§ 2. Lorsque le prestataire de services de paiement du payeur est responsable au titre du paragraphe 1er, il restitue sans tarder au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, si besoin est, rétablit le compte de paiement débité dans la situation qui aurait prévalu si la mauvaise opération de paiement n'avait pas eu lieu.
Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre du § 1er, il met immédiatement le montant de l'opération de paiement à la disposition du bénéficiaire et, si besoin est, crédite le compte de paiement du bénéficiaire du montant correspondant.	**La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il a été débité.** Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre du § 1er, il met immédiatement le montant de l'opération de paiement à la disposition du bénéficiaire et, si besoin est, crédite le compte de paiement du bénéficiaire du montant correspondant. **La date de valeur à laquelle le compte de paiement du bénéficiaire a été crédité n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée, conformément à l'article VII.55/1.**
§ 3. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée et ou mal exécutée et où l'ordre de	**§ 3. Lorsqu'une opération de paiement est exécutée tardivement, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire veille, à la demande du prestataire de services de paiement du payeur agissant pour le compte du payeur, à ce que la date de valeur à laquelle le compte de paiement du bénéficiaire a été crédité ne soit pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été**

paiement est initié par le payeur, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce, immédiatement, sur demande du payeur, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au payeur.	**attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.** § 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée et ou mal exécutée pour laquelle l'ordre de paiement est initié par le payeur, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce, immédiatement, sur demande du payeur, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au payeur, **sans frais pour celui-ci.**
Art. VII.50. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, son prestataire de services de paiement est, sans préjudice des articles VII. 33, VII. 48, §§ 2 et 3, et VII. 53, responsable à l'égard du bénéficiaire de la bonne transmission de l'ordre de paiement au prestataire de services de paiement du payeur, conformément à l'article VII. 44, § 3.	**VII.55/4.§** 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement **du bénéficiaire** est, sans préjudice des articles **VII.41, VII.55/2, §§ 2 à 5, et VII.55/9,** responsable à l'égard du bénéficiaire de la bonne transmission de l'ordre de paiement au prestataire de services de paiement du payeur, conformément à l'article **VII.53, § 3.**
Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre de l'alinéa précédent, il retransmet immédiatement l'ordre de paiement en question au prestataire de services de paiement du payeur.	Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre de l'alinéa précédent, il retransmet immédiatement l'ordre de paiement en question au prestataire de services de paiement du payeur. **En cas de transmission tardive de l'ordre de paiement, la date de valeur attribuée au montant de l'opération sur le compte de paiement du bénéficiaire n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.**
§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est, sans préjudice de l'application des articles VII. 33, VII. 48, §§ 2 et 3, et VII. 53, responsable à l'égard du bénéficiaire, du traitement de l'opération de paiement conformément aux obligations qui lui incombent en vertu de l'article VII. 47.	§ 2. Le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est, sans préjudice de l'application des articles **VII.41, VII.55/2, §§ 2 à 5, et VII.55/9,** responsable à l'égard du bénéficiaire, du traitement de l'opération de paiement conformément aux obligations qui lui incombent en vertu de l'article **VII.55/1.**
Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre de l'alinéa précédent, il veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit mis à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que le montant ait été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire.	Lorsque le prestataire de services de paiement du bénéficiaire est responsable au titre **du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2**, il veille à ce que le montant de l'opération de paiement soit mis à la disposition du bénéficiaire immédiatement après que le montant ait été crédité sur le compte du prestataire de services de paiement du bénéficiaire.

	La date de valeur attribuée au montant de cette opération sur le compte de paiement du bénéficiaire n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.
§ 3. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée pour laquelle le prestataire de services de paiement du bénéficiaire n'est pas responsable au titre des §§ 1er et 2 du présent article, c'est le prestataire de services de paiement du payeur qui est responsable à l'égard du payeur.	§ 3. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée pour laquelle le prestataire de services de paiement du bénéficiaire n'est pas responsable au titre **du paragraphe 1er, alinéas 1er et 2** du présent article, c'est le prestataire de services de paiement du payeur qui est responsable à l'égard du payeur.
Le prestataire de services de paiement du payeur dont la responsabilité au titre de l'alinéa précédent est engagée restitue au payeur, si besoin est et sans tarder, le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et rétablit sans tarder le compte de paiement débité dans la situation qui aurait prévalu si la mauvaise opération de paiement n'avait pas eu lieu.	Le prestataire de services de paiement du payeur dont la responsabilité au titre de l'alinéa précédent est engagée restitue au payeur, si besoin est et sans tarder, le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et rétablit sans tarder le compte de paiement débité **dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement mal exécutée n'avait pas eu lieu.**
	La date de valeur à laquelle le compte de paiement du payeur est crédité n'est pas postérieure à la date à laquelle il avait été débité.
	L'obligation au titre des alinéas 1eret 2 ne s'applique pas au prestataire de services de paiement du payeur lorsqu'il prouve que le prestataire de services de paiement du bénéficiaire a reçu le montant de l'opération de paiement même si l'exécution de l'opération de paiement est simplement retardée.
	Dans ce cas, le prestataire de services de paiement du bénéficiaire attribue une date de valeur au montant de cette opération sur le compte de paiement du bénéficiaire qui n'est pas postérieure à la date de valeur qui lui aurait été attribuée si l'opération avait été correctement exécutée.
§ 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et où l'ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce immédiatement, sur demande, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de paiement et notifie le résultat de sa recherche au bénéficiaire.	§ 4. Dans le cas d'une opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et où l'ordre de paiement est initié par ou via le bénéficiaire, le prestataire de services de paiement de celui-ci s'efforce immédiatement, sur demande, quelle que soit la responsabilité déterminée au titre du présent article, de retrouver la trace de l'opération de
Art. VII.51. alinéa 1er. Les prestataires de services de paiement sont redevables, à l'égard de leurs	

utilisateurs de services de paiement respectifs, des frais dont ils sont responsables et des intérêts supportés par l'utilisateur de services de paiement du fait de l'inexécution ou de la mauvaise exécution de l'opération de paiement.	paiement et notifie le résultat de sa recherche au bénéficiaire, **sans frais pour celui-ci.** **VII.55/5.** Les prestataires de services de paiement sont redevables, à l'égard de leurs utilisateurs de services de paiement respectifs, des frais dont ils sont responsables et des intérêts supportés par ces utilisateurs de services de paiement du fait de l'inexécution ou de la mauvaise exécution, **y compris l'exécution tardive,** de l'opération de paiement. **VII.55/6. § 1er. Lorsqu'un ordre de paiement est initié par le payeur par l'intermédiaire d'un prestataire de services d'initiation de paiement, le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, sans préjudice des articles VII.41 et VII.55/2, paragraphes 2 et 3, rembourse au payeur le montant de l'opération de paiement non exécutée ou mal exécutée et, le cas échéant, rétablit le compte de paiement débité dans l'état où il se serait trouvé si l'opération de paiement mal exécutée n'avait pas eu lieu.** **§ 2. C'est au prestataire de services d'initiation de paiement qu'incombe la charge de prouver que l'ordre de paiement a été reçu par le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte du payeur conformément à l'article VII.48 et que, pour ce qui le concerne, l'opération de paiement a été authentifiée et dûment enregistrée et qu'elle n'a pas été affectée par une déficience technique ou autre en relation avec la non-exécution, la mauvaise exécution ou l'exécution tardive de l'opération.** **§ 3. Si le prestataire de services d'initiation de paiement est responsable de la non-exécution, de la mauvaise exécution ou de l'exécution tardive de l'opération de paiement, il indemnise immédiatement le prestataire de services de paiement gestionnaire du compte, à sa demande, pour les pertes subies ou les sommes payées en raison du remboursement du payeur.**
Art.VII.51. alinéa 2. De même, l'utilisateur de services de paiement a droit à des indemnisations complémentaires pour d'autres conséquences financières éventuelles que celles prévues par la présente section. Art. VII.52. Lorsque la responsabilité d'un prestataire de services de paiement au titre des articles VII. 49 à VII. 50 est imputable à un autre prestataire de services de paiement ou à un	**VII.55/7.** De même, l'utilisateur de services de paiement a droit à des indemnisations complémentaires pour d'autres conséquences financières éventuelles que celles prévues par la présente section.

intermédiaire, ledit prestataire de services de paiement ou intermédiaire indemnise le premier prestataire de services de paiement pour toutes pertes subies ou toutes sommes payées au titre des articles VII. 49 à VII. 50. Des indemnisations financières supplémentaires peuvent être fixées conformément aux conventions existant entre les prestataires de services de paiement et/ou les intermédiaires et conformément à la loi applicable à la convention qu'ils ont conclue. Art. VII.53. La responsabilité visée aux articles VII.27 à VII.52 ne s'applique pas en cas de de force majeure ni lorsque le prestataire de services de paiement est lié par d'autres obligations légales prévues par des législations nationales ou par l'Union européenne.	**VII.55/8.** Lorsque la responsabilité d'un prestataire de services de paiement au titre des articles **VII.55/3 et VII.55/4** est imputable à un autre prestataire de services de paiement ou à un intermédiaire, ledit prestataire de services de paiement ou intermédiaire indemnise le premier prestataire de services de paiement pour toutes pertes subies ou toutes sommes payées au titre des articles **VII.55/3 et VII.55/4.** **Cette indemnisation s'applique au cas où l'un des prestataires de services de paiement ne recourt pas à l'authentification forte du client.** Des indemnisations financières **complémentaires** peuvent être fixées conformément aux conventions existant entre les prestataires de services de paiement et/ou les intermédiaires et conformément à la loi applicable à la convention qu'ils ont conclue. **VII.55/9.** La responsabilité visée aux articles **VII.32 à VII.55/8** ne s'applique pas en cas de de force majeure ni lorsque le prestataire de services de paiement est lié par d'autres obligations légales prévues par des législations nationales ou de l'Union européenne.
	Chapitre 4. – Notification des incidents **VII.55/10. Suite à la notification des incidents prévue aux articles 53, paragraphe 2 et 57, paragraphe 3, dernier alinéa de la loi du 11 mars 2018, et après avoir évalué les incidents, la Banque informe, si nécessaire, le SPF Economie afin que ce dernier, prenne si nécessaire, et en concertation avec la Banque, des mesures appropriées pour garantir les droits des utilisateurs des services de paiement.**
	Chapitre 5.- Règlement des litiges et de procédures de règlement extrajudiciaires dans le cadre de la loi du 11 mars 2018 **Art.VII.55/11. L'utilisateur de services de paiement bénéficie de l'application des articles VII.55/13 à VII.56 et VII.216 pour tout litige dans le cadre des articles 48, 58 et 98 de la loi du 11 mars 2018.**

	Chapitre 6.- Accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit **Art.VII.55/12. L'établissement de paiement a un accès objectif, non discriminatoire et proportionné aux services de comptes de paiement des établissements de crédit. Cet accès est suffisamment étendu pour permettre à l'établissement de paiement de fournir des services de paiement de manière efficace et sans entraves.** **L'établissement de crédit communique au SPF Economie les raisons de tout refus.**
	CHAPITRE 7. – Règlement des litiges **VII.55/13. Le prestataire de services de paiement qui propose des services de paiement en Belgique met en place et applique des procédures appropriées et efficaces pour le règlement des plaintes des utilisateurs de services de paiement concernant les droits et obligations qui découlent du présent titre 3.** **Ces procédures de traitement des plaintes sont proposées dans la langue officielle du lieu dans lequel le service de paiement est proposé ou, si le consommateur et le prestataire de services de paiement le décident d'un commun accord, dans une autre langue.** **VII.55/14. Le prestataire de services de paiement met tout en œuvre pour répondre, sur support papier ou, si le prestataire de services de paiement et l'utilisateur de services de paiement en sont convenus ainsi, sur un autre support durable, aux plaintes des utilisateurs de services de paiement.** **Cette réponse aborde tous les points soulevés dans la plainte et est transmise dans un délai approprié et au plus tard dans les quinze jours ouvrables suivant la réception de la réclamation.** **Dans des situations exceptionnelles, si une réponse ne peut être donnée dans les quinze jours ouvrables pour des raisons échappant au contrôle du prestataire de services de paiement, celui-ci envoie une réponse d'attente motivant**

	clairement le délai complémentaire nécessaire pour répondre à la plainte, les raisons du retard et précisant la date ultime à laquelle l'utilisateur de services de paiement recevra une réponse définitive. **En tout état de cause, le délai pour recevoir une réponse définitive ne dépasse pas trente-cinq jours ouvrables supplémentaires.** **VII.56. Le prestataire de services de paiement informe l'utilisateur de services de paiement d'au moins une instance de règlement extrajudiciaire compétente pour connaître des litiges concernant les droits et obligations qui découlent du présent titre 3 et à laquelle ils sont tenus d'adhérer conformément à l'article VII.216.** **Les informations visées à l'alinéa 1er sont fournies dans le respect des dispositions de l'article XVI.4.**
CHAPITRE 6. – Modifications au livre VII, titre 3, Chapitre 10 du Code de droit économique (article 11 du projet)	
Art. VII.63. Sans préjudice de l'application de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, le traitement des données à caractère personnel par les systèmes de paiement et les prestataires de services de paiement, est autorisé lorsque cela est nécessaire pour garantir la prévention, la recherche et la détection des fraudes en matière de paiements.	**Art. VII.63.** Sans préjudice de l'application de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel, le traitement des données à caractère personnel par les systèmes de paiement et les prestataires de services de paiement, est autorisé lorsque cela est nécessaire pour garantir la prévention, la recherche et la détection des fraudes en matière de paiements. **La communication aux personnes d'informations sur le traitement des données à caractère personnel et le traitement de ces données à caractère personnel ainsi que tout autre traitement de données à caractère personnel aux fins du présent livre sont effectués conformément à loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel et au règlement (UE) 2016/679 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à**

	caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE. **Les prestataires de services de paiement n'ont accès à des données à caractère personnel nécessaires à l'exécution de leurs services de paiement, ne les traitent et ne les conservent qu'avec le consentement explicite de l'utilisateur de services de paiement.**
Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, déterminer plus précisément les modalités du traitement aux fins des buts tels que définis et légitimés dans le présent livre.	Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, déterminer plus précisément les modalités du traitement aux fins des buts tels que définis et légitimés dans le présent livre.
CHAPITRE 7. - Modifications au livre XV Chapitre du Code de droit économique (articles 12 et 13 du projet)	
Art. XV.89. Sont punis d'une sanction du niveau 5, ceux qui commettent une infraction aux dispositions : 1° des articles VII. 7, VII. 8 et VII. 9, relatifs aux exigences en matière d'informations pour les opérations de paiement isolées; 2° des articles VII. 12 et VII. 13 relatifs aux exigences en matière d'informations des contrats-cadres concernant les services de paiement et de l'article VII. 15, relatif à l'accès aux informations et aux conditions du contrat-cadre; 3° de l'article VII. 15, relatif à la modification des conditions du contrat-cadre; 4° de l'article VII. 16, relatif à la résiliation du contrat-cadre et ses conséquences; 5° des articles VII. 17, VII. 18 et VII. 19, relatifs aux exigences en matière d'informations pour les opérations de paiement individuelles dans le cadre du contrat-cadre; 6° de l'article VII. 20 relatif aux exigences en matière d'informations pour les instruments de paiement relatifs à des montants faibles et pour la monnaie électronique; 7° de l'article VII. 22 relatif aux exigences en matière d'informations pour frais supplémentaires ou réductions pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné; 8° de l'article VII. 24, relatif aux frais d'information; 9° de l'article VII. 27 relatif à l'autorisation des	XV.89. Sont punis d'une sanction du niveau 5, ceux qui commettent une infraction aux dispositions : **1° de l'article VII.6 relatif aux informations dans le cadre d'un contrat de services de paiement conclu à distance ;** **2° de l'article VII.7, relatif aux frais d'information;** **3° de l'article VII.9 relatif aux exigences en matière d'informations pour les instruments de paiement relatifs à des montants faibles et pour la monnaie électronique;** **4° de l'article VII.11 relatif aux exigences en matière d'informations pour frais supplémentaires ou réductions pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné;** **5° des articles VII.14, VII.15, VII.16, VII.18 et VII.19 relatifs aux exigences en matière d'informations pour les opérations de paiement isolées;** **6° des articles VII.21 et VII.22 relatifs aux exigences en matière d'informations des contrats-cadres concernant les services de paiement et de l'article VII.24, relatif à l'accès aux informations et aux conditions du contrat-cadre;** **7° de l'article VII.24, relatif à la modification des conditions du contrat-cadre;** **8° de l'article VII.25, relatif à la résiliation du contrat-cadre et ses conséquences ;**

opérations de paiement et de l'article VII.28, relatif à la domiciliation; 10° de l'article VII. 31 relatif aux obligations du prestataire de services de paiement liées aux instruments de paiement 11° des articles VII. 35 et V ;II. 36, §§ 1er à 3, relatifs à la responsabilité totale et partagée du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées; 12° des articles VII. 37, § 1er et VII. 38, § 1er, relatifs aux remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire; 13° des articles VII. 39 et VII. 40, relatifs à la réception et au refus des ordres de paiement par le prestataire de services de paiement; 14° de l'article VII. 42 relatif aux montants transférés et reçus et au prélèvement des frais; 15° des articles VII. 44 à VII. 47, relatifs au délai d'exécution et à la date valeur des opérations de paiement; 16° des articles VII. 49 à VII. 51 relatifs à la responsabilité du prestataire de services de paiement pour l'inexécution ou la mauvaise exécution de l'opération de paiement; 17° de l'article VII. 55, §§ 1er et 2, relatif aux frais appliqués par le prestataire de services de paiement et de l'article VII. 55, § 3, relatif aux frais supplémentaires ou aux réductions pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné appliqués par le bénéficiaire; 18° de l'article VII. 56, relatif aux exigences et à la responsabilité en matière d'instruments de paiement relatifs à des montants faibles et de monnaie électronique; 19° du Règlement (CE) n° 924/2009 du Parlement européen et du Conseil du 16 septembre 2009 concernant les paiements transfrontaliers dans la Communauté et abrogeant le Règlement (CE) n° 2560/2001; 20° des articles VII. 60 à VII. 62 relatifs à l'activité d'émission de monnaie électronique, au caractère remboursable de la monnaie électronique et à l'interdiction d'octroyer des intérêts; 21° des articles 3 et 5 à 9 du règlement (UE) n° 260/2012 du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2012 établissant des exigences techniques et commerciales pour les virements et les prélèvements en euros et modifiant le règlement (CE) n° 924/2009;	**9° des articles VII.26, VII.27 et VII.28, relatifs aux exigences en matière d'informations pour les opérations de paiement individuelles dans le cadre du contrat-cadre;** **10° de l'article VII.30, §§ 1er et 2, relatif aux frais appliqués par le prestataire de services de paiement, de l'article VII.30, § 3, relatif aux frais supplémentaires ou aux réductions pour l'utilisation d'un instrument de paiement donné appliqués par le bénéficiaire et de l'article VII.30, § 4 relatif aux frais au titre de l'utilisation d'instruments de paiement pour lesquels les commissions d'interchange sont réglementées par le chapitre II du règlement (UE) 2015/751;** **11° de l'article VII.31, relatif aux exigences et à la responsabilité en matière d'instruments de paiement relatifs à des montants faibles et de monnaie électronique;** **12° de l'article VII.32 relatif à l'autorisation des opérations de paiement et de l'article VII.33, relatif à la domiciliation;** **13° des articles VII.35 et VII.36 relatifs aux règles relatives à l'accès au compte de paiement et aux données des comptes de paiement et à l'utilisation de ces données** **14° de l'article VII.37 relatif à la limitation de l'utilisation des instruments de paiement et de l'accès des prestataires de services de paiement aux comptes de paiement ;** **15° de l'article VII.39 relatif aux obligations du prestataire de services de paiement liées aux instruments de paiement;** **16° de l'article VII.42 relatif à la notification et correction en cas d'opérations de paiement non autorisées ou non correctement exécutées ;** **17° des articles VII.43, VII.44 et VII.45, relatifs à la responsabilité totale et partagée du prestataire de services de paiement en cas d'opérations de paiement non autorisées;** **18° des articles VII.46, § 1er et VII.47, § 1er , relatifs aux remboursements d'opérations de paiement initiées par ou via le bénéficiaire;** **19° des articles VII.48 et VII.49, relatifs à la réception et au refus des ordres de paiement par le prestataire de services de paiement;** **20° de l'article VII.51 relatif aux montants transférés et reçus et au prélèvement des frais;** **21° des articles VII.53 à VII.55/1, relatifs au délai d'exécution et à la date valeur des opérations de paiement;**

22° du Règlement (UE) n° 2015/751 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2015 relatif aux commissions d'interchange pour les opérations de paiement liées à une carte, à l'exception de son article 7; 23° de l'arrêté royal pris en exécution de l'article VII.63/1 et de l'article VII.63/2 de ce Code. Cette sanction n'est pas applicable à l'utilisateur de services de paiement qui agit en qualité de consommateur.	**22° des articles VII.55/3 à VII.55/6 relatifs à la responsabilité du prestataire de services de paiement pour l'inexécution ou la mauvaise exécution de l'opération de paiement;** **23° de l'article VII.55/12 relatif à l'accès aux comptes détenus auprès d'un établissement de crédit ;** **24° des articles VII.55/13 à VII.56 relatif au règlement des litiges;** **25° du règlement (CE) n° 924/2009 du Parlement européen et du Conseil du 16 septembre 2009 concernant les paiements transfrontaliers dans la Communauté et abrogeant le Règlement (CE) n° 2560/2001;** **26° des articles VII. 60 à VII. 62 relatifs à l'activité d'émission de monnaie électronique, au caractère remboursable de la monnaie électronique et à l'interdiction d'octroyer des intérêts;** **27° des articles 3 et 5 à 9 du règlement (UE) n° 260/2012 du Parlement européen et du Conseil du 14 mars 2012 établissant des exigences techniques et commerciales pour les virements et les prélèvements en euros et modifiant le règlement (CE) n° 924/2009;** **28° du règlement (UE) n° 2015/751 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2015 relatif aux commissions d'interchange pour les opérations de paiement liées à une carte, à l'exception de son article 7;** **29° de l'arrêté royal pris en exécution de l'article VII.63/1 et de l'article VII.63/2 de ce Code.** Cette sanction n'est pas applicable à l'utilisateur de services de paiement qui agit en qualité de consommateur. **».**
CHAPITRE 8 – Dispositions transitoires (article 14 du projet)	
(…) **Art. 14. La présente loi s'applique à tous les contrats et opérations en cours qui sont réglés par la présente loi, à l'exception des articles VII.6, VII.13, VII.14, VII.15, VII.21, VII.22.** **Dans la mesure où les dispositions de la présente loi ont pour conséquence que les obligations contractuelles des contrats en cours sont modifiées, ces derniers doivent être adaptés conformément à la procédure prévue à l'article VII.24 au plus tard quatre mois après la publication de la présente loi au Moniteur belge.**	

Les dispositions contractuelles des contracts conclus après l'entrée en vigueur de la loi doivent, conformément à la procédure prévue à l'article VII.24, être conformes à la présente loi au plus tard dans les quatre mois suivant la publication de cette loi au Moniteur belge.
CHAPITRE 9. - Coordination de la législation et réglementation (article 15 du projet)
Le Roi peut coordonner les dispositions du Code de droit économique, telles qu'insérées par la présente loi, avec les dispositions qui les auraient expressément ou implicitement modifiées au moment où la coordination sera établie. **A cette fin, Il peut :** **1° modifier l'ordre, la numérotation et, en général, la présentation des dispositions à coordonner;** **2° modifier les références qui seraient contenues dans les dispositions à coordonner en vue de les mettre en concordance avec la numérotation nouvelle;** **3° modifier la rédaction des dispositions à coordonner en vue d'assurer leur concordance et d'en unifier la terminologie sans qu'il puisse être porté atteinte aux principes inscrits dans ces dispositions.**
CHAPITRE 10– Entrée en vigueur (article 16 du projet)
La présente loi entre en vigueur le 10ème jour après sa publication au Moniteur belge, à l'exception des mesures de sécurité visées à l'article 259, alinéa 2, de la loi du 11 mars 2018.